

ס פ ר

ש ו ר ב ר ק ת

ממקור חיים יונקת

הלכות פסח. יו"ט. חוה"מ. ט"ב. ותעניות.

ר"ה. יו"ב. סוכה. לולב. חנוכה. מגילה. חובקת.

על חוק האמת מתרפקת. מהרב הגדול כמותר"ר חיים הכהן ז"ל חכמתו על כל חכמה
מאמקת. בנמרא לכל חיקום מעמקת. בפשט כמשחקת. ובסודות הקבלה אש דולקת.
מהאור העליון מרבנו הרב הגדול המקובל האלהי כמותר"ר חיים וויטל זצוק"ל לכל
העולם מינקת. אשר יצק מים מהרב הגדול המקובל האלהי כמותר"ר יצחק דוריא
זצוק"ל הם מנישים והיא מוצקת :

והובא לבית הדפוס ע"י הרב הנאמן וכו' מחו' חיים אלעזר וואקס שליט"א.
אב"ד ור"מ דק"ק באדיש יע"א :

פיעמרקוב

בדפוס הרבני חנניד מחו' טובי' פייביל ג"י ב"ד צבי בעלכאטאווסקי.

לפ"ק.

ת ר ד " ח

שנת

הקדמת המחבר

וסובלת הגוף וכו' ותשכח להב"ה שיש בו ה' דברים אלו ומשחז"ל מה ראה דוד ר"ל כי יותר נאס נאס לנכר בגוף ונפש ולכן השיב כי דבר גדול ראה ללמד כי הנפש נמלא בה ה' שמים אלו ולכן לה בלבד נאס לשכח ליוצרה ואם חדקדק בדבריהם לומר מניינא למא לי ולמה נקט חלק הנפש מדע כי סודות עמוקים דברו חז"ל ראשונה מ"ש עשרה דברים משמשים את האדם הם רמז לעשרה כלים שבכל עולם ומ"ש חמשה דברים הללו נפשו להודיע כי אפילו בחלק הנפש נכלל בה כל הדברים הרוחניים כמשחז"ל פרשת קרח נפש רוח נשמה חיה יחידה הם סוד חמשה פרופין והבן כלל הדברים שהב"ה ברא את האדם להיותו בלתי בעל חכמה כמ"ש חז"ל בפ' אס חרואים ימיו וכו' והתולדות שלו יהיו כמוהו חיים וקיימים גם את העולם ברא בשלימות כמשחז"ל כל הדברים בקומתן נבראו בלבוש נבראו בדעתן נבראו גם הככבים והמזלות כדאיחא בב"ר שהככבים והמזלות היו מהלכים בדרך קצרה ומפני עון א"ה סיבבן הב"ה בדרך ארוכה והתכוון כמה גדולים דברי חז"ל כי בזה נפסנו כל המחשבות וזרות מפגלות הרואים להכריח שהעולם קדמון או שהעולם יש בו שבעה שמימות מפני מהלך הככבים הגדולים הנה ע"י מאמר זה נסתלקו כל הספיקות דאע"ג כי יש כבב שמהלכו בכמה אלפים שנה זה היה מלך העון ואין זה מכריח כי ישלים הלוכו רק כשיסדא"ה בהשגחת הבורא יבעל הלוכו וכמו שעשה למזל לרק בעבור אאע"ה אמנם כן זה גרס עון א"ה מפני שנטה אחרי החומר שבו נפש המתאווה ולא שברא הב"ה בו מלאך רע הנקרא יאס"ד חנינה שהרי נאמר אשר עשה ה' את האדם ישר ברא ללמד שאל נברא בו דבר רע וזאת הדברים הנריכים אל חלק החומר כדי לקיים אותו ולהיות קיים במין ולכן לא לוכו רק על ענין האכילה המכוון לנפש המתאווה ולפי שנטה אחרי החומר נעדר וקלקל כל היצור וכל העולמות כלם בבחינת הוורה ובבחינת החומר שלהם הם הכלים הנ"ל ולכן האדם ע"י מעשיו הוא גורם חיקון או קלקול ח"ו בכל העולמות מלמעט עד סוף המדרגה שממנה נחלץ לפי כי כך אחז"ל ברא ברעא דאבוה ר"ל כי להיות כי יעקב אבינו ע"ה היה מעין שופרים האדם כמשחז"ל חיקן הפגם שלו לגמרי רק הרגלים פגם בהם מפני שהכנה מלבן הארמי כי הממון הוא מכונה אל הרגלים שנאמר היקום אשר ברגליהם לכן שלט בו סמאל"ל ונגע בקף ירכו ולכן כל יואלי ירך יעקב הם מתקנים בח"י הרגלים וסוף כי עון עקבי יסבני ונחמד ב"ה עקב של חלק החמישי והודי נהפך עני למשחית ולכן כל הדברים הם תלויים בעקב שנאמר והיה עקב עד זמן עקבי משיחא שלכן הוא עני ורוכב על חמור לפי שהרגלים לא נחקו ע"י משיח בן יוסף עד שמתקיים משי"ה מה נאוו על ההרים רגלי מבשר ובחשך נחקן הכל אז נאמר ועמדו רגליו על הר הזיתים וכו' לפי שכל הדברים עליונים הם מושרשים באדם להיותו כלול מחומר ווורה ועם זה יובן משחז"ל כל אדם יש לו חלק אחד בנ"ע וחלק בגיהנם וזה נועל חלקו וחלק חבירו בנ"ע שנאמר

אנצארו הקדמות אסתי אסורה בדרוש הזה וכל משכיל יבין כי להשיב על כמה ספיקות הנמלאים בספרי החכמים הראשונים אשר העירו הספיקות ואין כדאי להשיב פתח התשובה לכן דע והבן כי החכמה האלהית ראה בראויה הפשוט לעשות זה העולם השפל שהוא חומר להודיע גדולת חכמתו ית' כי מענין אך בלתי בעל חכמה הוליא חומר עבור הוזה ונפסד ובכח חכמתו יחזור הכל לשורשו ז"ש הכ' וישוב העפר אל הארץ כשהיה וכו' (קהלת יב) יראה כי החומר זה עתיד לשוב לערך השורש שלו כשהוא שאמר ר' יוסי נטל הב"ה עפר מתחת הכסא הכבוד וזרק על המים וכו' שנאמר בלעת עפר למולק והיינו ע"י השתלשלות העולמות ממדרגה למדרגה עד שהגיע בזה העולם להחכמות זה החומר וכן נמי ישוב לעפר זה החומר אל השורש הראשון הנקרא ארץ ומ"ש כשהיה ר"ל כי ג"כ הארץ הנז' יודרך יותר כשהיה משיקרא בחינת כלי אך והרות דהיינו הפנימיות חשוב אל האלהים וזה שאמר חשוב בלשון נקבה הוא משי"ה כלם בחכמה עשית והבן ז"ש אל האלהים ומ"ש אשר נחנה יכולל בזה מקום שאין שם ענין כנוי כלל אמנם כדי שיהיה הזדככות זה לחזור כלי למעשהו ראה הב"ה בחכמתו שיהיה נמלא בזה"ז אדם שיהיה מורכב מחומר ווורה וע"י מעשיו יהיה נחקן הכל מה שנאסרהו מן ההשתלשלות האחרון להמלא קליפה וספירה אחרת אשר לכן בענין הפנימי של אדם זה נכלל בו ראשית הכל הוא חלק חכמה העליונה שנאמר בזה כלם בחכמה עשית כי מלת עשית יכולל נמי עולם המעשה ובחלק החומר שלו כלל כל חלק החינן הנקרא בחינת כלי מכל העולמות עד עולם זה שהוא החומר העבור הוא משחז"ל א"ה לבר הב"ה עפרו מכל העולם ולכן לא נברא אלא מעולם הזה ואח"כ ויניחהו ה' בג"ע לעבדה ולשמרה ומשחז"ל אלו מ"ע ומל"ת אין הכונה להוליא המקרא מידי פשוטו אלא לבאר הפ' כאשר נתבאר אללי בכל מקום חז"ל באים לפרש הפ' וכונת חז"ל להודיע כי זה שנאמר לעבדה היינו בערך מ"ע שלנו כנון ל"ית ותפילין ולשמרה בערך מל"ת ובזה מדויק מ"ש אלו מ"ע ומל"ת מלת אלו ר"ל הווי זה עלמנו גם הודיעו ענין התפלה כמשחז"ל הזרעים היו על פתח הקרקע ולא למחו עד שהתפלל עליהם א"ה להודיעו כי הכל היה נחקן על ידי מעשיו ואדם זה נאמר בו נעשה אדם בללמנו כדמותנו שיכולל בזה שני עניינים שהם ארבע גולת בללמנו הוא הפרדוף אורה אלהית ומה מובן כי שורש ללם זה חקוק למעלה ומלת כדמותנו יראה חלק החומר שיהיה אלו שורש בכל העולמות בבחינת החילוניות שלהם הוא משי"ה ויירא ה' אלהים את האדם שחי יצירות וכו' יצירה הפנימיות הוא הוורה הוא דבר פשוט דומה לבורא יתברך בלד מה הוא הנראה בדברי חז"ל וז"ל עשרה דברים משמשים את האדם כבד לבעם עחול שוחק וכו' הנה מבואר כי חלק הוורה אין בה שינוי רק בענין האיברים אלו ועוד אמרו חז"ל מה ראה להע"ה לומר ברכי נפשי את ה' וכו' (מאמר) אלא חנא הנפש שיש בה ה' דברים שסוף חיה ואינה ישינה

שנאמר לכן בארלם משנה יירשו לא זכר נוסל חלקו וחלק חבירו בגיבסם שנאמר ומשנה שברון שברים וקשה כי הדברים הללו לריך להבין מהיכן נתחדשו שברי לא אחז"ל בתחילה כי הנבראים באים זוגות ואם כן הוא לאשמיטין בתחילה כי שנים שנים באים לעולם ואח"כ יודיענו ענין החליקים ובי חומא אשמיטין תרתי זה חי אפשר שברי נאמר נעשה אדם ובדאי כי אחריו כל אדם ימיוך וכן שנינו אדם נברא יחידי וכו' ועמנות הללו שייך בכל מין האדם וע"ק מ"ם ענין חלקים מהו כן הול"ל כל אחד יש לו מקום בג"ע ומקום בגיבסם כנ"ל במקומות רבים מחז"ל :

אמנם

הענין כי חז"ל אמרו זה דרכם לכלול בדברים עיקרים גדולים נכוחים למבין והכל בדרך קלרה ולכן הודיעו במ"ם כל אחד יש לו חלק וכו' הסך מן המובן לקמן לפוס ריבועא שנבראים שנים שנים אינו כך אלא כל אחד הוא נברא לבדו וזה מדוייק במ"ם כל אדם יש לו שני חלקים דמשמע כל אחד לבדו יש לו שני חלקים חלק א' בג"ע וכו' זה הענין הוא מושרש בכל איש הישראלי מזה אדם הראשון שלהיות שהוא היה יליד קף של הב"ה ויפח באפיו נשמת חיים וכו' החלק אשר נמלא לאדם בג"ע שר"ל חלק מהקדושה המכונה לג"ע ובלי ספק כי זה העיקר הוא סיבה שיהיה לו מקום בג"ע אלא כי הראשון נקרא חלק אמנם זה נקרא מקום וזה הוא גורם לזה והיינו מ"ם בזוהר פ' וירא כי ב' ג"ע הם עליון ותחתון ע"ם העליון הוא חלק אלוה ממעל והתחתון נקרא מקום והוא מזה הקדושה וזש"ה הנה מקום אחי וסבן כל זה נמלא באדם מזה ח"ה מחלק הגשם מאותו רוח חיים שלו וכאשר נעם אחר חלק החומר ואכל מעץ הדעת עוב ורע לכן כל"ל הסולדות הנמלאים ממנו נמשך בהם מזה אותו הרע והוא נמי חלק לפי כי כן החומר של ח"ה היה מחלק החומר של העולמות כנ"ל וזה החומר אע"ג שפ"ה זך ע"י ששמע לעצת הנחש והאמין לדבריו נהפך לנחש הוא הגרלה כמשחז"ל ח"ה מין היה שנאמר ויאמר לו איכה לבינן נעם לנך ולכן כל אדם הנמלא מחולדותיו הוא נמשך בו חלק מאותו הרע דסערה אחרת והוא חלק ממש הוא מש"ה הן בעון חוללתי וכו' וזה החלק הוא הגורם שיכיה לו מקום בגיבסם דהיינו גיבסם התחתון אבל גיבסם העליון הוא חלק ממש כאמור ולכן אם זכר האדם ע"י מעשיו נוסל שני חלקים לפי כי דבר זה הוא חלוי בענין המעשה לא בענין לימוד התורה לפי כי עיקר העון הוא עושה פגם בעולם המעשה ולכן כנגד המעשה הטוב נוסל חלקו וחלק חבירו בג"ע הוא חלק העליון כנ"ל והוא סוד משחז"ל בא לעבר מסייעין אותו (מאמר) זה הסיוע היינו מחלק הטוב אשר נמלא ברשע כאשר מלא מין אדם מינו חוזר ובא אלל בעל מעשה זה שזכה עתה הוא סוד מש"ה יגמר נא רע רשעים וכו' (תלים ז) מלת נא ומלת ותכונן מובן על ידי כנ"ל לפי כי על ידי מעשה הטוב נתקן חלק הרע שבכל אדם ובבגלתי יכול להסתקן יולא ממנו ומתערב עם חלק הרע הנמלא ברשע כאשר בא לעמא פותחין לו ח"ם יגמר נא בלאתה שעה

שנא לעמא פותחין לו אותו החלק שהיה סגור מחלסם בבגלתי נתקן הוא נדבק בזה הרשע נמלא כי לא נגמר רע של רשעים והולך ולכן נקט רשעים בריבוי שנים הם ותכונן לריק אחד ע"י מעשה הטוב ששעה מושך אללו הטוב של אותו רשע שנאמר מפני שרי גבירתי אנכי בורחת וע"י כן הרשע נוסל חלקו וחלק חבירו בגיבסם החלק העליון הנזכר ומכ"ם שורש מקומו בגיבסם והיינו מש"ה לכן בארלם משנה יירשו כי מלת לכן הוא מורסעל הנזכר להגיד כי מאחר שהלדיק זכר ונפל חלק העליון של הרשע ח"ה לכן מחחיב כי בארלם נמי הוא ג"כ הארץ ירש מקומו וזכר מחלקו הספק הנמלא כי הפ' לא זכר זולת ירושה לא אחר חלק והוא הפרס גדול כנ"ל אלא ששנין הוא כי מאחר שזכה בחלק העליון שהוא בערך אב נמלא כי מקום תחתון זה הוא ירושה לו וכן ג"כ הרשע יש לו משנה שברון הראשון הוא חלק העליון שנשבר ממנו הטוב והלך אלל הלדיק ובא אללו שבר אחר מחלק הרע של הלדיק שנשבר והלך ממנו ובא ברשע ולכן יורש מקומו בגיבסם שלכן עשה הקב"ה שני מיני גיבסם אחד של אש ואחד של שלג ואע"ג שסדראשונים אמרו כי גיבסם של שלג הוא למחעלל שמ"ע וגיבסם של אש הוא לפזר על מל"ת דא לא תברא ארצא בעיקר זה מתבאר הענין דרך הטיב כי לפי שהזכר הוא ע"י מ"ע שהוא זריו בהם ובזה ימתק מ"ם במאמר זכר ולא זכר ולא אחר תפא ולא חטא מפני כי אין דבר זה חלוי במעשה הרע אלא העיקר הוא על ידי מעשה המלות ולכן אם זכר ששעה חלק מ"ע של אותו רשע הרי נפל חלקו וחלק חבירו כגון עדן כאמור ואם לא זכר ונתעלל במעשה המלות ולא עשה אותם נוסל חלקו וחלק חבירו בגיבסם היינו גיבסם של שלג נמי מ"ם מה שאמר חבירו ר"ל כן גילו והיינו מ"ם ר' אבדו ע"ה ואמי אמרתי לריק יגעתי וכו' (מאמר) כי הוא יחשוב כי מעשה המלות זה כמו לאלהיו לדחות ממנו חלק הרע הנזכר דהיינו ריק וג"כ לחלק המתברר בו הנתקן מכונה הכל וסכו אמנם בשעת פטירתו הבין וידע כי מעשה המלות מתקן גם כן למעלה כללם העליון שהוא שורש הרשעה וח"ם אכן משפטי אה' וכו' כי ע"י מ"ע ומל"ת מתקן שתי מדות הנק' ה' ואלהי כניכול הוא ללם ודמות הנזכר :

עוד

י"ל במאמר זה כי באדם אחד מיירי ומ"ם חבירו הוא ע"ד מה ששנינו חבר טוב אשר נחבאר בזוהר שהוא יל"ע וחבר רע הוא יל"ה" כי שנים אלו הם נבראים באדם עלמנו בקרב איש ולב עמוק ובזה הבין מה שביארתי בפ' הסורה כי אזכרת עץ הדעת היינו בלב ובכן היה רלווי אאפ"ה להבראות קודם ח"ה מפני שהוא מן הלב שנאמר ומלאת את לבבו נאמין והיינו משחז"ל הלב רואה הלב שומע הלב נופל וכו' (מאמר) נראה דברים שאין להם שחר ודבר גדול אמרו להודיע כי שם נמלאו כל כחות הללו היינו באותו היצר אשר נמלא שם והיינו אדם דיזירה הנמלא שם בלב אדם חש"ה ויילר ה' שתי ילירות הנמלאים בעולם דיזירה שבר טוב ועבד רע והיינו משחז"ל בשני ילריך יל"ע ויל"ה" והם שני פרלופים ממש ע"ד הנמלא באישון כס עין שהוא פרלוף

ממש וחס שני עינים שני פרלופים רק שאלו הם כסוד אדם דעשיה ולכן הם נגלים אמנם השנים שכלב הם סוד אדם דיזירה ולכן הם כהחבא כסוד ויחבא האדם ואשמו (בראשית ג') היינו משחז' עינא ולבא חרי סרסורי דעבירה ולא אמרו העינים ומינא למא רק להורות כי עין אחת כלבד הוא הסרסור והוא המחיל ואח"כ כלב האחר חומד ולהיות שהאדם נכלל בו כחות כללו לכן אם זכר שנחבד בו חלק הטוב על ידי מעשיו אז הוא נוסל חלקו של יל"ט וחלק חבירו הוא יל"ט כנ"ע בחלק של הקדושה הוא מ"ט כזכר פ' תל"א כי מבחינת שהיה היל"ט נעשה שדי מל"א והיינו משחז'ל בע"ט נבראו השדים (מאמר) ולפי שקדש היום לא נברא להם גופים ולכן על ידי מעשה הטוב נברא לשד גוף ונעשה שלכן הראשונים היו משמשים על ידי שדים לא מהעדר בני אדם המשמשים ח"ה אלא ככוונה כדי לתקן אותם ולכן הם נכנסים לקדושה וזש"ה לכן באל"ס משנה יירשו כי אל"ס הוא כינוי לחלק החומר כנודע ר"ל לפי שחקן להם מלאות החומר ונשלים לכן נמי באל"ס הוא עולם העשיה משנה יירשו למעלה ולמטה ע"ד הכ"ל כי זה גורם לזה והרשע עשה הפך מזה ונשבר לבו בקרבו חלק הטוב והפך לנחש לכן משנה שברון זה נשבר הוא גם כן ואם כן נמלא כי כל זה שייך יומר למעלה אם עיני שכלך פתוחות ומ"ט חבירו הוא מש"ה למען אחי ורעי וכאשר זוכה היינו שמחבד זה על זה מחנה אלהים על מחנה סערא אחרת אז נאמר ככלע רשע לדיק ממנו וז' יספר בעד ועיני תגבורת זה הוא מ"ט במאמר הקודם עשרה דברים משמשים את האדם כבד לכעס טחול לשחוק וכו' (מאמר) דבר גדול אמרו מלבד הג'ל והעיני כי הגה כוונת חז"ל להגיד כי עשרת איברים אלו אין פיקר בריאות לדברים אלו שאם אחת אומר שהכבד נברא לאורך הכעס והטחול נברא לאורך השחוק וכו' איך למה נלמדינו על הסוללות והשחוק כמ"ט הכעס שחוק הכביל וכו' וכן לעיני הכעס משחז'ל כל הכועס כאלו עובד ע"ז שח' לא יהיה כך אל זר חלילה לאל יתברך שיענים לאדם שלא מן הדיון מאחר שהקב"ה ברא לאדם אלו האיברים לרצונו למה יענים ולכן חז"ל באו לחלק הספק זה במחקר דבריהם מ"ט כי איברים אלו הם משמשים את האדם שימוש בעלמא אמנם לא לעיני זה לאורך נבראו אלא הכבד נברא כדי לבשל המאכל וכו' כל אחד מן האיברים לאורך נברא אמנם להיות שהכבד הוא שורש לחוס העבני לכן משמש ג"כ כי ממנו תל"א אש של הכעס ומזה חבין וחדין עד אפס מקום להשיב את הטפשים שמבינים כי יש שינוי למעלה חלילה נמלא כי הזוכה שכל איבריו שלמים הם הגה הוא מחקן אדם דיזירה והאדם דעשיה כי שם הוא לורך החיקון היינו כסוד הרגלים של יעקב הם רגלים של כל העולמות ולפי שהחיקון נמלא ע"י יולאי ירך יעקב נאמר מה נאוו על ההרים רגלי מבשר לפי שכל הפגם היה כסוד הרגלים מתחילה כמשחז'ל בפ' אל חבואני רגל גאוה הוא בחינת נחש הקדמוני כאשר נחשק עס חוש ודחפה על עץ הדעת שלכן נגע בקף ירך יעקב אמנם לפי שח' עבדו

בארץ שעריה ואחז"ל מיום שחבר ב"ה כל השערים נגעו ולכן נסתם קץ הגלות כי עון שקבי יסבני ואין מתגלה האור עליון מהם ולכן נאמר עני ורובב על חמור כאשר אין הדור זכאי כמשחז'ל כי עדיין לא נתקנו בחינת הרגלים אבל ע"י החיקון אז ועמדו רגליו על הר הזמים ולכן נאמר מה נאוו על ההרים רגלי מבשר שנתקנו ולכן נתגלו על ההרים כפרהסיא מפני כי על ידי אורך הגלות הם נתקנים כדאי' פ' פקודי עד דמטו רגלין דרגלין בעינין סוד קנה המדה ואיחא פרשת ואחחן מאן דידע במדידו דרגלין ידע אימת אחי משיחא וכל זה הוא חיקון לחטא אדם הראשון כדאי' פ' תרומה כי עון של קין נתקן אבל עון של אדם הראשון נתקן והולך עד ביאת הגואל בזהרר בימינו מפני כי אע"ג שנתקן כאשר עמדו ישראל לפני הר סיני פסקה זוכמתן היא הזוכמת של הנחש של חטא אדם הראשון עכ"ל חזרה הטומאה למקומה ע"י מעשה העגל ולכן ימלא כל האוויים אשר לז"ה ה' בעיני יליאת מלרים הוא כדי לתקן החטא של אד"ר ולפי שחטאו בעגל חזר ושנה עליו כמו שחטאו בעיני הפסח שלום ה' ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו כדי שיהיה נוסג ג"כ לדורות לתקן העון הנזכר מפני שאותו הדור חזרו וקלקלו ואין עוד תקנה אלא במה שאלו עושים מדי שנה בשנה ולכן אלו מלוויין על ביעור החמץ ועל אכילת מצה לקיים סור מרע ועשה טוב וכל החילוקים הם מתחברים הדק היטב ע"י מה שהגיע לאדם הראשון כאשר יבא לקמן :

והעיני

בקליור נמרץ כי הגה כאשר נחבון בכל מה שהגיע לאד"ר באו לנו כל האוויים שם נאמר וייל"ר ה' את האדם עשר מן האדמה ואח"כ ויקח את האדם ויניחם בג'ע לעבדה ולשמרה והוא ברצונו ובחינתו הרעה פגם במחשבה ובמעשה כדאי' בחיקויים ע"ש ואמנם עיני הפגם שבמחשבה יהיה כאשר נכנס דברי הנחש בדעתו ונעם אחר עלתו ולכן גרם ע"י זה ונכנס הנחש לחוך ג"ע הגם כי עיני זה לריך ביאור שהרי מלאנו כי בחחלה נכנס הנחש ופיחה לחוס אמנם מ"ט אדם חטא במחשבה היה קודם לכן ואין בזה מקום ביאורו כי כבר נתבאר בזכר ובחיקויים ומפני כי כן נעמא המקום על ידי שנכנס בג'ע לכן לז"ה הקב"ה שאור לא ימלא בנחשים ומפני כי כל מקום של ג"ע היה ברשות של אד"ר לכן נאמר החמץ בכל מקום שהוא רשות של ישראל ומפני כי הלך אחר לבו ומראה עיניו שנאמר ותרם האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאכל הוא לעינים ונחמד העץ להשכיל לכן נאמר החמץ בכל יראה וכל ימלא ומן החזרה מנטלו כלבו ודיו כי העיקר הוא הלב אלא כדי לעשות שיכיה כל החיקון שלם לכן לריך ביעור מדרבנן לפי כי חכם עדיף מנביא שנאמר ונביא לבב חכמה נמלא כי ח"ה הוא הלב ולכן גזרו על חיוב הביעור שיכיה למראית העין כמ"ט דלא חזיתיה כדי לתקן עינא ולבא שהיו חרי סרסורי דעבירה לאכילה של עץ הדעת טוב ורע והנה נודע מחז"ל כי אד"ר נברא בניסן לסברת ר' אליעזר שאמר בניסן נברא העולם ואדם הראשון נברא יוס' ולכן ישראל ג"כ בניסן נגאלו אמנם היה הגאולה בע"ז בניסן לפי כי שבוע ראשון

הקדמת המחבר

היה לר"ך קרא למימר אלא ויעש ה' לאדם כחנות עור
וילבישם אלא להודיעך מציזה חטא קפץ עליו אוחז רשע
מחוך בראש אותם עסוקים בדרך ארץ נחמיה לה ולכן
נאמר הזוג ליל הפסח בדאיתא ביובר כי מאחר שחז"ל
אמרו מציזה חטא וכו' באו למד כי אותו הזוג הוא עסק
ב"ש אמנם אשרה הסורה החמץ מחללת שעה שביעית ב"ד
מפני כי תחלת בריאת האדם ועיקרו היה מאוחה שעה
ואילך כמשחז"ל ואז בזמן שהיה מוטל גוף ולא נפח בו עדיין
נשמה נתקבלו עליו אלק רוחין להכנס בו כמ"ס ביובר עד
שגער בהם הקב"ה ונפח בו נשמת חיים וכן נמי לעת ערב
ברא הרוחות ולא נגמר בריאתן כי לא נברא להם גופות
כדאיתא ביובר ולכן מפני כל אלו הסיבות נאמר החמץ
בזמן הזה וכן היה זה לאות לנו על מה שעתיד להיות בזמן
הגאולה כאשר יבא הביאור לקמן וכן נמי כל הדברים אשר
ז"ה ה' לעשות ליל הפסח הכל מיוסד על מה שהגיע לאדמ"ר
ולעת ישראל ואחריו כל אדם ימשוך ולפי שפגם במחשבה
ובמעשה ואחריו נמי חטאו בעגל במחשבה ובמעשה ולכן
לר"ך שיהיה החיקון במחשבה טובה וכוונה מלבד המעשה
כי בזה ימלא הפרש בין עובר אלהים לאשר לא עבדו ולכן
ראיתי ונחון לבי לתת רמז לכל הדינים אלו וג"כ כפי הסוד
כדי לפסות כל הדברים במחשבה ובמעשה שיהיה שוים
לעובד והם בדרך רמז כדי לזכות את הכל והכי יתן אל
לבו להעמיק יותר בכל העניינים מאחר שימלא פתח חקוק
ובדרך זה תפסתי משום כבוד אלהים הסתר דבר אוחילה
לאל כל ירא שמים ידון אותי לעובד כי כך היא הכונה
לזכות את הרבים ויתקיים בימינו מש"ה כי מלאה הארץ
דעה את ה' בביאת גואלנו יגלה ה' כבוד מלכותו לעליון
על כל הכתוב לחיים יסיו לרזון אחרי פי והגיון לבי לפיך
ה' נורי וגואלי :

ראשון היה פגום מפני חטא של אדמ"ר ואמנם בשבוע השני
נחקן ובו נגאלו והיינו משחז"ל אלמלא שמרו ישראל שתי
שבחות כראוי מיד היו נגאלין והוא ע"ד הנזכר כי הקב"ה
ז"ה על השבת במרה כמו שחז"ל שבת ודינים במרה אפקוד
שנאמר כאשר לך ה' אלהיך והיה גמר החיקון של עון
אדמ"ר כדלקמן והם חללוהו וילאי מן העם ללקוט המן
ופגמו פעם אחת בענין האכילה ולכן נחקן ז' העון לר"ך
שישמרו שבת אחת ולכן לר"ך שישמרו ב' שבחות וכן הוא
הענין בזה כי הולך שבוע אחת תחלה לחקן השבוע שפגם
בה א"ה בכל הנבראים בששת ימי בראשית ואח"כ שבוע א'
לעלמה ולכן נעשה חילוק בענין איסור החמץ אם נחערב
קודם זמן איסורו הוא בטל בששים דהיינו כנגד השבוע שפגם
בה אדמ"ר אבל אם נחערב בזמן איסורו במשכו מפני כי
לורך החיקון זה גדול הוא והענין כי הנה העמץ קודם זמן
איסורו עושה רושם ופגם חילוני שהוא רמז לששת ימי המעש'
שהיה הפגם בהם מאדמ"ר גרמא בזקין ולכן אחז"ל גרמא
בזקין פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים (דין) ולכן הוא
בטל בששים רמז לששת ימי המעשה ולכן באכיל' העון שהוא
חיקון האכילה של אדמ"ר שם נאמר ששת ימים חלקעוהו
ואמנם בזמן החמץ שהוא לעומת עון המעשה הוא אוסר
במשכו ומעטעם זה גם כן היה האיסור של חמץ חמור מכל
איסורין שבתורה לפי שהוא היה העון הראשון ולכן נמי
האוכל חייב כרת לפי שכן נגזר מעיקרא ביום האכלך ממנו
מות חמור ולפי כי אדמ"ר בא על נערה המאורסה לכן
אחז"ל האוכל מלה בערב פסח כבועל ארוסתו בבית חמיו
כי הנה המלה קודם שאוכל אותה האדם נזכר שבע צרכות
נמלא שהוא דוגמא של הבא על ארוסתו בבית חמיו וזהו
כפי פשוטו כי כן נמי אדמ"ר בא על חוה קודם שנכנס יום
השבת שנאמר בו וינכר ה' את יום השביעי ובתפלה ליל
שבת יש בה ז' צרכות ונאחז"ל בפ' והנחת היה ערוס לא

ו"ל פיקודא לעשות פסח בני על חינוך דלא יכילי או דאסחאבו בתסאבא אחרא אי רזא דפסח רזא דמחננותא דישאלא עאלין דה שלטא בניסן וכדין איזו זמנא לחדווא איך יכלין אלין דלא יכילי או דאסחאבו למעבד בירחא חיינא דהא לעבר זמנא אלא כיון דכנסת ישראל מתעורא בעטרה בניסן לא חתעריאח כתרסא ועטרה מינה חלחין יומין וכל חינוך ל' יומין מן יומא דנפקו ישראל מפסח יבא מטרוניתא בעטרה וכל חילא בחדווא מאן דבעי למחמי למטרוניתא יכיל למחמי כרוזא כריו בארבעה עשר לירחא חיינא מאן דלא יכיל למחמי למטרוניתא ייתי ויחמי

עד לא יעלון דרעי : ואין אומרים דרקתך בשבת במנחה מן הטעם שנחבאר בר"ח גאון מספידים בו כי הספד הוא מסערה אחרת ומאחר שכבר נכנע אין ראוי לעורר אותה . וכן נמי מטעם זה אין ראוי לעשות בביה צליה על חרבן ב"ה אותם הכוכבים לעשות בחלי הלילה כדאיחא בזוהר רק יאמר המזמורים בלבד חוץ ממזמור יעקב ה' ביום לרע כאשר מתבאר בר"ח מפני כי בן נמי למעלה אין עושה בביה והספד רק הב"ה נכנס לג"ע להשתעשע בנשמות הצדיקים ולכן ראוי להתחיל מזמור שאו שערים ראשיכם ויבא מלך הכבוד כי בן אומר הכרו בשעה שזכנס הב"ה לג"ע וכן שאר המזמורים כלם הם שבה ובודאה להב"ה לענין המלמד ביוחא שעה ואחר כך יעסוק בחורה עד אור הצקר כדי להתחבר עם מטרוניתא ולעלות עמה דהיא יבא בכתרסא ועטרה וענין זה נלמד מן המאמר עננו מן הלשון מ"ש וכל חילא בחדווא כלומר משא"כ בזמן אחר שנאמר הן אראלס לעקו חוזה מלאכי שלום מר יבכיון ר"ל מלאכי שלום העושים שלום במרומי מר יבכיון ר"ח מ"ר מלכות רחל שנאבד ולכן שלום הבית בטל לכן יבכיון ואיחא בזוהר כד אחפלג לילא קב"ה אשתד בבכיה וכו' לעקו חוזה מהו חוזה מאריסון לנו ואינון לבר אמנם בימים הללו כל חילא בחדווא ולכן ישראל שהם חילא למטה כך צריכים לעשות . והבכורות מתענים בע"פ וכו' להיות כי הבכור נאחז בו סערא אחרת מטעם משאחז"ל בפ' ואלס המלכים וכו' (וישלח) ה"ד נחלס מצוללת בראשונה (מאמר) ולכן הבכור הוא מן האם שנאמר ואלס המלכים אשר מלכו בארץ ארום והבן ולכן אחז"ל כל הסתלות קשות ואיחא בזוהר פרשת בראשית דף י"ד . וז"ל פקודא תליסר למעבד פורקנא לבריה לקשרא ליה בחיין דשרין ממנן כיכא חד דחיין וחד דמוחא וקיימין עליה דבר נש וכד יפרוק בר נש לברי' מירא דהכוא מוחא פריק ליה ולא יכיל נשלאע עליה ורזא דא וירא אלהים את כל אשר עשה בכלל והנה סוב דא מלאך חיים וכו' וע"ד בשהא פורקנא

[א] יודעים דהאוינו וסביו דדברים לא מראש נסחר דברתי אלא לתת טעם כפי פשוטו ואח"כ המלמד אל האדם ואח"כ קאת מן הדברים הנעלמים ולכן מ"ש הגאון ז"ל שאלים בלבד אע"ג כי חז"ל אמרו שאלים ודורשים בהלכות הפסח וכו' דמשמע מינה שני דברים כי שאלים הוא לענין דינא ומ"ש ודורשים הוא ענין דרשה מ"מ ממשהו"ל לעולם ילמד אדם לתלמידיו דרך קצרה לכן כלל הכל במ"ש שאלים דסיינו שאלים לענין דינא ומשמע נמי שאלים בענין דרשה למסבד קראי תורה נביאים וכתובים ומפני כי דיני הפסח והלכות י"ט נמי רבים הם

וגם הדרשה דבה היא על האדם בענין הניסים שעשה הב"ה לכן צריך ל' יום לדעת כדי לספר ליל הפסח כל האורך וסימן לדבר מגיד דבריו ליעקב (תלים קמו) הוא הדרשה וההגדה חקיו ומשפמיו לישראל הם הדינים אשר צריכים לדעת ובזה יכלול הכתוב השאלות של ארבעה בניי שאמרו חז"ל כנגד ד' בניי דברה תורה ואע"ג שאמרו חז"ל משה חיקן להם לישראל שידרשו הלכות הפסח בפסח וכו' סיינו כדי לקיים חזיו לכם וחזיו לה' ובענין המוגע בימות הפסח דורשים בפסח אבל לכל דבר המלמד קודם יהיה ל' יום קודם שהרי משה עומד בפסח ראשון ומוסיר לענין פסח שני איש כי יהיה סמא לנפש וכו' והענין הוא להיות כי גם את זה לעומת זה עשה ה' ואחז"ל קיסרין וירושלם כשה נופל זה קם שנאמר אמלאה החרבה ולכן חקף כאשר נפל המן ובניו שהם עשר כתרין דמסאבותא חלכב קב"ה ושיניתיא לנערה לנו לישראל ולכן כאשר שבר ה' מטה רשעים לכן חקף מע"ז באדר התחיל להסגלות סערא דקדושה אור החורה העליונה שבע"פ ולכן מועיל מאד ענין הדרשה והלימוד בעלם אדם ללמוד בהלכות פסח ל' יום כדי להרויח ט"ו ימים של חדש אדר בקדושה כי לכן היו מעבדים את השנה בחדש אדר ולא בר"ח ניסן שהרי נתמעט מן שכתוב בו אדרת שער ונתקדש אדר מלכות והבן : [ב] ולפי כי נפילת אפים הוא אורך להפיל סערא אחרת והוא סיבה להסגלות אור הסתום של הקדושה ונמשך למטה לכן אנו מופלים לארץ כלומר דבקה לארץ נפשו ואחר כך אנחנו קמים ע"ש קומה עזרחה לנו וכן נמי נעשה בסערא דקדושה שנאמר כי נפלת קמתי שנאמר סומך ה' לכל הנופלים והוא סיבה שנופל סערא אחרת כנו' במקומו ואין להקיימה כמשחז"ל א"ה אין להם סומכים ולכן לסיכא זו אין אורך לנפילת אפים בכל חדש ניסן שהנה כבר נפל סערא אחרת שנאמר כי נפל תפול לפניו ולכן הקדושה מתעלה ומתגלה ואיחא בזוהר פרשת בראשית דף ק"ב :

תב"ט. שאין נופרים ער פניהם

בר ניסן . ובו ב' סעיפים :

[א] שוארים בהלכות פסח קודם לפסח שלשים יום : [ב] אין נופלים על פניהם

בכל חדש ניסן ואין אומרים צדקתך במנחה בשבת ואין מספידים בו ואין מתענים בו לחזקת בצבור והבכורות מתענין בו בערב פסח : שבת

ואור הנר יפה לבדיקה בלילה ועוד נמי מעטס כי אז כל העס מזוייס בצפיהס אמנס מ"מ עוב לכוית קודס שתחשך שהרי השני טעמים הס נמצאים אס לענין כי אור הנר יפה לבדיקה בלילה ג"כ יפה קודס מעט דלג רגע בדיקה זו מבדיקה של יום כי אס לא בדרך בלילה בודק ביום ג"כ לאור הנר מפני כי אור הנר לעולם הוא יפה לענין הבדיקה ומקיים מה ששינוי אור ל"ד שיהיה עדיין אור בעולם ולפי שהמאוס חביבה בשעתא לכן אין ראוי להחמץ אותה בשום ענין אפילו לעת קביעות הסורה מפני שיכול ללמוד אח"כ אך אס התחיל ללמוד מבע"י כבר חל החיוב של הקביעות עליו וחס' עדיף: מה שראוי להקדים בענין זה הוא כי הנה בענין של חג הפסח נמצא כי יש חיוב על האדם להסיר בו בשלשה דברים ראשונה הוא ענין הביעור לעבר את הבית מן החמץ ואת שנית לורך הגבלת הבליס אמנס שני מאות חיוב אלו הס מחוץ אל האדם אמנס השלישית יוסר זה הוא ענין המחבל שצריך האדם להיות נזהר מכל ענין של אכילת חמץ במשכו ולכן יצא בזה לאשר התחיל הדין מענין הבדיקה של החמץ שהוא ל"ל י"ד כאמור ומינו כי יש דברים רבים שהס נעשים קודס זמן זה ולכן אע"י דלכאורה הים יוסר ראוי להתחיל הדין מענין של החפס והעחינה וכיוצא מ"מ עס זה הס' ימצא עוב טעס לענין התחלת מדין הבדיקה הנה זה חסרת הבית והנה מוסכס הוא מחו"ל כי ענין החמץ הוא כינוי לניס"ר ובזוהר פ' פנחס דף רנ"א ח"ל אמר רבי אלעזר כתיב כל מחמלת לא תאכלו וכתיב לא יאכל חמץ אלא דא דבר ודא נוקבא עכ"ל לעניינו והנה מבואר מזה האמאר כי החמץ הוא רמז

וכינוי לסעודה אחרת ועוד נלמוד מזה המאמר טוב טעם למה הצריכו חז"ל לעשות בדיקה ליל לארבעה עשר שהיה ביום י"ד היה מספיק או חסיה הבדיקה ליל י"ד בלבד שכן שמינו לא בדיק ליל י"ד ידוק ב"ד אמנם עם הקדמה זו מבואר הטעם כי להיות שעיניו ציבור זה הוא כדי להוציא הקליפה לדחות אותה לחוץ לכן צריך בדיקה לילה ויום מפני כי הקליפה הוא דבר וטובא לכן הצריכו חז"ל לעשות הביעור בלילה מפני כי שליפת הקבצה של הקליפה

הוא בלילה כמש"ס בנשף צערב יום וכו' והנה אשה לקראתו שית זונה וכו' שלכן המזיקין הם שולמים בלילה ולכן אנו מתפללים ושמור לאתנו ובואנו כדאי' בזה' ובבדיקה של יום י"ד הוא כנגד הזכר של הקליפה ואע"ג כי עיקר הכנעת הקליפה הוא יהיה בליל הפסח כאשר יבא בע"ה מ"מ ענין ציבור זה הוא לשתי סיבות אחת הוא לחת רמז אל האדם שיפסע במעשיו אור לארבע' עשר כאשר נחשיב במלות ונכנס בו יס"ד יהיה נזהר לבדוק עלמו תחלת ארבע עשרה שנה מפני כי עונשין אותו ב"ד שלמטה וסיבה אחרת כי זה יהיה ענין הכנה מקודש ע"ד וסכינו את אשר יביאו ר"ת את אשר יביאו הוא י"ב לרמז כי מזמן י"ב שנים צריך האדם הכנה למצות מדרבנן. והנה להיות כי ארבעה עולמות הם כוודע מן הזוהר והמקווי' שנאמר ולבבדי בראתיו יצאתיו ואלו כללות העולמות אמנם בפרט אין להם מספר כמשחז"ל עתיד הב"ה לחת לכל צדיק ש"י עולמות שנא' להנחיל ארבעי יש ובחגיגה איתא שסב"ה רוכב על כרוב ושם ב"ה אלף עולמות מזה חדין כי אין מספר אמנם בכלל הם אבי"ע ומתחילה בזמן הבדיקה היתה הקליפה למטה מעולם העשים כי לצורך האדם נברא הוא כונה משחז"ל בב"ר למך שקנה עבד ויהי סודו רע קנה לו מגבין וכו' כך התקין סב"ה הקליפה לייסר האדם לתועלת שלו כדאי' בזוהר פ' תרומה משל של הזונה ע"ש שנא' והנה טוב מאד אמנם כאשר חטא אדם הראשון עלתה הקליפה למעלה מ"מ ישראל חקנו העון כאשר עמדו לפני ה' סיני כמשחז"ל ישראל שעמדו על הר סיני פסקה וזכרנון אמנם אח"כ ע"י מעשה העגל חזרה הקליפה להחזיר ועלתה בעולמות כדאי' בזוהר פ' חשא דף קל"ב וז"ל בספר קדישא' הסוא אלהים דקשבו מלך על עולמו באת עלמין אסתקף בבדיקה בדיקה בעשים וכו' אחר רצו דכל חדא וחדא הכא לקבל בדיקה ויקח מידם מלך דלא הוה ביה עז' כען כלום לקבל יצירה ויגר אותו בחרט לקבל עשים ויעשבו עגל מסכה מאן חמא חרשין בעלמא בכל ארץ עכ"ל הנה נח' מזה המאמר כי בעבור מעשה העגל חזרה הקליפה לעלות למעלה ונכנעה בעולמו' ב"ע ולכן הוצרך הכתוב להזהיר פעם אחרת על הפסח שנא' ועשו בני ישראל את הפסח כמועדו כי באמת לולי

שנא' והנה כאלם עברו צדים כבר נתקן העולם מעון א"ה ממה שנעשה פסח מצרים ככל חוקותיו על מצות ומרורים אמנם צעבור מעשה העגל הוצרך הדבר להיות נזהר לדורות לתקן העון ולכן צריך לבשר החמץ מכל מקור שדרך להכניס שם החמץ היינו בכל העולמות העליונים ואמר שדרך להכניס שם לחמץ מעולם האלילות כי אין נכנס שם קליפה כלל ודבר זה מוסכם מהזוהר ומן המקווי' ולכן נמי כל מקום שאין מכניסים בו חמץ בעולם זה אין

צריך בדיקה זאת בחורין ובסדקין של בית שמכניסין בו לפי שיש מקומות בעולמות המכונים כך ושם נכנס החמץ סערה אחרת בלוקמן ולכן צריך בדיקה ומה גם כי זה הוא רמז אל האדם שיעשה בדיקה בכל איבריו לבשר מהם העון והמכניסים הרעים בכל מקום שמכניסים חמץ כי יש צדיקי' כי אין שולט בהם יס"ד כלל בדיקה פ' ויקהל לפתח חטאת רובץ ואינו נשמתין דלדיקייא לית ליה רשו ולא אשתכח סמן ולכן מקום הנמצא מחשבות רעות במוח והכרורים רעים שהם בחורים של הלל צריך בדיקה בלוקמן וסכל סוכב על שלשה אופני קדש כאשר נח' כי כן מיוסד כל ביאור זה בכל פרטיו: [ב] יזהר כל אדם וכו' להיות כי ענין המלאכה היא מלאכת מחשבת ונאחז בה סערה אחרת כי לכן נאסרה המלאכה בשבת וי"ט אבות מלאכות פ"ל וחולדותיהם לפי כי לעומתם יש ט"ל קלילות שנתקללו אדם וחיה והאדמה ולכן עתה אין ראוי להטחיל שום מלאכה לעשותה עד שיבדו' שלא לחזק הקליפה בשט' שצריך להכניע אותה וכן הוא לענין האכילה לפי כי כך אחז"ל שעת אכיל' שעת מלחמה ונח' אכלי כי לפי שהשטן נמצא שם לקטרג כי השולחן אחקש למזבח כמשחז"ל פתח הכתוב במזבח ש' המזבח אמות וכו' וסיים בשולחן ש' זה השולחן אשר לפני ה' לכן השולחן דוגמא למזבח אם נתקבל הקרבן אז האריה רובץ עליו ואוכל אותו הוא היגאלך ואם לאו הכלב יאכלנו כך בשולחן בכל דבריו כנ' בזוהר ולכן אז הוא שעת מלחמה בשטן ולכן יש סכנה שמה יקדים קנה לוושט ואין לדבר ולכן אין לאכול עד שיבדוק שלא יתגבר השטן בעון זה ויסתכן ולפחות אז לא יהיה זה השולחן אשר לפני ה' ונמצא מתגבר סערה אחרת בשעה שצריך להכניע אותו ולכן אע"ג כי יבדוק אח"כ לא יעשה בו רושם אמנם לענין הלימוד הוא מטעם אחר ששינוי המקבל עליו עול חורה פורקין ממנו עול דרך ארץ היינו החמץ עלמו ולכן מי שיש לו עת קבוע ללמוד אין שולט עליו אז קליפה כלל כך אחז"ל בראתו יס"ד בראתו לו תכלין הסורה אכן ויס"ד יק' אכן ולכן בעת הלימוד אין עליו צורך לענין בדיקה כי הסורה מניעה ומללה בשעתה ומאחר כי אין תועלת בעלם אדם גם לשאר הדברים אינו מועיל ואם צריכים להכניע הקליפה ע"י מצות הבדיקה בשעה ש

שולט

ששולם בלילה כ"ל ולכן אפילו מי שיש לו עת קבוע ללמוד לא ילמוד עד שיבדוק כאמור כדי להכניע סערה אחרת מעליו ומכל המקומות של הקדושה שנקבע שם מפני העון בעת שהגיע הזמן שנקבעה הקליפה מזמן גאולה מלרס ע"י מכת זכורות כאמור אמנם אם התחיל ללמוד מבעוד יום אין צריך להסמיק דקים ליה בדרכא מניה ואח"כ יעשה הבדיקה :

תר"ב. דין ברכת בריקת חמץ. ובו ב' סעיפים :

[א] קודם שיתחיל לבדוק יברך אקב"ז על ביעור חמץ ויזהר שלא ידבר בין הברכה לתחלת הבריקה ושוב שאל לדבר בדברים אחרים עד שיגמור כל הבריקה כדי שישים אל לבו לבדוק בכל המקומות שמכניסין בו חמץ : [ב] בברכה אחת יכול לבדוק כמה בתים ואם בעה"ב רוצה יעמיד מבני ביתו אצלו בשעה שהוא מברך ויתפזרו לבדוק איש במקומו על סמך ברכה שבידך בעל הבית :

תר"ג דיני בריקת חמץ ובו י"א סעי' :

[א] הבריקה צריך שתהיה לאור הגר ולא לאור הלבנה ואם עבר ולא ברך ליל י"ד כשבורק ביום

מדורין עבר קב"ה ללדיקיי וכו' מדורא חניינא הוא ג"ע דבארעא ביה קב"ה עבד מדורין עילאין יקירין וכו' וכל רוח מחלבש בלבש יקר וכו' מדורא תליאחא הסוא מדורא עילאחא קדישא דאקרי לרורא דחיי וכו' אמנם בכל המעשה אשר יעשה האדם בלי ספק כי באחת מהנה עשה עושה לעלמו לבער סערה אחרת מכל הבתים והמדורות אשר ישכון שם ולכן מטעם זה יש לאדם לברך ברכה אחת על כמה בתים ויהיו שם בני ביתו עומדים ויפזרו עלמן אח"כ לבדוק כל הבתים אשר לו כי הדוגמא כך היא למעלה וכאשר ידענו נאמנה כי כאשר האדם יעשה מזה הוא נברא מלאך כמו ששינו עשה מזה אחת קנה לו פרקליט אחד והוא מלאך לכן ע"י המזהר זו אשר יעשה בשלימות ע"י מחשבה דיבור ומעשה הוא צורא מלאך כלומר אם יש לאדם בחינת נפש בלבד כנס יברא מלאך אחד ואם יש לו בחינת רוח יברא מלאך שני וכן נמי אם נמצא בו נשמה יברא מלאך שלישי מפני כי כל כח הנמצא בו הוא פועל ונברא ממנו מלאך ומלאך ענין זה מקביל כפי הבתים אשר יש לו בעולמות ולכן ימצא כי ע"י המעשה אשר יעשה האדם אותו המלאך נמצא בו כח להוציא הקליפה מן הבית שלו ולכן נמי יהיה לו כח הגשמי ע"י הברכה לבדוק כל הבתים על ידי בני ביתו דוגמת המלאכים אשר הם בודקים הבתים שלו למעלה כאמור והיינו בכל העולמות שם מקום שמכניסין שם חמץ כאמור :

[א] מאחר שהנחתו למעלה כי עיקר הבדיקה הוא כדי לרחות הקליפה ולהוציא אותה מכל המקומות ומן העולמות ולהוריד אותה למטה כמו שביה בחתולת

[א] הבריקה היא התחלה

אל הביעור ולכן הברכה היא על עיקר הדבר אמנם מפני כי בן נמי תכלית של הביעור הוא ביום לפי כי החמץ הנמצא עתה אין מבערים אותו עד למחר ולכן הוי כאלו מברך מעכשיו על תכלית הביעור שיהיה למחר ולכן אין מברכים ברכה אחרת אח"כ : ענין הברכה לפי הנראה הוא כי הוא שכן להב"ה אשר קדשנו במצותיו ואין זה עיקר הדבר אלא

מפני כי נמצא צורך גדול בצרכה לכל מעשה המצות כנ"ל כי אין יתכן שיעשה רשע המעשה אשר יעשה אדם הגשמי אם לא על ידי כח הדיבור המסור בו מן הב"ה שהוא בעל חי מדבר וכבר נח' במקומו כי כל ענין מעשה צריך להיות שלם כדי לעשות פעולה וזה יהיה על ידי המחשבה והדיבור מזורף עם המעשה ולכן אין ראוי לדבר בין הברכה לתחילת הבדיקה מפני שנמצא מכנים החלוני אל מקום של הקדושה אח"כ מה מועיל בענין הבדיקה ומטעם זה ימצא כי אח"כ שכתב התחיל לעשות הבדיקה והפסיק לדבר אח"כ כי אין זה הפסק גמור אלא מ"מ הנה כבר עשה רשע בקדושה כי כל ענין הפסק בזה ידק מש"ה הוגעתם ה' בדבריהם ולענין צורך הברכות הנה נח' פ' עקב צוהר וז"ל רוא דברכאן דגרים לאתשכא ברכאן ממקורא דכולא ע"ש אמנם למען דעת כי כל מה שיעשה האדם הוא לטוב לו ולצורך עלמו לכן צריך להעיר הערה אחת והוא כי לא יפלא בעין כל מי שהוא בן דעת דברים הללו כי הם כששנו של עולם אמנם יש ג"כ בהם לצורך האדם כאשר יתבונן כי כל הדברים הנמצאים בעולם זה הסתחון הם דוגמא למה שלמעלה ולולי כי בן נמצא למעלה לא היה איפשר להמלא כך למטה מפני כי כל הדברים בהכרח הוא שיהיה להם שורש למעלה ולכן נסתבון כי הנה מלאנו ראיו כי בעה"ז השפל יש נמצא בתים רבים לצורך האדם שנאמר כחפארת אדם לשבת בית דמונן הוא בעולם העליון בלי ספק ולאו דווקא בעולם אחד בלבד אלא בכל עולם יש לאדם בית ומדור לפי כבודו הלא כמה דברי חז"ל בפ' כי הולך האדם אל בית עולמו (קבלה י"ב) ובה יובן מ"ש אשה רבי שמעון לרבינו כי

כח הנשמה שלו על ידי מעשה המלאכה וכן יוכל לדחות הקליפה מעליו ומה גם מכל המקומות העליונים אשר ישכון שם וכן נמלא טוב טעם שלריך להיות הבדיקה על ידי נר שכן כתיב נר ה' נשמת אדם והיחל בזה כי נר ר"ל נפש רוח ועוד היחל בזה כי

החמה אלא לאור הגר משפטים מאי נר נשמה רוח בדקה לאור החמה דיו נמלא כי יש ללמוד משני מאמרי' [ב] אין בודקין חנו כי מלת נר הוא משמש הגר ולא בגר של חלב נפש רוח נשמה וזה מכיון חל הענין כאמור כי הבדיקה ולא

הוא לורך כדי לדחות הקליפה מן הבתים ומן העולמות בכל המקום אשר ישכון שם האדם בכל הבחינות שלו בכל עולם ועולם אשר הכנים הקליפה שם ע"י מעשיו עשה דוחה אותה לחוץ: [ב] אין בודקין לאור האבוקה וכו' אשר חכמים ז"ל כגידו למען הם דומים כלדיקים לפני השכינה כנר לפני האבוקה (מאמר) והנה מבואר מזה כי חז"ל כינו אור הגדול של השכינה אל האבוקה ולכיות כי דבריהם בגמלי אש נמלא ביה מלחא כי אבוקה הוא סגיו אל השכינה בזמן שמקבלת אור מכל מדות הזכר ס"ת ישראל שהוא שם הוי"ה במנוי אלפין העולם מ"ה ומתחבר עם השכינה הנק' חדני שהוא בגי' ס"ה אז קבל קי"ד כמנין אבוקה עם הכוונת ארבע אותיות חדני ומי הגורם חיבור זה נר ה' שהוא נשמת אדם היינו נפש רוח שבה נמשכים משני שמות הנזכר והם המעוררים הייחוד זה על ידי המעשה אשר יעשו וכן אין לעשות ביעור ע"י אור האבוקה שהוא דוגמא נחור בגדול זה חיישינן שלא ישרוף הקליפה מפני כי אין הרגלן בענין הביעור לבטל את הקליפה לגמרי רק לדחות אותה ובהיות חוסה לחוץ כמשפט הראשון כי ביעור הקליפה נה' יהיה עשה רק לעסיד שנחמר ויהי בית יפקד אש ובית יוסף נכנסו ובית עשו לקש ודנקו בהם והכלום וכו' והאמר ואת רוח בעומתה חעביר מן הארץ אמנם עשה מה שחננו עושים נפי עשה לחקן העון שגרמנו נהגביר כח הקליפה כנ"ל וכדי נהכניע אותה לכן מדאורייתא בביעור בענינא סגי שנחמר סגינחמו שאר מבחינים מבטלו בלבו ודיו חבנ חז"ל בהריכו נכיות ביעור מפני שכל השנה הקליפה שם מושבה ולריך לדחות אותה לחוץ ע"י ביעור אמנם מ"מ נה' יהיה ע"י אבוקה חור בגדול של השכינה כשהוא בסוד אבוקה חנה ע"י חור הנר כי מעט הוא בערכה מפני כי חשורף הקליפה אש זרה כך אחז"ל ה' אשות הן אש הוכלת אש (מאמר) דשכינה דאמר מר הושיע חלצנו ביניהם ושרפן וזה נה' יתכן נכיות עשה חלח לעסיד כאמור וזה הענין הוא ללורך כנגות העולמות ומה גם ללורך האדם הגשמי כי לא יתכן להגל מן הקליפה לגמרי לפי כי הילך הוא ענין מוכרח להיות בחדש נענין הלורך שלו ואם מתבטל לגמרי אין עוד שבר ועושה וכן אין ראוי להיות בדיקה ע"י אבוקה כלל אמנם מ"מ חין בודקין בנר של חלב ולא שג שמן מפני שהוא חס על בגדיו שנה יתקלקלו ובהם הנגדים הוא כמשמחו וגם הוא כינוי אל גוף האדם אשר כנגד יבלה והנה כנגד הנגדים ממש הרמו

בתחילה הכריחם לכן לריך כח גדול לכיון ולעשות הדבר הזה ולכן אינו מספיק לעשות הבדיקה על ידי הלכנה אלא על ידי הנר והע"ג דקים לן כי אור הלכנה הוא מועיל יותר לענין המזיקין כמשחז"ל אור הנר חשיב כחרי אור הלכנה חשיב כחלת היינו לענין

המזיקין להגין על האדם ביום י"ד לא יבדוק לאור ואכסדרה שאורה רב אם והוא הדין כנגד ארובה שבחדר: [ג] אין בודקין חנו כי מלת נר הוא משמש הגר ולא בגר של חלב נפש רוח נשמה וזה מכיון חל הענין כאמור כי הבדיקה לא כי מפני כי זה המעשה הוא כדי

להוציא הקליפה מן המדורות העליונים ומן העולמות ולכן אין מספיק בזה כח אור הלכנה מפני כי עיקר החיזה של הקליפה הוא בלכנה העליונה שהיא יונקת ממנה שנה' רגליה יורדות מות ולכן נמי בעולם זה התחתון אינו מספיק אור של הלכנה אמנם לריך לבדוק ע"י אור הנר מפני כי אור הנר הוא יותר עליון וסימן נר ה' נשמת אדם ועיקר הדבר יוכן עם מ"ס בזה פרשת תדומ' דף קס"ו. וז"ל פתח ואמר כי נר מלוא וכו' נר אמאי חקרי נר אלא כד מקבלת רמ"ח שייפין עילאין והיא פתחת לגביהו חרין דרושין דילע כדן אחתלילו אליו חרין דרושין בכו ואקרי נר עכ"ל הנה למדנו ממאמר זה כי כינוי נר הוא במדה האחרונה אמנם יש הפרש בזה כי הכינוי שנקרא נר הוא יותר עליון כי זה הוא כונת מה ששאל אמאי חקרי נר ר"ל כי מאחר שפירש למעלה הפ' כי נר מלוא הוא המשנה שנחמר והתורה והמלוא שהוא המשנה ונודע כי המשנה הוא במדה האחרונה ח"כ אמאי חקרי נר ולכן פירש כי כינוי זה הוא מורה על זמן של הענימות הנמלא בה ולכן מועיל הנר הגשמי יותר מן הלכנה לענין הבדיקה מפני הרמו שלו ופנה נמלה לדחות את הקליפה ולהוציא אותה לחוץ מן העולמות והסודית אותה למטה כאמור: וביותר יהיה טוב טעם לענין כי כבר נחבאר למעלה כי עיקר בדיקה זו הוא למעלה האדם לשני דברים ראשונה אחת היא להוציא סערה אחרת מכל המקומות והבתים אשר ישכון שם האדם בג"ע ובעולמות העליונים וזאת שנית כי יתעורר לב האדם לעשו' תשוב' וזה גורם לזה כי ע"י תשוב' מעביר מאבריו כל העוונ' וע"י כן ג"כ מפנה כל המקומות עליוני' וכן נמלא טוב טעם להיות הבדיק' בו בעלמו בתחילה כדא"י בזה ובחיקויים במשנה אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר כי זה הוא רמז לאדם הגשמי שמתחייב לבדוק מעשיו בזמן שהתחיל י"ד שנים וענין הבדיקה הוא ע"ד משחז"ל בפ' ויסב חזקיה פיו אל הקיר ויתפלל אמר לפניו רבש"ע חזרתי על כל אבר ואבר ולא מלאתי אבר שהעשתי לפיך בו וכן אחז"ל שהתפלל מקירו' לבו ולכן כל כונת הבדיק' העיקרית הוא בגוף האדם לבדוק איבריו מן החטא והם הבתים בתי הלל והמקומו' אשר נכנס שם החמץ יאה"י אמנם מקום שחין מכניסים בו חמץ שהוא לדיק גמור אין לריך בדיקה ולכן הבדיקה שיעשה הוא להועיל לזולת להוציא הקליפה שעלתה נמשכה בסיבת הכלל ולכן כל כונת האדם יהיה בענין הבדיקה להגביר

לדחות הקליפה מן העולם עלמו גם מן הבתים הנמלאים
שם ולכן כנגד מה שנוגע כנגד העולם בעלמו בכללותו אמר
לא יראה מפני כי סערה אחרת אשר שם היא נגלית
ומפורסמת לעין כל עין קץ ולכן מזה הכחוב להוילת אותה
משם ולא יראה שם חמץ

ולא של שומן ולא של שמן אלא בנר של שיעור :
[ג] בודק כי המקומות שיש לחוש שמא הבגדים שם
המין ולכן כל חדרי הבית והעדרות צריכים בדיקה
שפעמים אדם נכנס בהם ופתו בידו אבל אוצרות
יון שאין מסתפק בהם וכן סתבן ובייצא בו אינם
צריכים בדיקה : [ד] חורי הבית וזיון הבולטים מן
הכותל

הביעור הוא בשני מקומות אלו הסזיר עליו הכחוב על החמץ
לעבור עליו בשני לאוין בכל יראה וכל ימלא ולכן ימלא חילוק
אחד צנייהם כי הוא בודק בכל המקומות שיש לחוש שמא
הכניסו שם חמץ אבל במקום שאין מכניסים אין חיוב ביעור
ואמנם חמץ שיש ספק שמא הכניסו שם חמץ לריק בדיקה
מפני כי הסיבה אחת היא לבער בקליפה הכנסתה בבית
ישראל הנמלאים בכל עולם מאלו א"כ לא נדע בזה
עולם הגיע הפגם מן האיש הגשמי הפרטי מי עלה שמים
וירד להגיד לכל אחד כמה היה הפגם שלו ולכן יבא החיוב
בהשואה אחת לכל כי כל המקום שיש לחוש שמא הכניסו
שם חמץ חייב לבער מפני כי יש אדם שבעונו הוא מכניס
סערה אחרת בעולם העשירי ויש שהוא מכניס ג"כ בעולם
היטירה ויש שהוא מכניס ג"כ בצריחה הכל כפי מעשיו של
אדם וכדאי' בזהר חית מאן דחובו וזכויו לתת ואית מאן
דחובו וחובו לעילת וזה יהיה ג"כ כפי גדולתו כאמור אם
יש בו נפש או רוח או נשמה כזכר ולכן מאחר כי ידענו
נאמנה כי העון הוא פגם באלו השלשה עולמות רק שהוא
ספק אם נכנס באלו בית לכן חייב לבער : [ד] אמנם יש
נמלא חילוק אחד הוא מ"ש המקומות הגבוהים שאין היד
שולטת בהם וגם הסחחונים פחות משלשה עפחים אין לריכים
בדיקה והענין הוא כי הנה נחבאר למעלה כי באצילות
אין מגיע שם עון ולכן מ"ש שאין היד שולטת שם היינו על
עולם האצילות כי אין מגיע שם פגם ולא קליפה כלל כנודע
מן הזכר והיינו מ"ש שאין היד שולטת שם ר"ל ע"י העון
ולא מבעיה כי מעיקרה לא שלט שם פגם העון של אדם
הרחשון ולא העון של ישראל של מעשה העגל אלא גם
היחיד לא יעשה פגם שם ע"י העון וזה מפני שמי סיבות
אחת היא מפני כי הוזהר שיהיה לו חלק מנשמה דאצילות
אין חטא בא על ידו ועליו נאמר לא יאונה לזדיק כל און
ועוד גם אם יחטא ואשם מסתלק אותו חלק ממנו ואינו
עושה שם רושם באצילות א"כ עכ"פ אין היד שולטת שם
וכן המקום שהוא למטה משלשה ספירות תחתונות שבעולם העשירי אין
לריק בדיקה מפני כי שם הוא מוכרח להיות שם קליפה
ולכן לא בא החיוב בזה לבער לפי כי מוזמן הבריחה שם
היתה הקליפה אמנם אחר חטא אדם הרחשון נאחזה בשלש
ספירות

בזה כי אם הבדיקה תהיה בנר של חלב וכיוצא יהיה חס
על בגדיו של עה"כ חלוקה דרבנן כי הנה הרמז של נרות
הללו הם דוגמא אל הקליפה שהוא חלב עמא וכן נמי נר
של שומן ומאחר כי נלוס אל הבדיקה אחת מהנה לא יבדוק

יפה במעשיו ונר של שמן
הוא צהפך כי לרוב קדושתו
יגבה לבו ולא יבדוק יפה בכל
האיברים ונמלא פוגם בגדיו
אשר נעשים ממעשה המלכות
וכאשר נאמר הרמז לגוף הוא
בבגד אכלו עש חיישינן כי
כאשר יבדוק בנר אחד מאלו

להיות מלך הקליפה חלב ושומן ומלך הקדושה נר של שמן
בכל האברים שבגוף אולי יחשוב כי ע"י כך מתעורר הילך
לגבות ממנו מעשים שעשה אשר לא טובים ויירא מן
היסודין שלא יבואו על גופו ולכן אין בודקין בלחת מאלו כי
לכן ימלא שנותן כח לקליפה או לפחות אינו מועיל במעשיו
ולכן העיקר הוא לבדוק בנר של שיעור ע"ש שנאמר כהמם
דוגן מפני אש יאבדו רשעים מפני אלהים ולכן מזה מן
המוכרח בנר של שיעור להכניע אותם כאמור : [ג] בודק
כל המקומות שיש לחוש שמא הכניסו שם חמץ וכו' כבר
נחבאר למעלה כי עיקר של הביעור הוא כדי להוילת הקליפה
מן העולמות העליונים כי בעבור עון הכולל שעשו בעגל
נוסף על אשר כבר עשהו אדם"ר לכן נחצלות הקליפה שהיה
למטה ונכנס בחור העולמות וכן נמי דוגמא לזה הוא עון
של הפרט כל א' מן העדה ע"י המעשה הרע אשר יעשה
הוא מכניס סערה אחרת בכל עולם בצית שלו ר"ל שאם
נמלא בו בחינה נפש בלבד הוא מגביר הקליפה בעולם
העשירי כי שם הם חלק הנפשות ואם נמלא בו חלק מבחי' ה
ברוח הוא בעונו מכניס הקליפה בעולם היטירה וכו' ולכן
נאמר שאר לא ימלא בבתיכם ר"ל בבתיכם דווקא אשר הם
מיוחדים לכם בעולמות למעלה כי בית זה נקרא לכם כי
הוא הבית האמיתי הקיים לכם בעלם אדם ולכן אינו אומר
שאר לא ימלא בבית בלשון יחיד אלא בבתיכם כדי לרמוז
לנו כי כל איש יחיד מ ישראל יש לו הרבה בתים מפני כי
בכל עולם ימלא לו בית אחד כאמור ואם יזכה יהי' לו כמה
בתים הכל לפי כבודו עוד אמר לכם ע"ד משחל"ה הוא לבדו
יעשה לכם ולא לכותים כך נאמר בבתיכם לרמוז כי אלו
הבתים הם שלכם בתיכם דווקא ולפי כי יש לזרף להוילת את
הקליפה גם כן מן העולמות לכן שנה עליו הכחוב ונא' ולא
יראה לך שאר בכל גבול דהיינו בעולמות כי כל העולמות
העליונים הם גבול ישראל דווקא ולא לעו"ג מפני כי האיש
הישראלי יש לו נפש מן העשירה ורוח מן היטירה וחלק הנשמה
מעולם הבריחה דדאי' פ' משפטים ונ"ל ביון דאשתייליד בר
גש יבין ליה נפש מסערה דאופני קדש זכה יחיר יבין
ליה רוח וכו' ולכן כל העולמות הם נק' גבולך אבל לענין
הבית לפי שהוא של כל אחד ואחד נאמר בבתיכם ועוד דייק
הפ' ממ"ש לא יראה ושם נאמר לא ימלא לומר כי מאחר

ספירות תחתונות ומה גם אחר כך שנאמר ויגע בפק ירכו ומופני מעשה העגל חזרה הקליפה ולכן לא יועיל שם הבדיקה כנאמר: אמנם הנני מודיעך ענין גדול מן הסודות כי צוה לא יקשה לך מאמרי הזוהר שנראה שהם חלוקים והוא כי הלא לך לדעת כי לא מדעית

הכחול שאינם נבחרים
צריכים בדיקה אבל הנבחר
שם והנמוכים פחות משם
בדיקה: [ה] נג היציע
ומפני כך אין נגיהם רא
צריכים בדיקה אמ
[ו] רפת של בקר אינו
חמץ הבהמות יאכלוהו

וצחקדמה זו יוכן לשון של הירושלמי דנקט למעלה מעשרה
 עפחים וחקשו עליו ואמרו כי אין עיקר אלא מקום שהיד
 שולטת בו אמנם כוונת הירושלמי היינו מה שאמרו חז"ל
 מקור שאין היד שולטת בו אלא כי הירושלמי ותלמודו בבלי
 הם מיוסדים על סודות החורב כדליתא בזה ובתיקונים
 תיקון ל"א ע"ש אין להאריך בזה והנה נמצא כי כונת
 הירושלמי הוא לחייב על הביעור עד י' עפחים כלומר שהם
 סוד עשר ספירות אשר יש בכל עולם מאלו הס' כי כן
 כל ספירה וקרא עפח כדליתא פרשת תשא דף קמ"ט
 חז"ל כוס דברכה אלצריך למכוי זקיק שיעורא דחקרי זרת
 חקוף מן פחורא לברכא לקב"ה ודא הוא ושבא מגבשות
 מגבשות מאי הוא אלא בינה ובין בתולותיה רעותיה שיעורא
 דזרת וכו' והיינו מ"ש הירושלמי מגביהו מן השולחן טפה
 והוא שיעור ספירה אחת ולכן יאמר הירושלמי כי למעלה
 מעשרה עפחים שהם סוד עשר ספירות אין לריך בדיקה
 כלומר כי בתוך עשרה לריך והיינו על יסוד הסוד הנז'
 דלע"ג דקים לן כי אין סמרא אחרת עולה ושולט אלא עד
 שבעה בלבד שהם עולם הבניין מ"מ מאחר כי מעשה
 ההתחלותים גורם העדר בשלשה ספירות עליונות נמי לכן
 לעלריך בדיקה עד עשרה עפחים והוא הענין עלמו מקום
 שהיד שולטת בו וכי תימא והנה אהנו רואים בחוש הראות
 כי היד שולט למעלה מעשרה בגשמי הענין הוא כי הנה
 לע"ג שאמרו כי הביעור הוא כנגד עולמות העליונים מ"מ
 לענין הביט הזה הגשמי של האדם מוכרח הוא לומר
 שהוא כולל לכל העולמות העליונים בכונת הביעור דאי לא
 תימא הכי א"כ היה מוכרח לאדם שיביה לו שלשה בתים
 ויהיה זה למעלה מזה כדי שיביה דוגמא לעולמות העליונים
 ואז יהיה חייב בביעור ואם אין לו לא יעשה ביעור דאי לא
 יתכן ולכן מוכרח הוא כי כל בית מושב הוא רומז אל
 כללות כל העולמות העליונים ולכן נמצא כי מ"ש י' עפחים
 הוא רמז לעולם אחד ומ"ש למקום שאין היד שולטת בו
 יהיה הרמז לעולם יוחר עליון מכולם אמנם אין בכל עולם
 יוחר מעשרה ומ"ש למטה מג' עפחים בא הרמז למטה
 מעולם העשיה הנ"ל : [ח] גג היגיע והמגדל וכו' הנה

[**ז' הנה**] כאשר נמלא בעולם זה השפל חרבע מדברנות דומס' צומח ובעל חי ומדבר כך הוא נמלא למעלה והם שורש לאלו וכמו שיש בהמות חיות ועופות מדבריות כך נמלא מהם בני תרבות כדאיחא פרשת ויחי דף רכ"ג : וז"ל ת"ח בן ירד ממנו דתינין עשר ירידות ירדה שכונה וכו' ותחות הארץ כמה חיותא קיימיין דחקרון חיות ברא ממנו ולכן יש בני תרבות כנראה לחוש והנה כל הבניות אלו לא נמלא בהם בחירה להרע או להטיב זולת הטוב הנכון בהם משעת הוייתם הלא אלו דברי חז"ל צפ' שור או כשב או עז כי יולד לא אחר עגל או שה או גדי כי יולד להגיד כי משעה שנולדו עד שהם גדולים אין בהם שינוי לא בן סוג האדם שנמלא בו יצר סמוך שלכן האפרוח בשעה שנולד יש בו הכנה לברות מדבר המצוי אוחיו לא בן הוא החינוק שמסתווין לאחד עצמו מפני כיור שלו ולכן לכל הכנראים לא נתן נהם הקב"ה לחם לאכול זולת למק האדם שנאמר בזיעת אפיך תאכל לחם וזה היה לו לאחר שחטא כי בזה יהיה תיקון אל העון כמשחז"ל חטה היטה ושינוי משחז"ל כמה נתייגע א"ה עד שאכל לחם וכל טורח זה הוא תיקון אל העון וביותר ענין האכילה ומאחר כי התיקון הוא לאכול לחם חמץ חדע ותשכיל ממואל דבר זה כי מה שאמר הקב"ה החמץ בזמן הפסח הוא כדי להכניע כיור מן האדם וכנענו שורשו חלוצעלה מכל העולמות כזו' ולענין זה היה מספיק מניעת האכילה אבל מה שאמר בסוכות לא ירחק ולא ימלא הוא כדי לדחות סערות אחרת למטה כאמור ולכן רפת של בקר אינו לריך בדוקא לפי שבבר נח' כי מין הבצל חי אין נמלא בו יליט' ולכן לא יכנס שם חמץ שאם היה שם חמץ הבהמות יאכלוהו כלומר אם באולי יכנס שם כח מן החמץ סערה אחרא אלס נמלא מחמת

מתבטל כי אין לו חוטאת מהם זולת מחלק המדבר לפי שמחטית אותו ולכן יוגז ממנו וכן לול של חרנגולים אינו לריך בדיקה ע"ד הנו' כי אין ליצר הנאה מהם שאם היה שם חמץ מתבטל כי החרנגולים יאכלוהו ולכן חמץ מהם וכן חמטת של חמר כי הנה

צריך בדיקה שאם היה שם חמץ החרנגולים יאכלוהו וכן אמצעה של חמר אינו צריך בדיקה שאם היה שם חמץ עורבים ושאר עופות המצויים שם יאכלוהו וה"ם ספק חמץ אבל ודאי חמץ לא : [ז] חור שבין יהודי לחבירו כל אחד בודק עד מקום שידו מגעת והשאר מבטלו בלבם ודיו ושבין יהודי לעכו"ם אינו צריך בדיקה כלל שמא יאמר כשפים הוא עושה לי ונמצא בא לידי סכנה : [ח] כותל שנשתמש בו חמץ בחורין ונפל ונעשה גל אפילו אינו גבוה ג' טפחים כדי חפישת הכלב אין צריך לבדוק תחתיו כיון שיש בו סכנת עקרב שמצויין בגלים חיישינן שמא אחר שישלים בדיקתו שאינו עסוק במצוה יחפש אחר מחט שנאבד לו ויבא לידי סכנה וה"ם בספק אבל בידוע שיש תחתיו אם אין עליו ג' טפחים צריך להוציאו

רשימין וכל רשימא ורשימא אחתהא לשבעין כתרין עילאין ומתמן אחתהא אחרין לעתיקא סתימא דכולא למחמי בהסוא נתימא עילא וכו' הנה מבוחר מזה המאמר כמה מקומות נמלא ללדיק אחד וחטאות פתוחות מזה לזה ועוד מבוחר הדבר ממ"ט למעלה וכס נאמר ז"ל אמר ליה אבא ומה אבא הסס אל תלמין יומין הו דחפו אדרא דמשכבך ותקינן לך כיון פתיחן לאסרה לך מד' סטרין דעלמא וכו' וגכן יאמר נא חור שבין יהודי לחבירו כל אחד בודק עד מקום שידו מגעת לדחות סטרא אחרת שלא יכנס שם ויחזור לנוקבא דסומא רבא : אמנס כחשך נשים לב להבין דין זה בדרך אחר מיוחד על מה שנבחר כי עיקר הבדיקה יהיה בזהם עלמו במעשיו וישוב אל ה' וירחמנו וע"י כן ימלא יכולת במעשיו להכניע הקליפה למעלה ולדחות אותה מכל המקומות הנו' שאם לא יתן אל לבו אע"ג כי מלוא קא עבד לא יוכל לעשות פעולה גדולה זו למעלה מאחר כי ילכו עודנו באשר הוא ממקומו לא ימיש ולכן עיקר הדבר החשוב והחמור בעלמו וחמנס דין זה ימלא חס הסומא חסנו מעשיו ונגד אחר ממנו וחסא לריך לתקן אותו והנה אחז"ל שהמחטית חת הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה פירוט דחק על גב דקים לן בל לעכר מסייעין אותו שחני המחטית כי אין מסייעין אותו והו אין מספיקין בידו וגכן על סוג אדם זה אחז"ל חס עשית חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות של מלות והדבר קשה למה חז"ל מיישלים כך נהדס הכל טוב לומר עשה תשובה והפטר ואז יהיה לדיק גמור לא כך במעשה חבילות של מלות כי אז העבירות בדקיימי קיימי אמנס העין מתישב על דרך זה כי הכל במאי עסקין שעשה תשובה אמנס הים מחטית חת הרבים ולכן אין מספיקין בידו להפטר מעט קט מאחר שבא ליטער מפני שהחטית חת הרבים ולכן נאמר כי בתחבולות העשה לך (משלי ע"ו) לעמך מלחמה זו שבקרבך מיז"כר ואין מי שיסייע אותך בדרך כל הכל ליטער וזה יהיה עוד שאם עשית חבילות של עבירות כלומר כי בהלכך אחרים במעשיך שלמדו ממך נעשו חבילות ואין הרלון לומר שעשה עבירות הרבה דא"כ כלל חס עשית הרבה עבירות עשה כנגדן הרבה מלות מהו חבילות חלל הענין בדחמך חס עשית עבירו' בדרך של חבילות שהם נקשרים הרבה יחד כך נהדו ממך חגבים הרבה עשה כנגדן חבילות של מלות כי אין כונת חז"ל במלת כנגדן על חמורתן שהרי נאמר בפרט כנגד עינים רמות והיו

כן נמי נשאר הקליפה בעולמות העליונות בחלרות זה הוא עובר עליו בכל יראה לך חמץ כאמור : [ז] חור שבין יהודי לחבירו וכו' הנה דין חור זה שבין יהודי לחבירו וכן מ"ט למעלה בדין סקודס חורי הבית הכל הולך חל מקום אחד וגכן לא נבחר למעלה והנה סוד הענין הוא הדבר שנבחר בנכרת אשר יצר חת האדם וברא בו נקבים נקבים וכו' אמנס כן זה הוא בזהם דעשיה כי ממנו מתחזז סטרא אחרת משני נקבים שנו חמנס כבוד חגבים הסתד דבר הא דלית לך חספא וחתה חבין נעלמך אמנס נחזור לבאר נקבים חנו עם קא שנבחר במשחז"ל שנשה דברים אין להם חוקה אחד מהם הוא היצק רחיה דהיינו כי מחחר שהנחתי כי יש בכל עוגם ועולם נמלא סטרא אחרת והם בעלי עין הרע כי זה הוא סוד משחז"ל הרשעים תחשכנה עיניהם מרחות מפני שהם מביאים רעה נעוגם על ידי מרחית העין שלהם שנחמר וישקף אבינונך בעד החלון וירא והנה יחמך משחק וכו' ולכן כל החורים לריך לעשות בהם בדיקה חס נמלא בהם חמץ הוא ענין מרחית העין של סטרא אחרת לריך לבער אותו מעס כי אין לו חוקה ולכן חור שבין יהודי לחבירו דהיינו עולם תחתון לשנמעלה ממנו וכן נמי זה ימלא בכל עולם עלמו בין בית לבית של ישראל נחבירו ואל תחמה על זה הסבוב מ"ט פרשה וחתה דף רס"ה . חז"ל אמר ר' יחמך כמה מדורין על מדורין חית לבו ללדיקייא חנין על חנין ומדורא עילא חיון דרמימותא דמאריהון חתקשר בכו עוד פ' ויחי דף רי"ח . חז"ל מאן חבירין דקיימין הכלל חתקשרו בגינים דר"ש שאלתא שאל וחתיהב ניה ולא דא בנחודיו דכא שבטין דובחי מתעטרן הכל דליה וכל דוכתא ודוכתא פתחין פתיחן לשבעין עלמין וכל עלמא ועלמא אחתהא לשבעין

עכ"ל אין צנו לבטל אותה לגמרי עד לעתיד שנאמר ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ ולכן מן החורה צביטול בעלמא סגי שנאמר חשביתו שאר מצותים הם כל העולמות כאמור וכל הכתובים של הקדושה אמנם חז"ל התבוננו מאד כי בענין הגשמי צביטול יש

חששא שמא ימלא האדם גלוסקא יפסיד ויאכל אותה ולכן תחזור הקליפה להצננר שנאמר זה עגלה יפסיד מלדים שנאמר וכהה אשה לקראתו שית זונה וכו' ולכן הצריכו ענין הציעור ולכן בענין זה שהוא חור שבין יסודי לחבירו כי הכל הוא בסוד הקדושה לכן צביטול בעלמא סגי אמנם חור שבין ישראל לכותי אין צריך בדיק' כלל והענין הוא כי הנה צריך צדעת הקדמה א' והוא כי הנה בכל עולם מן הנ"ל נמצא בחוכם שבעה היכלות

דקדושה כדאיתא פ' בראשית וגם הם נזכרים פ' פקודי ויש ג"כ היכלות לנשים כדא' פ' שלח לך ולכן אנשים ונשים שוים לטובה בדיון זה והנה כדוגמא שיש שבעה היכלות בסערא דקדושה כך כמובן יש שבעה היכלות של סערא אחרת והם אלה נוכח אלה נמצא כי כמו שיש השבעה היכלות דסערא דקדושה לצורך הגשמות הקדושה כי כל אחד הוא עולם למקום הראוי לו כנ"ל פ' בראשית כל אחד עולם על פי מדותיו כך ג"כ אותם שבעה היכלות של סערא אחרת והם מוכנים לישמעאלים סערא אחרת היושבים שם אלה נוכח אלה ומה גם אשר חז"ל הבידו בשבעה מדורות של גיהנם כי כל אחד יורד שם כפי עונו ולכן על כל ד' מאלו הם נמצא חור בין ישראל לעו"ג סערא אחרת ואין לו כח למנוע אותו חמץ משם מבטלו בלבו להכניע אותו ודיו: [ד] בתי כנסיות ובתי מדרשות לריבים בדיקה מפני כי הם רמז להיכלות של סערא דקדושה אשר הם למעלה בעולמות צריך לבדוק בהם והטעם מפני כי החינוקות מכניסים בהם חמץ כי הנה אחז"ל לדיקים אין להם מנוחה מפני שמולכים אותם משיבה לשיבה אבל אין מכניסים שם חמץ עמהם שנאמר ילכו מחיל אל חיל וכו' ואין נכנס שם קליפה אמנם החינוקות שהם מסערא דהכח נער מט"פ שהוא בסוד חינוך יונק משדי אמו לזכא לון כדאיתא בזהר והם לומדים המשכה שיש בה איסור והיתר פסול וטמא לכן נאחז משם סערא אחרת לייק ולכן צריך להוציא את הקליפה משם כאמור: [יא] המכבד את חדרו וכו' היינו מ"ש רב ע"ה ידע איניש בנפשיה אם צריך גמור הוא ולכן יאמר נא כי המכבד את חדרו היינו החדר תחתון חדרי בטן וחדרי לבו להוציא המחשבות הרעות אשר בקרב איש ולב עמוק זה גורם שמכבד חדרו העליון כי

אחר

לעומתם בין עיניך א"כ מ"ש כנגדן מיוחד ולמה ידברו בלעני שפס יאמרו בפירות עשה תמורתן חבילות של מלוח מהו כנגדן ולכן מתקשר בזה שהוא נגד החוטאים ובפירות זה לא יקשה משאחז"ל אין עושים מלוח חבילות ובזה אמר עושים כי מ"ש

להוציאו משם במרא וחצינא בענין שאין בו סכנה ואם יש עליו גובה ג' טפחים מבטלו בלבו ודיו: [ט] מרתף שמסדרין בו שורות של חביות זו אצל זו עד שנתמלא בלו וחוזרים ומסדרין שורות אחרות על התחתונות עד הקורה אין צריך לבדוק אלא השורה העליונה ואחרת למטה מסנה דהיינו שורה על פני רוחב המרתף ולא על כל שטח המרתף אלא העליונה הרואה את הקורה ואת הפתח ואחרת למטה מסנה: [י] בתי כנסיות ובתי מדרשות צריכים בדיקה מפני שהחינוקות מכניסים בהם חמץ: [יא] המכבד חדרו ב"ג בניסן ומכוין לבדוק החמץ ולבערו ונזהר שלא להכניס שם עוד חמץ אעפ"כ צריך לבדוק בליל ארבעה עשר:

אין עושים ר"ל מלוח רבות באנגריא אבל זה יאמר כל מלוח לחוד רק שיעשה אותם נגד החוטאים שלמדו ממנו לכן כאשר יעשה חבילות של מלוח בחבורה לנגד פניהם יעשו תשובה ולכן מכיים הפ' ותשועה צדוק יועץ כלומר אם באולי מה שלמדו ממנו לא היה צדקמן אלא כי הוא הדריך אותם ונתן לפניכם מכשול לכן יכ' מיינץ אותם לעשות תשוב' ובכן ינלל מדיון גיהנם והיינו מ"ש חור שבין יסודי לחבירו היינו על ידי העון כדאמר

ויקוב בן האשה ואחז"ל ע"ש שנאמר ויקוב חור גדלתו שלכן מתחייב לירד לגיהנם שפיה נר כמו חור שנאמר ואף הסיחך מפי נר וכו' וכן הוא הדיון מ"ש למעלה חורי הבית וכו' כי לפי שחטא על הנפש מתחייב לירד לגיהנם שלמטה בארץ וגם הוא נידון בגיהנם עליון והם חורי הבית העליונים כי כן גיהנם הוא נוקבא דהטומא רבא ולכן אלו החורים הנמצאים בבתי העליונים שנעשו על ידי העון שנמצא שם חמץ הקליפה לחטוף כנפשות כאשר מתבאר אצלנו בפי' איכה בפסוק כי עלה מות בחלוננו הוא הקליפה להכרית עולל מחוץ הוא הנמצא בחור כי לא זכה להכנס לפנים ונשאר בחור שנאמר ישכון חזירך וגם בחורים מרחובות ולכן חייב לבער הקליפה משם ומה גם חור שבין יסודי זה החוטא שנמשך לחבירו ונחטא ג"כ זה בודק עד מקום שידו מגעת בכל האפשר לו לעשות על ידי חבילות של מלוח כאמור וזה בודק עד מקום שידו מגעת והבדיקה חסיה דבר המקביל זה לזה כמשאחז"ל עינים רמות והיו לעומתם בין עיניך וכו' והשאר מבטלו בלבו ודיו מה שלא זכר מן העונות צביטול בעלמא סגי כי כן מן החורה הוא ענין היסודי והחרפה כמ"ש הרמב"ם ז"ל שנאמר והחודו את עונם וכו' וגם יש טעם בזה והנני מודיעך בפעם האחרת מפני מה אמרה חורה צביטול בעלמא סגי שנאמר חשביתו שאר מצותים ומפני מה חז"ל הצריכו לעשות ציעור והענין הוא הדבר שביארת למעלה כי הנה כל המעשים שאנחנו עושים בענין החמץ הוא כדי להכניע הקליפה אשר גברה מזמן חטא א"ה גם אנחנו חזרנו על עון ראשון וחזרה הקליפה לעלות למעלה ולכן בהגיע זמן אשר שבר פ' מטה רשעים עשר קליפות על ידי עשר מכות שהכה אותם במלכים לכן באותו זמן נמצא צנו כח להכניע אותם אבל

שהיה בסוד ה' על עשר בלתי פ' חמור ואח"כ שוחט אותו וכך יהיה בענין זה החמץ כי לריך להזכר בו פדי שלא יהא לריך בדיקה אחרת כדי להכני' אותו ואח"כ חס כופס עליו כלי אינו לריך עוד לבדוק מפני כי סוד הכלי הוא בחינת הקדושה כמו

שנחבאר במקומו כי הוא נק' כלי מחיץ ברכה ולכן כאשר החמץ סערה אחרת הוא נכנס חתם הפלי של הקדושה מספיק חמץ לענין הביטול לריך לבטל ולומר בסוד זה לבטל ולהוי כעפרא והענין כי הנה כאשר נחש הקדמוני החטיא את האדם נתקלל שג' ועפר מאכל כל ימי חייו ואח"כ לא עפר מכל מקום אלא מגיע

לסלע או לבחולת הקרקע ושומט גידים מהאלמה ואוכל ואינא בזה פ' ויקרא דף ע"ו. וז"ל רש"י הוה יותא חד יתיב אבבא דתרעא ללוד זקף עיניו חמא שמשא וכו' אדאכי אחשכך נכורא וכו' עד דהוה אזלי עאלו בזהו כלס חמו חד חויא דהוה אחי ופומיה פתיחא ומלהטא בחרעא בעפרא אשתניק ר"ש וקעפר ידיו גרישיה דחויא מאיך וכו' אמר גזר אנא כמו דתחאס אחזור לנוקבא דעפרא כך עילאס יתחזר לנוקבא דתחומא רבא עכ"ל הנה מבואר מן המאמר כי כל הדברים החחחחחיים הגשמיים כדמיון שלהם הוא למעלה ברוחניים שכן כאשר אמר ר"ש לנחש החחחחח שיהיה לשונו מרחיש אל חיוויא חיוויא זיל ואינא להכוא חיוויא דרש"י שכיח בעלמא עייליה לרישיה בחד נוקבא דעפרא ולכן אמר לו כך מפני כי זה הנחש הגשמי גזר עליו ה"ה שיהיה שמון בארץ חבלו בעפר וכך גזר על נחש הקדמוני הרוחני שהוא יהיה שמון בנוקבא דתחומא רבא חמץ על ידי מעשה החחחחחיים הרע הוא יולא משם ועולה ומקטרג לפני ה"ה ולכן על ידי מעשה המלאך נמלא כח ביד האדם להכניע אותו ולהוליא אותו מלפני הקדושה ולהחזיר אותו אל מקומו הראשון לנוקבא דתחומא רבא כי הוא עפר העליון כי לכן נאמר ומן העפר אשר יהיה בקרקע השמך וכו' לבדוק זו הכוונה ולכן עשה חקף אחר הביטול לריך לבטל חמץ הגשמי כדי להכניס הרוחני הוא הקליפ' סוד הנחש כאמור מאחר כי כן גזר ה"ה ואמר חשבינו שאר מבחכ' וזהו נמלא כח מסוד ביד האדם זה הגשמי להכניע הנחש הרוחני העליון ולכן הנוסח של הביטול לריך לומר לבטל ולהוי כעפרא ואין ראוי לומר ליבטל ולהוי הפקר מפני כי אין חכ"ל הכוונה על חמץ הזה הגשמי כי בזה שייך לומר הפקר אבל בחמץ הרוחני העליון הוא הקליפה אין שייך לומר כן ולכן אין לומר זאת ענין ביטול בלבד ואמנם הביטול של הלילה אינו מספיק מפני כי כבר נחבאר כי הביטול של הלילה הוא מכוון כנגד הקליפה סערה לנוקבא כי השליטה שלה הוא

מאחר שמכבד חדר תחתון ומוליא את העומאה לחן כך מכבד חדרו העליון ע"י מעשיו הטובים ובחורתו והנה במש"ה ואל חדר הורתי והחורתי נקרא כבוד כמש"ל בפ' ויהי יעבץ נכבד מאחיו מפני שהיה בן חורה וזהו גורם שהוא מכבד חדר עליון מדס

תל"ד. דינים הנוהגים תיבה אחר הבריקה. ובו ד' סעיפים :

[א] אחר הבריקה יהיה גזר בחמץ שמשוייר להצניעו יפה שלא יצטרך בדיקה אחרת כגון אם יסלנו עכבר בפניו או אם יחסר לחמו כגון שיניח עשר כבורות ויטא תשע אבל בסתם שאינו יודע אם חסר במנו או לאו דא ואם כפה עליו בלי ולא מצאו אינו צריך לבדוק שודאי אדם נטלו לכך יכפה עליו בלי

או

שהיה ימלא לו יתר שאת מ"מ לריך לבטל חמץ שנתכוין לבדוק החמץ ולדחית את הקליפה למטה וזהו שאל להכניס עוד שם חמץ מאל העון כי דוגמא לזה הוא מפני כי זה האדם הוא יודע בעלמו שהוא לדיק גמור זה היה לו מזון בחרותו בעוד שהיה עוד נער קטן ועדיין לא בא לכלל עונשין ועדיין אינו מלווה ועושה והוא מתכוין לבדוק החמץ סערה אחרת ולבערו כי הנה נזכר שלא לחטא וצויתר נוסף עוד כי נזכר שלא להכניס שם חמץ שמן מנהו מענין מחשבה מפלגת או מנהג רע אף עפ"י כן לריך לבדוק ליל י"ד זה יהיה מן הטעם האמור מפני כי כונת הביטול נוגע בכלל ובפרט מאל העון הכולל וגם מאל העון אשר יעשה האדם לאשמה זה כי אלו הם דוגמא של החטא אחיד מעורר חטא א"ה ושל רבים מקביל חטא ישראל ולכן חמץ כי מענין חקנת הפרט אינו צריך כלום שהרי הוא לריך גמור מ"מ הוא חייב לבטל מסיבה עון הכלל מפני כי כל ישראל הם ערבים זה לזה ולכן מעון הכולל מתגבר סערה אחרת בעולמות ולכן לריך לבטל להוליא העומאה משם ולהוריד אותה למטה ולכן לריך לבדק על ביטול זה על ביטול חמץ כי הנה נחבאר למעלה כי על ידי הדיבור יש כח והוא נכבד מאלך קדוש ופנה למעלה לדחות הקליפה מכל מקומות הקדושה :

[א] **כבר** נחבאר למעלה כי כל עיקר המעשה אלו הם נעשים כדי להכניע הקליפה ולדחות אותה למטה למקומה הראשון ולכן החחחחח הענין זה מיום העשירי כי כן פסח מזרים מקחו מבטול ואח"כ כאשר נכנס יוסר בליל י"ד על ידי הבריקה והביטול ולכן לריך להיות נזכר בחמץ שנשתייר אחר הבריקה להלניעו יפה והוא דוגמא אל מאמר הטלה שהיה אסור וכפות בכרעי המטה ארבעה ימים מקודם ואח"כ היה שוחט אותו לפי כי בעשור משחלמת השכינה בסוד עשר כנ' בזהו ולכן הטלה שבוטלים לע"ז היה נאמר בדרעי המטה העליונה דאלו מחחחחח נא' ויגע בקף ירכו ועשה נהפוך הוא כי הקליפה אסור שם נכרע שלה ארבעה ימים עד תשלוס פ"ז יוס

האשה יש זה כח לבטל החמץ ע"י מעשה המל' כי כן נמי גם השורש שלה למעלה הוא מכניע ומבטל סערה אחרת מפני כי עתה הלבנה העליונה היא במלואה וסערה אחרת נכנסה מלפניה כאשר יבא לקמן בע"ה :

[א] אל יקשה בעיניך מה

שהלכנו חז"ל לעשו' ביעור בתוך המועד או גם לאחר המועד כי אם העצם הוא מפני שחמץ זה אסור בהנאה ומה בכך אם ימלא חמץ בתוך המועד או ישלך אותו ומה גם אם ימלא חמץ לאחר הפסח ולמה שנינו לא בדק ב"ד יבדוק בתוך המועד לא בדק בתוך המועד יבדוק בתוך המועד ולמה קצו חז"ל כל כך דהא גם שנאמר כי חז"ל עשו חיוון לדבריהם כשל תורם מכל מקום הלא דבר הוא ולא על חנם עשו הדבר הזה כי הסם מאחר שהנחנו כי כל דברי חז"ל הם מיוסדי' ע"ד האמת א"כ ראוי לתת טעם לכל מבין

או יתלנו באויר או יניחנו בתיבה מקום שאין עכבר יכול לבא : [ב] אחר הבדיקה מיד בלילה יבטלנו ויאמר כל חמירא דאיכא ברשותי דלא הויתיה ודלא ביערתיה לבטיל ולהוי בעפרא וטוב לחזור ולבטלו פעם אחרת ביום י"ד סוף שעה חמישית קודם שהגיע שעה ששית שששתניע שעה ששית נאסר ואין בידו לבטלו : [ג] בביטול היום יאמר דהויתיה ודלא הויתיה דביערתיה ודלא ביערתיה : [ד] שלוחו יכול לבטל אם אין האיש בביתו יבטל במקום שהוא ואם אינו עושה כן טוב שתבטל אשתו :

ת"ה. מי שלא בדק ליר י"ד יבדוק ב"ר. ובו סעיף א' :

[ה] לא בדק בליל י"ד יבדוק ביום י"ד באיזו שעה שיזכור סן היום לא בדק יום י"ד כל היום יבדוק בתוך הפסח לא בדק בתוך הפסח יבדוק לאחר הפסח כדי

הענין הזה שנראה קשה עד מאד מאחר שהנחנו כי ענין הביעור הוא כדי להכניע הקליפה ולהוציא אותה לחוץ א"כ גם כי האיש הזה עבר ולא עשה הביעור הרי כבר נכנסה ונבטלה הכח של הקליפה' צליל הפסח שהוא זמן העיקרי של הכניעת הקליפה כאמור ח"כ מאי דהוה הוה ומה יועיל עוד כי יעשה ביעור בתוך המועד או לאחר המועד וגם אם נאמר כי בתוך המועד עדיין יש בו משום כל יראה וכל ימלא אמנם הבעור שלאחר המועד מה יש לנו להשיב. ולכן הענין יהיה מתבאר כאשר נחזור להעיר על הקדמה שהבארה למעלה כי בענין הביעור נמלא שני עיקרים האחד הוא הביעור שהוא כדי לתקן מה שנתעוות מחמלה על ידי מעשה העגל והוא מה שנתעלית אז הקליפה וכנסה בעולמות העליונים ותיקון השני הוא לזרז האדם הפרטי לכל אחד לתקן מה שקלקל שלכן נאמר תשבינו שאר מבתיכם דהיינו מן הבתים של הפרטים של כל אחד ואחד ונאמר ולא יראה לך שאר בכל גבולך דהיינו על הכלל כנ"ל ולכן כאשר האדם הוא יעשה הביעור ליל י"ד הנה אז הוא מכניע את הקליפה' ומוציא אותה לחוץ של העולמות עליונים כנ"ל ומה גם הוא מועיל לו לעצמו וכאשר חוזר ושונה הביעור יום י"ד ומבטל החמץ בפיו אז נשלמה ההכניעה של סערה אחרת על כן ידים ראש סערה דקדושה כאשר קדם היום אשר על כן אנחנו אומרים הלא גמור בבית הכנסת משא"כ בשאר המועדות אמנם אם היחיד הזה עבר ולא עשה ביעור ליל י"ד עדיין כן עוד היום גדול ואפשר לו לתקן הדבר בשני הלאדין

צליה כחש"ה בנסף בערב יום וכו' והנה חש"ה לקראתו שית זונה אמנם ביום הוא כנגד שליטת הזכר שבקליפה ואנו מכווני' בביטול זה כי עתה יחזור לנובצא דהכומא דבא ולכן בביטול של היום דחיותיה ודלא חיותיה וכו'

וסוד הענין הוא הדבר הנז' לעיל כי הנה כל הדברים העליונים על ידי מעשה הדע של הסתחונוים לכן הקליפה נכנסה בבתי' ובפלטמים שלהם ולכן יהיה זה הביטול בזה הסוסם כי הוא כענין וידוי דברים שאנו אומרים בנוסח היודי על הסתמרות ועל הסגלות כנגד זה יאמר נא דחיותיה ודלא חיותיה ולפי כי ימלא ג"כ דברים שאדם חטא ועשה מהם תשובה ע"ד משחז"ל אם ראינו ת"ח שחטא אל תסביר אחריו שחטא עשה תשובה אלא ודאי עשה תשובה אמנם לא היה כח באותה תשובה לעקור סערה אחרת מאותו המקום העליון שנכנס

שם כדאיחא בזהר צ"ה אל תפן אל קשי הצע הזה כי המקטרג עומד לפני הבר' וחוצע דין ויש מעשה דע כי עדיין לא עשה האדם ממנו תשובה. וזה ודאי כי עדיין החמץ הקליפה עודינו עומד שם ולכן על שני חושי סוג של אדם זה נתקן לומר דביערתיה ודלא ביערתיה על הכלל של לודי' הללו הוא חוזר ואומר לבטיל ולהוי הקליפה כחש הקדמוני כעפרא כלומר יחזור להכניע ולשוב אל חלק השפר כמו שהיה מתחילה שנאמר ועפר תאכל כל ימי חייך : [ד] שלוחו יכול לבטל וכו' מפני כי כן נמי השליח של אדם הגשמי הוא מבטל החמץ הקליפה למעלה והשליח של האדם הוא המלאך קדוש הנבדל ע"י מעשה המלוא כמו ששינוי העושה מלוא קנה לו פרקליע אחד ולכן גם למטה בענין הגשמי שלוחו של אדם מבטל ואמנם כמו כן למעלה בסערה דקדושה כמו שהאדם דקדושה הוא מכניע סערה אחרת ויכול לבטל אותה כמו כן השליח שלו שהוא מע"פ כדאי' בזהר ובתיקונים והוא יכול להכניע סערה אחרת ס"מ כדאי' בזהר פ' בשלח צ"ה ולא הלחם צמחלק ע"ש אין להאריך : אם אין האיש בביתו יבטל במקום שהוא. דמאחר כי יש כח מסור בידו להכניע הקליפה בזמן הזה שנאמר תשבינו שאר מבתיכם אין ישיבת הבית מעכבת ולריך לומר הביטול מפיו כך החז"ל דברים שבלב אינם דברים ואין עושים רושם למעלה שלכן דיבור אסור בשבת אבל הרהור מותר ללא עבד מדי כנז' בזהר מפני כי הדיבור הוא כח אלהי מסור ביד האדם כאמור וכן

הלדין האמורים בין לענין הכולל ובין לאורך עצמו מפני כי היום הולך אחר הלילה שנאמר ויהי ערב ויהי בקר יום א' וכמו שבסעודה דקדושה זכר ונקבה אחד הם נקראים אדם שנאמר זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם וסימן לדבר מש"ה הביטו אל אברהם אביכם

ואל שרה תחוללכם כי אחד קראתיו וכמו כן גם את זה לעומת זה עשה ה' בסעודה אחרת כדאי' פרשת וילא דף קמ"ח. וז"ל וילך אברהם סעודה ראשית זמנים סעודה דסעודין מגו חוקפא דטיהרא דילחק נפק מגו דורדייא דחמרא נפק חד נעיו קטירא כליל דכר ונקבא וכו' דכורא אקרי סמא לטוקביה כלילא בגויה חדיר כמה דליו

בסעודה דקדושה הכי נמי בסעודה אחרת דכר ונקבא כלילא דא ברא וכו' ולפי כי העיקר היא הנקבה דסעודה אחרת היא השולטת 'כלילה כז' אח"כ לכן לדיק להחמיל מליל י"ד אמנם אם לא ביער כלילה הוא יעשה הביעור יום י"ד מטעם כי היום והלילה הם חשובים כאחד כאמור כי כן נוקבא כלילא בגויה כנזכר אמנם אם לא בדיק יום י"ד כן אחת כי כליל הפסח שהוא ליל ט"ו הוא נכנס כל סעודה אחרת ומחבטל אבל זה יהיה בענין מה שהוא נוגע אל הכולל שנכנס סעודה אחרת מאליו לענין מה שהוא נוגע לעולמות אמנם ההכנעה שהיא מזד הפרטים כי כל אחד הוא מכניע אותו החלק שלו הנוגע לו מן הבתים אשר נכנס שם סעודה אחרת בעונו אינו נחקק ולכן עדיין ימלא לזה חקנה כי אז בזמן המועד יעשה הביעור אז טוב לו מפני כי הוא מקיים מש"ה תשכיתו שאר מצותיכם שהוא מן הבתים של הפרטים שיש בכל העולמות ופיין שכך הוא מועיל לו ראו עדיין לברך עליו על ביעור חמץ מפני כי כן יש בידו כח מסור עדיין להוציא סעודה אחרת מן הבתים העליונים שהם שלו אמנם אם עבר המועד ולא ביער אז חייב לבשר מדברי סופרים שכרי הם עשו חזוק לדבריהם כשל חורה כלומר כי הרי נאמר לדיק מושל יראת אלהים אמנם אין לברך משני כי אין כח זה נמצא לאדם המבער רק מן הסורה שלכן יוכל להשליך הקליפה למטה כנ"ל אמנם איך מברך ואינו על ביעור חמץ וה' לא לזה בזמן זה ואין לומר כי ואינו זה הוא ע"ד מה שאנו מברכים תמיד ואינו שהוא מלאו דלא חסור שזונו לשמוע דברי חכמים מאחר כי אדם זה לא שמע דבריהם זה כמה פעמים היה לו לעשות ביעור מדבריהם ולא עשה :

[א] אחר שהנחתו למעלה כי בענין של הבדיקה איבא תרתי לטיבותא ראשונה אחת היא כי מפני שעדיין לא הגיע זמן ההכנעה דסעודה אחרת עד ליל ט"ו לניסן לכן עשו חז"ל שיהיה ענין מעשה הבדיקה מקודם כי ע"י כן נחמיל להכניע אותה זאת ועוד אחרת כי לפי שענין

כדי שלא יבשל בחמץ שעבר עליו הפסח שהוא יסור בהנאה ועל הבדיקה שאחר הפסח לא יברך :

תר"ו. דין המפרש בים והיוצא בשיירא. ובו ג' סעיפים :

[א] המפרש מיבשה לים או יוצא בשיירא ואינו מניח בביתו מי שיבדוק תוך ל' יום זקוק לבדוק קודם שלשים יום אינו צריך לבדוק ואם דעתו לחזור קודם הפסח

הבדיקה היא מד"ס הוא יותר חמור משל חורה מפני כי לדיק מושל יראת אלהים ולכן מסיבת שני פעמים אלו הכל יכולים לעשות הבדיקה נשים וקטנים מפני כי יש בהם כח להכניע הקליפה כאמור אבל המפרש בים מן היבשה ואינו מניח מי שיבדוק בביתו אז אחרת הולכים אחר הכוונה של אדם זה אם דעתו לחזור קודם הפסח אם לאו : אמנם סוד ענין דין זה הוא הנוגע לזמן החרגן והגלות כי אז נאמר אלכה ואשובה אל מקומי וכו' אך יש חילוק בזה כי הנה פעמים שהקב"ה מתעלה ופנה למעלה לענין הסעודה ע"ד מש"ה עלה אלהים בתרועה ה' בקול שופר אמנם לפעמים

הוא ענין הסתלקת ואינו נקרא עילוי ועל כיוצא בזה נאמר עזב ה' את הארץ אלכה ואשובה אל מקומי והנה כאשר הוא ענין עילוי שהוא לשבת הוא מ"ס בזכר פ' וילא דף קנ"ו : וז"ל ותלא לאה לקראתו אימא עילאה לגבי ברא יהודא ותאמר אלי תבא תחות גדפאי לבדכא לך ולרוואה לך בחפנוקין ועידונין עילאין הא עידן רעוא ועינוגא למיהב לך נייחא דרומא עילאה לגבי ההוא שדה עד לא יתוקד בחוקפא דילחק עכ"ל לעניינו הנה עליה ז' לטובה ויש עליה שהוא ענין העדר לרעה כדאי' בזכר פ' א"מ דף ע"ה . וז"ל הוי כד אסתלק מלכא לעילא לעילא ולוחין בני נשא ולא אשגח בהו וההוא עילאה אחיה טמירא סליק לוח"ו ויו"ד לגביה בגין דלא יתקבלון לוחין וכו' וכדין תשובה לא אשתכח עכ"ל לעניינו הנה מבואר משני מאמרים אלו כי שני מיני עילוי הם האחד הוא לטובה וזה נקרא עילוי ע"ש ש' עלה אלהים בתרועה והאחר שהוא לרעה נקרא סילוק כמ"ס שלשון המאמר בד סליק וכו' והנה האחד שהוא עליה לטובה הנה כדומה לזה הוא דין המפרש בים כי הנה כדומה לזה הוא למעלה כי המלך הקדוש הולך מן המדה הנקרא יבשה היא כ"י כדאי' בזכר פ' ויקרא ה' ליבשה ארץ והולך לים הוא ים הגדול הנקרא ים אוקיינוס המקיף את כל העולם היא ה' עילאה כמ"ס ותלא לאה לקראתו ותאמר אלי תבא (בראשית כ"ח) והנה בעליה ז' הוא מניח מי שיבדוק בחור ביום כי כן אמר במאמר הקודם ויצא יעקב מן השדה ותלא לאה לקראתו אימא עילאה ותאמר אלי תבא לאעלאה לך תחות גדפאי ולרוואה לך בחפנוקין למיהב וכו' להאי שדה ח"כ השדה שהוא חקל תפוחין הוא במקומו וההוא ביתו ואז הוא מניח מי שיעשה ביעור והענין בשני פנים אי תימא כי העושה הביעור הוא הלדיק מפני כי הלדיק אינו ז' ממקומו והוא עושה הביעור בבית הזה שלא יכנס שם קליפה או יהיה הביעור בסוד בנימין הלדיק כי גם הוא יכול לבשר מפני כי זה הוא אללי סוד פסוק כי אם רחץ ה' את לואת בנות ציון וכו' (ישעיה ה) הוא הקליפה לא תאמר לו ואת דמי ירושלם

ישראל ופנה למעלה עמו כדאיתא בזוהר פ' ח"מ וסליק ליוזר רישא דיסוד עמיה וגו' הלדיק אחד שבוטא הולך מטולסל בגלות עלפולי גברא שנא' כי הנה ה' יולא ממקומו ולכן אין שם מי שיעשה ביעור אז נתבונן אם דעתו לחזור שכן הוא ואמר איזה ספר

כריתות אמנם אשר שלחמיה כדאי' בחיקונים נפיק קלא ואמר איזה ספר כריתות' אמנם וכו' ולכן חיישינן שמא יבא בערב פסח שנא' כימי לאחר מחרץ מלרים וכו' ולא יהיה לו פנאי לעבר מפני כי חס' לעת ערב שג' ויהיה לעת ערב יהיה אור ואין שם פנאי

ולכן חייבו חז"ל לבדוק בתחילה ואח"כ ילא וזכו סוד משחז"ל כי היולא לדרך חייב לפקוד את אשתו ואפילו סמוך לעונסה ואח"כ ילא מפני כי ע"י בן חסיה הכנעה אל הקליפה מאותה שעה כי הנה נח' למעלה כי קעיקר לאדם הוא ענין הכוונה והמחשבה והסוד מש"ס מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית במחשבה אתה בריר כולא כדאי' בזוהר וכן העושה את ביתו אור הוא משי' יראה ה' היא אולר אמנם הוא בסוד בית כבוד ורואה לעשות אותו אור באחת משני פנים כי הסיבה שנק' אור הוא מ"ס בזוהר כל גמייא דמלכא אעיל זה ועוד יהיה מה שעושה אור הוא מ"ס במאמר הג"ל דפ' קרח וז"ל בגוונא דאיונין כחרין עילאין זמין מקדש עילא הרי נמי קדש תחתה זמין לחילוי לאעטרא ולאעלא להו עכ"ל הנה מבואר מזה המאמר כי קדש תחתה הנק' בית ע"ד משחז"ל אין בית אלא אשה נעשה אור בזמן המועד כאשר זמנית לכל חילא הם המהות התחתונים כי באופן זה נעשית בחינת אור להם אז נראה אם הוא בחור שלשים יום זקוק לבדוק כדי שלא יכנס עמהם איזה שורש מאעטרא אחרת ואח"כ כונס אולר לחוכו כל סערא דקדושה באמור אמנם קודם שלשים יום אם דעתו לפנותו קודם הפסח כי יחזרו אותם המזומנים למקומם לריך לבדוק בתחילה פן ימלא שם שורש פורה ראש ולענה אמנם אם אין דעתו לפנותו קודם הפסח אלא הוא חפץ שיהיו שם אותם המזומנים נמלאים לחועלת שלהם כדי ליקח מאותו השפע הנמשך להם מלמעלה אז אין לריך לבדוק מפני כי בודאי הם דוחים סערא אחרת שלא יקרב אליהם ליכנות מאותו השפע הנמשך להם באמור: [ב] ויא' דקודם שלשים יום שאין לריך לבדוק היינו כשאין דעתו לחזור קודם הפסח וכו' והכל מובן ע"ד האמור: אמנם עוד יש לפרש דין זה באופן אחר על מע"ט כי הוא פעמים שהוא מפרש מן היבשה לים ופעמים שהוא יולא בשיירא והענין כדאי' פ' ויחי דף רמ"א וז"ל פסח ר' אבא ואמר ויעש את הים מולך וכו' וסיוס עליהם מלמעלה וכו' ואיתא בפ' ח"מ דף ה' וז"ל ד"ס פסח ואמר הנה מטחו שלשליה וכו' וע"ד כתיב זה הים גדול ורחב

ירושלם סוד ה' דמים עמאים ידיה מקרבה וזה יהיה כרוח משפט ר"ל רוח הנקרא משפט בסוד הלדיק וברוח צער הוא סוד בנין הלדיק כאשר מתבאר במקומו כי שנים האלו הם העושים הביעור מפני שהם בקרבה והכן. אמנם מי שמפרש מן היבשה הנו' לים

העליון ואינו מניח צביתו מי שיבדוק כי זה הוא דוגמא לזמן החרין כמ"ס במאמר השני כל אסחלק מלכא עילאח לעילא דהיינו שבעים יום העליון ולא נשאר שם מי שיעשה ביעור מפני כי הלדיק גם כן נסחלק עמו כנזכר במאמר ובנימין הלדיק גלה ממקומו

ולכן לריך להסתבון בענין זה באופן אחר אם הוא בחור ל' יום אם לאו כלומר כי גם זה הוא עיקר אחר הקדמה ידוע בענין עליות אלו כי אע"ג שמתבאר כי שני מיני עליות הם עוד יש לך לדעת כי גם נמלא חילוק בענין הזמנים הוא סוד מש"ס לכל זמן ועת וגו' ופי' הכתוב אח"כ כ"ח עתים י"ד עתים לטובה ו"ד לרעה ולכן בכל זמן שהוא מזמני ששון ומקראי קדש העליות אז היא לטובה כדאיתא פ' קרח דף קע"ה. וז"ל רש"א קריאי מועד קריאי כתיב חסר יו"ד מ"ט מלכותא דארעא בעין מלכותא דרקיע ורוא דא כל אינון כחרין עילאח דשמא קדישא אתאחד בכו כולסון זמין מאתר דאקרי קדש ואימתי בשעתא דמועד זמין בעלמא ובגוונא דקדש עילאח וכו' הכי קדש תחתה זמין לחילוי לאעטרא ולאעלא להו וכו' הנה מבואר מזה המאמר כי כל עליות אלו הם בזמן המועדים לטובה אמנם יש עלייה אחרת שהיא לרעה שנק' העדר וסילוק והיינו באותם ימי הרעה באמור כי אז מסחלק אותיות ו"י למעלה וכו' ולכן נתן בהם סימן אם הוא בחור שלשים יום אז יהיה זקוק לבדוק מפני כי עלייה זו מורה ענין הסתלקות מפני כי בן ימי הרעה הם כ"א יום שהם בין המלרים ולכן זקוק אז לבדוק כדי שלא להדמות לעלייה זו כדי שלא יחזק סערא אחרת אבל אם הוא יותר משלשים יום אין זקוק לבדוק מפני כי זה הוא הרמז לעלייה שהיא טובה באמור ואין יכולת לקליפה להתגבר באמור עוד נמלא דרך עמודי כי זה הוא שני עליות שוים לטובה אמנם יש הפרש ביניהם אם הוא בחור שלשים דהיינו ענין עלייה שהיא נמלאה תמיד אז זקוק לבדוק ולהכניע הקליפה אבל אם הסליכה היא קודם ל' יום אינו זקוק לבדוק מטעם אחר מפני כי אז אין יכולת ביד האדם להכניע הקליפה ואם דעתו לחזור קודם הפסח לריך לבדוק ואח"כ ילא דחיישינן שמא יחזור ע"פ בין השמשות ולא יהיה לו פנאי לעבר והענין הוא כאשר הנחתי למעלה כי אותו המפרש מן היבשה נים הוא רמז לענין הגלות בסוד מש"ס עזב ה' את הארץ והלך למעלה לעולם העליון הנקרא ים אוקיינוס והיולא בשיירא הוא הלדיק שכולך בהדרת שם קלוות ח"ת

מן היבשה לים כי ירא גלי הים והוא סוער עליו ולכן ישוב אל ה' ומאחר כי בכל שלשה זמנים חלו לא עשה תשובה אין עוד תקוה ולכן יאמר המפרש מן היבשה לים שהוא חלק אחד מעין הסוּבָּה והיולא בשיירה שהוא חלק אחר מזמן שיכול לעשות תשובה

צריך לבדוק ביון שהוא
להזור בתוך הפסח צריך
לבדוק

כי יפספס במעשיו ויבדוק עלומו מכל דבר שחולץ ומפריש ממנו הקדושה שנאמר עונותיהם היו מזדילים ביניהם וצין

אלהיכם ולכן ישים לנגד מגמתו דינים אלו של המפרש
מן היבשה לים וכן מיי שיואל בשיירה כי שני דמיונות הללו
הם מקביל לשני זמנים של העושה תשובה בהם כי אלו
אינם משובחים כל כך כאמור לפי כי עיקר התשובה בזמן
הבהירות כאשר יבא לקמן בפ' וזכור את בוראך בימי בחרושר

(קסלה יב) ולכן הדין שלו הוא אם אינו מניח צביחו מי שיצדוק היינו שאין לו בן שנאמר יש אחד ואין שני גם בן ואח אין לו לזקן מעשיו אין קץ לכל עמלו מן הדין שנותנים עליו ולכן חזק שלשים יום לרצו לצדוק כלומר כי הנה לא על חנם בא הדין של שלשה לבכי שצעה להספד

שליש לצידיה ולתחתיה חלוא מפי כי המה הוא מלעז
 בימים הללו וזמן דין כפי מעשיו כדאיתא פ' ויקהל דף
 קנ"ט וז"ל מה כתיב ויהי יוכה בימי בדרג שלשה ימים
 וכו' אלץ תלת יומין דבר נש בקבדא ואתבדקו מעו
 לבחר תלחא וימין ההוא סינפא אתהפך על אנפוי

והחל עול מה דיהבת בי וכו' לבשר דא גמלתא יומין
והלללה אסתן בר גס מעיניו מידיו ומרגליו ואוקמוה
עד תלתין יומין כל חיונן תלתין יומין אחדנו נפשא
וגופא כחדא . ובגין כך אשתכחת נשמתא לחסא בארעא
דלא סלקא לאתרה באסתא דיתבא לבר כל יומי

מסאבותא וכו' ולכן בא הדין בן לענין הגשמי בעולם הזה וקודם שלשים יום אין לריך לזדק מפני כי אין מועיל דוגמחו בנפש האדם כי בפחות משלשים יום אינו נתקן ואין גשמו יכלה לנח כנ' במאמר ואם דעתו לחזור קודם הפסח הנה תלוקה זו הוא דוגמא לאדם המהרהר

לעשות תשובה לדרך לבדוק ר"ל במעשיו ואח"כ ילא מן העולם או יהיה הצדיק ר"ל העושה שלו כדומה לזה דין חיובת הקבר כי אז נדק האדם בכל האצורים שלו על ידי הייסורים שמכים ומחבטים בו ואחר כך יולא ר"ל מן החיוב והולך לג'ע במקום הראוי לו וכל הצדידים אלו

שהסבירחו לעשות מפני דחייסין שמה יחזור ערב הפסח בין השמשות כלומר כי ענין פסח הוא כנוי לעת שהולך האדם לבית עולמו כאמור לשיל ולכן יאמר אם דעמו לחזור בתשובה יקודם הפסח ר"ל קודם שימות לכן צריך לעשות כל תנאים הללו דחייסין שמה יחזור בתשובה ערב פסח בין השמשות

בזמן שהעריב שמעו ולא ידעו לו פנאי לבצר כי הנה עיקר
ההצובה לאדם הוא כי יעיד עליו יודע תעלומות שלא
לעשותם עוד כמ"ס הרמב"ם ז"ל ואחר כך יבא לידו איזה

ובסדקים בכל מקום שידו מגעת ע"ד הבדיקה של האשה בחורי הבית שהשמש דש וכן הוא בענין בדיקת החנין ואיתא בזוהר פ' אמור דף ל"ו וז"ל וספרתם לכם וכו' אבל ח"ה ישראל כד הו' במלכים הו' נרשומה אחרת דהו' אחידן במסכתותא כאתתא דא כד היא יתבא

ביומי דמסכתות' בחר דלחגורו וכו' פסק הכוה' וסמא מנייכו כדא אתתא כד פסקו מינה דמי מסכתותא בחר דלחפסקו מינה מה כתיב וספרה לה וכו' שהרי

אף הכא כיון דעאלו בחולקא קדישא פסקה מסכתו מנייכו ואמר קב"ה מכאן ולסלאה חושבנא לדכיותא וספרתם לכם עכ"ל לענינו והנה דליית לך חספה מכאן ואילך תן דעתך על כל הפרטים של הבדיקה כי אין ראוי לפרש אותם דכתיב כבוד אללים כסתר דבר ומ"ס יזכר שלא יתחיל בשום מלאכה ולא יאכל עד שיבדוק היינו הבדיקה שקודם שימוש וסמלאה הוא מש"ס ויבא הביתא לעשות מלאכתו חמס' יש דברים קודמים שנקרא התחלת מלאכה זו והבדק. וכן לא יאכל בסוד כלום אשר הוא אוכל עד שיבדוק ואפילו יש לו עת קבוע ללמוד אדם זה בתורה שבע"פ בזמן הספילה שעשה הייחוד כדליתא בזוהר ב' ולא עמד איש אחר בסחודע יוסף כי כחשר המלכים נועדו אז עזרו כל מאריכו דדיין מפני שהם יחדיו והם הסחיל ללמוד מצעוד יום אין לריך להפסיק לפי כי כל מאריכו דדינים נרחים מעלתן : הבדיקה לריך שחסיס לאור הכר כי הנה כל הדברים יעשים שעושים ישראל עושים פגס ח"ו למעלה שנאמר לור ילדך תשי ואיתא פ' בלק בזמנא דסניקת כ"י למקט עידוין וכיסופין ומומא אשכחא בישראל ח"ו וכו' דין אחר ס"מ בקל חקיק וכו' ומעניה טיפת דם כהרדל ויחית עלה יומין צמין וכן גם הבדיקה לענין הטובה נעשה ע"י נשמות של ישראל הנקרא נר שנאמר נר ה' נשמת אדם שנאמר חנו עז לאלמים על ישראל גלותו וכו' נר ה' נשמת אדם (משלי י) ומה מועיל נר זה לעשות בדיקה ח"ס חופש כל חדרי בנן שהם סוד משחז' במשך החדר והפרודור : [ג] ישראל כיואל מצית עו"ג תוך שגשים יום וכו' דין זה לריך להודיע בתחילה בקדמה אחת הוא מ"ס בזוהר פרש' ח"מ דף ע' : ח"ל ותמן כתיב תלת מדורין עבר קב"ה ללדיקייא חד דלא אשתליאו מהאי ענמא וכו' ומדורא חניינא הוא גן עדן די בארעא ביה עבר קב"ה מדורין ענאין יקירין כגוונא דכאי ענמא וכגוונא דענמא עינא ויכילין צמין גוויין דלית להון חושבנא וכו' ובכאי אחר שארי הכוה' דלקרי רוח דליקון לדיקייא וכו' מדורא תליתא הכוה' מדורא עילא קדישא דלקרי לרורא דחיי דתמן מתענדא הכוה' דרגא עינא קדישא דלקרי נשמה וכו' והנה נלמד ממאמר זה כי היות מצית כותי הוא הנפש שפורש מן העולם השפל זה הנקרא ביהו של כותי מפני כי גם הוא מדור של הקליפות ואיתא פרשת משפטים דף ל"ה . ח"ל חו וזה דלא יקרא מכולא בעמודא דקיימא לעקין

חמא מענין שעבר ואינו חוטא וזה להיות שיעשה תשובה קודם המיתה אין לו פנאי לבדל ולא מאתם מסנה ולכן מעיקרה לא יסמוך על סברה ונורא ח"ה העשה תשובה כשתחז' אל תאמר למחר אעשה תשובה שמה הוא אינו בעולם למחר וכן העושה ביהו

אולר משחז'ל אם עשית חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות של מלות והיינו ע"י כך עשה ביהו אולר למלאה אותו מן המלות ביהו זה גופו

חין ל' יום זקוק לבדוק היינו צמין כי אדם זה מה ולא עשה תשובה כ"ל ולכן אם תוך שגשים יום לריך לבדוק כלומר כי לריך שיהא אל לבו העושה אשר מניע אל האדם באותם ל' יום שלאחר המיתה כהמור אשר הם דנין אותו משינוי מאזניו מידיו מרגליו ועושים בו משפט בכל אשר ואבר ולכן גם הוא יסיק מהר לבדוק בגופו בכל איבריו ועל כל אשר שחטא בו יעשה כנגדו מלות כמחז'ל עינים רמות והיו לעופפות בין עינין. ואחר כך יעשה ענמו אולר לעשות מלות אף על גב שאין מקבילות ללד העון קודם ל' יום אם דעתו לפנותו קודם הפסח וכו' כלומר קודם שיתבונן בעושה זה הנעשה באדם תוך שלשים יום אחר המיתה כהמור יש מילות אחר להכלל באופן אם דעתו לפנותו קודם הפסח ביהו זה הוא הגוף שלו אם היה בדעתו לעשות תשובה קודם הפסח היינו קודם שימות מאחר כי עדיין לא עשה תשובה לריך לבדוק לעשות חבילות של מלות ע"י בדיקה באיברים שלו באיזה מהם חמא ולא יעשה המלות חבילות בלי השקפה אל העון ואם אין דעתו לפנותו קודם הפסח אינו נותן דעתו לעשות תשובה קודם שימות אינו לריך לבדוק כי מה מועיל לו הבדיקה של העוונות ואינו עושה תשובה מהם שחרי מחז'ל צ' כי אשה תשלים לאיש כמעשהו לאחר שמת אדם בודקין מעשיו כמלא שחטא עשירים עונוה ועשה עשירים מלות הוא אומר הוילאו אלו בעבור אלו ולא תענשו אותי אין מקבילים ממנו אלא עונם יענש על מעשיו הרעים ואחר כך נותנים לו שבר המלות אם כן מה מועיל לזה מה שעשה חבילות של מלות כנגד חבילות של עבירות הנה עונם יענש על העוונות מכל מקום ולכן עיקר התשובה לא אחרו חכמים ז"ל עשה חבילות של מלות אלא כדי להעזר כנגד הילר שנשחרש בו אבל סוף ותשובה ברוך יועץ ככל הוא התשובה להיות נושא מן העושה ולכן אם אין דעתו לפנותו ע"י התשובה כהמור אין לריך לבדוק מעשיו לעשות כנגדן חבילות של מלות ח"ס כי מקבל עליהם שבר מכל מקום עונם יענש על כל דבר שפע שעשה כהמור. ובצרת יש אומרים תדין לדרך זה אין להאריך : אמנם יש דרך אחרת בענין הבדיקה מתחילה ועד סוף כי לא על דבר קל להריכו חז' לעשות הבדיקה והסוד הוא היה שגמנו כל היר המרבה לבדוק בגשים משיבת וכו' על דרך מה שהלכינו חכמים ז"ל הבדיקה בנה כשפסקה מלראות דם ולכן זאת הבדיקה לריבם בחורים

לעקלן גו חוירא דנשכא חית עיקלא חדא כהאי סטרא ואית עקלא אחרא כהאי סטרא כהאי סטרא מאזני דק וכהאי סטרא מאזני מרמא והאי עקלא לא שכך לעלמין ונשמחין סלקין עלאין ומזין אית נשמחין עשיקין כד שלטא אדם כחדס דכתיב עת אשר שלט האדם בחדס לרע לו לרע לו ודאי וכו' כהא אית רזא הך מחטשקן נשמחין אלא כהאי עלמא. אחנהגא כלא כאלגא דדעת טוב ורע וכד אחנהגן בני עלמא כסטרא דטוב עיקלא קיימא ואפרע

לסטרא דטוב וכד אחנהגן כסטרא דרע חכרע להכוא סטרא וכל נשמחין דהו כהדיא שעתא בעיקלא הוא עשיק לון וגטיל לון אכל לרע לו דחינון נשמחין כפיין לכל מה דאשכחן מסטרא בישא ושאלן לון וסימן ארונא קדישא דאחשק גו פלשתיים דשלימו ביה לרע לון אוף הכי בני נשמחין אחשקן מסטרא אחרא לרע לון עכל לענייגו והנה כאשר סטרא אחרא הם עושקים הנשמו הסמוליים אותם אללס והנה כבר נבאר כי כאשר גם זה לעומת זה עשה האלהים לכן יש היכלות לסטרא דקדושה ולעומתם כנגדם היכלות לסטרא אחרא כאשר מפורש בזוהר פרש' פקודי ע"ש ובכן יבין דין זה ישראל שהיה בבית מלכי היא אותה נשמה קדושה אשר היא עשויה מסטרא אחרא והיא עתה שוכנת בביתו של עו"ג היא בעיקלא דעשיקת נשמחין ומולויה אותה להיכלות העומתה שם בחי עו"ג הנה כאשר הנשמה זו יולאה משם אס הוא בחור ל' יום ואינו נכנס בבית אחר לריך לבער והענין לפי דרך הראשון כי ביתו של כוחי הוא העולם הזה שיולא ממנו ופנה למעלה להכנס בג' הארץ או שעה נג' העליון אס הוא בחור שלשים יום שנפטר מן העולם או חור שלשים שהיה בג' עתה עלה למעלה חייב לבער אס נשאר בו ד' לכלוך מן העון והיינו כי תחילה הוא נידון בזה דיוור דהאי בזוהר פרש' ויקהל ולכן הדין הוא כי ישראל שילא בבית עו"ג חור שלשים יום ונכנס בבית אחר בעיר זו דהיינו בעולם זה בג' הארץ או הולך לעיר אחרת שעולה לעולם יומר עליון בג' עליון אינו לריך לבער בית עו"ג דהיינו לבער הקליפה משם כי זה לא יתכן להיות בזמן הזה עד לעתיד שנאמר ואת רוח העומתה אעביר מן הארץ שהרי יקיים מלות ביעור בואו בית אחד וע"י כן הוא מכניע הקליפה אכל אס הוא מפרש או יולא בשיירא שם המעי זמנים ה"ל המועילים לענין החסודא ולא יכנס בבית אינו עולה לשום בית מאלו הכי ים מי שאומר שחל עליו חובת ביעור כיון שהוא חור שלשים יום ולריך לבער בית עו"ג שהוא יולא ממנו כדי לקיים מלות ביעור להכניע הקליפה ולענין דרך השני כך היה חומר ישראל שהיה יולא בבית עו"ג מאותם היכלות העומתה ששקת אותה בעיקלא והכניסה אותה שם ועתה ילא משם ונכנס בבית אחר בהיכלות של

שחרי יקיים מצות ביעור באותו בית אחר אבל אם הוא מפרש או יוצא בשיירא ולא יכנס בפסח בבית יש מי שאומר שחל עליו חובת ביעור כיון שהוא חור ל' יום וצריך לבער בית עו"ג שהוא יוצא ממנו כדי לקיים מצות ביעור : המשיכיר

המשיכיר

הקדושה בעיר זו באותו עולם או בעיר אחרת דהיינו שעולה לעולם עליון אינו לריך לבער בית עו"ג שהרי לא יתכן להעביר הקליפה עד לעתיד שנאמר ואת רוח העומתה אעביר מן הארץ שהרי יקיים מלות ביעור בואו בית אחר כי המלות הוא להכניע הקליפה כלכד אכל אס הוא מפרש או הולך בשיירא ולא יכנס בפסח בבית ים מי שאומר שחל עליו חובת ביעור ואם כה נאמר כי ביעור הוא כי הנה אז אוחה נשמה מולאה משם מחור הקליפה איזה ענין דרך ששעה הארון בשדה פלשתיים נקמה ולכן האים הישראל הגופני היולא מבית עו"ג לריך לבער אס אינו נכנס בבית אחר ואל יקשה בעיניך כי הנה ביעור הוא להוליא החמץ וכילד מחקיים ענין זה למעלה אמנם זה הענין הוא כוד משחל צפ' דודי ירד לגנו וכו' (מאמר) למלך שהיה לו בן נתן לו פדום כשהוא עושה בליו רואה אינו נעשה יפה עוקר ונוטע בחור בפרדס כך רואה הקד"ה חסיד מהלומות כגון יתרו רמב ונוטען בישראל ח"כ ח"ג כי הוא חמץ מלך הקליפה ח"כ נתקן ונכנס אל הקדושה אמנם מ"ש אס נכנס בבית אחר או שהולך לעיר אחרת אינו לריך לבער בית עו"ג פניו מודיען כי הקליפה כאשר עושקת הנשמה או שנמסרת בידים מפני העון שלה אין העולם שום צוה אלא זה יהיה כפי ערך החטא שלה אשר חטאה והעשקת יהיה לה כפי ערך החטא של החסודים כך הנשמה גולה וסורה וזה החסוד ממ"ש בזוהר פ' פקודי כי כפי החטא כך היא נכנסת הנשמה במדרגה יותר תחתונה וכך הוא הענין בזה כי כאשר יולא מבית אחד של עו"ג ונכנס בבית אחר של עו"ג הדומה לזה הוא בשיואלה הנשמה ממדרגה למדרגה דהיינו ממדרגה החמורה התחתונה אל העליונה היותר קלה ממנה או הולך לעיר אחרת היינו שעולה אל עולם אחר כי הנה כבר נבאר למעלה כי בכל עולם ועולם שם נמלאו וסם הין קליפות ונמלא שם היכלות לסטרא אחרא ולכן ח"ג שהוא הולך אל עיר אחרת שהדומה לזה הוא הסולך לעולם אחר חמקס עדיין הוא בבית עו"ג אין לריך לבער הבית הראשון מפני כי הוא מקיים מלות ביעור אל כל המקום אשר הוא הולך שם לפי כי משם הוא מוליא החמץ הוא הנשמה מחסיד עו"ג שעתיד להוליא כשיולא משם כחבר ולכן אינו חייב לבער אס חור ונכנס בבית עו"ג ומכ"ש אס הוא נכנס בבית של ישראל היינו בהיכלות של סטרא דקדושה כי אז ודאי אס נשאר עדיין איזה ד' של קליפה מן הנכנס שם בסיבת העון הוא יבער אותה ולכן אין צורך לבער בבית הראשון של עו"ג אמנם כי הנה ביעור יש בו שתי סיבות או יהיה להכניע הקליפה או יהיה כדי להוליא נשמה חסיד ח"כ כאשר וסתי סיבות אלו אין ביואל מבית עו"ג שאל כוננו להכניע הקליפה בביתו של עו"ג לא יתכן זה כי שם ביתו ושליטה

הכסף שנקנה בו הבית הזה הוא המאות וכפרט מעשה
הבדיקה בשער הוא לימוד הסודות ובחזקת שלא יעשה הדבר
דרך מקרה ולכן אם גדר ונעל ואפילו כל קנה ואם יש
ג' שנים הוא ענין חזקת גמורה והנה כך הדין של השכירות
דומה בדומה שהוא נקנה
באחד מג' דרכים הללו רק ענין
אחד נמצא הפרט בין השכירות
לענין המכירה כי הנה
המכירה היא עומדת לעד
אמנם השכירות הוא לזמן ידוע
ולכן הנני מודיעך כי השכירות
יידק באחד משני פנים

האחד הוא אשר חכמים ז"ל הגידו כי כל אחד מישראל יש
לו שני חלקים וזה אדם נוטל חלקו וחלקו חבירו בג' שנה'
לכן בארץ משנה יירשו והנה חלק זה אינו זוכה בו הצדיק
לגמרי עד שימות הרשע כמו שהוא מבוחר אליו בפי' יגמור
נא רע רשעים ותכונן לדיק (חלים ז) עד שימות הרשע ויגמור
להיות רע אז מתכונן הצדיק יורש במקום והחלק שהיה
של הרשע אמנם כל זמן שהרשע לא מת אינו זוכה הצדיק באותו
החלק אלא הוא אצלו בדרך השאלה חייבין אולי יעשה תשוב'
כמשחז"ל בפי' בנות אדם רשע תאבד תקוה של החשובה ממנו
מפורש אליו בנות אדם רשע תאבד תקוה של החשובה ממנו
ולכן ותוחלת אונים אברהם הוא הפוחלת שהיה לו לירש פי
שנים חלקו וחלק חבירו כדמיון הכבוד הנקרא בחי ורשאים
אזני ותוחלת אונים אברהם נחמן נחמן נחמן נחמן נחמן
(משלי יא) מניסנס הנקרא לזה נחמן נחמן נחמן נחמן נחמן
לו שם ויבא רשע תחתיו בניהנס ולכן בעוד הזמן הזה
שאנו יורש הצדיק זה החלק לגמרי זה יקרא אצלו בענין
שכירות שהוא עשה חורה ומלות לתת שכר בעבור המקום
הזה עוד ימצא ענין השכירות באופן אחר והוא כי גם בעל
הבית זה המשכיר יהיה אדם לדיק אבל בעבור אחד משלשה
דברים ימצא משכירים הבית שלו בדרך האחד יהיה כי עדיין
הצדיק ישנו בעולם חי על האדמה ונותנים הבית שלו בדרך
השאלה או שכירות לזולת וזאת שנית הוא דאפשר כי עדיין
לא הגיע זמנו לעלות אל אותו הבית מפני כי הוא מדרגה
עליונה ובין כך משכירים הבית לדיק זה או נותנים אותה
לו בדרך השאלה או יהיה כי אותו הצדיק עלה במעלה רמה
למעלה וזה הצדיק נותנים לו מקום זה בדרך שכירות על
פי מדותיו והנה אני מעיר אותך אל תחשוב בדעתך כי אלו
הדרכים בלבד הם האדוקים אין עוד מלבדה אין הענין כן
כי רבו מלספור אבל אני השמעתיו והגדתי כפי קולר דעתי
דברים שהם פשוטים לעיני בשר אבל המשכיל יבין מדעת עלמו
כמה דברים אחרים כנז' ואיתא פי' ויקהל בפי' וברא פי' על כל
מכון הר ליון כי הכשמות עולות מג"ע הארץ לעולם העליון
פי' העמוד הנקרא מכון הר ליון פי' ע"ש והנה המדור העליון
בלי ספק כי לפעמים יכנס שם לדיק אחד בדרך השאלה
והיינו השבח שאמרו לרשב"י פרשת שלח לך ריש מחיבתא
שאל בשלמן ושם נאמר דף קס"ו. וז"ל ריש מחיבתא

שלו ואם יכול לעשות ואם הרצון להוילא אינו נשמה משם
גם כזה אין לו כח שהרי עדיין הולך לבית אחר של עוב"ג
מפני כי עדיין נמצא אחר עון למדק אותו ומאחר כי אין
לו כח להוילא את עצמו איך יוכל להוילא לזולת אבל אם
רצו לבער הכשות בידו אם
לא יועיל לא יזיק : אמנם
לענין מ"ש אם הוא חזק
שלשים יום זה הענין לדיק
הקדמה אחרת וזה הוא חלוי
בענין משחז"ל בכל דור ודור
חייב אדם להראות את עלמו
כאלו הוא יאל מנזרים שנה'

עשה ה' לי וכו' וזה הענין חלוי בענין גלות הכשמות כאשר
נחבאר במקומו ומה גם לגאולה רוחו וכשמות שהם בבית
האסורים בעון שלו וע"י מעשה מלות אלו יולא לחירות פי'
לאמר לאסורים אלו כדאיתא בסיקונים הילכך נקטינן כי
מדי שנה בשנה נמצא גאולה לאיש הישראלי בפסח ככה גם
בפועל וכן נמי נמצא גאולה לכל הכשמות אלו הם כגולים
גאולה תהיה להם ויואלים לחירות כאמור :

[א] הנה נחבאר למעלה כי ענין הבדיקה הוא בשני פנים
אחד הוא כדי לבער ולהוילא הקליפה מן
העולמות בכלל ועוד ענין אחר כדי להוילא סערה אחרת
מהבאים אשר שם מושג לשמות בכל עולם ועולם וכבר
נחבאר בדברי חז"ל כי עתיד הקב"ה להנחיל לכל לדיק י"ש
עולמות אשר על כן אלו הבתים שנותן הקב"ה לדיק הם
מכירה גמורה לפי שהקב"ה קרא לישראל רעים שנה' למען
אחי ורעי ואומר רעך ורעי חביב זה הקב"ה אל תעזוב דרי
שהם נחמים לבני האדם אמנם ימצא בזה ג"כ ענין שכירות
כי לולי שהאדם מרבה בחורה ובתולות לא נתן לו הקב"ה
בתים אלו ומה גם כי כפי מעשיו נותנים לו מדור לפי כבודו
נמצא כי שכירות לוקח הקב"ה מכל בית מאלו מבני האדם
ובן נמצא הענין באופן אחר שהוא רמז אל הישיבות של מעלה
כדאיתא פי' שלה לך דאע"ג כי שם נאמר שהם שתי ישיבות
מחיבתא דרקייעא ומחיבתא עילאה זה הוא בדרך כלל וכן
איתא פי' בלק דף ר"ה וז"ל אמר לון ר' יוסי חבירא לא
חתייביב לי רשו לגלגל וכו' ואומינא לבן חביריי דבשעתא
דפתח בטהור פסוקא ונעל באינון מילין אודעזעו תלת מנא
אלפי ספסלי דהוו במחיבתא דרקייעא וכו' אמנם איתא
בזוהר פי' בראשית דף ד' : וז"ל אדרכי שמע קלא דאמר
פנון אחר פנון אחר דהא מלכא משיחא אחי למחיבתא דר"ש
בגין דכל לדיקייא דתמן רישי מחיבתא ואינון מחיבתי דתמן
רשימין אינון וכל אינון חבירין די בכל מחיבתא סלקין ממחיבתא
דכח למחיבתא דרקייעא ומשיח אחי בכל אינון מחיבתי
וחתים אורייתא מפומייהו דרבנן וכו' הנה מבוחר מזה
המאמר כי הישיבות רבים הם והנה ענין השכירות הוא שוב
אל המכירה שהיא נקנית בשלשה דרכים אחד מהם בכסף
ובשטר ובחזקה והנה אין להאריך בפירות דרכים אלו עד
יזכיר ה' לבאר אותם במקומם אמנם הענין בקינור הוא כי

עילא נפק לגבן ואמר שאלו בשלמים דבר יוחאי אחריה
דבר יוחאי הא פנו ליה מכמה יומין לית מאן דיקרב לגביה
זכא חולקיה עכ"ל הנה זה מורה באלבב כי בשאר מקומות
יכנס לדיק אחד בשאלה שלכן מבשר לר"ם כי אחריה
לית מאן דיקרב לגביה ואחא

פרשת תרומה דף קל"ו. אם עד שלא מסר לו הבפתח חל י"ד על המשכיר ולכן ידחה ס"א משם אמנם
ח"ל וכד התקדש יומא במעלי לבדוק ואם משמסר לו הבפתח חל י"ד על השוכר זה יסיה כאשר בית זה לא
שבחא כל אינון משריין

דמלאכין קדישין דממנן גו גנחא דלסתא כלהו סלקין להני
נשמטין דשריין גו גנחא דלסתא וכו' כיון דאלין רוחין
סלקין כדין רוחין אחרנין נחתין וכו' נשמטין סלקין ונשמטין
נחתין וכו' מבחן חדין לכל הדברים האמורים בסוד נפש
זרוח ונשמה ששם פריטים רבים ועוד ימצא באופן אחר הוא
מ"ש בחיקויים בהקדמה ח"ל כלפני דא שכינתא נודדת
מקינה כן איש דא איש לדיק נודד ממקומו אינון נשמטין
דאלין ערעילאין בחר קב"ה ושכינתיה וכו' והנה אלו הגולים
מדעת עצמם לרנוס לכבוד הב"ה ושכינת עזו ולכן המקום
שלהם אינו פנוי בלי ספק אלא הוא ניסן ללדיקים אחרים
כל זמן שהם גולים בגלות החיל הזה ולכן על כל הלכדים
אלו חולתם בא הדין זה בגשמי כבוד ענין כי ג"כ באדם
זה הגשמי שיך ענין השכירות ולכן יאמר נא המשכיר בית
לחבירו ללורך י"ד וממנו ואילך וקנאו בנא' מן הדרכים
השכירות הקרקע נקנה בו אבל הספק הוא על ענין מסירת
המפתח כי זה יסיה העדר מלד היראה שלא נמצא בזה
האדם הוא משחז"ל בפ' ירמיה' ה' היא חלוצו משל למי
שמסרו לו מפתחות הפנימיות ומפתח החילון לא מסרו לו
בדי עייל ולכן יאמר אם חל י"ד קודם שמסר לו המפתח
על המשכיר לבדוק שהיה כבר קנה זה הבית בנא' מן אותם
הדרכים הנ"ל אמנם נתחסר מן היראה ולכן לא מסרו לו
המפתח והע"ג כי זה המפתח הוא בנא' משני פנים היפטר
כי הוא מלד היראה החילוניות או יראה הפנימית אמנם יש
רמז למפתח אחר דהיינו מי שלא למד כהוגן שאלו למד איך
שום פתח יכול להיות סגור בפניו כד"ל בזהר פרשת וישב
דף קס"ב. ח"ל מאן דאשתדל באורייתא לשמה כד נפיק
מבאי עלמא אורייתא חלוצא קמיה וכו' וכמה תרעין אחברו
מקמא דאורייתא עד דעל' לדוכתא וכו' ולפי כי זה לא
עסק בחוכה לשמה כהוגן לכן לא מסרו לו המפתח או
מפני שלא היה עונה אמן אחרי הברכות כמשחז"ל בפ'
פסחו שטרים ויבא גוי לדיק שאומר אמן והנה כבר הגדתי
שאיך הרצון אלא לקצר בכל היפטר ולכן בכל הלדיין אלו
והדומה להם כל זמן שלא מסרו לו המפתח חילון או
פנימי חל י"ד שהוא זמן החשוב אז על השוכר לבדוק
מפני כי האדם זה כבר קנה ע"י אותם הדרכים אמנם
אין בו כח לבדוק ולהוילא הקליפה משם לחוץ מפני שנתחסר
א' מן הדברים שגרמו בסוד המפתח ואמנם מאחר שכבר
נמצא באדם זה דברים המועילים לכן ה' הוא יגמור בעדו
הוא המשכיר בית זה ללדיק או יסיה מע"פ המשכיר הנז'
נ"ל והוא יעשה בדיקה להוילא הקליפה משם ולמסר את

הבית ואם משמסר לו המפתח חל י"ד על המשכיר לבדוק
מפני כי נמצא בו פת להוילא את הקליפה משם ולהכניס
אותה ע"י מעשיו הטובים הקודמים שקנה בהם השכירות
ומה גם נוסף עוד מסירת המפתח כי אין מי שיכול
למנוע אותו מליכנס במקומו

אם עד שלא מסר לו הבפתח חל י"ד על המשכיר ולכן ידחה ס"א משם אמנם
ח"ל וכד התקדש יומא במעלי לבדוק ואם משמסר לו הבפתח חל י"ד על השוכר זה יסיה כאשר בית זה לא
שבחא כל אינון משריין

כי נכנס שם קליפה מפני כי אין אדם לדיק בדרך אשר לא
ימצא אבל השוכר בית מחבירו ב"ד ואינו יודע אם הוא
בדוק אם לאו אם הוא בעיר שואלו וכו' ולהבין ענין זה
אקדים משחז"ל בפ' כי שמי בקרבו ח"ל הזהירו שלא תסוי
גורמים שישמע שמי מקרבו ואחז"ל הנה אנכי שולח מלאך
זה מע"פ ששמו כשם רבו וא"כ זה יסיה מ"ש אם הוא
בעיר שואלו כי מאחר שהמשכיר הבית הוא הב"ה לכן
אם נמצא בעיר בסוד שמי בקרבו בעה"ז עם מע"פ אז
שואלו לפי כי פעמים לא נמצא שם לפי כי נשמע ה' מקרבו
ולכן נמי אם יאמר כי הבית הוא בדוק כי אין שם
קליפה אין האדם בודק ואם לא אז הוא ביד' להסיר
הקליפה משם כאמור ואם אינו נמצא בעיר אחזקי איסורא
לא מחזיקין ולכן חזקתו שהוא בדוק מאחר שהיה בו
השלימות לקנות הבית רק כי נתחסר מסירת המפתח
כאמור אז אין יכולת לקליפה ליכנס שם על הסתם ואין
לריך בדיקה כאמור. ח"ל המשכיר בית זה יסיה בסוד
יעקב ומשכיר אותו ליוסף הלדיק והשכירות הוא מע"פ
הנה נחלת ה' בנים שבר פרי בטן היינו משחז"ל כשאדם
חוצא נוטל הב"ה הבנים שנאמר ותשכח חורם אלהיך
אשכח בניך גם אני מי אומר לפני קדים וברכו נמצא גם
אני מפסיד בביכול ולכן על חופת זה נמצא משכיר בית
זה ליוסף הנז' חס ללורך י"ד כי אז לבנה במלואה וייתחד
יותר בשלימות כי אין שולמים הקליפות וקנאו בנא' מן
הדרכים שהקרקע נקנית בו כדבר האמור בבסוף בזהר
ובחזקא אם עד שלא מסר לו המפתח הוא הכח הנמצא בו
לפתוח הפתח כי לכן נקרא חי העולמים ולכן נאמר ויבא
הביתא לפשות מלאכתו ואין איש כמשחז"ל בדיק עצמו ולא
נמצא איש ולכן אם חל י"ד ועדיין לא מסר לו המפתח
כלומר לפי שנאמר מקדש ה' כונו ידך וזהו סוד משחז"ל
גדולים מעשה הלדיקים יותר מצריאת שמים וארץ דאלו
הסם נאמר ידי יסדה ארץ וימיו עפפה שמים והסוד
מפני כי מעשה הלדיקים גודם שזרדים ידים עליומים
ומכוונים מזה האחרונה דהיינו הכונה הליכה לבין בפ'
ביד אפקיד רוחי ולכן אם חל י"ד זה העליון בארבעה עשר
לחדש אין לאחר הייתור אלא על המשכיר לבדוק ואם
משמסר לו המפתח נמצא בו כח לפתוח על השוכר ליכנס
ולבדוק כמש"ס אם רחם ה' וכו' ברוח משפט וברוח צמר
כנ"ל: המשכיר בית מחבירו כאמור ואינו יודע אם הוא
בדוק אם הוא בעיר שואלו כי הנה נמצא ענין המפתח
בס' וסיולא בשיירא הוא בסוד ס"ס יס' בזמן שפולה למעלה
וכו'

וכו' ולכן פסחים שאינו נמלא בעיר אלהינו וכאשר הוא שם שואלו ואם אינו בעיר חזקתו בדוק מאחר שהוא צ"ד כח' ומבטלו בלבו ענין החזקתו ודיו לפי כי בודאי אין מחלוקת מפנים סעודה אחרת בחזקתו זמן כי הלכנו במלואה ולכן משביר מלבו ספק זה ומבטלו.

עוד לאלו מילין כי יסיה המשביר בית הוא יעקב וסוכר הוא יוסף הצדיק כאמור אמנם בית זה הוא בסוד לאח וכבר נחבאר אליו כי יוסף

יש בו שני כחות האחד למטה וסגני פנה למעלה זה החזקתו הוא בסוד יוסף בן שבע עשרה שנה ולפי כי הוא נוסריקין פונ נאמר מלא חשק מלא טוב (משלי יח) שנאמר מה רב טובך אשר לפנים ליריאתך את האור כי טוב וכה השני הוא מש"ס ויוסף בן שלשים שנה ומתחבר עם לאח כח' ולכן יסיה דין אם עד שלא מסר לו המפתח הוא סוד אור העליון המספיק בחוכמו כח"ס ולכן ב' בנות שם הגדולה לאח ושם הקמנה רחל (בראשית כט) כי לכן הוא משחז"ל צפ' הדיקסס את לכן מי שהוא מלבין עונותיהם של ישראל הוא אור זה המעלה ביוסף' ונמשך למטה ומדקאמר קרא שם הגדולה ושם הקמנה ולא אחר ולכן שתי בנות לאח ורחל הוא לרמוז על כי כל אחד מהם השורש שלה למעלה הנקרא שם אטור הוא ברוך שם כבוד מלכותו והאחר מש"ס ומה שעשה לשמן הגדול והוא גרמו צפ' שעצ ישראל ר"ס שם ולכן אם עד שלא מסר לו המפתח זה חל י"ד על המשביר לבדוק והסגני הענין הוא מפני משחז"ל כי רחל נסמך הסימנים שנים לה יעקב אותה הלילה לאחותה שלכן בא אליה כי זה מורה שרחל נוסנת המדות שלה ללאח כדי שיהיה לה ייחוד ואז רחל מתמטעת ונשארת בסוד נקודה ולכן לריך לעשות בדיקה שלא יאחזו ממנה סעודה אחרת ולכן אם חל י"ד אז לבנה במלואה ועל המשביר לבדוק מפני כי היא שם אלו בקרוב ואם חל י"ד משמסר לו המפתח כל השוכר לבדוק הוא יוסף הצדיק וכן נמי יסיה המשביר בית לחבירו ואינו יודע אם הוא ברוך הכל על דרך זה מובן אם הוא בעיר שואלו ר"ל אם מדת סג"ס מתחבר לכלל הנקרא עיר ה' עיר אלהינו ע"י הצדיק הוא מגיד לו אם בדקו ואם אינו בעיר רק הוא עשה מתחבר עם לאח חזקתו בדוק ומבטלו בלבו ודיו שהוא מקיים מש"ס שימני כחותם על לבן כך שאלה כ"י שמו ודיו אין לריך בדיקה: עוד אגיד לך דרך אחרת בענין דין זה המשביר בית הוא סג"ס ישראל לחבירו הוא מש"ס בסוד כי ישנו אחים יחדיו ובית הוא בסוד מדת המלכות בעיורדם למטה בעולם הירידה להשייחד שם עם הצדיק ע"י מש"ס כדאיתא בתיקונים צפ' כי עוף השמים דא מש"ס דמשייחדין לדיק ולדיק ע"י בשית יומין דחול וסנה בית זה האמר אותו מש"ס ע"י מעשיו הטובים כדאיתא בפר"א אחר מש"ס וסופר מנהלים הייתי ועל כל תפירה ותפירה הייתי מייחד שמו של הקב"ה ולכן זכה להיות מייחד שמו

למעלה ג"כ ולכן אם עד שלא מסר לו המפתח הוא הצדיק שהוא המשייחד עם הכלה על ידו כאמור חל י"ד כי אז מש"ס הוא עולם במעלה שנקרא זקן ביתו כדאיתא פ' פנחס צפ' כי רוח עברה בו הוא רוח עליון ולכן ולא יכירנו עוד מקומו אז על המשביר לבדוק

לברוך: [ג] השוכר בית מחבירו ב"ד ואינו יודע הוא סוד סג"ס שבודק המשביר בית הוא בדוק אם הוא בעיר שואלו אם בדקו ואם הוא יוסף הצדיק כאמור אינו בעיר חזקתו בדוק ומבטלו בלבו ודיו: שלימות גדול אמנם אם משמסר אמנם בית זה הוא בסוד לאח [ג] המשביר בית לחבירו בחזקת בדוק ונמצא שאינו ברוך

הוא מש"ס לבדוק ולכוונת מש"ס הקליפה כי בדרך שבזמן שנעשה הייחוד עליון סג"ס ישראל הוא אומר שוליו כל איש מעלי כדאיתא ביוסר ולכן כאשר המלכים נועדו אז עברו כל מאריסון דדינין מפני שהם יחדיו ואין היסר לשמש בפני כל מי ואפילו עכברים שהם הקליפות כדלקמן ולכן מש"ס ג"כ צעת ובעונה הזאת חייב לעשר סעודה אחרת ולא יראה שם ערות דבר וכן נמי הוא דין השוכר ב"ד מחבירו ב"ד ואינו יודע אם הוא בדוק כלומר אם נמנה בו תכלית השלימות להיות זמן י"ד אם סג"ס ישראל הוא בעיר ונחבאר עמם למעלה שואלו אם בדקו ואם אינו בעיר שהסג מדע זו נקרא בחולה מפני כי בן הוא לעולם היא בסוד בחולה ולכן כאשר סג"ס ישראל בעיר שואלו אם הוא בדוק כי כבר מלא לה בחולים ואם אינו בעיר כי כבר עלה למעלה כאמור חזקתו בדוק מפני כי בן נאמר צעת לה לב בעלה שלא נעמאח האשה אמנם כל זה נחבאר במקומו כי ענין זה הספק הוא בסוד מש"ס ולכן כל ענין חביעת ענינת בחולים נער כחיד אמנם כאשר נמאלת טהורה פעם אחד בלבד כחוב נערה ולכן בית זה שהוא סוד כ"י שבאה מלמעלה לעשות שם הייחוד עם הצדיק ע"י מש"ס בחול בית זה הוא בחזקת בדוק ובחולה היא ומבטלו בלבו אין לו צורך לבדוק הוא סוד משחז"ל בענין החליצה כי האשה אינה לריכס בדיקה לפי כי מלת איש כחיד ככה יעשה לאיש וכו' ולכן מבטלו בלבו ודיו ואין לריך לבדוק ומה גם כי עיקר הביטול הוא מן הסוד והוא העיקר שנאמר תשביחו שאל מנצחיהם שהם כל הנשים הנזכר בתי ישראל וכבר נחבאר בפנים למעלה מפני שאין החלית לבטל הקליפה לגמרי כי זה לא יהיה עד לעתיד שנה' וזה רוח הטומאה לעביר מן הארץ אמנם בזמן הזה בביטול בעלמא סגי לפי כי הראון הוא להכניע הקליפה ולהוריד אותה למטה כמו שהיה בחולה בזמן הבריאה אמנם זה הוא הקדמה למת שעתיד להיות בליל הפסח תגבורת סעודה דקדושה וכדי שלא ימלא ענין של פירוב כאשר יבא לקמן לכן חקנו חז"ל לעשות בימור בליל י"ד גם ביום כדי להכניע כח הקליפה כ"ל ולכן אם אין המשביר בעיר לשאול אותו בביטול בעלמא מספיק כי הוא מן הסוד ולכן מבטלו בלבו ודיו כי בן נמי הוא עיקר החשבה הסודית שהוא בלב ומספיק להיות נחשב לדיק גמור:

[ג] **בבר** נחבאר למעלה ענין המשביר הבית מי הוא וכיצד הוא

הוא הענין של הבדיקה שהצרכי חכמינו ז"ל להוציא הקליפה ולדמות אותה לחזן כי בזמן הזה צריך להכניע אותה כג"ל ולכן המשכיר בית לחבירו בחזקת שהוא בדוק הכה כבר נתבאר כי בית זה של השכירות יהיה ממה פנים כג"ל אמנם כבר ידעת מה ששינוי

הדר בחצר חבירו אין צריך להעלות לו שכר והוא בחצר דלא קיימא לאגרא משום ושא"כ יוכח שער ולכן ימלא כי זה המשכיר בית לחבירו על הסתם הוא בחזקת בדוק כי מאחר דקיימא לאגרא אין רשות

למזיק להכנס שם ולא סמרא אחרת אמנם אם ימלא חס"כ שאינו בדוק ונכנס שם הקליפה והסיבה מפני שכבר נתבאר כי בית זה הוא מאותו הרשע שיש לו ב' חלקים חלק אחד בגן עדן ומפני רשעתו נאבד ממנו ולכן משכירים אותו לאדם לדיק זה ולפי כי עדיין לא מת הרשע לכן אינו זוכה בו הלדיק לגמרי להיות ביתו שלו רק שניתן לו בחזקת שכירות אמנם ימלא שכנים שם קליפה מן הרשע ולכן על השוכר לבדוק כי אין מן הדין שהמשכיר הוא הקב"ה יבדוק להוציא הקליפה משם מפני כי הבחירה מסורה ביד האדם והרשע הכנים שם סמרא אחרת על ידי מעשיו ולכן הלדיק השוכר הבית חייב לבדוק ולהוציא הקליפה משם מאחר שראינו לזכות בבית זה שהרי נאמר השביתו שאר מבתיכם ואין זה מקח טעות ושהרי אפילו בבית שהוא שלו קנין כספו צריך לבדוק מכ"ס בית זה שהריות אותו וזה לו עתה מדין שכירות ולכן אפילו במקום שבדקים בשכר על השוכר לבדוק והענין הוא מה ששינוי אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב ע"מ לקבל פרס והטעם לפי כי מעשה המלוה יעשה פועל גדול למעלה מכ"ס אם האדם עשה מלוה ע"י מתן דמים ומתן שכר שקונה קדושה עליומה כדאיתא פ' תרומה דף קכ"ח . וז"ל פסח ר"ש ברישא ואמר ויקחו לי תרומה וגו' הוא מאן דבעי לאשחדלא במאות ולאשחדלא בקב"ה אלעריך דלא ישחדל ביה בריקניא ובמגנא אלא אלעריך ליה לבר נש לאשחדלא ביה כדקא יאות וכו' אשחדלותא דקב"ה למנדע ליה כל מאן דבעי וזי ביה בלא אגרא כלל אכל אשחדלותא דקיימא בעובדא אסיר לנטלא ליה למגנא ובריקניא בגין דלא זכי בהסוד עובדא כלל לאמשכא עליה רוחא דקדושה אלא באגר שלים עכ"ל והענין לומר דאע"ג שאנו אומרים בצרכה אשר קדשנו במצותיו מ"מ כדי להמשיך רוח הקדש עליו צריך מדרגה יותר כי אין האדם מתקדש כראוי בלא כסף אלא באגר שלים כאשר מתבאר במקומו בעז"ה ולכן אדם זה אע"ג שנותן שכר לבדוק מה טוב חלקו שזוכה להסתקד על ידי שנותן מעות בזה אמנם כאשר נתבאר כי ימלא כי בדוק נוטל שכר מהשוכר או מן המשכיר כילד מתקיים ענין זה למעלה על הבתים עליונים והענין יהיה בקיור כאשר כבר נתבאר כי המשכיר הבית הוא הקב"ה לדיק כפי מעשיו והוא הבדוק הבית ע"י המלוה אותו המלאך הנבחר

הוא המכניע הקליפה ומוציא אותה לחזן כג"ל אמנם כאשר הוא נמצא שעשה שליח לבדוק והשליח הוא מע"ט כדאיתא בתיקונים ובזכר בענין שלוחו של אדם כמוהו ואיתא בזכר פרשת בשלח מערוביתא אמיה יסיבה ליה זיונין לאלקאה וכו' איתא נמי פ' בשלח דף ס"ו .

ואינו מקח טעות ואפילו וז"ל חר"ם בשעתא דנפק יסופע נער . אחר נער דלעילא ואחשקן בכמה תיקונין בכמה זיונין וכו' והנה נלמד כי ע"י שעושה אדם שליח למטה מספורר הנער השליח למעלה כדי להכניע הקליפה כנזכר

ושם נאמר חמא משם לסמאל נחית לשיערא לעמלק אחר משם ודאי הוא נער לקבלים לנחלא ליה ולכן כדי לעשות בדיקה זו להכניע את הקליפה אז נוטל שכר מן הקב"ה הוא המשכיר הבית בחזקת שהוא בדוק היינו אותם זיונין לעשות מלחמה כדי להכניע לסמאל כאמור או פעמים נוטל שכר מן המשכיר כאשר השכיר ע"מ שאינו בדוק והשכר הוא בחזקת כסף למלא מן המעשה הטוב שהוא עשה ולכן נמי ימלא כי האדם בגשמי אע"ג שנותן שכר על הבדיקה מלוה קא עבד אז טוב לו כאמור : [ד] בית שהוחזק שלא בדוק המשכיר הכה זאת תורת הבית דלא עבד לאגרא מפני כי הוא מאותם הנשמות דחולין מתחדשין בחר קב"ה ושיכניהם ולכן בית זה מוחזק כי לא בדוק מפני כי חזקת אותם הבתים כי אין נכנס בהם ס"א כלל לפי שהם לדיקים גמורים כג"ל ולכן אם אמרו אשה או קטן או עבד אנו בדקוהו הרי אלו נאמנים ואע"ג שאינם בחזקת שליח והטעם מתבאר במקומו מפני שהבדיקה היא מדרבנן לכן אלו הם נאמנים אמנם צריך שיכיר הקטן בן דעת כדי שידע לבדוק שנאמר ונער קטן נוהג כס לולי שיש בו דעת אינו יכול לנהוג ארבעין דימא שאם אין בו דעת אין מתגבר על זקן וכסיל : עוד יובן הענין ע"ד כג"ל כי השוכר הבית הוא מסוד ח"ת ישראל הוא הלדיק בחזקת בדוק כי הכה נתבאר למעלה כי הבית זה הוא סוד כ"י והוא בחזקת בדוק כי כן לעולם הוא בסוד בחולה ואיש לא ידעם אמנם נמצא שאינו בדוק דהיינו בזמן שירדה למטה בעולמות כי אז יש טענת בחולים כג"ל כי כל נערם המכר שם נער כתיב שהוא בסוד מע"ט אמנם מלת נערם היינו כאשר נמצאם טהורים וסייגו כי באופן זה שירדה בעולמות נמצא שאינו בדוק כי עדיין לא פרשו השמלה לפני זקני העיר אז על השוכר לבדוק הוא הלדיק יבדוק אותה כי ודאי טהורה היא ואינו מקח טעות שהרי נאמר בעז"ה בזה לב בעלם ואפילו במקום שבדקים בשכר והענין יובן כמ"ס בזכר פ' אמור דף ל"ו . וז"ל והיף את העומר וכו' עמר לא מקרבין ישראל בדכיותא דילהון וכו' למיעל רחימו בין אחסא ובעלם אשת זנוים אחרתהא מתמן וכו' אשת חיל קריבת גרמה לקרבנא לגבי כהנא רבא ודאי טהורה היא וכו' הנה מבואר מזה המאמר כי הבדוק הוא כהנא רבא והוא נוטל השכר כנ"ל : וכן נמי מתבאר ע"ד כי המשכיר הבית הוא

עניות קא רדיף אכתיא כדאיתא פרש' פנחס ע"ש מפני כי הפירורין אוכל אותם העכבר ואינו מניח אותם ואפילו שהם דברים דקים וקלים ולפי כן מתחייב להיות עני מפני כי זה גרם שיהיה ג"כ מתעורר ס"א ופנה למעלה ומהאחז בשורשו בסוד משחל"ל בא נחש

על חוה והטיל בה זרע וזהמא וכל זה מפני כי אכל העכבר אותם הפירורין שיורי ברכה מן השולחן אשר לפני ה' ולכן אלו הפירורין שמאל הם חוץ מן הכבר כאמור ולכן עדיין לריך לבדוק שלא ישאר שום חמץ מן הקליפה שום דבר של עון בבית זה לבדוק הסוד מפני כי אלו הפירורין מעלמא אחר מאח' כי אדם חין לדק בארץ אשר יעשה עונג ולא יחטא אבל חס חינוך נכנס בבית

הבדוק וכבר בידו וכו' הנה נחבאר כי הסיוט' סרמו שלו הוא המע"ט הנקרא חינוך כדאיתא בזוהר בסוד חינוך יונק משדי אמו הוא מע"ט דיוק משדי אמה בגין לדכא' להו והנה זה החינוך הוא נכנס לבית הבדוק הוא סוד מחיבתא דרקיטא וכבר בידי היונו הלכה אחת ואמנם הוא מפרר פירורים מאותה הלכה כי הוא מלמד לת"ח אשר גם כדאיתא פ' שלח לך הכי פריש דב מחיבתא וכן נמי הוא נכנס בשאר בתי ישראל הם הישיבות והתים אוריי' מפומיכו דרבנן ככל ולכן הם נכנס אדם אחריו חין לריך לבדוק מפני כי זה הוא מסטרא דקדושה ואינו דומה לכ" שיהיה בפיו של עכבר : עוד חשוב והראה מ"ש בזוהר פ' פנחס דף רמ"ד . וז"ל אמר רבי' מרימא מאן דמזולז בפירורין דהמא וזריק לון באחר דלא אלטרין האי כ"ש מאן דמזולז בפירורין דמוחא דאיון עיפין דרע דזריק לון בארעא דאחמר בכוון כי השמים כל בשר הם דרכו על הארץ או דזריק לון בגדה או בבית אל נכר וכו' כ"ש וב"ש מאן דמזולז בפירורין דהמא דאוריי' וכו' כ"ש מאן דמחרי ריון דאורייתא וכו' לאכסין דלאו איון הגוים דשליט עליהו ית"ר אשה זונה דאחמר עלה כי בעד אשה זונה עד כד לחם ולית לחם אלא כ"כ לחון דאורייתא ולית כד אלא אפי' הלכה אחת וכו' הנה נלמד מזה המאמר דבר והפכו כי הנה כבר זה הוא הלכה אחת מן הסודות אשר אותו חינוך לומד מן הכ"ס אותה הלכה שמחדש בישיבה של מעלה כמשחל"ל בפ' והנה מפי יאח ואותה הלכה הוא מלמד אותה מפני כי הוא ראש הישיבה והיינו הפירורין שהוא מפרר ולכן חין לריך בדיקה במקום שהוא נכנס אמנם מפני כי האדם מזולז בעניינים אלו הנזכר במאמר באחד מן הדרכים לכן העכבר בא וטועל אותו הכבר שהוא בסוד אשה זונה עד כד לחם וכדי לתת רמז אל הענין תמלא כי כן והעכבר עולה בגימ' אשה כי כך כתוב בסודות החולד והעכבר נגי' ש"ט עם

באותיות

הוא ח"ח ע"ד משחל"ל ובא אשר לו הבית זה הקב"ה והגיד לכהן זה ירמינו כנגד נראה לי זה ע"י ולכן כאשר התעורר בית זה למע"ט ע"ד סג"ל בחזקת בדוק כאמור ומלא שאינו בדוק כי רגליה יורדות מות על הסוכר לבדוק הוא מע"ט כי הוא נמלא בו כח להכניע הקליפה

ת"ר. עכבר שנכנס למקום בדוק וכבר בפיו. וכו' ב' סעיפים :

[א] עכבר שנכנס לבית בדוק וכבר בפיו ונכנס אחריו ומצא פירורין אפילו כדי כל הכבר צריך לחזור לבדוק הבית אחר הכבר שהכניס לפי שאין דרכו של עכבר לפרר והני פירורין מעלמא ארע ולא מאותו כבר אבל אם תינוק נכנס לבית בדוק וכבר בידו ונכנס אחריו ומצא פירורין אינו צריך לחזור ולבדוק שחזקתו שאכלה ואלו הפירורין שנפלו ממנו בשעת אכילה שדרך התינוק לפרר וי"א שאם אין בפירורין

או עבד אנו בדקנוהו הרי אלו נאמנים כי זה הוא מדרבנן והוא שיהא קטן שיש בו דעת לבדוק שחכמינו ז"ל אמרו ואם אחריו נער שוטט ולכן לריך שיהיה בן דעת כאמור :

[א] דהבין דיעם הללו לריך להקדים הקדמה אחת כי כלה לך לדעת כי השמנה שרשים הכתובים

במורה הם הפיכולת של שמנה מליכים שמלכו בארץ אדום ולכן שמנה שרשים אלו יש להם עורות כאשר הוצא במקומו ואמנם אלה המליכים כלם הם מסטרא דנוקבא כדאיתא באדרתא רבא דף קמ"ב . וז"ל המליכים אשר מלכו בארץ אדום אחר דכל דיון משתכחין חמן ואיון סיקוי אחתא אשר היו לא כתיב אלא אשר מלכו עכ"ל והנה הדבר מבואר שלכן הם נקראים מליכים מפני כי היו מסטרא דחלכות שמים ולכן העכבר והדומים לו מזוהר שלהם הם הוא בקרקעות וכמשחל"ל חולדה זו שהיא דרע בעיקרי בתיים ולכן יאמר עכבר שנכנס לבית בדוק כלומר דאע"ג כי בית זה אע"ג שהוא בדוק ואין שם קליפה וס"א מ"מ איפשר להכנס שם כי עכבר שהוא טומאה חמורה וזה ע"י שכבר בפיו שה' ענין חמץ ע"ד כי יד בפיו והוא העין של מעשה התחלולים ולכן הם נכנס אחריו האדם לעשות ביעור מן העונות שבידו ומלא פירורין דברים דקים כגון מנהגים רעים שמורגל בהם אפילו כדי כל העכבר עדיין חין זה נחשב לביעור לומר כי עשה תשובה לריך לבדוק במעשיו אחר העכבר שהכניס שהוא עין פלגי והטעם מפני כי חין דרכו של עכבר לפרר כלומר חין דרכו של עכבר לחזור אחר פירורין שהם דברים דקים אלא הוא מחזר על עונות גדולים ע"ד כי בעד אשה זונה עד כד לחם נע"י כן הוא עולה אל הקדושה לייקח משם וכן אלו הפירורין שמאל אדם זה שדק ופספס במעשיו מעלמא אחרו הם דברים אחרים שלא מצין הכבר שהיה העין שהכניס העכבר ולכן עדיין לריך לבדוק במעשיו ולכן אחל' המזולז בפירורין דהמא

האומיות וכן אשה עם האומיות בני' ש"ט ולכן פלימו ע"ס נקן שיפור לסחירה כעומאס כדי שפשוט ידע לתוך הסל ליכול ככר ונתן זכר לדבר שנאמר כי בעד אשה וזה עד כבר להם: עוד בני מודיעך כי בית זה הכדוק הוא ע"ד הכל שיהיה כוד הבדיקה

שפעה האשה כשפוסק ממנה דם נדות ואח"כ ימי הליצון נקרא ביה בדוק כי קן לריכה לבדוק אח"כ ימי הליצון ו' נקיים ולא אפשר ליכנס עכבר לבית זה הכדוק וכבר בפיו הוא כוד מ"ש בזכר פ' בלק דף קל"ו. וז"ל רבי אבא פתח אם לא תדעי לך היפה בנשים וכו' ואוליפנה מנו בזינה קדישא דבשעתא דליכי סליקה למלקט ענונין וכיוסופין ומומא אשכחנה בכו בישראל

לפתח כדן מתי לגבב טיפה כחדל ומיד העדיאם ויחיתם על יומין במיין וכדן ידעין לפילא דמומא אשכחנה בכו בישראל ואחפד שמאלא וכו' כדן אחפדו דשמאלא בלק סקיק להחפדא על עלמא וכו' וסיינו העכבר הכו' והכבר שנטל בפיו הוא העון הנמלא בישראל שלכן משפין מפיו על אותם הדברים הכל' ולכן לריך בדוקה אחריו בכל הימים כל הליצון אמנם ההפך הוא כאשר אותו הטיקס הקדוש הוא נכנס לבית זה הכדוק וכבר בפיו הוא אותה הנכס הוא מש"ס וכל בניך למודי ה' ובאשר נכנס אדם עליון אחריו ומלא פירורין אין לריך בדיק' הבית מפני כי כן דרכו של הטיקס זה לפדד סיינו הפירורין הכו' שם בתאמר כי הוא גורם להיות שם פירורין אלו בבית זה העליון הכדוק כאשר נכנס לשם כמחז"ל הטיקס יונק משדי אמו ואשה מספרת עם בעלה והכן כל זה ולכן בא אל כון מ"ש אח"כ ויש אומרים אם הין צפירורים כדי כל הכבר לריך לחזור ולבדוק כי הענין לודק בשני הפירורים האמורים ראשונה בגנין של הלימוד מאחר שהנחנו כי הכבר הוא הכלכה והפירורין הוא שמלמד חורה לפ"ח ומחלק להם לכל אחד ולכן אם אין שיפור באותם הפירורין באותו הלימוד כדאי של הכלכה עלמה אינו מועיל לדחות כפרא אחרא ולכן לריך לחזור ולבדוק הבית כדי לדחות הקליפה ככו': וגם על דרך זה של הייחוד לריך שיהיה שיפור הפירורין כדי הכבר כי הפירורין הם תשעה שיפור הכלכה והכן אמנם פירו' ראשון עיקר כי בלי ספק שאכל הכבר הוא הכלכה ולמד אותה לעלמו והלו הפירורין הוא מה שמלמד בענין הפלפול ולכן מתי לענין הייחוד הוא אוכל הכבר כסוד הלחם אשר הוא אוכל והפירורין הם הטיפות הנמשכים משם והספק הוא מוזן מפני כי העכבר הין דרכו לפדד מפני כי אל אחר אשכחנה כדאיתא פרש' בלק בפי' אשה לך חשבים דשארי בחיבורא וסיים בפירודא: [ב] כוית

בפירורין כרי כל הכבר צריך לחזור ולבדוק: [ב] כו' המין למעלה על הקורה מחייבין אותו להביא סולם להורידו מפני שפעמים יפול מהקורה אבל אם היה המין בבור אין מחייבין אותו להעלותו אלא במבולו בלבו ודיו:

תר"ט מי שברק ודא מצא מספר כברות שהניח וכו' ד' סעיפים:

[א] ט' צבורין של מצה ואחד של חמין ובא עכבר ובטל ולא ידענו אם נטל חמין או אם נטל מצה ובגמס

חמין בשמי קורה וכו' הכה חמין שכוף הקליפה ככו' אינה נכנסת בבית העליון אלא למטה וכמ"ס בעכבר הנמלא בעיקרי הבית וכן בחולדה כי אפילו בזמן שנחלחו הקליפה בעיקר לא יכול לו וזה ויגש בקף יריכו אמנם בזמן החרבן שגבר העון אז

נאמר היו לריה לראש כלומר בגיע ספרא אחרא עד הראש של הקדושה ולכן יאמר אם יביא כוית חמין מן הקליפה עד הקורה מחייבים אותו לכביא סולם לסורידו והנה סולם זה הוא כבוד מט"ס כדאיתא פ' וילא דף קמ"ט. ח"ל ויחלוס והנה סולם מוצב ארסא וכו' ז"ל חמא מט"ס סבא דביחא דשלים בכל דליה דאיו קאים בשולטנו על האי עלמא וכו' ולכן פ"י מט"ס

יכול להוריד החמין הוא ספרא אחרא וכו' שהוא נלחם עם ס"מ ומכניע אותו וז"ל מפני שפעמים נפל משמי קורה ויכנע מפני כי כן מחסילם הפילו ככו' ממקור' קדושתו כשהסמיא לח"ס כדאי' בפר"ח ולכן עכ"פ יביא סולם זה להורידו עתה ג"כ לפי כי גם בנשמי לריך לכביא סולם להורידו מפני שפעמים יפול לארץ ויבא לחבול אותו לפי שהוא מתעבה את הבריות אבל אם היה חמין בבור אין מחייבין אותו להעלותו דהיינו אם ספרא אחרא היא נאחזת למטה בסוף הקדושה אין מחייבים אותו להעלותו לדחות אותו לחון מפני כי בדבר קל הוא נדחא ויולא לחון ולכן בציכול בעלמא סגי כי הנה נחבאר למעלה כי דבר סורה הוא זה שנאמר חשבינו שאר מנחכים הם הבתים הכל' ולכן ביכול זה אע"ג כי אין אומר מפיו כלום רק מבטל בלבו ככו' מספיק: עוד יראה מה שכתב שם פרש' וילא דף קמ"ט. ח"ל חמא מט"ס סבא דביחא וכו' דאיו קאים בשולטנו על האי עלמא שדי וכו' וראשו רשם שדי איכו יו"ד וזה מגיע השמימה וכו' ולכן כשהחמין שכוף הקליפה בשמי קורה סוד ת"ת ישראל כמחז"ל בפ' וישראל מקוראי כאשר נתעלה ביותר מביא סולם זה להורידו לפי כי כאשר נתקן סולם זה ומתעלה אז ספרא אחרא שמתאחזת ממנו יורדת למטה וחיישין שלא יאכל ממנה שנאמר בזה הכלל ומתחבא פיה וכו' והיא מפסה לאדם שנאמר וחלק משמן חיבה ולכן מנער אותה אבל אם החמין בבור שכוף דוגמא לקליפה שנה' בחרות נשברים אין מחייבים להעלותו ולבערו מאחר שאין בבור בגבול הקדושה רק הוא מארבע אבות מדיקין בחרות נשברים ככו':

[א] הנה דיון זה מחבאר עם מה שנת' למעלה בענין הפירורין וסוד דבר והפכו כי העכבר שהוא הברא אחרא הוא נכנס לבית העליון הקדוש ואע"ג שהוא בדוק ופסק ממנה ענין הוסיפה מן העומאס שהיא אף

או שהוא בדוק מן הימים האחרונים ששם ימי הליצון ועכבר זה הוא יכול ליכנס כש צעור מעשה התחתונים באחד משני פנים או יסיה על ידי החמץ כי הוא הכורש שלו דאע"ג כי כל השנה הוא מותר לחמץ והוא מאכל אדם לחם מן הארץ צבדו
 הלחם אשר הוא אוכל כי אחר החמץ אשר צבדו קדוש הוא שנא' כי אלהים קדושים הוא אמנם הימים האלה הם זמרים ונעשים צמרים כדי לדמות את הקליפה לחן כדלעיל ולכן לריך צדיקה כאמור ולכן כאשר עכבר זה סוד הקליפה נכנס לקדושה והיה שם ט' לצורין של מלך מסערה דקדושה ואחד של חמץ והוא כי לענין הרמז זה הוא בשני פנים האחד הוא ט"ד משחז"ל

ובכנס לבית בדוק צריך לחזור ולבדוק שכל הקבוע במחצה על מחצה ואם פיר' הכבר ממקום קביעותו ונטלו העכבר משם אין צריך לחזור לבדוק דכל דפריש מרובא פריש: [ב] שני צבורין אחד של חמץ וא' של מצה ושני בתים אחד בדוק ואחד שאינו בדוק ובאו שני עכברים זה נטל חמץ וזה נטל מצה ואין ידוע לאיזה בית נכנס זה שנטל החמץ וכן שני בתים בדוקים וצבור אחד של חמץ ובא עכבר ונטל ואין ידוע לאיזה בית נכנס או שידע שנכנס לאחד מהם ונכנס אחריו ובדק ולא מצא כלום או שבדק קצת מהבית ומצא כבר אינו צריך לחזור לבדוק: חגיגה

אין לריך לחזור ולבדוק דכל דפריש מרובא פריש ולכן האשה שבדקה עלמה בתחילה והיתה טעורה וכן נמי בסוף ז' נקיים ג"כ בדקה עלמה דאע"ג כי בחמץ של הימ' לא בדקה ח"ל צדיקה דכל דפריש מרובא פריש וכן נמי זה הענין יסיה בנשים שהיו יסוה במטה אחת ונמלא שם דם כאשר יבא במקומו בע"ה: [ב] שני צבורין אחד של חמץ ואחד של מצה הכה ט"ד הכה יסיה כאשר נאמר שהם שני מדות הנקרא' עמודים נלח והיו אשר הבית נשען עליהם והנה נחבחר בזוהר כי מש"ה יוגע בכף ירכו והוא באחד מהם אמנם מפני כי לא נחבחר בפ' באיזה מהם נגע לכן נאסרו שניהם שהרי שנינו גיד הנשה הוא נוהג בריך ימין וברוך שמאל וכן איסור פ' בראשית דף כ"א וז"ל והוא לוגע על ירכו דא איבו נלח ישראל על ירכו כתיב ולא ירכיו דא דרגא רביעאה דלא חסנבי בר נש מחמין עד דאחא שמואל ועליה כתיב וגם נלח ישראל וכו' כדין אחקון ועוד נקמן ז"ל נלח ירכא שמאלא דיעקב ובג"כ אחא דוד וכליל ליה בימינא דכתיב נשימות בימינך נלח ימינך לא כתיב אלא בימינך עכ"ל הכה מבוחר מזה המאמר כי בשני המדות נגע כאשר היה מתחילה מדת נלח ירכא שמאלא דיעקב וכלל ביצין והדברים עתיקים אמנם העיקר הוא מפני כי שני מדות הללו הם חשובים כאחד לפי שהם פרי פגני גופא כדא' בזוהר מ"מ נקטין כי מה שנגע המלאך באחת מהנה ולכן ימלא כי האחת נק' של חמץ ואותה שנגע בה בכף ירכו ואחת של מצה השנית אשר לא נגע בה אמנם כנגד חנו הם שני בתים שנא' והיה למכשול וכו' נשני כתי ישראל האחד בדוק והאחד שאינו בדוק ובאו שני עכברים זה נטל חמץ וזה נטל מצה כל אחד מסערה אחרא מתאחז מבית אחד כי לא על חנם נאמר בלכן וילא מאהל לאה ויבא באהל רחל והנה התרפים שם היו אלא שנאספו ונעשו קטניות כמו שחז"ל

אין בית אלא אשה כי היא לריכה צדיקה כמו ששנינו כל ביד המרבה לבדוק בנשים משובחת ולכן ט' לצורין מלך הם ט' מדות שלה כלם נק' מלך כי אין שם חמץ כלל אמנם בחינה אחת שלה האחרונה היא נקרא חמץ מפני כי ממנה נאחו סערה אחרא כד"ל רגליה יורדות מות ובה עכבר בחינה הקליפה הכה ונטל משם קלח שפע ולא ידענו אם נטל חמץ מפני כי משם הוא עיקר ימיתו כאמור או אם נטל מצה דהיינו שנתאחז יותר למעלה ונטל שפע יותר עליון מן המדות עליונות הנק' מלך כאמור ואע"ג כי דבר רחוק הוא כדא' פ' פנחס דף רנ"א וז"ל מלך אמאי אלא הכי חנין שד"י צנין דאמר לעולמו די יאמר ללריותיו די אוף הכי מלוה בגין דמברחת לכל סטריין ביצין ועבד קטטה כגוונא דשד"י דמוחה דמברית לשדים אוף הכי אידי מברחת לון מכל משכני קדושה ועבד קטטה ומריבה כהו כד"ל מסה ומריבה ט"ד כתיב מלך והא מסה בסמך איבו אלא תרגומו מלחא עכ"ל הכה מבוחר מזה המאמר כי הכלל הוא מברחת סערה אחרא אכל עדיין מספקא לן אם עכבר זה נטל מצה אם נהנה מחותו השפע מפני כי אע"ג כי המלך הוא מברחת סערה אחרא היינו מלך ככה שלה אכל מפני עון התחתונים הקליפה נאחו משם שהרי נא' במאמר דאפילו צימי הטערה מפני מעשה התחתונים מגיע לה עיפת דם כחרדל ואז נכנס לבית הבדוק הוא צמח הטערה כאמור ולכן לריך לחזור ולבדוק כי הכה נא' כי בכל יום של הליצון לריך צדיקה מפני שכל הקבוע במחצה על מחצה ר"ל מאחר שהחמץ הקליפה להחמץ משם מן המדה האחרונה בדרך קבע מומן בדריאה ושכן מקדם לג"ע וכו' ואח להט פהרוב המהפכת כי הוא סערה אחרא ומכ נס אע"ג כי אז נתאחזה בסופה אח"כ ע"י מעשה העגל נתאחזה יותר למעלה כנ"ל ולכן נעשה מוחזק מחלה על מחלה ולכן לריך

צ"ל ולא מלא את התרפים והנה כי עכבר זה נכנס בבית שאינו בדוק הוא ולכן הארמי שנכנס לשני חתנים אלו שעל האמת אחד הוא שנאמר ורחל עקרה עיקר של בית הנק' אשת יעקב כמו שחז"ל וסנה בית זה אינו בדוק מפני שהיה שם תרפים אמנם עכבר : אחד שנכנס לבית הבדיקה הוא סוד פרעה אשר משך לשדה אלוו שסיה בית בדוק ולא היה בה לך קליפה כלל ומ"ש זה נעל חמץ וזה נעל מלה היינו בסוד הקליפה לבן הארמי נעל חמץ כי לוגי שהיה שם תרפים שהוא עון מן התחתונים כנ"ל לא היה נכנס שם והאחד שנגמ מלה היינו פרעה כאשר חפס לשדה אלוו גם זה היה מפני העון הוא הדבר אשר חתמי ז"ל הגידו מפני שירד האש"ה נמלרים שנה ברשות נמשכה שרה ונעטער הילכך נקטיין כי יש עון מן התחתונים שעל ידי כן מתגבר הקליפה ונתחזז ממקום ענין חף על גב כי קדוש הוא ומ"ש ואין ידוע נחיצה בית נכנס זה שנטל החמץ כלומר כי היה כבר הגדתי כי יש למעלה שורש לשני צתים הנז' הם הנקרא צתי ישראל וגם נמלא שורש נשני קליפות נפרדים הנרמזים נשני עכברים שהם אמות הזימה וגם ימלא כי נכנסו בשני הצתים כחמור שנאמר עמי נוגשו מעולל וגשים משנו צו והרחיה כי כן נחרבו שני מקומות בית ראשון ושני ח"ו מאחר כי כן הוא בה הספק בענין התחתון הגשמי שהוא דוגמה כי מאחר אשר כן מגמטיו הוא כדי להכניע סטרה אחרת ולדחות אותו מעל האדם ומה גם לדחות אותו למטה כדי שנה יתעכב הייחוד העניין שנעשה ציגלגהספסח הנקרא ליל שמורים כאשר יבא צע"ה לכן אנו לריכים נחוש בכל ספיקות הללו כדי לעמוד על דבר אמת ולכן אם נסתפק אם נכנס עכבר זה ואין ידוע נחיצה בית נכנס זה שנטל החמץ דאנו הנוטל מלה נח חכמה לן כי זה חין לו הועגת ופדעה שנטל שרה יוביה אבג הספק צה על שנטל חמץ בסוד נערה הנאורסה כי בשדה מנחה וכן עג כל אותם הספיקות חין לריך לבדוק עוד מאחר שכבר נעשה הבדיקה בחקנה כחמור . וכאשר נעמיק להבין הענין יותר השני צתים אלו הם מה ששינוי משל נעלו חתמים בלשה החדר והפרוזדור וכבר נחבחר פרשת בלק כי כאשר נמלא עון למטה אז אשת חין רואה טיפת דם בחדר וכן לריך בדיקה וזה יהיה עד מקום שהשמש דם נדעה אם הוא דם עובר וצוה חבין כה אנו הספיקות חין להאריך צוה משום כבוד אלהים הסתר דבר אמנם הבדיקה הנוגע נאדם הגשמי כבר נת' פלריך שיבדוק בשני צתי הלב נפשות משם הנגלה והנסתר בין נענין מעשה בין הרהורים רעים ומדות הפחיתות שהם נחמדים מהם צ' עכברים ס"מ ונחש הם שורש נעון ח"ה כי הטעם ס"מ ועון העגל עג ידי נחש ובכן יטערו הצתים

העליונים שלהם מכל העולמות : [ג] הנה תשעה ככרות חמץ ומלא עשרה וכו' גם זה הדין הוא דומיא של ט' לצורין הנ"ל כאשר נחבחר רמז הענין הוא בתשעה מדות וכן נמי הענין הוא בככרות רק כי לצורין הם בכלל והככרות הם בענין הפרט כלומר כי כחש עושה הנחה כי בתשעה מדות הנקראים ככרות הוא הספק כי לצורין הם כל אחת ככולה מעשר כמו שחז"ל חין קדושה פחותה מעשרה ועשה נאמר כי מדה ומדה מהם לא יכנס הספק בכל עשר בחינות שלה זולת צמדה האחרונה שכלל ספירה מהם וחס הככרות לפי גי צוה שייך להדבק החמץ הוא סטרה אחרת מעטם שנאמר רגלים יורדות מות שמוכן מלת רגלים רואה לומר המדות האחרונות שכלל ספירה שלה הנקרא רגלים אלו יורדות מות ולכן נקרא חמץ ולכן נקרא חמץ ולכן הנה כי בתשעה מדות חנו ט' ככרות של חמץ אמנם אחר כך מלא עשר מפני כי גם צמדה העליונה ממנה אפשר שחאחז סטרה אחרת בסופה שנאמר עון עקבי יסבני ולכן לריך לבדוק אחר כל התשעה ולכוליה מהם הקליפה וכן אם הנה עשר ומפני העון ימלא על ידי החקירה שהם חשפ לריך לבדוק אחר כל העשרה שאנו אומרים מה שהניח נעל והענין יובן לקמן כאשר ית' כי יש עון שעושה פגם עד למעלה ויש פחות ממנו ומ"ש יש אומרים ס"מ בקשורים יחד היינו צומן שהמדות עליונות הם קשורות יחד אז אפשר כי ישלוח העון והפגם עד למעלה בעשרה מדות הנרמזים בעשר ככרות כנז' אבג אם חין קשורים יחד חין לריך לבדוק אלא אחר האחד מפני כי כן הוא למעלה כאשר נמלא עון בתחתונים מסתלקים התשעה מדות כדאיתא בוצר בפרשת חוריע דף מ"ו . ח"ל חלני כד שארי חוייא לאחגלגלה מסתלקין סמבין וצנייין ומעטבין ואחי חוייא תקיפה ואחיל זוכמא וכדין אשכח מקדשא מסאב מאן מקדשא כמה דאח אמר ונחתי נגע לרעת צבית ארץ אחוזתכם עכ"ל הנה מבוחר מן המאמר כי מפני העון הם מסתלקין סמבין וצנייין הם המדות הנז' לא נשאר רק המדה האחרונה וממנה נאחז סוד הקליפה כחמור ולכן חין לריך בדיקה זולת חנק האחד כי שם נאחז החמץ הוא סוד הקליפה כחמור : [ד] הנה חמץ בזוית זו וכו' מש"ה אשתך כגפן פורים בירכתי ביתך וחס חרי סאבי אשר בבית נשען עליהם וכבר נחבחר נמעלה כי החמץ שהוא סוד הקליפה מהחילה היא נאחזה בקף ירך יעקב ועל הספק בחייו מהם נגע ולכן דין גיד הכסף הוא נוכח בשחיבין וכן נמי אם הנה חמץ שהוא סוד הקליפה בזוית חחה מפני העון שהוא כבוד ירך חחה וגמלה בזוית אחרת נחשפט מה נזה מפני שהם חרי פלגי גופה כחמור ולכן שנייה חבובים באחד לכן לעולם לריך לחזור ולבדוק מפני כי מדות אלו

הקבוצה כמחלה על מחלה מאחר כי העון הוא דבר מאוי קבוצה שנאמר כי אדם אין לדיק בדרך אשר יעשה טוב ולא יחטא ומה גם כי כל המקומות של הבתים הנו' נמלא בהם מוס קבוצה של הטרעל אחרת אין מקום נקי מזה שנאמר כי אין בית אשר אין שם מת בין בתי הגב בין בתים עליונים ולכן לדיק לחזור ולבדוק בדבר האמור ואל פירש הכבר ממקום קביעותו דיינו אותה המלוא שלקח כצד אחרת או ככר של חמץ של עון ככר לקח אותו ויאל ופירש הכבר ממקום הבית הבדוק אז אין לדיק לחזור ולבדוק דכל דפריש מרובא פריש ר"ל אם נטל ככר מלא שהוא מלוא ככר אין לו חקנה מאחר שכבר פירש ואם לענין הבית עצמו ככר יאל משם ולא ישוב עוד ואם נאמר שנטל חמץ שהוא עבירה לא ישוב עוד לביתו שהרי נדחה משם והלך לארץ גזרה במש"ה ונשא השעיר עליו וכו' ולכן אין לדיק לבדוק: שני לבדוק אחד של חמץ ואחד של מלא וכו' הכה ככר נחבאר כי ענין זה ידק באותו שעושה חבילות של מלוא כנגד חבילות של עבירות שעשה ולכן אם באולי ימלא כי כעת הם שני לבדוק בהם חבילות חבילות זה המקביל לזה חבילה אחת של חמץ מן העונות וחבילה אחת של מלוא שם של מלא ושני בתים אחד בדוק ואחד שתינו בדוק וכו' כי יש מקומות שאין לדיק בדיקה ע"ד מ"ש כל מקום שאין היר שולעת בו ויש מקום שהוא לדיק בדיקה להוילא סטרא אחרת מאותו הבית ובאו שני עבדים הם שני קליפות כי ככר נחבאר מן התקונים כי הם שני כהרין דמסאבותא אז יהיה השני עבדים בסוד זכר ונקבה שבקליפה כ"ל כי לכן הליכנו חכמינו חז"ל בדיקה בלילה וביום כ"ל ולכן נכנסו שני עבדים זה שנטל חמץ היה הנקבא שבקליפה הנאחזת בענין העון שהוא חמץ וזה נטל מלא הוא הדבורא שבקליפה כי מפני שהוא נאחז יותר בסטרא דרבינו כדאיתא בזהר פרשת פנחס לכן הוא הנוטל מלא הוא המלוא כאמור כדאיתא פרשת ויקהל כי בחור התפילין לדיק שיהיה שער של עגל כדי לתת לו אחיה ואין ידוע לאיזה בית נכנס זה שנטל חמץ שמה נכנס לבית הבדוק בעבור העון וכן נמי שני בתים בדוקים בכלל ובפרט של רבים ושל יחיד אחד של חמץ מלד העון ובא עכבר אחד שבקליפה ונטל אותו עון ולכן נכנס ואין ידוע לאיזה בית נכנס או שידע שנכנס לאחד מהם כאשר הרגיש בעצמו ענין העון ונכנס אחריו ובדק ולא מלא כלום מקיים מה שאחז"ל יפספס אדם במעשיו ופספס ולא מלא כלום או שבדק קלט מהבית ומלא ככר שר"ל פספס ומלא חיזה עון אינו לדיק לחזור ולבדוק כנראה כי לא נמלא אותו יותר או שכח אין מעריחין אותו פעם אחת: הניח חבטה ככרות הכה כאשר האדם הזה היה עושה חבילות של מלוא כנגד חבילות של עבירות והניח חבטה ככרות של חמץ היינו חבילות חבטה עונות כך היה מחשב בדעתו שהיה בידו אלו בלבד אחת אחר העין והפספס מלא עשרה עונות לדיק לבדוק אחד כל החשטה מאחר כי זה האדם לא פספס כראוי לו מעיקרה לא דק ולכן חז"ל שמאל חשטה

הם מעותדים להתאחז מהם סטרא אחרת כמדובר: ועתה הנני חוזר לבאר הדינים האלה על דרך השני הנ"ל עם הבתים בכלל ובדרך פרט והנה הענין של חשטה לבדוק הללו הרמז שלהם הוא מה שאומרים חכמים ז"ל בפ' כי בחבילות חבטה לך מלחמה אם עשית חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות של מלוא עינים רמות והיו לעוטפות בין עיניך ונחבאר אללי בפירושי על התורה כי באו ללמד חכמים ז"ל מיתור מלת לך דרשה זו כלומר כי הפשט לא יופשט לעולם כי המלחמה הגשית היא נעשית בחבילות ודאי גם כן מלחמה אחרת שהיא לך פנימית בעלם אדם היא נעשית ג"כ בחבילות והב"ע כי לא יכול לעשות חסוד מפני כי נשרש בו העון והנה חז"ל אמרו אם פגע בך מנוול זה ר"ל פגע בך ע"י העון כד"ל לך פגע בו ומשכחו לבית המדרש וכו' אם אינו נאמך וירא כי לא יכול לו אז ע"י חבילות פנימיות יותר חשטה מלחמה עם הילך מפני כי אין אדם יכול לו מפני כי רבו העונות ולכן עשה כנגדן חבילות של מלוא ותלל מפני כי כן שנינו העושה עבירה קנה לו קטיגור אחד והעושה מלוא קנה לו סמיגור אחד לכן עשה מחנכים השקלטיעין על הקטיגורים והם נכניעים מפניהם אמנם שפיל לסיפיה דקרא וחשונה ברוב יועץ היא החשובה שמושיע כמו ששנינו חשובה כהרים וכו' כי זה נחייטץ הקב"ה וברא העולם ככזכר במקומו ולכן יאמר אם באמת כך היה שנמלא לאדם חשטה לבדוק של מלא שהם רמז אל המלוא שעשה חבילות חבילות ולבדוק אחד של חמץ היינו חבילה אחת של עבירות ובא עכבר הוא הקליפה ילך סמוך ונטל אחד ולא נודע אם נטל חמץ או אם נטל מלא והענין כי הספק אם נטל מלא שהוא המלוא מן החבילות שעשה הוא מפני דקים לן עבירה מכבה מלוא ונמלא זה שנטל מלא מפני כי אחיות מלא היינו מלוא עזמה אבל מפני שעריון חסר מצינו התורה כי לא משך הילך לבית לחורה נקרא מלא כי התורה מגינה ומללה לא בן המלוא וכו' שנק' מלא מפני שהוא מזה ומריב עם סטרא אחרת ומה גם עם מה שביארתי יאות למלוא זו להקראת מלא ע"ש כי בחבילות חשטה לך מלחמה עם היצר ע"י מלא זו ולכן לא נודע אם נחבאר הקליפה עכבר זה ונטל אחת כאמור גם יש שפק אם נטל חמץ כילד ע"ד ואחן אדם תחתיו הוא אדם שנאמר ונשא השעיר עליו הוא סטרא אחרת את כל עונותם הם עונות ישראל כשאחז"ל ואיתא בזהר פ' בשלח דף מ"ה ויקם פרעה לילה לקטל ולשילא אורחיו דכלבא כד מחיון ליה באבנא איבו אחי ונשיך לחברים עכ"ל אמנם זה ימלא ע"י החשבה ובכן מספקא לן בכלל ובפרט אם ימלא בכללות ישראל גם בשרידים ענין זה שנטל הע"ב הקליפה חמץ או מלא ונכנס לבית הבדוק באחד מן הבתים של הלך הרפור רע או בתים העליונים כ"ל זה גורם לזה והבית הזה מן הכלל או מן הפרט ונכנס להיות יונק מן הפשט של סטרא דקדושה הנמלא בהם ולכן לדיק לחזור ולבדוק ולהוילא משם סטרא אחרת ע"י החשבה והחשבה ולכן יהיה כח להוילא מן הבתים עליונים נמי סטרא אחרת ולהכניע אותה שכל

מלא הם הנשמו' של קדושה שאין בהם עון ונעשקו ונכבדו
 א' של חמץ הם הנשמו' שהם עתידים לחטא ונא עכבר
 הוא הקליפה ונעל ולא ידעו אם נעל חמץ אם נעל
 מלא כי מי עלה שמים וירד להגיד לנו מה היה לו ונכנס
 לבית דרוק והענין כי הנה נחבאר כי בכל עולם נמצא
 סערה אחת מן היכולות העומתה אשר שם אך בני עסק
 אין כל הקליפה של כל העולמות בהשואה אחת לא ראי זה
 כראי זה ולכן כאשר ידענו בדעתנו לאיזה בית נכנס אף
 על גב שהיה דרוק לריך לחזור ולבדוק והענין כי הנה
 נחבאר בזכר פרשת משפטים כי אותם נשמות כאשר הם
 מכניסים אותם בבית של הקליפה הוא בסוד משה עת
 אשר שלט האדם באדם וכת"ש בעלי התוספות כי מלת
 האדם משמש לעצמו"ג אך אדם אלו ישראל שנה' אדם
 אדם ולכן אמר הכתוב עת אשר שלט האדם דספ"א
 הנק' אדם בלעל באדם של הקדושה הוא לרע לו מפני
 כי אח"כ הם יולאים אותם הנשמות מחוץ הקליפה ומולאים
 עמם מחוץ הקליפה איזה נשמות מחסירי של א"ה ולכן
 הדין הוא דאע"ג כי הבית שהלכו אלו הנשמו' לשם לחור
 ס"א והבית הזה כבר היה דרוק מפני כי כבר נבדק ע"י
 נשמו' אחרות אשר בללחם משם הם בדרק והוליוו אותם
 נשמו' של חסירי א"ה עדיין לריך לחזור ולבדוק כדי להולי'
 משם פעם אחרת איזו נשמה משם כך אמרו חז"ל בפ'
 ואבדיל אחכם מן העמים אלו נאמר ואבדיל העמים מכס
 לא היתה תקומה אבל אמר ואבדיל אחכם מן העמים כזה
 שהוא בורר וחוזר ובורר ולכן נמי לריך לחזור ולבדוק בעולם
 הגשמי זה אע"ג שהוא דרוק הבית הזה לפי שכל הקבוצ
 כמחלה על מחלה כי מאחר שהחזק הקליפה לעשוק הנשמו'
 משם ולהוליך אותם לבית שלו גם כוחק בית של הקליפה
 שנמצא שם איזה נשמות מן הכותים שיש בהם צריכה ולכן
 לריך לחזור ולבדוק כדי להולי' משם איזה חסיד ביותר
 מצובר מהם להוליך אותו אל הקדושה : ואם פירש הכבר
 אותה הנשמה ממקום קביעותה הוא הבית אשר היה שם
 בחיולה בתוך הקליפה ונעלו העכבר סערה אחת לאחר
 שיא' משם אין לריך לחזור ולבדוק דכל דפריש מרוב
 פריש ושמה לא נותר עוד בתוך הקליפה שום נשמה להוליך
 אותה או אין עוד בו כח להולי' שום דבר : שני ליבורין
 אחד של חמץ היינו אותה הנשמה שעסקה הטיקלה מפני
 מעשה החתומים ואחד של מלא הוא הנשמה הקדושה
 שנעשקה מפני שהיא עתידה לחטא כנו' ושני בחים שהם
 בסערה אחת האחד דרוק מפני כי כבר הוליוו הנשמה
 ביותר קרובה להפסד ובית אחד אינו דרוק כי לא יא'
 משם שום נשמה להחזק וכלו שני עכברים של ס"א זה
 נעל חמץ וזה נעל מלא כי האחד מן הקליפות עסק נשמה
 אחת של הטיקלה כנו' מפני עון החתומים ועכבר אחר
 נעל אותה נשמה של אותו שצחיד לחטא שהוא ילד כנו'
 במשפטים ואין ידוע לאיזה בית נכנס זה שנעל החמץ שהיה
 הנשמה שהיה עתידה לחטא וכן שני בחים שהם של סערה
 אחרת שהם דרוקים שכבר נבדקו להולי' משם איזה נשמות

בני עסק כי נמצא אלו עונות אחרים שלא בדק אותם
 מעיקרא וכן אם היתה חשע ומלא עשר כלומר כך עשה
 הנחה בדעתו וסברתו שנמצא אלו חשעה עונות ואח"כ
 אחרי החיפוש מלאם עשר מפני שפספס במעשיו לריך לבדוק
 אחר העשרה כלל בדיקה אחרת מפני שאלו אומרים מה
 שהניח נעל ואלו אחרים הם כלומר בני עסק על ידי
 בדעתו שהיה בידו מן העונות כבר נעל וחס על ידי
 חבילות של מלות שעשה אמנם אלו העבירות הם אחרות
 שעשה אותם מחדש או עונות שהיו בידו מחילה ולא נתן
 אל לבו באחד מהם" ויש אומרים דהני מילי כאשר הם
 קשורים יחד כלומר כאשר זה החטיא את הזולת והיה
 עמם יחד וכו' מפני אותה התקנה אשר יעשה האדם על
 ידי חבילות של מלות הוא מועיל לרחות הקליפה מאד
 העונות שלו שעשה ובכן לא יוכל להכנס החמץ הוא הקליפה
 בבית שלו אמנם אם החטיא את הזולת אין צם מועיל
 והמלות שלו לרחות הקליפה מן הבחים העליונים ואף אם
 הבית זה הוא של עצמו הנה נכנס שם אותו המשחית אשר
 נעשה על ידי עון הזולת שנעשה יחד עמו ומכל שכן אם
 הבית זה הוא אשר קנה מאותו חלק של חבירו כנ"ל מ"ש
 חכמים ז"ל וזה אדם נועל חלקו וחלק חבירו בנן עין הנה
 לא יוכל לזכות בבית זה מפני כי האדם חטא על ידו לריך
 יזכה בבית זה אבל אם אינם קשורים יחד רק כי חטא
 זה הוא חטא לעצמו ולא נחבאר עם הזולת בזה עון
 אין לריך לבדוק רק אחר עון האחד שידוע שהוא שלו
 וידחה אותו לחוץ : הניח חמץ בזוית זו ומלא בזוית אחרת
 הענין הוא כי כאשר אדם זה היה מפספס במעשיו הרעיו'
 ועשה כנגדן חבילות של מלות או הליה בדעתו מסקנה
 לעשות מלוא כנגד עבירה שעשה במקום פלוני אמנם אחר
 כך מלא בזוית אחרת כאשר נתן אל לבו חזר כי עשה
 עבירה במקום אחר^ל בזוית כדא' ואלל כל פנה תארונו וכו'
 לריך לחזור ולבדוק מפני כי כך אומרים חז"ל היכי דמי
 בעל חסובה גמורה בזה מקום באותה עשה : עוד
 אשכילך ואורך בדרך זו חלק בדינים הללו בדרך ישרה
 על דרך האמור למעלה בענין הטיקלה דעשיקה נשמחין
 מפני העון של החתומים אמנם עוד יש סוג נשמות אחרות
 שהם עשוקים מאד עון אחר שהוא עתיד לחטא ע"ד משחז"ל
 הן בעבדיו לא יאמין וכן חנוך נחלק קודם שיחטא ואיחא
 בזיכר פ' משפטים בפ' אם רעה בעיני אדוניה שלכן
 אחמסרת בידה דהיהא אמה ועשיקה לה קודם שחממין
 ובכן ימצא חילוק בזה כי הנשמה שהיא נעשקה מאד מעשה
 החתומים מאד העון נק' מלא מפני כי עתידה היא מאד
 עלמה אמנם הנשמה הנעשקה מעטמה קודם שחממא חקרא
 חמץ על דה העון הנדבק בה או איפכא כי הנשמה העשוקה
 מפני מעשה החתומים נק' חמץ מפני כי נגע בה הפגם
 של מעשה החתומים ועשה בה רשע שלכן נעשקה מן
 הטיקל' דעשיק' נשמחין אמנם הנשמה הנעשקה קודם
 שחממא ראו לקראתה מלא מפני כי עדיין לא היה עון
 אשר חטא ולכן יאמר כי כאשר ימצא חשעה לצורין של

זעידן רחמא ח'ז מפני כי עת רעה היא ואיחא בזוהר פ' משפטים מן המאמר הקודם ז"ל לעם נכרי לא ימשול למכרה ודאי בבגדו זה דעשיק לה בעשיקו דגלגולא דטיקלא וכו' ואי סימא דהאי סטרא חזיל לה בבחי' ינוקא לאו הכי אלא נעלה לה ופרחת מן ידהא ועאלת בההוא אחר וכו' עד דנבחר נטילקב"ה נשמחא וסיח לגופא לבחר ולאו איכו ברשותא דקב"ה עכ"ל והנה מבואר מזה המאמר כי סוג נשמה זו היא נעשקת מסטרא אחרת מכלחי רשות הקב"ה ולכן ימלא כי שני מיני סוגי נשמות הם יש קלח מהם שעושקת סטרא אחרת אותם ברשות הקב"ה כפי המתחייב בדיון ויש נשמות שעושקת אותם ס"ח שלא ברשות שנאמר ויש נספה בלא משפט ולכן יאמר אם הניח הקב"ה חשמה בכרות הם נשמות של חמץ אשר נמלא בהם עון מזל עולמן או מפני מעשה התחתונים ומלא עשרה כי אותה נשמה אחרת היא שנטלה בלא משפט לריך לבדוק אחר כל התעשה כאשר מוליד אותם משם כדי להוליד עמדם הנילוות של הקדושה כאמור וכן אם הניח עשר ומלא חשע כי האחת העלבה משם לריך לבדוק אחר כל העשרה ואע"ג כי אין יולאים הנשמות כלם באחד לריך לבדוק אחר כל העשרה אע"ג כי נעשה בדיקה אחר כל אחד מהם כאמור כי בכל פעם שיולא משם נשמה אחת נעשה בירור אחריו אמנם לריך לבדוק אחר העשרה מפני שאנו אומרים מה שהניח נטל ואלו אחרים הם כלומר אלו בני אדם הגשמיים מפני מה לריכים לעשות בדיקה אחר כל העשרה יחדיו לפי כי אין אנו יודעים מעשה ה' ולכן אנו אומרים מה שהניח הקב"ה נטל ואלו אחרים הם כי מאחר כי יש נשמות שלוקח סטרא אחרת שלא ברשות ולא הניח אותם הקב"ה שם א"כ יש להסתפק אם אלו הם אחרים ולכן לריך לבדוק בגשמי וי"א דהי' בקשורים יחד אותם עשרה כלומר כאשר הם יולאים יחד מן הקליפה אז לריך בדיקה למטה אבל אם אינם קשורים שהדוגמא שלהם הוא שיולא אחד אחד מן הקליפה אז אין לריך לבדוק וזאת אחר האחד כי כן הוא למעלה כשיולא הנשמה מולידה משם אותם הנילוות כאמור : הניח חמץ בזוית זו וכו' הדוגמא לזה הוא אם הניח הקב"ה הנשמה באותו בית דסטרא אחרת הוא חמץ מזל העון הניח אותו בזוית אחת של אותו הבית כי הנה נתבאר כי יש בעולמות כמה היכולות לסטרא אחרת וגם בכל היכל והיכל כמה מקומות משונים זה מזה כדאיחא פ' פקודי וגם בבזייתא דריב"ל ולכן אם הניח חמץ היא אותה הנשמה בזוית של הבית של סטרא אחרת ומלא בזוית אחרת נשמה של חמץ מזל העון לריך לחזור ולבדוק ממה נפשך אם היא אותה נשמה הראשונה עומה שיולא מזוית זו והלכה לזוית אחרת לסיבות רבות לריך לבדוק ג"כ באותו זוית כדי להוליד נילוות אחרים משם מן הקליפה ומכ"כ אם היא נשמה אחרת היינו כבר אחר הנמלא שם לריך לבדק ולהוליד נילוות משם כדבר האמור :

הנה

מן המתקנות קלח כנו' ולבד אחד של חמץ מאות' הנשמו' שסם עתידים לחטא וכן עכבר של הקליפה ונטל אותה נשמה ואינו ידוע לאיזה בית נכנס או שידע לאיזה בית נכנס לאחד מהם ונכנס אחריו ובדק האדם ולא מלא כלום מן העון בידו זה יורה מפני כי אותו הכבר היינו אותה הנשמה הלכה לה ולא חרחה עוד בבית של הקליפה ח"ס בזוהר פ' משפטים דף ל"ו : ח"ל אם רעה בעיני אדוניא וכו' מאי וספדה פריק לה קב"ה השחא דסלקא ריחא עד לא תחמין וסליק לה לרומי מרומים במתיבתא דיניה וכו' ואי סימא דהאי סטרא אחרת חזילת לה בההוא ינוקא לאו הכי אלא נעלה לה וחדתה בהדה ופרחת מן ידהא ועאלת בההוא אחר' וכו' הנה מבואר מזה המאמר כי זאת הנשמה הנעשקת מסטרא אחרת פרח' מן ידהא ולכן נכנס האדם אחר העכבר של סטרא אחרת ולא מלא כלום מפני כי זכו אותם שהלכה הנשמה זו מיד הקליפה ולכן אין לריך לחזור ולבדוק כי במה יבדוק הבית של סטרא אחרת מאחר כי הנשמה הקדושה שעל ידה נעשי' הבדיקה להוליד ולברר מסטרא אחרת חסיד מא"ה כבר הלכה לה או בדק קלח מן הבית של סטרא אחרת ומלא שם כבר אין לריך לבדוק מפני כי זה מורה שהנשמה למעלה היא חשמה בדיקה כאשר תלא משם כאמור לעיל : הניח חשמה בכרות של חמץ ומלא עשרה וכו' הלא לך לדעת כי בדרך זה אשר אני הולך עליה שמדבר בענין הנשמות הנה הבדוק בזה יסיה כח אלהי מאת ה"ה הוא הגורם הראשון להוליד הנשמה הנעשקת מן הקליפה או מסטרא אחרת או מן הטיקלא וסוף הנוהן כח באותה הנשמה לבדוק באותו הבית של סטרא אחרת ולברר ולהוליד משם נילוות של קדושה והם מאותם מלבין קדמאין דמיתו ומה גם מנשמות של חסידים האומות כדאיחא בזוהר פרשת משפטים דף ל"ה ל"ו וזה לשונו ובה כהן כי תהיה לאיש זר דא נשמחא קדישא וכו' אם רעה בעיני אדוניא וכו' וספדה מאי וספדה פריק לה קדוש ברוך הוא ומאחר שלמדנו כי הקדוש ברוך הוא הוא הפודה אותה היינו מש"ה פודה נפש עבדיו מסטרא אחרת ולא יאשמו כל החוסים בו ר"ל לא יעשה בהם פגם העון של התחתונים להיות נעשקים מן הטיקלא לפי שהם חוסים בו ולכן מפני כי ענין של הבדיקה זו היא נעשית על ידו מזה תלמוד ללל הדברים האמורים למעלה גם למה שיבא לקמן כי אין הרגון אלא לקרר בכל האפשר ולכן יאמר הניח חשמה בכרות של חמץ ומלא עשרה איך יסכן להיות הדבר הזה אמנם יתב' הענין בסוד מש"ה ויש נספה בלא משפט כדאי' בזוהר כי ענין זה נאמר על החוטא ולא מלאו הימים שלו למספר כ' שנה כי אז עדיין אין לו חטא משפט מות מפני כי אין מעשיין בב"ד של מעלה עד עשרים שנה אמנם זה החוטא עליו נאמר עונותיו ילכדונו את הרשע ונספה בלא משפט

לו למעלה בין שהוא בכל מקום של העולמות שהוא ברשותו חייב לבערו משם וזה הוא להנחתו ולעזבתו מפני כי אם ישאר שם סערה אחרת הוא עובר על ולא יראה לך שאר בכל גבולך ועובר על וכל ימלא שנאמר שאר לא ימלא בבתיכם ובעבור כך יעשוק הסולדות

שלו ס"א שם כאמור ולכן חייב לבער ויש אומרים שאפילו אינו עליו אלא שומר חנם שהוא חייב בפשיעה ר"ל כי אין עליו עון מוקדם אלא אם כן פשע ועשה עון מחדש או פשע ולא עבד כ' בכל לבו כנ' חייב לבערו כדי שלא יתאחז ויונק משם ואפילו אם אינו חייב באחריותו דין כלומר כי אין בו דין עון פרטי אלא שיודע כי עו"ג אלם דהיינו קליפה תקיפה כדאי' בזוהר כי הקליפה' הם דוגמא אל קליפת האגוז יש מהם יותר קשי' זה מזה ולכן אם יכפהו הקליפה לשלם על איזה דבר של חטא בשוגג או

ת"מ דין חמצו שר עכו"ם שהופקר אגד ישראל. ובו ד' סעיפים

[א] נברי שהפקיד חמצו אצל ישראל אם הוא חייב באחריותו מגניבה ואבידה בין שהוא בביתו בין שהוא בכל מקום ברשותו חייב לבערו וי"א שאפילו אינו אלא ש"ח שהוא חייב בפשיעה חייב לבערו ואפילו אם אינו חייב באחריותו דין אלא שיודע שהנכרי אלם ויכפהו לשלם אם יאבד חייב לבערו ויש חולקים: [ב] ואם אינו חייב באחריותו אינו חייב לרצרו אפילו אם הוא כבוש תחת ידו כגון שהוא גר תושב ושרוי עמו בחצר וצריך לעשות לפניו מחיצה גבוה עשרה טפחים כדי שלא ישכח ויאכלנו: [ג] נברי שנכנס לבית ישראל וחמצו בידו אינו זקוק להוציאו אע"פ שהישראל רואה חמץ של נברי אין בכך

על הסתכלות מלפנות מלות עשה דקנסי עליה בעידן רחמא כההיא דרב קמינא ע"ה לכן הוא חייב לבערו ויש חולקים מפני כי ידענו ממנין זה של רב קמינא שלא היה לו ז'ית ושם נאמר דאין קונסין לעשה אלא בעידן רחמא והא לימי הכא ומאחר שאין לו יכולת להתאחז מן הקדושה אינו חייב לבער כי מעלמו יהיה נדחה: [ב] ואם אינו חייב באחריותו מפני כי אין בו אותו עון של דם נפש הנזכר אינו חייב לבערו אפי' כבוש תחת ידו כגון שהוא גר תושב ושרוי עמו בחצר דהיינו מחסידי האומות כאמור וצריך לעשות מחיצה בפניו של אותו חמץ הנזכר ר"ל מחיצה של קדושה גבוה עשרה טפחים כי אין קדושה פחותה מעשרה והיינו כדי שלא ישכח ותחזור ותשלוט בו השכחה הוא סערה' ויאכלנו סערה' אחרת אח"כ לאדם זה או יהיה כי כאשר ישלוב באלם ס"א יאכלנו וישלוב עליו כי אין אדם חוטא אלא אם כן נכנס בו רוח של שנות קודם על האדם ויתעב ויאכל החמץ הוא העון כאמור: [ג] כותי שנכנס לבית ישראל וכו' הנה נחבאר כי זה מורה על ס"א שמכניס אותו חמץ שלם הוא היצר במוסבות הקדושה של איש הישראלי היינו כתי הלכ להסמיא אותו ואח"כ עולם ונכנס בעולמות גם בבית הפרטי של האדם כנ"ל מאחר שהחמץ בידו וברשותו דבק עמו והוא בזמן שכבר נכנסה הקליפה אינו זקוק להוציאו אע"פ כי ישראל רואה ענין הקליפה חמץ זה של כותי אין בכך כלום מאחר שהחמץ הוא ביד כותי ברשותו כי הנה הם לענין יסוד לא סגי בלאו הכי ואם לא עילא ימלא הנה בכל עולם נמצא ס"א ולא סגי בלאו הכי אבל מ"מ חסור להעלותו על השולחן עמו איש הישראלי שהוא בחזק הקדושה

[א] הנה נחבאר למעלה כי סערה אחרת הוא דוגמא אל סערה דקדושה שנאמר גם את זה לעומת זה עשה האלמים ולכן כמו שבסערה דקדושה משם הם נמלאים כל הנפשות של איש ישראל כך הוא בסערה אחרת כי כל הנפשות של רשעים נמשכים

מהם ולכן כמו שבעדת ישראל יש נמלא בהם לדיק ורשע כך הוא בסערה אחרת כי יש נמלא בהם חסירי א"סוהרשעים כים נגרש ולכן בא דין עו"ג שהפקיד חממו אלל ישראל וכו' כי זה ילא נאחד משלש דרכים ראשונה ע"ד הנ"ל כי ס"א היא נמלאה בעולמות כל אחד כפי בחינתו ומה גם בבתיים של הפרטים שם מיוחדים לכל אחד ואחד ולפי כי הקליפה אין עיקר דירחה בבתי הקדושים ולכן ימלא כי כאשר נכנסה סערה אחרת באותם הבתיים יקרא שהוא ענין פקדון מפני שהוא

בדרך עראי ואינו בדרך קצב והיינו משחז"ל לית שמים פקדון אלא שו"ק דין לפי שצריך ללאת משם ולידון ולכן גם בשפלים הגשמיים יהיה כן כי עו"ג שהפקיד חממו אלל ישראל ר"ל בבית מושבו בעולם העליון אם הוא חייב באחריותו האיש ישראל מגניבה הענין יוכן עם מ"ש בזוהר פ' משפטים דף קי"ג. ח"ל ואראה את כל העשוקים מאי עשוקים אלן דהוא אמר אינו ינוקין דמתין בתוספתא דלמבון דקא עשוקים מכמה סמין עשוקים באחר עילאח ועשוקים אינון לתתא וכו' לית עשוק כהינון עשוקים דהוא אינו עשוק בקדמיתא או מתחתא לאחרת כמה דכתיב פוקד עון אבות על בנים וכו' שלמה מלכא לזוז ואחר אדם עשוק בדם נפש וכו' כיון דהוא עשוק בדם נפש הוא או בנו או בן בנו יהון עשוקים בעיקלל דכתיב עד בור ינום אל יתמכו בו עד ההוא בור רק ינום מאחר קדישא ואל יתמכו בו וכו' הנה מבואר מן המאמר כי יש עון שמחייב לאדם שיגלו בניו ובני בניו ממנו ולכן יאמר אם חייב באחריותו וכו' אינו חוזר על אחריות החמץ אלא על האחריות של עצמו של המופקד אללו החמץ אם הוא באחריותו כגון זה שיש עליו אחריות מאותו עון שהוא עשוק בדם נפש ולכן חייב בגניבה ואבידה שגזולים ממנו נשמות של בניו ואם נאמר כפי פשוטו שהוא חייב באחריות של החמץ ר"ל כי מאחר שנאמר ואהבת את ה' בכל לבבך בשני יצריך הנה הוא מחייב לתקן אותו החמץ שהופקד אותו מן היצר הרע ולכן אם לא יעבור ה' באלפן זה נמצא מחייב מגניבה ואבידה כאמור ומאחר שאינו יכול לתקן ולתקן אותו על דרך האמור לכן חמץ זה שהוא הקליפה בין שהוא בביתו ר"ל בית הפרטי בקרב לבו או הבית המיוחד

הקדוש לא יעשה מעשה שיכול לעלות למעלה אחר שכבר נכנס וירד למטה אסור להעלותו ואפילו בהפסק מפה היינו המחילה שבין שני בתי הלב לא יניסנו לשם ע"י הרהור רע וכיוצא וכן נמי לא יהיה סיבה להעלות אותו על השולחן הטבור הע"י שיש הפסק מפה מלד הקדוש ולכן אין מתערב עמה מאחר שהיה מחילה של עראי אינו מועיל גם שיועיל אסור לעשות כך שלא לתת לקליפה אחיזה כלל: [ד] ישראל

הייב בגנבה ואזכרה כלומר כי הכס האדם זה נשחרש בענין של זה העון פעמים שלש עם גבר ולכן בין אם הוא בבית הוא לב האדם כדליתא בזוהר בפ' הוה רגל מביא רעך והוא בענין של קבע שם או שהוא בכל מקום נרשמו היינו באחד מן האיברים שלו ע"ד מ"ס חז"ל בפסוק ויסב חזקו פניו אל הקיר אמר לפניו רבש"ע חזרתי על כל האיברים שלי ולא מלאחתי אבר שהכעסתי לפניך זו ולכן

בכך כלום אבל אסור להעלותו עמו על השולחן ואפי' בהפסק מפה: [ד] ישראל שהפקיד חבצו אצל ישראל חבירו או אצל גברי אעפ"י שקבל עליו הנפקד אחריות עובר עליו המפקיד: נכרי

בכל חלה הנדון חייב לזכור כדי שלא יהיה ענין עיבוד אל השראת הקדוש ליל הפסח בכלל ובפרט ויש אומרים שאפילו אינו עליו חלה שומר חנם כלומר כי מעולם לא עשה אותם העונות חלה בשוגג בדרך מקרה אף על גב שחטא כמה פעמים נפרדים על הכפש השוגגת מאחר שהוא חייב בפשיעה שהיה הוא מותרת ועומד להיות בורה מן העבירה ואח"ל אל ידאג אדם על חטא קל שבה על לידו חלה מפני שנפסח לו פתח לחטא במזיד ולכן חייב לזכור מכל מקום ואפילו אינו חייב באחריותו לפי כי כל מה שחטא לא היה חלו חלה בדרך מקרה ולכן אינו חייב בדין מפני כי כך אח"ל הכ"ס מוחל לאדם שלשה פעמים שנאמר בן כל חלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר וכו' פסק הרמב"ם ז"ל ואם יודע שהכתיב חלה כלומר חס האדם חס האדם חס האדם הוא בן דעה ומצין כי הקליפה הוא מכירה את האדם לחטא בעל כרחו כדליתא בזוהר פ' תרומה כי הקליפה היא שורה על האדם ומחבנת עמו שלא ברלוט ומכירה אותו לחטא ולכן כופה אותו לשלם אם יאבד ר"ל אע"פ כי לא ימלא העון שעשה מפני כי נאבד מדעתו בדרך שבה חייב לשלם מן המזות שעשה כמו שאח"ל עבירה מכבה מזוה ולכן חייב לזכור מפני שגפרע ממנו ויש חולקים מאחר שחטא בשוגג והוא לא ידע בו כלל אין חייב לזכור. ואם אינו חייב באחריותו ר"ל כי לא היה בו העון נמלא בדרך קבע ולא נשחרש בו אינו חייב לזכור מאחר שאינו זוכר אותו שהרי אינו עובר עליו על לא יראה ולא ימלא ואפילו הוא כבוס תחת ידו כגון שהוא גר חושב ושרוי עמו בחצר הוא הדבר שביארתי שלא היה באדם זה העון בדרך קבע מכל מקום לריך לעשות מחילה גבוהה עשרה טפחים היינו הרחקה יסירה כאשר מפורש בענין הפורש מן החטא כדי שלא ישכח ויאכלנו ע"ד הלחם אשר הוא אוכל ולא ישוב עוד לאותו חטא פעם אחרת כנ"ל: עו"ג שנכנס לבית ישראל וחמלו בידו וכו' הכה נתבאר כי בית של ישראל הרמז הוא אל הלב לפי שהוא בערך המקדש לענין השראת שכינה כשחז"ל ועשו לי מקדש ושכנתי בחוכם בחוכו לא נאמר חלה בחוכם של כל אחד מישראל בקרב איש ולב עמוק שכן נאמר חס חס חוקר לב ולכן עו"ג שהוא הקליפה שנכנס לבית ישראל הוא הלב וחמלו בידו כלומר כי עדיין לא עשה בו מעשה לומר שהפקיד חלו חמץ כנ"ל לעיל חלה עדיין החמץ שלו היה בידו הוא הילך דהיינו כי נכנס לשם

עוד יהיה כונת מ"ס כותי שהפקיד חמלו חלה ישראל כאשר נודע כי יסיר הוא נתון באדם משעה שנולד כמשח"ל שנאמר כי ילד לב האדם רע מנעוריו מעשה שנענע מבטן אמו והיינו החמץ שמפקיד הקליפה חלה האדם הישראלי חס הוא חייב באחריותו בגנבה ואזכרה בענין הוא כי הכה הילך שהוא נתון באדם חליות הכונה בזה הוא כדי שהאדם יחקן אותו ע"י מעשיו ויחזור אותו אל הקדוש שלכן נאמר ואהבת את ה' בכל לבבך ואח"ל בשני ירך ביל"ע וביל"ד ולכן ימלא כי פעמים הילך הוא קבוצ באדם על מעשים רעים אשר יעשה אותם האדם וכאשר מחזיר אותו למוטב לעבוד את ה' כמאן דליתיה דמי שנאמר בו רוח הולך ולא ישוב וכן נמי יהיה חמץ זה ענין של עון מחדש אשר יעשה האדם כי כך אח"ל אין חס חוטא חלה חס בן נכנס בו רוח של שטות וזה הוא מלבד הילך הקבוצ באדם שלכן אח"ל עבירה גוררת עבירה וכן נמי בדרך זה מתבאר חס כותי הפקיד חמלו הוא סמרא כנ"ל הפקיד חמלו הוא אותו הילך שהכנים באדם רוח של שטות מן אותו הנקרא זקן וכבול ולפי כי האיש הישראלי הוא מסמרא דקדושה לכן נקרא שהוא בדרך פקדון חלו כי אין העון חלו הקליפה בעלם אדם שהיה אוננו מעידים בכל יום ואומרים נשמה נחת בי טבורה היא ולכן חס הוא

על

ח"ל ובחמא דחובין חובין דרבינן דמלוה בר נש על משכונא חובין אחד משכונא דליהי בשמאס ולא חזרת לגביה וכו' הכה מבואר מזה שמאמר כי דין המלוה על המשכון הוא שהאדם ממשכן הנשמה שלו בעבור העון וזה המשכון שהוא הנשמה ממשכן אוחה

תמ"א דיני מי שהרזה ער החמץ ובו ב' סעיפים :

[א] גברי שהלוחה את ישראל על חמצו ומשכנו בידו ואמר לו מעבשיו היא שלך אם לא אפרע לך לזמן פ' הגיע הזמן ולא פרעו מותר אפילו לא הגיע הזמן שקבע עד אחר הפסח דבשמינינו הזמן ולא פרעו נקבה

הם המזיקין ואמר ליה האיש הישראלי לעו"ג מעבשיו יהא שלך נפש זו אם לא אפרע לך לזמן פלוני והנה הפרעון זה יהיה בלחוד משני פנים או יהיה נפרע מפני כי יעשה תשובה ואז זדונות נעשו כזכיות ולכן העון שהיה בידו נספק לזכות והנהגה ממנו כי על ידי כן ימלא כי המעשה הרע עלמו הוא נשאר חללו והוא כוד ונשא השעיר עליו סמרה אחרת את כל עונותם היינו עונות איש הם כנ"ל או יהיה כי יפרע לו על ידי חיות מלוא שיעשה האדם ולוקח אותה סמרה אחרת וכדליתא בחיקונים דף קמ"א : ח"ל ואי אית ליה חובין ואית ליה זכוון אחפרעו חובין בזכוון ואמאר יאל שכוו בהפסדו עכ"ל הכה מבואר מזה שמאמר כי פעמים המלוא אשר יעשה אותם האדם לוקח אותם סמרה אחרת פירעון בעבור העבירות שיש בידו והיינו מה שאמרו חכמים ז"ל חלה הכמוז המלוא נדר להיות כי עבירה מכבד מלוא דוגמא של היות שהוא מכבד את הדר הגשמי כך רוח עושים של העון אשר חכמים ז"ל אמרו אין אדם חוטא חלל אם כן נכנס בקרבנו רוח של שעות זה הרוח מכבד המלוא כד"ל ויאל הרוח וכו' ויאמר חני אפתנו כדליתא בזכר שהיה רוח לסמרה אחרת ולכן אם האיש הישראלי אמר לעכו"ם הוה מעבשיו יהיה שלך זה החמץ אם לא אפרע לך לזמן פלוני בלחוד מן הדרכים הנו' וקבע לו זמן עם ענין התשובה יש זמנים רבים בענין ארבעה חלוקי כפרה שהיה רבי ישמעאל דורש ותשובה עם כל אחד ואחד מהם ואם לענין פרעון מן המלוא יש להם זמנים רבים כגון לזית וספילין וכוכה וכיוצא ולכן אם הזמן הגיע ולא פרע מותר שהיה קים לן כי מחשבה טובה מלמדת למעשה ומאחר שחשב לעשות תשובה או מלוא ונאגם ולא עשה נחשב לו כאלו עשה ולכן מותר חמץ זה אפילו לא הגיע הזמן שקבע עד אחר הפסח ובזמן הזה היה לרדף לבצר מפני כי כאשר יגיע הפסח אז מתבטל סמרה אחרת או אפילו אחר הפסח כשיגיע הזמן ולא פרעו נקבה לו אותו חמץ למפרע מאחר שכבר קבע זמן לעשות תשובה נקבה לו למפרע מלואה השעה הראשונה וכו' ליה חמלו של כותי כמשה' ונשא השעיר עליו את כל עונותם

על ידי איש ענין להכניס בלבו מחשבת פגול כדי שיהיה נעחק מן המחשבה רעה אל ענין המעשה אינו זקוק להוליו כי הכה לענין הילך עלמו שהוא חמץ בלחוד ממנו הילדה אינו יכול לבצר אותו לגמרי כנ"ל שלכן מן החזרה החמץ בביטול בעלמא סגי ולכן אין זקוק להוליו משם וכן נמי בענין הסוזה לא עשה עון בזה להיות זקוק להוליו שהרי אח"ל למחשבה רעה אין מאטרפין למפרע ולכן חף ע"פ שהאיש הישראלי הוא רואה החמץ של כותי והוא נודע כי כל כונת הילך הוא להפחית את האדם עמה עדיין לא

חמץ כלום אבל חסור להעלות אותו על השולחן הוא סלב עלמו מ"מ לרדף להיות חסר ממנו שלא יעשה בו רושם ברכור רע כמשה' והענה על דוחם כמחז"ל אין העלה בזה חלל על הרכור הגב ואח"ל הרכורי עבירה קשים מעבירה ולכן אפילו על ידי הפסק מפס חסור והענין כי הכה נבב יש בני חללים כמחז"ל ילכ"ע צימין וילכ"ר בשמאל כמאמר לב חכם לימיו וכו' כסיל לשמאלו ויש צינים כותל אחד מפסיק בין זה לזה ולכן יאמר כי אפילו על ידי הפסק מפס שנמלה בין זה לזה אינו מועיל מאחר שמכנים בנבו מחשבת פגול מה מועיל אותו הפסק לעכב אותו שלא יחטא ולכן חסור להעלות אותו חמץ עם כלל לא יעלה הרכור רע על לבו מ"מ : ישראל שהפקיד חמלו חלל ישראל חבירו הוא הדבר אשר חכמים ז"ל הגידו המחטא את הרבים אין מהפקידן בידו לעשות תשובה כדי שלא יהיה הוא בן עדן והטומאים ממנו צריכים לכן זה האיש הישראלי שהפקיד חמלו הוא העון שעשה חלל חבירו שהחטא אותו ונקרה פקדון מפני כי יש בידו לעשות תשובה וגם יעשה תשובה לחבירו שהחטא אותו מפני כי אין המחטא את הרבים בערך אחד עם המחטא את היחיד מפני כי הרבים אין בידו יבואם להחזיר אותם בתשובה מפני כי אין מהפקידן בידו חלל ליחיד היוספר להחזירו ולכן אם הפקיד חלל חמץ של עון או הפקיד חלל כותי כגון שעשה ישראל זה תשובה וכן נשא השעיר עליו העון שלו חט"פ שקבל עליו הנפקד החטיות אם לענין הישראלי ר"ל שקבל עליו ונשחטם בו והמחטא עשה תשובה ואם כותי קבל עליו החטיות שהרי נשא עליו העון שהרי המחטא שנכבד בן העון נענש במלואות יש כל סמרה אחרת בעוקבה דההוא רבא מ"מ עובר עליו הנפקד הוא אותו שעשה תשובה חט"פ שאין החמץ ברכותו מאחר שהחטא הולל עשה אותו הכסוב כאלו הוא ברכותו לעבור עליו בבל יראה וכן ימלא בדבר האמור :

[א] דגה נחבאר למענה כי נכרי זה הוא סמרה אחרת כענינו ילכ"ר שהלוחה את ישראל על חמלו הוא העון כאמור ומשכנו בידו הוא מ"ש בחיקונים דף קמ"א

הגדלה בכל ענייני הביעור והבדיקה כי יש צוה עיקר גדולה ממ"ס צוהר פרשת תרומה דף קע"ג. ח"ל רוח לחימין מלאכי עליונין וישראל לתתם ללבו דחקי בזהו סערה אחרת מלאכין עליונין כד בעאן להתאחד במאריכון לא יכלין עד דחייין לה לבר וכו' כנוונה דא ישראל לתתם לא יכלי להתאחד במאריכון עד דחייין להו סערה מנייכו ויהי לה חולקא במה דלתעסקת ולבתר חיוון מתקרבין לגבי מאריכון ולא אשתכח מקטרגא עילא ותתא ואי תימא תינח לתתם אכל לעילא מאי קטרוגא תמן אלא לעילא בגין דחיוו רוח מסאבא וחיוון רוחין קדישין עד דמשרי רוחא מסאבא מצינייכו לא יכלין להתקרבא לגבי מאריכון דהא קב"ה גו מסאבא לא מתערב לפלמין וכו' ואי תימא הא כולכו אשא ואשא לא מקבלא מסאבותא ת"ח כתיב עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוכט עושה מלאכיו רוחות חנין דקיימין לבר משרתיו אש לוכט חיוון מלאכין דקיימין לגו חיוו רוח מסאבו וחיוון רוח. רוחא ברוח לא עייל דא ברוח לא תערבו דא ברוח ובג"כ חיוון דחקרין רוח לא יכלין לאעלא לגו בגין שהו רוח מסאבו חיוון דלגו חיוון אש וכהו אש דחי להו סערה מסאבו דלא עייל לגו ובג"כ כלא דחיון לה לבר דלא יתערב בדייכו וע"ד מלאכי עילאי קא משבחין ליה לקב"ה בחר דחיון ליה למסאבו לבר עכ"ל הכה מבואר מזה המאמר כי הוא לורך גבוה לדחות סערה אחרת ולהוליך אותה לחוץ מן הקדושה וכו' לורך בג"כ לישראל התחטוים בגשמיים ולכן בא המאמר זה של ענין הבדיקה והביעור לעולם זאת על ישראל מפני כי על ידי כך מסעורים בג"כ למענה לחייתא במאריכון וכדליתא צוהר בכמה מקומות בשובדא דתתא אשתר עובדא לעילא ולכן ממלא הכעס נסערה אחרת מכל הלדדן וזה מתעלה סערה דקדושה ומתייחדת עם דודס בגיל הפסח כדנקמן ולכן יאמר נא כי תערובת חמץ כאשר יש חיוו חמץ ס"א שמעשר עס הקדושה עוברים עליו בכל ירחא וכל ימלא שנה נח' למעלה כי ענין הביעור הוא יהיה בשני פנים אחד הוא דחייית הקליפה מן העולמו' ואחד הוא מן הסיכלות שלכן נאמר לא יראה לך חמץ בכל גבולך הוא בעולמות שהם גבול ישראל בלבד ונאמר

עונותם כנ"ל : [ב] ישראל שכלוה לנכרי על חמץ וכו' הכה אשר נתבאר למעלה כי הנשמות של ישראל הנעשקות מסערה אחרת כאשר הם יולאים משם הם מולאים עמהם חיוו ביוזר מסערה אחרת כדליתא צוהר פרש' משפטים כפ' עת אשר שלט האדם דקליפה באדם ישראל לרעו ולכן יאמר כי ישראל שכלוה על ידי עסק הסורה והמלוה כלו לנכרי סערה אחרת על חמץ הוא אותו חלק הטוב הנמלא שם כי להיותו שהוא חלק מסערה אחרת חף על גב שהוא יותר טוב שבהם מ"מ הוא חמץ עד שיחזור אל סערה דקדושה והנה כבר נתבאר למעלה מ"ס צוהר פ' משפטים כי כאשר נעשה פחם הרע למעלה הוא מפני כי למטה נעשה חיוו עזירה שנמלא בישראל ח"ו ולכן אז באותה שעה אותם הנשמות שהם באותה עיקלה מעט או סערה דע ומכריע לגד שמאל ונעשקים אותם הנשמות באותה בעיקלה כנ"ל ולכן כמו כן כאשר יהיה כהפך מהם כי ימלא מעט הכיב בתחתונים ועסק התורה היא יולא

תמ"ב. דין תערובת חמץ. ובו י"א סעיפים :

[א] תערובת חמץ עוברים עליו משום בל יראה ובל ימצא כגון המוריים וכותה הכבלי ושכר המדי וכל כיוצא באלו מדברים הנאכלים אבל דבר שיש בו תערובת חמץ ואינו ראוי לאכילה מותר לקיימו בפסח כגון עריבת העבדין שנתן לתוכה קמח ועורות אפילו נתנן שעה אחת קודם הביעור הרי זה מותר לקיימו ואם לא נתן העורות ונתן הקמח קודם נ' ימים רשעת הביעור מותר לקיימו בפסח שהרי נפסד והבאיש תוך שלשה ימים חייב לבער וכן הקילור והרמייה והאספלגית והתריוק שנתן לתוכן חמץ מותר לקיימן בפסח שהרי נפסד צורת החמץ : הפת

ברוח לא עייל דא ברוח לא תערבו דא ברוח ובג"כ חיוון דחקרין רוח לא יכלין לאעלא לגו בגין שהו רוח מסאבו חיוון דלגו חיוון אש וכהו אש דחי להו סערה מסאבו דלא עייל לגו ובג"כ כלא דחיון לה לבר דלא יתערב בדייכו וע"ד מלאכי עילאי קא משבחין ליה לקב"ה בחר דחיון ליה למסאבו לבר עכ"ל הכה מבואר מזה המאמר כי הוא לורך גבוה לדחות סערה אחרת ולהוליך אותה לחוץ מן הקדושה וכו' לורך בג"כ לישראל התחטוים בגשמיים ולכן בא המאמר זה של ענין הבדיקה והביעור לעולם זאת על ישראל מפני כי על ידי כך מסעורים בג"כ למענה לחייתא במאריכון וכדליתא צוהר בכמה מקומות בשובדא דתתא אשתר עובדא לעילא ולכן ממלא הכעס נסערה אחרת מכל הלדדן וזה מתעלה סערה דקדושה ומתייחדת עם דודס בגיל הפסח כדנקמן ולכן יאמר נא כי תערובת חמץ כאשר יש חיוו חמץ ס"א שמעשר עס הקדושה עוברים עליו בכל ירחא וכל ימלא שנה נח' למעלה כי ענין הביעור הוא יהיה בשני פנים אחד הוא דחייית הקליפה מן העולמו' ואחד הוא מן הסיכלות שלכן נאמר לא יראה לך חמץ בכל גבולך הוא בעולמות שהם גבול ישראל בלבד ונאמר

משם הנשמה מתוך סערה אחרת כדליתא שם כפ' אש רעה הנשמה בעיני אדוניא זה הקב"ה אשר לא יעדה בתחילה ואחר כך והפדה על ידי חורב או מאוה או חשוכה אז כאשר יולא ו הנשמה מן הקליפה מולאה גם כן חיוו יולאות של קדושה משם או נשמה מחסידי האומות ויכיוו מ"ס כי הלוה בישראל על חמץ של ע"ג אש משכנו בידו על דרך הנז' שאמר לו מעכשיו והגיע הזמן אפילו לאחר הפסח ולא פירו הכותי אותה הלוה שם לו עליו האיש הישראלי תחורה ומאז מפני כי נשאר בלדקו ובתורתו יכה ולא חטא כדי להפסיד המלוה זו אפילו אין אחריותו עליו כי החמץ של עכ"ס אין אחריותו עליו של ישראל לפי כי איש אחר מישראל איפשר שיעשה תורה ומאז ועל ידו מולא אותו חמץ הנז' מיד הכותי עכ"ל אסור אותו חמץ כלומר חייב לבער אותו מתחילה משום דקיי ליה איש הישראלי למפרע משעה שאמר לו מעכשיו הכה חשב ללמוד חורה או לעשות מאז ועל ידי כן מולא אותו חמץ משם ומחקן אותו אכל אש לא אחר לו מעכשיו לחקן בדבר ואין אחריותו עליו דליפשר כי איש אחר יולאנו משם כאמר אז מותר לו אותו חמץ וכו' מחקן אותו כמדובר :

[א] דהבין דינים אלו לריך להקדים הקדמה אחת והוא

הנשמו' העשוקות כאשר יולאות מן העיקלה לא תלא בלאח העזדים תלא היא יולאה בארמ' על רישא ומולאח הציור חש מס"א מחסידי האומות ומזררות כמה נילאות מעלמין קדמאין דלתחרבו ומפני כי כל זה הוא מאכל אדם העליון כי תדע: אבל דבר שיש בו ונפסלה מלאכול הכלב תערוכות חמץ מס"א כאמור ואינו ראוי לאכילה וזה יהיה במאכל משי פנים או מפני

כי עדיין לא הגיע זמן אותה הנשמה ללאת משם מפני כי עדיין לא נטברה מן העון ולכן אי איפשר לה לבדור ולהוליא מן הקליפה שום דבר לא נשמות ולא נילאות ועוד יהיה באופן אחר מה שאינו ראוי לאכילה ר"ל כי אינו ראוי למאכל אדם אבל ראוי הוא למאכל בהמה היינו בהמה הרבואה על אלק הרים כמשחז"ל בחיזה ד' מאלו מותר לקיימו בפסח אם מפני שאין לו כח להוליא אותה הנשמה כאמור או מפני כי עדיין אינו ראוי רק למאכל בהמה ולכן נמי בעולם הנשמי בא הענין בדומה לזה כי כל דבר שנפסדה לורתו של חמץ מותר לקיימו מפני כי כן מאחר כי תערוכות הנשמה הקדושה בס"א היא גורמת הפסד לורתה בהמשך הזמן נפסד האור רעה שלה אף על פי כי עדיין לא נתקן לגמרי מותר לקיימן בפסח שהיה גם למעלה אינו יכול לתקן אותם קודם הפסח כאמור: [ב] הפת עומה שעפשה וכו' הנה ראוי לדעת כי שלשה מדרגות נמצא בענין זה האחד הוא ענין לחם והשני הוא תערוכות חמץ וזה השלישי הפת עומה שעפשה וכו' והענין מתבאר בדרך נסתר והוא כי הנה הלחם הוא מאכל אדם כנראה לחם אמנם הוא מכונה אל הייחוד שנאמר הלחם אשר הוא אוכל וגאמר אכלה ומתה פיה והוא כי מפני שנמצא בו מעט מן החמץ הוא סיבה אל האכילה והוא סוד מס"א יקר מתחכמה מכבוד סבלות מעט וכבר נתבאר אללי בפי' קבלת שהוא סוד אות אלק של סמאל והוא הקדושה שהיה בו מתחילה אמנם אחר שהחזיק לאדם הראשון הפילו הקדוש ברוך הוא ממקום קדושו בדאיחא בפר"א ולכן נקרה כסיל שנאמר הכסיל חובק את ידיו בדאיחא פרש' שלח נך וגאמר מלך זקן וכסיל אשר לא ידע להזהר מפני כי אין בו דעת ולכן אמר בזהר פרש' בראשית דף מ"ע וז"ל ולעילא סערא דלפון ממע דליחו חדווה בלא זומא דילך הרע אחיד בה בקדמיתא דכתיב שמאלו תחת לראשי וכו' והנה זה הוא בסוד כלחם אמנם ענין החמץ הוא ילך הרע סערא אחרת והיינו מה ששינוי אחד החמץ ואחד השאור שבו מלמיתין אחד הוא וגבן ענין התערוכות שלו הוא אוסר כאשר נתבאר לעיל אמנם הפת עומה שעפשה איפשר לומר כי זה יהיה מ"ש בזה פרשת בלק בשעתא דליחי סלקא למקלט כסופין ועדוין לעילא ומומא אחזיזי בהו ישראל לשחא מניי לגבה עשה כחדל אחזיזת ויחיבת עלה יענין במנין וכו' ולכן זה יהיה העיפות הנמצא בפת זו ולכן נפסל מאוכל אדם עליון אמנם מ"מ אינו אוכל אותה הכלב דאע"ג כי ס"מ מתעורר

שאר לא ימלא בנתיבים היינו בסיכנות לא יהיה לך סיבה להכנס שם ס"א ע"י מעשי אשר לא טובים וכדאיחא בזהר בראשית בסיכנות ז"ל ס"ס חייבא אשתכח חמץ מפני כי הוא עולה ומקטרג כמשחז"ל ולכן על ענין תערוכות של חמץ שהדוגמא הוא שמתערב ס"א עם הקדושה בחיזה [ב] הפת עומה שעפשה ד' סיבה עוברים עליו בכל יראה ובל ימלא מפני כי

כך לריך לרחות ס"א ולהוליא אותה חוץ ממקום הקדושה כאמור ובה בא החיוב הזה בענין החמץ בדברים הנאכלים כלומר כי דבר הנאכל הוא ענין הנבלל בגוף האדם ומתערב בחוכו לזה לריך לבטל וכן בדומה לזה הוא סערא אחרת הנק' רוח העומה מפני כי זה איפשר להתערב עם אוח' המלאכים שנא' בהם עושה מלאכיו רוחות לכן בא החיוב בגשמי לאסור כדי לבטל אותם ולהוליאם לחוץ מן הקדושה אבל בדבר שאינו נאכל אין חייב בביעור מפני כי זה הוא דוגמא לאותם המלאכים שנאמר בהם משרתיו אש ליהב כי אלו אין איפשר לסערא אחרת להתערב בהם ולכן אין לריך ביעור מפני כי הם בעולם סערא אחרת הם נדחים מפניהם ויולאים לחוץ מפני כי הם מחייראים שישפרו אותם כאמור: או יהיה ענין תערוכות חמץ ע"ד הכל מענין הנשמות העשוקות בדאיחא פ' משפטים והכי קאמר תערוכות חמץ זה היא סערא אחרת ההיא טוקלא דעשיקה נשמחין שהוא מתערב עם הנשמות הקדושות ולוקח אותם אלנה עוברים עליו בכל יראה ובל ימלא כלומר משעה הראשונה ומה גם עתה כי הנה כבר נאמר כי אלו הנשמות הנעשקות הסיבה הוא מפני מעשה הכחחות כנ"ל מן הזכר בפי' משפטים כי כאשר נמצא למטה מעשה בלתי טבוח אז אותם הנשמות הנמלאות שם הם נעשקות מפני כי אז העיקלה אכרע לסערא אחרת ולכן מי שגרם זה על ידי מעשיו הרעים שנעשקה אותה הנשמה למעלה עובר על כל יראה ובל ימלא מפני כי סערא אחרת היא למטה ואין לה רשות לעלות ולראות נמעלה ועל ידי העבירה קונה כח לעלות ולראות בדאי' בזהר בראש' דף מ' וס"ס חייבא אשתכח חמץ ובפרט בעון נשון הרע בדאי' פ' פקודי יוצא לקמן בע"ה אם כן נאיש אשר לו הוא עובר על כל יראה ובל ימלא החמץ סערא אחרת למעלה וכן נמי הוא מזהר ומלווה שגא לחבול בעלמו שנאמר ונשמרתם נפשותיכם ומה גם הוא מלווה שלא לחבול בחבירו וחסינו גרמא בזקין חייב בדיני שמים ולכן מאחר כי חין דרך נשמות הקדושות להיות אלג סערא אחרת ולכן נמצא הגורם להם לנכת שם למקום עומה הוא עובר גם כן בכל יראה ובל ימלא הנשמה הקדושה בסערא אחרת ועוד נמי מאחר שהוא חייב לבטל ולהוליא משם אותם על ידי התשובה או מעשה הטוב באחד מן הדרכים הנ"ל כאשר אינו עושה כן הוא עובר בכל יראה ובל ימלא אמנם זה הענין הוא יהיה בדבר הנאכל הוא הדבר הנ"ל בפסוק עת אשר שלח האדם באדם לרע לו כי אותם

מסעור' כנז' באותו המאמר פ' בלק שאמר וכדין ס"מ
אסער בלק תקוף וכו' הוא הכלל 'עלין מ"מ אינו יכול
לאכול אותה שהרי נא' הילכה מיד כלב יחידתי או יהיה
פת זו של סטרא אחרת עלמה שפשה כי אין זה מסעורא
דקדושה ולכן אין עוד ממנה

תקוה טובה להיות מותרת
לסטרא דקדושה כי אין זו
כמו קליפת נוגה שמתמתק'
רק זו נפסלה וזה ה' מאכילת
הכלב ר"ל מפני כי הכלב
החילון אכל אותה ולא ייאלץ
ממנו כמ"ש הילכה מיד
כלב יחידתי ולכן נפסלה ואין
הכלב סטרא אחרת ואין

לרדוף אחרים ולכן אינו חייב לבער מפני כי לא יועיל
הביטור זה לתקן אותה וכן מלוגמא שנסתרה והיינו רוח
רע שיש לו עיקר כנז' במקומו ולכן אין חייב לבער מפני
כי אין מועיל זה כלו' לתקן אותה לפי כי אלו הם צנחנים
רע גמור : [ג] בגדי' שכבשו אותם בחלב חסה וכו' וכן
ייירות שבדקן צחמן וכו' נודע הוא כי כל בחיל' מעשה
אשר יעשה האדם לחסל צהבה הוא נעשה ממנו בגדים
לואים כדאי' פ' שלח לך צפ' ויחשע היה לבוש בגדי' לואים
כי כן נמי נעשה ע"י מעשה הסוב חלוקא דרבנן ולכן
יאמר בגדים אלו זין שחס מלד הטוב חלוקא דרבנן או
כי בגדים אלו הם מלד העון בגדים לואים אמנם כבסם
בחלב חסה שהוא לימוד של תורה אמנם היה זה לך מן
העון שרמזו במלת חסה כדאי' פ' בלק ה' דגן בנקיו
חסה ח"פ סמוך לה אולי הוא הרהור רע וכן הניירות
שהרמז הוא ללימוד ע"ד ששנינו הלומד ילד דומה לכותב
על נייר חדש אמנם' דבין צחמן הוא לך העון הנמלא
בזה ובזה ולא למד כהוגן וכן כל כיוולא בזה מותר לקיימן
בפסח וזה הטעם הוא בהפך מן הטעם הקודם והוא
מפני כי אין לורת החמץ קיימת שהרי לימוד הסורה
מפסיד לורתו כמשחז"ל הסורה נק' אכן ויה"ר נק' אכן ולכן
זה מבטל לזה ומפסיד לורתו לפי כי סטרא אחרת אחשפעת
בקישוטין דלא הו' כדאי' צוהר ולכן נמלא כי אותו מעט מן
החמץ הוא העון כבר נתקן וכנסם לחוך הקדושה ולכן
בגשמי נמי מותר לקיימן צפסח כמדובר : [ד] דבר שנתערב
בו חמץ ואינו מאכל אדם כלל וכו' הנה מתחילה אמר
אינו ראוי לאכילה מפני כי הענין היה כי באותה שעה
אינו ראוי למאכל אדם מן הסיבות הנ"ל אבל עתה יאמר
כי מתחילה ועד סוף אינו מאכל אדם והענין כי הנה
כבר נת' למעלה כי בסטרא אחרת יש בחינה שאיפשר
לברור ממנה כי אפשר שיביא בו לך מקדושה מפני
דלא כגי בלאו הכי כי אין דבר בעולם שאין בו חלק
של קדושה כדאי' פ' פקודי הוצא לעיל וגאמר ונוגה לו
סביב ולכן ימלא צפ"א בירורין בשני פנים אחד הוא
מחסידי האומות או מאותם ילולות מאותם עלמין קדמאין

שנתערבו מלכין קדמאין דמיתו אמנם הפיסולת הוא
הנקרא סטרא דמסאבא כדאיחא צוהר בענין בלעם ולכן
יאמר נא כי דבר שנתערב בו חמץ ואינו מאכל אדם
כלל כי זה הוא הרמז למעלה על סטרא דמסאבא כי
אין זה דבר שמועיל לברור
ממנה כדי להעלות אותו אל
חוך סטרא דקדושה להיות
מאכל אדם או מפני שאינו
מאכל כל אדם כגון התרייק
וכיוולא כי אין זה מאכל של
הלדיקים שחס בריאים ואין
בהם חולי הנפש אמנם הוא
רמז למש"ה כי חולת אהבה
אני חף ע"ג שמוחל לקיימו

בפסח מפני כי אי אפשר לבטל אותו חלק המעט מן
הילכ"ר בזמן הזה עד לעתיד שנאמר ואת רוח העומאה
אעביר מן הארץ אמנם בפסח הענין הוא כדי להכניע את
הקליפה בלבד ולברר ממנה חייה דבר להכניס אותו אל
סטרא דקדושה ולכן זה הדבר שלא י"ס כח להעביר אותו
מן העולם לכן מותר לקיימן בפסח אמנם אסור לאכלו עד
אחר הפסח וזה מפני כי כבר נאמר כי באותו זמן של
הפסח צריך לדבוק ולהכניע ס"א בכל האפשר והחכמים
הוא כדי לברר ממנה חלק היותר ראוי למאכל אדם ומאחר
כי זה הדבר לא יתכן לברר ממנו כלל נהי שמוחל לקיימו
עד עת בא דברו להבטל לגמרי היינו לעתיד או לעת
המאטערך לאוכלו בדרך רפואה כאמור כי חולת אהבה אני
אבל לא מפני כן יהיה מותר לאכלו בפסח כדי שלא לעיור
ס"א לתת לה תגבורת להדבק אל הקדושה משום לך לך
אמרין נזירא סחור לברמא לא תקרב ואעפ"י שאין בו
מן החמץ אלא כל שהוא ולמ"ד החמץ קודם הפסח בטל
בששים כנ"ל אעפ"י כן אסור לאכלו כדי שלא לעיור הקליפה :
שכר שעושים מחטים ושעורים חייב לבערו כי אין זה מכלל
חמץ שנפסדה לורתו שהרי כל כח החמץ עומד בו
כחו אז כחו עתה והרמז שלו לענין ריבוי השתיה הנמשך
מריבוי האכילה וכבר אחז"ל כי זה גרם כל הרעה מזמן
א"ה ונח נדב ואביהוא ועשרת השבטים ושבת יהודה ובנימן
שנאמר וגם אלה זיין שגו ובשכר חטו לפי שהוא סיבה
לתגבורת הקליפה ולכן חייב לבערו להכניעו ולהוליך אותו
חוץ מן הקדושה וכן אם המעמיד גבינה בחלא של שעורים
אע"ג כי אין ארי נוהם אלא מחוך קופה של בשר מ"מ
ריבוי המאכל בהתמדה אסור ולכן המעמיד יותר קשה
ולכן אם יהיה של שעורים או חטים חובה עליו לבער
אותו ולהכניעו בדרך שפשה הקדוש ברוך הוא לנחש שקלץ
רגליו המעמידים אותו : ואיפשר לומר נמי כי זה המעמיד
פוגם למעלה והוא סוד משחז"ל המעמיד בן או חלמיד
רשע וכו' ולכן המעמיד גבינה כמ"ש הלא כחלב חסידי
וכגבינה חקפיתאני וזה היה במחשבה רעה כחלא כמ"ש חומץ
בן יין וזה היה לו מפני שהיה שיכור כי זה הכן רשע נעשה

מכבר שעורים או חטים ולכן חייב לבערם הוא הב"כ שנאמר וברותי מכת המורדים והפושעים כי אלו הם מבני השעיה מדות כמשחול בני שכרות וכו' : נהגו לגרר הכתלים והכסאות שנגע בהם חמץ ומנהג יפה הוא ויש להם על מה שיסמכו וכפי הדרך ישכון אור הענין הוא כדי להכניע הקליפה בכל האפשר ויש בזה ג"כ סמך שהוא הרמז אל הקונות אשר יעשה האדם בכותלי ביתו הם כ"בקים למעלה ונאמר חשביתו שאר מצותיכם ואף ע"פ כי אין זה מן העונות החמורים שמגיעים למעלה עד הקורה כאשר יבא לקמן מ"מ לריך לגרר אותו שהנה חזקתו ע"ה

גרר עצמות אביו על מטה של חבלים לכפר עליו זה יהיה אפילו מאותם כ"ד דברים שהם מעכבים את התשובה שפירש הרמב"ם ז"ל ע"ש וכאשר יבא לקמן ואם יש חמץ בסדק שאינו יכול לחטט אחריו יטיה עליו מעט טיט כי יחשוב בלבו משה כי עפר אהה ואל עפר חשוב כי אין זה דוגמא לחור שבכותל שעשה רשע שהסס בודק עד מקום שידו מגעת מפני כי נשתרש בחטא והשאר מבטלו בלבו ודיו דהסס לא נודע אם יש שם חמץ מפני שכבר חזר בו וכן הוא מבטל אותו שנאמר הנספחות לה' אלהיו ולכן צביטול בעלמא בני שהוא מן הסודא אבל בזה מיירי שיש שם איזה חמץ עדיין ונודע לו שחטא רק שהוא בשוגג ואם מעט הוא יטיה עליו מעט טיט והוא זכר אל הקדושה כדלקמן לקיים מצ"ה ולא יראה לך חמץ : ובפי הדרך הג"ל כל אלו הדינים שורשם למעלה אח' שנאמר על הפס ענמה שעפשה שהוא מדבר במדה האחרונה כג"ל אח"כ מבאר ענין הבגדים שכבסן בחלב חטה מפני כי כן נמי האשה הגשמיית כאשר העבר מטומאתה לריכה עשרת בגדים ולכן יאמר כי אלה הבגדים שכבסן בחלב חטה וכו' הסוד הוא כאשר הרים החכם בגדי אותה אשה ואמר דם חימוד הוא וטבר אותה וכן נמי אלו הבגדים שנמאל בהם חלב חטה שמן מן התאווה וכן ייירות שדבנק בחמץ הוא ע"ד זה וכן כל כיוולא בזה מותר לקיימן בפסח מפני כי זה דוגמא לרס חימוד כאמור והוא טבור שהרי אין נורת החמץ קיימת : דבר שנחשד בו חמץ ואינו מאכל אדם כלל וכו' הנה נודע מן הוזהר כי סטרא דקדושה הוא בסוד אדם ולכן נאמר בישראל אדם אהה אבל ס"א הם ברו' דבהמה ולכן יאמר דבר שנחשד בו חמץ ס"א ודבר זה הוא ענין ייחוד ע"ד מה ששינוי ראיה מדברת אבל זה אינו מאכל אדם סטרא דקדושה כלל או שאינו מאכל כל אדם כי זה הייחוד אינו נעשה חמיד אלא לפרקים כגון התרייק וכיוולא כי הנה בזה משפט אדם ומשפט בהמה שוים אעפ"י שמוחר לקיימו כל אחד לאורכו כפי בחינתו אמנם

אלא כל שהוא הרי זה אסור לאכלו : [ה] שבר שעושים מחטים ושעורים חייב לבערו וכן אם העמיד גבינות בחלא בייזבר שעורים או חטים חייב לבערם : [ו] נהגו לגרר הכתלים והכסאות שנגע בהם חמץ ויש להם על מה שיסמכו ואם יש חמץ בסדק שאינו יכול לחטט אחריו יטיה עליו מעט טיט : [ז] בצק שבסדקי העריבות אם יש כזית במקום אחד חייב לבער ואם לאו אם עשוי לחזק בו שברי העריבה או לסתום בו נקב במל במעומו ואם לאו חייב

בלא וזהמא כלל בסוד שמאלו תחת לראשי ולכן שבר סטרא מחטים ושעורים שהוא בחינת חמץ חייב לבערו מפני כי אין מעורר ייחוד אלא שגורם להסתאח סטרא דשמאלא למעלה וכן אם העמיד גבינות בחלא כי לא נעלם מעין כל קורא אשר בלתי כי מן הייחוד העליון נמשכים הנשמות של בני אדם למטה שנאמר הן כל הנפשות לי הנה ונאמר ממני פריך נמאל ולכן יאמר כי הנה אע"פ כי דבר גדול הוא פיות האדם ע"י מעשיו גורם זוג למעלה אמנם מכל מקום לריך להיות נזהר עד מאד מדבר מפגל אפילו במחשבה בשעת עסק התורה ומעשה הטוב ולכן אם העמיד גבינות בחינת נשמות העמיד אותם ע"י מעשיו שלא יהיו בחינת נפלים אמנם היה בלימוד זה או במלות מחשבה רעה דוגמת החומץ של שעורים או של חטים חייב לבערם כל הרהורים הרעים ומחשבות זרות לקמן אותם הנשמות כאמור : [ו] נהגו לגרר הכתלים והכסאות וכו' זה הדין והסמוך אליו כלם כאחד הם רומזים בדבר נסתר הלא הוא זה הדין הנוהג באשה הגשמיית כי קודם שתטבול לריכה לחוף גופה ושערה ולהדיח בית השחי ובית הסתרים וכו' ולכן בלא דינים הללו ואם יש חמץ בסדק שאינו יכול לחטט אחריו וכו' לכן לריך הדחה וכיוולא וכן בלץ שבסדקי עריבה הכל סולך אל מקום אחד אין להאריך בפירות דברים הללו והמשכיל יבין מדעתו : [ז] ונחזור לענין בלץ שבסדקי העריבה אם יש כזית במקום אחד חייב לבער כי מאחר שהכחנו כי בזמן הזה לריך להכניע ס"א ולהוילאח מכל המקומות של הקדושה מן הכלל ומן הפרט ולכן בכל מקום שיש כזית ממנה שהוא סוד אדם יוד של לילי' חייבתא שהוא הפך מן הקדושה מאות יוד שהוא שיעור כזית כדאיתא בזהר ובתיקונים ולכן לריך לבער אותה כדי שלא תסתחוק ותתגבר פעם אחרת ואם לאו שאין בו כזית נשוב ונראה אם עשוי לחזק שברי העריבה או לסתום בו נקב הוא הדבר הג"ל כי יש אותו המעט מן החמץ בסוד מה שאמר הכתוב יקר מחבתה מכבוד סבלות

שאלם דם בעקיצו שהם מסכנים אותו ליום הדין ולכן רואים כל שיטת הכנף החוט נטלין עמו מאטרפין ולכן לרדך לבצר אותם שברי הם שלשה חטאות והנה איתא בדברי הרמב"ם ז"ל ליחיד מוחלים לו שני פעמים ולרבים ג' שאלמר הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש

עם גבר ולכן מאחר שחטא ג"כ חט"ג שהוא קל בשיג לרדך לבצר אותם ולעשות חטאות מהם כי לרדך להכניע ס"א עשה בכל האפשר ואם לאו כי אין יעילים עמו ולא נלמדו השלשה רק נחשבים נכנים חינו לרדך לבצר לפי שהקב"ה מוחל אותם במה דברים אמורים בעריבה אבל בבית אר"פ שאם ינטל החוט אין נטלין

חייב לבצר : [ח] היו בו שני חצאי זיתים בשני מקומות וחוט של בצק ביניהם רואים כל שיטת החוט נטלין עמו חייב לבצר ואם לאו אינו צריך לבצר במה דברים אמורים בעריבה אבל בבית אר"פ על פי שאם ינטל החוט אין נטלין עמו חייב לבצר מפני שפעמים מקבץ אותם . חצי זית בבית וחצי זית באכסדרא חצי זית בבית וזה וחצי זית בבית שלפנים בסנו חצי זית בבית וחצי זית בעליה הואיל וחצי זית' אלו דבוקים בבתלים או בקורות או בקרקע' אינו

עמו חייב לבצר והנה הספר שכן העריבה אל הכית יהיה כי העריבה הרמו שלה הוא במקומות הנפרדים שהם לפרטים והכית הוא יהיה בעולם עמו שחוט'לכולל ולכן כאשר חללים אלו הם העונות המזכר הם בעין הנוגע לעריבה שהוא הרמו לפרטים לכן מאחר כי אין החוט ינטל עם שני החלצין כי זה מורה שלא נלמדו לכן אין חייב לבצר כנו' אבל אם הוא בבית שהוא מורה על העולם עמו חט"פ שאין נטלין עמו ואין מאטרפין חייב מפני שהוא מקבץ אותם וחטא של רבים הוא חמור טפי ואם כה נאמר בהפך כי בבית הוא של היחיד והעריבה הוא מקום של רבים כך יהיה הענין מפני כי היחיד הוא יותר חמור מלד אחד וקל מלד השני בעבור דלא מפרסם חטאיה אמנם הוא חמור מפני כי אין הקב"ה מעביר עונו אלא שני פעמים אמנם של רבים הוא בהפך כי מלד א' הוא קל מפני שהקב"ה מעביר להם על ג' עונות אמנם הוא חמור מפני כי הוא מפורסם עמו והיינו כמשחז"ל בענין החטובה למה הולך החטובה של דור המדבר ושל דהע"ה לריכא כד"א של יחיד לא מפרסם חטאיה של רבים מפרסם חטאיה וכו' ולכן נמי כדון דידן בענין העריבה הוא הדוגמא לענין הנוגע בעולמות שהם של רבים אז בזמן שחוט הכנף כאשר ינטל הם יטלים עמו שני חללי האחים שהם שני עונות האחרים הנה נעשו ג' עונות ולכן חייב לבצר אותם אמנם אם כאשר ינטל החוט הקל אין נטלין עמו הרי כי אין מאטרפין ולכן אין לרדך לבצר כי הנה הקב"ה מעביר להם ג"פ שנאמר הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר אבל אם חללי אחים אלו הם בבית של הפרטים אר"פ כי כאשר ינטל חוט זה הקל אין נטלין עמו שני חללי אחים ואין מאטרפין חייב לבצר לפי שפעמים מקבץ אותם כאשר העולם ידון וליחיד הקב"ה מעביר שני פעמים לחוד והרי הם ג' חטאות ולכן לרדך לעשות חטובה כדי לבצר אותם : הנה חלי זית בבית וחצי זית בעליה וכו' דין זה הוא מתבאר עם הדין המזכר לעולם מ"ש חמץ שהיה למעלה על הקורה שהוא כזית מחייבים אותו להביא סולם להורידו

סלול מעט וזה הוא אשר מחזק שברי העריבה בזמן שנא' שבר גדול נשברה בחולת בתי עמי או עשוי לסחוס בו נקב הוא מ"ש פ' בלק דף ר"ע. וז"ל ותאנא מבין סערי חולקיון דעמלקים נפיק חד שביל דקוק דמחמן אחנגיד חולקא לאינון תחאי ומחמן מתפרש לכמה

סערין ודא קרינן ליה תמלית דנפיק מסערא דארעא קדישא ועל דא עלמא כוליה מתמלית דארץ ישראל קא שחי מאן ארץ ישראל הא אוקימנא וזין לעילא וזין לתתא כל אינון עמלקים לא אחזנו אלא מהכחא תמלית ולא תימא דאינון בלחודי אלא אפי' אינון כחרין תחאין מהכחא תמלית שחיין וכו' כד חמא הכחא מלאכה

דיחא בלעם אסני לחמון להכחא סערא דכחיב להסחוס סדרך מיד ויעמוד מלאך ה' במשעול הסרמים לאסחמא הכחא שבילא דלא יספיינון ביה אינון עו"ג וכתרינן תחאין עכ"ל והנה מוכן ממאמר זה כי זה הוא הנקב של התמלית שכולך משם השפיע לכתרינן תחאין ולכן זה שהוא סחוס את הנקב זה הוא במל במישוטו ואין לרדך לבצר אותו ולנטלו לפי שהוא מועיל לסערא דקדושה כאמור ואם לאו חייב לבצר כדי שלא יהיה מסחוס משם ליינק : [ח] היו בו שני חלצין זשים בשני מקומות הוא חוט יו"ד שחלק בשני מקומות לפי שהם שני עונות רק שהיה ציניהם ענין של שוגג הוא החוט כד"א מושכי העון בחבלי השוא והיינו בלק שעדיין לא התמין והוא ציניהם חט"ג שהם מפורסם ונפרדים שלא עשה אותם בזמן אחד רואים כל שיטת החוט נטלים עמו חייב לבצר הוא הפנין נמי על העונות שיעשה האדם כי פעמים אותו העון נעשה שהוא לחזק במזיד או שהוא בשוגג ולכן אמר בתחלה בלק שהוא בסדקי העריבה דהיינו שחטא חטא קל בשוגג אם יש כזית במקום אחד כלומר חט"ג כי הוא בשוגג אין הכל בשוגג שהנה שנינו אחד שוגג ואחד מזיד בחילול ה' ולכן אם יש כזית במקום אחד כלומר כי אותו חטא הוא מוס קבוע במקום אחד ידוע באחד אחד מן האברים כגון מראית העין או שמע שוא או לשון הרע וכיוצא לרדך לבצר אותו ולשוב בחטובה כדי להכניע סערא אחרת בזמן הזה ואם לאו שאין זה קבוע אם עשוי לחזק שברי העריבה או לסחוס בו נקב היינו משחז"ל גדולה עבירה לשמה וזה מחזק נמי העריבה הוא סערא דקדושה או כדי לסחוס מעשה הרשע שנמשל אל הקורה בספינה כמשחז"ל זה במל במישוטו מאחר שעשה זה לשמה ואם לאו חייב לבצר כדי שלא ירגיל עצמו לדבר עבירה ואם היו בו שני חלצין זשים היינו שחטא שני פעמים בשוגג ואינם במקום אחד היינו באחד אחד או בפשטו בשני מקומות אמנם חוט של בלק ציניהם הוא משחז"ל לעתיד מציא הקב"ה ליהודי וכו' לרשעים נדמה להם לחוט של שערה הם אותם דברים קלים

שנעשה וכלי ספק כי זה הוא קודם איסורו ושם נאמר אין לרין לבשר ובאן נאמר מותר לקיימו בפסח והכל כולך אל מקום אחד אמנם מ"ש חמץ שנעשה שיינו מדי דכוי חמץ ואינו פת וכבר נתבאר כי הפת הוא בסוד כ"י שהגיע לה

לד מן ההעדר אמנם החמץ שנעשה דמשמע שהוא חלק מן הקליפה שנעשה ונפסל מעלמו קודם זמן איסורו דמשמע קודם מ"ש וזה רוח הטומאה אעביר מן הארץ ונפסל מאכילת הכלב כי אין לו ייחוד עמו מותר לקיימו מפני כי אין נחשב

לכלום כלל אמנם מ"ש חמץ שנעשה באש ונתחרך עד שאינו ראוי לכלב הוא הדבר אשר ביארתי למעלה כי כל עיקר הבדיקה והביעור הנעשה בזמן הזה הוא כדי להכניע את הקליפה ולהוציא אותה מחוץ לעולמות כמו שהיה מתחילה בזמן של הבריאה שיהיה למטה כ"ל והנה לא נפלאה היא ממך מ"ש ר"א בנימן נבדל העולם ולכן כמו כי אז בזמן של הבריאה כאשר חמץ א"ה נפרע הכ"ה מן הגורם הראשון הוא ס"מ בדאי' בפר"א כי כאשר היה אדם הראשון מסיב בג"ע היו מלאכי השרת לולין לו בשר ומסננין לו יין אז נתקן' בו ס"מ ובחר מכל הברואים חכם להרע ולא מלא כמו הנחש שנאמר והנחש היה ערום וכו' ורכב עליו והסטיאו לאה ולכן מה עשה לו הכ"ה קצץ כנפיו והפילו ממקום קדושתו ולכן אהנו ג"כ בזמן הזה חחרים ומעוררים זה הדין הנעשה מאז ומכניעין הקליפה ולכן חמץ שהוא הקליפה והוא העון עצמו אשר יעשה האדם ששרפו וחרכו עד שאינו ראוי לכלב הן מפני כי לעתיד נאמר ויהיה בית יעקב אש וכו' ודלקו בהם ואכלום ולא יהיה שריד לבית עשו ונא' וזה רוח הטומאה אעביר מן הארץ אבל אין זו עכשיו ולכן מאחר כי נפסל מאכילת הכלב מהפיק מפני כי החמץ הוא סוד הזכר שבקליפה כדאי' פרשת פנחס דף רנ"א וז"ל חמץ דכר מחמלת נוקבא וכו' ולכן הוא מאכל הכלב שהוא בבחינת הנקבה של הקליפה ולכן שאלו לבן זומא מהו לסרוסי כלבא אמר לנו ובארלכס לא תעשו אמנם מאחר שנעשה הדבר מעלמו ונפסל זה החמץ מאכילת הכלב הגשמי למטה הוא מורה כי כן נמי למעלה יתפרדו כל פועלי און ולכן גם אם ייחדו ליש"ב' וכוא ענין הכנעה וגם יזכור לו מ"ש ונחש עפר לחמו ואח"ל הכל מתרפאין לעתיד חוץ מן הנחש נמלא כי ומה פניו בטיט שה' חלק העפר והרי נתקיים לא יראה ולא ימלא ולכן מותר לקיימו בפסח: [י] דיו שהוא מבושל בשכר שעורים מותר לכסוב בו מפני דאיכא תרתי לטיבותא ראשונה כי הנה הדיו הרמז שלו הוא אות יוד כדאי' פרש' תרומה דף קנ"ט והנה להיות שהוא עליון לכן אין יכולת אל החמץ ס"א לסתאחז משם ומה גם שהוא מבושל ואינו מאכל אדם כי השעורים עצמן הם מאכל בהמה ומה גם עשה ושם נאמר בזוהר ז"ל דיו לעבד להיות כרבו דיו יוד יוד חכמה

לסוריו והענין כי הנה כבר נתבאר כי החמץ הוא סיג המתגבר על האדם ומחמיץ אותו להסטיא אותו ואמנם לא כל העונות הם בהסטיא אחת ולכן כאשר נעריך שהבית הזה הוא בינוי לגוף האדם כדאי'א בזוהר כמשח"ל מי מעיד באדם קורות ביתו ולכן לרין

לבשר ממנו החמץ של העונות ואמנם יש עונות שהם מכונים לחמץ הנכנס בקירות של הבית הם חורי הבית ואמנם זה החמץ שהוא על הקורה בלי ספק שהוא הרסור עו"ג ושל מיות שנאמר בהם למען חפוש

את בית ישראל בלצם ומגיע עד למעלה כמשח"ל בפ' ויהי דוד בא עד הראשון אין ראש אלא עו"ג שנאמר אתה הוא רישא די דבבא ולכן כוית זה הגיע עד הקורה למעלה ועוד הוא יהיה רמז אל הענין הגאון שהוא בראש ואח"ל המהגאה כאלו עו"ג שנאמר ורם לבבך ושכחת את ה' אלהיך ולכן על כל אלה הדברים לרין להביא סולם לסוריו והוא עסק התורה כמשח"ל בבר' והנה סלם זה סיני וכו' וכך אח"ל אמר הקב"ה לישראל ברחמי יאה"ר ברחמי לו חבלין התורה ולכן מביא סולם היה התורה לסוריו אמנם אם חמץ זה צבור כלומר כי לא בא לו העון מלד הגאון אלא מפני העוני שהיה בחלית העניות כמש"ה בחרהיך צבור עוני ואח"ל עניות לא הניח מדה טובה לישראל מצטלו בלבו ודיו כמש"ה פן אורש וגנבתי ותפסתי שם אלהי ולכן מצטלו בלבו ודיו ולכן אם היה חלי זית בבית וחלי זית בעליה הוא משח"ל ח"ה לרין להיות נמלא בו אחד משמנה בשמיניות ומעטרת ליה כסאסא דשבולתא אר"י לא מייס ולא מקלסת מי זותר מ"ד חובבת ה' כל גבה לב והנה זה הסוג הוא הנקרא חלי זית ר"ל שהוא קלת מן הגאון וזה היה בבית שמתגאה על בני ביתו שנאמר גבר יהיר ולא ינוה וחלי זית בעליה הוא הגאון שבראש כאמור או יהיה כחלי זית בבית כלומר קלת עונות היה לו בקירות הבית הם האיברים כאמור וחלי זית בעליה מן הגאון כנז' כחלי זית בבית דהיינו מעונות שבהם וחלי זית באקסדרה מן העון מפורסם ופרון לעין כל חלי זית בבית זה וחלי זית בבית של פנים ממנו הוא הגאון פנימים וחליזנה כנז' אללי בפ' כי יום לה' על כל גאה ורם שהם ב' מיני גאים והיינו בית שלפנים ממנו שהם עון חיכוך וחילון הו"אל וחלי זיתם אלו הם דבוקים בכתלות או בקורות או בקרקעות ואינם עונות שלמים במזיד אינו חייב לבשר אותם אמנם מבטל אותם בלבו ודיו כי יעיד עליו יודע העולמות שלא לעשות עוד ודיו כמ"ש הרמב"ם ז"ל יתודה שהוא מן התורה וכן נמי בזה מן התורה בביטול בעלמא סגי ודיו מפני כי כן המקדש אשה ואמר לה ע"מ שאני לדיק גמור אע"פ שהוא רשע מקודשת חיישין שמה עשה חשונה בלבו ודיו מדין התורה כאמור: [ט] חמץ שנעשה קודם זמן איסורו וכו' ונפסל מאכילת הכלב וכו' הנה הדין כבר נתבאר למעלה בדין שאמר הפת עצמה

חכמה ותבונה ודעת דכתב בר כב בידו בדיו עכ"ל : דכט לשמו חמשים וכו' חרדקון חס יהיה בימי בחורקך לא [יא] עריבות שלשין בהם חמץ וכו' כבר נחבאר למעלה כי הרמז שלם הוא בעולמות שנסכים לשם ס"א היינו שלשין בהם חמץ ולכן אין לסמוך על מה שרוחלין ומקדיקין אות' כי אפשר שלא ישאר בין הכל כזים וסכלי מלרפו כי כן בחינת הכלי הוא סוד כלי מקבל עומאה ולכן מלרף החמץ הזכר עמו ולכן לרף ליחנו במתנה לכותי ר"ל להורידו אלל הקליפה לחתו לו במתנה או לעונן במים כי יחזיר מש"ה ונחש עפר לחמו כי בזה לא יראה ולא ימלא כדבר האמור לעיל :

לכתוב בו : [יא] עריבות שלשין בהם חמץ אין לסמוך על ביה שרוחצין אותם בחמץ ומקדיקין החמץ מהם כי אי אפשר לקרן שלא ישאר בהן בין הכל כזית והכלי מצרפו וצריך ליתנן במתנה לגוי עד לאחר הפסח או לטווחן בטיט והוא הדין לבצק שבכלי נשרים שאינו יכול להוציאו :

תמ"ג . דין חמין בע"פ לאחר שש שעות . וכו' ג' סעיפים :

[א] חמין משש שעות ולמעלה ביום י"ד אסור בהנאה ואסורו חכמים שהי שעות קודם דהיינו מתחלת שעה חמישית ומיהו כל שעה חמישית מותר בהנאה ורשאי למוכרו ולנכרו אפילו הרבה ביחד שוראי לא יאכלנו קודם פסח ויכול להאכילו לבהמה היה ועוף ובלבד שיעמוד עליהם לראות שלא יצניעו בסנו ויבער מה ששיירו בסנו ומתחלת שעה ששית ומעלה

[א] כבר נחבאר למעלה כי

כל אלו הדברים אשר לוח ס' לעשות בזמן הזה הוא הכנה למה שעתיד להיות לעתיד מפני כי כן כאשר נחבון כל מעשה ס' ממעשה המלות יש בו תועלת בצאותה שעה בכוונה וגם הוא

הכנה אל מה שעתיד להיות לעתיד בזמן התחיה ונוסף עוד לעולם הזה ולכן נמי הקדים ענין איסור החמץ מיום י"ד שנאמר אך ביום הראשון חשביתו שאר מצותיכם דהיינו ראשון קודם יום פ"ו והנה בדבר הזה הוא מועיל בזמן הזה בהווה מפני כי כן הוא לתת רמז אל האדם שיתבונן במעשיו ולבדו יצין לקיים מצוה וזכור את בוראך בימי בחורותיך עד אשר לא יבאו ימי הרעה דמשמע מינה סרתי ראשונה הוא הזכירה על מ"ע ועל מל"ה כי מ"ש וזכור את בוראך הזכירה הוא בשני פנים ראשונה הוא הזכירה לאדם שיזכור לעשות המלות ע"ד מש"ה וזכרתם את כל מלותי ועשיתם אותם כי הזכירה מביאה לידי מעשה ואמר עד אשר לא יבאו ימי הרעה היינו מ"ש רב קטיגא למלאך וכי קנסינו אעשה ח"ל בעידן רחמא קנסינו ח"כ לכן הזכיר הכתוב אל יארשל האדם במעשה המלות : וזכרת כי יראה שאין קונסין עליהם בעת"ז דהא קמן כי בעידן רחמא קונסין אעשה ולכן זכור את בוראך לעשות אותם עד אשר לא יבאו ימי הרעה (קסלת י"ב) דקנסי בהם ואמר את בוראך ר"ל שיעשה אותם האדם לכה המלווה אותם כמשחז"ל וזכור נמי מחז"ל כל העושה המלות כאלו עשאו כביכול ונוסף עוד אות דלות וא"ו של זכור להזכיר האדם שיעשה תשובה מנועשיו הרעים כי מה הנאה יהיה להב"ה אם יעשה חורה ומלות ויעשה מעשים רעים נמלא שם שמים מתחלל על ידו ולכן זכור את בוראך ר"ל שעשיית התשובה תהיה לשמו מאהבה זכור להיות את בורך כי בזה תהיה

(שמות י"ב) כי מ"ש אך ביום הראשון ר"ל על האמת שני ימים הם שנאמר בימי בחורותך שהוא זמן של התשובה אך העיקר הוא ביום הראשון ואמר ביום הראשון בהם ללמד על שני ימים הנז' ימי בחורותך כי כל אחד מהם נקרא ראשון ע"ד משחז"ל בפסוק ולקחתם לכם ביום הראשון שהוא ראשון לחשבון עונות כך ראשון זה דפסח הוא יהיה ראשון לחשבון עונות ביום י"ד הוא ראשון לחשבון עונות של ב"ד של מטה ויום עשרים ראשון לחשבון עונות של ב"ד של מעלה ולכן לוח חשביתו שאר מצותיכם והיינו כינוי לגופים שהם בחי חומר כנ"ל ומה גם מן הבתים שנאמר בהם קרבת בחימו לעולם ולכן חמץ משש שעות ולמעלה ביום י"ד אסור בהנאה מן החורה מפני כי עד עכשיו לא היה מלווה הכל מכאן ואילך ב"ד מענישין ולכן הוא אסור בהנאה כל ענין חמץ שהוא כינוי אל העון הנמלא מלד יל"ה"ר המחמץ לאדם ע"ד מ"ש חומץ בן יין ומ"ש אסור בהנאה הוא להעיר על משחז"ל בפ' טוב מרחש עינים יומד הנאה בראיה מן המעשה עמו ולכן לא מבעיה כי באכילה אסור שהוא כינוי אל המעשה הלחם אשר הוא אוכל ונאמר הכלה ומחמץ היה ואמר לא פעלתי און אלא אשיתו בהנאה אסור דהיינו ראייה או חיבוק ונישוק וכיוצא וכן המדה לכל העונות לשון הרע ריבול פה דברים צעלים הכל אסור בהנאה ר"ל לא מבעיה שהוא אסור בביעויו פה אלא אסור ליכנות מהם שנאמר אל תשח ירך עס רשע וכו' לא תשא שמע שוא ואחז"ל אל תשיח ונאמר זעו' ה' יכול שם וכן

רבים תקנו להם חכמים לענין הביעור כ"ל גם לכל הדברים
השאר הנזכרים בזה ונעשים בחורט מעשה כי באמלכות
כלם הוא ליל שימורים להוליאם מן הגלות של הקליפה
הנקראת ארץ מזרים כמשחז"ל כל הרשעים נק' מזרי" ע"ש
שהם מזירים לישראל וזרי אחנו מעידים אלו לא הוליא
הב"ה את אבותינו מחללים עדיו אנו ובנינו היינו משועבדי
לפרעה במצרים ועיקר זה הדבר הוא מ"ש בזהר פ' אמור
דף ז"ה וז"ל ח"ה בארביסר בשעתא דזוגא דסיכרא
אשתכח בשלימו עם שמתא וכחדין תחלין לא משתכחין
כל כך בעלמא וכו' בגין כך ישראל קדישין מתקנין לון
ביתא כל שהוא יוצא וכו' זכאין אינון ישראל בעלמא דין
ובעלמא דחיי וכו' ליל שימורים לכל בני ישראל לדורותם
דהא זכאין וכלאם אתאחדו ואתקשרו בקישורא דשמתא קדישא
ונפקו מרשותא אחרת בגין כך בארבעה עשר מתקני
גרמייכו ומצערי חמץ מצייכו ועיילי ברשותא קדישא
וכדין מתעטרי חתן וכלה בעטרי דאימא עילאה ובעי
בר נש לאחזא גרמיה דחיי בר חורין עכ"ל לעניינו הנה
מבואר מן המאמר מ"ש שמורים לה' כי בן הוא למעלה
גם מ"ש שימורים לכל בני ישראל היינו בכל שנה ושנה
נמלא פדות נפשנו וגם הוא מורה על גאולתנו שעתידה
להיות מחר כדאי' בחיקון תליסר דף כ"ד וז"ל שתיאחא
הללויה הללויה ודא הוא עליה אחרת ליל שימורים הוא לה'
דחיי עמודא דאמלעיתא ורזא דמלה השמינו הללו ואמרו
הושע ה' את עמך את שארית ישראל לקיים קדא כימי
לאחר מארץ מזרים ארצנו נפלאות ורזא דמלה זמ' "שהיה
הוא" שהיה וזיב ימכון "שבתו" כשגיה בגין דחיי
דיוקנא דעמודא דאמלעיתא בזהו זמנא אתקיים רזא
דמתיתין דאמר אוכלין כל ארבע וחולין כל חמש דהיינו
אלף חמשה ושורפין בתחילת שש דחיי אלף שתיאחא
ובגין דלא למעבד הפרשה בין שש דחיי עמודא דאמלעיתא
ובין שבע דחיי בת זוגיה לריך לבשרא שאור וחמץ דחיון
ערב רב דלא יתחזון בין שש דחיי ו' ובין שבע דחיי
דאחרת בזה שבע זיום הללחין בגין דערב רב אפרישו
בין שש שבע בתוך חורב עכ"ל לעניינו הנה מבואר מזה
המאמר מפני מה אסרה התורה החמץ משעם ששית כי
גם י"ד שהוא כדי לתקן העון הקודם שהיה במעשה העגל
בשעה ששית ש' וירא העם כי בושש משם כמשחז"ל באו
שש ולא בא וצוה נחשורר העון הקודם שעשה אדם הראשון
לשש שעות ש' ולא יתבוסשו לא באו שש שעות כמשחז"ל
ואבז אורחין נבאר משחז"ל שלשה לא המחיתו בשלותן שש
שעות איש ולא יתבוסשו לא באו שש ישראל וירא העם
כי בושש משם באו שש ולא בא סיכרא מדוע בושש רכבו
לכא באו שש ולא בא באמת כי כל איש הכלב לבו יחיל
בקרבו בדרות מאמר זה מאי נפקא לן מינה אם היה
מעשה זה בשש שעות או פחות או יותר ואיפשר שיאמר
הנה דברי חכמים לשון הבאי חלילה וע"ק כי איש חסא
בשעה עשירית ואין שייך לומר בו באו שש וע"ק כי
בשלמא ח"ה שייך לומר כי לא עמד בשלותו שש שעות

מפני

אחז"ל לא ישמיט אדם דברים בטלים לאזינו וכו' והנה כל
אזהרות אלו הם כדי שלא יהיה האדם נענש ב"ד של מטה
כ"ש וק"ו כי לריך האדם להיות נזהר אח"כ קודם שיגיע
לעשרים שנה כי אז יענש ב"ד של מעלה ולכן יזהר מקודם
לכן שלא יהיה מאוחר שנאמר בזה ויש נספה בלא משפט
כדאיחא בזהר שהוא קודם עשרים שנה כי זה הוא בכלל
מש"ה עד אשר לא יבאו ימי הרעה שהוא עדן רחמא
כאמור ולכן בא אזהרה משש שעות ולמנהל ביום י"ד
שנאמר אך ביום הראשון אך חלק משש שעות ולמעלה אמנם
אסרוהו חז"ל שתי שעות קודם דהיינו משחז"ל בענין עשיית
מלאכה בשבתות וי"ט בכניסה וביציאה שלריך להוסיף
מחול על הקדש וכן נמי בענין הסענית שני זמנים עשו כי
לקטן עד עשר שנים מחנכים אותו בן י"א שנה מתענה ומשלים
מדברי סופרים הרי כי מה שאסרו חז"ל שתי שעות מקודם
הרמז הוא לשתי שני קודם י"ד הנה שני זמנים ומ"ש ומיכו
בכל שעה חמישית מותר באכיל' היינו בזמן הראשון שעדיין
הוא קטן אז החמץ שלו כל אשר יעשה לאשמה בזה מאמר
שאנו מאוה נראה לו כהיתר ענין ההנאה למראה עיניו
ובאזינו ישמע זמר ושמע שוא וכיוצא כ"ל ולכן כנגד זה הותרה
שעה חמישית הנחת החמץ הגשמי ורשאי למוכרו ללכרי ע"ש
שנאמר עיניך יראו זרות ואפי' הרבה ביחד שודאי לא יאכלנו
קודם הפסח עכ"ל מותר וגם מותר להאכילו לבמה' לחיה
ולעוף כי הרמז לה הוא לומר דאע"ג שמחטא את הזולת
אז צהיתו קטן לאותם הנקראים בהמה חיה ועוף הם הבלתי
שלמים שאינם בכלל אדם שהוא השלם כמשחז"ל ב'פ'
אדם כי יקריב מכם קרבן לה' וכו' מן הבמה וכו' הם
עם הארץ הדומים לבמה ובלבד שיטמון עליהם לראות
שלא ילניעו ממנו ר"ל אותם הנומדים ממנו יטמון עליהם
אח"כ להחזירם למוטב כדי שלא ילניעו מאותם מצעים
רעים ויוסיפו לעשות אותם או יהיה שיניעו ממנו ויעשו
במחשך מעשיהם אלא יעשה תשובה מהם ויבער מה ששיררו
ממנו כמש"ה ובעה והיתה לבער כי ע"י התשוב' אשר יעשה
האדם זה מבער כל הדברים הרעים ומתחילת שעה ששית
הוא הזמן השני שקבעו חז"ל מאחר עשר שנים ומעלה עד
שיביו שלמות אסרוהו חז"ל וגם בהנאה שגא' ולא תחורו
אחרי לבבכם ואחרי עיניכם כי בן אסרה התורה הקדושה
ליהנות מכל הדברים יגיעים כדבר האמור : ועוד הוא
יורה על גאולתנו ועל פדות נפשינו אשר חז"ל הגידו
אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף העתידות
לכא ועוד אחז"ל אם ישראל עושים תשובה מיד נגאלים
ש' היום אם בקולו פשמנו ולכן באו כל אלה המעשים
אל עמק שוש בזמן הזה שכן כתיב ליל שימורים הוא לה'
להוליאם מארץ מזרים הוא הלילה הזה לה' שמורים לכל
בני ישראל לדורותם והנה בפסוק זה יכלול המושל' הנמלא
לכל בני ישראל בעלם אדם בכל שנה ושנה כדבר האמור
וגם הוא לילה המשומר וזא לענין הגאולה כמשחז"ל
בניסן נגאלו ובניסן עתידים להגאל והנה לענין פדות
נפשנו ע"י כל הדברים האלו אשר נעשו בזמניהם זמנים

וכו' כדל' פ' ואר"ה דף ל"ב וז"ל בטהור זמנא יסער עמא חד על רומי חייבא ויגח דב קרבא חלת ירחין ויתכנסון חמן עממיא ויפלו בירייהו עד דיתכנסון כל בני אדום עלה וכו' הגה יסיר עסה זה הענין ע"ד זה המאמר כי החנן הוא עשו אבי אדום שהוא נוכחו לנכרי היינו לאותם האומות שהם מתכנסים ובאים על רומי חייבא ונמסרת בידם וכלי הפק כי ישראל נמלא להם הגאון הזה לראות באחריותו

בזה נקמת ה' נקמת סיכלו ואע"ג שידוע שלא יאכלנו קודם הפסח כי הנה נחבא בזה פ' משפטים דף ק"ב וז"ל אבל בדרגא דמשיח בן יוסף איכו דקא רמיז עסה ילחכו הקהל את כל סביבותיו כלחוך השו' את ידן השדה דעליהו לחמור צפרות רשעים כמו עשב וק"ו מפסח ועד חשרי יסא כורקא דאיכו עד ומחמן ואלין יסא השמדה דילכון להשמד עדי עד וכו' הנה מבואר מזה המאמר כי נותר מהם פליטה לאחר הפסח ע"י חשרי ולכן נמי כך הוא בענין הגשמי וגם יכול להכחילו לבהמה היה ועוף הוא מ"ס בזה פ' חמור דף פ"ט וז"ל ר' אבה פסח מי זה בא מאדום וכו' זמין קב"ה ללכא לבושי נוקמא על אדום דאחריו ביחיה ואוקידו סיכלים וגלו לנכס ישראל ביני עממיא ולמעבד להו נקמת עגמין עד דישכחון כל עורין מטורי עמלא מליין מקטוני עמין ולמקרי לבן עופא דשמיא עליהו ולכל חיות ברא ויתנזן מניהו חדים ירחי שחא ועופא דשמיא שבע שנין וכו' הדין כי זה לה' בברא ועבד גדול בארץ אדום ע"ל ולכן נמי בענין דין בגשמי כי חמך זה יכול ליטנו לבהמה היה ועוף שהוא חמך ה' חמור לצד כל כקף ולכל חית השדה הקבול וכו' על זכאי אשר הני זכא לכס וכו' בשר גבורים ודם נשיא הארץ חסרו וכו' חמך ובגד שיעמוד עניהם לראו' שלא יליטו ממנו מפני כי בן הדין הוא עומד עליה עד חוס כל הדבר ש' ולא היה שריד לבית עשו כי ה' דבר ויבער מה שניחו ממנו כי בן כב"ה מצער אחריהם כאשר יבער הגל עד חמו ואמנם משעה שיה ומעלה אסור בהנאה כמש"ס הנה היו כקש חם שרפתח ולא יליטו את נפשם מיד לכה כאשר יבא נקמן : [ב] ישראל שהיה בידו חמלו של ישראל אחר וכו' הנה כי החנן הוא מורה עלרשעי עו"ג ועסה מדבר עלרשעי עו"ג כי ישראל שהיה בידו חמן של ישראל אחר הוא מורה על הדבר שהוא כוון וגם על העתיד והנה נחבא למעשה כי כל ה' מישראל יש לו שני חלקים חלק ה' בג"ע וחלק ה' בגיהנם וכאשר זוכה האדם נובל חלקו וחלק חבירו בג"ע זה הרשע נובל חלקו וחלק חבירו בגיהנם ועל הדיקים נחמד לכן בארשם נשגה ידשו ועל הרשעים הוא חומר ומשנה בדרך שדרס לכן יאמר ישראל זה חסר לא עוב עסה אשר ע"ה נמלא בידו חמן שהם מעשים רעים של ישראל אחר בפקדון דאף ע"ג שנחתיב אותו החייב הרשע ונופל חלקו וחלק חבירו בגיהנם מ"מ חלק זה הוא נקרא פקדון

מפני כי באותו היום שנברא לא עמד בשלמותו חמנס ישראל עמדו בשלמותן כמה ימים לאחר מתן תורה וכן סיסרל כמה שנים עמד בשלמותו גם דלוי להדין מניינא למא לי מ"ס שלשה לא עמדו בשלמותן חמנס הענין נחבא עס מ"ס בזה המאמר כי שם איכו עמודא דאמלניסא ומעלה אסוריו גם בהנאה : [ב] וכן נברא העולם לששה ימים חמצו של ישראל אחד בפקדון יעבבנו עד שעה שנה' כי ששה ימים עסה חמשיית ואם לא באו בעליה ימברנו לנכרי ואם לא ה' וסבן וגם תחילת הכנה מברו חייב לבערו בזמן איסורו אפילו אינו חייב באחריותו

הואר עפרו כמשחול ולכן היה לרר להוציא שלא לאכול מען הדעה לפחות עד שש שעות מן האווי או לפחות שש שעות משעה שהוצר עפרו כי הנה בזה היה נמלא שלימות גדול לששת ימי הבריאה הרוחני' ויגיע לאדם זה השלימות מפני כי השמא שלו נאלל מיום ראשון שנחמד ורוח אלסים מרחפת על פני המים זה רוחו של ה"ה כמשחול' הרי כי כאשר חטא לא עמד בשלמותו שהשניט שלו היה שש שעות כמו בן הגיע לישראל כי לאחר שנתהדרו מעון זה של ה"ה כמשחול' ישראל שעמדו לפני הדין סיני פסקה זוכמתן ולכן מן הראוי היה שימחינו שש שעות גמורות באותו היום כדי לחקן חטא הראשון לגמרי גם צפרמי זה חמנס לא עמדו בשלמותן שש שעות וז"ל אותם שש שעות חמנס ערב רב עשו מעשה ולכן הפרישו בין שש לשבע כח' נמאמר וכאשר ישראל חקנו חטא ה"ה בזמן דבורה אשר חז"ל הגידו שה' מוסך בערלתו ולכן צפרמי פרעות בישראל (שופטים ה') ע"י הפריעה שעשו אז עשו הפירעון לחטא ה"ה כח' לכן נפל סיסרל ולא בא עליו שש שעות כי הוא לחן את ישראל בחוקה בחירופין וגידופין כמשחול' היינו מעשה נחש הקדמוני ולכן נפל ביד אשה כמו שהוא הפיל האשה מעיקרא עסה נפל בידה ולפי כי כנחש חמר אהרונ' לאדם ואקח את חוס וכן עסה כמשחול' בא נחש על חוס וכסיל זה זוכמא ואח"כ נקלזו ידיו ורגליו כך סיסרל בין רגלי' כרע נפל ואח"כ נהרג וצפירו' רוח צפ' ותקס צמרס יכיר איש את רעשו אשר חז"ל הגידו צמרוס כחב מלמד שנשחית שש שעות שש שעות שש חרסה דבר נחמד אין להאריך בזה חמנס עלה בידיו ה' איסור החמן מן הסורס משש שעות ומעלה לאורך החיקון של עון הקודם של ה"ה ושל ישראל שנה' בזה והמה כאשר עברו ברים בשש שעות ולכן הוא אסור בהנאה אשר ע"י בן יסיר הסועלת לעמיד במהרה מה ששנינו וסורפין בתחילת שש ש' וסיר בית יעקב אש ובים יוסף להבה ובים עשו הוא החמן לקס ודלקו בזה ואכלוס ולכן איסור החמן במשכו לקיים מש"ס ולא יהיה שריד לבית עשו חמנס חכמים ז"ל אסורכו שתי שעות קורס כמו ששנינו חובי' כל ארבע וחולין כל חמן היינו ע"ד מש"ס ואכלת את כל העמים וחולין כל חמס ולכן כל שעה המשיה מותר בהנאה ומוכרו לנכרי אפילו הרבה ביחד זה הענין ידמו למ"ס בזה כדן יסער עמא חד מסייפי עמלא על רומי חייבא

משש שעות ומעלה דהיינו כי על הספס נאמר ימי שנותינו בהם ע' שנה ע"ד משחז"ל משעה שנברא העולם חזן הקב"ה ימיו של כל א' שנאמר אם חרולים ימיו ולכן החמץ משש שעות ומעלה שהוא כרמז אל ס' שנה ומעלה אז הוא אסור בהנאה מה"ס כחמור שנה' מפני שיבא חקוק וזה שהוא אסור בהנאה הוא על כל הדרכים של ההנאה כג"ל חמץ אסורו י"ד

חכמים ז"ל שתי שעות קודם דהיינו מתחלת שעה חמשת רמז לכן ל' שנה מפני כי אז הוא בכחו כי יחס לבנו וזהו אינו עשה שנאמר ומזן ל' שנה ישוב וכו' ולא יעבור עוד ליארו ומיהו כל שעה חמשים מותר בהנאה ע"ד כג"ל כל' דאע"ג שאמר ר"ע ע"ה לא זכה פוחצין לו מ"מ זה יהיה לענין מעשה אבל לא לענין הנאה כי למה יענה לפחות מימיו על דברים קלים ומתחילת שעה ששית ומעלה אסורו גם בהנאה בכל כג"ל מאחר כי כבר הגיע לששים שנה וכבר חשש כחו גם כי ישוב ולא נמנע מן ההנאות וכו' אחר מראית העין ושמע שוא חמרא בביחא וקול של אשה וכיוצא אין זה בעל חסודם ולכן הכל אסור : ישראל שהיה בידו חממו של ישראל אחר בפקדון בחד מן הדרכים של העון הנזכר מעכבו עד שעה חמשים דהיינו עד זמן חמשים שנה מפני כי אין הפרש בעון שהוא שלו שעשה לשאר העון אשר הפקד אחר כי הכל לרץ לעשות מהם חסודם מעליית בבחורו כמזכר : עוד יראה במאמר זה של חמץ של ישראל וכו' הוא מ"ש צוהר על ענין הגלגול פ' פנחס דף ר"ג . וז"ל אמר ר"ם האי בר נש דנטייל גלגולא דנמחא ולא זכי דיתחקן ביה כאלו משקר בקישעא דמלכא ולא קרינא עליה האי קרא או מלא אבדה וכחש דה ונשבע על שקר וכחש בה עב ליה דלא אבדי עכ"ל הנה מבואר מזה המאמר כי אדם המגולגל יש בידו עון הקודם והיינו חמץ של ישראל של גלגול הראשון וזה הוא אשר מעשה ומחטיא אותו כחמור ולכן יכול לעכבו עד שעה חמשים כלומר אותו העון הקודם נמלא בו כח שיכול לעכב את האדם מלעשות חסודם עד זמן חמשים שנה ואחר כך אם לא באו בעליו כלומר כי בענין זה יש הפרש כי פעמים האדם עלמו הנשמה שלו מתגלגל פעם אחרת בגוף אחר וזה הוא בעליו דהשתא ופעמים יהיה בכוד עיבור אותה נשמה בקרבו ולכן יאמר כי מעכב עון זה אותו החמץ אם לא באו בעליו אלא שנכנס בו בסוד העיבור ימכרו לכותי כלומר אותו עיבור שנכנס בו מאחר שאינו מחקן אותו מבין חמשים שנה יהיה נמשך אל רעה אחרת כי העיבור זה הוא ימכרו לאדם זה לכותי הוא עיבור אחר יותר רע הוא סוד מה שאנו אומרים בכל יום שלא עשיתי גוי וכו' ואם לא מכרו יכול מענין זה של עיבור כותי חייב לעצור בזמן איסורו בן ששים שנה אפילו אינו חייב באחריותו דאפשר שילך ממנו אותו העיבור בעודו חי כעודע מ"מ חייב לעצור ולחקן מעשיו : אם קנה שום דבר בחמץ אחר שש שעות הוא זמן חמשים שנה כחמור מותר דאע"ג כי כל מעשה אשר יעשה זה האדם בחורה ובמלוא הוא

פקדון אללו מפני כי יש בידו יכולת לתקן את אשר עושה ע"י א' מן הדרכים כג"ל ולכן כל זמן כי כרשע לא מת עדיין אפשר לו לתקן מעשיו כמש"ה בנות אדם רשע תאבד תקוה של החסודם ממנו ולכן כל זמן שהרשע עודיו בע"ז ועודיו לא ישוב לכן אותו החמץ של חבירו הם מעשים כרעים של באחריותו : [ג] אם קנו שום דבר בחמץ אחר שש שעות מי"ז מפני שהחמץ אינו תופס דמיו : בהנאה הוא על כל הדרכים ועוד יהיה ענין חמץ זה

המופקד ביד ישראל ע"ד השני כג"ל הוא האדם המחטיא את חבירו וזה הוא ישראל המחטיא שהיה בידו חמץ הוא העון של ישראל אחר שהוא מופקד בידו מפני כי עודיו לא ישוב ולכן מעכבו בידו עד שעה חמשים הוא הזמן הראשון אשר אסרו חכמים כג"ל שהוא עד עשר שנים כי אז מהנכים הקטן במלות ולכן נמי לרץ להרחיק אותו מן העונות כי סור מרע קודם ואח"כ ועשה טוב ולכן יכול הוא לעכבו בידו העון זה ואם לא באו בעליו הם השנים הנזכר הוא האדם שנתן לו חלקו לגמרי מפני כי זה היה רשע וכן נמי אותו שהחטיא אותו לא באו לתקן כל אחד כפי בחינתו כלומר אותו שהפקיד אללו חלקו של גיהנם מפני שה' לדיק עודנו בלדקו ולא בא לקחת זה הפקדון של עונות מיד החוטא וכן נמי אותו המחטיא את זה לא בא כדי להחזיר אותו למוטב בדרך שהחטא אותו ולכן הלא שהוא לזה הפקדא הוא למכור לכותי החמץ הוא העון זה יהיה ע"ד כג"ל בסוד ונשא השעיר עליו את כל עונות חס ולכן נאמר ואח"כ אדם תחתיק היינו אדם כמשחז"ל וזה יהיה ע"י החסודם חמץ המעשה שלוקח מן הכותי היינו משחז"ל לדיק וחסד שהעמלקי עשה עם ישראל מחייב אותו לגיהנם ימפני שהם עושים לחרף אותו שנאמר הנה פתחתי ליום וכו' כי חטאתם לו חמץ אם לא מכרו באותו זמן חייב לעצור בזמן איסורו שהוא שעה ששית כי אז הוא החיוב מן הסוד כג"ל דהיינו בזמן שנחתיב במלות אפי' אם אינו חייב באחריותו מפני שהוא ענין קל בשוגג או אחד מן הדרכים כג"ל : [ג] אם קנו שום דבר בחמץ אחר שש שעות וכו' הנה כבר נאמר כי משש שעות ואילך בא הרמז אל זמן שהוא מן הסוד וזהו חייב במלות ולכן אם קנה שום דבר דהיינו שנהגה בו בא' מן הדרכים כג"ל למראית העין וכיוצא מותר כלומר דאע"ג שנחבאר כי אע"פ שב"ד שלמטה הם מענישים בן י"ג ויום א' היינו י"ד מ"מ אין ב"ד שלמעלה מענישים עד עשרים ולכן יאמר כי לענין דברים הללו וסודמה להם שהם של הנאה בלבד מותר כי אין מענישים עליהם בב"ד של מטה גם בב"ד עליון עדיין אין מענישים מפני כי החמץ כגון זה אינו תופס דמיו על ענין ההנאה אין נחפס עליו דמיו בו : עוד יראה במאמר זה חמץ משש שעות ומעלה ביום י"ד היינו מ"ש צוהר פרשת קדושים דף פ"ו : וז"ל האי קרא לדרשא הוא דאח' מפני שיבא חקוק וכו' אשר ליה לבר נש עד דלא יסתלק בסיבותא דיקים בקיומא עבא בעלמא בגין דדין הוא הדורא ליה אבל לסוף יומיו לית שבתא ליה לבר נש כ"כ בד איבו סיב ולא יכיל למהוי ביש וכו' ושלמה מלכא צווח ואמר גם במעללי יתנכר נער וכו' ולכן אמר חמץ

הקב"ה כדי להביא הגאולה שנה' ובעתה הרע מקרבך זה יסיה בזמן איסורו כדי שלא יסיה מעבד את הגאולה זה יסיה אפילו אינו חייב באחריותו מפני כי הבחירה מסורה ביד האדם והכל בידי שמים חוץ מידת שמים מ"מ מאחר כי

קך הוא ית' הבטיח ארוננו על יד נביאו אע"ג כי אינו חייב באחריותו חייב לנער ארונם מפני כי כן נאמר אמרות ה' הם אמרות כמ"ש חז"ל כי מבטיח ועושה :

[א] להיות אמת כי ביום השבת הקליפה היא נכנעת ויורדת למטה שלכן בקדושה של שבת היא חמורה מכל המעשות ואפילו מיוה"כ כמו ששינוי

תמיד. דין ערב פסח שחר להיות

בשבת. ובו ח' סעיפים :

[ה] יד שחל להיות בשבת בודקין ליל י"ג וסבירים הכל לפני חשבת ומשיירין מזון ב' סעודות לצורך השבת דסעודה שלישית זמנה אחר המנחה ואז אינו יכול לעשותה לא במצה ולא בתמץ אלא במצה עשירה וצריך לעשותה קודם שעה עשירית : מוב

אין בין שבת ליוה"כ אלא שזה ענוש כרת ובשבת חייב מיחה למען דעת כי הקדושה של שבת גדולה היא ולכן נמלא כח בשבת לדחות את הקליפה ולהאריך אותה למטה כי לכן אנו אומרים שיר ליום השבת ושם נאמר יתפדרו כל פועלי און שהם ס"מ ונחש כי הם פעלו און בעולם והסבו לאדם הראשון והביאו המיחה לעולם אז בזמן שקדם היום ליל שבת הם מתפדרים כמו שנעשה להם בזמן הבדיקה אשר ע"כ היה איפשר כי האדם יבין כי מאחר שכן הוא פועל בהם סעודה דקדושה ע"י הקדושה של שבת מעלמה א"כ מעשה לא יסיה לורך עתה לענין הביעור ב"ד שחל להיות בשבת דקים ליה בדרכא מניה לכן שינוי י"ד שחל להיות בשבת מבטלים את הכל מלפני השבת והענין הוא מפני ב' דברים האחד הוא כדי לעשות סיכור דסינו ענין מעשה לפי כי העולם הזה הוא עולם המעשה ולכן לריך לעשות דברים יחברים בענין מעשה כי הנה בשבת אע"ג כי יש בו חוספת טובה בענין הכנעת הקליפה כאשר הוא דוחה אותה למטה אמנם בזה נמלא דבר של חוספת טובה על השבת דסינו כי בשבת לא יש רק ענין דחייה בלבד שהקליפה נדחית למטה לארץ אמנם בחג המנוח היא נכנעת יותר הקליפה מפני שאנחנו שורפים את החמץ כמו ששינוי אין ביעור חמץ אלא שריפה כאשר יבא לקמן ומאחר כי כן הוא הכח של חג הפסח להכניע הקליפה ביותר לא נמלא כך בשבת ודבר זה הוא נמסר בידינו לעשות אורו מן החורס ממעט מה שנת' למעלה מ"ש בזה עובדא דלחמא לחמער עובדא דלעילא א"כ בלי ספק כי כך מחוייב האיש הישראלי לעשות ב"ד שחל להיות ע"ש ואע"ג כי יראה האיש הכלב כי גם בע"ש אנחנו עושים דבר זה בענין הרחיפה שהאדם עושה בע"ש שהוא רוחן פניו ידיו ורגליו כנ' למעלה במקומו ושם נאמר כי ע"י מעשה זה אשר יעשה האדם למטה כך הוא מחזורר למעלה ענין הרחיפה ע"י אורו שלהבת יס ודוחה את הקליפה למטה מן העולם המחמץ אעפ"י כן אין ענין זה מספיק וזה מן הטעם

הוא נמלא לצורך חיקון אותה נשמה כאמור מ"מ אם קנה שום דבר כמו ששינוי העושה מזה אחת קנה לו סיניגור אחד מותר מפני כי זה מושיל לאדם עכ"פ להליץ עליו מפני כי חמץ זה שנתגלגל בו אותה הנשמה אינו סופס דמיו של האדם כי הנה עשה מזה ע"י

מעשיו וזהו זה של האדם זה : ועוד יראה במאמרו על דרך הג"ל על הגאולה העתידה במהרה וכך היה אומר חמץ של ישראל וכו' והוא באחד משני פנים זה ילא ראשונה אשר חז"ל בגידו חלק דור עלו במחשבה להבראות שנאמר דבר און לחלק דור ולפי שהיו רשעים ערדן הקב"ה ועמד וסתן בכל דור ודור וזה ענין

פנים שבדור וסינו מ"ס ישראל שהיה בידו חמץ של ישראל אחר כי אלו הם צפקדון ואינו עיקר בישראל רק שהם שחולים בהם או יסיה חמץ זה אשר חז"ל בגידו ב' וברותי מכם המורדים והפושעים כי ואחז"ל אלו הם בני חשעה מדות תשעה מיני ממזרים וסינו מ"ס ישראל שהיה בידו חמץ של ישראל אחר צפקדון כי הנה תשעה מיני ממזרים אלו הם פעולת כל איש הישראלי והם פקדון אלל ישראל ר"ל כל עדת ישראל כי לא יתכן לבא הגאולה עד שיחברו ישראל מהם כדאיתא פ' משפטים דף ק"ב וז"ל וכן בגלותא רביעא כי כרס ה' לבאות בית ישראל וכו' ולבשר דיביו נקיים מגו פסולת יתקדשון לבי מקדשא ביין לנסכא על גבי מדבחא ומאן יוכה להאי יין דלא לתנסך לעו"ג דערב רב אינון יין דלתנסך לעו"ג ומנסון מינים אפיקורסים וכו' הנה מבואר מזה המאמר כי הנה אלה רשעים הם המעכבים את הגאולה ולכן לריך לבצר אותם וכך אחז"ל קודם הגאולה מביא הקב"ה דבר גדול ומתים אנשים לדיקים ג"כ שנאמר וגם הוא חכם ויבא רע וכל כך למס וקס על בית מרעים ועל חברה פועלי און ולכן כל אנשים הללו שהם חמץ גמור הם נקרא פקדון ביד איש ישראל ולכן יעכבו עד שעה חמשה כלומר הנה אלה רשעים הם מעכבים את הגאולה עד שעה חמשה מפני כי כן שינוי וחולין כל חמץ ואז הקדוש ברוך הוא מברר אותם שנאמר וברותי מכם המורדים והפושעים כי ואם לא בלו בעליו בלוחו זמן הוא הקדוש ברוך הוא לא בא לברור אותם מישראל באופן זה כאמור כמ"ס בא יבא לא יאחר ימכרו לכותי סינו מ"ס המאמר ומנסון מינים אפיקורסים כי מאחר שהם מאבדים עמלן לדעת איך נחשבים עוד מכלל ישראל לעכב הגאולה או יסיה מה שאמר ימכרו לכותי ע"ד מה שאמרו חז"ל בפ' ובי ימכור איש זה הקב"ה את בלו אלו ישראל כך יעשה הקב"ה כמ"ס ומברתי את הארץ ביד זרים סינו משחזיל אם אין ישראל עושים חסובה מעמיד עליהם הקב"ה מלך שקשים גזרתי ואם לא מכרו באופן זה אז חייב לנער

פת ולחם דחינו מפני כי השורש של סעודה אחרת אינו מתבטל מש"כ בנח הפסח כי זהו סוד המשנה א"ר אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שנעים שנה ולא זכיתי שחאמר ילאח מזרים בלילות כאשר יבא לקמן בע"ה כי זה הייחוד לא ימלא אפילו בליל שבת וזלתי ליל חג הפסח הראשון א"כ מכל הארדים גדול כח הקדושה של ליל הפסח זו כחו אין

לחלואיו ולכן חייב בביעור ליל י"ג כדי לעשות הייחוד הגדול זה בליל חג הפסח כאמור : ועוד נמלא טעם ד' בדבר זה כי הנה הקדושה של ליל השבת הוא דוחה את הקליפה ליל שבת ויום שבת בלבד אבל חג הפסח הקדושה שלו הוא דוחה את הקליפה שבעה ימים ראשונים שלכן נאמר שבעת ימים שאור לא ימלא בבתיכם מפני כי כך הוא נעשה למעלה כנ"ל ולכן מפני כל הסיבות הללו נמלא יפה כח חג המנוחות מן השבת ומפני כך בא החיוב זה בי"ד שחל להיות בשבת בודקין ליל י"ג ומצדדים הכל מפני השבת ומשיירין מזון של ב' סעודות שהם לורך בשבת והוא ע"ד ה"ל כי ענין החמץ י"ב לורך כשאר ימות השנה מפני כי אותו המעט אשר בחור הלחם הוא לורך גבוש ע"ד משחז"ל והנה עוב מאד הוא יאמר מפני שחלולי כך לא היה האדם נושא אשה ולא יבנה בית כי יראה כי הכל למיתא הם עומדים וביה נחמד העולם וכן נמי לריך הסעודה' עליון כנ"ל בפ' יקר מחכמה מכבוד סבלות מעט אמנם לורך סעודה' שלישית א"ל לעשות אותם ע"י פת של חמץ שהנה נאמר מן הסודות היום ואילך שנאמר אך ביום הראשון חשיבותו שאר מנחתים אך חלק כנ"ל וגם על ידי מלא א"ל כי הנה חז"ל אמרו האוכל מלא בע"פ כבועל ארוסתו בבית חמיו כאשר יבא לקמן בע"ה ולכן יעשה הסעודה במלא עשירה ואף על גב כי לענין סעודה' הג' רבו בה הסברות וי"ל כי ע"י פירות יולא ידי חובתו מ"מ ע"י מלא עשיר' עדיף שהנה מאחר שהוא קובע סעודתו עליה ודאי לריך לעשו' נטיל' וברכת מזון ונמלא מבדק כמה ברכו באותה סעודה וזכר נמלא שהוא משלים המלא ברכו' לריך לבדך האדם בכל יום כנ"ל ומה גם כי האכילה ע"י פת הוא לורך גדול כנ"ל בענין שבת כי הנה באכילת הפסח הוא בינוי אל הייחוד כמש"ה הלחם אשר הוא אוכל לא כן הדבר בענין אכילה של פירות וכיוצא אמנם אחר כי לריך לעשו' סעודה זו קודם שעה עשירית מפני כי כן כתב למעלה כאשר יבא במקומו וכפי זה לריך להספיל חפילת המנחה קודם ע"י כך נמלא שיאכל בלילה בחיובו : [ב] עוב לבער בע"ש קודם חלות וכו' כי מאחר שכבר הניחו למעלה כי כל הדברים אשר הם נעשים תחת השמש הם עושים רועם למעלה כי ע"י עובדא דאחעביד לחמא הכי אחר לעילא א"כ כך לריך לעשות כל הדברים הנעשים בי"ד שהם בחול כך לריך לעשות בי"ג כאשר חל י"ד בשבת כדי לעורר כך למעלה לבער הקליפה מפני סעודה קדושה גם זה הטעם שנאמר כדי שלא יבא לעשות בי"ד ששים

הטעם עליו אשר אמרתי כי הנה שם בליתו מעשה שהאדם רומץ פניו ידיו ורגליו במים חמין ע"י כן הוא גורם שמחשבור אותו כח עליון שלהבת יס ודוחה את הקליפה למטה בדחייה בעלמא והוא ענין הללה פורתא אבל יבא הוא ענין שריפה והוא ענין הכנעה גדולה ביותר שמגיע אל הקליפה ולכן מטעם זה יבאו למ"ת בשאר שנים לבער אחר חצות : מכל הארדים גדול כח הקדושה של ליל הפסח זו כחו

עשרה חתיכות של פת בכמה מקומות מן הבית וזה יהיה קודם הביעור כדי ש"י כך אע"ג שלא נמלא שם חמץ כלל הרי יכול הוא לומר א"כ הנוסחא כל חמירא דאכילת דברותי וכו' וא"כ ביום אחר של הביעור אנחנו שורפים אלו העשרה זחים של חמץ כדי לקיים ביעור חמץ על ידי שריפה מפני כי הנה העשרה זחים של חמץ אלו אלו מכוונים בזה שהם רומזים לעשר קליפות כדאי' בתיקוני' עשרה כחרין מסאבין אינון ושם נאמר ועל זה נאמר טוונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם א"כ כאשר אלו שורפים אותם העשרה חתיכות שהם בזית בכל אחד ימלא בזה שני חובלות הבאים כאחד . ראשונה כי הנה ע"י שאנחנו שורפים חתיכות הללו כמו כן נעשה למעלה ביעור חמץ בליתו עשרה כחרין דמסאבותא עשר קליפין ע"י שיולא אש מסערה דקדושה ודורג ושורף אותם שלכן באה הסברות מ"ד כי אין גיהנם לעתיד לבא אלא הב"ה מוליא חמה מנרתיקה לדיקים מתרפאים בה ורשעים נידונים בה שנאמר כי הנה היום בא בוער כחמור והיו כל זדים וכל עושי רשעה קם ולהט אותם היום הבא כי הנה חז"ל כל דבריהם כחלי אש ומה גם שהוא מקרא מלא והענין כי הנה לעתיד הב"ה הוא המאלי ית' שמו מוליא חמה הוא סערה דקדושה מנרתיקה הם עשר קליפות הללו שהקדושה מתלבש' בתוכם כנ"ל שם במאמר זה בתיקונים וז"ל בחילין קליפין אהלבש קב"ה בגין לנערה להו לישראל ולכן נאמר לעתיד וכל מלבושי אגאלתי (ישעיה ס"ג) מהאש ילאו והאש תאכלם ולכן ג"כ למטה רשעים נידונים בה שנאמר והיו כל זדים וכל עושי רשעה וכו' הוא מה שאנו אומרים שובר אויבים ומכניע זדים ולכן על עיקר זה אנחנו שורפים י' זחים אלו שהם י' קליפין הנ' ולכן מפני כך נמלא כח זה לשורף את הקליפה בזמן הזה לא נעשה כך בכל מועדי ב' ולא בשבת ולכן הליכוי חז"ל לעשות הביעור זה לשורף אותם אפילו בי"ד שחל להיות בשבת כך יעשה בי"ג בין בלילה ובין ביום י"ג כדלקמן ועוד . מטעם אחר לריך לעשות כך כי הדבר זה הוא חמור חג הפסח מן השבת שהרי בליל הפסח אנחנו אומרים הלל גמור לרוב הקדושה הנמלא בו מש"כ בשבת כי עיקר עילוי הקדושה הוא ביום נמלא כי גם לפני הקדושה נמלא יותר עילוי ליל פסח מליל שבת ועוד מטעם אחר לריך לעשות כך מפני כי בדבר זה הוא חמור חג זה יותר מן השבת בענין איסור החמץ לא נמלא כך בשבת כי הנה בשבת אע"ג כי קדושה שבת הוא דוחה על ידו את הקליפה למטה אמנם מ"מ אנחנו אוכלים חמץ

גברה הקליפה ואין ביד האדם עוד כח לבטל אותה מעט
לא תחסום שור גדושו כדודע :

[א] בוקרא מלא הוא כי הדין של הביעור שעתיד
להיות אל סערה אחרת והקליפות הוא

יכיר במסרה ע"י האש שנאמר
ואת רוח הטומאה אעביר
מן הארץ וזה יכיר על ידי האש
שנאמר כי הנה היום כל
בוער כחמור והיו כל זדים
וכל רשעים כקס וליכט אומס
היום הנה וכו' וגאגור מהאש
יאלו והאש תאכלם גם הכופנים
הדין שלם כך הוא ע"י האש
שנאמר ויאלו ודלו בפגרי
האנשים הפושעים כי כי
תולעתם לא תמות ואשם לא
תכבה וכן כל המאנאס נידון
באש כמשח"ל שנאמר ח"י
היות וכו' קד די קטילת חיות
והיכנס ליקידת אשם אומס
בזמן הזה להיות כי זה המעשה
אשר לזה ה' לעשות הוא
ענין הכנה אל מה שעתיד
להיות מענין הכנה סערה
אחרת כד"ל וכו' עשה לנפלאותיו
ל"ל וכו' עשה בזמן הזה
לנפלאותיו שעתיד לעשות ולכן
כל הענין של הביעור של
עשה בזמן היום שונים זה
מה מאן דעביד הכי לא
משחבט ומאן דעביד הכי לא
משחבט ולכן יאמר בלד
ביעור חמץ שורפו והוא היום
ראוי להיות כאמור שנאמר

מהאש יאלו והאש תאכלם (יחזקאל עו) וכו' הדבר מ"ש
בזכר האש בולגה דקדיונותא זרק נילונין לכל עיבר וכו'
ומסוף אותו האש יאלו הקליפות והיינו מהאש הירדע יאלו
וכן נמי והאש הירדע תאכלם היינו אש דשכינס כמשח"ל
יש אש אובלת אש וגו' דאמר מר הוסיט אלבנו ביניהם
ושרפם או מפרך חזרה לרוח שנאמר חזרם ורוח תשאם
ונאמר כי רוח עברה בו ואיינו ונאמר אש רחץ ה' את
לואה בנות ליון וכו' ברוח משפט וברוח צדק או זורקו לים
שנאמר על לור ה' שעה עת נשברת מימים במעמקי מים
ונאמר ותשלק במלכות ים כל חמאחם ואש הים החמץ
קשה כי זה מורה שהוא קליפה תקיפה ולכן אין הים
מתחבט במסרה הרי זה מפרדו בתחילה ואח"כ זורקו לים
כאמור : [ב] ואם נתנו לנכרי קודם ששית וכו' כבר
נכתב למע"ל כי באלה משי דרכים האדם הוא מתקן
מעשיו

צחול צשאר שנים לבער אחר חלות הוא טוב פעם מפני כי
הכל נאמנים על הביעור נשים ועבדים וקטנים כנ"ל וזה
יכיר להם פעם כדי שלא יבאו לטעות : [ג] אין חשש
לשבת זו דייסא ולא פת-הטומאה וכיוצא והענין הוא כדי
שלא ילעוך הדחת הכלי

ואע"ג כי בשבת מותר להדיח
הכלי היינו כאשר יש בכלי
לורך לסעודה אחרת אבל בזה
אי אפשר מפני כי כלי זה
הוא של חמץ ואין ראוי
לשפתתם בו מעשה אפי' בלון
אלא ייחננו במקום מולג
כדלקמן ויקנה הקערות באלבנו
ויטמנס מן העין ולכן אין
לבטל הכפילים אלו כלל אבל
הכפילים האחרים שאין ניכר
בהם החמץ ואין לריך הדחת
להם לא יעשה לכבוד שבת
בכל האפשר : מאחר שהכחו
למעלה כי ענין של הביעור
הוא משל חורב שנאמר
תשכיחו שאר מנתיכם ויש בו
לור' גדולה להכניעם הקליפה
מן הכלל ומן הפרט לכן אין
אלו חוששים אש יש שם חמץ
דאע"ג כי לא נשאר חמץ
כלל מבטל ואומר לחזיתיה
ודלא חזיתיה דבערתיה ודלא
בערתיה וכן נמי יכיר ב"ד
שחל להיות בשבת כי מאחר
שהכלית דברים הללו הוא על
שורם החמץ כנ"ל לכן נספר
קאמר על הכסתרות ועל הגנלות
הכל כנ"ל :

[ו] ההולך ביום י"ד לדבר מאוס וכו' אע"ג דקיים
לן העוסק במאוס פטור מן המליה לא יכיר
זה הביעור שהוא מדריגת חמור מק"ש שהוא דבר של חורב
ועוסק במאוס או אפילו בלדכי ליבור יגמור ואח"כ יקרא
ק"ש אמנם מ"מ אש יכול לחזור ולבער ולחזור למאוסו
יחזור ויבער מפני שהוא מאוס המועיל לזמן רחוק ודבר
המועיל לנפש אדם כנ"ל ואם יאל ללורך עלמו יחזור מיד
מאחר כי אין בזה מאוס כלל אמנם הלא השוק בכל אלו
סדברים בין בענין העושה מאוס ובין בענין דבר הכלל
נפשות שהוא חמור מאד כמשח"ל כל המקיים נפש אחת
מישראל כאלו קיים עולם מלא אין לריך לחזור אלא אש כן
הים החמץ ככילה וכן נמי מי שסיס ערוד ויירא שמה
תחמין עיסתו בכל אלו תכעלו בלבו דבר חורב אמנם
יהיה קודם זמן איבודו כמבד סקרי לאחר שהחמיא כבר

מעטיו הדרכ האחד הוא משחז'ל אם עשית חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות של מל'ם וכדרך השני כיותר טוב הוא לעשות חטובה ולכן כנגד זה באו אלו השני לרדין דין זה אם נחנו חמץ מעשה המל'ם כי לטיות שם

עבירה קודמת והעבירה מכבה מל'ם נמלא כי כאשר האדם עשה מל'ם נמלא שדחה אותה עבירה ממנו אותו חמץ שיהיה צביתו למעלה ונחנו לכוחי הוא הקליפה זה הוא הבעור שלו ואמנם זה יס'ה קודם שעה ששית וכבר נתבאר למעלה מהו ענין השתי שעות חמישית וששית כי הרמז שלהם הוא בל'ם בעל'ם בזמן

הנמלא לו לעשות חטובה וגם הוא רמז לענין הגאולה כמו ששינוי אובלין כל ארבע וחולין כל חמץ ושורפין בחחיל'ת שש אין להאריך עוד כי הדבר ברור הוא ולכן אם התיקון שעשה האדם הוא קודם שעה ששית אינו לריך בענין מעשה המל'ם הוא קודם שעה ששית אינו לריך לבער מפני כי כבר נכנעה הקליפה והוא הנרלה בזה אמנם אם שרפו דכיינו אם עשה חטובה וזה יס'ה קודם שעה ששית קודם שיהיה בן ששים שנה שהרי קיים מש"ה וחכור את בוראך צימי בחורותך הרי זה מותר ליהנות ממנו בפחמין שלו בחור הפסח כי מאחר שעשה חטובה מעולה זו בזמן הבחירות אכן סהדי כי עשה אותה מאהבה ולכן ימלא כי זדונות נעשות לו בזכיות ולכן מותר ליהנות בפחמין הם העונות עלמין יס'ה לו הנאה מהם אפי' בחור הפסח ויהיו מכלל הדברים שאדם אוכל פירותיהן בע"ז וסקרן קיימת לו לע"ז מאחר כפי'ם הם נחשבים לזכיות שלכן במקום שבעלי חטובה עומדים אין לריקים גמורים יכולים לעמוד אבל אם שרפו משעה ששית ומעלה כי חטובה זו אינה כחקנה מפני שעשה אותה בזמן הזקנה שהם ששים שנה ומעלה שיעור שבעים שנה כי אז חשש כחו ולא יוכל לחטא הואיל וכן הוא אסור בהנאה מפני כי אין עונות שעשה נחשבות כזכיות אלא הם נעשים כשגגות כמשחז'ל השב מיראה זדונות נעשים לו כשגגות ומאחר כי השב עשה חטובה בזמן שבעים שנה ודאי הוא כי מיראה העונות עשה החטובה עד אשר לא יבאו ימי הרעש ולכן אסור בהנאה חמץ מ"מ לא יס'ק בו חמץ וכיר'ים בל'ם העונות כלומר דל'ג כי עשה החטובה מפני היראה מ"מ מועילה לו זאת החטובה להגין עליו רמז ששינוי חטובה ומעשים טובים כחמים בפני הפורענות וכן מל'ת חסדו מן ה"סגורים וזמדין גיהנם כדלית'ה בזה פרשת בראשית דף י"א וז"ל בל'ם ר"ם ואמר ווי אי חימא ווי אי לא חימא אי חימא יבדעון חייבין איך יפלתון למאריכון אי לא חימא אבדון חבירי'ה אי חימא מל'ם בל'ת דיראה קדישא שרי מל'רע אי'ת יראה רשע

דלקי וממי ומקפ'ג ואי'ס'י רל'ועה לאלקא'ם לחייב'ה ומאן דחיל בגין עונ'ם דמלקיות'ה וקטרוג'ה כמ'ם דל'חמ'ר לא שרי'א עלי'ם ה'כ'ה יראה ה' דל'קרי יראה ה' לחיים אלא מאן שרי'א עלי'ם ה'כ'ה יראה רשע וכו' הנה מבואר מהו המאמר דבר והפכו כי מאן

דעביד האי שעות חטובה מפני יראה העונ'ם אינו זוכה ששחר'ה עליו היראה הפנימית שנקרא יראה ה' לחיים כלומר דל'ג דקיס לן כי החטובה מארבת ימיו של אדם שנאמר יראה ה' חוסף ימים זה יס'ה לעשה חטובה מאהבה אמנם אם יס'ה ירא ממאורעות הזמן או דין גיהנם וכיוצא ועשה

חטובה מפני יראה העונ'ם אין זה זוכה להאריך ימים וזכ'ם ימלא כי בא אל נכון מחלוקת ר' עקיבא ע"ה ורבנן חד אמר זכ' מוסיפין לו לא זכ' פוחתין לו וחד אמר זכ' משלימין לו ואם לא זכ' פוחתין לו ואל יעלה על לב אדם שהם חולקים במל'אות אלא שהם מדברים בלשון נסתר שהרי הרשב"י ע"ה בכה ולא רל'ם לגלות הדבר הזה מפני הרשעים ולכן שים לבך לדברים אלו מפני כי אלו ואלו הם דברי אלהים חיים ולא פליגי אלא מר אמר חדא ומר אמר חדא והענין מיוסד על הקדמה זו כי הנה אם האדם זכ' כלומר שעשה מפני יראה העונ'ם אז משלימין לו שני הדורות שגזר עליו מזמן הבריאה שנאמר אם חרונים ימיו וכו' ואם לאו פוחתין לו אמנם אם זכ' אדם לעשות מפני יראה הרוממות אז שורה עליו היראה הנקרא יראה ה' לחיים ואז מוסיפין לו הנה הדבר מבואר כי גם אם עשה חטובה מפני יראה העונ'ם הוא ניזול מן הפורענות בעולם הזה ומדין גיהנם לעתיד ולכן כדומה לזה בא הדין בענין השגמי לא יס'ק בו חמץ וכירים שחרמ'ם שלו הוא לענין גיהנם מכון לאש שלו שהוא גשמי אמנם אין לו הנאה לענין שיאכל פירותיהן בעולם הזה ואין מאריכון ימיו כאמור ולכן בא הדין מכון בשגמי כי אין לו הנאה ממנו ולכן אם יישל או אפס אותו הפעול'ת או הפס חסורין ממנו מפני כי אין להם פירות בעולם הזה וגם הפחמין שלו הם העונות עלמין הם חסורים בהנאה הואיל ושרפו אפי' שגגות בהנאה כחמץ : [ג] קודם זמן איסורו יכול להשליכו במקום שהעורבים מצויים שם ואם ימצא אחר זמן איסורו שלא אכלוהו העורבים אף על פי שהמקום הפקר לא יניחנו שם אלא יבערנו :

המבואר

כעושה עבירה אחת קנס לו קטיוגר אחד וכאשר יעלה למעלה כח של התשובה אז ירחיק אותם בנזקבא דהסומא רבא אלל סערא אחרא שנאמר ותשגך במלולות ים כל חטאתם כדליחא בזוהר פ' ח"מ דף ע' . וז"ל תאנא דהסווא

שפחא דהסווא דר נח חב גבי מאריס וכו' מתערין רחמי ודיני מחכסמן ותשובה אריק דרכאן במבוטין דנגדין ונפקין ומסבדין כולסו בולטין כחדא ובר נח אחדרי מחוביס ח"ח קב"ס אפיק עשר כתרין נטירין לעילא קדישין וכו' לקבל דנא חית עשר כתרין דנא קדישין לתחא וכו' ואיחא

בזוהר פ' אמור דף ק"ב . ח"ל רבי יתחק אמר לשטיא דקאים קדם מלכא הב ליה וכו' אף הכא בא קאים דלטורא סדיר קמים מלכא ישראל יסבין ליה סאי דורון ובהאי דורון פסקא לכל בישין ולכל טעון ולכל חובין דעבדו ישראל והוא חמי ומסבחה לכו לישאל ואחשביד סניגורא עליהו וקב"ס אהדר כולא לרישא דבישי דעמים בנין דכתיב כי גחלים אתם חותם על ראשו הנם מבואר מזה המחמד איך על ידי התשובה שפשים ישראל ביו"כ הם זורקין העונות שלהם על ראש עו"ג וגם אותו המקפדג היה נעשה להם סניגור וכן הוא נמי לענין היחיד כי בשטן המקפדג עליו נעשה סניגור עליו לפני הקב"ה כמשחז"ל בפ' חס ים עליו מלאך מליץ וכן בזוהר אין להאריך ע"ש ולכן נפקא מינה לענין דינא אם קודם איסורו היינו נשעה חמשים דהיינו בשנת החמשים או קודם לכן עשה תשובה האדם אז יכול להשליך אותו חמץ של העונות שעשה לעורבים היינו מושב הקליפות הם הסיכלו דסערא אחרא הכזר בזוהר כדליחא פרשת פקודי ואם ימלא אחר זמן איסורו דהיינו עשה ששים שהוא לסוף ששים שנה אז נמלא שלא חלנו אותו חמץ העורבים היינו העונות וזה יהיה מפני כי לא נהר כראוי אחר התשובה מעון עקרי מאחיה חטא קל שלכו לא נאכל החמץ זה פעון שהרי נאמר ותשליך במלולות ים כל חטאתם ושם כל יראה וכל ימלא ולמה נמלא אחר זמן איסורו אין זה אלא מפני שלא נהר כראוי ולכן אפי' שהוא מקום הפקר של סערא אחרא שהוא כדוגמת הזנה שמפקדת עליה שנאמר והנה אשה לקראתו וכו' והקזיקה בו ונשקה לו וכו' נמלא כי חמץ זה אינו כי חמור אמנם לא יניחנו שם אלא יבערנו ע"י התשובה כמדובר :

[א] כבר נחבאר למעלה כי ענין הביטור הוא בא מכון לעומת שני דברים כנגד הכלל וכנגד הפרט ומה שנגזר לענין הכלל הוא אשר נמלא בעולמות הנגזרת של הקליפה תן הזמן שבער מעשה שחטא אד"ר ומה גם איסור נוסף כאשר ישראל כבו על עונות אבותם ומה גם למיין הפרט כי כל איש הישראלי על ידי מעשיו אשר לא עובים הוא גורם להכניס ס"א בכל מקום אשר נמלא לו חלק למעלה אשר ע"כ נאמר שאר לא ימלא בנתיבם ונאמר

תמ"ו. דין מי שימצא חמץ בתוך המועד. ובו ד' סעיפים:

[א] המוצא חמץ בביתו אם הוא בחול המועד יוציאנו ויבערנו מיד ואם הוא יו"ט יכפה עליו בלי עד הלילה ואז יבערנו : [ב] ויש מי שאומרים ד"ט שני דינו בחול המועד לענין זה : [ג] גנו של נכרי שהיה

ולא יראה לך שאר בכל גבוך דהיינו לעומת הנמלא בעולמות ומ"ש בנתיבם הוא מכון כנגד הכתים של האדם הפרטי כי הוא מחוייב בזמן הזה לתקן מעשיו עד כדי להוליד הקליפה ממקום קדוש העליון ולכן אחר אשר עשה אשר לוי ה' בזמן של הבדיקה זה פעמים בערב ובבוקר ביום י"ד אח"כ אם באולי מלא חמץ הוא ענין העון בביתו שרומז זה הענין למעלה וכיאר ימלא מפני כי ענין הבדיקה כבר נחבאר כי לריך האדם לבדוק בטלמו ע"ד מה שחז"ל אם רואה אדם ייסורין באים עליו יפשפש במעשיו וכך לריך לבדוק בזמן

הזה בכל עניניו ולכן מזה על האדם אם מלא אח"כ איזה עון אשר חטא לתקן את אשר עוהו ומה יעשה אם הוא בחול המועד יוציאנו ויבערנו הוא אשר חז"ל אמרו בפ' מרפא לשון עץ חיים מה תקנה יהיה למספר לשון הרע אם ח"ח הוא יעסוק בתורה שנאמר מרפא לצון הרע הוא עסק הסודר הנקרא עץ חיים ואם עס הארץ הוא יספיל דעמו והנה מזה נלמוד לכל הדברים אשר יעשה אותם האדם לחטא בזה התקנה העלומה לתקן החטא חקף ומיד ולכן בא החיוב בזה נמי אם זה האדם אשר פשפש במעשיו ומלא עונו לשנא ואינו ח"ח רק הוא דרך חול לריך לבער אותו מיד לעין כל שנאמר מכסה פשעיו לא ילית וכן נמי בא החיוב בזה כדומה לו אם נמלא החמץ בזה"מ יוציאנו לעין כל וישרפנו כי אין ביטור חמץ אלא שריפה כנ"ל וזה יהיה מיד כחמור ואם האדם זה הוא ח"ח יש לו רשות להעלים אותו וישוב אל ה' וירחמנו כך אחז"ל ח"ח שחטא כסכו בלילה שנאמר וכשל גם נביא עמך לילה ולכן בא החיוב בזה אם הוא יו"ט יכפה עליו בלי עד הלילה ואז הוא מבער אותו כך אחז"ל אם ראינו ח"ח שחטא אל תהרהר אחריו בלילה שחטא עשה תשובה אלא ודאי עשה תשובה : [ב] ויש מי שאומר ד"ט שני דינו בחול המועד לענין זה כלומר דאף ע"ג כי כן אמרו לענין ח"ח שחטא כסכו בלילה ומה גם כי אין להרהר אחריו בלילה שחטא עשה תשובה לא אמרו אלה הדברים ע"כ אשר בזוהר ח"ח יכונה אלא באדם רשום וגם שיהיה בדברים שזין אדם למקום אלל שאר האדם גם שיהיה יודע ספר אין נכנס בזהו זה לפיכך יש לאדם להרהר אחריו ומה גם במילי דבין אדם לחבירו יש להרהר עד דמחדר למאריה ולכן נמי בענין הנשמי יש מי שאומר ד"ט שני שהוא דוגמא אל האיש הזה החוטא והיה דינו בחול המועד כי המילא חמץ חקף לריך להולידו ויבערנו באמור שנאמר מכסה פשעיו לא ילית : [ג] גנו של כותי שהיה חמץ לגנו של ישראל וכו' הנה נחבאר למעלה כי כמו שנמלא בתים למעלה בסערא דקדושה אשר הם הסיכלות אשר הם מושב לנשמות הקדושות כך נמלא בס"א הסיכלות אשר הם מושב מוכן לסערא אחרא לעו"ג כאשר מבואר בזוהר

דילה את מקדש ה' עמא אמנס בזמן השבת כי אז נמלא הכנסה של סערה אחרת מאד כנ"ל כי אז היא יורדת למטה לארץ וכן נמי ביום טוב יש להם הכנסה גדולה ולא תהיה לה כח להסגלגל להכנס בסערה דקדושה-אף לא על ידי שימאל טון בית ישראל גדול מאד חלילה ולכן כאשר ימלא דוגמא להם למטה בגמתי שנהגלגל החמץ מגנו של כותי לגנו של ישראל או ביום טוב כופס עליו כלי מפני כי כן נמי למעלה הוא כופס עליו כלי של

הקדושה כדי שלא יזיק ואחר כך מבער אותו וכאשר נא' כי חמץ זה של כותי שנהגלגל הוא נשמה אחת על דרך מה' שנחבאר למעלה עת אשר שלט האדם באדם הוא האדם דסערה אחרת באדם דקדושה הוא לרע לו ומוציא משם פורעין וגם מנשמות חסידי כנענים וכו' יאמר כי כאשר נהגלגל החמץ זה הוא הנשמה המהבדרת מסערה אחרת מגנו של כותי מאותם הסיכלות דסערה אחרת לגנו של ישראל אל אותם הסיכלות שהם דסערה דקדושה הם הוא בחול דוחפו בקנה רוצה לומר על דרך מה שאנחנו מחויבים לדחות את הבא להסגייר אמנם כך אמרו חכמי ז"ל לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת ולכן כך דוחה אותו למעלה האיש הישראלי הן ולא ורפיה בידים אמנס אם היה בשבת או יום טוב כי אז סערה דקדושה מתגברת והקליפה היא נכנעת שגא' יתפרדו כל פועלי און ולכן חפץ כופס עליו כלי כדרך שאנחנו אומרים ופרוש עליו סוכת שלום כך הוא כופס עליו כלי זה של הקדושה על אותה נשמה ומכנים אותה אל הקדושה כאמור : [ד] מלא פת בפסח בביתו ואינו יודע אם הוא חמץ או מלא הענין הוא על דרך הכ"ל כי הנה בבית עליון של איש הישראלי ימלא כי פעמים יש נשמה קדושה היושבת שם באותו ביכל הקדוש ופעם ימלא שם חמץ הוא נשמה מן הכנענים כי היא נקרא חמץ כי כן היא מסערה אחרת חלל שעתה נחבדרה ונכנסה לחוך הקדושה וכו' הם נמלא בפסח פת זו מאחר שנעשה הבדיקה בראוי ועדיין לא נעברה בראוי היא חמץ כלומר כי להיות כי עדיין לא נעברה בראוי זה יקרא כי עדיין היא חמץ ולכן נסבוק בה אם אין בה עיטוש אז היא מותרת ואילו באכילה וכו' בלחך משני פנים אמתיים ראשונה יאמר כי לפי שהנשמות למעלה הם מספרנים מאותו מן עליון כמשחל' למש נקרא שחקים מפני שהם שחקים מן ללדיקים לעתיד לבא ומאותו מן הם אוכלים הנשמות קדושות של מעלה בראיית צוה' ולכן נמי נשמה זו הנמאלת עמה היא בחזקת טהרה ולכן היא אוכלת ממה שאוכלים הנשמות של ישראל בראיית צוה' פרשת משפטים דף ק"א ח"ל ובה בכן וכו' אי זכאת להתקבל מלחם אביה חלב הוריל וסבה אל בית אביה חתעג מהסור עינוגה דעלמא דנוקבא דאכלי מנהמא דאכירי

פרשת פקודי אשר על כן ימלא כי גם זה לעומת זה עשה ה' ולכן ימלא כי הוא מהגלגל החמץ של כותי הוא הקליפה ובחמץ של ישראל הוא אותו המלאך משמים מן הקליפות הנמלא שם מלא הענין של איש הישראלי או יהיה רמו לנפש אחד מן כותי כי כן באותם הסיכלות

דסערה אחרת שם נמלאים הכתובים שלהם בדרך אשר ימלא דסערה דקדושה וזה מבורר בזוהר מן הכתובים הנמלאים שם כל אחד בשמו ובמעשיו ובמקומו אותם שהם מסערה דקדושה וכן נמי שם נאמר

שמות הכתובים הנמלאים בסיכלות דסערה אחרת ומה גם כי בדרך שנמלא מקום ומושב לנשמות הקדושות שם בסיכלות כדא' פ' בראשית ג"כ יהיה בס"א ולכן יהיה כי פעמים החמץ של סערה אחרת הוא אותו הרוח אשר נמלא שם באותו ביכל בגג שלו הוא מהגלגל ונפול לגג של ישראל הוא הסיכל הקדוש בעבור אשר הרוח של סערה דקדושה נמלא שם וזה יהיה בעבור מעשה הכתובים כך חז"ל הרוח הנמלא מ"ז בחמץ עד ט"ב מהגלגל כדוד וקוטב כחך וזה ט"ד מ"ש בזוהר פ' משפטים דף ל"ה ח"ל חו ודא רזא עילאס יתירה מכלא בעמודא דקיימ' לטקלין גור אורח דנשכ' אית טקלא חדא ביהאי סערה ואית טיקלא אחרת ביהאי סערה ביהאי סערה מאזני דקד ובהאי סערה מאזני מרמח ובהאי טיקלא לא שכיך לעלמין ונשמחין סלקין עליון ותבין אית נשמחין עשוקין כד שלטא אדם באדם דכתיב עת אשר שלט האדם באדם וכו' והנה מבוא' מה המאמר כי חמיו סערה אחרת מהכוונה לעשוק אותם הנשמות מסערה דקדושה ולכן זה החמץ של סערה אחרת הוא אותו הרוח אשר נהגלגל לשם ממקומו כי כן סערה אחרת מהגלגל שלכן ח"ל לנפך ינפך כדור וסלך לגנו של ישראל הוא סערה דקדושה והסכלית שלהם הוא כדי לעשוק נפשות אותם הנמלא' שם בעבור מעשה הרע של מעשה הכתובים ולכן האיש הישראלי אשר שם דוחפו בקנה היינו בדבר קל ע"ד מאי דאמרין בעלמא לזה דחית בקנה לנו מה אהה משיב ר"ל ע"י מאזה קלה או על ידי לימוד התורה הנכתב בקנה ואם מעט הוא ולכן בא דין נמי בגמתי למטה כי כן הוא גנו של כותי שהיה סמוך לגנו של ישראל ומהגלגל החמץ מגנו של עכו"ם לגנו של ישראל הרי זה הישראלי דוחפו בקנה אמנס אם הוא בשבת או יום טוב כופס עליו כלי וסענין כי הנה כאשר זה יהיה בזמן החול חגגורת סערה אחרת שרואה להפנים לחוך סערה דקדושה זה הענין הוא נעשה בדבר של טון קל אשר ימלא למטה בתחתונים מפני כי כבר סערה אחרת מועד הוא להכנס לשם מסיבת טון וזה מומן של סעריאה ומה גם אחר כך כאשר בזמן ההרבן ידו פרש לר היא הקליפה על כל המחמיה הם הנשמות קדושות כי ראהה גוים נחו מקדשה בראיית בחיקויים דעאלו חויבים בחלך

מפירותיהם בעפ"ז וסקרן קיימת לו לעולם הבא דלזליק
בחד בחרה מאחר כי גמר המלוא כאשר גמר אותה מלוא
היתה בחיקה לכן יש לו השכר ואם הוא מעופש הרבה
שאי אפשר לו להעפוש משכנעם הפסח וכו' הענין הוא חזר
על כל הדין האמורים לעיל

הפסח או ודאי הוא חמץ ואם עברו מימי הפסח שנוכל
לתלות שנתעפש משכנעם הפסח עד עתה אם נוהגים
לאפות בפסח פת חמה בכל יום תולין להקל אפילו
הוא מעופש הרבה שאנו תולים כל יום אפה פת חם
ונתנו עליו ולפיכך הרבה להתעפש :
חמץ

הפסח כי הכה נח' למעלה כי כל תכלית חלו המעשים
אשר לזכר ה' לעשות הוא כדי לטכר סעודה דקדושה מן
הקליפה ואם כן מוכרח הוא כי כג השמות נמלא נכס שבה
נוסף כל אחד ואחד כפי בחינתו לא ונמד ממשי' והיה
מדי חדש וכו' יבא כל בשר וכדאי' בזה בוסף הארץ
רבה וז"ל אמר ליה קטירין לדיקייא בקרפופיה דעטירין
בריש ירחי וגומי ובשבת יתיר מכל שחר יומין ח"ל ואף
כל חינון דלבר דכתיב ויהי מדי חדש וכו' אי חלון חסין
כ"ס לדיקייא מדי חדש בחדשו למע מסוס דמתעטרי
אבכתא רחיקא קדישא וכו' הכה מבואר מזה הסמך כי כל
השמות שבה שלם נוסף כל אחד כפי ערכו ולכן זאת
השמה מאחר שאי אפשר שנתעפוש מסעודה אחרת כל כך
משכנעם הפסח נכן אז ודאי הוא חמץ גמור כי לא נחלק
מקודם ולכן עתה חין לו חקיה חמס חם עברו מימי
הפסח שיעור שכולל נהנות כי עומאה זו שנתעפוש הוא
משכנעם הפסח כי אי אפשר לומר כי מעשה הסחחונים
גרם לה להתעפש בסעודה אחרת אז מתבוננים חם נוכחים
להפוך בפסח פת חמה בכל יום וכו' והענין יובן עם מ"ס
בזכר פרשם משפטים דף ל"ה ח"ל חם אחרת יקח לו
כמה גלגולין עתיקין הכה דנא חתגלון עד החידנה וכלבו
קשור וכו' חנה חינון מאן דנעיל ואחיד בנכסי גיורין
בקדמיתא וכו' בכו חוף הכי כל חינון נשמתין קדישין
ענתין דקא זמין לון קדוש ברוך הוא נפשא דקדאמין
כולון נפקין לזמין ידיען וסקרין בנין נאשפעתא בג"ע
ופנען בחינון נשמתין דגיורין מתן דחיד בכו מאנין נשמתין
דסקרין חיד בכו וכו' בכו ומתלבשן בכו וכלבו קיימי
בהוי לבושא ונחתי נו גתא בבושא בנין דבגינתא דעדן
לא קיימן מתן חלא בבושא וכו' וכד סקין נע נה מתפשטן
ונחיה דתא מתן נה קיימי בבושא עכ"ל נעניינו והנה
מבואר מזה הסמך כי נפשות שג הגרים למטה בנן עדן
החן הם יושבים ואין עונים למעלה חמס גרסה ברחשית
דף ג"ח ח"ל סיכלא קדמאה אחר מתחקן נחשא למחוי
כנונא דלעילא וכו' בהאי סיכלא איז נהורין עיגלון
לחשכילא נשמתין דגיורין דאחניכו קיימן מתן
וענין מתן לחשכילא ביקרא עיגלא ומתלבשאן מתן בבושא
הדא דביור ולא נהיר וכו' ותלת זמנין ביומא נהרין מנו
נבירן

דאחרי-דנחית מלעילא וכו' ופ"ל לא חיל קדש חלא
מרום וכו' הכה מבואר מזה הסמך כי השמות הם
מספרים מלמעלה והוא מאותו מן העליון ואין להאריך
ולכן גם אותה נשמה שבה עתה מותרת אפילו באכילה
דבחר בחרה חלוקין ולא על

הפסח או ודאי הוא חמץ ואם עברו מימי הפסח שנוכל
לתלות שנתעפש משכנעם הפסח עד עתה אם נוהגים
לאפות בפסח פת חמה בכל יום תולין להקל אפילו
הוא מעופש הרבה שאנו תולים כל יום אפה פת חם
ונתנו עליו ולפיכך הרבה להתעפש :
חמץ

פרשם פקורי וז"ל למע משכן משכן שני פעמי' מלמד שסרחה
הב"ה למטה משכן למעלה ומזבח בניו והמלאך עומד
ומקריב עליו נשמותיהם של לדיקים ולכן נמי כדרך כי חלה
השמות הם נעשים בדונמא מאכל למעלה כך זאת השמה
סג' של חמץ מותרת אפילו באכילה למעלה לפי דלזליק
בחד בחרה מאחר שזכרם להכנס בקדושה ג"כ חזק לכו' מכל
מאכל עליון ולכן נמי זה יהיה משפט האיש הישראלי בזה
העולם הגשמי וכאשר נאמר כי זה זה מדבר בשמות
של איש ישראל הכי קאמר מלא בית בפסח בניתו האיש
הישראלי באותו סיכל העליון ואין יודע אם הוא מזה או
אם הוא חמץ הענין יהיה מתבאר על כל הדין ה"ל
כי יש נשמות שעולות מלמטה מג"ע הארץ למעלה ויש
נשמות שבה יולדים מניהם ועולים לג"ע ולכן השמה זו
שכיה עולה מג"ע הארץ למעלה פשוט הוא שכיח מלה
וטבורה הוא חמס האחרת הנאה מניהם הנקרא חמץ
בזה הוא הספק אם הוא ראויים אם לאו ולכן אמר בזה
שחור מותר באכילה והוא על שני הדין סג' כי השמה
זו היא אובלת מאותו לחם אבירים וגם היא עלמה
מותרת באכילה למעלה לפי דלזליק בחד בחרה חף על
גב כי לפי הנראה הוא גרעון לשמה זו מפני שלא שכתה
בנן עדן למטה ואחר כך העלה כמו שאר השמות בהם
עולות באותו עמוד סג' מכן הר ליון כדאי' פ' ויקרא
מכל מקום לא כן הדבר חלא בחד בחרה חלוקין ומאחר
כי זכרם ועלמה למעלה מותרת אפילו באכילה כאמור ועוד
יראה במאמרו זה על מעשה של המלות והכי קאמר מלא
פס בפסח האיש הישראלי בניתו הוא הבית העליון ואינו
יודע אם הוא חמץ או מזה כי הכה מעשה המלוא הוא
נחלק לשני בחינות כי חינו דומה העושה מלוא בחיקה
כאשר לוי ה' אלהי לעושה מלוא שחינה שלימה וכן נמי
אחז"ל גדולה עבירה לשמה ממלוא שגא לשמה ולכן נמלא
כי חלק האחד כמלא בן השלימות הוא נקרא מלה חמס
על אותה המלה אשר בלתי שלימה היא כאמור הו הנחל
זה הערב באחד מן המעשרות הפוסקות לא הונח חלא
שמה שלא לשם בעליו שפסל הקרבן כך הוא נק' חמץ
ואמנם הנוהג זו דמסקא ליה אם היא שלימה לשמה אם
לאו מותר אפילו באכילה כמו ששנינו חלו דברים שאוכל

עולות לשם כחש"ה וסיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחות לפני אז חולין להקל ולכן גם למטה בגמתי אעפ"י שכלל מעופש הרבה אלו חולין ולומר כל יום אפה פת חמה ונתנו עליו ולכן הרבה להתעפש ומותר גם באכילה לפי כי

כן למעלה הם נאכלים אלו הנשמות ע"י שנעשים קרבן והם נאכלים מן הקדושים ככל וכן כענין בסוג המלות כי הנה שנינו העשש מזה קנה לו פרקליט אחד ולכן זה המלאך הכבד אע"פ שהוא מעופש ביותר שהוא נבדל מלוחם עבירה לשמה

מותר באכילה בכל אלו האדון והוא יסיה מ"ש בזה חלל מלמיה חזיר לבהמה הם סוג מלאכים הנקרא חזיר שהם מזכנים למאכל אותה בסמם שהיא רבוצה על אלה הרים ומגדלים לה מיני בהמות כמשח"ל ואוכלת אותם וכן :

[א] ענין מה שאסרה החזיר החמץ בפסח במשכו היינו לפי כי הנה סימם האלה מזכרים ונעשים בהם שהיה לשעבר ואשר עמיד להיות כאשר גמ' למעלה כי כל הדברים האלה הם מועילים עמה בסוה בפסח האדם ומה גם פנה למעלה ומה גם מועילים לזמן העמיד ולפי כי חמיד ענין של הקליפה הוא גודם לרס גדולה למעלה ומונע העובס ועליו נא' ונגנן מפריד חלוק וכמשח"ל נגנן זה הנחש שרגן דברים על צוראו הוא הפריד חלופו של עולם היינו לשעבר ומה גם בכל זמן כי לכן אפי' למעלה הם נדחקים ממנו כדא"י פ' טרומס דף קפ"ג וז"ל מלאכי עילאי דחקי בהסוה ספרא אחרא וישראל לסחא מלאכין עילאין כד בעאן לאסתחדא במאריבון לא יכלין עד דדחיין לה לבד וכו' ולבנה' אינון מחקרבי לגבי מאריבון ולא אסתכח מקסרגא עילא וסחא וזי סימא חינה לסחא אכל לעילא מאי קטרוגא איכא חמץ אלא לעילא בגין דאינון רוחין קדישין ואיכו רוח מסאבא ועד דמשדרי רוחא מסאבא מבייכו לא יכלין לקרבה לגבי מאריבון דהא קב"ה גו מסאבו לא אסתרב לעלמין וכו' ואי סימא הא כולכו אשא ואשא לא מקבלא מסאבו ח"ה כפי עופס מלאכין רוחות וכו' אלן מלאכין דקיימי לבד משרתין אש לופס אלן מלאכין דקיימי לגו איכו רוח מסאבו ואינון רוח ורוח ברוח לא עייל דא ברא רוח מסאבו ברוח דקודשא לא אסתרי דא ברא ובג"כ אינון דחקרון רוח לא יכלין לאעלא לגו בגין ההוא רוח מסאבו אינון דלגו אינון אש וסכוה אש דוחס למאבו דלא עייל לגו ובג"כ כולכו דחיין ליה לבד דלא יאערב בהדייכו וע"ד מלאכי עילאי משבחן ליה לקב"ה בחר דדחיין ליה למסאבו לבד עכ"ל הנה הדבר מובאר במאמר פי הוא לורך עליון מה שדוחים את הקליפה למטה בכל זמן אמנם בזמן חג

נסירו עילאה ומשחשטן חמץ ועילא מנסון חנקלום ועוצדיה ושאר גיורין דאחתיירו כנוונא דא לעילא כד זכר לסלקא נשמתהון לאחשטרא חמץ וכו' הנה מובאר מזה המאמר כי נפשות הגרים הם עולים למעלה אמנם העיקר בזה הוא כי לריך אחס לדעת כי שני

מיני גרים הם ואין להאריך בענין זה רק כי נלמד משני מאמרים הללו כי ימלא נפש הגר שעולה היא למעלה ויש גמי נפש הגר שאינו עולה למעלה וזה הוא פירוש אחר בפ' מי יודע רוח בני האדם וכינוי כאשר נאמר בפ' עת אשר שלט האדם דאסרא

אחרא בראש דקדושה וכמו שאמר בחוספות כי מלת האדם משמש על עובדי ע"ג אמנם ישראל נאמר אדם חסם וכינוי מה שאמר החכם מאחר שהנחנו כי שני מיני גרים הם אש כן (קבלת ג) מי יודע רוח בני האדם הם הגרים שנקרא הנפש שלהם רוח והבבל דגרמי הוא הנפש מי יודע העולה היא למעלה לכן עדן העליון או אש יורדת היא למטה לכן עדן הארץ ולכן דין זה נהן בהם סימן אש נחשפש ביותר אש לאו כפי הנמלא בה מכה הקליפה ועוד חשוב וסררה אש נוכגים לאפות בפסח פת חמה בכל יום כלומר כי יש נפשות שעולים מחדש למעלה לכן חולין להקל על נפש זו אפילו אש הוא מעופש הרבה וכפי הדרך השני דמיירי בהשמות של ישראל אמנם של חמץ היא אשר לא מעוהרה כל כך על ידי המשך הזמן כי לא עשה חסובה כראוי לכן אש נחשפש הרבה שאי אפשר לו להשפוש כל כך משכנכס הפסח שחטא אז לא נטהר וברי אומרים חכמים ז"ל חייב אדם לטהר עצמו ברגל ולכן אז ודאי היא חמץ ובענין מ"ל שאמר בזה דף רי"א וזה לשון אלון ארבע רישי נהרין דמטאן לה לכרסייא קדישא ומגו מטולה דלכוין זעין ומסכוה זעא דילכוין אהעביד נהר דינור וכו' וכשמחין כד סלקין אסתחין בהסוה נהר דינור וסלקין לקרבנא וכו' בזמנא דבעיין לאסתחייא מהסוה זוכמא דבה אסתברת בגורא ואסתחייא ונורא אכלא כל ההוא זוכמא דבגשמחא וכו' ולכן אש כחמה זו חמץ היא שיש בה זוכמא אינה נאכלת עד שהעבור בנהר דינור כז' ואש עברו מימי הפסח שנוכל לחלוט שנתעפש כל כך משכנכס הפסח עד עתה הענין הוא מה שאמר פרשת ויקהל דף רי"ב וז"ל ואינון נשמתין דבגינתא דעדן לסחא שטאן בכל רישי ירמי ושכתי וסלקו עד ההוא אחר דחקרי חומום ירובלים דחמץ כמה ממך ורחיקין דנטרי אינון חומום דכסיב על חמיותך ירושלים הספקדתי שומרים וסלקין עד הסוה אחר ולא עאלין לגו עד דאחלבנן וכו' הנה מובאר מזה המאמר כי אותם הנשמות שנמלא בהם לך לכוין בזמן סוה קודם שיכנסו לפנים לריך ביחלבו ולכן אמר אש נוכגים לאפות פת בכל יום בפסח היינו אותם הנשמות שהם

קליפה מסערה אחרת כיו' ומוחל מן מוחל ומדיר סערה
אחרת אחרים ורבי ואגדיל ונעיר איבא כיון דאחרבי זרקין
ליה לבר ויכין דשע ודריק ילכש עכ"ל הכה מזוהר מן המאמר
כי הקליפה הוא מסערה אחרת ולכן החמץ שנגע במלא
הוא הקדושה אחת דמו לקלף
אוסו ולזרוק אותו ופעמים
אינו מספיק זה חלל לרין גם
כן נפילת מקום מפני כי
לרין להוליא אותו משם דהיינו
חרתי לרעוהא כי הקליפה
לרין להפריד אותה מפני
שמעברת עם הקדוש ואחר כך
בפסח

לרין להוליא אותה מחוץ למחנה ולכן חס בזה חלל
רופט די בקליפה כשאר איסורין להפריד אותה
לחוד וכן חס גנע כב של חמץ עם בכר של מלא
ושניהם חמין ואין שם דבר המפסעין הם המים לא
אשר חלל מקום מעשו בלבד לפי שאין מביע יותר חלל
בזמן שיש רופט מזל המים הם נכלפים בחוכו
כי כן נגרים שנאמר וכמים הנגרים יאכלו וזה נאמא בין
במים של הקדושה שנכלפים בסערה אחרת ולכן הם נאכלים
וכן בספק כי המים זרים הם נכלפים בקדושה ואי אפשר
לברר אותם ולהוליא אותם ולכן אסור כנו' : [ב] חמץ
שנחבר משם שעות וליהס וכו' הכה נחבאר למעלה כי יש
דרך ישר לפני איש להחליף מעשה הרע במעשה הטוב הוא
משחלל את עשית חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות
של מצות אמנם חלל אותה הכוונה מפני שיבה מקום דהיינו
אזכרה לאדם שיעשה תשובה קודם השיבה וכבר נבאר
למעלה בפ' וזכור את בוראך דימי בחורותך שגרמו בזה
לשי זמנים שרין האדם לפספס במעשיו וישב אל ה' וירחשו
אמנם את האדם זה לא קיים הדברים האלה ונחבאר עד
זמן הזקנה ועודנו לא ישוב חלל שהחליף מעשה הרע במעשה
הטוב דהיינו דומיא של חמץ מעשה הרע שהחמין ונחבר
עם הטוב וזה לאדם זה משם שעות ולמטה היינו בזמן של
הזקנה עד הערב כאשר העריב שמשו עכ"ל אינו אסור במעשו
חלל דינו כשאר איסורים והוא בטל בששים כי מנו ורחום
הוא ואחז"ל וק' ה' חסד כי אתה חסלם לאיש במעשיו כי
אינו מוליא זה כנגד זה מעשה הטוב כנגד מעשה הרע :
[ג] חטה שנמאלת בע"פ בתרגומה מזוהר וכו' מאמר
שכבר הכחנו כי החמץ בע"פ משם שעות ולמטה אינו אסור
במעשו ואע"ג כי הגיעו עליו ימי הרעה יש לו חסד והוא
בטל בששים ואמנם לורך הדין זה לריבא למימר כאשר חממו
התרגומה בפסח ועדיין החטה בחוכה כי הכה יש מי שאומר
שנחבטל בששים כבר ויש מי שאומר כי עתה בפסח חוזר
וניעור : וסעיין יחבאר בזיכור גמור כי הכה כבר הכחנו
למעלה כי כל ענייני הפסח ולורך הבדיקה שהלכינו חו"ל
לעשות ולא סגי בביטול אע"ג שהוא מן המזרזים
סובב על שלש אופני קדם האחד הוא ללורך הסולמות בדי
לדחות משם הקליפה ודבר זה הוא נחלק לשנים נמאל כי הם

כי לא יתכן להתערב זה בזה כדאיתא במאמר הקודם כי
משרתיו להיות כי הם אש לכן דוחים סערה אחרת לחוץ
דהיינו נטילת מקום או קליפה מאחר שאין שם רופט כן
הוא אם גנע כבר חמץ עם בכר מלא דהיינו כה מסערה
קדושה עם כה שהוא חמץ
מסערה אחרת ושניהם חמין
מזל האש כאמור ואין שם
דבר המפסעין שהוא מיסוד
המים לא אשר חלל מקום
מגעו בלבד מפני שאינו בולע
יותר סערה קדושה ולכן הוא
מוחר כזכר :

ובאשר נראה להבין הענין על דרך הגל כי כל ענין
זה של איסור החמץ והבדיקה הוא רמז על
חטאת האדם כי לרין האדם לבדוק במעשיו ולעשות תשובה
כי להיות זה הזמן מוכן אל הגאולה העתידה כמשיח הוא
הליכה בזה שמורים לכל בני ישראל לדרושה ולכן כאשר
החמץ שהוא מכונה אל יצר הרע המחטיא את האדם
במעשיו כי כן אין לו שיעור יצר הרע כמשיח ויבא כל
לאיש העשיר בחבילה הוא נמאל להלך ואח"כ נעשה בע"כ
וכס"א מושבי העון בחבלי השוא ואחר כך נעשה כעבות
העגלה ולכן הוא אומר חמץ בפסח הוא אסור תערוכתו
כי הכה חמץ שהוא העון כאשר היה ראוי לאדם לעשות
ביעור קודם הפסח מכל חטאת האדם והעונות וישב אל
ה' אמנם החמץ בפסח אסור תערוכתו דאף על גב שאמר
חו"ל את עשית חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות של
מצות ובזה ימלא שהוא נדחה סערה אחרת מפני כי נחלש
העון אמנם בפסח אסור התערוכה של החמץ הוא העון
עם הזכיות וזה בין במינו בין בשאינו מינו ר"ל חס הוא
מעין העון הנמאל בידן כי לכן ימלא עמו איסור נוסף בין
בשאינו מינו כי אין בידו עון זולת זה העון כי הכה אסור
במעשו ודין תערוכתו כשאר כל התערוכות חלל שמה
שאסור שאר התערוכות בפחות מעשים דהיינו כי העון
אשר יחטא עשה פגם למעלה חס באותה שעת ימי
כחול ומה גם בשעת ימים העליונים כג"ל בפ' שעת ימים
עשה ה' ואמנם כדי שיעשה מעשה האדם פגם למעלה
ח"ו במדות העליונות לרין להיות העון במידת אמנם בפסח
הוא פוגם בדבר קל דוגמת החמץ שהוא במעשו מאחר
כי כאשר החמץ לנעם זה חלל חס בשאר התערוכות לא
היה לרין חלל קליפה או נפילת מקום חף בחמץ כן
השיעורים הללו יחבארו במקומם הדק היטב בע"ה אמנם
הענין בקיזור הוא כי הכה יש הפרש בין קליפה לנפילת
מקום והוא על דרך הנראה לחוש כי קליפה הוא קל
מנפילת מקום מפני כי כל הדברים הקליפה היא סביב
לפרי שנאמר סביב רשעים יתהלכון כדאיתא פרשת משפטים
דף ק"ח : ח"ל הכה אית רזא כל עובדין דעבדי קדוש ברוך
הוא בקדמיתא אחרים שהוא דלבר ואחר כך מוחל דלגו
וכו' מוחל אחרים במחשבה ונפוצהא הוא דלבר דהא כל

ארבעה והאחד הוא לאורך טהרה העולמות שלכן נאמר ולא יראה לך חמץ כלל. גבולך ושמי הוא לאורך טהרה המקומות אשר שם מושב הכסמות כלומר הסיכנות אשר שם כי זה יחשב לענין פנימי וחילון כי אע"ג שלא נתבאר כל זה למעלה מאחר שנתבאר ההקדמה אחר

כך המשכיל יצין מדעתו ועוד יש בזה לורך שני והוא לענין בני האדם דהיינו כי הוא רמז לענין התשובה שלריך האדם לזדקק במעשיו כדאיתא בזוהר מפני כי הימים אלו הם מעומדים ומוכנים אל התשובה כאשר נתבאר למעלה והיינו מה ששינוי נאחד בנין ראש השנה למלכים ואמרנו חז"ל כל ישראל הם בני מלכים והבן אמתם

דרך השלישי הוא היותר מוכרח כי זה הוא ענין הכוונת למעלה כדאיתא פרשת אמור דף ל"ו. וז"ל ישראל כד הוו במצרים הוו ברשותא אחרא וכו' ואחיד במשאבותא כאתא דא כד איבי יתבא ביומי דמסאבותא בחר דאתגזרו עאלו בחולקא קדישא דחקרי ברית כיון דאתאחדו ביה פסק מסאבותא מנייכו כדא אתאחד כד פסקו מינה דמי מסאבותא בחר דאתפסקו מינה מה כתיב וספרה לה שבעת ימים אוף הכא כיון דעאלו בחולקא קדישא פסקא מסאבותא מנייכו ואמר קצ"ס מכאן ולהלאה חושבנא לדכיותא וספרתם לכם לכם דייקא כד"א וספרה לה שבעת ימים לה לעומה אוף הכא לכם לעומכם ולמה בגין לאתדכאש במיין עילאין קדישין ולבחר למיתי לאתחברא ביה במלכא ולקבלא אוריייתא עכ"ל סנה מבואר מזה המאמר לאורך הכמאל כל אלה הדברים אל כל איש הישראלי וגם בזה נמצא לורך עליון ושם נאמר פרשת אמור דף ל"ב. וז"ל ת"ח בארביסר בשעתא דזוגא דסברא אשתכח בשלימו עם שמשא וכתרין תחאין לא משתכחין כל כך בעלמא דהא בחדותי דסיכרא זיין ביטין משתכחין ומתערי לאתפשטא בעלמא ובשעתא דזוגא דסיכרא אשתכח בנהירו דשמשא בשלימו מתכנשי כולהו לאחר חד וקדושי מלכא אתערו דדין כתיב ליל שימורים הוא לה' דהא זוגא קדישא אשתכח והוא שמורים בכלא עכ"ל לעניינו והנה כפי של הד' האחד כי כל זה אשר אנחנו עושים בזמן הפסח הוא לאורך העולמות יש להסתפק מאחר שכבר נדחת סערא אחרא למטה אולי אחר כך ימצא עון בתחטוים בכלל או בפרט ומפני כך תחזור הקליפה להסתבר ולעלות למעלה ולהדבק שם והיינו מ"ש כי הקליפה שהוא החמץ חוזר ועשור וגם ללד השני שנתבאר שהדברים אלו הם לאורך כל איש הישראלי כי הוא דוגמא לאשה שפירשה מנדחה ואח"כ נעברה ולכן יתכן כי ע"י חטא קל אשר חטא ואשם חוזרת העוממה להדבק במשמתו וגמאל כי זה החמץ הוא העון שלו הוא חוזר ועשור ונדבק בו העוממה גם בדרך השלישי הוא נמצא יותר זה הספק והוא מאחר כי הנחנו כי סערא דקדושה בענין זה

בפסח והוי במשהו : [ד] אם נתערב החמץ קודם הפסח ונתבטל בששים אינו חוזר וניעור בפסח לאסור במשהו ויש חולקים : [ה] בשר יבש וגבינה ודגים שנמלחו קודם הפסח ולא נזוהרו בהם מותר לאכלם בפסח מיהו דגים מלוחים השרויים במים בפסח בבלי חמץ יש לתחמיר לזוהר מהם מפני שהם בולעים בפסח מפליטת הכלים וחמץ בפסח במשהו : [ו] מלח ששמו במדוכה מותר למלוח בו בשר בפסח : [ז] בוסר שדבין קודם פסח במדוכות מחומצות

הוא דוגמא לאשה שפירסה נדה וכדאיתא פ' בלק בשעתא דאיבי סלקא למלקט כיסופין ועונגין ומומא אשתכח לתחא בכו בישראל דדין ממו לגבה כתיבת החרדל ואתעדאית ויתבת עלה יומין במיין ולכן אם ימצא חמץ הוא נד מן העון בתחטוין' ונדבק בתרנגולת זו המכונה לשכינה כדאיתא במדרש משוד עניים עתה חקוס כביכול דהרא תרנגולתא כד מנערת גרפתא מן קעמא עכ"ל ולכן מאחר כי עתה קמה ונעברה ונעשה הייחוד ליל הפסח אם יחזור החמץ ס"א לתחאזר בה מפני מעשה התחטוים דאעקא ולכן הנראה בכל השלשה דדין אלו הוא כי החמץ בפסח

הוא חוזר ועשור ולכן תהיה התרנגולת אסורה מפני כי הנה מתדבק בה ס"א ע"י שמחמם הילר ונדבק בה כביכול : [ה] ולכן בשר יבש וגבינה ודגים שנמלחו קודם הפסח ולא נזוהרו בהם מותר לאכלם בפסח מפני כי אין כאן דין חוזר ועשור מיהו דגים במלח השרויים במים בפסח בכלי חמץ יש לתחמיר מעט שם בולעים בפסח מפליטת הכלים והם האיברים של האדם שלא מהם קצוהמא או כלים העליונים וחמץ בפסח במשהו : [ו] מלח ששמו במדוכה וכו' אשר חכמים ז"ל הגידו מה ראה בהע"ה להפריש ענין הצדקה לחוד מפני שהיא שקולה כנגד כל המצות שנאמר והשמדנו עלינו מצות וכו' לתת מחצית השקל וכו' והנה חז"ל אמרו מלח ממון חסד ולכן חזר והגיד לאחר שהודיע על משחז"ל אם עשית חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות של מצות אמנם על הכל יסגל ויתקדש בעושה חסד כמש"ס גומל נפשו איש חסד ולכן הגיד על סוג בני אדם א' רק הלכך הנקרא בשר שנאמר יבא כל בשר וכן מי שהוא נמשל לגבינה שהוא נקי כמשחז"ל וכן מי שהוא לדיק נמשל לדג כמ"ש בזוהר שלכן איפתת היא טהרתן כל אלו שנמלחו ועשו צדקה ולא נזוהרו בהם מחיה חטא שוגג מותר לאכלם בפסח דהיינו שאוכל מפירותיהן בעה"ז וסקרן קיימת לעה"ב ככ"ל אבל דגים אע"ג שהם חששים לדיקים וכו' מלוחי ע"י הצדקה אבל היו שרויים במים בפסח בכלי חמץ היינו כי האיברים הם הכלים של האדם והוא לא פשפש במעשיו בכל אבר ואבר כראוי לעשות תשובה מעולה ולכן נאשר שם כלי חמץ וחמץ בפסח במשכו וכן נמי מלח שדכו במדוכה כנראה ששעה אחת מתוך אונס וכיוצא מותר למלוח בה בשר כי נחשב לו מכלל חבילות של מצות : [ז] בוסר שדכו וכו' אם באולי נמצא בו דברים שמקרה השייכים ודכו במדוכות מחומצות אשר חז"ל הגידו ומרפא לשון הרע עץ חיים ואם הוא ע"ס יספיל דעתו וזה כיתח עלמו מכל אכל מהם נאמר לך חמון

בו ולא היה נקי מותר לאכלו בפסח ע"ד הכ"ל :

אשר

[illegible]

אחרת הוא נהנה מן השפע הנמשך לשם יגד הארץ לומר כי נותן טעם לפגם הן אמת כי בעלמא הוה מותר מפני כי מלמעלה נמשך השפע לתחתונים ומשם יונקים החילונים וממלא כי נותן טוב טעם לחילונים שהם פגם וכן נמי בהפך ימלא כי הקליפה נותן טעם שבו בקדושה וכו' לפגם שהנה נעשה רשע בסעודה אחרת כי מחסר משם אותה קדושה שבתוכה ויש בחיות אחרות יתבאר במקומו בע"ה וכל אלו הדרים מותר ומה גם אפילו במועד שברי קדש תתאם וזמנית לכל חילתא כמזמר אמנם אחת לאשמועינן כי גם בפסח שאנו עושים הרחקת יחירה בקליפה להכניע אותה שלכן החמץ אסור במשכו כנ"ל מ"מ גם בפסח מותר שאין הכוונה לבטל הקליפה מכל וכל דלא איפשר כנ"ל עד לעתיד שנאמר ואת רוח העומאם תעביר מן הארץ : בין החמץ שנחשב קודם הפסח ועבר עליו הפסח וכו' הנה נתבאר למעלה ענין דין חוזר וניעור ולכן החמץ שנחשב קודם הפסח אע"ג שנחבטל בס' מ"ל הוא חוזר וניעור בפסח ואסור לאוכלו אמנם לענין לאכלו לאחר הפסח כרי נחבטל בששים כנ"ל : חמץ נוקשה אפילו בעיניה אינו אסור בהנאה וכו' דבר ידוע הוא כי אפילו סעודה אחרת לא יחסר מתוכה ניוץ של קדושה המעמיד אותו ומחיה אותו שנאמר ואתה מחיה את כולם וכבר דברו זה חז"ל בלשון לא בשעת רביעית יושב חן מקרני ראמים עד בימי כמים ואיתא בזהר פ' ויקהל בפ' ונוגה לו סביב לית סעודה אחרת דלא אית בה סעודה דקדושה והנה כבר נתבאר כי החמץ הוא בסוד סעודה אחרת רק כי נמלא בקרבן אותו חלק מן הקדושה שמתפרנס ממנה האדם כאשר נתבאר בפ' יקר מחכמה מכבוד סבלות מעט היינו אותו ניוץ שלה שבתוכה כי קדוש הוא ולכן חמץ נוקשה להיות שהשורש של החיות שבתוכו נשתלק אותו לחלוותה של הקדושה ולכן מותר אפילו בהנאה לפי כי הוא פגם בעלמא או כלך לדרך אחרת בהפך מזה כאשר נאמר כי דין זה הוא בהשואה אחת לענין עז"ג כי בהיותם קיימים הם מממאים ובמותם לא כן הוא וזה מן הטעם שנבאר בזהר כי המלרי בהיותו קיים נמלא בקרבן רוח העומאם סעודה אחרת ולכן יש בו כח לעמא לזולת אמנם לאחר ביא' מתוכו החיות והנפש העמא אין עוד בו כח לעמא לאחרים רק לו לבדו וכן יכיר דין זה של חמץ נוקשה כי בהיותו חמץ אז נכח סעודה אחרת הנמלא בקרבן לכן נאמר באכילה ומה כי הוא אסור בהנא' נמי בענין עומאם מגע של כוח אמנם אחר כי הלך להחלוותה שבתוכו הוא כח סעודה אחרת שלכן הנה מחמץ לזולת אמנם עתה אין בו כח זה ולכן מותר גם בהנאה להסיק בו חנוך עליון וכיוצא כי כן הוא בשורש שלו כמזמר :

[א] כבר נתבאר למעלה כי בדוגמא אל החמץ הוא סוד של

קדישא אמר זה אחרי בלותי היתה לי עדנה חבל אדוני הוא מלך זה וכו' לעולם הוא זקן אשמאי ולכן נקרא סיבה קדשה חדשה אמנם לא מזהר הדיק לבדשם אלו הזתים בקדשה חדשה הנה' אם אינה בת יומא מותרים לב"ע הענין הוא כי הנה המדע זו נודע הוא כי בכל יום ויום היא יורדת למטה בעולמות כנ"ל בפסוק דודי ירד לנו וכו' והנה כאשר היא יורדת למטה אז היא מוכרחת להחלש בעולמות וכל אשר עושה מן הייחוד שנקרא ביסול

כנ' במקומו ע"ד משחז"ל לא יבשל אדם בקדר' ששכל בה חבירו ולכן יאמר אם אינה בת יומא כלומר בה הייחוד שששם הדיק ע"י זמים אלו שהכנים בקדשה זו הים בזהו היום ועדיין לא ירדה בעולמות למטה מותר לב"ע וכו' ייחוד מעולה כנ' : יבש ביבש אע"ג דבשאר איסורין חד בתרי בטיל וכו' לא נעלם משני הקורא ספר כי ביבש הוא מורה היות בחינת דין כי הנה גם זה הוא כפי הטבע ולכן יהיה הרצונו שלו בשם אלמים שהוא דין כי כן אלמים במל' יודין עולה ש' והמל' שלו י"ג אוחיות כרי ש"ג כמנין יבש עם הכולל והנה נודע כי שם אלמים קדוש הוא מכלל ז' שמות שאינם נמחקים שנאמר כי אלמים קדושים הוא אמנם לאחרונה יסעו אלמים אחרים ולכן יאמר כי יבש ביבש שהוא ענין כחות הנמצאים מאלמים דקדושה עם כחות דאלמים אחרים חד בתרי בטיל כי הוא חוזר ונכלע בחוך השורש שלו ומתמחק אמנם חמץ במל' אפילו אחד בליף לא בטיל מפני כי עתה נאחנו לריבים להכניע כה הנ"ל אחרת כמזמר ויש אומרים דחמץ טוב לשאר איסורים בזה ומתבטל החמץ סעודה אחרת ומתמחק כמזמר ואיתא בזהר פרש' בלק דף קפ"ח : חז"ל ומאי חסד כלל דכ"ב אחון וכו' אמר ר' אלעזר ודאי חסד הכי קרינן לה אכל חמין בשבתין כלכו דלית בכו ח"ע וזה אית ח"ע וקרינן ח"ע אמר הכהן יעקב ודאי הכי הוא דהא ח"ע שריא סמך לה וכו' אמאי נקמח אחון אלין הריא נרסא חלל אי תנדע חובא דאדם הראשון דאמר ח"ע הוה תנדע הא ואילנא דא כד נחח כולא סעודה דטוב נקים לכל סעודה אחרת ובפייה ליה , ולכן י"א כי החמץ שהוא סוד חסד חד בתרי לא בטיל כי כן אומרים אינה נבטל' אוחיות חסד רק לפעמים וי"א גם החמץ מתבטל' דאע"ג שלא יבטל אוח' כ' לשני אוחיות מ"מ אחד של איסור בתרי דקדושה בטיל : נותן טעם לפגם מותר גם בפסח הענין הוא הנה נתבאר למעלה המאמר מפ' קרח בפ' קריאי מועד כי הנה בגוונא דקדש עילאה זמין לכל חילתא הכי נמי קדש תתאה זמין לכל חילתא העולמות התחתונים וכו' והנה נודע כי חילתא דקדש תתאה הם המלאכים וגם העולמות התחתונים והנה נודע כי בעולמות למטה שם נמלא תערובת מסעודה אחרת עם הקדושה ולכן בענין הזמנה אז ימלא פגם החלק בסעודה

ולכן הדין הוא כי החמץ של נכרי ג"כ שעבר עליו הפסח מותר אפילו באכילה כי הנה זה החמץ של עכו"ם בלי ספק שיקנה אותו האיש הישראלי בכסף מלא וכן נמי הוא כך הדוגמא בזה כי קנה אותם העוונות הישראלי על ידי התשובה כמשח"ל בפ' מעני מביא דורון לישראל חמץ הלבנון על ידי התשובה המלוכנת יקבלנו הישראל וגם לא במעשה: ועוד יראה כנ"ל על ענין הנשמה עלמה של יחא איש הישראלי שעליה נאמר אם רעה בעיני אלוניא מפני המעשים הרעים שלה הנה בזה לה השני זמנים של הבדיקה כנגד מש"ה וזכור את בוראך בימי בחורותך כנ"ל ולכן אז אם עשה תשובה וספדה לכן לעם נכרי לא ימשול למכרה כדאיחא בזהר פרשת משפטים והנה ההפך מובן מהם כי אם לא יפדה אותו האדם ע"י התשובה נוחס הב"ה נשמתו לעם נכרי ולכן יאמר נא הדין חמץ של נכרי וכו' כלומר אל יחשוב האדם כי אם באלו לא עשה תשובה בימים האלה הנזכרים אזרה תקותו חלילה אלא חף על גב שחזר צו אחר כך ועשה תשובה מתקבל לפני ה' ופדה נפשו מעבוד בשחת ולכן הדוגמא לזה הוא חמץ של כותי הוא רמז לאותה הנשמה של איש הישראלי אשר בעונו נעמעה ביד הכותי הנכרי הנו' אע"ג שעבר עליו הפסח דהיינו שעבר השני זמנים של השני בדיקות והביעור כנ"ל עדיין יש מקור לישראל והוא מותר דהיינו כי כאשר חוזר ובכלל אותו העון עם האיש הישראלי אחרי עוונתו נמלא כי על ידי זאת ההנאה הנמלא לאיש הישראלי כי לזכות יחשוב לו וגם ימלא הנאה לסטרא דקדושה בכמה פנים ראשונה מפני כי כל המעשים אשר יעשה האיש הישראלי למטה בעולם הזה הוא מעורר ייחוד העליון למעלה על פי מדותיו כנ"ל מש"ה בזהר באתערותא דלתתא הכי אחער לעילא ח"כ נמלא שמוחר בהנאה ועוד נמי מותר באכילה כי כמו שהאדם הגשמי יש מענין המלות שאוכל פירותיהן בע"ז והקין קיימת לו לע"ב גם זה ימלא למעלה ע"ד הקרבן שנקרא אכילה שנאמר אכלתי יערי עם דבשי בסוד הלחם אשר הוא אוכל והוא סוד מה שאמר בזהר ובתיקונים כי אותיות מלוא הם אותיות הויה כאשר מתחלת אותיות מן הם ים והתכלית הוא מפני כי מעשה המלוא הוא נעשה בסוד אור חזר ופנה למעלה ולכן הוא גורם לעשות שני אותיות מן דמלוא מתהפכים לשם ים והם מאטרפים בשני אותיות ו"ה ונעשה הויה והכל הוא בסוד ו"ה עלמן אלא שהסיפור של אותיות ו"ה הוא בסוד דודים דמתפרשין וחיבור אותיות י"ה הוא עלמתי תמיד כדאיחא בזהר בפ' אכלו רעים לעילא שחזר וזכור דודים לתתא הרי למדנו כי כינוי אכילה הוא באותיות הויה עלמה באותיות ים שבו והבן ולכן נקטינן כי זה החמץ של כותי הנו' מותר אפילו באכילה כלומר: [ב] אם כותי מביא דורון לישראל וכו' איחא בזהר פ' בהעלותך דף קנ"ג: וז"ל פקודא למעבד פסח שני על חינוך דלא יכילו וכו' אי רוא דפסח רוא דמסימוחא דישאל עאלין בה שלפא בייסן וכדין איבו

של הקליפה חלק אחד ממנה וכבר נתבאר למעלה כי כל אלו הדברים אשר חיקנו חזיל מעינן הביעור וגם הביעול הכל הוא כדי להכניע הקליפה ולעשות הכנה כי לכן יהיה בלי הפסח ייחוד לסטרא דקדושה ולכן ימלא כי אותו החמץ שהוא החלק של סטרא אחרת מאחר כי באכילה: [ב] אם נכרי כבר נכנע להוילא אותו לחוץ ביום אחרון של פסח לא ממקום הקדושה לכן מותר ולכן אחר שנעשה החיקון של סטרא דקדושה בפסח ודאי הוא כי יחזור למקומו כמשפט הראשון כי הנה נח' כי חין התכלית לבטל סטרא אחרת לגמרי כי זה לא יתכן עד לעמיד שנאמר בלע המות לנח ואמר ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ אמנם בזמן זה הכונה הוא להכניע הקליפה בלבד וללוצר סטרא דקדושה כאמור ולכן לאחר הפסח כל אחד יחזור למקומו ולכן גם כן הדין זה מתחייב כי חמץ של כותי שעבר עליו הפסח וכבר נכנע מותר באכילה והנה זהו הגרסה בענין הנוגע לעולמות כנ"ל כי יש בענין הביעור והביעול של החמץ דאחד לענין הכניעת הקליפה אשר בעולמות שעליה נאמר ולא יראה לך חמץ בכל גבולך אמנם לענין הדין השני כי לריך גם לדחות הקליפה מן המקומות של הפרטים שעל זה נאמר שאר לא ימלא בבתיכם ולכן יהיה בזה הדוגמא אזרה לאדם כי ע"י אלו המלות אשר לזה ה' לעשות יהיה מחליף מעשה הרע במעשה הטוב כנ"ל שנאמר כי בתחבולות תעשה לך מלחמה ולכן אותם המעשים הרעים אשר עשה האיש הישראלי שהם נכנסים בבית שלו למעלה הרי נדחו למטה ע"ד מש"ה וברותי מכם המורדים והפושעים בי וכו' ולכן הרי נדחים אותם המעשים רעים לסטרא אחרת שנאמר ותשליך בתולדות ים כל חטאתם והנה העונות של האדם כך היא המדה הנעשה בהם בעבור כי זה האדם לא עשה תשובה אלא קיים משח"ל אם עשית חבולות של עבירות עשה כנגדן חבולות של מלות כנ"ל ולכן על ידי כך המזיקין הנבראים מאותם העונות עליהם נאמר וגשא השעיר עליו את כל עונות חס כנ"ל והיינו משח"ל עיומו של יוס"ף מכפר אעפ"י שלא עשה תשובה והם הקלו' וביאר הר"ם במ"ז כי שבעות שוא היא בכלל החמורות ונלע"ד כי זהו מה שפודיע הכתוב לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא כי מלת תשא ידרשו בזהר פ' יתרו מלשון נשואות ר"ל לא יהיה גורם זה על ידי שנשבע לשקר כי יחטא ויחטא אותו החרש הכבד על הסכום שחקוק עליו השם ויחריב העולם וכן אני אומר בזה כי הודיע הכתוב דאע"ג שהבעית ואמר וגשא השעיר עליו את כל עונות חס אע"ג כי לא עשה תשובה עיומו של יוס מכפר עכ"ל לא תשא הסוד מלהשבע לשקר לפי שהיא מן החמורות ולא תשא חין אחר יכול להעלות אותה ולטעון אותה על השעיר האמור כי לא ינקה ה' אע"ג שנאמר כי ביום הזה יכפר עליכם מפני כי זו היא מן החמורות נמלא כי כאשר יעשה האדם תשובה תוקים אותם העונות וגמחקים ונכנסים אל הקדושה

אחרת הוא נהנה מן השפע הנמשך לשם יגד הולך לומר כי נותן טעם לפנים בן אמת כי בעלמא הוא מותר מפני כי מלמעלה נמשך השפע לתחתונים ומשם יורקים החילונים וממלא כי נותן טוב טעם לחילונים שהם פנים וכן נמי

בהפך ימלא כי הקליפה נותן

טעם שבו בקדושה וכו' וכו'

לפנים שהנה נעשה רושם

בסערה אחרת כי מתחבר משם

אחת קדושה שבתוכה ויש

בחיות אחרות יתבאר במקומו

בע"כ וכל אלו האדרים מותר

ומה גם אפילו במועד שהרי

קדש תתאם זמנית לכל חילא כאמור אמנם אחת לאשמועין

כי גם בפסח שאלו עושים הרהקה יחירה בקליפה להכניע

אחת שלכן החמץ אסור במשכו כנ"ל מ"ח גם בפסח מותר

שאין הכוונה לבטל הקליפה מכל וכל דלא איפשר כנ"ל עד

לעתיד שנאמר ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ : בין

החמץ שנאמר קודם הפסח ועבר עליו הפסח וכו' הנה

נחבאר למעלה ענין דין חוזר וניעור ולכן החמץ שנאמר

קודם הפסח אע"ג שנתבטל בס' מ"ח הוא חוזר וניעור

בפסח ואסור לאוכלו אמנם לענין לאכלו לאחר הפסח הרי

נחבטל בששים כנ"ל : חמץ נוקשה אפילו בעיניה אינו אסור

בהנאה וכו' דבר ידוע הוא כי אפילו סערה אחרת לא

יחבר מוכה נילוף של קדושה המעמיד אותו ומתיר אותו

שנאמר ואחרי מתיא את כולם וכבר דברו זה חז"ל בלשון

אחרי מתיא רביעית יושב וזן מקרי רחמים עד ביני כנים

ואיתא בזהר פ' ויקהל צפ' ונוגה לו סביב לית סערה

אחרת דלא אית בה סערה דקדושה והנה כבר נתבאר כי

החמץ הוא בסוד סערה אחרת רק כי נמלא בקרבן אותו

חלק מן הקדושה שמחפרנס ממנה האדם כאשר נתבאר צפ'

יקר מחכמה מכבוד סלכות מעט היינו אותו נילוף שלה

שבתוכה כי קדוש הוא ולכן חמץ נוקשה להיות שהשורש

של החיות שבתוכו נסתלק אותו לחלוות של הקדושה ולכן

מותר אפילו בהנאה לפי כי הוא פרוש בעלמא או כלך לדרך

אחרת בהפך מזה כאשר נאמר כי דין זה הוא בהשואה

אחת לענין עז"ג כי בהיותם קיימים הם מעמלים וצמותם

לא כן הוא זה מן הטעם שנתבאר בזהר כי המלרי בהיותו

קיים נמלא בקרבן רוח הטומאה סערה אחרת ולכן יש בו

כח לעמא לזולת אמנם לאחר בילא מתוכו החיות והנפש

העמא אין עוד בו כח לעמא לאחרים רק לו לבדו וכן

יכיה דין זה של חמץ נוקשה כי בהיותו חמץ אז ככה

סערה אחרת הנמלא בקרבן לכן נאמר באכילה ומה כי

הוא אסור בהנא' נמי בענין טומאת מגע של כותי אמנם

אחר כי הלך להחלוות שבתוכו הוא כח סערה אחרת שלכן

היה מחמץ לזולת אמנם עתה אין בו כח זה ולכן מותר גם

בהנאה לססיק בו חזר עליון וכיוצא כי כן הוא בשורש

שלו כאמור :

[א] בבר נתבאר למעלה כי הדוגמא אל החמץ הוא סוד

של

קדישא אחרת בה אחרי בלתי היתא לי עדנה אצל אדוני הוא מלך זה ובסיל לעולם הוא זקן אשמאי ולכן נקרא סיבה קדשה חדשה אמנם לא מזהר האדוק לכבשם אלו הזתים בקדשה חדשה הנה' אם אינה בה יומא מותרים לכ"ע

הענין הוא כי הנה המדה זו

נודע הוא כי בכל יום ויום

היא יורדת למטה בעולמות

כנ"ל בפסוק דודי ירד לגנו

וכו' והנה כאשר היא יורדת

למטה אז היא מוכרחת

להתלבש בעולמות וכל אשר

עושה מן הייחוד שנקרא בשול

כנ"ל במקומו ע"ד משח"ל לא יבשל אדם בקדר' שבשל בה

חבירו ולכן יאמר אם אינה בה יומא כלומר בזה הייחוד

שעשה האדוק ע"י זתים אלו שהכנים בקדשה זו היה בלתי

היום ועדיין לא ירדה בעולמות למטה מותר לכ"ע וכו' וכו'

ייחוד מעולה כנ"ל : יבש ביבש אע"ג דנשאר איסורין חד

בשרי בטיל וכו' לא נעלם מעין הקורא ספר כי ביבש הוא

מורה היות בחינת דין כי הנה גם זה הוא כפי הטבע

ולכן יהיה הרמז שלו בשם אלהים שהוא דין כי כן אלהים

במל' יודין עולה ש' והמל' שלו י"ג אותיות הרי ש"ג

כמין יבש עם הכולל והנה נודע כי שם אלהים קדוש הוא

מכלל ז' שמות שאינם נמחקים שנאמר כי אלהים קדושים

הוא אמנם לאחרונה יסעו אלהים אחרים ולכן יאמר כי

יבש ביבש שהוא ענין כחות הנשאלים מאלהים דקדושה

עם כחות דאלהים אחרים חד בשרי בטיל כי הוא חוזר

ונבלע בחוך השורש שלו ומתמחק אמנם חמץ במל' אפילו

אחד בל"ף לא בטיל מפני כי עתה איתנו לריכים להכניע

בה חז"ל אחרת כאמור ויש אומרים דחמץ שוב נשאר

איסוריים בזה ומתבטל החמץ סערה אחרת ומתמחק כאמור

ואיתא בזהר פרש' בלק דף קפ"ח : חז"ל ומאי חסד כלל

דכ"ב אחוון וכו' אמר ר' אלעזר ודאי חסד הכי קרינן לה

אבל חמין בשבטין כלכו דליה בזה ח"ע ובה אית ח"ע

וקרינן ח"ע אמר הכהן יוקא ודאי הכי הוא דהא ח"ע

שריא סמיך לה וכו' אמאי נקטת אחוון אלין הריא צרמא

אלא אי חנדע חוצא דאדם הראשון דאמר ח"ע הוה חנדע

הא ואילנא דא כד נחא כולא סערה דטוב נקיס לכל סערה

אחרת וכפייה ליה . ולכן י"ח כי החמץ שהוא סוד חסד חד

בשרי לא בטיל כי כן אחת אינה אע"ג לחיות חסד רק

לפעמים וי"ח גם החמץ מתבטל דאע"ג שלא יבטל אות ה'

לשני אותיות מ"ח אחד של איסור בשרי דקדושה בטיל :

נותן טעם לפנים מותר גם בפסח הענין הוא הנה נתבאר

למעלה המאמר מפ' קרח צפ' קריאי מועד כי הנה כנוונה

דקדש עילאה זמין לכל חילא הכי נמי קדש תתאה זמין

לכל חילא העולמות התחתונים וכו' והנה נודע כי חילא

דקדש תתאה הם המלאכים וגם העולמות התחתונים והנה

נודע כי בעולמות למטה שם נמלא תערובת מסערה אחרת

עם הקדושה ולכן בענין הזמנה אז ימלא פנים החלק בסערה

של הקליפה חלק אחד ממנה וכבר נתבאר למעלה כי כל אלו הדברים אשר חיקנו חזל מענין הביטור וגם הביטול הכל הוא כדי להכניע הקליפה ולעשות הכנה כי לכן יהיה צליל הפסח ייחוד לסעודה דקדושה ולכן ימצא כי אותו החמץ שהוא החלק

של סעודה אחרת מאחר כי באכילה: [ב] אם נבדל כבר נכנס להוציא אותו לחוץ ביום אחרון של פסח לא ממקום הקדושה לכן מותר

ולכן אחר שנעשה החיקון של סעודה דקדושה בפסח ודאי הוא כי יחזור למקומו כמשפט הראשון כי הנה נת' כי אין התכלית לבטל סעודה אחרת לגמרי כי זה לא יתכן עד לעתיד שנאמר בלע המות לנצח ונאמר ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ אמנם צומן זה הכונה הוא להכניע הקליפה בלבד וללוצך סעודה דקדושה כאמור ולכן לאחר הפסח כל אחד יחזור למקומו ולכן גם כן הדין זה מחתייב כי חמץ של כותי שעבר עליו הפסח וכבר נכנס מותר באכילה והנה זהו הנראה בענין הנוגע לעולמות הנ"ל כי יש בענין הביטור והביטול של החמץ ד' אחד לענין הכניעת הקליפה אשר בעולמות שעליה נאמר ולא יראה לך חמץ בכל גבולך אמנם לענין הדין השני כי לריך גם לרחות הקליפה מן המקומות של הפרטים שעל זה נאמר שאר לא ימצא בפתים ולכן יהיה צוה הדוגמא אזהרה לאדם כי ע"י אלו המצות אשר צוה ה' לעשות יהיה מחליף מעשה הרע במעשה הטוב כנ"ל שנאמר כי בתחבולות מעשה לך מלחמה ולכן אותם המעשים הרעים אשר עשה האיש הישראלי שהם נכנסים בבית שלו למעלה הרי נדחו למטה ע"ד מש"ה וברותי מכם המורדים והפושעים בי וכו' ולכן הרי נדחים אותם המעשים רעים לסעודה אחרת שנאמר וחשליך במזלות יא' כל חטאתם והנה העונות של האדם כך היא המדה הנעשה בהם בעבור כי זה האדם לא עשה חטובה אלא קיים משחז"ל אם עשית חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות של מצות כנ"ל ולכן על ידי כך המזיקין הנבראים מאותם העונות עליהם נאמר ונשא השעיר עליו את כל עונות חס כנ"ל והיינו משחז"ל עולמו של יוה"ד מכפר אעפ"י שלא עשה חטובה והם הקלו' וביאר הר"ם במ"ז כי שבוטות שוא היא בכלל החמורות ונלע"ד כי זהו מה שהודיע הכתוב לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא כי מלת תשא ידרשוהו בזה פ' יתרו מלשון נשיאות ר"ל לא יהיה גורם זה על ידי שנשבע לשקר כי יחטא ויתנשא אותו החרש הכבד על ההכחש שחוקק עליו השם ויחריב העולם וכן אני אומר בזה כי הודיע הכתוב דאע"ג שהבטיח ואמר ונשא השעיר עליו את כל עונות חס אע"ג כי לא עשה חטובה עולמו של יוס מכפר עכ"ל לא תשא החרש מלהשבע לשקר לפי שהיה מן החמורות ולא תשא און אחר יכול להעלות אותה ולענות אותה על השעיר האמור כי לא ינקה ה' אע"ג שנאמר כי ביום הזה יכפר עליכם מפני כי זו היא מן החמורות נמצא כי כאשר יעשה האדם חטובה תוקים אותם העונות ומתקנים ונכנסים אל הקדושה

ולכן הדין הוא כי החמץ של נכרי ג"כ שעבר עליו הפסח מותר אפילו באכילה כי הנה זה החמץ של עכו"ם בלי ספק שיקנה אותו האיש הישראלי בכסף מלא וכן נמי הוא כך הדוגמא בזה כי קנה אותו העונות הישראלי על ידי החטובה כמשחז"ל צפ' מעלי

מביא דורון לישראל חמץ הלבנון עלידי החטובה המלוכנת יקבלנו הישראל וגם לא במעשה: ועוד יראה הג"ל על ענין הנשמה עומה של יחא

איש הישראלי שעליו נאמר אם רעה בעיני אדוניה מפני המעשים הרעים שלה הנה בוא לה השני זמנים של הבדיקה כנגד מש"ה וזכור את בוראך צימי בחורותך כנ"ל ולכן אז אם עשה חטובה והפדה לכן לעם נכרי לא ימשול למחרה כדאיתא בזהר פרשת משפטים והנה ההפך מוכן מזה כי אם לא יפדה אותו האדם ע"י החטובה נותן הב"ה נשמתו לעם נכרי ולכן יאמר נא הדין חמץ של נכרי וכו' כלומר אל יחשוב האדם כי אם באולי לא עשה חטובה צימים האלה הנזכרים אבדה תקותו חלילה אלא אף על גב שחזר צו אחר כך ועשה חטובה מתקבל לפני הב"ה ופדה נפשו מעבור בשחת ולכן הדוגמא לזה הוא חמץ של כותי הוא רמז לאותה הנשמה של איש הישראלי אשר בעונו נעמטה ביד הכותי הנכרי הנז' אע"ג שעבר עליו הפסח דהיינו שעבר השני זמנים של השני בדיקות והביטור כנ"ל עדיין יש מקום לישראל והוא מותר דהיינו כי כאשר חזר ובכלל אותו העון עם האיש הישראלי אחרי עזרתו נמצא כי על ידי זאת ההנאה הנמצא לאיש הישראלי כי לזכות יחשוב לו וגם ימצא הנאה לסעודה דקדושה בנמה פנים ראשונה מפני כי כל המעשים אשר יעשה האיש ישראלי למטה בעולם הזה הוא מעורר ייחוד העליון למעלה על פי מדותיו כנ"ל מש"ה בזהר באהמרותא דלתתא הכי אתער לעילא א"כ נמצא שמותר בהנאה ועוד נמי מותר באכילה כי כמו שהאדם הגשמי יש מענין המצות שאוכל פירותיהן בעצ"ל והקב"ה קיימת לו לע"ב גם זה ימצא למעלה ע"ד הקרבן שנקרא אכילה שנאמר אכלתי יערי עם דבשי בסוד הלחם אשר הוא אוכל והוא סוד מה שאמר בזהר ובתיקונים כי אותיות מלוא הם אותיות הויה כאשר מתחלת אותיות מן הם ים והתכלית הוא מפני כי מעשה המלוא הוא נעשה בסוד אור חדר ופנה למעלה ולכן הוא גורם לעשות שני אותיות מן דמלוא מחתפים לשם ים והם מתפרשים בשני אותיות ו"ה ונעשה הויה והכל הוא בסוד ו"ה עממן אלא שהחבור של אותיות ו"ה הוא בסוד דודים דמתפרשאן וחיבור אותיות י"ה הוא עממי תמידי כדאיתא בזהר צפ' אכלו רעים לעילא שמו ושכרו דודים לתתא הרי למדנו כי כינוי אכילה הוא באותיות הויה עומה באותיות ים שבו והבן ולכן נקטין כי זה החמץ של כותי הנז' מותר אפילו באכילה כאמור: [ב] אם כותי מביא דורון לישראל וכו' איתא בזהר פ' בהעלותך דף קנ"ב: וז"ל פקודה למעבד פסח שני על חינון דלא יכילו וכו' אי רוא דפסח רוא דמסימנותא דישאל עאלין בה שלטא בנין וכדין איבו ומנא

ומנה לחדווא חזק יכלין חלין דאסתאבו או דלא יכלו למעבד בירחא חיינא דהא אעבר זמנא אלא כיון דכנסת ישראל מתעטרת בעטרתא דמיסן לא אסתעדיאח כתרסת ועטרתא מינה תלחין יומין וכל אינון תלחין יומין מן יומא דנפקו ישראל מפסח יתבא מערוניחא בעטרתא וכל חילתא בחדווא מאן דבעי למחמי למערוניחא יכול למחמי כרוחא כריו כל מאן דלא יכיל למחמי מערוניחא ייתי ויחמי עד לא ינעלון תרעי חומתי כרוחא כריו זי"ד לירחא חיינא דהא מתמן עד שבעה יומין תרעין פסחון מכאן ולהלאה ינעלון תרעי עכ"ל לענייננו והנה מבואר מזה

הענין ונסלח לגמרי חומס הבדיקה שלאחר המועד שהוא בסוף ימיו כאשר בא קלו וזית מועיל לכל חי או אע"כ כי מן הראוי היה מותר שנה' תשבתאנוש עד דכה עד דכדוכה של נפש כמשחז"ל עכ"ל מאחר שעבר על כל יראה וכל ימלא כי לא עשה תשובה בכל זמנים הללו לכן קנסוהו רבנן אפילו בהנאה אסור כי עונות שלו אע"כ שעשה תשובה הם אסורים בהנאה ר"ל כי אפי' הנאה לא יבי' לו להחליף אותם במעשה הטוב שהיה הב"ה אינו מויליף העונות בעד הזכויות כמשחז"ל בפ' כי אחת תשלם לאיש כמעשהו ולכן הדין הוא כי חמץ של ישראל שעבר עליו הפסח אסור בהנאה אפי' שוגג או אנוס מפני כי התשובה אין לריך בה מעשה כי אפי' בהרפור כי מאחר שהעיד עליו יודע העלמות כי לא יעשה אותם עוד כמ"ס הר"ם בחז"ל שלכן החמץ בביטול בעלמא בני שני' תשבתו שאר מבתיכם מבטלו בלבו ודיו כל"ל. ואם נתנו או נזכרו לכותי אשר מחוץ לבית וכו' הנה למעלה כי עיקר הבדיקה היא כדי לעשות ביעור אח"כ דהיינו לרחות ולהוליא החמץ לחוץ הוא הקליפה ולהוריד אותה למטה ולכן מותר שיש' האיש הישראלי נשפט בחוב הבדיקה בזמנה והביעור יול' הקליפה אח"כ וגבס במקומה הקדושה כנ"ל כי מלאכי השר' שהם נא' בהם עושה מלאכיו רוחות אלו שהם רוח הם דוח' סטרא אחרא שהוא רוח העומא לחוץ לאתייחדא במלכיותו וכאשר יולאח לחוץ הם יורשים מקומה וכן נמלא ג"כ באדם שבדוק במעשיו ומוילא אותם הקליפות אשר נבראו ע"י העונות מוילא אותם חוץ ממקומות ובהי הקדושה ויורדים סטרא אחרא בנוקבא דהסומא דבה שנה' ותשליך במולות יס כל חטאתם אשר על כן הדין מחייב את הישראלי מכר החמץ הוא הענין והקליפה שלו לכותי הוא סטרא אחרא בענין מכירה דהיינו שהחליף מעשה הרע במעשה הטוב כנ"ל או שנה' לו החמץ הוא הענין במתנה דהיינו על ידי התשובה שחומר ופא' השעיר עליו את כל עונותיו אל ארץ גזרה היינו חרלס שעיר נוקבא דהסומא דבה וזה

הא ניכר מתוך מעשיו שהפין בו וטוב שיאמר שאינו רוצה שיקנה לו רשותו: [ג] המין של ישראל שעבר עליו הפסח אסור בהנאה אפילו הניחו שונג או אנוס ואם מכרו או נתנו לנכרי שמחוץ לבית קודם הפסח אף על פי שהישראל מכירו לנכרי יודע בו שלא יגע בו כלל אלא ישמרנו לו עד לאחר הפסח ויחזור ויתננו לו מותר ובלבד שיתננו לו מתנה נמורה בלי שום תנאי או שימכרנו לו מכירה נמורה בדבר מועט אבל מתנה על מנת להחזיר

המאמר כי סטרא דקדושה עושה הטבה גדולה לסטרא אחרא ומתנה טובה להעביר הכרוש שאמר כל מאן דלא יכיל למחמי מערוניחא דהיינו סטרא אחרא ייתי ויחמי חף על גב דכתיב זהו עינים לכם ולא יראו מפני כי כך הוא המדה של הב"ה להטיב עם כדראוי כבוד ואחא מחיה את כולם חומס סטרא אחרא על ענינו אינו מזריח כ"ש על אחרים כמשחז"ל בפסוק וכי יאמרו אליכם דרשו ה' האבות וכו' אשר אין לו שחר ולכן ימלא כי אדרבא הוא גורם להשרות עומא על הישראלי שלכן אסרו חז"ל לקבל דקה מן הכנענים ואחז"ל דקה של כותים חטאת הוא להם לפי שהם עושים לחרף אותנו כי חרפה היא לנו הטוב הנמלא מהם ולכן כותי שהביא דורון לישראל חמץ זי"ט האחרון של פסח לא יקבלנו ממנו הישראלי וזה מן הטעם האמור כי נמלא שהוא מכניס ע"י כך אותו החלק ממנו לסטרא דקדושה והוא ממלא את מקדש ה' גם אם הוא דורון והנה נמלא לישראל הנאה ממנו אסור וגם לא יהיה ניכר מחוץ מעשיו שחפץ בו בדורון כי מאחר שידענו כי מחשבת הלב הוא עושה פועל גדול וכו' יולא כי גם הכנעני יש נחת רוח מעובת הנאה זו והרי המקדש אשכ דדבר שהוא שלם יקודשת בלוחה טובה הנאה גם בהנאה זו שמקבל כותי הוא נמלא משפיע בהטרא אחרא ולכן טוב שיאמר שאינו רוצה שיקנה לו רשותו כי זה ימלא שהוא זוכה מן ההפקר: חמץ של ישראל שעבר עליו הפסח וכו' הנה נח' כי זמנים רבים חיקו חז"ל לענין הבדיקה כמו ששינו לא צדק ליל י"ד יבדוק ביום י"ד לא צדק זי"ד יבדוק בחוץ המועד לא צדק בחוץ המועד יבדוק לאחר המועד וכל דריקות הללו כבר נתבאר למעלה שהם זמנים רבים שיש' לאדם לבדוק במעשיו כדי שיוילא כל החמץ שהם העונ' לחוץ ויעבר ע"י התשובה חומס הבדיקה האחרונה שהוא לאחר המועד אין בדיקה זו מועילה כדי להוליא הקליפה לחוץ מן העולמות כי מאי דבהו הוא ואין ביעור זה מועיל רק לענינו להוליא כל העומא שלו מן

כבר נתעורר עליו לבער אותו בלחה אופן שיחיה הוא עומן כנגד הילר ואומר לו כך ע"ד מ"ש בזהר פ' לך לך דף פ' וז"ל ויאמר אברהם אל לוט נשמתא אהדרה לגבי ילר הרע ואמר ליה אל נא סהי מריבה ציני וציניך וכו' הלא כל הארץ לפניך הפדר נא מעלי בגינאן חייבא חינון בעלמא זיל וטוט אבתייהו ואחפריש מעמי אס השמאל ואימינה וגו' ואוכח ליה ואשיק ליה בכמה קרצין דעביד עמיס בכל יומא עד דכחיב ויתפרדו וכו' ולכן יכול לומר הישראלי לכותי הוא הילר עד שאתה לוקח במנה דהיינו שאתה

מתגרם עמי עד שאתה ויהיה חטא אחד ויהיה בשוגג כי באופן אחר לא אשמע לך ולכן קח לך במאמץ הכה כמה רשעים נמלאים בעולם כי בודאי אסח יכול להחטא אותו פעמים רבות וכן נמי ימלא כאשר האדם מחליף מעשה הרע ואם מעט הוא אומר לילר כך כדי שלא יקטרג אותו וימנע אותו מלרדוף אחר המלוה יאמר לו קח במאמץ שסם עומת רבי' שמא אלמך אחר כך ואקחנו ממך כי נכסוף נכספת לאותו העון ונמלא שחחור לקחת אותו ממך אחר הפסח שהוא אחר הביעור : ואם נאמר ע"ד הכ"ל בענין משחז"ל גדולה עבירה לשמה ממלוה שלא לשמה ולכן יש לומר הישראלי לכותי הוא הילר עד שאתה לוקח במנה מן החמץ הוא העון קח במאמץ דהיינו בכפלים מאותם שסם עבירה לשמה ואל תקטרג אותי ואעשה אותם שמא אלמך ואקחנו ממך מפני כי סוף סוף עבירה גוררת עבירה מ"מ מותר לו כך כי הוא סיבה להחגבר על ילרו אבל לא ימכור לו ולא יתן לו בכל הדרכים הגיל על תנאי לפי שעובר על כל יראה וכל ימלא כ"ל כי הכה כל אלה הדברים אשר הם מותרים החבלות הוא להמליץ טענות לילרו ס"א לרחות אותו מעליו כמשחז"ל שרי ליה לאורבא מרבנן לומר לכותי עבדא דמורא אנא מ"ע אריא הוא דרביע עלויה ומכירה אותו ממנו ולכן כך יאמר כדי להוליך הקליפה מן הבתים והחלרות העליונים אמנם אם יעשה תנאי על כך אין בו עוד כח לרחות אותם ע"י המלות והם נשארים שם ועבר על מ"ס"ה לא יראה לך שאר בכל גבולך ונאמר שאר לא ימלא בבתיכם כ"ל . [ח] חמץ שנמלא בבית ישראל וכו' כבר נאמר כי מכמה סיבות לריך האיש הישראלי לבדוק אחר החמץ ולבער אותו מן הבתים ומן החלרות והמקומות שלו כדי שלא ימלא דבר המעכב הייחוד כל הקדושה הנעשה למעלה ולכן אינו מספיק בביעור בעלמא בלבד ולכן נמי אס נמלא חמץ בביתו של ישראל אחר הפסח אסור אעפ"י ששעה ביטול מפני כי העיקר הוא הבדיקה והביעור בדבר האמור : [ו] אסור להאכיל חמלו בפסח אפי' לבתים אחרים או של הפקר דהע"ג כי אין לאדם הזו הנאה שהרי היא של הפקר עכ"ז מאחר

עשה קודם הפסח שמכרו או נתנו למכרי שמחזן לבית הוא סטורא אחרת לאחר שהוליך אותה לחזן מן הבית שלו וקיים מ"ס"ה שאר לא ימלא בבתיכם או אעפ"י שיודע הישראלי אותו ומכיר בו במלרי ויודע בו שלא יגע בו כלל אלא ישמרו עד לאחר הפסח ויחזור ויתנו לו מותר זה החמץ מפני כי כן הוא למעלה כי הכה אין מתבטל סטורא אחרת לגמרי עד לעמיד אף עשה כל החיקון שאלו עושי' מועיל לענין ההכנה בלבד ואחר הפסח יחזור למקומו וכן הוא על חטאת האדם שאס חזר וחטא יחזור כמתחילה מ"מ

לריך שיתנו איש הישראלי לכותי במתנה גמורה בלי שום תנאי זה יהיה לו ע"י תשובה מוחלטת בכל לבו שהוא ענין מכירה שהרי שנינו האומר לחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה אבל מכירה בדבר מועט שרי ר"ל אע"ג שלא הספיק לעשות תשובה גמורה ג"כ מותר : וכאשר נפרש הדין ע"ד הרמב"ם כי יש הפרש בין מתנה למכירה כי המתנה יהיה ענין התשובה אמנם המכירה הוא להחליף מעשה הרע במעשה הטוב הכי קאמר כאשר נתן איש הישראלי לכותי החמץ שלו הוא העון נתנו לקליפה שכבר הוליך אותו חזן לבית כאמור קודם הפסח אעפ"י שמכירו לס"א ויודע בו שלא יגע בו כלל אלא ישמרו לו עד לאחר הפסח ויחזור ויתנו לו ע"ד הכ"ל מותר ובלבד שיתנו לו מתנה גמורה ע"י תשובה מוחלטת בלי שום תנאי או שימכרו לו מכירה גמורה דהיינו להחליף מעשה הרע במעשה הטוב אפילו בדבר מועט אבל אם נתן לו החמץ זה של העוול במתנה שהיא התשובה על מנת להחזיר לא מהני דהע"ג כי מתנה על מנת להחזיר שמה מתנה היינו לענין מעשה המלוה כאשר ית' במקומו אם יעזור הב"ה אבל בענין החמץ של הקליפה לא מהני שכן שנינו האומר לחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה :

[ד] רישא ישראל לומר לכותי בשעה חמישית וכו' כי הכה נת' למעלה כי שתי שעות הקדומים שעה רביעית ושעה חמישית אשר שנינו אוכלין כל ארבע וחולין כל צמח הוא מורה על חטאת האדם במדרגות של התשובה אשר יעשה צימי בחורותיו וכן הוא מורה על זמן של הגאולה כדאיתא בזהר ובחיקונים מפני כי כן עיקר הגאולה הוא על ידי התשובה שנאמר היום אס בקולו חשמנו ולכן העושה תשובה בזמן הבחירות ימלא לו תוספת טובה בכל אחד מן השני דרכים הג' בין אם החליף מעשה הרע ע"י מעשה הטוב בין אם עשה התשובה ע"י תחבולה שנחגבר על ילרו ולכן הדין כך הוא כי יש רשות לאיש הישראלי לומר לכותי בשעה חמישית או קודם עד שאתה לוקח במנה קח במאמץ דמאחר כי אותו מעשה הרע

כִּי הַחֲכִלָּה הוּא לְהַכְנִיעַ הַקְּלִיפָה וְכִזְרֵה הַחֲמֵץ עֲלָמוֹ הוּא נִתְבַּטֵּל שֶׁהוּא מוֹרֵה עַל שְׁנֵי דְבָרִים עֲוִיבִים הַבָּאִים כֹּאחֵד רֵאשׁוֹנָה הוּא הַרְמָזוֹ לְאֹדֶם כִּי יִרְאֶה עֲוִיבֵי כִנֹּ"ל וּמֵה גַם כִּי נִכְנַע שׁוֹרֵשׁ ס"א וְכֹאשֶׁר מֵאֲכִיל אוֹתוֹ לְבִהמָה בַּפֶּסַח חוֹזֵר וּמַתְעוֹרֵר הַשׁוֹרֵשׁ שֶׁלֹּא לִמְעֻלָּה

וּנְכֻסֵּם בַּמִּקְוֹמוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת כֹּאמֹר זֹאת וְעוֹד רַעֲה אֲחֵרָה שְׁגוּרָה לַחֲמֵץ זֶה שִׁיבִיה בְּסוֹד אוֹכֵל לְבִהמָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁנֶּאֱמַר מִלְמִיחַ חֲזִיר לְבִהמָה כְּדֹאִיתָא פֶּרַשְׁתָּ פִּנְחָם וְהִעִיקָר הוּא לְשִׁדּוּף אוֹתוֹ כְּפִי הַדִּין : [ז] אֲסוּר לִיתֵן בְּהִמָּחוֹ לְגוֹי לְהֵאֲכִילָהּ בִּימֵי הַפֶּסַח וְכו' וְהִינֵנו מִפְּנֵי הַטַּעַם הַזֶּה כִּי מִפְּנֵי שֶׁבִּהמָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל לֹא עָלִיה בְּשַׁבָּת שֶׁנֶּאֱמַר לִמְטַן יוֹנוֹת שׁוֹרֵךְ וְחִמּוּךְ וְכֹל בְּהִמָּחָךְ כִּנְרָאָה דִּלְע"ג שֶׁהוּא מִין עֲמָלָה לִפִּי שֶׁהִיא בְּהִמָּחָ יִשְׂרָאֵל קִנְחָה לֹא קְדוּשָׁה כֹּחַ וְרֵאשׁ חֲמוּרוֹ שֶׁל ר' פִּנְחָם בֵּן

יֵאִיר ע"ה וְשֶׁל ר' יוֹסֵף בֵּן קֶסְמָל ע"ה וְלִכֵּן מִפְּנֵי כֵךְ גַּם זֶה חֵין לְרֵאשִׁי שֶׁבִּהמָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל יִתְנַכֵּה לְבוֹתִי בַּפֶּסַח מֵאַחֵר שֶׁקִּנְחָה לֹא קִלְתָּ קְדוּשָׁה חֵין יִתְנַכֵּה לְבוֹתִי שֶׁמֵּאֲכִיל אוֹתָהּ חֲמֵץ וְהִי חֲמוּרוֹ שֶׁל ר' פִּנְחָם לֹא רֵאשׁ לֵאבֹל עֲבַל וְלֹא דִמְאִי מִי"מ אִם הִעֵינן סִפְקָא אִם יֵאֲכִילֵנָה הַחֲמֵץ אִם לֹא חֵין שֶׁסְּחִיבּוֹר מֵאַחֵר כִּי דִּרְךְ הַבְּהִמָּה לֵאבֹל שְׁעוּרִים חֵין זֶה חֲמֵץ אֲחִזּוּקִי חִיבּוּרָא לֹא מִחֲזִיקִין וְהִנֵּה חֲע"ג כִּי הִיא בְּרֵשׁוֹת כּוֹתִי בְּקְדוּשָׁתָה עוֹמֵד שֶׁסְּחִלֵּל אִם הוּא יוֹדֵעַ שֶׁכּוֹתִי מֵאֲכִיל הַבְּהִמָּה שֶׁלֹּא פִּסּוּלֹת בְּעוּרִים שֶׁהוּא חֲמֵץ אֲסוּר מִפְּנֵי כִי הִנֵּה הָאֵשׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי נִמְלָא לוֹ הַגָּאָה קִלְתָּ וְהַחֲמֵץ בְּחוֹךְ הַפֶּסַח אֲפִילוֹ שֶׁל גוֹי אֲסוּר בִּהְגָּאָה כִּי הוּא מוֹרֵה עַל שֶׁהַקְּלִיפָה חוֹזֵר לְהַתְעַלּוֹת לִמְעֻלָּה כִנֹּ"ל :

[א] הִנֵּה כִזְרֵה נִתְבַּחֵר לִמְעֻלָּה כִּי הָאֵשׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הוּא מֵאוֹתָהּ לַעֲשׂוֹת בְּדִיקָה וְלַעֲשׂוֹת בִּישׁוּר מִן הַחֲמֵץ הוּא סוֹד הַקְּלִיפָה לְהוֹלִיךָ אוֹתָהּ גִּבְלֵי הַמִּקְוֹמוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת מִן הַכֹּלל אִם מִן הַפֶּרֶט כִּי בֵּן נִמְלָא בֵּית לִמְעֻלָּה כְּדֹאִיתָא בְּזוֹכֵר פֶּרַשְׁתָּ יִהְיֶה דָף פ"ה . וז"ל מִבֵּית עֲבָדִים וְכו' כֹּחַ דְּחִיַּת בֵּיתָא לִיגְלִילָה חִיַּת בֵּיתָא לִתְחַל בֵּיתָא קְדִישָׁא לִעֲלִילָה דְּכִסִּיב בְּחִמְתָּה יִבְנֶה בֵּית בֵּיתָא תִּתְחַל דְּלֹא קְדִישָׁא כֹּחַ דְּכִסִּיב מִצִּית עֲבָדִים וְנֶאֱמַר וְנִתְחַל לֵהֵם בְּצִיתִי וּבְחִמּוֹתַי יָד וְשֵׁם וְנֶאֱמַר אֲשֶׁרִי חֲבֹרָה וְחִקְרָב יִשְׁכּוֹן חֲלִירִךְ וְלִכֵּן כִּנְגֵד מֵה שֶׁהוּא כִּנְגֵד הַבָּתִּים נֶאֱמַר שֶׁאֵל לֹא יִמְלֹא בְּבִתְיֹכֶם כִנֹּ"ל וְכִנְגֵד מֵה שֶׁהוּא בְּשִׁאֵר הַמִּקְוֹמוֹת נֶאֱמַר וְלֹא יִרְאֶה לְךָ שֶׁאֵל בְּכָל גְּבוּלְךָ וְלִכֵּן נִינֵי כֹאשֶׁר חֲנוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכו' וְהִינֵנו מ"ש בְּגִיטִין פ"ו חִיַּת חִיָּסִי בֵּן יְהוֹדָה הִיָּה מוֹנֶה שֶׁבֵּחַ שֶׁל חֲכָמִים וְכו' ר' יִשְׁמַעֲלֵל חֲנוּת מִיּוֹנוֹת וּפֶרֶשׁ"י ז"ל חֲנוּת

אֲפִילוֹ לְבִהמָת אֲהָרִים אוֹ שֶׁל הַפֶּקֶד : [ז] אֲסוּר לִיתֵן בְּהִמָּחוֹ לְגוֹי לְהֵאֲכִילָהּ בִּימֵי הַפֶּסַח אִם הוּא יוֹדֵעַ שֶׁמֵּאֲכִיל אוֹתָהּ פִּסּוּלֹת שְׁעוּרִים שֶׁהוּא חֲמֵץ :

תַּמְ"ט . דִּין חֲמֵץ שֶׁנִּמְצָא בְּחִנּוּת יִשְׂרָאֵל וְהַפּוֹעֵרִים נִכְרִים אוֹ בַּהֶפֶךְ וְבוֹ סֵעִיף אֶחָד :

[ח] חֲנוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל וּמֵלֵאִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל וּפּוֹעֵלִים הַנִּכְנָסִים לָשֵׁם נִכְרִים חֲמֵץ שֶׁנִּמְצָא שֶׁם אַחֵר הַפֶּסַח אֲסוּר בִּהְגָּאָה חֲנוּת שֶׁל נִכְרִים וּמֵלֵאִי שֶׁל נִכְרִים פּוֹעֵלִים הַנִּכְנָסִים לָשֵׁם יִשְׂרָאֵלִים חֲמֵץ שֶׁנִּמְצָא שֶׁם מוֹתֵר אֲפִילוֹ בִּאֲכִילָה כֵךְ הִיא גֵרֶשֶׁת רִשִׁי וְרִבִּינוּ הָאֵל אֲבָל רִבִּינוּ חֲנַנְאֵל גּוֹרֵם בַּהֶפֶךְ : יִשְׂרָאֵל

מִיּוֹנוֹת יִינָם מוֹכֵן בֵּה הַמִּיד שֶׁאִין הַחֲמוּזִי לִרְךְ לוֹמַר לְלוֹקֶחֶן הַמִּתִּינוּ וְאֲבִיָּא לָכֵם כֵּן נִלְרַךְ הָאֹדֶם לְלַמּוֹד מִפּוֹ מִיּוֹמָן לוֹ וְתַלְמוּדוֹ עֵרוֹךְ בְּפִיו עכ"ל וְהִנֵּה הָאֵשׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אֲשֶׁר נִמְלָא לוֹ חֲנוּת בְּאוֹתָם חֲלָרוֹת בֵּית ה' שֶׁנֶּאֱמַר בֵּהם נִכְסְפָה וְגַם בְּחֵלֶה נִפְשִׁי לְחֲלָרוֹת בֵּית ה' וְעוֹד הִיָּה לוֹ מִן הַשְּׁלִימוֹת כִּי גַם כֵּן הִיָּה מְלִיָּאָה כֹּחַ עוֹב מִן הַחֲסוּרָה וּמִן הַמִּלּוֹת אֲשֶׁר יֵעֲשֶׂה אוֹתָם הָאֹדֶם בְּעֵס"ו וְהִינֵנו כִּינּוֹי לִמְ"ש וּמִלֵּאִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל הִינּוֹ הַסְחֹרָה וְכֹלִי הַחֲנוּת שֶׁהִם כִּינּוֹי לְחֹרֶה וּמִלּוֹה כֹּאמֹר חֲמֵץ הַפּוֹעֵלִים הַנִּכְנָסִים שֶׁם הִם כּוֹחִים מִפְּנֵי מַעֲשִׂים הַרְעִים אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁנִכְרָה מֵהֵם מִשְׁחִיתִים כְּמוֹ שֶׁנִּינּוֹ הַעוֹשֶׂה עֲבִירָה אֲחַת קִנְה לוֹ קִטְיוֹגוֹר אֶחָד וְאֵלֵּא הִם נִכְנָסִים לְחוֹךְ הַחֲנוּת מִפְּנֵי כִי כֵךְ אֲחִז"ל עֲבִירָה מִכְבָּה מִלּוֹה וּמֵה גַם אִם בְּלוּמְדוֹ בְּחֹרֶה הִיָּה מוֹדֵמֵן לוֹ הַרְבּוּרִים רַעִים ג"כ הִם נִכְנָסִים לִמְעֻלָּה לְחוֹךְ אוֹתָהּ חֲנוּת שֶׁלֹּא לִעֲמָלָה הַחֲסוּרָה וְהַחֲלָיָה אֲשֶׁר יֵעֲשֶׂה וְלִכֵּן חֲמֵץ הַנִּמְלָא שֶׁם אַחֵר הַפֶּסַח אֲסוּר בִּהְגָּאָה מֵאַחֵר כִּי לֹא שֶׁם לְבוֹ הַתְעוֹרֵר בְּחִשּׁוֹנָה קוֹדֶם הַפֶּסַח וְלֹא דַעַת וְלֹא חֲבוּרָה יִכְמֹה זְמַנִּים שֶׁהִיָּה לוֹ לַעֲשׂוֹת בְּדִיקָה וּבִישׁוּר וְלֹא שֶׁת לְבוֹ לִחֲלֹת לִכֵּן אֲחִז"ל חֵין לוֹ חֲקִנָה לַעֲלֹם וְיִהְיֶה מִזֶּה יִהְיֶה כֹאשֶׁר הוּא חֲנוּת שֶׁל כּוֹחִים לִפִּי כִי גַם זֶה לַעֲשׂוֹת זֶה עָשָׂה הַחֲלָסִים כְּדֹאִיתָא בְּזוֹכֵר כִּי כֹאשֶׁר יֵשׁ בַּסֶּטֶרָא דִּימִינָא הִיבְלוֹת שֶׁל הַקְּדוּשָׁה כֵךְ נִינֵי נִמְלָא בִּס"א הִיבְלוֹת לַעֲוֹמָלָה וְכֹל הִיבֵל מֵהֵם הוּא מֵלֵא מֵאוֹתָם כּוֹחֹת הַעוֹמָלָה וְלִכֵּן כּוֹתִי זֶה שִׁיָּם לוֹ חֲנוּת בִּס"א וְגַם מֵלֵאִי שֶׁל מֵלֵאִי בְּחוּכֵם הִם כֹּל כּוֹחֹת הַעוֹמָלָה אֲשֶׁר הִם שֶׁם בְּקִרְבּוֹ וְהִמָּנֵם הַפּוֹעֵלִים הַנִּכְנָסִים לָשֵׁם הִם יִשְׂרָאֵלִים דִּהִינּוֹ אוֹתָם הַנִּשְׁמוֹת שֶׁנֶּאֱמַר בֵּהם רִאִיתִי אֶת כֹּל הַעֲשׂוּקִים וְהִם מִכְמָה מִינִים שׁוֹנִים דַּעֲשִׂיקָה הִיָּה עִיקָלָה כְּדֹאִיתָא בְּזוֹכֵר פֶּרַשְׁתָּ מִשְׁפָּטִים וְלִכֵּן חֲמֵץ הַנִּמְלָא שֶׁם דִּהִינּוֹ חִיָּה חֶלֶק מִמוֹתָן יוֹתֵר הַנִּמְלָא שֶׁם כִּנּוֹן חֲסִידִים מִן הַחֲמוּמוֹת מוֹתֵר אֲפִילוֹ בִּאֲכִילָה וְהִעֵינן כִּי הִנֵּה נִתְבַּחֵר בְּזוֹכֵר פֶּרַשְׁתָּ מִשְׁפָּטִים בַּפֶּסּוֹק עַת אֲשֶׁר שֶׁלֹּא הָאֹדֶם בְּאֹדֶם דִּס"א שֶׁלֹּא הָאֹדֶם דִּסְטֵרָא דְקְדוּשָׁה וְלוֹקָה אוֹתָהּ נִשְׁמָה מִשֶּׁם סוּף שֶׁהוּא לִרְע לוֹ לִסְטֵרָא אַחֲרָה וְסִימָן לִזֶּה מֵה שֶׁעָשָׂה הָאֲרֹן מִן הַרְעוֹת בְּפִלְשְׁתִּים כֹּאשֶׁר שָׁבּוּ אוֹתוֹ חֲלָלִים וְלִכֵּן אוֹתוֹ הַחֲמֵץ הַנִּמְלָא שֶׁם עַל הַסֶּחֶם הוּא שֶׁל מֵלֵאִי בְּעַל הַחֲנוּת וְהִמִּלֵּאִי וְהִינֵנו אוֹתָם הַחֲלָלוֹת שֶׁל קְדוּשָׁה הַנִּמְלָאִים שֶׁם הִם מוֹתֵרִים אֲפִילוֹ בִּאֲכִילָה וְהִם נִכְנָסִים בַּסֶּטֶרָא דְקְדוּשָׁה זֶה הוּא כְּפִי גִרְסַת רִשִׁי ז"ל לִפִּי שֶׁהַכֹּל הוֹלֵךְ אַחֵר עַל הַחֲנוּת וּמֵה גַם

נשאל אשה ולא יבנה בית וכו' ולא והיה העולם חרב אמנם
בזוהר פרשת חרות שם נאמר ובהנה עוב מאד זה הילך
באופן אחר והוא מפני כי בעצורו נחל האדם ג"ע וחיי
העם כמשל של הזונה ע"ש אמנם עוד נת' בזוהר פרשת
חלל כי הנה הילך הוא עד
וע"י מעשה האדם נהפך לעובד
ונעשה שדי ולכן אזהרה הקב"ה
לעבדו בשני ימים שנה' בכל
לכך ולכן חמץ זה הוא הממקן
העיסה ונעשית פת שהוא
מאכל אדם ואוכל פרי מעשיו
בעה"ז והקנן קיימת לו לעבד
וכך נמי למעלה אותו חלק מן החמץ הוא המעורר הייחוד
העליון כנ"ל בפ' יקר מחכמה מכבוד סבלות מעט וע"י
כן נעשה לחם בסוד לחם הפנים היינו הלחם אשר הוא
אוכל אשר על כן כל מלוא אשר יעשה האדם הוא נקרא
כבר אחד כאשר עשה המלוא כחקנה וציה"ט וציה"ר
כנ' ואיחא בזוהר פרשת פנחס דף רמ"ד ח"ל אמר רשיא
מסימנא מאן דמולול בפירורין דהמא וזריק לון באתר
ללא אלעריך האי וכו' כל שכן מאן דמולול בפירורין דהמא
דאורייתא מאן דמסר רצין דאורייתא לאנשים דלאו חיון
הגונים דשליט עליהו יאה"ר אשה זונה דאחמך עלה כי
בעד אשה זונה עד כבר לחם ולית לחם אלא אורייתא וליה
כבר אלא הלכה אחת וכו' הרי נת' מה המאמר כי כבר
הוא כנוי אל הסודות ולכן יהיה פירוש זה הישראלי שהוא
מחזירו כבר קודם הפסח היינו כינוי אל הסודות והמלוא
ואמנם הלואה זו הוא סוד גדול ועיקר גדול הוא בידינו
הוא משחז"ל כל אחד מישראל יש לו שני חלקים אחד
ג"ע ואחד בגימטריא וזה אדם נועל חלקו וחלק חבירו
ג"ע וכו' והנה זה מובן על המקום שיש לו האדם ג"ע
לפוס ריבוא אמנם כאשר נהן לב דבדרי חז"ל כי לא אמרו
יש לו שני מקומות אלא שני חלקים דבר גדול אמרו והוא
על דרך משחז"ל כי הנשמות הם חלק אלוה ממעל וכן
הוא הענין של חלק זה כי כל איש מישראל יש לו חלק
מסערה דקדושה הנקד' ג"ע בכינוי וכן נמי יש לו חלק
מח"א המכונה לגימטריא והבן וכבר ביארחי מאמ' זה אמנם
הנראה בזה הוא כי הנה בלי ספק כי זה החלק אשר יזכה
אליו האדם השלם על ידי מעשיו הם הסודות והמלוא אשר
יעשה אותו הרשע כי הלא יש לנו לדעת כי כאשר האדם
עשה מלוא ועבירות פעמים העבירות דוחים את המלוא
כמשחז"ל עבירה מכבה מלוא ולכן המלוא הם הולכים אלל
הדיוק אשר יזכה ע"י מעשיו לקחת חלק זה שלכן חז"ל
אם עשית חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות של
מלוא ופעמים אין בהם כדאי לדחות אותם ומתקיים כי
עבירה מכבה מלוא אמנם זה יהיה כאשר אין בו עוד
חוקה כך חז"ל כל זמן שהרשע בחיים יש תקנה שיעשה
חשובה אמנם במות אדם רשע מאבד חוקה אמנם כל
זמן שהרשע עדיין קיים לא יאבד המלוא שעשה אמנם הם
נקראים

אם נאמר בדרך מ"ש כי עיקר הנמלא בחנות הוא היין על
דרך מה שפירש לשם בחנות מיונת שהוא היין אם כן
מאחר שנגמרים שם מלואים לכן החמץ הנמלא מהם שהוא
אותה הקליפה אסור בהנאה אף על גב שנאמר כי היין
עלמנו מותר וכן כאשר החנות
והנוללי של מלוי מאחר כי
בעל החנות עיקר לכן החמץ
הנמלא ביד הישראלי הוא של
בעל החנות ולכן מותר אפילו
באכילה כאמור למעלה כי
החמץ של כותי מותר אפילו
באכילה מפני כי הוא חוזר

ת"ן. ישראל ונברי שיש להם שבתות. ובו ו' עיפים :

[א] ישראל שלוח בבר מחבירו קודם הפסח צריך
לפרעו אחר הפסח ויש בו משום גזל אם אינו
אם

אל הקדושה כמזכר לעיל : ובפי גירסת רבינו חננאל שאומר
כי העיקר הם הפועלים הנכנסים לשם הענין הוא בהפך
וארמוז אותו באופן אחר והמשכיל יתן את של זה בזה
והענין כי כאשר החנות והמילוי של ישראל סערה דקדושה
והפועלים הם כותים סערה אחרת בסוד כי ראתה גוים
באו מקדשה ובאו פה פרועים וחילולו לכן החמץ הנמלא
שם חז"ל שהוא אחר הפסח שברי נעשה הביעור אסור
בהנאה כל שהוא נמלא מסערה אחרת לפי שהוא ממלא
מקדש וקדשו כי העיקר הוא החנות ולפי"ר"ח כי אחר
פועלים חלוקין דמשמע כי חמץ זה מן הפועלים שהם
כותים אותו חלק מהם הנמלא בחנות הוא הטוב
והמותר של הקליפה כי הנה בפסח נדחה וילא לחוץ על
ידי הביעור ולכן החלק הנשאר שם מותר אפי' באכילה
לפי שהוא נכלל בחוץ הקדושה בסוד הלחם אשר הוא אוכל
אמנם חנות של כותים ומילוי של כותים והפועלים הנכנסים
שם ישראלים שנפלו בחוץ הקליפה הנשמות הקדושות החמץ
הנמלא שם אחר בעל החנות חלוקין כפי גירסת רש"י ז"ל
ולכן החמץ של כותי אסור אפילו באכילה ואותם הפועלים
עליהם נאמר הונוך תמים ופועל דק כדאיחא פרשת אמור
ע"ש שהם מתקנים למעורבותם ומלבישים בתרבה ועטרה
זה החמץ ולפי"ר"ח שהכל הונוך אחר הפועלים הנכנסים
שם נמלא כי זה החמץ הוא מלך העון שלהם שהנה עבדו
עליו בכל יראה וכל יומא ולא עשו הביעור על העונות
ועל הפשעים ולכן מאחר כי זה הנמלא היה אחר הפסח
יהיה אסור אפילו בהנאה מאחר שהיו פועלים עלולים
והענין בקיבור אם חמץ זה נאמר שהוא אותו פרטי שלא
עשה תשובה הנה הוא נדחה ולא יהיה לו הנאה מאותו
עון בלתי דרך יין הכל ואם נאמר כי חמץ זה היינו
שנאמר איזה חיוני שם בזמן שדוחים מ"ה לרוח הטומאה
כנ"ל ולא נדחה הפסח לכן הוא אסור בהנאה כאשר יחברו
הבבא ב"ד בחייב מאן דלא יוכל למחמי למעורבותא ליתי
וייחמי וכו' הנה זה הוא אסור להאזין בהנאה זו וכל יראה
גאות ה' :

[א] כבר נת' למעלה כי ענין החיץ הוא לדרך גדול
לאדם ומה גם למעלה כי הנה חז"ל צ"ח
והנה עוב מאד זה יאה"ר שאלמלא כן לא היה האדם

מנו' ולא כיון שהסנה עמו כן ח"כ כי אחר הפסח נזהר לו לחם חמץ מותר לפי שהם המזרח הקמח ומעטת יבצר נח' כי החמץ של כוה' לאחר הפסח מותר: [ד] ישראל שיהיה לו חמץ ואפס' כי כוה' חמץ בפסח אפילו מעט אסור לקבל בשכרו וכו' כל

אלי דברים מבוזרים הם מתוך הדברים הנאמרים למעלה ואין להאריך: [ו] מותר לומר נכבד בפסח הילך דינר זה וקנה לך ואכול וכו' איתא בזוהר פ' תלך דף רע"ז: ו"ל בשכינתא דכתיב בה ומלכותו בכל משלה אית לה כמה נערות עבריות ושפחות עבריות ואית לה עבדים ושפחות נכריות בנין דלא ישתכח מלכות' לאחר בעלמא ואלין שפחות נכריות מסערא דקס המות נוקבא דם' מאל וכו' הנה מבוזר מהם המאמר כי השכינה יש לה עבדים ושפחות נכריות וכלי ספק כי כמו שהשכינה היא מחלקת מזון לנערות' העבריות' שכן נאמר בלשון חיל וחסון

קדרות ערף לביתם וחמץ לנערותיהם כך היא מחלקת מזון לעבדים ושפחות הנכריות שנא' ואחם מחיה את כלם וכן נמי זאת תורת האדם כי נמלא אמו ית"ס והמזומחין לו וית"ר והמזומחין לו כדאי' בזוהר פ' בא דף מ"ב. ו"ל דלכל בר נש דאית ביה ארבע יסודין ארבע מלאכין נחתין עמיה מימינא וארבע' משמאלא ארבע מימינא מימאל וכו' ארבע משמאלא עון משחית וכו' ולית בר נש דלית ביה ארבע יסודין אבל כפוס יסודא דאקדים ביה הכי מקדימין אלין ארבע וכו' והנה בלי ספק כי אלו המלאכים הם נהנים ומזוים ממעשה האדם כל אחד כפי דרכו אחם המלאכים שהם קדושים מסערא דימינא הם נהנים מחורתו ומעשיו הכוזבים אמנם אחם שהם מסערא דשמאלא הם נהנים ממעשים הרעים אשר יעשה האדם לחטא בהם ולכן משני סיבות הללו מותר לאיש הישראלי לומר לעבדו הגשמי בפסח הילך דינר זה וקנה לך ואכול מאחר שכן הוא לריך לפרנס אותו הרוחני ואעפ"י שהוא יודע שיקנה חמץ מותר שהרי גם למעלה כל הקליפות וס"א אין נהני' מסערא דקדושה הנקרא מלא מפני שהם נדחים למטה ולכן אין מתפרנסין' אלא מס"א עמין אבל לא יאמר לו לך ואכול ואני פורע מפני כי יש הפרש גדול בזה דאלו מה שאומר הילך דינר זה וקנה לך לאכול משמע שהוא נותן לו ההנאה מן החטא שכבר עשהו אבל כשאומר לך אכול ואני פורע משמע שפורע ממך שעתיד לחטא בהנה וא"כ משמע שיעשה תנאי לחטא ולכן אסור לומר כן ויש מחירין מפני

נקראים בדרך הלואה ויהיה נח' כי זמן הפסח הוא מבוזר ומעומד ה' הדדיקה של מעשים הרעים שהם דוגמא אל החמץ ואריך לעשות בהם מלוא ביעור והנה איש הישראלי זה הנה מלאך ו' הוא הסבך מחבירו איש הישראלי הנבחר שלם

אם אינו פורעו: [ג] ישראל שמקבל סוכרי ברכיה ככרות בבל יבוע יאמר לו קודם פסח שיתן לו בשבוע של פסח קבא או מעות וכיון שהתנה עמו כך אף על פי שאחר הפסח נותן ככרות חמץ חילופי הקבא והמעות הן ושרי: [ג] ישראל ונכרי שיש להם תנור בשותפות אומר ישראל לנכרי קודם הפסח מול אתה של פסח ואני אסור אח"כ: [ד] ישראל שחיה לו תנור ואפו בו נכרים חמץ בפסח אפילו מעות אסור לקבל בשכרו דה"ל משתכר באיסורי הנאה ואם קבל כבר המעות מותר ליהנות מהם: [ה] יש מי שמתיר להשכיר תנור לנכרי ע"פ שיאפה בו מצה ואם יאפה בו חמץ אין זקוק לו: [ו] מותר לומר לעבד בפסח הילך דינר זה וקנה לך ואכול ואף ע"פ שיודע שיקנה חמץ אבל לא יאמר לו צא ואכול ואני פורע ויש מתירים גם בזה אלא א"כ הקדים דינר או שנשא ונתן ביד. אסור להשכיר כלי לנכרי בפסח כדי שיבשל בו חמץ אבל משכיר לו חמור להביא עליו חמץ:

על הדיקים כמו שתבאר בכוונת ברכת על הדיקים כמו שתבאר וכן שכר טוב לכל סבועות בשמן באמת וביס חלקנו עמם כי יכוין האדם לומר אם באולי חטא וגרם לו הפעם שהלכו המלות שעשה לזולת יסיה אותו החלק עם לריך אחר שאינו רוצה ליהנות ממם שאינו שלו ולכן מחזיר לו הכל וכמו כן בל"ד כי לריך הדיק לפרוע אחר הפסח ויש בו דין גול אם אינו פורעו לו כאשר עשה תשובה ולאחריה החסיד ג"כ שאינו חפץ ליהנות ממם שאינו שלו לנכרי ידיה נחשב משום גול אם אינו פורע לו כאמור: [ב] ישראל שקבל מכותי ברכית ככרות וכו' הנה ח"כ כי הסורה החירה ליקח רבים מכותי שנא' לנכרי תשיך שיהיה נהנה ממנו כי זה הוא יורה שהוא סיבה ליקח ההארה אשר נקדו אור בו בסוד אשר שלם האדם באדם לרע לו ע"ד ה"ל וגם החמץ של כוה' מותר ליהנות ממנו מ"מ בזמן הפסח נאסר לגמרי מן הפעם ה"ל כי הנה בזמן הפסח יש שני סיבות לאסור אותו האחד הוא כדי להכניע הקליפה ס"א ביותר כדי שיהיה זה החמץ הסבך לזמן העמיד בביתא הכולל במהרה כי אז נעשה הביעור לגמרי ש' ואחר רוח המומחה לעביר מן הארץ זאת ועוד סיבה אחרת לפי כי לריך לבצר ולכוילא הקליפה לחץ כדי שיהיה מקום פנוי אל הקדושה להתייחד כאשר נח' מן הוזהר ולכן כל מין הנאח הנמשך מס"א הוא החמץ אסור ולכן ישראל המקבל מעכו"ס הגשמי ככרות ברכית בכל שנוי אין ראוי לקבל ממנו בפסח אלא יאמר לו קודם הפסח שיתן לו בשבוע של פסח קמח או

וכלי שלישי וכן ימלא כי ג' מיני מים הם אחד אשר על האם ואחר כך המים שהם על ידי הערה ומים קרים וכל זה הוא בדרך כלל: ועתה תחיל לבאר מענין הכלים ואע"פ כי בזהר אמר דרך סתם ולא עשה הפרש זולת במקל לר"ך להבין פרטי הדברים כי כמו שאלו רואים בחוש הראות כי בענין הגשמי כל איש ואיש נמצא אלו כל אלו הכלים ראשון ושני ושלישי כך לר"ך שהיה נמצא בעלם אדם שלשה מיני כלים אלו והם חוץ ממנו והאדם משתמש בהם כך יהיה בגוף האדם כי הכלים הם באיברי' שבו והאדם הוא הגשמי' המשתמש בהם לאורכה כמ"ש חז"ל עשרה דברים משמשים את האדם והם שהמאכל עוזר בהם והנה אלה הם חלק אחד: והחלק השני הוא מה שחז"ל ב' מעשרה שלימים אשר היו בעיר והחלק השלישי הוא משחז"ל עשרה דברים משמשים את האדם שלשה הם נקשות ושלשה אינם נקשות ואמנם

כי על הסתם אין לדיק אשר לא יחטא מי יאמר זכיתי לבי: אסור להשכיר כלי לכותי בפסח כדי לבשל בו אבל שכירות החמור מותר לפי שאין הסגולה מגוף החמץ ובזה נ"ל הכל למעלה כי הנה הכלי הוא רומז לכלי עליון של הקדושה ונמצא מכנים חמץ הוא סעודה לאחר לחך הכלי זה אבל החמור הוא מחלק סעודה אחרת ועל כן גם אם יהיה חפצו ממנו לאיש הישראלי הנה מה עוב כי על ידי כך נכנס הקליפה:

[א] **כבר** הנחתי למעלה כי הענינים של פסח

הם נחלקים לשלשה בחינות האחד הוא על הבחנים ועל המושבות והבחינה השנייה הוא על הכלים ראשון ושני והבחינה השלישית הוא במאכל אדם וכל חלק מבחינות השלשה אלו הוא נחלק לכמה בחינות וכל בחינה משלשה הללו הוא רומז ג"כ למעלה לדברים עליונים ונעלמים כי לולי שהרמז בכל

תנ"א. דיני הגערת כרים. ובו כ"ז בעינים:

[א] קדרות של חרם שנשתמש בהם חמץ כל השנה אפילו אותם שעושים בהם דייסא ומיני קמחים משפשפן היטב בענין שלא יהא חמץ גיביר בהם ומותר לשהותן לאחר הפסח להשתמש בהם בין במינו בין שלא במינו ומצניען בפסח במקום צנוע שאינו רגיל לילך שם כדי שלא יבא להשתמש בהם בפסח וטוב לסגורם בחדר ולחצניע הספתת אבל הדיסק שיסיקם באש אינו מועיל להם ולא לשום כלי חרם שנשתמש בהם חמץ אפילו שלא על ידי האור אלא שעירה לתוכו ורתחין ואפילו אם ימלאו נחלים דחיישינן דילמא חיים עלייתו שפא פקעי ולא עבדי להו הסקה מעלייא ומיהו אם החזירן לכבשן שמצרפים בו כלי חרם חדשים מותר דכיון שמכניסין להדיסק גדול כזה ודאי לא חיים עלייתו דילמא פקעי אבל לתגורים

הכלים הללו הם גשמיים רק הפועל בהם הוא נפש האדם והוא דומה אל הכלים שהאדם משתמש בהם שהם כלי מחכות וכלי עץ וכלי חרם כך הנפש הוא פועל באדם על ידי האיברים הנ"ל ואמנם המשתמש בכלים אלו הם שלשה כחות ידועות שהם נפש רוח נשמה: ועתה יתבאר כל פרטי מאלו במקומם והנה הסתיל הדין מענין כלי חרם מלמעלה והוא מכלל כלי זכוכית והנה ראו לנו להקדים הקדמה אחת כדי שיוכן הכל והוא כי מאחר שנבאר כי כל שלשה מיני כלים אלו כלי מחכות כלי עץ כלי חרם הם לזדקים בכל איש ואיש ח"פ מפני מה יתואר אדם אחד לכלי חרם ואדם אחר לכלי אחר ומפני מה האדם הנמשל לכלי חרם אין לו חקקה אלא ע"י שצירה כאשר הוצא מן המאמר הכל מן בזהר אמנם הענין הוא כי הנה לעולם אלו הכלים הם שוים לכל אדם כנראה לעין כל כאמור אך הספרש הוא יהיה באישי הזמן כי האדם אשר נוסה אחר סוג הכלים הנקרא כלי חרם כך נקרא שמו כדמיון המלאכות הגשמיים אשר יעשה האדם כי המתעסק במלאכה כזו והספך נקרא זהבי והמתעסק במלאכה כלי חרם נקרא קדר וכן כל אחד נקרא על שם פעולתו כמו כן כל איש אשר נוסה אחרי חלק מן האיברים אלו כך הוא נקרא על שם ולכן חלק זה הוא הנוטה אחריהם אחר הדברים אשר אין להם אחרית ותקוה כגון אכילה ושחית וכו' ולא לאדם זה נאות ומכוון להקראו כלי חרם לפי כי הכל הנה מן העפר והכל שב אל העפר ולכן מקומו הנצחי בני יוון סיקרים המסולאים בפי כי מלאכתם

אלו הדברים לאורך הדברים העליונים הנעלמים לא הוהך לעשות עניינים אלו בכל שנה ושנה ולולי כי כל דבר מאלו יש לו שורש למעלה לא היה כך בעולם הגשמי למטה והנה כבר נבאר הבחינה הראשונה של הבחנים למעלה הנראה בה בעולמות ובהיכלות כנ"ל ולכן עתה אשוב לבאר הבחינה זאת השנייה שהיא הנראה בענין הכלים והוא ג"כ נחלק לשני בחינות אחת היא בגוף האדם והבחינה השנייה היא רומזת למעלה ולכן אקדים מ"ש בזהר כדי להבין זה הענין ושם נאמר פ' בהעלותך דף ק"ג. וז"ל ואומרים על מאני דפסחא כלים שנשתמשו בהם בלזון מטבילין בלזון והם עשורים אינן נשמתיין דאינן מסערה דרחמי ואינן רחמיים מארי חנא וחסדא לא לריכים לאדכאה במים פושרין כבינוים כ"ש בחמי חמין דבסון מחדכין רשעים גמורים וכו' בגין דזוהמא דילהון נפישא אבל לדיקים גמורים בלזון דעלייהו אסמך כל המשים ריח בין הדברים מלנין לו גיהנם ואית נשמתיין חמריים שהם כמאני חרם שצירתיין זו היא עטרתן כד"ל נשברו נטערו ורזו דמלה זכתי אלמים רוח נשברה וגו' מאני דאמלעיתא דאיכו אור דכתיב בה וטורה אור עכ"ל הנה מבואר מזה המאמר כי כל אלו הכלים האמורים בדברי חז"ל הם כינוי אל כל איש ישראל אשר נמצא בהם כמה בחינות לא ראי זה כראי זה אמנם הדברים הללו עדיין הם לריכים ביאור ראשונה לר"ך לבאר כי הכלים הם נחלקים לשלשה בחינות והם כלי מחכות וכלי עץ וכלי חרם זהו בדרך כלל ואח"כ נבא אל הפרטים וכן ימלא כלי ראשון וכלי שני

בחורג הנחמדים מזהב ומפז איכה נחשבו לנכלי חרש (איכה ד) ולא ראי זה כראי זה כי כלי חרש הם מעשה ידי יואל והללו הם מעשה ידי יואל בראשית ולכן יאמר נא קדרות של חרש ששחמם בהם חמץ בכל השנה וכו' והענין כי כאשר נתבאר כי כימים האלה של חג הפסח הם מזכרים ועשויים מזמן של הבריאה כי אדם הראשון הולד בהם חטא בעלת הנחש ועשה חטובה מחטאו שהיה מענין אכילה וישראל אע"ג שפסקה זוהמתן זו כאשר עמדו לפני ה' סיני אח"כ חזרו וקלקלו בענין האכילה כמה פעמים כנ"ל כי לפי ששבו על עון אבותם לכן הולך הכתוב לזוהר פעם שנית על ענייני הפסח וענש עליהם כרת מפני כי כן מחמלה ענש מיתה על אכילה עץ הדעת שנאמר ביום אכלך ממנו מות תמות כאשר יתבאר לקמן הדק היטב בע"ה ולכן מפני כי כן מלוח האדם על בדיקת העון בע"פ ולעשות הביטור על ידי התשובה או דבר אחר באופן הנ"ל אשר על כן האדם זה אשר יש לו כלי חרש הם האיברים ששחמם בהם חמץ כל השנה מחמלת האדם מריבוי מאכל ומשחה הוא מה שהאדם דם בעקביו כל השנה והוא עיקר החטא כמחז"ל ולכן בא הדין עתה על אותם העושים דייסא או מיני קמחים שמורה על ריבוי האכילה שנבלע ביותר בכלים שלו הם האיברים לכן משפספס הטיב בענין שלא יהיה החמץ יוכר בהם כי בה לא חסרה התורה אכילה ופסיה רק דברים שהם אך למותר עד שיתכר שממלא רסן בענו ויעש גם הוא מטעמים מחוקים לחבו ולכן כאשר הוא חוזר וממעט האכילה לכן אלו הכלים מותר להשתותן אחר הפסח בלי שינוי דהיינו אע"ג אשר חז"ל הגידו לאחר ג' ימים כרסו נבקעת ונשפכת על פניו ואומרת טול מה שבתרת ונתת בי לא כאלה חלק המשפספס ומשפספס במעשיו כי מותרת להשתות כלים שלו של האכילה עד לאחר הפסח כמו שסן להשתמש בהם כדי לזרבו דמאחר דקים לן אין בין לדיקים מהים אל החיים אלא הדיבור ודאי שכללים הם האיברים כדקיימי קיימי ומה גם בהיותו בעס"ו משחמם בהם בין במינו בין שלא במינו היינו בין בענין האכילה בין עניינים אחרים הנעשים בכלים אלו כגון שחוק והיסול ודיבור וכיוצא לא אמרו לאסור אותם אלא הרגון שישפספס מהם כדי חייו וענין האורך אמנם מליניען בפסח במקום לנוע כי מפני שעתה עשה תשובה מהם לכן לריך להיות מזכר בהם להיות נוכח בלתימות גדול שנאמר והלנו לכה עם אלהיך כדי שלא יבא להשתמש בהם בפסח לפי כי בהם אותה התורה ושחמם בחנך וכו' חיישינן שמה יחזור להמך אחר התאות אלו הראשונות של מאכל ומשחה מאחר שחז"ל אין שמהם אלא בבשר ויין ואנחנו נלעינו על השמחה אך לא נלעינו על ההוללות ועל השכחות כח"ס הרמב"ם ז"ל ולכן טוב להוטרם בחדר ולהלניע השמחה שלא יהיה מבקש פחה לעשות כמו שהיה עושה בחמילה במעשיו הראשונים והנה חזר והגיד הדין אכל היסק

סיסיקס באש אינו מועיל בהם ולא לשום כלי חרש וכו' הנה ענין היסק זה הרמז בו הוא סוד התענית כאשר יבא לקמן שהנה החקינו ז"ל לומר רבש"ע גלוי וידוע לפניך שהתחתי עמי ע"י יסוד האש וכו' ולכן יאמר הדין כי לחקון הדברים האלה אינו מועיל בהם כדכ"ג שיעשה מלבנים ועפר ואופים וסמגנים בו וכן תנור קטן כמה תעניות קודם הפסח שקורין פירליא הפיקו מבחורין אסור לאפות בו בפסח דאין חמץ שלו נפלט בבך ואם מלאו גחלים מבפנים ע"פ כל עולם הסקה זו אין מועיל ואין מספיק לחקון כלים אלו להשתמש בהם בפסח לרצונו אפילו אם ימלא אותם גחלים הם תעניות רבים אינו מועיל דחיישינן דילמא חיים עליהו דלא פקעי הוא הדבר מ"ש הראשונים ז"ל כי המתענה כאשר הוא אוכל אח"כ בלילה לריך לזכר מענין ריבוי האכילה ובמיטות השתייה כדי שלא ילא שכרו בהפסדו ושמה מחוך כך יראה קרי כי ימלא שהוא מקלקל וסיינו מ"ש דאע"ג כי התענית טוב מאד הוא היסק כמחז"ל מפני שהוא קרוב אל התשובה אמנם חיישינן שמה חיים על הכלים אלו הם האיברים שלו דילמא פקעי כי יאמר אם אינו אוכל ושותה כמשפט הראשון יבא לידי חולי או ימות בלא עמו מפני חולשה הגוף וגמלא שאינו מחקן כולם ולכן אין לו חקקה אלא להלניעם ולא להשתמש בהם רמז מתחילה כאמור ומיהו אם החזירן לבבשן שמלרפין בו כלי חרש חדשים מותר כלומר אע"ג שנאמר כי אין התענית מועיל לבטל המדות הרעות אלו משום דחיישינן שמה יקלקלו יותר מ"מ אם החזירן לבבשן וכו' הוא הדבר מ"ש הרמב"ם ז"ל בענין המדות הרעות כי לריך האדם הפורש מהם להתנהג אל הצד השני כדי לבא אח"כ אל המיניע כי אם היה נוכח בכליות יתכנס לפזר מעותיו עד שאח"כ יתנהג בדרך ישרה שהוא המלוע וכן בענין המרבה באכילה יסגף עלמו ביותר ואח"כ יחזור אל המלוע וזהו היסק גדול מן הסיגוף וסיינו דוגמא לבבשן שמלרפין בו כלי חרש חדשים או יעשה תענית בהפסקה כי אז נחשב לאדם כאלו נעשה בדים חדשה כי כך הוא נחשב בהפסקה גדולה לחשבון מ' יום כפי דרך הראשונים וזה הוא שיטור ילית הולד וענין זה בדינו ממ"ש בזוהר פ' שמות כי ר"א היה עומד ודורש בחורה ב' ימים ולילות קרא על דא ר"ש ויהי שם עב ה' מ' יום ומ' לילה ואז כיון שמכניס כלים אלו האיברים שלו להיסק גדול הזה הסיגוף הגדול והאש הגדולה זו של התענית ודאי לא חיים עליהו דילמא פקעי שברי השליך עלמו למות ולכן מותר להשתמש בהם בפסח בכל ענין שירצה כי אנחנו ערבים כי עוד לא ישוב לבסלס : [ב] כוביא והוא כלי וכו' הנה נח' בענין כלי חרש כל האורך וממנו למדוד לכל שאר הכלים המזכרים כי זה יהיה הרמז שלהם למהגים הרעים אשר האדם מתנהג בהם למעט באחת מהנה ולכן ההיסק שעשה מבפנים הוא כי יחס לבבו בקרבו עליהם וימלא אותו גחלים מענין של התרעס והסיגופים מספיק ושרי : בסכמים וכו' הנה זהו מחלק כל

כלי מחכות ועינין כלי מחכות הוא דוגמה לאדם הרודף אחר העבירה כי אדם זה הוא ממית את עצמו ולזולתו כך אח"ל בנ"ר בשעה שנברא הברזל התחילו חילנות מרחצות לא יעלה הכורת עלינו אמנם בענין הפרע בא הרמז שלו באיברים הפנימיים שהשמה חלוייה בהם ואמנם בא הכינוי בהם אל הסכין מפני שהם עונות אשר האדם ממית טהרת נפשו וחיות נשמתו בהם ע"ד משחז"ל רשעים בחייהם קרוים מחים והיותר פוגם בנפש הוא ענין הכעס כדא"י בזוהר ב' עורף נפשו באפו כי ע"י אפו שכוועם נעשה טרפה בנפשו וכן אח"ל בענין לשון הרע לא השא שמע שוא וסמך ליה לכלב תסליכון אוחו ולכן על כל אלו העונות של הסכין מגיעין בכלי ראשון אם יזכה האדם בחייו כאשר ירחיק חלבו ודמו ויחה לבבו בתשובה מתקבל וכמשחז"ל ב' מרפא לשון הרע עץ חיים שהוא הכורה וזה יהיה אחר טהרת התשובה ולאחר המיתה לריך להבנם בגנים העליון שהוא כלי ראשון :

ואמנם

קודם שאבנם בציאור זה לאבנת הקינור אשיב לבאר אלו הג' מיני כלים הנו' הם כלי חרש וכלי עץ וכלי מחכת שהם כלי עליונים הנמלאים בעולמות למעלה ואדם העליון דסערא דקדושה משתמ' בהם אשר לסיבה זו נקראים הלדקים כלי ה' שנאמר בברו נושאי כלי ה' וגאמר ולמית והלכת אל הכלים אלו הלדקים לחז"ל ולפי שהנשמות שלהם נמשכים מג' מיני כלים הללו לק גם הם מכונים לכלי עץ כלי חרש כלי מחכת ומפני כי כן נמי נמלא בסערא אחרת שנאמר כי גם את זה לעומת זה עשה האלהים לכן אדם בליעל משתמ' ע"י כלים ונפשו' הרשעים והבן כל זה ולכן ימלא כי באותם הכלים פעמים משתמש בהם מלא שהוא ענין קדושה כדאיתא בזוהר כי מלא עם אות ו' היינו מלאו וכנ"ל כי מלאו הם אוחיות מן שהם אוחיות יח בחילוף את צם והם נמשכים לאות ו' ומשם לאות ה' ופעמים משתמש בהם חמץ והוא סערא אחרת בסוד מש"ה עת אשר שלט האדם באדם לרע לו היינו אדם בליעל באדם דקדושה כדאיתא בזוהר פרשת משפטים והנה הגורם הראשון כל זה למעלה הם מעשים אשר יעשה האדם הגשמי משוב ועד רע כי פעמים ע"י מעשיו מכנים אלם בהיכל עליון ולכן כדרך שמתחייב האדם לעשות בדיקה מן החמץ הוא סערא אחרת ולבער אותו מן הבתים הם עולמות העליונות והמדורות והבתים והסיכולות אשר שם כנ"ל כך לריך למנוע הקליפה מן הכלים העליונים ועל ידי כך האדם העליון דקדושה יהיה משתמש בהם לראונו ולכן בא לענין הגשמי קדרות של חרש שנשתמש בהם חמץ בכל השנה וכו' וכנני מודיעך בפעם הראש כי אלו הג' מיני כלים שייך לפרש אותם בכל עולם לבדו וכן נמי שייך לפרש אותם בג' עולמות לכל א' לבדו אמנם לאבנת הקינור אבאר אותם בעולם העשייה בלבד והמשכיל יבין בכל עולם ועולם ועוד חקדים לך כי בכל הפרטים הנו' אין לודק הענין לפרש רק בשבטה מדות התחזקות שהם עולם הבנין אמנם בשלשה מדות

העליונות אשר עליהם אח"ל בשלשה מדות נברא העולם בחכמה בתבונה ובדעת באלו אין מגיע בהם פגם ולא קליפה כלל והנה ענין כלי חרש אלו יהיה זה מכון כנגד המדה האחרונה שבעולם העשייה אשר בה הם נאחזים הקליפות ביותר שלכן פליה נאמר רגליה יורדות מות לפי כי אין לך עומאח חמורה מן המה ולכן קדרות של חרש שהם נרמזים במדה זו שנשתמש בהם חמץ בכל השנה מפני כי כן תמיד סערא אחרת מתאחז תמנה כאמור אפילו אותם שעושים בהם דייסא ומיני קמחים דיינו לרמז כי זה הוא הגורם שנדבק שם חמץ ביותר מפני הבישול זה שנאמר את תכחות את האויל במכתשת בחון הריפות הם מעשה הרשעים לכן משפספן היעב קודם הפסח הוא סוד החפיפה שלריך להיות אחר הבדיקה הנ"ל בענין שלא יהיה החמץ יכיר בהם כל דבר המעכב העבילה שהוא חולץ ומותר להשתות אחר הפסח להשתמש בהם והנה כבר נבאר למעלה כי מה ששינוי אחר ר' אלעזר בן עזריה הרי אני כן שבעים שנה ולא זכיתי שתאמר יציאות מזרים בלילות וכו' היינו לומר כי בכל השנה אין ענין ייחוד בעולם העשייה זולת בליל פסח וחכמים אומרים כל ימי חיך להביא לימות המשיח ר"ל כי אז יהיה שם ייחוד אבל בזמן הזה סעירא לנו כי אין שם נמלא ייחוד ולכן בקדרות הללו דמייני שנשתמש בהם בחמץ שהוא עון חמור אשר יעשה האדם במזיד ע"ד משחז"ל דור המבול ברוחחין קלקלו ולכן על ידי זה המעשה שהאדם הגשמי משפסף ומשפסף במעשיו הוא גורם סכרה למעלה ומשתמש בהם אחר הפסח ע"י מעשים הטובים ע"ד משחז"ל שמושה יוחר מלמודה והבן והשבזון מה שנבאר אללי ב' איכה במאמר חולה שק על פתחו ר"ל מאותו שער שנאמר בו איש שעיר שהיה בעל שער מאותו שער חלה על פתחו ואע"ג שנאמר ויאל לך שם בגוים ציפוף בסוד משחז"ל בנות ישראל אין להם שער בית השחי וכו' מפני החרבן שער למח בו באותו הפתח ולכן על ידי שמשפסף הדק היעב משיד השער ומשתמש בהם באותם שערי לך מאחר שאין החמץ יכיר בהם שהרי על ידי השפסוף אות ה' של חמץ נעשה ה' כי מסיר אותה נקודה שסותם את הנקב כמשחז"ל קולותיו תלתלים בנקודה אחת אחת מחריב העולם ונעשה תל כל הנשמה תהלה יה אם אחת עושה אות ה' ח' אחת מחריב העולם וז"ש בתיקונים דעאלו ארזים בחלל דילה חלל ממלכה ושריה ולכן שנינו כל היד המרבה לבדוק בגשים משוהחת ומשתמשין בהם בין במינו בין בשאינו מינו הכל בסערא דקדושה והכל כאשר מדה זו היא העולה למעלה ולכן אחר ומלנישן בפסח במקום לנוע שנאמר והאנע לכם עם אלהיך זו הכנסת כלה לחז"ל וזה במקום שאינו רגיל לילך שם כדי שלא יאל להשתמש בהם בפסח למטה בדרך מול ולכן עוב לסוגרם בחדר כד"ל ואל חדר כורתי במקום הסריון ולהנניע המפתח ג"כ היינו ההוא מפתח דליל שית ילנינו שם שנאמר כבוד אלהים הסתר דבר כדי שלא יראו מדברת אבל היסק שיסיקם באש

עד שנתמעה בחוכה וכדאי' בחיקוי' דעאלו אוינים בחלל
דילא אז אין מועיל צו הענטלע מן המים להיות כי סוף
סוף שזכר ממדת החסד ואינו יכול לנקותו יפה במים
ולכן צריך ליבון ע"י אש הגדולה החזקה היינו מ"ש צוהר
שהוא הויה בניקוד אלהים

וסבן ואמנם אש יש בסבין
גומות זה יהיה נכנס שם
כדי לשנוף החמץ אשר שם :
[ד] כלי' שמשמין ע"י האור
וכו' דהיינו כי נכלע בהם
החמץ סערה אחרת ע"י האש
היינו אש זרה לכן לריכים
ליבון ע"י האש והיינו ע"ד
ממא ששאל המין לר"י אלהים
כהן הוא דכתיב ויקחו לי
תרומה כי קצרים למטה במאי
עביל א"ל בלש דכתיב כל
דבר אשר יבא בלש דהיינו אש
זרה תעביר בלש דקדושה
ועבר וכן בזה לריכים ליבון
שני

ע"י אש דקדושה וכליבון יהיה עד שיהיו נילוחות נחזין
ממם מפני כי כן האש המתקן אותם הוא מבולגל דקרדיונותא
ושם נאמר דזיק נילויין לכל עיבר וכן נדון דין וזוה
יהיה נעטר : [ה] כלים ששחמם בהם בחמין וכו' הנה
צריך לבאר בחמלה ענין כלי ראשון וכלי שני מהו עניינם
למעלה והמים הנמלחים בהם ואח"כ ית' בענייני האדם
הגשמי והכלים שלו והמים המגעילים בהם והענין בקיבור
כי הנה שני כלים הם למעלה וזה לפנים מהו והיינו
משחז"ל לפולס יכנס אדם שיצור שני פתחי' ואח"כ יתפלל
ש' לשמור מזונות פתחי' (משלי ח) ואמר לשמור כלי' צריך
שימור שלא יגר' האדם ע"י מעשיו שיכנס מות לתוך
אות' ב' פתחים ובמשחז"ל מזונות ר"ל זו מות שהו' הקליפה
ולכן בים הכנרת צריך בדיקה מן החמץ כנ"ל ולכן כלים
אלו כאשר נשתמש בהם ע"י חמין כי מפני מעשיו הרע'
מעורר אותם אש זרה ומשתמש בכלי של הקדושה ולכן
כפי תשמישן כך הכשירן אש תשמישן בכלי ראשון כגון
כף שמניסין בו הקדרה שכבר נת' מה ששנינו כל היד
המדרגה לבדוק בנשים משוכח' אמנם האדם ע"י העון גורם
שנכנס אותו אש זרה ונכנס מבחן בלוחו כלי ראשון
ונתקיי' מש"ה יד ליד לא יקח רע ולכן צריך להכשירן
בכלי ראשון של הקדושה ובמקום אותם מים זרים שנאמר
כי מרים הם שנתעוררו ונכנסו בכלי החילון לכן יהיה
הכשר ע"י מים קדושים בכלי קודש ואש תשמישן בכלי
שני דסערה אחרת שנאמר כלים רקים הכשירן בכלי שני
דקדושה אמנם כלי שמשתמשים בו בעיניו שיערה המים
זרים מבלי ראשון דסערה אחרת לא בני ליה בהכשר
דכלי שני דקדושה לערות עליו מים קדושים אלא צריך
נעלות עליו מבלי ראשון וחדע ותשכיל ממוזא דבר זה

באש אינו מועיל בהם ולא לשום כלי חרש שכלל העולמות
אותם שנשתמש בהם חמין כלומר כי על ידי העצירה
שעושה למטה הוא גורם שנתקלקלו הליטורות למעלה ונשפע
לכם בחינת דין ובמשחז"ל ברוחחין קלקלו וברוחחין נידונו
ולכן מאחר כי נשתמש בהם

חמין שהוא דין אפילו שלא על
ידי האור שהוא דין חזק העליון
אלא שעירה לחוכה רוחחין
מכלי אל כלי שהוא דין אינו
מועיל ואפילו אש ימלאום
גחלים מאותם שנאמר בהם
רשפים רשפי אש אין מועיל
אמנם זה הוא מטעם אחר
לפי שהוא רוב טוהר וסערה
דחשיטין דילמא חיים עליהו
שמה פקעי לפי כי כך היה
צמח הצריח שצירח הכלים
מרוכ האור ולכן לא עביר לכו
הסקה גדולה מעליה לטעביר
החמץ מהם היא הקליפה ומיחו

אם החזירן לכבשן שחזרפין צו כלי חרש חדשים דהיינו כי
הוא גורם שמעלה מדר זו למעלה פעם אחרת ומתחדשת
בכבשן עליון אז מותר ואיתא צוהר כבשן שהוא כובש
רחמיו לעמו וגא' יכבוש עונותיו דכיון דמכניסן להיסק
גדול כזה ודאי לא חיים עליהו דילמא פקעי כי זה הוא
החיקון אחתי ש' וזה ככן כי תהיה אלמנה וכו' ושה
אל בית אביה בחיליות ואז מלחם אביה תאכל היינו
הלחם אשר הוא אוכל וכל זה לא יאכל צו אפילו מן
התמליח וסבן : כוונתו שהוא כלי מעפר וכן חנור וכו'
הנה המדה האחרונה צמח שהוא בסוד קטנה אז בל
הנמשל שלה אל כלי חרש' קטן וכאשר היא נגדל' בסוד נערה
בל הכינוי שלה בסוד חנור קטן כד"ל אשר אור לו
ציון וחנור לו בירושלים לכן אש מלאו גחלים שרי שאין
בזה ספק דילמא פקע וכך היא מדר ש' אשר אור לו ציון :
[ג] סככים מגעילן בכלי א' וגו' הנה הסבין הוא משכבה
מתכות כי נתאחז בו החמץ הוא הקליפה ולכן מגעילן
בכלי ראשון וכלי א' נק' שהרתיחו צו מים על האש הוא
מ"ש צוהר צפ' ואל זועם וכו' כי מדת החסד הנקרא
אל זועם בכל יום למאריכו דדינים ומכריע אותם ואלולי כך
לא היה העולם מתקיים ולכן יאמר נא שאם הגעיל זה
הסבין בחינת מלכות שדבך צו החמץ היא הקליפה בכלי
ראשון בלוח' המים שהם מדת החסד הנמשל למי' כנודע
אך הם רוחחיים להכניע הקליפה ואפי' שעתה אינו על
האש בתגבורת הדין להכניע הקליפה רק כי עודינו רוחח
מספיק אמנם קודם ההגעל' צריך להעביר ממנו החלודה
באורה אופן שיביא אש מענין דבקות הקליפה הנאחזת
בה אז יהיה על דרך השפוק של כלי חרש וסבן אמנם
אש יש בו גומות כי זה מורה שנתאחז בה הקליפה ביות'

ולכן הכשירן יהיה ע"י כי מגיעין בכלי ראשון ומותרין כלומר
 כי אחר כי מה שנשתמש בהם החמץ הוא בלעזן זה הוא
 דוגמא לשני דברים אם לענין מעשה הרע שיש בו שגגה
 בדברים קלים או שנשתעלל ממעשה המור' ובכל זאת מלבד
 הפגם שהוא גורם למעלה ג"כ
 הוא עושה פגם בשמחו ולכן
 החמץ' לזה הוא מגיעין בכלי
 ראשון כי יחס לבנו שהוא כלי
 ראשון לענין התלסנו' העון בערך
 הכבד וכאשר מתחרט ממעשיו
 עליהם

ע"י כך יכלל מדין גיהס' העליון הוא כלי ראשון וכמ"ל רוחמין
 שבתוכו הם של נהר דינור כאמור וממיל' משתמש שאלם לא
 עשה תשוב' ודאי כי תאכלהו' הם לא נופח בכלי ראשון הוא
 גיהסם העליון כאמור והיינו מה שאמר הדין וכלי ראשון
 נקרא שהרתיחו בו מים על האש הוא הנהר דינור כאמור
 דלע"ג כי אינו עשה על האש כי הנה הנהר זה הוא גיגר
 והולך אמנם מאחר שעודינו רוח מותר אמר' קודם שהעגלה
 לרין לבדוקה יפה ולשפס יפה במשחת וכו' להעביר כל
 חלודה שבהם קוד' הכשרו דהיינו כל הדברים הרע' והמור'
 המגור' הנמלא' בו שני' יעזוב רשע דרכו ר"ל מנהגו ואיש
 און מחשבותיו תחילה ואח"כ ישוב אל ה' הילכך אם יש
 בו גומות הם מחשבו' הרעות במשח"ל אלל פסוק אמרתי
 להוללי' אל תהלו אליו שלכם מלא חולחליות רעות הללו
 שמביאים אללי לעולם וכמשח"ל הרעור עבירה קשים מעביר'
 ולכן אין מועיל בזה העבירה היינו שהעגלה שהוא דוגמא
 אל העבירה בנהר דינור למעלה ולריך ליבון במקו' הגומות
 והיינו דוגמא לניסנס תחנות שחיד להכנס שם לקבל
 העונש שלו לחקן הגומות שהיו בלבו של מחשבות הרעות :
 כלים שנשתמש בהם ע"י האור כי הדוגמ' הוא על האיברי'
 שהם הכלים שהאדם משתמש בהם שנשתמש בהם החמץ
 הוא הילר ע"י האש אשר ראה למרא' העין ראיות אסורו'
 ויחס לבנו ובאזינו ישמע שמע שוא וכיוצא לריכים ליבון
 לפי כי מהאש של ס"א ילאו והאש של קדושה תאכלם
 וכמשח"ל יש אש אוכלת אש דשכינה דאמר מר הוסיף אלבנו
 ביניהם ושנפן ואיחא בזהר פ' לו חמס' אשות הן דקדושה
 ע"ש וזה ע"י החשובה ואשר לא כן יעשה אש של אכדון
 תאכל והליבון יהיה עד שיהיו נילולות ניתזין מהם וזה
 דוגמא לדין חיבוב הקבר שדנים אותו בשרביט' אש עד
 שניתזין ממנו נילולות של אש ובה מתלבן ע"ש אם יהיו
 חטאיכם כשנים כסלג ילציו : כלים שנשתמש בהם בחמין
 כפי תשמישן כך הכשירן וכו' הנה הראשונים ז"ל אמרו כי
 העשה תשובה לריך תנאי' הרבה אחת מהנה היא תשובה
 המשקל והוא להעריך כפי ערך של ההנאה שהיה לו בשעת
 העון כך לריך לסנף עמלו כנגד זה דומה בדומה ולכן יאמר
 נא כי כלים שהם האיברים שלו כאמור שנשתמש בהם בחמין
 ר"ל שנהנה בהם בחמין' הוא העין שמתהמש בילר לחטא
 כפי תשמישן באותו ערך ומשקל' שנהנה בהם כך הכשירן
 ע"י סיגופים עד כי יטערו כל חות' הכלי' שהם האיברים
 שלו

כי יש גמי כלים קדושים יותר עליונים שמהם נמשך הפסח'
 והקדוש' ולכן נא' כל כלי יוצר' עליך לא יללה וענין זה
 ית' נך יותר עם מה שנת' למעלה בפ' אש רחן ה' את
 לאת בנות ליון כי כן דרך האש לרחון בניה ושני כלים
 אלו הם הנק' בנות ליון והטענה
 שלהם חסיה ברוה משפט
 ובנות בער כי משני רוחות
 הללו הם המים אלו שני' ורוח
 אלהים מרחפת על פני המים
 כי ע"י שנמשכים ונכנסים

בחוץ אלו הכלים הם נרחלים מנומחאן ונעשרים :
 [ו] כל כלי הולכים בו אחר רוב תשמישו וכו' דלע"ג כי כן
 ידוע הוא כי הקליפה היא מתעוררת מפני מעשה התחתוני'
 והיא עולה ומתחלחלת בקדושה אמת הדבר אמנם אין דבר
 זה בשווא אחת תמיד מפני כי לפעמים רבים אינה
 מתחלחלת וזאת בבחינת החילונות ולפעמים מתחלחלת גם
 מבחינת הפנימיות דהיינו כלי הפנימי כדאי' בתקונים
 דעאלו איברים בחלל דילה כי ראתה גויס בלו מקדשה
 ולכן כל כלי הולכים אחר רוב תשמישו הילכך קצרות אעפ"י
 שלפעמים משתמשים בהם בכלי ראשון על האש ואז נהפוך
 הוא כי הקצרות נעשו' שקערורות כמשח"ל שקע ארוכות
 מפני שנחלחו בהם הקליפה עכ"ל ליון שרוב תשמישן הוא
 בעירוי שמערה עליהן מכלי ראשון אמנם לפסח חטאת
 רובן שהוא ע"י הער' בלבד ולכן כך הוא נמי ענין ההכשר
 שלהם לערות עליהם מים קדושים : ואמנם זאת חזרת
 האדם בענין דין התשוב' וענין כלי ראשון וכלי ב' וענין
 העירוי והמים אלו ולזה הקדים מ"ש בזהר פ' וירא דף
 ק"ו ח"ל א"ר יצחק כשם שברא ה"ה ג"ע בארץ כך
 ברא גיהנס בארץ וכשם שברא ג"ע למעלה כך ברא
 גיהנס למעלה ג"ע בארץ דכתיב ויטע ה' גן בעדן וגו'
 גיהנס בארץ דכתיב ארץ עופתה כמו אופל וגו' ג"ע למעלה
 דכתיב והיתה נפש אדוני לרורה בלרור החיים את ה' אלהיך
 וכתיב והרות תשוב אל האלהים אשר נח' גיהנס למעלה
 דכתיב ואת נפש אייביך יקלע' בחוך כף הקלע וכו' הנה
 נת' מזה המאמר כי יש גיהנס עליון ותחתון והמ' הנגרים
 ונמשכים בחוכם היינו נהר דינור כדאי' בחגיגה ח"ל
 מהיב' נפיק מויעתן של חיות הקדש שהם עושים כסא
 הכבוד שני' נהר דינור נגיד ונפיק מן קדמוהי וסיב' שפיק
 על ראש של רשעים בגיהנס שני' הנה הערת ה' יראה
 וסער מתחולל על ראש רשעים יחול וכן נמי כלי ראשון
 וכלי ב' הנמלאים באדם הם הכבד והלב ומהם מתעורר
 כח האש ולכן יאמר נא כפי הדין הסכיני' מגיעין בכלי
 ראשון ומותרין והענין כי הנה הסכיני' בלי ספק הוא רמז
 ליה"ר המתעורר את האדם ואח"כ הורג אותו כמ"ש
 הפייטן אל מי מגואל דם ארעק וידי' שפכו דמי שנאמר
 ידיכם דמים מלאו וחז"ל אמרו אש לוקח סכין לעשות
 לורבו ונפול על אלבנו וחוטכו והרלון כי הנה הילר הוא
 מוכרח לקיום העול' אמנם ע"י מעשה הרע נופל עליו והורגו

עלו כי כל איש אשר בו מום לא יקרב לשכון עליו
פקדושה עליונה ועוד יראה למ"ס בזהר ב' והשיב את
הגזל אשר גזל להבוא אחר דהב' אלמדיך לאתקנה ואי
לא עביר כדון לית ליה תקנהא לעלמין ולכן יאמר כפי
השמיטין כך הכשירין אם
השמיטין בכלי ראשון כגון כף
שמיטין בה בקדירה לריך
להכשירין בכלי ראשון כך אחז"ל
כי בתחבולות תעשה לך
מלחמה אם עשית חבילות של
עבירות עשה כנגדן חבילות
של מצות אמנם לריך להיות
באותו אבר ממנו עינים
רמות והיו למטפות בין עיניך

וכיוצא ולכן אם חטא בכלי ראשון הסבכר יסיה בכלי
ראשון וכבר נח' כלי ראשון וכלי שני הלא הם משחז"ל
ע"י ולבא הרי סרסורי דעבירה כינהו עין רואה והלכ
חומד ולכן אם חטא בכלי ראשון הוא העין שנשתמ' בו
רואה של איסור הכשרו הוא בכלי ראשון נמי והיו למטפות'
בין עיניך שחם אינו מתקן מעשיו בסדר זה בראותו שחטא
הנה לריך להיות נתקן בראותו עולם בכלי ראשון הוא גיהנם
העליון כהר דניור כאמור ואם השמיטין בכלי שני שהוא
לב חורש מחשבות און ג"כ הכשירין יסיה ע"י כלל שני
שנ' והיו הדברים האלה על לבך ואם לא יתקן מעשיו
אז לריך להתקן ע"י כלי שני הוא גיהנם תחתון כנ"ל וכלי
שמשמטמטין בו בעירוי שמערה מכלי ראשון עליו דהיינו כי
מכלי עליון ראשון שם העינים שם סרסורי הראשון עירה
מהם החלואי על הלכ ועל הכרכים ועל השוקי' שמהלך
לעשות חלואו לא סגי ליה בהכשר בכלי שני של והיו
סרסורים האלה על לבך אלא לריך לערות עליו מכלי
ראשון כי יס' רץ לב"ה לקיים מצות התפילין וליצית שם
חיקון לעיני' שנ' והיו למטפות בין עיניך וכאמר בליצית
וראית' אותו בראיה תליא וזה יסיה כי יעיר בבקר בבקר
ללבוש אותם בזמן שלהם שהוא חלוי צענין הראי' דהיינו
שיכיר את חבירו ברחוק ד' אמות : כל כלי הולכים בו
אחר רוב השמיטין וכו' מאחר שכבר חז"ל הסכימו כי כל
האיברים הם נמשכים והולכים אחר השני כלים הם העינים
והלכ להיות כי העין רואה והלכ חומד ואח"כ הדבר נגמר
ע"י כלי המעשה הם איברין של אדם ולכן כל כלי מן
האיברים הולכים אחר רוב השמיטין דהיינו העין או הלכ
דפעמים אין לריך לראות בעיניו כדי שיסיה לבו חומד אלא
מראונו וסורו הרע הוא מתאווה וחומד הילכך קערות שם
דוגמא לאיברי' של אדם אעפ"י שמשמטמטין בהם לפעמים
בכלי ראשון שם העיני' על האש דהיינו שמתחמם האר
מאש החלואי שבקרבנו כיון שרוב השמיטין הוא בעירוי
שמער' עליהם מכלי ראשון כאמור שהנה הידים והרגלים
ע"י כלי ראשון של הראוי' הם גומרי' המעש' מ"מ כך
הוא הכשרן ע"י עירוי כדבר האמור שיהי' רץ לדבר

מצוה ויעשה מצוה בידו לקשור התפילין בזרעו שתלוי בראי'
כאמור : [ז] יש מי שאומר דכפות העשירות מקרן וכו'
כלומר בידים של האדם שאין בהם לחלוחית של מצוה
שכן בא הדמיון שלהם לקרן על דרך שמינו הקרנים
ובטלפי' אין מאטרפין וכו' כללו
אין להם תקנה בהגעל' הם
הייסורין ע"ד משחז"ל הני שם
אכך סויר' הו' מי מעמידה
אכנה כך חונכס אני ביסורין
בעה"ז וכו' לפי דכיון שהם
מתקלקלים במים חמים הוא
מאחז"ל בפי' יד ליד לא ינקא
רע הרי שנתן לעבירה בידו א'
ועשה לדקס בידו אמת לא ינקא

רשע הוא הרי כי הידים הם שניות לעומתה לעשות בהם
סיוע לדבר עבירה והנה הם מתקלקלים במי' חמין של
הייסורין ולכן חיישינן דילת' חיים עליהו ויחשוב כי ע"י
הייסורין נתקן ולא יעשה תשובה אלא יעשה לדקס כי
חיים עליהו של כפות ידיו ויחשוב כי על כן נתקן ואין
הדבר כן אלא הייסורין ילכו להם מפני מעשה האדם כנודע
מחז"ל אמנם סכפות נשארים במגעל ידיהם וכן הוא האמת
כי מה מועיל הייסורין להסדר וחכרון המלות ולכן רבים
חשבו כי גיהנם מועיל למחוסר מן המלות ואין הדבר כן
דאפי' גיהנם של שלג הוא למרק עבירות ידועות וכמשחז"ל
חשגל בללמון בשלג משחז"ל העין . א"כ יהיה כפות אלו
אין בהם מצוה אבל לא יחסר מעון והשאר מובן א"כ
יהיה כפו' אלו הידים שנתקנו מקרן כלו' שהיה בהם עון
ורצה לתקן אות' ע"י מלות שאוכל פירותיהן בעה"ז והקרן
קיימת לעה"כ אין מועיל בהם הגעלה של גיהנם שנ' יד
ליד לא ינקא רע כאמור שאם אחת אומר כן חיים עליהו
ולא יתראה בדין גיהנם ולא בייסורין בעה"ז ולא יקבלם
מאחבה רק ירחם עליהם לפדות אותם ע"י מלות ולא יעשה
תשובה ולכן אין מועיל הגעלה בהם אחד כלי עץ ואחד
כלי אבן ואחד כלי מתכת דינם להכשירם בהגעלה כי יחס
לבבו ונחם כל לב ויעשה תשובה כאמור :

[ט] המגעיל קודם שעה חמש' וכו' הנה נח' למעלה
כי השתי שעות שהחמירו חז"ל בהם
קודם שיגיע לזמן האיסור של תורה הוא רמז למש"ה וחכר
את צוראך בימי בחורותך כי מלת ימי הם שנים ששם
שני זמנים שלריך האדם להיות מתעורר לעשות תשובה
ולכן יאמר הדין כי המגעיל קודם שעה חמשה דהיינו כי
הרחיח את גופו ע"י סגופים והרחיח דמו וחלבו על ידי
התענית ועל ידי החרטה בזמן הבחורות היינו קודם שעה
חמשה כנ"ל שהוא קודם מלאת לו עשרים שנה לכן יכול
להגעיל ביחד כלי ראשון ושני וכלים שבלעו דבר מועט ואינו
חושש כלו' נחלא בידו יכולת לתקן למעלה השני כלים
ראשון ושני שנפגמו כי הכנים הטומאה לשם צעונו ואיחא
בזהר פ' בלק דף קל"ז ו"ל ואוליפנא מגו בוליא קדישא
דבשעתא

מתקנים כלים הללו שנאמר מקדש ה' כוננו יריך וזה יהיה לאדם המדקדק בתשומתו כי אין מספיק שיחקן העונות בלבד אלא גם יחקן הדברים הקלים ויתרחק מן הסיבות הגורמים ליכשל בלחם העונות היר שלו שנאמר בו : [יג] כלי שיש בו טלאי וכו' הענין בקיצור

כי להיות שהכלי עליון הקדוש יקבצו בעון האדם כמו שנאמר כי מעשה הרשע הוא כמו הקודש בספינה וכו' ויקובצו האשם את ה' וכו' ולא עשה תשובה לסתום הנקב אלא עשה טלאי הוא ענין מלות וזאת תורת האדם כי הנה נסבא למעלה כי כל ענין כלי הוא דוגמא לאבר האדם המשחמש בו כל אחד כפי צרכו ולכן יאמר בדרך כלל כלי וכו' חיצה אבר מאיברי האדם שיש בו

טלאי דהיינו כנראה לחוש כי הכלי הגשמי מפני שניקב לכן נותנים עליו טלאי לחזק אותו וכך הוא הדוגמא באבר מן האדם לפי שניקב מסיבת העון שעשה בו לכן נתן עליו טלאי מזה לחזק אותו כמשחז' בתחבולות תעשה לך מלחמה אם עשית חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות של מלות ולכן כדי לחזק אותו אבר שניקב נתן עליו טלאי מן המלות ויחזקוהו במסמרים לא ימוט כמשחז' אם ראה אדם ייסורין באים עליו יפספס במעשיו באותו אבר שלקה ונתן עליו טלאי להגין עליו ולכן בזה זמן זה שצריך האדם לבדוק במעשיו ככל יס' לו להסבון אם קדם הטלאי זה מעשה המורה לבליעת האיסור דהיינו כי האיש הזה היה עשה מזה באותו אבר ואח"כ נכשל בדבר האיסור וטעם באותו אבר אין צריך להוסיף הטלאי דכבולו כך פולטו והענין יובן עס מה שביארתי במאמר זה כי בתחבולות תעשה לך מלחמה כי התחבולה זו תהיה עס הלאה אם מתגבר עליו ולא יכול לו ע"ד משחז' אם פגע כך מנוול זה משכחו לב"ה אם אכן הוא נימוח וכו' וירא כי לא יכול לו למשוך אותו לכן יעשה תחבולה זו כדי להלחם עמו אם נמאצו בו חבילות של עבירות יעשה כנגדן חבילות של מלות להלחם עמו אמנם זהו לפי שעה ותשועה מן הלאה יהיה צדק יועץ הוא עתה התשובה כמזכר במקומו ולכן זה התיקון של המאור נקרא טלאי מפני שנאמר ולרשע אומר ה' מה לך לספר חקי וכו' כי אין חפץ להקב"ה בתורה ומורה של הרשע עד שיעשה תשובה אמנם כל זמן שיעשה מזה אז נקרא טלאי לפי כי אין זה מועיל רק לפי שעה להלחם עס הלאה ולכן אם היה שם הטלאי זה המאור בזמן בליעת האיסור כי הוסיף לחטא אז אין צריך להסירו כלומר יזהר כי תמיד יחזיק באותה מלה אין להסיר אותה ממנו לפרקים עד שיעשה תשובה של ההגעה לפי דכבולו כך פולטו ר"ל אע"ג כי העבירה של האיסור באה אחר כך לא מפני כך תחבול כח המורה הקודמת אלא ככלו

העון

דכשעתא דחיי סליקת למלקט ענוגין וכסופין ומומא אשתכח דהו בישראל לתחא כדון מטי לגבא טפס כחדל ומיד אשתעדיח ויחיתת עלה יומין במיין עכ"ל הנה מבואר מדברי המאמר כי מפני העון מטי לגבא טפס כחדל וממשך לפני כלים אלו

ראשון ושני בסוד החדר והפרודור ומתרחקת לכן כאשר עשה תשובה מעולה זו מטהר כלי ראשון ושני הכו' והיינו שנקנס לשם עומאה מלמטה וכלי' שנלעו דבר מוטע היינו טפס כחדל דמטי לה ויכולת זו גורמת שיכול ג"כ להגעיל ולטהר כלי ראשון ושני שלו שהם עינא ולבא סרסורי דעבירה כנ"ל ויכול לחקן מעשיו ולפי שיעשה תשובה זו מעולה נהפך בו לזכויות

ולמאות כל חטאות ועונות מועט כגון אם חטא באחד מאיבריו דבר מוטע ר"ל פעם או שנים ולא שלש הכל מחקן ביחד ואינו חושש לחקן כל עון מהם לבדו וכנ"ל כי צריך לחקן כל עון לבדו אמנם בזה ימלא כי יש דרך ישר לפני אדם לעשות תשובה כללית המכפרת על כל עונותיו ביחד לגמרי ואינו חושש : [י] כלים שמוחלים בהם בשר יש מאריכים להם הגעלה וסדמיון לזה הם בני אדם שהדמיון שלהם דוגמא של עץ יבש מן הסורה והרי אמרה הסורה עץ כי לא עץ מאלל הוא אותו תשחית וכתה זהו ע"ה דמשחז' אבל מולחים בו בשר הוא הבשר שלהם מולחים אותו ע"י האדקה מלח ממון חסד וזה מקיים הבשר שלהם בעי"ז שאין כורחין אותו כמזכר ומקיים בשרו לזמן התחיה עכ"י יס' מאריכים להם הגעלה כי אין אדם שלא יחטא ולצד ייסורין ע"ד האמור כדי להנלל מן העונות בעי"ז וגם לעתיד מעונש גיהנם מגעילים הנפש בנהר דינור ויש מי שהולק כי אין צריך הגעלה לפי כי מעשה האדקה הוא מגין עליו להכיל אותו שנאמר ודקה תליל ממות ומדין גיהנם כמשחז' : [יא] מחבת שמטגנין בה וכו' חיצה דחיהו מרתח ואם מנחה על המחבת קרבך וכו' כגוונא דחיהו מרתח עמנו לדבר רע כך היו מרתחין אותה המנחה באש הקדוש ולכן חזר הדין שהיא מותרת בהגעלה ואם היא ארוכה ר"ל שנטמא וכשתרש בעון הופך חליה כמזכר למעלה משחז' מי שיש בידו מעשים רעים יחליפם במעשה הטוב והופך בדרך שהלא מתהפך ובה על האדם להחמיק אותו במועלות לרעמו בסוד להט החרב המתהפכת כך יתהפך עליו האדם לענין הטובה ומתחרט בכל שעה על מה שעשה ואם היא ארוכה ביותר שהדוגמא הוא שנטמא באותו עון זמן רב לכן מלבנה באמלע ע"י הרחבת אש של התענית וכיוצא כנ"ל : [יב] כל הכלים צריך להגעיל ידותיהם כי אין מספיק כי האדם יחקן השני כלים עליונים בלבד כי גם ידותיהם הם שני ידים שהם

שיהיה צענין הכעס בדרך כיסוי בלבד לפניה יז"פ כן לרדק הגעלה וישוב אל ה' כיון שמזיע בכל שעה כי יזרו מזיע מחוס הקדרה שהרי מתחמם הילר ע"י אוחה המזיעה גדולה ואם נמנוכו בפסח על הקדרה בלא הגעלה ר"ל כי לא עשה מזח תשובה בזמן הבדיקה אז

כל התבטיל אשר עשה מן המלוא בפסח חסור שזיעת הכיסוי הוא עון גדול מן הכעס ומתערבת בתבטיל והרי נתבאר כי אין זכות המלוא עוקר העון אלא כח התשובה נמלא שנאמר התבטיל של המלוא שעשה: [מז] כיסוי של ברזל וכו' הנה הכסוי הראשון הוא על הקדרה ר"ל בפרסיה כאמור אבל כיסוי זה של ברזל נותן אותו על

הקדרה עלמס דהיינו צלינעל דוגמל שהיא נאפית על הכירה שהוא צלינעל או יהיה כי הכיסוי הראשון הוא על הקדרה ואינו נוגע בלבו ממס חמס זה הכיסוי סוף שכנס בקרבו על הקדרה עלמס לרדק ליבון כך אחז"ל כל הכעס שבעה מדורי גיהנם שולעים בו ולכן לרדק ליבון ע"י אש חרטה והתשובה לעולם: [מז] מדוכה מותרת בהגעלה הוא מה שחז"ל מי שהקב"ה חפץ בו מדכאו בייסורין שנאמר וכו' חפץ דכאו החלי ולכן מי שהוא דוגמל למדוכה זו שמכיס בו בייסורין מותר בהגעלה מפני כי בייסורין שהם ההגעלה ממרקין כמשחז"ל ואם הוא גדולה ר"ל שהייסורין גדולים ורבים ואינו יכול לסבול אותם היינו דוגמל מ"ש שאינו יכול להכניסו ביורה הוא הלב שהוא הכלי כנ"ל צענין כלי ראשון וכלי שני ולפי כי אחז"ל יכול אפי' לא קבלן מאהבה ח"ל אס תשים אשם נפשו מה אשם לדעת אף בייסורין לדעת ומאחר כי זה גברו עליו בייסורין ולא יוכל לסבול אותם ולהכניסם בלבו לקבלם מאהבה לכן התקנה הוא כי ישים בה מים רותחים הם מימי ההסד כנ"ל והם רותחין ע"ד ששנינו מזכירין גבורות גשמים והכחלית להכניע הקליפה ומכניס בחוכה אבן רותחת הוא עסקי התורה שנא' בלא כה דברי כאש ועולה הרתיחה של מים בכל שפחה לרפאת לשון הרע שנאמר מרפא לשון עץ חיים ולכן לא יעייח דברים מן השפה כמשחז"ל אס תשים אשם נפשו ויקבלם מאהבה וזה יועיל להקל מעליו בייסורין מפני דכל כי הלי גוונל הוי הגעלה דכלי ראשון של הראים מועיל כך מועיל להסיר ממנו בייסורין: [יז] הדק שעורכין עליו כל השנה וכן עריבה שלשי' בה אע"ג שהם מכלל עץ מאחר שיש בהם בית קיבול ונכנס בהם החמץ דהיינו חרתי לריעותא ולכן לריכים הגעלה ע"י המים הנה' והנה ענין הדק הוא משחז"ל הרי שנכשל אדם בעצירה אס רגיל לקרחת דף אחד יקרא שנים הרי שאינו יודע לקרחת ולשנות יתמנה פרנס על הליבור אילו נא' לא ילמד לא היה תקנה אינו אומר אלא אשר לא יקום ונא' עץ חיים הוא למחזיקים בה וכו' ולכן כלים אלו אע"ג שהם של

העון כך פולטו אח"כ ע"י ההגעלה הוא התשובה כאמור ואם קדמה צליעת האיסור של העצירה לטלאי של מלוא אז לרדק להסיר הטלאי של המלוא קודם ההגעלה כלומר מאחר שהכחנו כי כל זמן שהאדם אינו עושה תשובה כל המלוא

אשר יעשה אינה רק דוגמל טלאי להגן עליו בלבד מן העונש אף המחילה לא תהיה אלא ע"י התשובה ח"כ כאשר יעשה האדם התשובה היא ההגעלה לרדק להסיר הטלאי היא המלוא זו מנגד עיניו קודם שיעשה תשובה כי אל יתשוב כי כנגד המלוא זו ילא ממנו עצירה אחת לפי כי כך אחז"ל אס יש ביד האדם מעשה רע יחליפנו במעשה הטוב כי אין זה

להחליט ולהוליא זה כנגד זה שהרי הם אמרו יד ליד לא יקרה רע כר"ל אלא מועיל להגין עליו בלבד שכן שנינו מעשי' טובים כחרים בפני הפורענות ולכן יסיר הטלאי היא המלוא לחוד ויתבונן במספר העונות אשר על הכלים של האיברים שלו ויעשה הגעלה היא התשובה לכל הכלים האיברים שלו או ישים גחלים הם הייסורין על מקום הטלאי בלוחו אבר שנעשה העון ושם המלוא היינו הטלאי להגן עליו לכן לרדק ייסורים על אותו האבר עד שישרף גוף האיסור כי כן בייסורים ממרקין ואח"כ מעטיל כל הכלי הוא האבר על ידי הרתיחה של החרטה והתשובה כאמור ואם הוא של עץ היינו שאין בו תורה ולא מלוא כר"ל אין לו תקנה שנאמר עץ אשר לא עץ מאכל הוא אותו תשחית וכתב כמ"ש חז"ל ולכן אע"ג שנאמר ותשועה ברוב יופץ הם שני יועלים התורה והתשובה כמשחז"ל בפ' מעני הלבנון צלמל התורה המלוכנת במעשים וצלמל התשובה המלכנת ולכן יאמר הדין אס הוא של עץ אדם זה אין לו תקנה אלא א"כ הרחיב הסדק בהרחבת הלב כמשחז"ל פתחי לי פתח של תשובה וזה יהיה בכלי הפרטי הוא הלב כך אחז"ל עץ חיים הוא וכו' הרי שנכשל אדם בעצירה ונתחייב מיתה בידו שמים מה יעשה ויחיה אס למוד לקרות דף אחד יקרא שנים לשנות פרק א' ישנה שנים אין יודע לקרחת ולשנות יעשה גבאי לרדק וכל זה הוא דוגמל להרחבת הסדק של כלי עץ ירחיב בתורה אס אינו יודע ירחיב לבו במעשה הדרק שנאמר עץ חיים הוא למחזיקים בה ויהיה כל כך עד שיוכל להוליא משם מה שכתבו מן החמץ של העון כאמור: [יד] כסוי של ברזל שמכסים בו הקדרה אשר חז"ל הגידו בפ' ארץ אשר אבנים ברזל הם ח"ח ולכן גם אלה לחכמים תקנה זו דאע"ג שלא יהיה קשה כברזל רק הכיסוי בלבד כמשחז"ל במה שזוה רבינו הקדוש לבנו נהוג נשיאותן ברמים ופריך והא' יהושפט מלך יהודה כשהי' רואה ח"ח עומד מכסאו ומנסקו ואומר לו ר' מארי מארי ומשיי הא בלנעל הא בפרסיה ולכן יאמר הדין דאע"ג כי ברזל זה שמכסה בו הוא דוגמל כיסוי דהיינו בפרסיה או

דברי תורה כאלו חללו לפני המקום שג' זה השולחן אשר לפני ה' ולריך להאריך על שולחנו כדי שיבא העני ויתן לו שלכן השולחן מאריך ימיו של אדם כמשחז"ל אמנם השולחנות והתיבות אלו שמלניעין בהם החמץ הוא העון כי לא נאמר עליו דברי תורה

ולא נתן לעני מפני שמלניעין ד"ת וסאכול ואין זה דרך מקרה אלא שהוא רגיל בכך כל השנה לכן רגילי לערו' עליהם דוחמין מן הייסורין כי אין אדם זה נכוח בפועל אלא בחמי חמין לפי שלפעמי' נשפך מרק מן הקערה לחוכן שגא' כי כל שולחנות מלאו קיח לואש בלי מקום ואינו מרגיש לתקן את אשר עותו ולכן לא יועיל בזה ייסורין קלים שבהם דוגמא להסחר' רק לריך לערוס עליו ייסורין קשים או עוני לכל מראה השגחת יוצר הכל לעובד לו כדי שלא תאכלו את לא נופח של גיכנס

כאמור בראי' בזכר פ' פקודי דף רכ"ב ח"ל כל אינון דמעגני ענוג' דשבתא חמני ומועדי חילין ד' דקיימי תחות האי מיותא קיימא לקבל ססוא נסר דינור ולא שביק לאתקדא ביה לכל אינון דמעגני ענוגייכו וכו' והספך מוכן כי מי שאינו מתכבד בראוי על שולחנו לא די שאינו מכפר עליו השולחן אלא תאכלו את לא נופח של גיכנס כאמור: [בא] חביות של חרש שנחנו בהם שער וכו' הנה הדין של כלי חרש כבר נת' למעלה בכל הלוקד חמנס חזר והגיד כי הללו בעלי חביות הם מותר' בהגעלה מאחר שהנחנו כי מה שחטא הוא גריבוי מאכל ומשתה ומאחר כי הכלי' של זה לא היה ע"י האור שהוא את של עבירה כמשע' דרב עמרם ע"ה דנפק מניה "עמודא דנורא לכן מספיק בהגעלה שירתיח חלבו ודמו בתענית ולא יוסיק לעשות עוד כדבר הרע זה או יהיה בעירוי ג' ימים דהפסקה לערוס ולהתם חלאת ריבוי חכילה ושתיה כמו שעשו ישראל ע"י מרדכי ואסתר על שנסו מסעדות הרשע:

[בב] הכלים אפי' של חרס וכו' הנה נת' למעלה כי הספרש בין חמץ לזון לחמין ובין כלי ראשון לשני הוא כלי ראשון ושני בהם העין והכל תרי סרסורי דעבירה חמנס אפשר שנשתמש בהם בלזון דהיינו בראיה ובכרסור הלכ בלכד או יהיה שנשתמש בהם בחמין כי בער בו הייר ועשה מעשה ולכן יאמר כי כל הכלים בכלל לא השיי כלים הנו' בלכד אלא כל כלי שהוא אבר פרטי מן האיברים שבאדם אפילו של חרס היינו ענין חכילה ושתיה אשר יחזור לעפר שנשתמש ונהנה בהם חמץ של

של עץ האיברים של זה אין בהם תורה חטפ"י שיחזור וילמוד בסגנון זה חטפ"י כך לריכס הגעלה כי יחס לבדו ע"י הייסורין ושכ ממעשיו שנכשל בעץ העון ולכן ורפא לו חס יסיה לו בה בהגעלה המים של תורה כדבר האמור וע"י מימי התשובה שנאמר

שפתי כמים לבך וכבר נא' כי מפני המעשה אשר יעשה האדם כך יקרא לו בהם כלי עץ ע"ד משחז"ל בפ' לא עץ מאכל הוא ונוסף עוד כי כשל כמו ע"י פץ של העון לכן יתקן בעץ חיים:

[יה] הגפה לריך לדקדק בה מאד מפני כי ענין נפה זו היא דוגמא לענין הלימוד כמו ששינו משמרת ונפה נפה שמוציאה את הקמח וקולטת את הסולת ולכן הלמד תורה לריך לדקדק בה שכן נמי נא' וסביביו נשערה מאד לכן לריך לדקדק בתחילת הלימוד שלא יעשה

בהפך כי יוציא הסולת והקמח וקולט הסובין אלא יהיה קולט הסולת והמובחר וזאת שנית לריך לדקדק אח"כ לקיי' הלימוד שלא ישכח דבר מהלימודו וג"כ לריך לדקדק לקיים כל דבר כדי שלא יתחלל שם שמי' ע"י וגריך לנקות אותה מפחית החמץ מאיזה חטא קל מפני ששינו שגגת תלמוד עולה זדון כי החמץ נסרך ונדבק בנקבי אריגת הספה הוא משחז"ל בפ' בן יצרי אורגים שמעלי' לו הסלכה והוא אורג אותה ובזה יש עון הדבק שם בכמה פנים לפי שהוא בן תורה ולכן ישפספה במים יפה יפה ליטא וליתן בתור' עד שתיכה קיין' והוא הדין לכל שאר כלי הלישה שבהם לורך לענין הלימוד שבהם מולאות הספה שהשפשוף בהם עיקר גדול לא ישיה שיחת חולין ולפחות לא יהיה מדבר דברי הבאי כאחת הכבלות שיהיה הפס קדוש בראי' בזכר הלמד תורה ואח"כ מדבר דברי נבלות מעמאליס התורה שלמד והפוסק דברי תורה על דברים בעלים מאכילים אותו רשפי רחמים: [יב] הרחת שקורים פל"ה וכו' בא הרמז בזה אל הלשון המהפך בדברים ומעמיד ומבאר אותם דוגמא אל הרחת ולכן כאשר היא מיוחדת אל החמץ הוא העון יש אומרים שאין מועיל לה הגעלה שבהם הייסורים ולכן לריך לנקות חדשה שג' למדו לשונם דבר שקר העוה נלאו ואם דבר לשון הרע כבר בראו דוד צרו הקדש שגא' יכרת ה' כל שפתי חלקות וכו' אבל התקנה לזה הוא משחז"ל בפ' מרפא לשון הרע עץ חיים היא התורה כך לחז"ל את חטא לשונך שנהו בדברי תורה ובזה יהיה חדשה: [ב] השולחנות והתיבות שמלניעין בהם אוכלים כל השנה וכו' הנה שינו שולחן שנאמרו עליו

העון בלון בשב ואל תעשה רק שנהגה בהם בדבר של איסור חמץ דהיינו במשכו שכן נלמדינו ולא תחורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם הנה מותר להשתמש בהם מלה לפי כי ע"י כל המלות אשר יעשה האדם בדיק' וביעור וכיוצא ימנע לו הנאה מהם ומה גם שיכה פועל שלימות למעלה ע"י כך כנ"ל וזה יסיה חפ"י בחמין כלומר חפ"ג שיכה מוכרה להיות נידון בנפשו בגיהנם עליון בנכר דינור מ"מ לא יסיה לו חזק ממנו רק הנאה בלבד כמי שרוחץ בשור במים חיים חוץ מבית שאור ובית חרוסת לפי כי זה הוא הרמז באותו הבית שכלב כמשחז"ל כי כלב שני חללים והשמאלי הוא משכן הילד כמ"ס חז"ל לב חכם לימינו זה יס"ר זה בית שאור וחרוסת חפ"י שלא נשתמש בהם חמץ מן העון אלא כזון ר"ל בשרבור בלבד אסור להשתמש בהם מלה של מאוס בחמין כך אחז"ל בשרבורי עבירה קשים מעבירה ולכן מלה של מלה אסור להניח בהם כמשחז"ל כי אחת תשלם לחם כמעשהו דחינו מוליא הכ"ה המלה תמורת העבירה ולכן אם נתכוון אדם לעשות מלה תמורת העון להוליא זה בזה אסור דאע"ג כי הכ"ה אינו מוליא אלו באלו מ"מ אסור מפני שמרגיל עצמו לחטא אבל בלון להניח בהם מלה חפוייה היינו מלה הנעשית והוא רגיל לעשות מותר אבל ללש מחדש בהם אסור וכל זה האמור בלא הגעלה הוא גיהנם עליון נכר דינור אבל ע"י הגעלה זו שמקבל עוכשו וכו' או יסיה הסגולה הייסורין שמקבל עליו בעה"ז אבל ע"י הגעלה הייסורין אפילו בית שאור וחרוסת חפ"י שחשב מחשבות רעות מותרים אם אינם של חרם כלומר בשאר העונות אבל כלי חרם שהוא רמז לאכילה ושפיה כנ"ל לא מהני הגעלה של הייסורין שהרי אחז"ל כלי חרם אינו יולא מדי דופיו לעולם לפי שנראה בעיניו כי אין בידו עון כלל ולכן חפ"י לא נשתמש בהם אלא בלון שהוא בשרבור בלבד או בהתעלות מלעשות מלה לא ישתמש בהם מלה שהוא מלה אלא בלון לא יחשוב להוליא זה בזה כחבר והאידינא נהוג עלמא דלא לאשתמושי בפסחא חפ"ג שנאמר ושמחת בחגך ואין שמחה אלא בבשר ויין אין משתמשים במאלי דפחרא עסיקי מאחר כי נחיישן בחטאו זה כל השנה הוא זולל וסובא אין ראוי להשתמש בהם לאכל לשבע ולמכסה יין עתיק כמ"ס

מצה אפוייה מותר אבל בלא הגעלה אבל ע"י הגעלה אפילו בית שאור וחרוסת מותרים אם אינם של חרם אבל לשל חרם לא מהני הגעלה ואפילו לא נשתמש בהם חמץ אלא בצונן לא ישתמש בהם מצה אפילו בצונן והאידינא נהוג עלמא דלא לאשתמושי בפסחא במאני דפחרא עתיקי : [כג] כלי חרם המצופין בהיתוך זכוכית דינם ככלי חרם : [כד] כלי עץ המצופים בסמנים שקורין ברנ"ם דינם ככלי חרם : [כה] כל כלי השתיה בין צלוחיות בין כוסות מותרים בשטיפה בין שהם של זכוכית בין שהם של עץ בין שהם של סתבת בין שהם של חרם ואע"פ שלפעמים נותנים בהם לחם הם כיון שרוב תשמישן אינו אלא בצונן סגי בשטיפה שלא הלכו בכל כלי אלא אחר רוב תשמישן : [כו] כלי זכוכית אפילו מכניסין לקיוס ואפילו נשתמש בהם בחמין אין צריכים שום הכשר שאינם בולעים ובשטיפה בעלמא סגי להו : [כז] שפור ישן שצלו בו עופות בפסח מותרים אף ע"פ שמקודם צלו בו בשר מלוח ממלא שלא נבדק : יש

הרמב"ם ז"ל לא נלמדינו על השכרות של היום : [כח] כלי חרם המצופין בסימון זכוכית דהיינו כי אין זה מן הסוג שמרבים סעודתם בכל מקום ולכן חפ"ג שהוא של חרם כי הוא רודף אחר האכילה למלאה רבן בעני עכ"ל הוא מנופה ומכסה מבני האדם הכוללים כעין זכוכית פעם נראה פעם נסתר דין אחד להם ככלי חרם מאחר שהוא רודף אחר המותרות : [כד] כלי עץ נמי שאין בהם חרם כנ"ל דהיינו עץ חיים ולא מלה רק מעשה עץ בעלמא המצופים בסמנים שהם מסויימים ע"י מדה טובה כהסיה דר' ינאי שראה אדם משופע ביוסין ודקן במקרא גם במשנה ולא מלה בו זול דרך ארץ וקרא עליו ושם דרך וכו' לא יועיל ללורך הפסח לשבר הקליפה ולכן דינם נמי ככלי חרם : [כה] כל כלי השתיה וכו' בני אדם שטושים השפיה עיקר בין ללוהיות בין כוסות ר"ל לבין שהיה בסובא יין הרבה או מעט כהסיה דר"א ע"ה שהיה דורש וילאו בני אדם אחר הללו בעלי חיות הללו בעלי ללוהיות בשטיפה כגי אין לריך סגופים בין שהם של זכוכית וכו' חפ"ג שפעמים מותרים לחם הם עבירה שנאמר זכות יין וחירות כיון שרוב תשמישן אינו אלא בלון ואין שם עון בקום עשה סגי בשטיפה לא הלכו בכל כלי מן האיברים אלא אחר רוב תשמישן : [כו] כלי זכוכית וכו' כבר נפוצא שהוא ככלי חרם ככל חקוקיו וככל משפטיו כנראה לחוש שהוא בולע ואם מעט הוא חמץ בפסח במשכו לכן אין משתמשים בהם בפסח כי אם בלון כי אין הגעלה מועיל בהם כנ"ל : [כז] שפור ישן שצלו בו עופות וכו' חפ"ג כי בכל המכחות אחז"ל חס לריך ליבון כבר נתבטל החמץ שהיה במלח קודם הפסח ולכן העופות מותרים ודיינו לסכסך מ"ד שהחמץ בפסח אינו חוזר ונעור אבל למ"ד חוזר ונעור אסורין והענין כי הנה אחז"ל מלח ממון חסד אמנם חסד שעשה אדם זה היה בו ספק אם עשה אותו לענין איזו פנייה או סיבה מאחר כי כל ענין הפסח לריך לבטל כל דבר המעכב שלימות נפש האדם גם במלח זה של הפסח כבר נתערב ד' העון ולכן חוזר ונעור ולכן אותם העופות שהם דוגמא לבני אדם בעלי מלות כנ"ל הם נאסרים בפסח לפי כי אין להם נמאל השלימות הנמאל בחג הפסח לחם ישראל בדבר האמור לעיל :

טור ברקת

הלכות פסח

ממקור חיים

[א] הנה נחבאר למעלה כי ענין מה שאמר הכורה ענין החמץ מעשה ששית ומעלה היינו על חמץ האדם אשר מתקרא אדם הראשון לא עמד בשלומו שש שעות שנאמר ולא יחבשו ויחז"ל לא בא עליהם ו' שעות ואח"ל ישראל שבו על עון

אבותם וירא העם כי גופם משה באו ו' שעות ולא בא ולכן חטאו ולכן נאמר החמץ מעשה ששית כמו שנא' הרמז בפסוק מפני שיצב חקוק כנ"ל כי הנה נאמר וזכור את בוראך בימי בחורוֹתך (קבלת יב) מיעוט רבים שני ימים ובה הרמז שלשם לשני ימים אשר היה העון יום א"ס ויום שחטא ישראל ולכן נאסרו שתי שעות קודם האיסור של חורב ששה חמשים באכילה

ושעה ששית בהנחה כמו ששינוי אכולין כל ד' ותולין כל חמץ ושורפין בתחילת שש ולכן נאמר כי כן נאמר החמץ בשני שעות הללו לכן נמי יש ליזהר בענין הסגולה דהיינו כי הסגולה הרמז בה לעניינים הנריכים אל החשובה כנ"ל ולכן כאשר יעשה האדם החשובה בזמן הבחירות או טוב לו ולכן לריך להזהר להגיע קודם שעה חמשים שהוא זמן של הבחירות כאמור כדי שלא יעטרך לדקדק אם הכלים אשר חטא בהם הם האיברים כאמור כי לריך בשעת הבדיקה להיות בודק במעשיו בכל אבר ואבר שבו לחקן אותו ולעשות ביעור מן המעשים הרעים וזה יהיה צפוט כאשר עברו על האדם ימים ושנים כי נשתרש בחטא ובפרס אם לא הרגיש עד שצאו עליו הייסורים כי אז לריך לפשפש במעשיו כמו שחז"ל דהיינו לריך להבחין מה חטא באותו אבר שנתייגר בו מה שמך דבר נמלא בו ואז ישוב אל ה' וירחמנו אמנם אם הקדים החשובה בזמן הבחירות אז לא יעטרך לדקדק אם הכלים הם האיברים שלו הם בני יומן כי חטא בהם בזמן שעדיין לא היה בר עושין שהם עשרים שנה המכונים ליום א' כמזכר לעיל בפ' בימי בחורוֹתך הם יום שהגיע ל"ד ויום שהגיע לב' שנה וכן אם מגיע הכלים מן האיברים שעשה סיגופים למרק עונותיו שכליעתן מועטת כגון שלא חטא באותו אבר רק שני פעמים עם הכלים שכליעתן מרובה שחטא יותר מדאי ועוד יהיה רמז כי דומה הכלים שכליעתן מועט שהם האיברים שנשתמם בהם באיסור הנחה בלבד לכלים האיברים שכליעתן מרובה שנשתמם בהם במעשה כי הנה נחבאר כי כלי ראשון ושני הם העינים והלב ואע"ג כי הם חרי סרסורי דעבירה העין רואה והלב חומד עכ"ל לא יהיה הפנס שעושים כלים הללו בערך האיברים שעשה בהם מעשה שאם לענין שראש ונחמה לענין גזל וכיוצא אז הידים והרגלים הם עיקר מפני כי הם כלי המעשה וכן אם חמד רשע ענין נאוף לא יהיה ערך

תנ"ב. זמן הגערת כלים ובו ז"ס :

[א] יש ליזהר להגעיל קודם שעה חמשים כדי שלא יצטרך לדקדק אם הכלים בני יומן אם לאו וכן אם מגיע כלים שכליעתן מועטת עם כלים שכליעתן מרובה וכן אם משהה הכלי בתוך היורה יותר מדאי ואינו משהה אותה כל כך . וכן כדי שלא יצטרך ליזהר שלא ינחו המים מרתיתתן ושלא יכנים הכלים עד שירתיתו המים וכן כדי שלא יצטרך להגעיל היורה הגדולה שמגעילין בה תחלה וסוף :

[ב] יש ליזהר מלהגעיל כלי בשיר וכלי חלב ביחד

אא"כ

העין והלב שזה לאבר שנשתמם בו מעשה ולכן לכל לרדין הללו ימלא כי יש כלים שכליעתן מועטת מפני כי נשתמם בהם בענין חמירה והנחה בלבד וכן ימלא ג"כ כלים שכליעתן מן האיסור מרובה מפני שזכרו בענין המעשה וכן אם משהה הכלי ביורה נחובים יותר מדאי או אם חינו משהה אותם כל כך הדוגמא לזה הוא בענין שהיית העון בידי ימים רבים או אם היה זמן קרוב כי בודאי הוא הפסד גדול כי לכן אחז"ל אם ראית ח"ח שחטא ביום אל חסררר אחריו כליל שודאי עשה תשובה כנראה כי האיש הלכז גם שמגיע לידו עון חקף הוא עושה תשובה כדליתא בזהר פרשת ויקרא או הודע אליו חטאתו כי כאשר האדם

חוטא ולא שם לבו לשוב ושואפת בעקבותיו הב"ס מביא עליו ייסורין כדי שיזכור העון ולכן כך יעשה כדי שלא יעטרך לחסר שלא ינחו המים מרתיתתן היינו בדבר האמור כי כאשר יחטא האדם ולא נתן אל לבו לשוב מביא עליו הב"ס ייסורין שיהיה נכוח ברוחחין כדי שירגיש ויעשה תשובה ולכן לריך בעוד שהמים רוחחין והייסורין בגופו יעשה תשובה שאם נחו אלו המים הם הייסורין מגופו ולא הרגיש ועודיו לא ישוב בלי ספק כי ישובו לבא עליו הייסורין ושלא יכנים הכלים הם האיברים ליורה הוא הלב לחשוב סיבת העון עד שירתיתו המים מן הייסורין שהם שולטים בו אז יבין באיזה אבר חטא וכן כדי שלא יעטרך להגעיל היורה הגדולה שמגעילין בה תחלה וסוף יורה זו הוא הלב מפני כי הוא המרגיש בייסורין יותר מכל האיברים וכאשר הוא נעצר אז כל האיברים נעצרים וכמחז"ל בפ' עקוב הלב מכל ואנוש הוא ולכן כאשר יעשה האדם תשובה בזמן הבחירות לא יעטרך לחטא מן הדקדוקים אלו כי גם שיעשה תשובה בדרך כלל תתקבל תשובתו מיד כאמור :

[ב] יש ליזהר מלהגעיל כלי בשיר עם כלי חלב ביחד וכו' אין כדאון בכלים הללו לומר שהם שני מיני כלים אע"ג שכבר נחבאר כי הכלים הם רמז לאברי האדם אמנם אין הפרס באיברי' לומר כי יש מהם כלים של בשיר ויש שנק' כלי חלב אין הפנין בן אלא כענין שאנו רואים בחוש ממש כי הכלי אם ירלא האדם יבשל בו בשיר ויקרא כלי בשיר ואם ירלא לבשל בכלי זה חלב ויקרא כלי של חלב כמו בן הדוגמא באיברי האדם אם ירלא לבשל באבר שלו בשיר דהיינו להיות כעסן או אכזרי או קמץ וכיוצא כי כל מדות הללו הם נמלאים מלד דדין שהוא סוד הבשר כדודע מן הזוהר פ' בהעלותך ואם ירלא יבשל באיבריו וירגיל אותם להיות רחמן ודדי ומעביר על מדותיו והיינו החלב שהוא מלד הרחמים כדודע וכבר נח' בהקדמה כי מחז"ל הכבד כוסם

וזכור את צוראך בימי צחוראך ולכן קדמו שתי שעות לאיסור החמץ קודם שעה שביעית שהם ימי שנותינו שבעי' שנה וכן נמי הוא ענין הסגולה בלוחה שעה כי יחס לבבו לשב אל ה' ולסתחט חרטה גמורה איך הכעים את צוראו אמנם אם זה האדם

עשה תשובה מחמת יראת העונש עד אשר לא יבאו עליו ימי הרעה זה הוא דוגמא לזאת המחזיק בכלי כלומר לפי שנכנס היראה בלבו שמא יתפס במקרה הזמן בכלי אחד מן האיברים מפני כי ה"ה מורד מדה כנגד מדה או מוקנים יתבונן שמתחסר מהם אחד מן החושים ולכן מפני יראה זו הצלתי שלימה יתפוס

הכלי הוא האבר שנבלע בו החמץ של העון ומגשיל אותו ולכן מכנים אותו ליורה זה הלב כי יחס לבבו פן יקרהו אסון ולכן אע"ג כי מושיל תשובה מ"מ יגלגל הכלי כאשר יחס לבבו יתשוב נמי כי גלגל הוא שחוזר בעולם ויעשה דקה שהוא עיקר לתשובה כמשח"ל ויגל ידי כך יגלגל ויחזיר כל כלי מאיבריו למוטב אם לענין העבירות אם לענין מדות רעות ואם לא יעשה כן במקום הצבת לא סליק דיקולא דמיא כלומר במקום אותה יראת העונש אינו עולה החרטה יפה וישאר בו אותה מדה רעה בלד מה : [ה] אין מגעילין בחמי טבריא וכו' גם זה הענין הוא דוגמא לשב מיראה שכבר נח' דאף על גב שמתקבל בתשובה צריך לעשות הרחקות ויחירות כג"ל וגם כן העושה תשובה מיראת מאורעות הזמן אשר יראה צעיו שם דוגמא לחמי טבריא שהיה אותה ה"ה אות לבני מרי של זכר עשה לנפלאותיו כי החי יתן אל לבו לומר מה זאת עשה האלסים לדור המבול שדגונו ברוחמין ע"י מים אלו ברוחמין ומם גם אם היה עמוע צעון זה יתבונן כי ברוחמין קלקלו וברוחמין נדונו יאמר מי הקשה אלו וישלם ולכן יעשה תשובה מיראה ולכן יאמר אין מגעילין בחמי טבריא כי לא יכון לשב בדרך זה לא מבטיח אם הוא בעל מעשה רע דהיינו שטמא הכלים שלו במעשה אלא אפי' כלי' שדיים בכלי שני דההורי עבירה שבלב לא נכון לעשות כן מפני כי אינם תולדת האש דיון כלומר כי התשובה המוכרחת הוא כי יחס לבבו מיה וביה כי יאמר אוי שהכעסתי את יוארי ואזי כבולעו כך פולטו כי בדרך שנבלע האיסור בו בדרך חימום בעלמו כך צריך שיפלוט אותו מעלמו ויעשה תשובה ע"י תוגד' האור אשר בער בלבו מעיקרא להרע גם עתה יבט' בלבו להטיב : [ו] כלי גדול שאינו יכול להכניסו לתוך כלי אחר מחמת גודלו וכו' הנה נח' כי שני כלים מיוחדים הם הנקראים כלי ראשון ושני עינא ולבא להיות שם הדי סרסורי דעבירה ולכן יאמר כלי גדול שאינו יכול להכניסו לתוך

כעס הטחול שחוק וכו' אין הרגון לומר כי לכך נבראו דאם כן למה יענש מי שהוא כעסן ואיך יאמר שחוק הכסיל מאחר שהוא מוכרח במעשיו אלא כי כונת חז"ל הוא הסך מן המובן להגיד כי אין יכולת לאדם לפטור עלמו מן הדין כי צורך

גופו וקיומו נבראו וכל אחד מאבריו אלו יש להם לצורך לענין חייתו אבל מ"מ גם הכב' הוא סיב' אל הכעס והטחול הוא סיבה לשחוק אמנם הכל הם צרפות האדם אל כל אשר יתפוך יענו האבר שלו ולכן הוא לומר כי יש להזהר האדם מלהגעיל כלי צמר עם כלי חלב ציח' לפי כי בדרך שנאחר צמר בחלב

לענין אכילה ולענין ביטול ולענין הנאה מפני כי לא יתערב זה בזה כדאי' בתיקונים וצוהר פ' בראשית ח"כ כאשר יעשה הסגולה שהוא לענין התשובה שנעוורר לעצוב אותם מנהגים הרעים של' בהם יעצוב רשע דרכו וכו' זה לא יתכן לתקן אותם בפעם אחת כי אין בו כמו שאר העונות כי כאשר הוא מתחרט מהם ומעיד עליו יודע תעלומות שלא לעשותם עוד מתקבל בתשובה כי המנהגים הרעים יותר רעים להיות שהם קלים והאדם דש אותם בעקביו ולכן צריך זמן עד אשר יוכל לתקן אותם כמ"ש הרמב"ם ז"ל מי שהוא כעסן צריך לנהוג צעין השפלות עד קאה האחרון עד שאח"כ יבא אל המיטות וכן הבינו וכיוצא ח"כ גם בדוגמא זו אם בא להגעיל אלו הכלים הם האיברים לעשות תשובה צריך שלא יערב זה בזה לשב בדרך כלל כמו העונו' ועוד כי מעיקרא אין לו לומר הרי נמלא בי מדה עושה וזה יהיה תיקון לאותה מדה הרעה אינו יכול לעשות כך אלא ח"כ אחד מהם אינו בן יומו כלומר כי משח"ל מי שיש לו מעשים רעים יחליפם במעשה הטוב אין אלו החילופים אלא במעשים הרעים שנדמנו לו בדרך מקרה או אפי' צמוד רק שלא יהיו דברים ממנהגים הרעים כי איך יעלה על לב איש שיאמרו חז"ל חפשה מעשה טוב ותניח אותה מדה רעה צידך ולכן בא הודעה זו כי הדרך הנכונה לתשובה ממנהגים הרעים כך הוא כי כאשר האחד אינו בן יומו כלומר מוס קבוע בו תמיד זאת ועוד אחרת כי גם שנתן אל לבו ונתחרט על אותה מדה רעה אין יכול לתקן אותה בן יומו רק צריך להרגיל עצמו עד שיסיר אותה ממנו לגמרי כאמור : [ג] לא יניח כלים הרבה וכו' גם ידקדק בענין התשובה באיברים שלו על כל דבר ודבר הוא לבדו לטוב לו לא יעשה תשובה סתם כי לא ידע אז ערך העון כדי להתחרט בלבו ולכן עשה עושה קמ"לן לא יניח כלים הרבה ויגעילם בחרטה יחד כמ' : [ד] אם מגשיל בלכת יגלגל הכלי וכו' הנה נח' למעלה כי עיקר התשובה בזמן הבחירות שנאמר

חסידי אמרין דנחמשת זיני דגן לא חית חולקא לסערא אחרא ולא כפי חלל כל מה דאחבלי בארעא לסער אחרא חית זיני חולקא ומאן חולקא חית ליה מוץ דחדשנו רוח ובחיו כי רוח עברה בו ואינו בגין דרוח קדשא מפזר ליה בכל סערין דעלמא דלא יבאחזק דא

בנוקבא דכורא מ"י הוא חבן וכו' ה' דגן בנקיו וכו' הנה מבואר מזה המאמר כמה לריך להזהר בענין ביזור החטים אבל מ"מ אם לא בררו החטים מאכילת עכבר אע"ג שכבר נתבאר למעלה כי העכבר הוא קליפה גמורה מן השמנה שרשי מ"מ אין זה ענין שמעשר עס החטה רק שאכל קלת מן הקליפה שלה ואין כדאי ברוב

ומותר לעשות מהם תבשיל: [ג] העושה עיסה בן החטים ומן האורז אם יש בה מעט דגן יוצא בהם י"ה בפסח: [ג] אם לא בררו החטים מאכילת עכבר אין בכך כלום: [ד] החטים שעושים מהם מצות מצוה טוב לשמורן שלא יפול עליהם מים משעת קצירה ולפחות משעת טחינה ובשעת הדחק מותר ליקח קמח מן השוק: [ה] האידנא אסור ללחות בין חטים בין שעורים: [ו] שקים שנותנים בהם קמח כל השנה אם רוצה ליתן בהם קמח ומכבשים אותם יפה צריכים להתיר קודם הכיבוס כל התפירות שבהם

שלו להחמין ולכן אין צדק כלום מן האיסור כי הנה נאמר על ס"א יתפרדו כל פועלי און מכל שכן הרוב שלו כי אין בו כדי להחמין והבן: [ד] החטים שעושים מהם מצוה טוב לשמורן שלא יפול עליהם מים משעת קצירה שנאמר ושמרתם את המלות דאע"ג שכבר נתבאר כי העיקר הוא לברר החטים מפני כן זה הוא רומז שמפריד הקליפה מן החטה שהיא הקדושה ועוד כי זה גורם פירוד לס"א דבר ונוקבא שסם מוץ ומבן הדבקים במטה כח' במאמר דליון ח"ע דחטה מ"מ יותר רע ומר הוא ענין המים שנאמר וכו' ויתן מים על זרע וכו' והענין מפני כי יש מים הרעים כמו ששינו חכמים הזכרו בדבריהם שלא תחובו חובת גלות ותגלו למקום מים הרעים ונתבאר אללי משנה זו כי בעבור החרבן גלו הנשמות הגדולות אל הקליפ' כנ"ל והם מים הרעים היינו מ"ש בזוהר ב' ופסלך במולות שם כי הם דבר ונוקבא שנקרא אל מות ולכן לריך לזהר בחטה משעת קצירה ולפחות משעת טחינה כי אז יפרד ממנה הסובין והמורסן ובשעת הדחק מותר ליקח קמח מן השוק דלחזוקי איסורא לא מחזקין: [ה] האידנא כי אין מי שבקי בענין הלכות' הוא סוד מש"ה יקר מחכמים מכבוד סלכות מעט וכבר נת' אללי בפי' קבלת שהוא אור א' דסמאל הוא הקדושה שבסוכו וזה המעורר ייחוד למעלה ולא אהנו יודע עד מה השיעור שלם לכן אסור ללחות בין חטים בין שעורים: [ו] שקים שנותנים בהם קמח כל השנה וכו' הדוגמא לזה הממלאים רסן במסס כל השנה הגם כי אין מזוהר להם ענין של איסור באותה אכילה שלכן בא הדמיון אל הקמח שלא הוזהר בו דבר של איסור וחמיון ועסה מכבשים אותה יפה הוא רמז לענין התשובה והכיבוס מן העון כמ"ד אם תכבסי בנתר אין מספיק ענין זה חלל לריך להתיר קודם הכיבוס כל התפירות דאע"ג שיעשה האדם תשובה מעולה על העוונות ועל הפשעים שעשה עדיין לריך לתת אל לבו לכל הדברים שהאדם דש בעקביזו כגון ריבוי המאכל ומשחה שלא לעשות מרחצין וסיינו שיתיר כל התפירות קודם שנאמר הנה אגודות מונות

גם פ' משפטים דף ק"ך: וז"ל ומסערה דתבואות ה' מיני נהמא תבירין מכולהו ואינון חטה ושעורה וכסמת שכולת שועל ושיפון אמחיל לון לישראל ה"ד קדש ישראל לכו' ראשית תבאחזק בה"א וכו' ועד דיתביריו מנייהו יו"ד דליהו מעשר לא שריי' על ה' דליהו

והמא דה' מינין לקיימא אומאח כי יד על כס י"ה עכ"ל ולכן בא החיוב בה' מינים הללו בלבד אבל לא באורז ולא בשאר מיני קטניות מפני כי חלל של הקצ"ה ואין ממונה עליהם שום מלאך והשמה לא תקשי לך הדין דרז יהודה ע"ה כאשר ראה כי על פת לחם יפגע גבר וזקק אותה נתן עיניו והביא רעב דהיחך שבקיה

לחסידותיה אמנם מפני כי הוא ידע כי הפס הוא בידו של הקצ"ה לכן בראותו שזלזלו בו רע עליו המעשה וגם נלמד טעם אחר כי מעיקרה מפני מה לא מינה הקצ"ה על ה' מינים הללו לא מלאך ולא שרף אלא הוא בכבודו ובעלמו ית' לפי פי שייך להיות בהם חמיון משא"כ בשאר המינים אבל באלו ה' מינים אפשר שיתאחד בהם ס"א ולכן לא מינה עליהם הקצ"ה שום שליח אלא הוא יתברך שלא לתת מקום לקליפה לשלוע ולכן מותר לעשות מאלו תבשיל באורז וסודותן וכו' כי אינם באים לידי חמיון כאמור: [ב] העושה עיסה מן החטים מן האורז וכו' מאחר כי עיקר הדבר הוא להעביר ענין החמין שהוא הילך המחמיר את האדם ולהכשיל כמו כדי שלא ירים ראש לקפצר על האדם ביום הדין ר"ה ח"כ במה יודע כי כך הוא הרצון אם לא ע"י שיאכל האדם דברים שסם מחמייים ויהיה נקי מן החמיון ולכן אין אדם יואל ידי חובתו אלא בדבר שהוא בא לידי חמיון כמ"ש ר' יוחנן בן גורי במשנה אעפ"י אינו יואל ידי חובתו בזה אלא ח"כ יש בו טעם דגן כי הוא העיקר וכאשר אל זה נביע כי העיקר הוא חמשה מינים הללו הם מאכל אדם העליון בכינוי הלחם אשר הוא אוכל לכן מוכרח הוא כי ימלא באכילה זו טעם דגן כאמור ויואל ידי חובתו כי הנה תכלית כל הבדיקה והביעור וההבעלה הכל הוא לזרך האכילה והבן: [ג] אם לא בררו החטים מאכילת עכבר וכו' הנה נתבאר בזוהר פ' משפטים כי לריך לברר החטים מכל פיסול ועד דיתבאר לא שריי' יו"ד על ה' ואינו מחזקיים מש"ה כי יד על כס י"ה שרל מ"ד בניסן לריך"שיהיה הכנה לחיבור שם י"ה וזה ימלא ע"י הכירור האמור וכן איתא פ' בלק דף קפ"ח: וז"ל שעורה איהו שיעור ה' דה"א אחר ידיע הוא צשיעורא דה"א חטה נקודה באמלתיחא דלית חולקא לסערא אחרא דחובה תמן וכו' אמר ר"א ודאי חטה הכי קרינן לה אבל חמיון בשבטים כלכו דלית בהו ח"ע ובה אית ח"ע וקרינן חט"ה אמר ינוקא ודאי הכי הוא דהא ח"ע שריי' סמיך לה וכו' אהון חבירי' דלא שמתסון לר' שמטי

לחסידותיה אמנם מפני כי הוא ידע כי הפס הוא בידו של הקצ"ה לכן בראותו שזלזלו בו רע עליו המעשה וגם נלמד טעם אחר כי מעיקרה מפני מה לא מינה הקצ"ה על ה' מינים הללו לא מלאך ולא שרף אלא הוא בכבודו ובעלמו ית' לפי פי שייך להיות בהם חמיון משא"כ בשאר המינים אבל באלו ה' מינים אפשר שיתאחד בהם ס"א ולכן לא מינה עליהם הקצ"ה שום שליח אלא הוא יתברך שלא לתת מקום לקליפה לשלוע ולכן מותר לעשות מאלו תבשיל באורז וסודותן וכו' כי אינם באים לידי חמיון כאמור: [ב] העושה עיסה מן החטים מן האורז וכו' מאחר כי עיקר הדבר הוא להעביר ענין החמין שהוא הילך המחמיר את האדם ולהכשיל כמו כדי שלא ירים ראש לקפצר על האדם ביום הדין ר"ה ח"כ במה יודע כי כך הוא הרצון אם לא ע"י שיאכל האדם דברים שסם מחמייים ויהיה נקי מן החמיון ולכן אין אדם יואל ידי חובתו אלא בדבר שהוא בא לידי חמיון כמ"ש ר' יוחנן בן גורי במשנה אעפ"י אינו יואל ידי חובתו בזה אלא ח"כ יש בו טעם דגן כי הוא העיקר וכאשר אל זה נביע כי העיקר הוא חמשה מינים הללו הם מאכל אדם העליון בכינוי הלחם אשר הוא אוכל לכן מוכרח הוא כי ימלא באכילה זו טעם דגן כאמור ויואל ידי חובתו כי הנה תכלית כל הבדיקה והביעור וההבעלה הכל הוא לזרך האכילה והבן: [ג] אם לא בררו החטים מאכילת עכבר וכו' הנה נתבאר בזוהר פ' משפטים כי לריך לברר החטים מכל פיסול ועד דיתבאר לא שריי' יו"ד על ה' ואינו מחזקיים מש"ה כי יד על כס י"ה שרל מ"ד בניסן לריך"שיהיה הכנה לחיבור שם י"ה וזה ימלא ע"י הכירור האמור וכן איתא פ' בלק דף קפ"ח: וז"ל שעורה איהו שיעור ה' דה"א אחר ידיע הוא צשיעורא דה"א חטה נקודה באמלתיחא דלית חולקא לסערא אחרא דחובה תמן וכו' אמר ר"א ודאי חטה הכי קרינן לה אבל חמיון בשבטים כלכו דלית בהו ח"ע ובה אית ח"ע וקרינן חט"ה אמר ינוקא ודאי הכי הוא דהא ח"ע שריי' סמיך לה וכו' אהון חבירי' דלא שמתסון לר' שמטי

וזה יהיה בתחילת יום או יומים הוא כינוי על דעת וזכור את בוראך בימי בחורוּךך כי ח"כ ישרא סולת נקיים כך אח"ל הכרחי עבירה קשים מעבירה והסגרל טבע שני ולכן לריך לפרוש מהם בתחילה ואז מתקבל לפניו יתברך בכל פרעיו :

שבעה בקצוות או אם הם מבוטלים : [ז] כשמוליכים הנקיים שיש בהם קמה מזהררים אסור להניחו על גבי בחמה שאין לה אובך או עור עב תחת השק : [ח] נוהגים לנקר הרחים משום דומנין נתנו בהם תבואה לתותה ונוהגים שקמה הנטחן אחר הניקור שומרים אותו עד לאחר הרגל : [ט] צריך לטחון החמים יום או יומים קודם הלישה ואם טחנו בע"פ י"א שאסור לאוש מצה בו ביום לפי שהקמה בשעת טחינה רותח ומחמם המים והעיפה נוחה להחמין : אין

כי השני כלים הם סוד שני שערים בהם חובב ה' שערי ליון חמם גם כל שאר האיברים הם נקראים כלים על דעת המזכר לפי תשמישן ולכן ע"ד המזכר באלו הכלים שגרמו בהם ענייני האדם כחמור כך הוא למעלה דומה בדומה ולכן המטביל יבין מעלמו שאם בלתי לפרש חומם יארך ביותר ולכן אשוב לפרש שני דינים האחרונים אחד הוא זה כשמוליכים השקים וכו' אם אמרו כי בהמה זו הוא החמור איחא בצרכות הרואה בדוכב על החמור ילפה לגאולה שנאמר גילי מאד וכו' הגם מלכך יבא לך עני ודוכב על חמור ואח"ל כפיז ולרו עס עניי שמיא וכו' וכו עס עניי שמיא לא זכו עני ודוכב על חמור ולכן אין מניחין השק של החטים עליו והיינו כנ"ל כי החטם רמו על ישראל בזמן הגאולה שיסבדרו ויחלצנו כחטם ומאחר כי זכו אין ראוי שיבא הגואל על חמור שאין לו חובק או עור עב מפני שמוציא וענין הקמה הוא כימן לישראל שהם בגלות שנאמר קחי רחים ועמני קמה וכאשר ילאו מן הגלות אשר הב"ה תלה השק על פתחו וכבר נתבאר שהוא הממשלה שנתן לעשו וארבע מלוח חיס עמו על הפתח שלו שנאמר לשמור מזוזות פתחי לכן זה השק עשו שכתבו הקמה ישראל בגלות אין מניחין אותו על חמור כמזכר מפני כי מוציא ומחמין הקמה לפי שהוא קליפה גמורה ויש בו יכולת להכניס לך חמוך כ"ש אחד שנכסרו : ומה גם לאורך עליון מפני כי חלה הב"ה שק של עשו על פתחו ח"כ שחמור חובב ה' שערי ליון בגלות החיל הזה הקמה כתובו כדאיחא בחיקויים באלוין עשר קליפין חללב קב"ה בגין לנערה לכו לישראל אין להוליך אותו לעמיד כאשר הוא לאורך מלה על חמור כדאיחא פרשת חלה לית דרכא דמלכא ומעורויתא למרכב על חמור חלה על כוסון הס"ד כי מרכב על כוסין מרכבוהן ישועה דחין מולוין במלכותא למרכב מעורויתא על חמור וכו' חלה ח"כ יש לה חובק או עור עב תחת השק סוד הענין דח"כ דחמור כל עשר קליפין חללב קב"ה אל תשוב שהוא כתוב ממש חלה

מוטע ולריך לעשות זה בתחלה מפני כי העונות הקלים הם המעבדים את החסונה כמ"ס הרמב"ם ז"ל כ"ד דברים המעבדים את החסונה האוכל מסעודה שאינה מספקת לבעליה וכו' כשמוליכים השקים צ"ל בהם קמה מן הריחים וכו' גם צ"ח יבא הדוגמה אל

כאדם שיהיה זכיר במעשיו חף על גב שיהיה עוסק בחורה דומה לישכר שנשבע לחמור שנאמר ישכר חמור גרם ויע שמו לסבול עולה של חורה יהיה זכיר במחל שלו שלכן נמשל לחמור לפי כי כל הדברי' הרע' נמשכין המחל כמ"ס חז"ל : [ז] ולכן כשמוליך השק הוא כינוי לגוף האדם כנ"ל כי בו נכנס הקמה הוא

המחל שמוליך אותו מן הריחים כי זה מורה היות זה האדם בלתי מחוץ שנאמר בהם שמו העם וכו' וטחנו בריחים כדאיחא בזכר לכן אסור להוליך אותו על גבי בהמה שאין לה חובק דח"כ שזה הוא דומיא של בהמה ע"ד משח"ל חלו בני אדם שהם ערומים בדעת ועושים עמלן כבהמה והיינו לסבול עולה של חורה כחמור ח"כ"י כן אסור כך אח"ל אסור לח"ה להרבות מעודתו בכל מקום וכו' חלה ח"כ יש לה חובק או עור עב דבר משקין ר"ל שיהיה נתון קלבה ושיעור למחלו כמו ששינוי כך היא דרכה של חורה פת במלח תהיה וכו' ובחורה חלה עמל וכו' ונאמר לריך האוכל לשבוע נפשו : [ח] נוהגים לקרר הריחים וכו' כבר נתבאר כי הריחים הוא מורה על ריבוי האכילה עד מקום שאוכל כמה פעמים בלתי שייעור וחז"ל אמרו בתחילה היו ג' אוכלים כהרנגולים שמנקרים באשפה ומשה חיקן להם שיחלו ב"פ ביום שנאמר בערב תאכלו צמר ובבקר תשבועו לחם ולכן יאמר נוהגים לקרר הריחים לאותם המנקרים כהרנגולים מיהי יפה הוא למנוע מזה וז מפני כי פעמים נותן בהם תבואה לתוחם שהוא ענין חתך שלפעמים מחוך המחל נשחק לעון לחות החטם של הקדושה דיינו עון שוגג או מיד או יהיה שולחן שלא אמרו עליו ד"ה שנקרא שולחן מלה היא לוחה בני מקום חמם הקמה הנטחן הנמנע מן המחל של הניקור שומרו לאחר הרגל לאכול אותו בשיעור זה כך בר"ל אין ראוי לדקדק בהם שנאמר ושמחת בחנך ואין שמחה חלה בבשר ויין כמשח"ל : [ט] לריך לעחון יום או יומים קודם הלישה וכו' כי מאחר שעדיין יש חיה קליפה מעורב שם הסובין והמורסן ח"כ שהם דקים ומחוקים מעט חמם אם עדיין הם בחומם ע"י ונערכות המים הרעים ממחר להחמין כיון כן הוא בלתי הגשמי דח"כ שפירש מכל לך ופנה של עון בין מחומם שהם במעשה בין אותם הקלים והיורה הרעות עדיין נפרש מן ההרבות הרעות שהם דבוקים בו כי תדרוש בלז ובראש ולכן לריך לפרוש מהם

בסוד יבין ונעו כי שניהם הבית נכון עליהם והם מכללות ששת ימי בראשית והם מסיימים שם בהם ממש ששנינים דמטרוניתא ולכן אז כאשר תסיר השני קליפות מן הקמח הסובין והמורסן מתעוררים אל השני ימים לעזור לענין ואח"כ בא ענין הלישה שהוא ע"י השני ידים בסוד מקדש ה' כוונת ידיך וכבר נתבאר אללי סוד הלישה שהיה הכהן לש ושניו שהיה הכהן עושה שלש מלות שיפה וחמש מלות בעיט' במספר והתכלית לקיים מ"ש בזהר פרשת פנחס

תנ"ד . באיזה מצה אינו יוצא ידי חובתו . ובו ד' סעיפים :

[א] אין יוצאין לא בפת סובין ולא בפת מורסן אבל לש הוא את העיסה בסובין ומורסן שבה יוצא בה

בענין שמן כחית כי חדרשנו ימצא לך :

[א] **אנכי** הגדתי והשמעתי במאמר הג"ל מן הזוהר כי החטה לרין לבשר אותה הדק הכיב כי הסה מון ותכן אשר בחטה הם שתי קליפות אמנם קליפות הללו הם חולה לה כנראה בחוש וכמ"ש במאמר כי מלת חטה יש בה שני אותיות ח"ע שהם מורים על ס"א כי מפני כן לא היו שני אותיות אלו בשבטים לפי שהיו שבטי ים והם עדות לישראל שאין בהם סערה אחרת בשם ישראל עליון אמנם בחטא ח"ע"ג שהוא סערה רמה דמיימותא נמצאו בה מפני שהם סמוכים להם ר"ל שהם מון ותכן של חטה ואלו הם קליפות חילוניות אמנם יש שתי קליפות אחרות יותר דקות הדבוקות עם סערה דקדושה הלא הם הסובין והמורסן כי כן שנינו מדרשות נגעים שמים שהם ארבע שאל ובהרת וספחת היא נכפחת לכאן ולכאן וכדאיתא בתיקונים ע"ש וכנה כנגד קליפות הללו הנאחזים בסערה דקד"ה כך נמצא קליפות הנאחזים בעלם אדם הלא הם הכוכבים בזהר פרשת בא דף מ"ז . וז"ל לכל בר נש להיות בים ד' יסודין ד' מלאכין נחתין עמים מימינא וד' משמאלא ד' מימינא הם מגד"ן וד' משמאלא עין משחית אף וחיתה וכו' הנה מבואר מן המאמר כי ד' קליפות הללו הם נדבקים בנפש האדם ולכן לפי כי כל התיקונים שאנו עושים בפסח אשר לזה ה' לעשות הכל הוא לצורך תיקון האדם אשר ע"י מלות הללו הוא יוצא עמה ליל הפסח מעצרות לחירות דהיינו מעצרות הקליפות הללו שהם נדבקים בו נכפשו כאשר יצא לרין בע"ה והנה ע"י התיקון זה אשר נעשה לצורך האדם הנשמי למטה כן נעשה התיקון למעלה ג"כ לפי ששנותינו השנייה גולה ושורה שנאמר למענכם שלחתי צבא כמשהו גלו לבבל שכינה עמכם עד גלו לאדום שכינה עמכם שנאמר ושב ה' אליהם וכו' ונאמר מי זה בא מאדום וכו' לפי כי כן נאמר וכן כסיל חוגה אמו וכאשר ישראל מתקנים עליהם ע"י המלות נעשה גם התיקון למעלה והקליפות הם פורטים מן הקדושה ולכן אין יוצאין בפת סובין ולא בפת מורסן שהם שתי קליפות הדקות הנדבקות בקדושה דמ"ג כי נוס שאמר אין יוצאיה ידי חובתן פשוט הוא ידי חובת המלות מ"מ דברי חכמים נחמתי אש והרלון בזה לרמוז כי אין יוצאים מן הגלות כי

ע"י הפסק כדמיון אדם שילבש חלוק ועליו בגד והשק על הכל דמאחר כי כמה עולמות למעלה מתלבש בהם וסוף מתלבש בקליפה אלא ח"כ לעולם אין נוגעים זה בזה ושומר כלל זה והיינו מה שאסרו חז"ל להכוב ע"ג גמל בלי חוכה משום חומס ודי למכין ואם כל בהמה עומא דיום שזה ומזון הוא ע"ד האמור : ואם בהמה זו נאמר שהוא רמו לבהמה הרבולה על אלק הרים וכו' שהיא טהורה כך היה אומר כל זמן שהקמח היה כ"י כאמור

הוא בחור השק כאמור אין נותנין הקמח זה ע"ג בהמה זו לפי שהיא רבולה על אלק הרים שהם מאריכו דדינים כנודע מהזוהר והתיקונים שהם נאמר ותנה התיבה דא כורסייא דדינא כמזכר בזהר פרשת בהעלותך כחדש השביעי דא ר"ה על הרי אררט חלין סמכיון דכורסייא מאריכו דדינין מאריכו דיצבא ויללא וכו' הנה אף על גב ששנינו בהרבעה פרקים העולם נידון בפסח על החבואה אין רשות לאדם לעזור מאריכו דדינין רק דר"ה אז תיבה זו כורסייא דדינא נחה על הרים אלו אמנם בפסח לא כן אין מניחין שק הקמח על בהמה זו הרבולה על מאריכו דדינין כאמור אלא ע"י חוכה או עור עב הס בחינות אחרות כדאיתא בתיקונים והאם רובלם וכו' ציומין פצין וכן בפרשת פנחס ולכן אין מניחין שק של הקמח זה על בהמה זו אלא שיהיה לה חוכה או עור עב שהם בחינות שונות ואח"כ מניחין על הבהמה זו כאמור והיינו בזמן הזה אבל היא מוזמנת למאכל הצדיקים לעמיד היא עליהם וסבן :

בזהר לגקר הריחם אותם שאמרו חז"ל שטוחים מן הצדיקים לעמיד לזה בזמן הזה מנקרין אותם מפני כי ע"י הגלות נאמר קמי רחים ועמי קמח והם הריחם דסערה אחרת כי שם מניחים חטה להחיותה אשר הקליפה נדבק בה בסוד ח"ע דחטה כנ"ל ולכן מנקרים הריחם של הקדושה שלא יהיה דבוק שם לז חיומין כי עוד הריחם הם הגלמים כנודע מהזוהר והתיקונים לפי שנאמר ויגע צבק ירכו והרי שניהם נאסרו כנ"ל ואותו הקמח הסתכן אחר הניקור מניחין אותו לאחר הפסח כי בזה הוא הרמו למע שטוחין הריחם העליונים לצדיקים לעמיד לזה ואז חוכלים אותו כאמור : לרין לעמון החטים יום או יומים קודם הלישה וכו' הנה ענין הלישה הוא כוד המוקדם על ידי הדים כי הנה ענין העמיה הוא כוד הדיור כנ"ל כי תחילה לרין לבשר הקדושה ולהלית משם סערה אחרת כדי שלא יהיה מעכב הייחוד כדאיתא פרשת תרומה כדורא כריו לאנה וראנה בנות ליון במתך שלמה ואז לא תתייב אלא כנולד דמזמנה למחמי ביקרא דמלכא דדין סערה אחרת לא יחא לים ויואל וכו' ולכן לרין להקדים ענין העמיה לך אש יום או יומים יעמוד הוא

בה קדושה ואינה תמלית גמור וסיינו סוד הפ' הכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה והמה רועים לא ידעו הבין ולכן כל זמן שנמלט בעסה זו קדושה שברועים אוכלים ממנה יולאים בה ואם לאו אין יולאים בה לפי שאין זו נשומרת לשם מלאה ולכן בלחמה לחון

נפסלה : [ג] ליכא בזמן הזה דידע למחלט כי מאחר שהמים הם מחמילין העסק לפי ששם מים הרעים מזלזלים ים כנ"ל והיודע וזרז על ידי מעשיו הטובים יודע לבדר ולהוילא קלת קדושה מאותם המים בלופן שאין מחמילין את העיסה בסוד מש"ס יקר מחכמו מכבוד סכלות מעט ונאמר וראיתי שיש יסרון לחכמה מן

אין

הסכלות כדאיתא בזהר כי הא דרז המנוח סבא ע"ה דהוה אמר פרכא דשטותא ובדחי חברייא ואת"כ פותח בזהר אכל בזמן הזה ליכא דידע למחלט ולא אתנו יודע עד מה הטיעור זה ולכן כל מין חליטה אסור כי במקום שיש לתקן ממלא מקלקל וגורם חימוץ בעיסה ומדבקת שם הקליפה ביותר : [ד] אין אדם יולא במלאה גזולה וכו' הנה נמצא לך כי המלאה נעשית אחר כמה דברים כי בתחילה צריך לבדר מן החטם מון וחבן ואת"כ צריך אחר מסובין ומורסן ואת"כ לריבש שימור מן המים הרעים שלא תחמין כי ע"י כל תיקונים הללו אז היה ראוי למחלל אדם וזמן בו שלימות כנ"ל וגם היה חובל אדם עליון בסוד הלחם אשר הוא חובל ולכן כאשר גזל המלאה נפש הוא חובל ואפרים אחתא מבעלה והוא גזול חביו ואמרו ולכן חבר הוא לבעל משחית לאפרים אחתא מבעלה כדאיתא בזהר ולכן אין יולא ידי חובתו בגשמי במלאה לו לפי כי זה הוא מקלקל לעצמו ולזולתו אמנם אם גזל חטים או קמח ועשהו מלאה יולא בה מפני כי עדיין החטים צריך תיקון והקמח ג"כ ומאחר שערס והפריש שתי קליפות סובין ומורסן ממנה ועשה אותה מלאה קנאה בשינוי זה מס"א ולכן גם בגשמי גזולה חטים לו ויולא ידי חובתו כי דמים הוא חייב בלד כדאמר כי הנה הגזול החטם למעלה הוא ס"א כדאיתא בזהר פרשת בראשית ופרשת תשא דף קל"ד . וז"ל חית שמאלא לעילא בקדושה עילאה לחתפרא רחמיותא לחתפפרא סיכרס באתר קדישא לעיל לחתפפרא חית שמאלא לחתפרא דאפרים רחמיותא דלעילא ואפרים לה מלאתהרס בגשמיא ולחתפפרא בהדים וזה חיו סערא דחוייא ציפא וכו' הנה מבוחר לך מזה המאמר כי נחש הקדמוני הוא מושך סיכרס קדישא שהיה בחינת חטא כנ"ל והוא גזול אותם מלאתהרס בגשמיא וסיינו מון וחבן שנמלט חטא שמחזקים בה כנ"ל ולכן נאמר כי יבער איש שדה או כרם זה האיש הנקרא אדם בלעל איש הון ושלח את בעירו הנקרא דלילס ובער שדה אחר של הקדושה ואלל החטא מיעב שדו דהטרא חתרה

הנה נמצא כי ע"י המלכות מעשיות הנעשים בפסח האדם יולא מגלות כל הקליפות הללו וגם השכינה ועל זה נאמר לחמר לחסורים לאו ולאשר בחשך הגלו כדאיתא בזהר ובתיקונים ולכן אין יולאין מזה הגלות של ס"א בגילה זה בשמים אלו בשם סובין ובפסח

מורסן כי הם מעכבים את הגזולה אבל לשם הוא את העיסה בסובין ובמורסן שבה מפני כי הנה שתי קליפות הללו אינם בערך שתי קליפות החלומות שהם מון וחבן שאין להם תקנה אמנם הללו הם נתקנים וזה דומה לסירכא שבריאח כל זמן שלא יולא לחון לא נטרפה ויולא במלאה של סולת נקיה ביותר כדאיתא פ'

פנחס דף רמ"ז . וז"ל סולת דלילס דא שכינתא אחתא נהורא דלילס סולת נקיה מסערוי בלא פגיוו דחשוכא ובלא חערובת חשוכא כלל דהכי אינון חשוכין עם נהורין כבר קדם מון וחבן ובחזיונו דישאל מתערבין חשוכין עם נהורין ובגזולה דרש בר גש חבואה ולבחד חיוו צורר לה כבורר חובל מגו פסולת כך ישראל צריך למעבד ברוחיותו כד אסערב בהון חשוכין ורוא דמלאה זכאי חלבים רוח נשברה וכו' הרי מבוחר מזה המאמר כי יולא האדם ידי חובתו בסולת נקיה ביותר שהרי נמצא שכל תכלית הכוונה הוא לבדר הקדושה מכל הקליפות ולטבר נפש האדם ע"י המחלל זה כי הוא מרפא לנפש כמ"ס בזהר אסוותא דא מלאה ואין אומרים אין זה לחם עוני מפני כי לחם עוני היינו הפרוסה כמשחול מה העני זה דרכו בפרוסה כאשר יכל לקמן בע"ס : [ב] עיסת הכלבים וכו' אשר חמטים הגידו כי ג' משמרות הוי הלילה משמרה ראשונה כלבים לועקים והענין נמצא בפ' עין יעקב בע"ס והרלון כי הם לועקים לשאל הפרנסה מהב"ה ע"ד מש"ס הכפירים שואגים לטרף ולבקש מאל אכלס והנה הפרנסה שלהם הוא מן התמלית היוולא מא"י כדאיתא פרשת בלק דף ר"ע . וז"ל ותאנא חבין סערי חולקוהו דממקן על כנענים ומלרים נפיק חד סביל דציק דמתמן אחגיד חולקא לחיון תחאי ומתמן מתפרש לכמה סערין וזה קריק לים תמלית דנפיק מבער ארעא דישאל וז"ל ע"ד עמלא כוליה מתמלית דא"י קא שתי ונאן א"י הא אוקימנא וכן לעילא בין לתת כל חיון ע"ג לא חסו חלא מהסוה תמלית ונא תימא לחיון בלחודוי חלא חשי חיון כהרין תחאין מהסוה שתיקן ע"ל לעינינו והנה מבוחר מזה המאמר כי הנה בתחילה נמשך השפע העליון אל הסרים העליונים ומבין סערי חולקוהו דמתמן על ע"ג יולא השפע משם ונמשך על התחתונים ולכן יאמר נא עיסת הכלבים הם הקליפות והערים כי מוזהר ופרנסתה נמשך להם מלמעלה כאמור בזמן שהרועים הם הערים העליונים דממקן על ע"ג אוכלים ממנה זה הוא מורסן כי עדין יב

יכולים לשאוב יום ה' לימים הרבה מפני כי הגורם הוא הלילה כאמור ואם הזמן חוס יניחם במרתף שהוא קר כי לעולם במרתף נמלא הפך מן הזמן והנה זה יסיה כונת חז"ל במ"ש הביאני למלך למרתף גדול של יין זה סיני שנא' הביאני אל בית היין כי המרתף

היה קר לקיים מש"ה מימינו אש דת לנו ואם הזמן קר יניחם באויר כי המרתף חם ולריך להשכיר להכניסם לבית קודם שיזרח השמש ואפילו ביום המעונן וכן כך אהז"ל יומא דעיבא כוליה שמשא כי השמש הוא בחינת דין ומה גם הענן אמנם מן הטעם האמור גם שהמקום לא תנא עליו השמש כלל כגון תחת ארוב' לריך להכניס אותה לבית ועוד נמלא רמז לזה מ"ש צוהר פ' חלא דק ר"פ ג' וז"ל ר"מ הכי חנה נהיר בכל מארי הלכות וקבלות ימחקר אשתקין בגניזו כמבוע' דאשקי לאילנין תחות שרביהון וכו' ואנת אוף הכי כשמשא דאזנין תחות מבועין וכד מטי פורקנא סהא כשמשא דאזיל בקין לעילא ממבועין ויכון

לונגין ברחמי דכד אנת תחתיוכו אינון חמין בדינא : [ב] י"א שהמים המכונסים בסיסמ"ע"רנה מותר ללוש בהם סמוך לשאיבתן זה יסיה מן הטעם האמור לפי כי אינם מחוברים עם השורש שלהם שהם מזולות יס ולכן מותר ללוש בהם מיחו אין להקל בדבר אש לא בשעת הדחק כי הנה כבר הורה זקן : [ג] אין לשין במים חמין אפילו לא נתחממו אלא בחמה שהרי מן הטעם האמור אסור כדי שלא יתעורר הדין ויתגבר ס"א ואפילו שהחמום בחמה שיך הסעורדות אל הקליפה ולא במים הגרופים מדוד גדול שנחשטו עבה ומים שנחכו פושרים כי הנה כבר נתעורר כח הדין משורשו וגלחו ח"כ הקליפה אפי' נשאין האש תחתיו מאחר שכבר נתעורר כח הדין כאמור ואם עבר ולש בין במים הללו בין במים שלא לנו אסור ויש חולקים ומתירים בלש במים שלא לנו : וי"א דבשוגג מותר מאחר דליכא כוונה אין יכולת בקליפה להתאחז לפי כי העיקר לכל הדברים מענין המעשה הוא הכונה ולכן בשעת הדחק יש לסמוך עליהם : [ד] מים שלא לנו שנכתבו חד בחרי במים שלנו לשין בהם ואע"ג דאין מבטלין איסור לכתחילה שאני הכא כי הנה במים שלא לנו עלמין יש מתירין ללוש בהן כאמור : [ה] מוכנין שלא ליתן מלח במלח וכוון הדבר לפי כי המלח הוא שורש הדין כאמור במאמר למעלה ומתקרק עם המים ונעשה בסוד מי

המרים

אחרת ישלם לפי כי מחן דמים הוא חייב ליתן ולכן נמי למטה בעולם הגשמי אש גזל חטא אי קמה אינו חייב רק מעות שהרי קנאה צטינו לפי כי המלח דקדושה משתנית ממנה שהיה ואחר כך נחלשם בסערה אחרת נמלא כי דמים לבד הוא חייב שנאמר

תנ"ה. מים שלנו ובו ששהסעיפים :
[א] אין לשין אלא במים שלנו בין שהם מי בארות ומעיינות בין שהם מי נהרות ושואבים אותם מבע"י או בין השמשות ואין לשין בהם עד שיעבור הלילה כולה עליהם ויבולו לשאוב יום א' לימים הרבה ואם הזמן חם יניחם במרתף שהוא קר ואם הזמן קר יניחם באויר כי המרתף הוא חם וצריך להשכים להכניסם לבית קודם שיזרח השמש ואפילו ביום המעונן : [ב] י"א שמים המכונסים בסיסמ"ע"רנה מותר ללוש בהם סמוך לשאיבתן ואין להקל בדבר אם לא בשעת הדחק : [ג] אין לשין במים חמין אפילו לא נתחממו אלא בחמה ולא במקום האשומים מדוד גדול שנחשטו עבה ותלוי על מקום האשומים שבתוכו פושרים אפי' בשאין האש תחתיו ואם עבר ולש בין במים כאלו בין במים שלא לנו אסור ויש חולקים ומתירים בלש במים שלא לנו י"א דבשוגג מותר ובשעת הדחק יש לסמוך עליהם : [ד] מים שלא לנו שנתבטלו חד בחרי במים שלנו לשים בהם : [ה] נוהגין שלא ליתן מלח במצה וגבון הדבר : לש

מונעים הייחוד העליון כדאיתא פרשת תשא דק קל"ד ח"ל אית ימינא לעילא בקדושה עילאש ואית ימינא לתתא דאיתו בם"א וכו' ולכן אע"ג שאנחנו וסירים נעיסם שלא תנא לידי חימוץ ג"כ לריך להיות מהרים במים וסיינו מ"ש אין לשון נעיסם אלא במים שלנו מפני כי כאשר הם נעקרים ממקומם מן השורש שלהם אין בהם כח כל כך כמתחלה והענין מ"ש צוהר נשא דק קכ"ה . וז"ל מים מרים המאחרים אלני מי ימא דאינון מרידן מאי הוה דא שמא קדישא בשעתא דאשתכח בדינא כדין אקרוין מי המרים המאחרים ובג"ד מיה דלתתא דימא כולסון מרידן ח"ה האו ימא קדישא כמה נהרין מתקין עאלין בכוונה ובגין דאידי דינא דעלמא מומיו מרידן בגין דאחיד בה מוסא לכל בני עלמא וכו' ולכן בא החיוב בכל מיני מים בין שהם מי בארות ומעיינות בין מי נהרות הכל הוא מטעם אחד אין לשים בהם עד שיעקרו אותם ממקום שורשם וישימו אותם בכלי שהוא מורה על סערה דקדושה כי כל כלי משם קדוש הוא שלכן הלדיקים נקראים כלים שנאמר הכרו נושאי כלי ה' ולכן שואבים אותם מבטור יום הו בין השמשות כי ע"י כן אין מתחם אותם חמים של השמש שהוא ס"ע שעליהם נאמר שמש וירח קדרו ואין לשים בהם עד שיעבור עליהם הלילה כולה לפי כי אז הוא שולט ס"א כדודע מהסודר אמנם

חלקו של עולם היה ולכן בא הכינוי 'ג' נשים המסתפקות בבקבוק להוליך חלה הג' וכבר הוצא בחיבורים כי 'ג' נשים חלו הס' ג' יודין דשס"ג והבן ולכן נמלא כי בא השיעור מכון להם הנזכר ולכן ראוי ליזהר בזה כי הוא ענין הנזוג בעלם אדם ובלי ספק כי המסתכין לזה נשמתו נעשית קדש קדשים כנז' במאמר מפני כי ע"י הכונה עובדה נכללת נשמתו באותם הג' נשים העוסקות בבקבוק חמיד ויהי קדש וכהנה שיעור חלה זו הוצא בזוהר פרשת שלח לך דף קע"ד. ח"ל ראשית עריסותיכם חלה חריתו תרומה וכו' פקודת לא להפריש חלה לבסוף חל"ה הכי חושבניה מ"ג בלוי ותומם בילה חד מחמש ואזי חומש חד מן חמשת דליתו 'ו' ודא סימן מג' דליתו מיכאל גבריאל גוראל חלה שכינתא בדאחר דאלין מלחכין חמן אבהן חמן ובאחר דלחכין חמן שכינתא חמן עכ"ל והנה נחבאר השיעור במדה ואמנם משקל נתי הוא ח"ק דרבים לפי כי כן עץ החיים ח"ק חמה כמחש"ל והבן : [ב] חס לש

תנ"ו. שיעור כמות רישת המצות ובו ישרשה סעיפים :

[א] אין לשין לפסח עיסה גדולה משיעור חלה שהיא מ"ג בצים וחומש ביצה בינונים והוא עשרון וכן ישער אותה ימלא בלי מים ויערה ממנו המים לכלי אחר ואח"כ יתן בו מ"ג בצים ויחזור בו המים שיעיר ממנו והמים שיוותרו יתנם בכלי אחר והכלי המחזיק אותם היא המדה למלאות קמה והמדה מחוקה ולא נחושה ושיעור מקמה חמה מצרית תק"כ דרהם מצריים בקרוב : [ב] אם לש יותר משיעור זה מותר בדיעבד : [ג] אעפ"י שאין מודדין קמה ב"מ לרוש ב"מ של פסח שאין לשין עיסה גדולה מעשרון מותר למדוד ויש אוסרים אלא יקח באומד הדעת ולא ירבה ער עשרון :

בפני

יותר משיעור זה מקצר בדיעבד וכו' מאחר שלמדנו מן המאמר כי שיעור זה הוא לזורך החלה והיינו לחזקת האדם שהוא נקרא חלקו של עולם ולכן הסבירא דוחן שאם לש יותר משיעור זה מותר לפי כי כך אחז"ל בפ' שור או כשב או עז כי יולד כי לפי ששבעל חי משעה שולד נמלא בו כל השלימות שלו לא כך האדם שהוא גדל וסולק וגדל כך שנינו בן ה' שנים למקרא בן י' שנים למשנה וכו' היינו מ"ש בזוהר פ' משפטים כיון שגולד אדם יש בו בחינת נפש זכה יתיר יסבין ליה רוח זכה יתיר יסבין ליה נשמה : [ג] אף על פי שאין מודדין קמה ב"מ וכו' הנה הענין שאסרו מדירות הקמה ב"מ היינו מן הענין האמור למעלה כי הנה מאחר כי מדירה זו הוא לשיעור החלה והחלה הוא רמז לבירית האדם שהוא שיעור חלה ואמנם אח"כ הוא הולך וגדל בגוף ונפש ולכן ביום טוב ראוי לאסור המדידה לפי כי בחול כבר יש לאדם שיעור ומדה דהיינו בתחילה זמן הפטופות הגדיל יותר מוכר בקרקעות הגדיל יותר חייב במלות ובלי ספק כי בכל הזמנים האלו כשם שהוא גדל בגופו כך הוא נגדל בחשיבות נפשו ואמנם כל זה הוא בא לאדם בשיעור כפי שניו אבל ביום טוב ושבת ודאי שיש לאדם תוספת נפש כל אחד כפי בחינתו ואמנם אין לתוספת זה שיעור לפי כי כל אחד כפי מעשיו כך יבא לו תוספת נשמה כמו שאמרו חז"ל מי שמרח בערב שבת יאכל בשבת וגם כן אין כל שבת

ושבת

המרים וממחר להחמין : [ו] לש המלה בקצת ובשומשמן ובמיני תבלין וכו' הנה בענין זה נמלא שני דברים המונעים לעשות הדבר הזה ראשונה מפני כי הנה אלו הדברים הם מה דמדידן וקצת נובטים בהם איסור לאוכלן ועוד מן הדא כי לחם עוני אמרה חורה וזו היא מלה עשירה ומכל מקום אין לתת בה תבליס מפני שהם חדים ומחממים את העיסה ואחי לידי חימוץ במהרה ומה גם מן הענין האמור כי זו היא בכלל מלה עשירה ומכל מקום אין מלה זו נקראת לחם עוני כדבר האמור :

[א] מפני כי ענין המלה בפסח הוא לזכר

גדול לרפואת נפש האדם שלכן נקרא חסותא ומה גם מועיל למעלה כדאיתא בזוהר פ' טא דף רפ"ב : ח"ל רעיה מהימנא מארי דפסחא בזמנא דשליט עליהו ליל שימורים כללו לריבים להיות שמורים ונכורים מחמץ ושאר כל שהוא וכל מאכלים ומשקים כולו נעירין ומאן דנעיר לון מחמץ ושאר גופיה

נעיר חיבו לחתא ונשמתיה לעילא ואחמך צ"ה לא יגורך רע בגין דהא חתעביד גופיה ונשמתיה קדש קדשים ואחמך בילה"ר וכל זר לא יאכל קדש והזר הקרב יומת פסח דרוע' ימינא דאברהם בסף וצוקק מאן דערב ביה עופרת משקר ליה הכי מאן דערב חמן או שאור כל שהוא במלה כאלו משקר חותמא דמלכא עכ"ל והנה מבואר מזה המאמר כמה לריך האדם לרקדקד בענין המלה וכן שנינו שלש נשים עוסקות בבקבוק אחת לשם ואחת עורכת ואחת אופה ולכן שיעור חז"ל בעיסה שלא תהיה גדולה כדי שלא תבא לידי חימוץ ולכן נתנו בה שיעור חלה כדי שלא למעט משיעור זה ובשיעור זה יוכלו להתעסק בו ולשמרו מן החימוץ וקיס להו לרבין שאם שום אשה תקטף בידה עיסה יותר עבה מזה השיעור קשה לה לשומרה מן החימוץ ובלי ספק כי מה ששנינו ג' נשים עוסקות בבקבוק לאו למימרא כי נשים דיוקא ולא אנשים אלא שדיברו חכמים בזהו ואמנם סוד של ג' נשים דקמי הנה הוצא בחיבורים ס"ט דף ק"ח ח"ל ואילין תלת עיפין שמענא דאיונו לקבל חלה נשים דאחמך בכוון חכמו' נשים בנתה ביניה דחד אופה וחד עורכת וחד מקטפת להביא דאחמך בה ראשית עריסותיכם חלה ודא חלה דפסחא דליתו סגולתא וכו' הרי מבואר מזה המאמר כי לריך להיות העיסה שיעור חלה ובדברי חז"ל כתוב לאמר בג' מדות ברא הקב"ה את העולם בחכמה בתבונה בדעת וכו' ז"ל אמרו אד"ר

קריאת שם קנחת קדוש' ואיתא בזהר ודבר דבר הכבוד לא עביר מדי דיבור בקצ חורין ורקיעין וסליק לעילא ולכן לא יקרא שם לתת עד שתאפה כי שם זה הוא מש"ה וקורא לך שם חדש דאלו עתה נקרא שם בשמל"ו אבל לעתיד תהיה בלחם בזה וכדרך

שנא' ומתעשה לשמן הגדול כך וקורא לך שם חדש וסיינו שם דשמע ישראל כדליתא בתיוקנים שאל יקרא לה שם אח"כ חינו רשאי לאפותה כדרך שנאמר בחתיל אשר אור לו צליון ותגור לו צירושלם לא כן יהיה לעתיד שנאמר והיה אור הלבנה כאור החמה ואם ייחנה כך בעוד עינה חט"ג שקרא לה שם החשיבות סחמין לפי כי עדין הקליפה בעולה וע"י כך מתעורר ס"א ומתאחז בסטרא דקדושה אף על גב שפשה כל התיוקנים בזכר ודחה הקליפה למטה חוזרת ומתעלית למעלה ומתאחזת בקדושה ואינו רשאי לשורפה בי"ט מפני כי כבר נתבאר

למעלה כי ס"א חין מתבטרת לגמרי בזמן הזה רק לעתיד שנאמר ואם רוח העומאש אעביר מן הארץ ואז נאמר והיה בית יעקב אש וכו' ובית עשו לקש ודלקו בזה ואכלום ולכן חין לו רשות בגמתי לשורפה בי"ט ואם שבת וקרא לה שם מאחר שקנחת לה קדושה כאמור יטילנה לצון כי הנה נתבאר למעלה כי פסח הוא דרועא ימינה דאברהם ולכן כאשר יטילנה עינה זו למים קרים אז ימלא לה יותר חשיבות בסוד משח"ל בת היתא לאברהם ובכל שמה ולכן ע"י מים קרים דאברהם ימנע אותה מלהחמין לפי כי אברהם אחר בלפרא לאכפייא דיין שנא' וישכם אברהם בבקר ויחננו את חמורו ואיתא בזהר בפ' ואל זועם בכל יום כי מדת אל הוא החדש זועם בכל יום למאריכו דדיין ולכן לא תחמין מן הקליפה בודאי כדבר האמור : וכן נמי זאת תורת האדם המתקן את גופו מן העונות סיני השיטה שלו הגוף לא יקרא לה שם מלמעלה כמשח"ל מקום שבעלי תשובה עומדי' חין לדיקים גמורים יכולים לעמוד ולא יתגאש במעשה הטוב עד שתאפה המזל אשר יעשה אז ימלא כי החלס הוא הגוף שלו הוא מתוקן שאל יקרא לה שם קודם לחשוב מחשבות לתקן עלמו ע"י קניית שם לעין כל חינו רשאי לאפות הוא ע"ד משח"ל מחשבה מועלת לדברי תורה שאל אמר כך וכך אני אלמוד כך וכך מלוא אני עושה חין מספיקים בידו עוד לעשות לפי כי הסטן מקטרגו ואם ייחנה כך בלי תיקון תחמין מלך העון שכבר נדבק בו ואינו רשאי לשורפה הקליפה לדחות אותה ממנו לגמרי עכ"ל

בי"ט של פסח לא יקרא שם לחלה עד שתאפה שאם יקרא לה שם אינו רשאי לאפותה ואם ייחנה כך תחמין ואינו רשאי לשורפה בי"ט ואם שבת וקרא לה שם יטילנה לצון וימנענה מלהחמין :

תנ"ח . מצוה לדוש המצה בערב פסח ובו סעיף אחד :

[ח] נוהגים שלא ללוש מצת מצוה בע"פ עד אחר שש שעות שהוא זמן הקרבת קרבן פסח וביד שהל להיות בשבת לשין בערב שבת אחר שש שעות :

תנ"ט . מקום וסדר רישת המצות ובו ששה סעיפים :

[ח] אין לשין במקום השמש וביום המעונן אסור תחת כל אויר הרקיע משום דיובא דעיבא בוליה שמשא

לעתיד שנאמר והיה בית יעקב אש וכו' וכי יעשה הדם חינו רשאי להכניע החומר שלו עד בלי די כי ימלא יתבטל ממנו החומר ואם שבת וקרא לה שם כי לא זכר ענין זה יטילנה לצון חלימוד ואם מעט הוא וימנענה מלהחמין ע"י עון זה הוא תיקון היותר נאות לצון ילכו תמיד ולא יחטא :

[א] כבר נתבאר למעלה כי מש"ה אף ביום

הראשון תשביחו שאר מצותים למדו חז"ל שהוא ראשון קודם ז' ימי' הנא' בפ' שבעת ימי' שאר לא ימלא בנתיבם ומש"ה אף חלקיחיו אסור הוא באכילה חמץ וכבר נתבאר הטעם למעלה כי זה הוא תיקון לחטא אדה"ר ואחריו דור המדבר שעליהם אמרו חז"ל שלשה לא עמדו בשלותן שש שעות אדה"ר שנא' אולא יתבטלו ישראל וירא העם כי בשש משה באו שם ולכן מאחר כי כבר נעשה ענין הבדיקה מערב ונעשה הביעור ונתבטל החמץ הוא ס"א כאמור לעיל ולכן המנהג זה נכון

הוא שלא ללוש מלוא בערב פסח עד אחר שש שעות מפני כי כל זמן שעדיין לא נעשה הביעור לגמרי ועדיין היה מותר בהנאה מן החומר עדיין חין מתעורר סטרא דקדושה כי הרי נאמר פ' תרומה כי חפי' למעלה מלאכי השרת הם נדחקים מן ס"א ואינם מתייחדים במליכויו עד שדוחים ס"א לחוץ לפי שנאמר עשה מלאכיו רוחות ולכן הם נדחקים מס"א שהיא רוח העומאש אמנם לאחר שש שעות שהנה נתבטל החמץ לגמרי ראוי להתחיל סטרא דקדושה להתעורר ומה גב מעט כי אז הוא זמן הקרבת קרבן פסח שהוא הכנעת ס"א כי כן הוא זכר לפסח מלכים ששהו אחר כל קהל עדת ישראל בין הערביים מפני כי היה אלוה שלום כהן אמרו חז"ל וכדליתא בזהר בכמה מקומות שזה הי' ביטול לע"ג שלכן נאמר ועלם לא תשברו בו כי היה המלך רואה העלם בפי הכלב ונחמין בני מעיו ולכן נהגו ללוש מלוא זו אחר שש שעות ביום י"ד ומה גב מן הטעם האמור למעלה כי עתיד הקב"ה להביא יצר הרע ולשחטו בפני הכל בעלם היום הזה וכבר נתבאר נמי כי זה הוא השג' של ארוך כי כן נאמר כי זבח לה' בצלחה ועבה גדול צאריך ארום ולכן לעשות זכרון לזה גב אש חל י"ד להיות בשבת לשין המלוא זו בע"ג אחר ו' שעות לעשות הי' לכל הדברים האלו שנאמר זכר עשה לנפלאותיו אשר יעשה לעתיד :

[א] הנה נתבאר למעלה כי הסכלות של כל אלו הדברים הנזכרים ונעשים בפסח הוא כדי להכניע הקליפ' עתה בזהו כדי ליתר סטרא דקדושה ולא ימלא זר ביניהם ומה

ושבת שנים כי פעמים פוחת פעמים מוסיף ולכן חסור למדוד ביום טוב וכן הענין נמי למעלה כי הנה בזמן של חול בזמן החפילות יש שלמות לעולמות העליונים והם מתעלים למעלה כדורע מגוין בזכות החפילות אמנם כל אחד מן העולמות יש לו שיעור וקצבה אל הסלימות שלו ואל העליה כי לא יגרע ממנה ולא יוסיף עליה אבל ביום טוב ושבת אין להם שיעור ומדה הם לענין הסלימות שלהם אין לו שיעור ואם לעליית אין להם שיעור ר"ל העולם העוליס לשם אין לו שיעור ומדה כלו' כי הנה השמים אלו כבר נתנו חז"ל בהם שיעור ומדה כל רקיע ח"ק שנה ובין

כל אחד ואחד ח"ק שנה וכן אדם מונה עד רגלי החיות עד קרני החיות וכו' אמנם משם ומעלה אין שיעור ומדה ומה גם יותר למעלה וכאשר נעמיק בענין יותר גם ימלא בענין זה בשיעור קומה כביכול מה שאמרו חז"ל זה יהיה בימי החול אבל ביום טוב ושבת אין שם שיעור ומדה והנה חרזה מ"ש ר"א ע"ה בבוד קו המדה וקנה המדה גם מ"ש פ' תרומה שיעור היריעות ל"ב לגו ד"ל מבחון כל עניינים אלו אז תשכיל כי ב"ע ושבת אין שם מדה כלל אמנם ב"ע של פסח הוא המחלוקת שאין לשון עסה גדולה מעשרון מפני כי אע"ג ללענין הקרבן היה כמה עשרונות מ"מבענין העסה שלם שהוא לאורך חבילה אין יחד מעשרון :

תנ"ז. דין הנהגת החרה בעיסת מצה ובו ב' עיפים :

[א] מפני שצריך לדקדק בשיעור העסה שלא להרבות בה משום השש חיובין ומוטב שימנע בה לכן טוב לקרב העיסות יהיה בשעת הפרשת חלה שישקו זו בזו דשמא יש בהם שלא היה בה השיעור ואם א"א להפריש חלה בעודה עיסה מפני המהירות יפרישנה אחר אפיה מיד שיתן כל המצות בסל והסל מצרפן לחלה וזה הדרך יותר נכון : [ב] חלש עיסה ב"מ

חוס אשר הסמו ברוב לקחם והחטיאם אותו ולכן טוב לקרב העיסות יחד כדי שישקו זו בזו לפי כי אמרו חז"ל מאחר שהטא אדם פירש מאשמו ק"ל שנה ואח"כ קנה לאשמו שנה' והאדם ידע את חוס אשמו ויולד את שם הוא ענין החלה שהוא העיסה שגולד ממנה ואם עיני השכל לך הצימק ברחב בכל הדברים דאע"ג כי כל פירוש זה הוא אמיתי היינו לענין אורך האדם אבל לפי הגרסה שהוא ג"כ למעלה לא יסכן להעלות הפירות על ספר רק כי מאחר שכבר הקדמתי למעלה מה ששינוי שלם נשים עוסקות בצלק שהוא הכונה בבוד חכמות בנתה ביתה לכן מזה חזין כי כל מה שנתבאר באדם החשבון הנשמי כך בדומה לזה הוא באדם העליון הדומה ולכן חזר ואמר טוב לקרב העיסות יחד בשעת הפרשת חלה שישקו זו בזו היינו דשמא יש בהם שלא היה כשיעור ימנע ציה מלחא והענין הוא משחז"ל ב"ר א"ר חוס פרלף היטה וא"ר זנב היטה והנה למ"ד זנב היטה נמלא שלא היה בה כשיעור : ואם אי חיפשה להפריש חלה בעודה עיסה מפני המהירות יפרישנה מיד אפיה והענין כי הנה הפרשת חלה בעוד שהיא עסה הרמז של ענין זה היינו כדי לתקן הכיבוד שנתחבר אדם עם עזרו שלא בעונתו אשר חז"ל הגידו לא הוה לרין קרא למימר אחר ויהיו שניהם ערומים האדם ואשמו אלא ויעש ה' לאדם ולאשמו נחמות עור וילבישם אלא להודיע מאיזה חטא קפץ עליו אותו רשע מנהך שראש מתעסקים זה בזה בדרך ארץ נחלוח לה ולכן זה שנאמר טוב לקרב העיסות שישקו זו לזו היינו סתיון לזה אבל אם חיפשה להפריש חלה בעודה עיסה מפני המהירות בלא החמין שהרי ר"א ע"ה כאשר היה מתחבר צניחו ומקדש את עצמו במוחר לו היה ממנה ביותר ודומה כמי ששפאו עד יותר טוב יפרישנה אחר אפיה דהיינו סתיון לשעה שנתחבר אחר"כ והאדם ידע את חוס אשמו כיצד שיתן כל המצות בסל והסל שמתקף אותם מזרפן לחלה וזה הדרך ביותר נכון לענין סתיון בדבר האמור : [ב] שלם עיסה ב"ע של פסח לא יקרה שם לחלה עוד שתאפה מפני כי ע"י קריאה

כל אחד חסר ח"ק שנה וכן אדם מונה עד רגלי החיות עד קרני החיות וכו' אמנם משם ומעלה אין שיעור ומדה ומה גם יותר למעלה וכאשר נעמיק בענין יותר גם ימלא בענין זה בשיעור קומה כביכול מה שאמרו חז"ל זה יהיה בימי החול אבל ביום טוב ושבת אין שם שיעור ומדה והנה חרזה מ"ש ר"א ע"ה בבוד קו המדה וקנה המדה גם מ"ש פ' תרומה שיעור היריעות ל"ב לגו ד"ל מבחון כל עניינים אלו אז תשכיל כי ב"ע ושבת אין שם מדה כלל אמנם ב"ע של פסח הוא המחלוקת שאין לשון עסה גדולה מעשרון מפני כי אע"ג ללענין הקרבן היה כמה עשרונות מ"מבענין העסה שלם שהוא לאורך חבילה אין יחד מעשרון :

[א] מפני שצריך לדקדק בשיעור העיסה וכו' הנה נח למעלה כי כל השיעורים האלו אשר באו בענין הפרשת החלה בלא הנה סתיון אל האדם הנקרא חלה כמשחז"ל למה נחנה מלות חלה לאשה לפי כי היא עמאל חלתו של עולם זה א"ה ולכן בא השיעור במדה ומשקל כי המדה היא מ"ג בליט וחומש דהיינו מג"ג כנזכר מן המאמר למעלה ומפני כי בזמן של כבדריאש בא סמאל ורכב על נחש והטעם לאדם עד שאלו מעץ הדעת לכן בא השיעור זה בענין המאכל מפני כי מאז כל אדם נמלא עמו סמאל כדאיתא פ' בא כח"ל משמאל ס"מ ועמיה ד' משהיתון משהית עין אף חמה ולכן בא השיעור זה מג"ן שם המלאכים קדושים מסטרא דימינא להליל לו מרעמו ודיינו משחז"ל במדה שאדם מודד בה מודדין לו הרי שהוא במדה וגם במשקל שהוא ח"ק בא סתיון זה לאדם שהיה נמלא העולם שהוא ח"ק שנה כמשחז"ל אחר וקדם לרשמי ממזרח למערב ח"ק שנה ומאחר שלמדנו כי העיסה רמז לגוף האדם ולכן בא זה הדין בענין הגופני כי לרין לדקדק בשיעור החלה שלא יהיה בפחות כח"ל שהיה במדת עשרון אמנם נמי לרין לדקדק בשיעור העיסה שלו להרבות בה כי מאחר שהרמז שלה הוא כנגד גוף האדם אין מן הראוי להרבות בה בענין החומר העכור כי כן הוא מרבה כח הסתם הוא הילך ובפרט בענין

לשכניה מערונותא לכן מחמיר שבתחיל לחקן בה לא יתחיל
אוחס אפילו רגע אחד שלא יטולע שם העולות גבור מחמיר
במלאכתו מלאכת שמנים ולכן כל זמן שמתעסקים בעיסה זו
אפילו כל היום חינו מחמיר כי אין שולט שם הכרח אחר
ועיס לבד מ"ש בזהר פרשת

פנחס דף רמ"ז . וז"ל בלול
בשמן כחית וכו' אמר ר' שמעון
יאות אמרת אכל מאי כחית
אלא רמז עילאה הוא דכיון
דלויכו שמן מאי כחית אלא רמז
הוא דקא רמזו לשמשא בנזקא
לאגדא לגבה שמן כחית
כדקא יאות לא הוי אלא כחית
לאפקא מוחסין דלויכו שייפין
דגופא ולא משכא הסוא נגידו
מלעילא בכל שייפא ושייפא
לא הוי אלא כחית ולדיק חיו
דכחית גציתין ואפיק מכל
לויכו שייפין עילאין דלויכו זחיס
קדישין משח רבו כחיתא

בלים לגבי נזקא ואי לא כחית לא יפוק הסוא משחא אלא
בלא תיחזקא דשייפן והסוא נגידו לא אסחי מניה נזקא
ולא הוי כדקא יאות עד דתהא בלול מנייה לאתהנא מנייה
עכ"ל ולכן אם הניחוהו בלא עסק שיעור מיל הוי חמץ
ושיעור מיל הוי רביעית שעה וחלק מעשרים מן השעה ושולט
בה הקליפה ומחמיר אמר אחר שמתעסק בבצק והתחיל
לחקן בו בסוד שמן כחית כאמור ונתחמם בידים הוא מ"ש
הינוק' פ' בלק דף קפ"ו: וז"ל ועשית בריחים וכו' לקבל דא
חמם אלבען בידא דבר נש והכריח התיכון בלמלעיתא רב
ועילאה מכולא ביה קיימין שאר אחרנין ולויכו חמם בריחים
דאקרון חמם מאס שני דלילא דחיי חזיל בהו ובזרי קדישא
אתער בחמם אלבען בידא ומלא תימא הוא על מה דאמרת
וע"ד כל ברכאן דכהנא בלבען חלין פרישו בידא דמשה על
דא הוה עכ"ל לענייננו ואם עיני שכל לך מכאן תראה ותדין
כמה גורם המעשה אשר נעשה על יד האדם הישראל ובה
מבואר מה מועיל מה שמתעסק בבצק בידים שהוא מתחמם
בשלהבי דרחימותא ולכן אם יניחו הבצק בלא עסק דא
מערוניתא מיד יחמין כי הכה סעורא אחרת משתאה מבקש
מקום להתאחז בסעורא דקדושה ולכן כאשר מולא מקום מיד
מתאחז משם לפי כי בן מעיקרא נחשורר מתוך שראש
אוחס עסוקים בדרך ארץ כנ"ל ואז בא נחש על חוס והטיל
בה זוחמא ואמר ואם התחילו בשתי עיסות בלחת הוא
הדבר שנת' למעלה כי כמו שיש בסעורא דקדושה כך יש
בס"א כי גם זה לעומת זה עשה האלהים ולכן יש עיסה
טהורה והיא מסעורא דקדושה ויש שהיא מס"א שעליה כאמר
משח"ל עלובה העיסה שהנחתום מפיד עליה שהיא רעה
במא' כי יר לב האדם רע מעוריו ולכן יאמר ואם התחילו
בשתי עיסות בלחד הלא הם זה לעומת זה כאמור והתחיל

ומה גם הוא הוראה על מה שעתיד להיות במהרה בזמן
הגאולה ולכן יאמר אין לשין תחת השמש מפני כי להיות זה
השמש ממחר החימוץ מפני שהוא נוקן כח לס"א ואיתא
בתיקון ח' דף כ' וז"ל בראשית שמים ירא שמים ירא בית
דלילה דלויכו ראש בית דחיל

לויכו בריחית דא הוא בראשית
ואיכו וממין דלילה לא דחילו
מניה וחריבו בריחית בית ראשון
ובית שני ובנין דא ותפרה
הלכא דלויכו נחש אשת זנונים
ובזשה החמם דלויכו גיהנם וכו'
ובסעורא זמנא דיתבני בניינא ע"י
קב"ה לעילא ותחתא אחרת
בשכינתא עילאה ותחתא וכו' אור
הלכא וכו' ובנין דלא דחיל
סמאל מן קב"ה דלויכו שמים
ובת זוג' לא דחילת מן שכינתא
דלויכו ארעיה אחרת צוקן
כי שמים כעשן נמלחו והארץ
כנגד תכלה הוא סמאל ובת

זוגיה עכ"ל הכה מבואר מזה המאמר היות שמש זה מסעורא
דסמאל הקליפה ומה גם השמים אלו הם מכונים לסעורא
אחרת ולכן מפני כי כל מגמתינו הוא עתה להכניע הקליפה
כאמור ולכן אין לשין במקום השמש זה מפני כי נותן כח
אל הקליפה הוא החמץ להחמין מיד וביום המעון אסור
אסור תחת כל חור של הרקיע מפני כי זה הענן הוא
מסעורא אחרת והיינו מעשה דרבי עקיבא כשהיה מתפלל
ובא הענן והפסיק מיד הוילאו אותו להריגה ולכן רבא ביומא
דעיבא לא מללי דכתיב סכות צען לך מעבור תפילה וכדא'
בתיקונים ולכן תחת כל החור אסור ללוג תחת הרקיע
משום דיומא דעיבא כוליה שמשא לפי כי מלערף העב שהוא
מס"א עם השמש זה שהוא מסעורא אחרת נמי כאמור
ומתגברת הקליפה ומחמיר במהרה ולא יתקרב ללוג אלא
הסעור כי גם זה הוא רמזו לסעורא אחרת הוא גיהנם שנא'
אשר אור לו צליון וסעור לו צירושלם מפני כי חוס הסעור
ממחר החימוץ: [ב] לא יניחו העיסה בלא עסק אפי' רגע
אחד וכו' כי מפני שהתחיל התיקון בסעורא דקדושה מחלי
היום ואילך לכן ראוי שלא להתעלל בצנין העיסה כלל מפני
כי העולות הוא מסעורא אחרת כדא' בזהר ובתיקונים זה
הוא סוד משה גם מתרפס במלאכתו אח הוא לבעל משחית
כאשר ביראתי בפירוש המגילה וכדא' בהיכלות פקודי כי
כמה ביותו ממנוים יש על כל הנומד בחורה ומה גם
הכולך לעשות מלוא להביא עלות בלבו למנוע אותו מלמוד
החורה ועשיית המלוא והיינו סעורא מ"ש הינוקא פ' בלק
וז"ל השתא לאו עידנא לאתמנא אלא לאלקא בקירעא אכנא
בהר אכנא כדא' קולע בלק וכו' ולכן הדיקים נק' גבורי
כח עושי דברו גבור שם ולכן יזהר האדם שלא יניח העיסה
אפילו רגע אחד דמאחר שהנחנו כי העיסה היא רמז

ונשארש בחטא כמה שנים וזא לשפוך אלו המים זרים שלש
בס"ט ע"י התשובה שאלמר שפכי מים לך זכור וזכור
באותם מים שדלוים בסם הרשעים נהר דינור על ראש
רשעים יחול בנהינם לכן ישפכם במקום מדרון יספיל עלמו
ביותר ויזהר מדרכי הגאולה

כדי שלא יתקבלו במקום אחד
ויחמץ כלומר בתחילה יתבונן
לסיום זכיר לשון אל' ה' ח"ג
שהמחץ ונתחבר מלעשות
תשובה בזמן הכתוב מ"ו יעשה
תשובה עד שלא יתקבלו מים
זרים של העונות אל מקומו
מיוחד זה הלז ויסגר ממנו
דרך התשובה שהיא מים חיים
ועוד אחר שישוב יספיל עלמו
ביותר ויעשה תשובה מאהבה

אין

עד שהעונות יהיו כזכיות כדי שלא יתקבלו אותם מים זרים
העונות וילכו למקום אחר שאם עדין הם נחשבים כשגגות
יבואו עליו ייסורין לכפר עליו ויחשוב כי התשובה אינה מלאת :
[ח] עבר' ולשה תחת השמש וכו' כבר נחבאר לעיל כי
השמש רומז ל"א שעליו נאמר וחסרה הלכנה וזושה החמה
והוא שמחמץ העיסה החומר של בני האדם ומחמיר אותם
ולכן אין לשין תחת השמש כדי שלא לעורר את הקליפה
האמנם אם עבר ולא תחת השמש הפת מותרת והענין כי הנה
חז"ל אמרו ישב אדם ולא עבר עבירה נוחתים לו שכר כעושי
מלוא וכגון שזא לידו עבירה וניצל ממנה חמס זה הענין
יהיה בנזקק ולא במחביון פהרי אחז"ל לעולם לא יביא אדם
טאלו לידו נסיון יתבונן מה שסניע לדוד המלך עליו השלום
שאמר בחנני ה' ונסני ולכן אין ראוי לאדם ללוש ולתקן
העיסה שלו הוא החומר תחת השמש הוא סמל אחר
לעין כל עין קץ זה במעשה או דביבור בענין דפלימו עליו
השלום שהיה חומר תמיד גירא בעינא דשמואל לא נכון
לומר כן כי הנה יראה מה הגיע מן הפער לאותו חסיד
בעבור דיבור זה ומה הגיע לדוד המלך עליו השלום בעבור
כן וכן נמי מוסב הענין למעלה כי אותה עיסה קדושה אם
לא אותה אחר זמן האיסור לא ישפוך המים אלא בנקום
מדרון שיהיה שפל רוח כאמור : [ו] ולכן יאמר אם העיסה
זה החומר שלו הוא כך בעצמו לא יוסוף בה קמה אשר חז"ל
הגידו יבא כל בשר מי שלבו כך כבשר וכן נמי אמרו למלך
על שוטנים אלו ישראל שלבם כך כשוננים ולפי כי האדם
לדיק להחליף מעשה הרע במעשה הטוב כ"ל מחז"ל ולכן
הנמצא אחר העיסה רכס דהיינו כי מנעצו וסורו הוא כך
החומר שלו לא יוסוף קמה כלומר כך אחז"ל הרחמני'
חייבם אינם חיים ולכן אם יראה לתת קמה ליבש הטבע
שלו אשר לא טוב עשה חמס יעשה עיסה קטנה מגיבול
קשה כלומר יעשה החומר שלו באקראי בעלמא קשה ואכזרי
מעט קטן אך לא לעד מפני כי מדת האכזריות מדה רעה
עד מאד כך אחז"ל ג' מדות טובות ביד אומה זו רחמנים
וכו'

האמת כי זה מורה שהיא מסמלת אחרת שנתגבר בה לכן
גם השנית אף על גב שהיא מסמלת דקדושה בידוע שהחמילה
מפני שנתגבר סמל אחרת ואפילו אין בה סימני חימוץ
היינו כי אין השליטה שלה בפרהסיא אבל כבר החמילה
ואם החמילה עד שיש בה

הדקים אפ"ל לא נהעצבו הסדקי'
אלא אחד סוף הכה ואחד
סוף הכה הרי זה חימוץ גמור
שהרי נאמר הכה ה' מלוא
וכלה את היות הגדול רסיסים
והקטן בקישים וסין ולכן
האכול חייב כדת מפני שהרי
ק' מחמלת שם אחרות מות
כדל' פ' פתח דף ר"ל :
ו"ל מחמלת מ"ט בגין דריחא
דמוחא חית חמץ חמץ דכר

מחמלת נוקבא רגליה יורדות מות ברישא ובסופה דחיבה
תשכה לה וצנין דא' מאן דאכיל חמץ בפסח אימי אקדימה ליה
מוחא בעלמא דין ובעלמא דחתי דכתיב וכרתה הכפש הריא
וכו' ואם אין בו סדק אלא הכסיפו פניה כהאם שעמדו
שערותיו פטור מן הכרת של ע"כ : [ג] אם האשה שהיא
לשה היא מקטפת וכו' הנה נחבאר למעלה כי שלש נשים
הם עושקות בבגד אחת לשה וכו' ולכן האשה שהיא
לשה ומחמלת העיסה בבגד ויבן ה' את הללוי אם היא
מקטפת במים של הסוד לא תקטף באותם המים שנגמגמ
בהם ידיה מפני שהם נחמלים וממחרים להחמץ את
העיסה לפי דלית הסד ואית חסד כח"שח"לכתוב כי גדול
עד שמים חסדך וכתוב כי גדול מעל שמים חסדך והיינו
מש"ס יהי רקיע וכו' ואצי מבדיל בין מים למים ולכן יהיה
לה כלי אחד מלא מים שתקטף בו שסנה נחבאר למעלה כי
ע"י הידים בה החימוץ והאמר שלבון דרמימותא וחייוסין
מן החימוץ שלא יתעורר ס"ה כאמור לפי שהוא חסד על
ג"ע ויבא לחמץ העיסה זו כמו שפשה אז בזמן הכדירה
אשר בא על חוס והטיל בה זוטא כחבר למעלה : [ד] אם
לש אחר זמן איסור חמץ וכו' מותר כי כבר נחבאר כי כל
מעשיו הם לתת רוח אל האדם לשון אל' בזמן הבחירות
כחשיה מפני שיהיה תרועה קודם כ"ל ולכן שלש אחר זמן
האיסור לא שם אל לבו ולא דעת ולא תבונה לראות כי
אחריו דרך לכן נהעצור ללוש ולתקן עיסה זו הוא הגוף
ולרדות את יארו הנקרא עיסה כ"ל אחר זמן איסורו כי
הנה עבר עליו שיבור ראשון שנתחייב ב"ד של מעשה וגם
עבר הזמן אשר נחתיב ב"ד של מעלה ולכן המים חלו שלש
בהם לא ישפכם ר"ל מים זרים אלו עם שאר המים שהם של
גהינם תחתון עם המים של נהר דינור שאלו דוחלים בהם
השמות למטה ולמעלה הכל לא ישפכם אלא במקום מדרון
ר"ל הנה אחר הכתוב חופי עזבו מקור מים חיים ויטנוע
באותם בורות נשברים שהמים שלהם מוכנסים ולכן הם
בחותם ונעמא בהם העיסה הוא הגוף שבו נבן מוחד שנטמע

זהם פיינו חסד תחנות כי אלו הם שרואים בהם הכל
בסוד ואל זועם בכל יום כנ"ל כי הוא זועם למאריהון
דדינים ואמנם יש מים אחרים עליונים שרואין זה הכלי
כענין הטבילה הוא הדבר הנ"ל אם רחץ ה' לואת בנות ליון
ואת ד"י ירושלם ידות מקדשה כי יש רחילה מצפנים שגא'
ידית מקדשה ויש שטיף' מצחון שגאמר רחץ לואת וכו' וכל
זה ברוח משפט לענין הפנימיות וברוח צער ללורך החילוניות
ולכן המיץ אלו ואלו לא ישפכם אלא במקום מדרון כדי
שיהיו מתפשטים ונגרים למטה והיו מכניעין הקליפה שלא
תחזור לפלות למעלה למנוע הייחוד כאמור והיינו מ"ש
כדי שלא יתקבלו במקום אחד ויחמין שאם בחינת הספדים
הללו עתה הם מתקבלים אל מקום א' הוא מקום מיוחד
שבו גנוז עם הב"ה שגאמר הכס מקום אחי וסבן ויחמין
שיתאחו שם הקליפה : עברה ולשה תחת השמש וכו' כבר
נחבאר כי מאחר שגמלא ייחוד למטה אלא מע"ט לכן הפה
מוחר ואח"כ יחזור לתקן למעלה : אם העיסה העליונה
רבה ביותר לפי שהמשיך בה אותם המים הנ"ל נעשית
רבה דהיינו שעתה מורה חלישות כלל ח"ו ואיחא פרשת
בשלה דף נ"א . ח"ל ויסע הלאך האלפים וכו' יקרא הוא
דמטרוניחא חזיל והיא תגה קרבה וכו' למלכא דאדודוג
במטרוניחא עילאה חזא יקירו דילה וכו' אפקיד מלכא בידא
כל זיינין דילה כל אינון מארי מניחי קרבה וכו' רומחין
שייפין קשתין חילין וחרבין בלסטראין קסטיראין כל אינון
מניחי קרבה עכ"ל ואמנם התחחונים ע"י מעשה הדע הם
מחלישים כח עליון כביכול כמשחז"ל כשישראל זכאים
מוסיפים כח וגבורה למעלה שנאמר חנו עז לאלפים
וכאשר אין הם זכאין מחלישים כח עליון שנאמר לור ילדך
חשי ולכן יאמר נא אם העיסה הנ"ל היא רבה כי מרד
העון אותה עיסה שחז"ל עלובה העיסה שהנחוס מעיר
עליה שהיא רעה ולכן נעשה חלישות כח בעיסה הקדושה
לא יוסיף בה קמה כלומר לא יעשה התיקון באופן זה
להוסיף במדה עלמה קמה מניה וזיה ע"י מעשה הטוב
שיעשה אמנם היותר טוב לתקן בשגנון זה כמשחז"ל קשוע
עאמר ואח"כ קשוע אחרים ולכן יעשה עיסה קטנה יסקן
בשמתו תחילה הנקרא' עיסה בערך השכינה ויעשה אותה
גיבול קשה בשני פנים אם שיהיה קשה כנגד היצר אל
יכשילו בשום ענין וגם שיהיה קשה במעשה הטוב כדאיחא
בזכר פרשת בראשית דף ד' . זכאם איבו מאן דעאל
בכא בלא כיסופא וזכאם מאן דקאים בהסוא עולם העליון
תקף כבולא עכ"ל :

והנה ממ"ש סקיף כבולא ממנו נבין שהלון לומר על מ"ע
ועל מ"ס ולכן ממנו נקח ליראה את ה' כי מה טוב
לאדם כי בתחילה יחזק נפשו ויגבל עיסתו להיות בלולה במ"ע
חזקה ואח"כ יערכנה עם העיסה הדכה החלושה כזכר ואז
מה טוב לאדם ועליו נא' כנו עז לאלפים כדבר האמור :

אין

וכו' אמנם יערכנ' עם העיסה הגדולה הדכה כך הוא
הרחמנות ורכות סלב וחי בהם או יסיה ללורך כדי שלא
לרחם על הרשע כמשחז"ל : עוד לאלוה מילין ללד עילאה
ימלא אין לשין במקום השמש וכו' דאע"ג שנחבאר למעלה
אומם ג' נשים שהם עוסקות בזנך הלוא לך לדעת כי זה
התיקון אין עושין אותו במקום השמש שהנה נא' ויבן ה'
אלהים את הלל וכו' ואח"כ ויביאה אל האדם כי זה יהיה
אח' הדין הקודם מ"ש טוב לקרב העיסות יחד וכו' שישקו
זו בסוד משה עקבטנוס ירא' ה' וזה יהיה בשע' של הפרשה
חלה בלבד ואח"כ נעשה תיקון אחר לעיס' זו תחת השמש
ולכן בדומה לזה בגשמי אין לשין אותה עיסה קדושה ואין
מתעסקין בה תחת השמש הוא הכרח בפ' מה ישרון לאדם
בכל עמלו שיעשה לתיקון מדה זו מאחר שיעמול בה תחת
השמש ולכן כל כונת האדם יהיה בתורתו ובמעשיו אחר
שנתקנה תחת השמש להעלות אותה לפי כי כאשר היא תחת
השמש בסוד נקודת אין תיקון זה עושה על יד האדם אמנם
אח"כ יתקן להעלות אותה למעלה מן השמש כדאיחא בזכר
פ' בלק בסוד גבורי כח עשי דברויביוס המעונן אסור תחת
כל אויר הרקיע ולפי שנאמר עד אשר לא יבאו ימי הרעה
משמע כי יש ימים אשר אין בהם חפץ ונקרא יום המעונן
ע"ד שפירש הרשב"י פ' ויקהל במלת מעונן שר"ל כי נמלא
מלפ עון מעכב ולכן אז תחת כל אויר הרקיע אסור ר"ל כי
הכס בכל זמן תיקון עיסה זו לא תהיה תחת השמש לגמרי
אבל למעלה מעט שגא' וזכר הנערה באה כדאיחא פ' פקודי
ע"ש אמנם ביום המעונן תחת כל אויר הרקיע אסור כי
הרקיע הוא בסוד חי עלמין והאויר שתחתיו הוא עולם
שלמס ממנו זה לפי כי למטה ס"א הם מעכבים כדאיחא
פ' תרומה שהם מונעים הייחוד עליון ולכן הם דוחים
הקליפה למטה כנ"ל וכד' אסת לא תחת אלא כמאן
דמזדמנת למחמי ביקר' דמלכ' והכרוז מכריו ואומר לאנה
וראינה בנות ליון במלך שלמה וכדין ס"א לא יחא לה
ואחפרס ואיזיל לה ואח"כ נעשה הייחוד ולא יתקרב לגוש
ולתקן עשה זו אלא הסגור דהיינו בעולם הגריאה לפי כי
שם מאריהון דיבבא ויללאוהיינו חוס הסגור ולא יניח העיסה
אח"כ מלהסעסך בה כזכר אמנם אין לשין תחת השמש לפי
כי לא יתקן להיות מפנין ס"א המעכב או לפחות יהיה
בענין שנאמר וישקף אבימלך וכו' וירא והנה יתח משחק
וכו' אמנם מ"מ אם עבר ולש תחת השמש ועשה מעשה
הפח מוסרת מפני כי הנה נמלא שם ייחוד בעולם היצירה
ע"י מע"ט כנודע מן התיקונים שנאמר כי עוף השמים דא
מע"ט יוליך את הקול וגו' ולכן הפח מוסרת ונאלל בסוד
הלחם שהוא אוכל : אם לש אחר זמן איסור חמץ וכו' דהיינו
לאחר שנפרס ס"א וכלך לו כאמור אלו המים עם שאר
המים וכו' הנה נחבאר למעלה אית חסד ואית חסד ולכן יש
מים שנמשכים מלמעלה מימי החסד עליון והמים שרואים

יב

[א] אין לשין מלח מלוח וכו' הנה נחבאר למעלה כי מלח זה שאלו חולכים הוא ענין רפואה כמו שנותנין לחולה וכו' הוא נכנס יחד האדם כדמיון החלה שנותנים לו מכל האוכל אשר יאכל לו משקה לענין רפואה כך המלות תרגמו מלוחא שמתקובצת

ת"ס. דיני מצת המצוה ובו ז"ס :

[א] אין לשין מצת מצוה ולא אופן אותה ע"י גברי ולא ע"י חש"ו : [ב] - הרא"ש היה משתדל במצת מצוה ועומד על עשייתם ומזרז העוסקים בהם ומסייע בעריבתן וכן ראוי לכל אדם להשתדל הוא במצוה : [ג] הלש אחר זמן איסור חמץ יאמר בשעת לישה כל פירורים שיפלו בשעת לישה ועריבה וכן בצק הדבק בבליים אני מבטל אותם כדי שנמצא מבטלן קודם חיסונו

עם ס"א ומכניע אותה ונתקן העין והמנס ענין מלח מלוח זה ירמוז לטהרת הנפש וחשיבו' שלה ע"י מעשה המלוח ולכן בלי ספק כי אינו מן הראוי שיחפזנו זה לסייע בה כשעת מעשה ולא אופן אותה ע"י כותי ולא ע"י חרש שופס וקטן לפי כי כל אלה שולט בהם יצר הרע וצלי ספק כי יגיע מחברתם חזק לנפש

האדם ואם נאמר כי כונת מ"ס חין לשין וכו' הוא מפני דקים לן בל לטבר מסייעין אותו וכבר נחבאר למעלה כי זה הסיוע הוא ע"י איזו נשמה קדושה ולכן יאמר כי הנה זו שהוא של מלוח ר"ל הסיוע זה לא יחכן להיות ע"י כותי לפי שפעמים מתגלגל ע"י איזה מאכל ויכנס בקרב אדם ולב עמוק ולכן אינו אומרים שלא עשאינו גוי ככל יום וכן לא יהיה ע"י חש"ו שהם נשמות הנמצא בהם עונות אלא ע"י ישראל נשמה קדושה שמסייעת שם כמזכר מפני כי מעשה המלות הוא גורם הייחוד עליון כי אותיות מלוח הם אותיות מן זה כמזכר לעיל ולכן אינה נעשית ע"י אחד מאלה : והנה מפני כי לריך האדם לעשות ייחוד זה לריך להיות ע"י בן דעת שיהיה מחכוין לדבר מלוח כי על כל זה עלתה הסכמה כי מלות לריכות כונה ומה גם בענין המלה כאשר יבא לקמן ועדן לריכות אינו למודעי מה נשתנה מלה זו מן האחרת להיות פוסל עכו"ם וחש"ו לא כן במלה האחרת והענין ית' לקמן בחבילת האפיקומן כי שם ביתו : [ב] הרא"ש היה משתדל בעשיית מלח זו וכו' וכן ראוי לנסוג כל אדם זה מעשים שהוא חיקון לנפש האדם והתנא אחר אס אין איני לי מי לי וכו' (משנה) סוד המשנה מיוסד על שני מיני מלות הללו ולכן נבאר סודם למעלה לאהבת הקליור ויוכן זה עם זה החושלת הנמצא לאדם עם השורש עליון והענין כי הנה שני מיני מלות הללו הם בסוד שני הסי' והנה שני מלות הללו כל חיקון האדם והמעשה אשר יעשה בתורה ומלוח נוגע אלהם והם מקבלים האדם בחשבה המדה האחת נק' אני והשנית נק' [מי] מש"ה אס עונות תשמור יא מי יעמוד ופירש בזה אס חובין סגיוו עד דמנו לאבא ואימא הא דרגא חד דיתור' לגביה דכל אסותא צדיקה מי ברא מי ירפא לך ולכן אחר התנא אס אין איני לי ר"ל אס המדה הנקרא איני היינו אדנ"י המזכר חין מקבלת אותי הנה המדה האחרת הנקרא' מי יועיל לי ודאי ולענין שלנו ירפא דאע"ג כי מן הראוי היה כי אפי' המלה האחרת לא יהיה מעשיה אלא ע"י עברי

ויהיה בן דעת כדי שימצא סוד מרע מס"א מכותים וגם לא יהיה ע"י חש"ו רק ע"י בן דעת חמנס מ"מ אס חין לי ע"י אותה מלה ונעשית ע"י אחר מכל אלו לא תפסל מפני כי בן נמי איפשר להיות הייחוד למעלה בהלכע לכת כי כאשר הם מרגישים שמעלים הכלה לחופה הם נדחים וסולכים להם כנ"ל חמנס מי לי ודאי מדה העליונה סמ' מי ירפא לך חו היא מלח מלוח היא הנקרא' אסותא כדאי' בזה פרשת פנחס וז"ל מלח שמכרתם ס"א מכה ומריבם וסא מכה כמך אלא חרנס מלח מלוחא חס אינו שייך אלא על מלח מלוח זו ולכן כדי לכוויל להביא לריב שימור

ולא יתעסק בה ולא יאפס אותה כותי וחסיה ע"י בן דעת כמאמר כי ע"י בן נעשה הייחוד ע"י מלכתה מחשבת זו ואז מי ירפא לי ויהיה לאדם כפרה על עונותיו ושב ורפא לו : [ג] הלש אחר זמן איסור החמץ וכו' הנה נחבאר למעלה כל דין מאלו לבדו ולכן נבאר את אלו הנשארם בדרך כלל והנה נחבאר כמה לריך האדם להיות זכיר לעשות תשובה בזמן הבחירות לקיים מש"ה חזק את בוראך וכו' כי לכן שנינו חולכין כן ארבע וחולין כל חמס ושורפין בתחילת שם כי אלו השמות של יום י"ד הם זכרון לאדם כפי שניו לשוב לה' שנאמר ימי שנותנו בהם שבעים שנה לכן יקיים מפני שיבה תחוס קודם שיגיע לחן ששים ולכן ד' שעות הם בן מ' לבינה יחבון לעשות תשובה ואם עבר ולא עשה לפחות חולין כל חמס בן כ' לוקה ואם לאו שורפין בתחלת שם החמץ של השעות חמנס אס עבר האדם ולש עיבה הוא החומר באיזה ד' שיהיה מן המעשה בלתי טהור שיש בו ספק שמא יבא לידי חימוץ מלד העין לכן בן יעשה מאחר שנחשורר אחר זמן איסור החמץ ועבר עליו ימי הרע מן הדיקה לכן יאמר כל פירורין וכו' זה הוא ענין חידוי שיאמר מפיו כל פירורין שיפלו בין בשעת לישה וכו' והענין הוא כאשר נחבאר למעלה ענין של הפירורין ב' פנים אס לענין הלימוד של תורה ואס לענין הטיפות בלי זרע כדאיתא בזהר פרשת פנחס דף רמ"ד ח"ו אחר רעיו מהימנא מאן דמזלזל בפירורין דנבמא חרין לון באחר דלא אלעריך כך מאן דמזלזל בפירורין דמוחא דלינון טיפין דזרע דזריק לון בארעא דאחמר בזהו כי השמים כל אשר הם דרכו על הארץ כ"ס וכ"ס מאן דמזלזל בפירורין דנבמא דאורייתא ולכן אשר שם אל לבו לעשות חיקון קודם איסור החמץ יאמר קודם לישה מכל המעשה אשר יעשה האדם מענין לימוד התורה שיהיה זכיר מאותם פירורין וכן לענין עמלו כי החומר נקרא עיבה כנ"ל לכן יתקן עמלו להיות נזהר אל יבשל עוד בעון זה שיבטל אותה מעיקרה שיעשה להם חיקון קודם שיחמילו דהיינו קודם שיבא

שיבא לידו חטא זה לענין הטיפות כבר אח"ל כבר שרי
הבטן שמשפין עלמן ע"ג הבטן זה מועיל מאד לחיזוק
הטיפות ובלבד שיטמור עלמו מהרבור רע ולענין הלימוד
יהיה חסר ג"כ שלא ישליך פירודין של תורה בענין רע ללמד

חורב לתלמיד שחינו כגון
נמלא כאלו ע"ז כמשחזל זה
הוא חמץ גמור וכן יהיה
מסר מחילול השם כמ"ס
היכי דמי חילול ה' כגון
אנא וכו' ע"י כן נמלא מצטל
החמץ של עין קודם שיחמץ
כי באופן זה שיעשה לא
יאל חמץ של עין מתחת
ידו לפסול: [ד] אין עושין

הימוצן: [ד] אין עושין סריקין המצויירין דהיינו לצייר
בפת כמין חיה ועוף אבל כל שעושין אותו במסרק
כדי שלא יתפה וכן מה שמנקבין המצות מותר ומ"מ
טוב למהר לעשותה שלא לשחות בהם: [ה] אין
עושין בפסח פת עבה מפה: [ו] אין להקל במה
שהחמירו הקדמונים שלא לעשות פנדיש או פלאוגיש:
[ז] אין ליתן בצים שלמים במצה שתאפה עמהם:
תנור

כחרגולים והיינו פת עבה לפי כי הפת הוא רחב לאכילה
שנאמר אכלה ומחטה פיה ולא תהיה עבה גסה ר"ל מרובה
כאמור: [ו] אין להקל במה שהחמירו הקדמונים והדבר
מבואר: [ז] אין ליתן בצים שלמים וכו' גם זה דבר מבואר
הוא: עוד תשוב ותראה מ"ס

אין עושין סריקין המצויירין
דהיינו לצייר בפת כמין חיה
ועוף וכו' הנה זה דין סובב
על השתי מלות הנזכרים וכבר
נכתב כי אלו השתי מלות הם
רומזים לשני אותיות שבשם
שני הדין והנה אמר אין עושין
סריקין המצויירין כלומר כי
אסור לצייר שם חיזו לזרע

שיחשוב האדם הסבובן כאשר החמיר הרשב"י האדרת רב
ח"ל פסח ואמר חרור האיש אשר יעשה פסל ומסכה ושם
בסתר ועמו כלם ואמרו חמץ ועוד חיתא פ' תרומה דף
קס"ז: ח"ל אמר לון האי דאמינא דלחצרייר הכא רוא דאדם
באור דאיהו זרע ולבחר לחצרייר מ"מ ומגו חינון מים
לחפשת רקיע דיוקנא דאדם כמה דלחצרייר חינון כד
לחצרייר דא לנו מעוי דלחצרייר דהא לא לחצרייר זרעא אלא
בגו מעוי דנוקבא לחפשתא כה דיוקנא דאדם וכדי אי
אלין ה' דרגין חינון דיוקנא דאדם באן אחר לחצרייר ולחפשת
האי דיוקנא בגו חינון מים אי תימא גו נוקבא כוו דא
עלמא דאחי לאו כדי דהא לא לחצרייר לזרע ודיוקנא עד
דנפקו לחינון לבד ולבחר לחצרייר ותו דהא עלמא דאחי כוה
לומנא דכתיב ויאמר אלכס וכו' והנה מבואר מזה המאמר
כי בעלמא דאחי שהוא בסוד ה' ראשונה כדודע לא נמלא
שם לזרע ולכן אמר דין זה כי אסור לעשות סריקין
המצויירין במלח דהיינו מלח העליונה גם כאשר נאמר כנגד
המלח השנית נמי אסור כמו כן לצייר שם לזרע והענין הוא
מ"ס בזהר פרשת תלוא דף קפ"ד: ח"ל תא חזי עלמא
תתא קיימא לקבלא חדיר וכוה אקרי חנון עבה ועלמא
עילאה לא יסיב ליה אלא כגווגא דאיהו קיימא אי איהו
קיימא בנהירו דלחפין מתתא כדן כדי נהרין עלה מלעילא
וכו' לכן אמר אין עושין במלח זו סריקין המצויירין שהם
דמות חיה ועוף לפי כי אין למעלה לזרע של גשמות חלילה
בפת העליונה ומה גם כאשר נאמרו מכנים הייחוד עליון
בסוד של הלחם כד"א הלחם אשר הוא חוכל היינו לשכך לח
האחון ומה גם משח"ל לחם חבירים אכל איש לחם שמלכתי
השרת חוכלים אין לצייר בפת זו דבר גשמי חלילה שלכן
אמר רבי אלעזר בן עזריה לאו ואמרו לרבי עקיבא עשיה
וכי מלאכי השרת חוכלים אכל כל שעושין אותו במסרק
כדי שלא יתפה וכן מה שמנקבין המלות על ידי הידים
העליונות הכל מותר ומ"מ טוב למהר לעשותם הוא הדבר
הנזכר למעלה מ"ס בזהר לאו עידנא לחמנא אלא לאלקא
קירעא בחר קרעא כד"א קולע באבן וכו' כי כאשר נעשה
החיזוק של מטרותיהם והגיע השיעור שלה בסוד עיסה אז
אין

סריקין המצויירין וכו' אשר ח"ל בגידו כי אסור לאדם
להסתכל בצנדי לבד האשה וכן נמי בלזרע נאות וענין
מעשה דר"ע קרן זית כו"ל וכל מהרבור ביום וכו'
לידי עומאם בלילה עבר על ואלכי מסכה לא תעשה
לך וכדאיתא בזהר פרשת קדושים אל תפנו אל האלילים
אסור לאסתכלא בגילולים ושני עמן אשר על כן בא האיסור
בגשמי ג"כ שלא לעשות סריקין המצויירין במלח הקדושה
בנפש האדם שהיא חלק אלוה ממעל וכן בזהר פ' ואלא דף
קנ"ד: ח"ל קארי בחיל ואמר פאן מנכון דעאל ונפיק ולחצרייר
באילנא דחיי וכו' לחצרייר מהרבורא ציטא מהרבורא דמשקר
באילנא דחיי וכו' מהרבורא דהוא מסאב הכוה מקורא דלילה
בגין דבסכא מהרבורא סלקא ולחלק נפשא תחות נפשא וכו'
ושם נא' דף קמ"ח. ח"ל חשת זנונים קשיטת גרמה בכמה
תכשיטין כזונה מרחקא וכו' שערסא מתקין סומקין כוורדא
לנפשא תעריין וסומקין באודנא תליין שיחא תיקונין וכו'
פיה מתתקלא בפתיחו דקיק יאה בתיקונא ליטנא חדידא
כחצרייר שעיטן מילכא דמשחא שפוסא יאן סומקין כוורדא מתקין
בכל מתקין דעלמא וכו' מה עבדת שבקת ליה נאליש בערסא
וסלקת לעילא ולחצרייר עליה ונמלת רשו ונחת וכו' ולכן
אין ראוי לעשות לזרע כלל אכל כל מה שעושין במסרק כדי
שלא יתפה וכן מה שעושין שמנקבים המלח מותר היינו
על ענין מהרבור טוב במותר לו מכל מקום טוב לעשר בענין
היינו כמו שהיה עשה ר' אליעזר מגלה טפה וכו' ודומה
כמי שפאשו עד כ"ל וכן כל השיעורים הנאמרים בסופה:
[ה] אין עושין בפסח פת עבה דהיינו רחב על אכילה גסה
דא"ג שנאמר ושמחת בחרך ואח"ל אין שמחה אלא בבשר
ויין מכל מקום מאחר שהנחנו כי כל ענייני הפסח הם
ברמי לאדם לעורר לבו בחשובה ולכן מאחר שעשה כל
התיקונים הכיל איך נחיר לו שיהיה נעמץ במאכל ומשחה
זה הוא תחילת הקלוקל לכל האדם ולכן לא הותר לעשות
פת עבה דהיינו מרחמן לפי כי ריבוי המאכל הוא עלמו
חטא וגורר עון ומה גם שהרי נהגה למעלה כי אלא ימיו
הם יומי דין וכו' ששנינו בארבעה פרקים העולם נידון
בפסח וכו' ועוד יהיה בזה רמז שלא יהיה מאוי אלא בזה

פקודה לעשות העולה כמשפטה וכו' חמש אשין הוו נחמין על קרבנא אש אוכל ואינו שותה אש שותה ואינו אוכל אש אוכל ושותה אש אוכל לחים ויבשים אש אינו אוכל ואינו שותה עכ"ל ולכן לריך האדם להמשיך הגחלים כללו על כל

אבר פרטי שלו ע"י החרטה והיודו והתעני' דכמו שזבולע ע"י גחלים כך פולט ע"י גחלים

כלומר כי הכה נשעת חימום של העון אותה המחשבה רעה והתלככות החוס הטבעי נחשור ונתפשט בכל איבריו ואין לומר כי מפני שחטא באבר אחד פרטי כגון שבעת שוא לשון הרע וכיוצא כי אותו אבר בלבד נפסד ע"י העון אינו כן כרי נאמר כי כל אשר

יעשה אחת מכל התעבות וכו' ונענאותה בם אדם חוטא באבר אחד וכל איבריו נעמאים כמשחז"ל ולכן דרך שזבולע איסור העון כל האיברים ע"י אותו התעוררות של החימום ע"י גחלי רחמים שנכלעו בלחות האבר ושאר כל הגוף לא פלט כך יסיה פולט ע"י רשפי אש של הקדושה ע"י החרטה גם התענית ולריך שיהיו נילולות ניתזין ממנו כי יועיל כל זה לזולת וזה יסיה ע"י החרטה כי כאשר יסיה משאנח מפני שדכעים את בוראו אז הנילולות של אותו אש פנימי מפליט ממנו כל דקדוקי כנחת העון וע"י כן יולאים אותם נילולות הם הנשמות שנפלו בקליפה גם אינון דאלין ומסחרין בחר קב"ה ושיכניסם כזכר בתיקונים כלפי נודתם הילכך אם הסיקוהו כמה פעמים קודם הפסח אינו מספיק אלא ח"כ כיון להתירו ללורך פסח כי הכה הדבר מוכסם כי מלות לריכות כונה ומה גם לענין של תיקון העון כי בלי ספק לריך כונה בדרך שנתכוון כאשר חטא כך לריך כונה עובד להסירו ללורך פסח דהיינו להכניע ילדו בזמן זה כי הוא לורך גדול לעצמו ולכל ישראל גם על העמיד כי התשובה ממחרת את הגאולה כמשחז"ל ויש מוהגים להמיל קרקע חדש הרמז בזה יסיה מש"ה מזבח אדמה תעשה לי וכו' ואם מזבח אבנים תעשה לי וכו' יראה כי כאשר האדם מתכוין לחקן מעשיו מהרבה תשובה בלבו ולפי שהיה מלוא מן הסורה אמ' מזבח אדמה הוא הלב של אדמה תעשה לי כי להיות האדם נבדל עפר מן האדמה אשר אררה ה' לכן נאמר אדם אין לריך בארץ בעבור הנבדל מן הארץ המזכר ולכן אע"ג כי כלי חרש מן האדמה אינו יולא מדי דפיו לעולם יש תקנה תעשה לי כלומר ע"י כן יש מענה כמשחז"ל אלמלא ג"פ אלו נתמוטעו רגליהם של ישראל ליום הדין שנאמר כי כחומר ביד היוצר כן אדם בידי וחס' זכור נא דרך בקשה כי כחומר עשיתי למה לא השגחת להוציא אותו אבן מתוכה ואל עפר תשיבני שנא' ואל עפר תשוב וע"י כן נא' והסירותי את לב האבן מבשרכם וכו' ולכן תעשה לי הסיבה של העון ואחרי תשוב וזכחת עליו את

עולמך

אין להמחין לעשות הייחוד שלה אלא לריך זירוז להמשיך לה מאותם אבנים עליונים כי בהם נאמר ויקח דוד חמשה חלוקים אבנים מן הנחל כדאיתא בתיקונים ולריך להיות במהירות גדול כזכר למעלה בסוד שמן כחית כי הדיק כחית כחישין לאנגדא להאי כלל

הס"א. דיני אפיית המצה וכו' ה"ם:

[א] תגור שאופים בו חמץ צריך ליוהר בשיסיקוהו כדי לאפות בו מצה שילכו הגחלים על פני בלו ואין די לו בלהבה דכמו שזבולע ע"י גחלים כך פולט על ידי גחלים ושיהיו ניצוצות נתזין מסנו הילכך אם הסיקוהו כמה פעמים קודם הפסח אינו מספיק אלא ח"כ כיון להתירו לצורך הפסח כי שמא לא הלקו הגחלים על פני בלו כל זמן שלא כיון לכך ויש נוהגים להמיל קרקע חדש כדי שלא יצטרכו

היסק ליל שימורים הוא לה' כדאיתא בזוהר אמנם זה היה לפי שעה בלחות הלילה שנאמר להוציאם מארץ מצרים אכל משם ואילן אין עושים פת שהוא ייחוד המכונה אל האכילה לא יסיה בשלימות כמחילה ואין אומרים הלל גמור כי אינו דומה לחג הסוכות כדאיתא בזוהר פ' אמור ע"ש אין להקל בזה שהחמירו הקדמונים וכו' לפי כי כבר נתבאר כי בענין של פסח לריך לדקדק ביותר לפי שהוא מורה על ענין ההווה ועל העתיד כנ"ל :

[א] אשר חכמים ז"ל הגידו צ"ל כלם כחמו יחמו כי כאשר הסכימו לעשות עגלי ירבעם על אותה הלילה היו כחמור אימתי יסיה הבקר לעשות כונת' כי כן מתחמם האדם בקרבו לעשות העון כי יבער בקרבו האש וחוס הטבעי מן הכבד לגמור בענין כפי התאווה שלו ואיתא בזוהר זמנא חדא לא אשתכח יסיה"ר דעאלו ליה בגושפנקא דפרזלא וכבה אש של גהינם וכיון דשארד ליה שארן לאשתחממא באשא דיסיה"ר חזר להדליק אש של גהינם נמלא כי זה בזה חלוי ולכן יאמר כי חמור שאופים בו חמץ מן העון בקרב אים ולב עמוק אשר הוא דוגמא לחמור בוער באש של הילר שאופים בו החמץ ומתגברת הקליפה לכן כאשר מסכים האדם בלבו לשב אל הב"ה ע"י כי יבער בלבו אש של הקדושה היינו החרטה ומסכים להשפעות ולהמעט חלבו ודמו או שיעשה סיגופים אחרים לחקן אשר עותה הכה אז כשהסיקוהו באחד מן הדרכים האמורים כדי לאפות בו מזה מכלן ואילך היינו עסק הסורה ומעשה המלוא כנ"ל לריך ליוהר שילכו הגחלים על פני בלו כלומר דאע"ג כי החטא שחטא היה פרטי באב' אחד אח"כ כאשר יעשה העסקה של התשובה לריך כי יבער ויחס לבבו ויעשה כל איבריו תבער' כי בערה בם אש ה' של החרטה ואין מספיק לו בלהבה וכן שנינו המוליא גחלת לר"ה חייב ושלכבת פסח לפי כי הלהבה אינו דבר של עיקר אע"ג כי יחס לבבו אין זה רק לפי שעה ולכן לריך שיהיה ענין תמיד של עיקר דומיא של הגחלים וכדאיתא בזוהר פ' לו דף כ"ז : וז"ל

עולתך ואח שלמך כמשחול כל הזבח יארו מעל עליו הכחז כאלו הקריב כל הקדשות שבמזבח שנה' זכאי אלהים רוח נשברה וז"ל את וכו' חמס ואם מזבח אבנים לבו יארו כמו אכן לא חבנה אהבן גיזח לא חמס גדולה עבירה לשמה וסלסל לטקן אכן במקום אכן אין לי חפץ בדרך זה כאשר ביארתי במאמר בנ"ר לפי כב"ס במעשיהן של לדיקים ומעשיהם של רשעים וכו' אבל איני יודע באיזה מהן חפץ מ"ל וירא ה' את האור כי טוב ושם נאמר על עבירה לשמה שסם מעשיהן של רשעים ולכן עז"ז יאמר ויש יסגין

לסיות ירוכלם העליונה בסוד חמור מליאם גחלים מן הדין ומה גם לסיות נאפה שם חמץ ס"א ולכן לר"ך ליוסר כשמסיקין אותו לטבחו על ידי אש העליונה סוד ה' מיני אש המזכר אשר הם שגורו בסנה למרע"ה כדליתא בזוהר וכאשר מסיקין אותו ע"י אש זו לאפות בו מלח הוא סוד לחם בחינת ו' כנודע מן הזוהר שלכן נעשית מלוח שמורה על הייחוד שהוא נטריקון מן זה כמזכר לעיל לר"ך שילכו בגחלים עיקר ה' מיני אש המזכר על פני כלו ואין מספיק להכנה הוא סוד מ"ס בפי' אש רחץ ה' את לואת בנות

(יבשים ה') ליון שהוא כדרך השם שרוחלת ליאה בנים ואת דמי ירושלים שנמשכים לה שנאמר ויפסתי ניסרה חתכם שבע ידית מקרבה וזה יהיה ברות משפט זה יעקב וברוח בער זה יוסף שנאמר ויהי בית יעקבאש גיזח יוסף להבה וכו' ולכן אין מספיק לטבחו חמור זה על ידי להבה של יוסף לחוד אלא לר"ך גחלים אש דיעקב ג"כ ויסיו נילונות ניסוזין הוא משחול' לאב וכו' שסיו פתוחין לאמלע פלטייא ורחו חבילות של קוים לכנסים נתייראו היה שם פיקח ח"ל גן אחד משלך ואחד משל בנך שורף אותם ולכן לר"ך שיכו נילונות ניסוזין לפי כי ע"י כך ג"כ יולאים אותם נילונות שנפלו מעלמין קדמאין ונבלעו בחוך ס"א סילכך אש הסיקורכו כמה פעמים קודם הפסח חינו מספיק אלא ח"כ נתכוון להסירו בפסח שהרי נחבאר כי הכל סילך אחר הכונה מלכת מחשבת אחרת מורה וז"ל ג' הסיק חמור זה באופן נאות מאחר שלא נעשה על כונת הפסח לנו יועיל לר"ך חרתי לטיבוחא ראשונה לר"ך לעשות ביצור מן החמץ הוא הכונת הקניפה ביותר וכן נח יעשה חפי' בשבת דלחו בשבת מתרחקת הקניפה מן הקדושה חנן חין לה הכניפה כמו בפסח כלי ועוד נוסף ענין הייחוד אשר נעשה בפסח לא נעשה כן בכל הנושאים וזה כיון הפסח וכן מתחבר שנה נהבון לענין הפסח חנו חושבין שמה גח' הלכו הגחמים על פני כולו כל זמן שלא כיון חופש שנה נעשה הפסח של סקליפה הדק כיטב מפני שנה כיון נקב ויש נוכחים להטין קרקע חדש ע"ש ויסדחך בספירים וכן חמול' בפי' ליון הדשה למס נקרא שם חדשה שעהיד הב"ס לחדש אומר בזהרה הב"ס ומנהג יפה הוא ומסר הסנהים לפסחא חפץ של חרש חדשה סדמו נזה יהיה למדח הסנהים חפץ חפץ הסנהים סדמו של חרש בדיחיה מוצא שדמו ח"ל חרש ע"ד שנה חסדים מוצא חדש בניין חפץ נח שנה חסדים כד"א ואת דמי ירושלים ידית מקרבה נח שנה מבחון שנאמר חס רחץ ליחת בנות ליון שהוא מבחון מותר כיון שהאור של האש ח"ל שונע תחמים חפץ"י שאין להסלקה של יוסף עולה על גבה מרתח רחם ועבר עליו רוח קנאה ומתייחד עמה כי הפח נאפית מיד ואין שם

הסיק ומנהג יפה הוא : [ב] טפקא של חרש חדשה לא שנה הסיקה מבפנים או מבחוץ מותר כיון שהאור שולט תחתיה אעפ"י שאין שלחבת עולה על גבה מרתח רתח והפת נאפית מיד ואינו בא לידי חימוץ אבל צריך להסיק תחילה בין תגור בין כוביא בין אלפס בלא מים בין בקרקע אבל להדביקו תחילה ואח"כ להסיק יש אומרים וטוב ליהדר ויש מי שאומר שראוי

וכו' כי הכה מ"ס בחמיל' הוא התיקון לתגור שהוא דוגמא למזבח אבנים המזכר לכן לר"ך כמה סנהים החמורים אך יש נוכחים נמי מנהגים טובים אחר כל חלם הדברים להטיל קרקע חדש שהוא דוגמא לטבות היסודות של החומר שלו לדרך הישרה לחדש מעשים טובים וימים הראשונים יפלו ומנסג יפה הוא כך לר"ך לנהוג כל בעל תשובה : [ב] טפקא של חרש חדשה וכו' כבר נחבאר כי זה יהיה מש"ס מוצא אדמה טעשה לי ולכן אש היא חדשה ועדין לא נבלע בו איסור של חמץ מן העון בענין הסקה בלבד בהשקפה אחת בין שהיה מנפני' או בחילוניות מותר כדלקמן : ועם הכה מודיעך על ענין הנוגע למעלה כי מ"ס חמור שאופי' בו חמץ וכו' הוא המזכר פ' במדבר וז"ל מדוע אמרו עמי רדנו מה רדנו לבון משנה הוא הרודה פת חמה אמרו ישראל הפת נכשלת בחמור וניטלת ממנו יכולה היא ליקבע בחמור עוד ואנו היינו בידו בחמור שנה' וחמור לו בירושלם עכ"ל הכה למדנו ממאמר זה כי החמור הוא כינוי לירושלם וכן נמי הוא כנגד ירושלם העליונה ולכן יאמר עשה חמור שאופים בו חמץ הוא הקליפה מזד העון לפי כי זאת ירושלם הגיע לה כדרך שהגיע לירושלם התחתונה הגשמיית שנאמר כי רחשה גויס בלו מקדשה כך הגיע לירושלם למעלה כדליתא בחיקון ע' וז"ל בראשית ירא שבת דליתא שכינתא דעלה אחרת מחלליה מוח יומת דעאלו אויבים בחלל דילה דליתא קדש קדשים ואחרת כהון את מקדש ה' טמא חלל ממלכה ושריה וספריה עאלם בחתרה דגבירסתא דליתא נשג"ז וסליתא אחרתא דהיה לא נייחמוכו' ומאחר כי חמור זה ירושלם העליונה נחבאר כך מפני חוספת הדינים הכשפטים זה מלמעלה מפני מעשה הרע של התחתונים כדליתא פרשת בחקותי דף קט"ו . וז"ל ייטטי לייסרה חתכם ויפסתי חמץ חוספת נחמדיקין דדינה על חוספת עכ"ל ובפרשת בלק שם נאמר ז"ל ואוגיפנא מבוינא קדישא כד איכי סלקת למלקט תפוקין ויידונין וימומא אשחכא בישראל כדון מעי לה טיפת דס כחדל ואשחדיחא ויחיה עלה יומין במיין וכדון ס"מ אחרת בקל הקוף וכו' הכה מכל אלו המאמרים מוכן כי מעשה התחתונים גורם

כלתי מעריותה דברי ועולמחכא ויחדכון בכווא אחר
דאחיקוית בכווא כי עבילה דמיין כבעין וכו' נמאיו למדים
כי מי שאינו פועל דק כי אינו פועל כראוי אינו נעצר באחוס
המים של הסבילה ולכן לא ילא ידי חובתו כאמור : [ה] אם
אפו חמץ עם מלח כלומר כי

עדיו לא עשה הייחוד בשלימות
לפי כי מלח הוא מורה כי
עשה הייחוד שהרי אפס בחוץ
החמץ הוא מדה האחרונה מלח
הוא הייחוד אמנם לא היה
בשלימות לפי כי גם אפס
באותו החמץ חמץ לא נאסרה
הפס ומה שעשה פשוט אם
לא נגע בחמץ אבל אם נגע

לרץ נסילה מקום שנגע שורש הקליפה היינו אות חלק
כ"ל מקום שנגע אחוס בתי נדחים למעט אלל הקליפה
והשאר מותר וכן : נחזור לענין טפחא שהנחנו למעלה
טפחא של חרש חדש הכה זה בא הרמז אל החומר של
בני אדם שחדש ואחו הכ"ס בכל יום חמיר בערך המלאכים
שנאמר חדשים לבקרים גם מחדש אותנו הכ"ס מדי שנה
שנים כמשחול"ל כ"ס לעם נולד כי עשה ומה גם שחמיר
הכ"ס למדש אותו לעמיד ולפי כי דבר זה הוא נוסג חמיר
ולעמיד יהיה וך ציור לכן נמי בגשמי לא שנה היסק
מפנים או מבחוץ מותר מאחר כי אדם זה עשה היסק
הוא החיקון ע"י כי יעבר לבו על מה שצבר ועשה נעשה
גרים חדש ולכן נמי ברכי סני ואין הפרש בזה אם עשה
היסק זה מפנים או מבחוץ הוא משחול"ל כחיו אשרי נשוי
פשוט כחיו חמא וצריך מכסה פשעיו לא ילליח ומסיק
כאן ידעו ציה רבים כאן דלא ידעו ציה רבים ולכן ציהיסק
זה שנאמר והתודם אשר חמא עליה לא שנה אם כחודש
מפנים בנאנע ולא ידעו ציה רבים לא שנה מבחוץ שש
וכחודש בנאנע לנין כל בכל ענין מותר וכן נמי לא
שנה אם עשה היסק זה היא החשובה מפנים היינו מלכ
ומנפס לא שנה מבחוץ שלא לשמה דהיינו מתחת יראה או
באחת מכל הסיבות הכל מותר כי כך אמר ר"א בן עזריה
לעולם יעסוק אדם בחורש ובמאות אפילו שלא לשמה שמחון
שלא לשמה צא לשמה ונאמר ויפתחו בפיסה וכו' והוא
רמז יכפר עון וכו' ולכן כיון שהאור שולט תחמיה של
החורש והמאות או של החשובה אפ"י שאין שלבנת עוגה
על גבה כלומר חף על גב שהשלבת של עסק החורש
באופן זה או מעשה המאור שאין בו שלימות בכונה אין
שלבת שלש פולה על גבה למעלה כמ"ס רשפיה רשפי
אם שלבת (שיר ח) ר"ל כי רשפיה של תורה ומאור הם
רשפי אש לשרוף בהם הילר וס"א וגם השלבת הוא פוגם
למעלה ועשה ייחוד לשם י"ה ע"י שבונין דרומותא שבין
איש ואשה ובה ליכא מפני חסרון השלימות וכן נמי
השלבת של כח החשובה שהוא שלבת י"ה כאמור אינו
פולה על גבה למעלה עם כל זה שנאמר חולשה בלימוד
הסוד

חמון אין שם שהות כדי שיחשור סטרא אחרת ויינק משם
אבל לרץ להסיק תחילה וכו' הכה בזה נחבאר לנו כלל גדול
דהיינו סוד מרע תחילה ואח"כ ועשה טוב לכן לרץ להסיק
תחילה בלש המזכר להעביר משם איזה דבר של קליפה של

חמץ בין חמור בין כוביא בין
אלפס והם בחינות מתחלפות
במלכות שמים כפי האורך והם
יהיה בלא מים אבל להדביקו
תחילה הפס שהוא ענין ועשה
טוב ואח"כ להפיק בלש הכל
יש אחרים כי תחילת החיקון
הוא העברת החמץ ע"י האש
כמזכר וטוב ליזהר בזה ויש
מי שאומר שראוי למחות שלא

יעשו חרות ברמץ לפי שעדין לא נעצר החמור כדבר האמור :
[ג] מלח שנאפת עד שאם פורסים אותה וכו' הכה נחבאר
כי עיקר הייחוד הוא כאשר נעשה הפס כי נגמר החיקון
שלה ולכן כאשר נמשכים ממנה חוטין עדיין לא נגמרה
והעד כי בזמן של הבריאה כאשר נבראת חוה היתה מליאה
רירין והפליגה הכ"ס ממנו כמשחול"ל עד שגבה אותה בנין
שלה שנאמר ויבן ה' את האלע לאשה ואח"כ ויביאה אל
האדם ולכן אם פורסים אותה ואין חוטין נמשכים ממנה
נקרא אפוייה ויואלים בה : [ד] יולא אדם במלח שרירה שלא
נימוחה וכו' הכה יגיד אם אהנו מעשיו של אדם זה לעשות ולחון
מלח הפליגה שחיה שרירה צמימי החסד כמ"ס ר"א כ"ס
שמעו אל רודפי דק כרודף אחר מדה הנקרא דק לחון
אותה העיקר הוא הביעו אל הצרם הביולס שחששו כמעשיו
כי בה היתה לו ובכל שמה וסיה מגדל אותה ע"י החסד
כך העשו לקיים מש"ס למען אשר יואה את בניו ושמרו
דרך ה' שלא יכנס גשם ערל וטמא ע"י שילמדו לעשות
לדקה כי מדה זו היא דק וע"י המיתוק נעשים לדקה
ולייחד אותה עם המשפט זה יעקב וכן קיים אדם זה
לעשות מלח זו שרירה צמימי החסד יולא בה ידי חובתו
ע"י מעשה זה יולא מעונו ונעצר נשמחו וכלבד שלא
נימוחה וסוד הענין הוא מ"ס בזה פרשת אמור ואיש
כי יקח את אחותו איש זה הכ"ס אחותו זו כ"י חסד הוא
דפרים געין לפי שנאמר זכר ונקבה ברא אחוס ואח"כ
הפיל חרדמה על האדם וגמס הכ"ס ואח"כ ויביאה אל
האדם והנה כאשר היה הנסירה היתה בסוד נקודה קטנה
כמזכר פרשת בלק כ"ס אל תראוי שאני שחררת היא חות
י אבל לא נימוחה אבל אם בשלה ע"י האש לא טוב עשה
לעורר מדה הגבורה חייסין שלא תחלחז משם הקליפה
ולכן אינו יולא בה הוא מ"ס בזה פרשת אמור דק ל"ה :
וח"ל הולך חמים ופועל לרץ מאן הוא אלל חלין חיוון
דמתקני למערויותא בתבטיעהא בנבשהא בעטרהא וכל חד
פועל לרץ חקרי והנה לאיש אשר אלה לו הוא נעצר באחוס
מים חיים כמזכר שם וח"ל הא אחיקוית כי עבילה אחר
דמיין כבעין וכל ריחין ובוסיין סחרי חיוון מיין ליחי

האוכל מסעודה שאינה מספקת לזמנה וכו' מאחר שהאדם זה הוא נזקק בחושים הללו כמסחול לעתיד נדמה הילך לרשעים כחוט על עיקר זה ומאחר כי האדם נזקק מן חושים אלו יולא ידי חובתו ונקב האיש זה מצוי ותשובה גמורה חסד : יולא אדם

במלה שרויה שלא נימוחה וכו' הכה נודע ממשחול כי כל העונ' רובם ככולם הם נמשכים לאדם מלך הגאווה כמסחול אין ארי נזהר אלא מתוך קופה של צמר ולכן אמרו חז"ל אם רואה אדם ילדו מתגבר עליו יזכור לו יום המיתה שלכן יכנע לבבו הערל והילך

הולך לו ולכן אע"ג כי לפנין הסודרה והמלאה נאמר ויגבה לבו בדרכי ה' מ"מ יולא אדם ידי חובתו הוא העון כחומר ע"י מלה שרויה במים הוא ענין ההכנעה שיעשה בו צמאנו ואע"ג דארכא למיחש פן יחמטע צמינו כל כך עד שימטע צמינו נמי לימוד הסודרה ומעשה המלות כי יאמר מה האדם ומה מעשיו מכל מקום אז טוב לו ויולא ידי חובתו משה תועבת ה' כל גבה לב מאחר שלא נימוח לגמרי ולכן משבת הכתוב מדה זו ואומר נבזה צמינו נמאס ועכ"ז ואנו י"א ה' יכבד מפני שהוא מחשיב מעשה הסודרה והמלאה מפני שלא נימוח לגמרי כחומר אכל אם בשלה על האש כי יאמר מה תהיה עבודתי ותורתו כי יחס לבבו אינו יולא ידי חובתו כהודרה ובמלאה אשר יעשה באחת מהנה כחומר : אם אפן חתן עם מלה כי הדוגמא לזה הוא כאשר האדם משתדל לעשות מלאה שהוא ענין מלה אמנם ועודנו לא ישוב בתשובה עכ"ז לא נאסרה אותה המלאה כך אחז"ל בפי' כי אחת חשלה לאיש כמעשהו אדם שיש בידו עשרה עונות ועשרה מלות ומצדק מן הכ"ה להוליא אלו. באלו אין מקבלים ממנו כי אחת חשלה לאיש כמעשהו מעוב ועד רע הנה ראה כי לא נשפלה המלאה כך אחז"ל אם עשית חבילות של עצירות עשה כנגדן חבילות של מלות אלא ח"כ נגע בה חתן לפי שצטירה מכבה מלאה ולכן צריכה נעילת מקום ע"ד מש"ס בלי מקום ואין מתקבלת המלאה עד שיעשה תשובה ותתראה לפני המקום ב"ה והשאר מוסר ר"ל חף על גב שיעלה אותה מלאה דווקא אכל שאר המלות מותר וחי בהם לפני המקום ברוך הוא :

[א] כאשר נאמר מה נשתנה על מי פירות מפני מה אין מחמיצין לא בן המים שהם מחמיצין אז נבין מה בשנינו בארבעה פרקים העולם נידון בפסח על התבואה בעלמא על פירות האילן כי הנה אינו אומר פירות האילנות למען דעת כי בא הרמז בזה על האדם הנק' עץ השדה עץ מאכל הוא כי הנה בעלמא נידון על עסק הסודרה עץ החיים אם לא עשה פרי גם בזמן הפסח נידון על התבואה של המלות כי הוא ענין הכדיקה והצניעור ועל חבילות

הסודרה והמלאה ומעשה התשובה מרחק רחוק סוף כי יחס לבבו כחומר מתוך שלא לשמה בא לשמה וירמח בקרבן לימוד הסודרה ומעשה המלות וכה התשובה יחממן לבבו ודאי אח"כ הפת נאפים מיד ע"י התעוררות האחרון ואינו בא לידי חימוץ לפי כי הסודרה מגינה ומללה ושינוי תשובה ומעשים טובים כחרים בפני הפורענות אבל לרץ להסיק תחילה הוא ענין התרעה כ"ל שאם לא יעשה כן אין תורתו מועילה שנאמר ולרשע אמר ה' מה לך לספר חקי וכו' וזה לרץ לעשות בין תנור בין כוביא בין אלפס

תס"ב. דין מי פירות אם מחמיצין

ובו ז' סעיפים:

[א] מי פירות בלא טיב אין מחמיצין בלל ומותר לאכול בפסח עיסה שנילושה במי פירות אפי' שחתה כל היום אבל אין יוצא בה ידי חובתו מפני שהיא כולל ואחר הנמאל בו אמנם אם יעשה יספך מן הסגנון זה דיינו להדביקו תחילה ואח"כ להסיק יס אוסרים כלומר עלמה הסכמה כי לרץ שיעשה הסקה בתחילה הוא ענין החרטה ובידיו עם התשובה אמנם בזה הקילו בדבר בין שיהיה בפנים או מחוץ בין לשמה בין שלא לשמה כיון שהאור של הסודרה ותשובה מתחיל מותר אעפ"י שאין השלכת עולה על גבה אמנם יס דרך אחרת אשר אם יעשה האדם אשר לא טוב עשה וכו' אם ראה להדביקו תחילה זה הפת ע"י עסק הסודרה כד"ל ולדבקה בו ואחר כך להסיק ולעשות חרטה ותשובה יס אוסרים כי כן היה רבן גמליאל אומר מי שאין תשובה בבוו אל יכנס לבית המדרש וטוב ליחזר שלא לעשות כדבר הזה אע"ג דקיימא לן לעולם יעסוק אדם בסודרה אפילו שלא לשמה שמחוק שלא לשמה בא לשמה ויש אומרים שראוי למחות שלא יעשו חררות ברמץ כי הנה החררות הם פחות מן הפת כמו ששנינו ולא חררה על גבי גחלים ואמנם כבר נחבאר כי העיסה הרמז שלה הוא דוגמא לחומר והגוף של האדם ע"ד משחול עבודה העיסה שנחתם מעיד עליה שהיא רעה והחומר זה העבור עודנו לא ישוב אם לא מיראה ממאורעות הזמן וכאז של הייסורין שנמשל לאש וע"י כן יצטר לבבו אש החרטה ויעשה תשובה לשמה ולכן יס אומרים שלא יעשו אלו החררות היינו חקנת הגופים החלושים ע"ג הרמץ הוא מעט מן האש היינו מעט מן החרטה והתשובה כי כאשר יראה זה האדם כי כאשר יחשוב ביראת העונות ומאורעות הזמן והייסורין עדיין לא נשבר לבו בקרבן ולא נכנס לבבו אש התלכדות של התשובה אלא מעט קט דוגמא לרמץ ידע כי אין בזה כח לאפות העיסה של החומר להחזירו למצב כי אין לבו נכוח בפועל ולכן לעולם יחגבר האדם על ילדו והחומר שלו ע"י אש גדולה של החרטה והתשובה וזה יעשה בתחילה ויהיה חזק כמעטיו לא ימוח לעולם וזה עיקר כחומר : מלה שנאפס עד שאם פורסים אותה אין חומץ נמשכים ממנה זה יהיה רמז למש"ה הוי מושכי העון בחבלי השוא העונות שהאדם דש בעקבותיו באותם כ"ד דברים שהם מעכבים את התשובה כמ"ס הרמב"ם ז"ל

ואחז"ל היכי דמי חילול ה' כגון אנה דשקילנא בשר ולא יסיבנא דמי לאלתר וכיוצא נמלא כי זה הלמד חורס ממסר להחמין יותר משאר עיסה כך אחז"ל כל הגדול מחבירו יארו גדול ממנו ונמלא ש"ס מחלל הלכך לא ילוש בהם כל' כי בעבור כן נחבאר למעלה כי ליל י"ד אין מחמילין ללמוד לפי כי עיקר בראותה שעה הוא כדריקה והביטור ולא המדרש הוא עיקר אמנם אם לש בהם ולמד יאשה מיד יעשה כדריקה חתף ומיד וכן נמי לענין המשחק המעשה עם הלימוד כדי

שלא יבשל בעון לרין כי בכל לילה יבדוק במעשיו כדי לשון מהם שלכן אחז"ל אם ראינו ס"ח שחטא אל תהרהר אחריו בלילה כי ודאי עשה חסודם ולכן נמי בענין הגשמי החיזון הוא שיאפה מיד : [ג] מותר ללוש ביין אע"פ שא"ל לו בלא טיפת מים וכו' אשר חז"ל הגידו צ"ח חרמי א"י למשוך ביין את בשרי הם ד"ח אמנם זה הענין בשמחה י"ט נחלקו ר"א ור"י דכתיב חג לה' ופתיב מקרא קדש יהיה לכם ואחז"ל חלקו חזיו לה' בחורה וחזיו לכם לשמחה י"ט ולכן יגיד כי מותר ללוש ביין לבטל החומר שלו וגופו בין ביין כפי פשוטו כך נאמר ושמחה בחגך ואין שמחה אלא בבשר ויין ואחז"ל עכשיו אין שמחה בבשר כי אין מוצא רק בשמחה ביין ולכן מותר ומה גם ביין של ד"ח אע"פ שא"ל לו בלא טיפת מים של אגדה כהיא דרבי אלעזר שהיה דורש כל היום ונמשך בדרשה ומוכרח הם המים שנופלים עליו צעת הצליר כאשר מתקבלים הסם לשמוע ד"ח עכ"ל מותר וליכא למיחש שימנע משמחה י"ט ואף לכחלה רגילים ליתן מים בחוך ד"ח נותנים דברי האגדה שמושכת לבו של אדם לקיים חזיו לה' זה בשעת הצליר כשמחמילין באשכולות ס"ח לשמוע ד"ח מפי סוקן כך עושים בכוונה להסיר ניוק כדי שלא יתנסך היין במגע כוחים והענין כי הסה כד סליק דשכ"ל לפיכך לרבינו על מה שדרש יוסי מעונאה שמעו זאת סכסכים וכו' ואקפד ר' א"ל לריבוי אלו להחזיק טובה לא"ה שמכניסים ביומם לבתי קרקיסאות כדי שלא יבאו לידי קפעה ויוסי מעונאה באמר מלי דאורייתא ואקפדה עליו ולכן יאמר כי ראוי לדרוש במלי דאגדה כדי למנוע הסם שלא ילכו לבתי קרקיסאות של עכו"ם ומתנסך א"ה היסדאלי הנקרא יין כמשחז"ל פ' נשא צ"ח למחרת על היין אלו ישראל ועוד יראה במתאמר דאע"ג דאסור ללמד חורס לכותי שנמשלם ליון והוא מנסך החורס לכחלה רגילים ליתן מים דבר אגדה בחוך בדרשה כדי להסיר להם ניוק כי הסה כמה מן הגדולים היו משיבים ד"ח למינים כדי שלא יאמרו שהאמת אחס והם מנסכים ד"ח ושנינו ודע מה שחשיב לאפיקורס ולכן מקיימים מש"ס ענה כסול כאלותו פן יהיה חסם בעיניו ולכן אע"פ כן אין לחוש בזה שדרי נחבטלו המים אותה הסגדה אע"ג שמושכ' לב האדם כבר נחבטלה בערך יי

היינו

אכילת מלה הרפואה כנ"ל ואח"כ באו ימי הספירה כאשר יבא הביאור בע"ה הכל לחושלת האדם ולפי כי המעשה הוא הפרי של האדם לכן כל הנמלא אחר מעשים טובים בהם מי פירות הנכללים עמו בעיסה הוא החומר שלו אין מחמילין א"י בל יודי חטא אמנם המים היוצאים מהפיר' היא החורה כי המעשה עיקר והמים הגלו אין מחמילין כי החורה מגינה ומאלה ובכן קונה האדם שם טוב במים כנגדים כך אחז"ל אלא אם יסתר א"ה במסתרים וא"י לא

אראנו אם יסתר א"ה לעשות מלה א"י מודיע ומראה מעשיו לבדיו ולכן אין מחמילין כמשחז"ל כהא לעסר מסייעין אותו ומותר לאכול בפסח עיסה שנילושה במי פירות מאחר שגבלל החומר שלו בחורה ומלה מותר לאכול דכתיב ושמחת בחגך ואין שמחה אלא בבשר ויין גם עיסה שהוא החומר כנ"ל שנילושה ונכללה במי פירות של חורה ומלה כנ"ל אפי' שהיה כל היום אע"ג ששינוי אכולין כל ארבע וחולין כל חמש וסורפין נחללה שם כי לרין האדם בראותה השעות שהם מכונים לחשבון השנים שלו כנ"ל לפשפש במעשיו שנא' וזכור את בוראך בימי בחורותיך עד אשר לא יבואו ימי הרעה אף עפ"כ מותר לאדם זה דבר זה אפי' שהיה ולא פשפש במעשיו כל היום אבל אין יוצא בה ידי חובתו ולא יתכן להיות נטער מן העון שדרי נאמר וחקאלי נגדי חמיד וכמעט שלא יתברר מפני שהיה מלה עשירה ומיחר שבהאדם מחזיק עליו שהוא עביר בחורה ובמלה לא יפשפש במעשיו ונשאר רובץ על חפאחו וקרא כתיב להם עוני דהיינו יום עניו אדם נחשו ולחללם יתראה בעלמו כאלו הוא עני כמשחז"ל אין עני אלא מן החורה ומן המלה ולרין לבדוק חמיד במעשיו להיות כי אדם אין לדיק וכו' ולא יחטא וזה אינו בודק לכן לא יא"ה כנ"ל : [ב] מי פירות עם מים ממסרים להחמין וכו' יאמר נא ראה זה חדש אע"ג שמוחר לאדם לאכול מלה של מי פירות דהיינו כנגד מעשה הטוב פרי לדיק מ"מ הלא לך לדעת כי מי פירות הללו מעשה המלה כאשר חטורף עמדם מים עסק החורה שנא' הוי כל אמה לבו למים ממסרים להחמין משא"כ במי פירות לבדם כי הסה מעשה המלה אע"ג שהוא מחמילין בה כל היום מותר לפי כי אין היצר מחמיר עליו אבל לפי שזריך להיות להם עוני להכניע היצר ע"ד משחז"ל לעולם ירגיו אדם יא"ע על יא"ה"ר לכן אינו יוצא ידי חובתו עד שיכניע יא"ה"ר כאלו כאלו מלערף הלימוד עם מעשה המלה אשר לפי שכל האנושי יתראה בעיניו כי מעשה אין צורך להרגיו יא"ע על יא"ה"ר בימים אלו מפני כי החורה נק' אבן והיא נק' אבן ולכן עסק החורה מכניע אבן נגף של היצר לכן דע כי אינו כן אלא אדרבה ממחר להחמין כך אחז"ל כיון שנכנס באדם חורה נכנס בו ערמוניה שנאמר אני חכמה שכנתי ערמה ולכן לרין ליסר ביותר לפי כי חילול ה' כנגד הכל

האדם הציגה המיתה על ח"ס שהיה חלתו של עולם כי המלה הוא רמז לנפש האדם ולכן חס אדם זה מתגלה ע"י מעשיו נמצא מתחייב בחלה ר"ל מתחייב מיתב בחלה שלו נפשו כאמור: [ו] חס הנהגה בדבש או ציין וכו' הגרלה בזה להודיע כי כמו

שמעשה האדם הנשמי הוא פוגם נפשו גם הוא פוגם למעלה כמשחל' צפ' הבונה בשמים מעלותיו וכו' למדינה שמופצת על הספירות עול זמן שהם קשורות עומדת המדינה נתפרדו הספירות נפלה המדינה כך הבונה בשמים מעלותיו כל זמן שאגודתו על

ארץ יסדה וכן נמי יאמר חס הנהגה בדבש בדך שמעשה בלתי עסוק הוא פוגם למעלה כך במעשה הטוב מחלומם שמו של הב"ה כי הנה נחפז למעלה כי חס הוא רמז לספירת דקדוק מלכות שמים שהוא מקדשת ומתעלות על ידי המעשים האלו הבדיקה והביטור והסגולה כנ"ל עד מקום כי מה שהיחס בחינת חס נעשים אחד כך סולת נקיה מנופה בשלש עשרה נפה שלכן אנו אומרים הלל גמור כליל פסח כדי לכלול מדה זו ב"ג מדות עליונות של רחמים שהם מן המדר קרלתי זה וכו' כדאיחא בזהר באדרה רבה כדלקמן אמנם בחילול היה בסוד חס לפי כי אלויות ח"ט סמוך לה כדאיחא פרשה בלק כנ"ל ולכן יאמר חס זה שנהגה בדבש או ציין שהרמז בזה לומר כי נמצא באדם זה עון אשר חס על ידי הלימוד שהוא דוגמא אל הדבש לפי שנאמר דבש מלאת אכול דייך כך אחז"ל צפ' ומחוקים מדבש אחר דוד לפני הב"ה האמר מפני שהם מחוקים מחוך כך כפרתי בהם ח"ל גם עבדך מזהר בהם וכן נמי היין על ידי הלימוד שנמשל ליין שמה הגיע לידו מן הפעוה כענין שהגיע לרבי אלעזר שהיה יולא חן לתחום בשבת לקיים מצוה באהבה ששנה תמיד ולכן חס הנהגה עם האדם הערר דקדושה על ידי לימוד בדבש או ציין הגיע לו מן השגיחות כנ"ל או שהיה לחמן בענין עבירה לשמה בכל אחת מאלו מותר כי אין דבר זה נקרא חימוך של עבירה ובלבד שלא יהיה מתערב בהם מים הוא ענין של מיד כד"ל המים הזדוים כי זה הוא מחמין ודאי כאמור: [ז] יש לברר המלה קודם פסח מן החטים וכו' כי הגה המלה הוא הרמז למעשה הרע כמשחל' בפרשת אלה העולים מחל מלה אלו בני אדם שמעשים דומים למעשה סדום שהיחס חל מלה ולכן מי שיש בו מעשה רע דוגמא למעשה סדום שמרעה מלה ראוי לברר אותו קודם הפסח מן החטים כי ריקנים שבישראל נמצא בהם תורה ומצוה כי הימים האלה נזכרים ונעשים לחייון של מעשים הרעים כנ"ל בפסוק וזכור את צוראך צימי בחורותיך קודם הפסח והוא דוגמא אל הבדיקה ואמר שדך שפסח ומלא יברר מעשה הרע קודם פסח וישב

סייגו הלימוד כי כן ר"מ היה דורש שלש משלים שלש אגדה שלש דין ובהכי ליכא למיחש שימנע משמחה י"ט שהרי נחצבל קודם שלשו הטיס וחדע הוא שהייב בשמחה י"ט: [ד] מי בלים ושאר משקים וכו' המזון מחז"ל כי בילה הוא כינוי אל העדר האדם כמשחל'

צפ' מן הארץ הסיח יאל אשור ז"ל אמרו לחפול אפרות מפריה מעשים טובים ועכשיו מחוק כבילה ולכן הוא היה אומר מי בלים אפ"ג כי בזמן הזה לריך האדם להיות זכיר בכל דבריו לא מצפיה חס יש עמו מעשים רעים כי לריך לפס לבו כי כל המעשים אשר

יעשה אותם האדם צמוד הם בדרך רמז לעורר לב האדם לפשפש במעשיו ולבטל אותם ולבטל אותם מלבו אלא גם כי האדם יכיה שלם בחורה ומלוא לריך להוסיף כנ"ל ולכן יאמר דאפ"ג כי כך האמת שלריך האדם לחדש מעשים טובים כמשחל' מה יונה זו מחדשת גורן בכל חדש כך ישראל כי ע"י כך יהיה נעור על ידו מ"מ חס אדם זה הדמיון שלו לבילה כהיה דר' ינאי שראש אדם משופע ביותר ויהיה ע"ה ולבסוף קרא עליה ושם דרך וכו' מפני שנמצא בו דרך ארץ ולכן גם זה נחשב בערך מי פירות ואין מחמילין לפי כי הם מכלל לימוד החורה לדעת מעשה המלות כי לא עם הארץ חסיד: [ח] הלם עיסה במי פירות דהיינו כי אדם זה סורגל במעשה המלות ע"ד משחל' חס עשית חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות של מלות והנה אדם זה לש עיסה שלו היינו הגוף שלו כנ"ל מוכלל תמיד במי פירות שהוא מעשה המלות כאמור והמים שלם הוא הכולל הגרלה מהם שהוא גם טוב ולכן טוב לעשותה פחות משיעור עשרון כלומר חיישין שלא יגים את דעתו מפני כך ומאחר כי כבר נתבאר כי כל עולם המעשים האלו שאלו עושים בפסח אשר לוח כ' לעשות הוא חיקון למה שחטא אדם"ר כנ"ל וכה כל עצמו של חטא אדם"ר לא נכשל בו אלא מפני שהגים את דעתו ונוסף עוד מה שאמרו חז"ל צפ' גלות אדם חשפילנו זה אדם"ר שנתגלה ולא רזה לעשות תשובה הקב"ה ח"ל ועתה והוא אחר פן אי אפשר וכן אחז"ל בפסוק אל תבואני רגל גאוס רגל שנתגלה על צוראם ולכן טוב לעשות עיסה זה הגוף שלו להיות ממעט עצמו שיהיה פחות מעשרון וכבר נתבאר למעלה כי שיעור עשרון ח"ק דרכים והוא רמז לשיעור הגוף של ח"ה שהיה במדה חמש מלות שנה כמשחל' צפ' אחר וקדם לרחמי כרחוק מורה ממערב ואחר שחטא נחמט שנאמר ותשח עלי כפיך ולכן היו שני האבות הק"צ שנה לא מהם ב' שני רעבון כמשחל' ולכן לפי שהאבות תקנו עון של ח"ה כדאיחא בזהר לכן היה מדם ימיהם ח"ק ולכן מה טוב לאדם למעט הטיסה שלו כאומר מעשרון שהוא ח"ק כדי שלא יתחייב בחלה ואמרנו בזה משחל' מפני מה נשים חייבות בחלה לפי כי

א' ה' וירחמנו לפי כי כשהמלח מתחלחל ביינו כאשר מעשה הרע הורגל בו מתחלחל מתפשט ונכנס מעט מעט נחטש דאף על גב שיש עמו חורב ומלוא כאשר משחרש נחטש נכנס לאט לאט באותה חורב ומלוא ומאבד אותם ממנו כי יכנס החטא בלבנו ויעזוב מנהגו כמעשה החסיד וסוף יאמר הוא עבוד אלהים ומתחמץ ומי יודע אם מתחלחל יותר ויהיה חורב על הראשונות ובזה מתחמץ ודאי ונעשה חמץ גמור :

ובאשר חשוב בדרך ראשון לפרש הדברים על מה שנוגע למעלה כך היה אומר מי פירות שם שבעה משקין שם נמשכים מלמעלה כמ"ס ברוך פרשת שמיני דף מ'. וז"ל רבי אבא אמר מאחר חד נפקו יין ושמן דבש וחלב וכו' ועוד נחבאר לקמן בפ' ארבע יין ושמן לא יעשיר ת"ח שמן לכבני יין ללואי לא בגין דבעיין יין אלא מיין דמנערא דאחי לספרא דילסון לחברא כלא כדרא ולמחדי עלמין כולסו לאשכחא בן כולא ימינא ושמאלא כליל דא ברא וכו' ולכן מי פירות שמגיעים לעיסה זו כ"י אין מחמילין ולא עבר זר בסוכה מאחר כי אין שם מים שם גבירות גשמים אין ס"א יכולים להחלחל מהם ומותר לאכול בפסח בסוד הלחם אשר הוא אוכל עיסה זו כ"י שילושם במי פירות שם בחינת יין ושמן שם ימינא ושמאלא לפי שנאמר שמאלו חתם לראשי וימינו חצבקי אפילו שבתה כל היום לפי שנאמר ברות ותקם בטרם יכיר אים את רעשו ושם נאמר במדרש בטרם כתיב בוא"ו מלמד שנשכחית שם שם שעות ושם נאמר כי נשכחית כלומר ולא היה לה ייחוד לפי כי אז היה בטרם יכיר את רעשו ולכן אין זה זמן חפילין וליניא עד שיראם חבירו מרחוק ד' אמות ויכירכו ואז הוא זמן חפילה אבל ותקם בטרם יכיר אים אלא רעשו ולא מדווגה עם בועז לפי כי אז נאמר ויהי בבקר והנה היא לאח אהבים עיסה זו שהיא בסוד רחל אפילו נשכחית כל היום מותר לאכול ממנה באמור אבל אינו יולא בה ידי חובתו מפני שהיא עשירה וקרא כתיב לחם עוני והענין פי מלה עשירה הוא בסוד כאשר לבנה במלואה שהוא בסוד ה' על עשר נופריקון עשירה ואז היא באשלמותא ופשוט הוא כי אז בהיותה בבחינה זו יש לה ענין אכילה שהוא ייחוד עליון בסוד אכלו רעים כדאיחא ברוך פרשת ויקרא וקרא אחר לחם עוני כי הייחוד שהיה לה אז היה בהיותה חסירה בסוד המיעוט או יסיה סוד ימלא עשירה בסוד ייחוד עליון בעינין לחם עוני שהוא סוד האכילה בייחוד הכלל ועוד איפשר לומר כי מלה עשירה הוא בעולם העליון בסוד הייחוד של מי פירות באמור וקרא אחר לחם עוני שהיה הייחוד בעולם העשירי כנ"ל : מי פירות עם מים ממסרים להחמין לפי כי המים הם בסוד גבירות גשמים וכאשר מתעורר מדה הגבורה אז נאחו משם ס"א ויונק ממנה הקליפה ולכן יאספ מיד כדי שיהיה נגמר הייחוד : הלם במי פירות וכו' כדי שלא תחמיץ בחלה לפי כי העשרון הוא מורה על מדה העשירית כאשר היא עולה למעלה ר"ל מתקבצים

כל העשר מדות שלה ומתפזרים לעלות למעלה להתייחד עם אות ו' הוא החמץ כאשר הוא בשלימות בסוד ה' שם חמשים שפרי בינה המתפשטים במדות שלו וחבירו כל זה הוא מלת עשרון בנופריקון וסנה אז בעלותם אל בית ה' באילנות חייבת בחלה שהוא סמימן מג"ן כדאיחא ברוך פרשת שלח לך כנ"ל ר"ל כי לריבם אל המרכבה שלה שהסימן שלהם מג"ן כדי להעלות למעלה וכדאיחא פרשת לו כי למע נבחרו חורים ובני יונה יותר מכל מין העוף לקרבן לפי שהם רמז לשני שרפים שמעלים הכסף למעלה ע"פ ולכן יאמר הדין כי לריך לעשות כעיסה שילושם במי פירות קטנה פחות מעשרון כדי שלא תהיה לריבם למרכבה שלה לסייע אותה בעלייתה למעלה מפני שכבר נילושם במי פירות שם יין ושמן הכזר בסוד ימין ושמאל באמור ושמן הוא מ"ס פרשת בלק דף ק"א . וז"ל פתח ההוא ינוקא ואמר שחורב אני ונאח אל תרלוני שאני שחרחרת וכו' אבל בשעתא דאיני גו רחימו סניא לגבי רחימא מגו דחיקו דרחימו דלא יכיל למסבל אושירת גרמה בזעירו סני עד דלא אחמזיחא מנה אלא זעירו דנקודה חדא ומאי איני יוד דדין אחכסיות מכל חילין ומשריין דילא וכו' כך אחאן גבורי כח וכו' קשור כביכול עושים להאי דבר ואחכסיות זעיר זעיר ואחכסיות דדיוקנא בשפירו דילא כמלקדמין עכ"ל לעינינו והנה הדבר מבואר מדברי המאמר כי מדה זו כאשר מתמסמת ונעשית בסוד ה' אז הדיקוס גבורי כח הם יש יכולים לידם לננות אותה כמלקדמין ולכן יאמר כי מאחר כי עיסה הכזר לש אותה ע"י יין ושמן שם בסוד שני זרועות ימין ושמאל כנ"ל שמן לכבני יין ללואי ח"כ כאשר יעשה אותה בסוד עשרון תלפזר למרכבה שלה וחייבת בחלה ואין זה תכלית הלאה אלא להפטר מהם כמ"ס במאמר דין אחכסיות מכל חילין ומשריין דילא ולכן יעשה העיסה קטנה שהוא בסוד ה' באמור ואין לריבם עוד לחלה סוד המרכבה רק ע"י מעשה המלוא חזרת לדיוקנא כמלקדמין כמ"ס כי הדיקוס גבורי כח בונים אותה ע"י מעשיהם כמדובר : אז אם נאמר דמאחר שלש עיסה זו כ"י במי פירות ימין ושמאל לריך לעשות אותה קטנה כי וכו' השנה שלה כנ"ל ברוך כדי שחובל לעלות למעלה כדאי' פ' פנחס דף ר"ן וז"ל ואי תיע' כיון דאיני נקוד' חדא איך יכיל לאחדא בנקודה זעירא אלא לגבי פילא כל מה דהוא מלם זעירא דא תושבחה וכו' דאלו כות דבר' לא יכלין לאחדא בה כלל אבל כיון דלזעירת גרמה ויאיני נקודה חדא דדין אחרין הם וסלקין לה לעילא וכו' והנה התכלית שלא תחמיץ בחלה הוא סוד מ"ס ברוך פרשת בראשית דף א' . וז"ל וכמה לדיוקנא דברית אודרע בארבעין ומרין זוגין שהוא זרעא כך אודרע שמה גליפא מפרש במ"ב לחון דעובדא דבראשית עכ"ל ואיפשר כי שיעור חלה הוא בסוד מ"ב זה וכו' ר"ל כי להיות בסוד קטנה אינה חייבת להעלות מ"ב זה עד אח"כ שחגדיל ויהיה הייחוד בשלימות : חטם שנמלא בדבש וכו' מן העטם כנ"ל כי אפילו הקליפה שנחטם מתחמקת ע"י המשקין ומתייחדת עמהם

הוא לשרוף אותם בלש כי יבער לבו בקרבנו על מעשיו אשר לא טובים והעיקר שיהיה הכשרה זו ללורך המדות הרעות כאמור למעלה ולכן יתבונן כי שורש המעשים הרעים שנים הם זה ילא ראשונה מדת הקנאה לפי כי כל הרעה אשר נסיינה בעולם מזמן הבריאה היה מסיבת הקנאה אם למעלה היה מסיבה שקפדנה ביה לפני הקדוש ברוך הוא ואחרת היא איפשהו לשני מלכים להשתמש בכח אחד ולכן נגזר עליה לבי ומעטיו את עולמו וזה היה סיבה לכמה דברים

ת"ג. אם מותר לחרוך ב' שבדים יחד ודיני כרמל ובו ג' סעיפים :

[א] מותר לחרוך שני שבדים יחד ולא חיישינן שמה יצאו סים סאחת לחברת' שהם מי פירות ואינם בחמיצין

כאשר יבא לקמן זאת ועוד אחרת כל מה שיהיה גם כן למטה מן הרעה בסיבת הקנאה כראיתא בפ"א שהיה אים מסיב בג"ע וסיו מלאכי השרת לולין לו בשר ומלנין לו יין ולא נתקנה בו ס"מ ורכב על הכנה והכטיא אותו הרי כמה רעה גרם הקנאה עד מקום שלאחר ורקב עלמות קנאה כך אחז"ל כל המקנה עלמותיו מרקבין וכן נמי יש מדה אחרת וגדולה היא ענין הכעס כי נחשב לעובר עכו"ם כמשחז"ל ולכן דוגמא לזה יאמר נא מותר לחרוך שני שבדים יחד הם השני מדות הרעות אלו ולשרוף אותם בלש הכרעה כמשחז"ל בפ' וכראש שכולת ימלו על ענין הגאולה כשנכנס אדם לחוך שדהו גבוה גבוה מלקט והקנאה והכעס הם ענפים מן הגאולה לפי שהוא מתגאה מקנה בולת ולכן נמי כועס ולכן מותר לחרוך ולשרוף אותם לפי כי סוד מרע זה הוא עיקר ולא חיישינן שמה ילאו מים מאחת לחבירת' הוא מש"ס אל יקנה לבך בחטאי' כי אם ביראת ה' כל היום כך אחז"ל קנה שאם אין אדם מקנה אין נושא אשה ולא יבנה בית ומה גם לריך לקנאת ביראת ה' על הסורה ועל המלות לעובר עליהם להכנס ממנו וגם לריך לקנאת לסיום בומר בדרכי ה' כמו ששינוי לעולם יעשה אדם עלמו תלמיד חכם ולכן אם אדם אומר לאדם שיתרחק משני מדות אלו עד קלס האחרון שיהיה שיפור כי תאכלם את הכרעה ח"כ קס"ד דליכא למיחש כי מענין ביטול הקנאה נפיק מזה חורבא כי מעתה לא יהיה מקנה האדם לעשות הדברים הנריכים אליו ולישוב העולם ונמלא הוא והעולם שמם ונוסף עוד אולי לא יהיה מקנה בענין יראת ה' ונמלא גורם רעה לעלמו גם לא יהיה כועס על עובר הסורה והמלות גם לא יורוק מרע בתלמידים ולכן הוא אחר ולא חיישינן שמה ילאו מים מאחת לחבירתה סינו מים קרים ענין נחת רוח שלא יהיה כועס כלל ולא קנאה ולא חיישינן שמה ימשך ענין התרשלות מן הכעס דאף על גב כי מאד יפה ענין הקרירות והתרשלות שלא יהיה נכעוס ראוי לעקור מדה הכעס לגמרי ואין לחוש שמה ילמד האדם להקד עלמו נמי במדה האחרת של הקנאה שמה יארשל ולא יקנה ביראת ה' כנזכר ואין לחוש שמה ילא מים קרים מן הקנאה נמדה הכעס ולא יעשן אפו על עובר על דם אין לחוש כלל מפני שסם מי פירות חולדות הנמשכים מפירות סגולות ואין מחמיצין

פמסס : יש לברר המלה קודם הפסח מעשים וכו' כאשר נודע כי המלה הוא סוד הדין ולכן לריך לברר אותו ולחטים שלא יהיו בחובו כי אין סגולין רק למתק הכפס בסוד סימין וכאשר מתלחלה ונכנס בחפס הנמלא בה עדין ב' קליפות סובין ומורסן כנ"ל מתלחלה ממנה הקליפה ומחמין לכן לריך לברר שפרי אפי' בעיני און מניחון מלה שלא לתם מקום לאחיות הסתק כנ"ל : וברך כנ"ל כי הכפס הוא ירמח על הלימוד שלא לשמה פ"ד הכפס שיש בחוכה סובין

ומורסן והמלה הוא הכפס כנ"ל לכן לריך לברר המלה הוא הכפס שלא יהיה בו שום פנים ולא יתערב פס הכפס זו שלא לשמה לפי שהמלה שהוא מעשה הכיוב מתלחלה מספספס ודאי ונכנס בחפס של הלימוד זה ונפסד גם הכפס ומחמין הלימוד לפי שהוא שלא לשמה תגלה רעו או יארשל ג"כ מענין הלימוד ונפסד זה חס כנ"ל : וע"ד כנ"ל שהכפס הוא כ"י והמלה הוא חפס שאדם עשה לבקן הכפס זה לריך לברר אותו מחטים וכסיבה כשהמלה מתלחלה ונכנס בחפס בסוד הכפס אס אינו מבורר מחמין הכפס מתלחלה הקליפה מן הכפס שהוא סוד הקרי : ואם אמרנו שהמלה הוא מעשה הרע כנ"ל יראה שריך האדם לברר מעשיו לפי שהמתלחלה מתפספס ונכנס בחפס סערה דקדושה כמכר פ' בלק וכד סליק למלקט פיוטין וכו' ומתא אשתכח ביש' תמי לבנה פופס כהרדל וכו' ומתחמין ע"י הקליפות שמתעורר כמכר שם מיד ס"מ אסער בקל חקיף וכו' ויתלחלה בקדושה ולכן לריך לברר המלה קודם הפסח כאמור :

[א] הנה נח' למעלה כי הסיקון של הכפס הוא הכפס כי בתחילה נעשה הסיקון להעביר השני קליפות ממנה שסם מון וסבן כראיתא בנזכר פ' משפטים כובא למעלה ואח"כ ע"י הכפס מתברר פסם אחרת ומולאיים ממנה שני קליפות אחרות הם יותר דקות וסם סובין ומורסן ואז נעשה סולת נקיים וסנה כפי הנראה לעיני בשר לא עוב היה לחרוך השיבולת מפני כי היא לברר הקליפות כללו ממנה כי גם שנאמר שישרף הקש וסחבן אמנם השני קליפות פנימיות שסם סובין ומורסן אין נתקנים באופן זה ולכן יאמר לחרוך שני שבדים ביחד לא מבעיית אחת אחת כי נכון הדבר לעשותו ואין לחוש מפני הקליפות הנזכר אלא אפילו גם כן לחרוך שני שבדים יחד דליכא למיחש משום ענין אחר שנראה כי לא יוכל ללאת ידי חובתו בזה מותר כי מאחר שסולת בזה האש בלי ספק כי תאכלם את הארבעה קליפות הנזכר יחדיו ולא חיישינן נמי שמה ילאו מים מאחת לחבירתה כי הנס אלו המים קדושים הם לפי שהם מי פירות נחשצין ואינם מחמיצין והנמשל בזה הוא בפלס אדם להעביר ממנו כל הקליפות וסם ארבעה דוגמא של חפס כנזכר פרשת משפטים כנ"ל וכראיתא פרשת בא דף מ"ב כי כל אחד נלוים עמו ארבעה משחיתים ולכן הסקנה לזה

כי הכה נחבא כי המים ים בהם הוראה מדבר והסביו ולכן חיישין שמה לא נקלה יפס בעיני השם החרטה והתשובה ומחלל מחמץ כאשר מבטלין אותו על ידי האור של הייסורין יסיה דברים או יהיה כשמצטלים אותו ר"ל על ידי שכלל במעשים טובים שמה יסיה

מחמץ: [ב] ותיקא שחוא תבשיל העשוי משמן ומלח עם קמח מותר והוא שלא יהא בו מים: [ג] כרמל שמהבהבין אותו באור ומחמץ אותו אין מבטלין הקמח שלו במים שמה לא נקלה באור יפה ונמצא מחמץ בשםבטלין אותו וכן בשמוללין הקדרות החדשות אין מבטלים בהם אלא מצה אפויה שחזרו ופחחו אותה:

תס"ד. חרדל שנתערב בתוכו קמח ובו סעיף א':

[א] חרדל או שאר מיני מיובל שיש בהם מים אין גותנים בהם קמח ואם נתן לתוך החרדל יאכל מיד ולא ישחזו שמה יחמץ ובשאר מיני מיובלים כיון שאינם חדין כמו חרדל ודאי החמץ וצריך לשרפו אם הוא אחר זמן איסור חמץ: אין

שדבק בחוכו ע"י אכילה ושחיה בשמוללין אלו הקדרות החדשות ע"ש שחידשו מעשים טובים אין מבטלים בהם אלא מהם אפוייה הם מלוח הסכוגות שחזרו ופחחו אותם פעם בפעם לפי כי כאשר הורגל בעשיית המלוח אין לחוש שיבא חטא על ידו כלל:

[א] כך שנינו אין נותנין קמח לתוך החרדל או לתוך החרדל ואם נתן יאכל מיד והגרסא מענין זה הוא הדוגמא אל האדם כאמור כי הכה הקמח הוא הדבר שכבר הוצרך בירור אחר בירור ראשונה הוצרך משני קליפות חזקות שבהם מוזן ותבן ואחר כך הוצרך מסובין ומורסן וכן בדומה לזה הוא האדם המבצר מעשיו אשר לא טובים מן הדעות שלו כדאיתא בזהר ועושה בהם ציור כנ"ל ומקיים כל יראה וכל ימלא אמנם עדיין נשאר בבחינת קמח כי לא נאפס לשם מלח ולא נגמר עדיין התיקון שלו לפי כי הפורש מן האיסור ידמה למי שעמד מחולי כבד כי הוא לריך שמירה ביותר במאכלו וכיוצא כי אינו דומה לאיש הכריא שלא נפל למשכב כלל ולכן האיש הזה אשר נמשל לקמח אשר נסתן הדק המיב לריך שמירה מעולה ולא יתערב עם עניינים שהם חדים הם המנהגים הרעים שהיה מסתבך בהם מחמלה קודם שנחחרט ועשה תשובה הלא המה קלם מכ"ד דברים המעכבים את התשובה אשר פירש הרמב"ם ז"ל ואם נתן לתוך החרדל יאכל מיד ר"ל אם בחולי חזר לעשות איזה דבר רע מה יסתן אותו מיד על דרך משחז"ל אם ראית פ"ח שחטא ביום אל תהרהר אחריו בלילה לפי כי דאי עשה תשובה

מחמץ: כלומר הכה שנינו מלוח גוררת מלוח אכל לעולם העושה מלוח לא יוכל בעבירה שחמץ שומר מלוח לא ידע דבר רע ולכן מי פירות של שני דברים טובים הללו אשר יעשה האדם לעקור ממנו מלוח הכעס ומלוח הקנאה חלילה שנחשו דילמא יסתך מזה דבר

רע שיבא להסדרת מלכעוס על עובר עבירה או מלקנאה ביראת ה' אין מחמץ ודאי כי לא יאונה ללדק כל און כאמור: [ב] ומעטם זה עלמנו התבטיל הנקרה ותיקא שהוא תבטיל העשוי משמן ומלח עם קמח וכו' דכיינו כי בזה סרמנו בזה לענין התערובת של מעשים טובים הוא השמן כמו שחז"ל והמלח שהוא רמז ללדק מלח ממון חסד כי הכה קים לן העושה תשובה לא די בזה אלא לריך שירדוף אחר התעלות במעשה המלוח שחז"ל סור מרע ועשה טוב ולכן בענין הפסח שבה סרמו בכל ענייניו לאדם החוטא לפשע ולבדוק במעשיו לשב אל ה'

גם כן בזה יבא ברכה סרמו לאדם כי ירדוף אחר מעשה המלוח ולכן יאמר כי ותיקא זו דכיינו תבטיל שמבטל האדם ע"ד משחז"ל המבטל בע"ש יאכל בשבת כי זה הוא כינוי למעשה המלוח משמן ומלח כאמור אמנם הם מעורבים עם קמח כי הקמח דבר וספכו או ירמוז כי הוא עומן בבית האסורים או לעובד שהוא מנוקס מעון ולכן בזה יבא וזהו שלא יהיה בו מים שלכן נאמר בגדעון סורד אותם אל המים והלכנו לך שם כלומר כי הכה המים הם מורים על השפלות כמשחז"ל מריחים מקום גבוה וכו' וכן נמי הם מסריחים ולכן ירמוז בזה אם מעשים טובים הללו אשר יעשה האדם לא ימלא בהם תעורבות מן המים מדות הרעות הנזכר בגאון והקנאה אז טוב לו אכל אם נתערב בהם מים ר"ל מלוחו חלק שהם מסריחים דעת סרוחה מן הגאון והקנאה דע שחמץ ויבא ליד חטא לפי כי אין אלו מי פירות כנזכר: [ג] כרמל שמהבהבין אותו באור ופוחנין אותו וכו' גם זה הדין נמצא על דרך הראשון של השכלים אמנם יש הפרש ביניהם כי השכלות עדיין מעורב בה ארבעה קליפות שהם מוזן ותבן סובין ומורסן אמנם הכרמל כבר נמנעו ממנו השתי קליפות שהם מוזן ותבן רק נשאר בהם סובין ומורסן שני קליפות ואחר מהבהבין אותו באור כי יחס לבו של האדם כדי להפריש עלמו בזמן הזה אפילו מהקליפות הללו הנדבקים ברות האדם לפי כי הימים החלש הם נזכרים ונעשים לענין תשובה כאמור ולכן יאמר אין מבטלים הקמח שלו במים

כי החליטה הוא סוד התעוררות ע"י אש הקדושה שנאמר רשעים רשפי אש שלהבת יה וע"י כן הוא נעשה בייסוד העליון אבל האידנה לא ידעי למחלט וממלא מתקלקל כי הנה כאשר נעשה התעוררות אז מתעורר נמי סערה אחרת ולפי שאין יודעים למנוע אותו ובא לידי חימוץ כי הקליפה נאחזת משם ולכן נאמר כנ"ל וכן מטעם זה אין האשה שפה על בשרה מורסן אע"ג שלא חתן לתוכו מים מ"מ נאמר מפני כי האשה עליונה מזיעה לתת לחתונות ולא כגני בללו הכי

תס"ה. דין מורסן בפסח וכו' ג"ס :

[א] אין שורין מורסן לתרגולים בשום פנים ולא חולטין : [ב] ואין האשה שפה מורסן על בשרה אפילו יבש : [ג] אם שפשו מורסן באווז לח סמים יש מי שאומר שהואוזה אסור :

לא

לכשפיע לכל העולמות ואחי לידי חימוץ שיקחו זה החילונים ולכן אסור : [ג] אם שפשו מורסן באווז לח ממים וכו' הנה נחבאר כי המורסן הוא אחד מן הקליפות הדקות וממלא בו דם מן הקדושה ולכן כל זמן שלא נתערבו בו מים אין שולט בו דם חימוץ והאווז הוא מותר כי הם בסוד עולם המלאכים הקדושים הנקרא עוף פ"ל אבל אם האווז לח ממים יש מי שאומר שהוא אסור מפני כי הנה נח' למעלה כי המים יש בהם דבר והפכו וכדל"י בס"ד אית מיין עבין ומיין בישין וכן בדברי חז"ל מים הרעים והנה נחבאר בזוהר פרשת תרומה כי סערה אחרת דחקין מינה לעילא לפי שהם רוח שנאמר עשה מלאכיו רוחות וסם רוח הטומאה וכו' ולכן האווז שהוא בסוד המלאכים שנאמר ועוף יעופף כאשר מתערב בו קלת לחות ממים הרעים נמשך החלחות הקליפה שם כאמור והנה זאת תורה האדם כבר נח' למעלה כי העוף הוא מורה על שלימות הנמלא באדם כמשחז"ל מן הארץ הריא ילא אשור אחמול אפרוח והיום מכונן כזילה ובחיקויים פירש עופא אית ליה גדפין לפרחא בהון אלני פקודין דעשה נמלא כי בשני דינים אלו של תרגול ואווז הכל הולך אל מקום אחד שהם בחינת עופות אמנם כאשר נשים לב על מעשה התרגול הנה הוא נמשל אל לב של האדם כמש"ה או מי נתן לשכוי בינה וכן נמי התרגול נקרא גבר כזכר למעלה הרי כי נמשל לאדם והוא בלב והדוגמא נומר כי החי יתן אל לבו שלא יערב בעלמו סובין מן הקליפה ואע"ג כי דבר קל הוא מ"מ אחי למיסרך ומה גם לענין האווז אשר חז"ל הגידו הרואה אווז בחלום ילפה לחכמה שנא' חכמות בחון חרנה ולכן בא המשל זה לאיש החכם אם באולי שפסף מורסן מן הקליפה בחכמתו או בענין הלימוד עלמו או בענין המעשה אשר לא טוב עשה יש מי שאומר שהוא אסור ומפסיד בחכמה וכך אחז"ל כיון שכנסם באדם דבר של ליגות יולא כנגדו דבר חורה ומכל שכן אם הוא לומד בספרים החילונים שהרי הוא עובר על משי' הרחק מעליה דרכך ואחי למסרך ואף ענ גב כי דין זה של האווז הוא מעשה שהיה מ"מ שורש של הדין לא יעדר מלבויות לו שורש למעלה והוא דבר האמור :

תשובה ושינו כוונת מ"ס יאכל מיד היינו אכילה רוחנית כד"ל ויחזו אם ה' ויאכלו וישמו הוא ענין הסיקון שלו כי מפני שהאדם נלדיק הוא דוגמת של אכילה וכמשחז"ל פרשת פקודי לתת משכן שני פעמים תלמד שהרבה הקב"ה למשה משכן למעלה ומזבח בני

וכמלאך מקריב עליו נשמות הנדיקים וכדל"י בזוהר כי בכל לילה הוא עולה הנשמה למעלה בסוד קרבן כמו שאמר הכתוב מי יפלה בשר ה' וכו' ולכן אע"פ שחמא נאחד מן העונות הראשונים בשוגג לא מפני

כך מתבטל התשובה שעשה אלא יאכל מיד באותה הלילה בסוד קרבן כאמור מאחר שפספס במעשיו ועשה תשובה אבל בשאר מיני סיבולים כיון שאינם חדים כמו החרדל ודל"י החמין ולרין לשורפו וכו' והרמז בזה הוא לאותם הדברים הדקים מאוד ואינם חדים לפי שאין האדם מרגיש בהם לעשות מהם תשובה שהם עבירות שהאדם דם בעקביו הם כ"ד דברים שפירש הרמב"ם ז"ל שבעושה אותם אי אפשר לשוב מהם מפני כי אינם נחשבים לפניו לחטא ולכן יאמר לרין לשורפו אם הוא אחר זמן איסור חמץ הם זמנים כנ"ל כמה זמנים שנחנו לענין התשובה הוא מה ששינו לא בדק ליל י"ד יבדוק יום י"ד לא בדק יבדוק בתוך המועד לא בדק יבדוק לאחר המועד שנאמר וזכור את בוראך בימי בחורותך וכו' לכן לרין חכף לשרוף אותם כאשר ימלא אותו העון כי לא ידע האדם את עתו לכן לרין כי יחס לבנו חכף וישוב אל ה' קודם שימנע ממנו דרך התשובה כאמור כי אלו דברים מונעים התשובה או ימות בלא עתו ח"ו לכן ישוב כנ"ל :

[א] הנה נחבאר למעלה כי השני קליפות אשר הם יוחר

פנימיים הם סובין ומורסין אשר הם דבקים בחמץ אמנם לרין להבין סוד הדבר כי אלו הקליפות יש בהם רמז לעולמות אשר הם נאחזים בסערה דקדושה והם ניזונים ומתפרנסים ממנה וזהו הסוד מ"ס פרשת בלק כי אוחיות ח"ט הם סמוכים לאות ה' שהוא הקדושה ולכן השתי קליפות הדקות שהם סובין ומורסין לרוב הדקות שלהם הם מאכל לעוף הם המלאכים הנק' עוף כמשחז"ל בפ' ועוף יעופף על הארץ והרמז שלהם יהיה בעולם היצירה שהוא עולם המלאכים כמדע דאלו התבן הוא מאכל בהמה בסוד העשים אבל המורסן להיות מאכל לעופות נמלא בו דם מן הקדושה יותר בסוד ואסא מחיה את כולם ולהיות בו קדושה הוא מאכל לעופות אמנם זה המאכל לרין להיות נשמר מן החימוץ כי הנה כבר נחבאר למעלה כי להיות זמן זה לרין שימור ביותר ולכן אין שורין מורסן לתרגולים וכדוגמא להם הם צעלי מלות כדל"י בהקדמת החיקויים וכנ"ל לפי כי שמא יכנס שם מים הרעים כי סוף סוף הוא קליפה ולכן אין שורין בשום פנים לפי כי ס"ל מתעורר והוא מתגבר על סערה דקדושה ויונק משם ולא חולטין כי הנה נח' למעלה

[א] אשר נחבחר למעלה כי החכם הוא הדמיון אל עסק החורה שהחכם כ"כ אופיות ולכן יאמר

לא ילעום אדם חטים ויתן על גבי המכה דהיינו כמס"ה גרסה נפשי לחאבה ואחז"ל לא אחר עתה כי הוא לימוד

בלתי שלם ולכן עלה טובה

קמ"ל דאע"ג כי חז"ל אמרו

לגרים איש ובחר קן ליסבר

שנאמר גרסה נפשי ולא כחב

עתה אמנם כך אחז"ל אשריו

לאיש שבא ללמוד בעברה

בלי עון אמנם אין ראוי לאדם

ללמוד בחורה והוא עדיין

ברשעו שכרי נאמר ולרשע

אמר ה' מה לך לספר חקי ואיתא

בזוהר כי הלמוד בחורה ואח"כ יחטא כמה כיוסות מלאכים

משחיתים יורדים ומסמאים אותה חורה שלמד ולכן יאמר

לא ילעום אדם חטים של חורה וייתן על גבי המכה של

העון כי נמלא בזה חרתי לרישותא ראשונה כי אינו לומד

חורה כראוי בלתי הכנה ועוד זאת שהוא למד וכו' עדיין

רובץ על העון אמנם שים לבך שהרוק מחמיץ וחי כי בענין

הלימוד שאין בו הכנה כבר למדנו חז"ל שיכול לפסות בן

ממח שנאמר גרסה ולא כחב עתה אבל בענין העון כולי

עלמא מודו שהרוק מחמיץ כי אוחו הלימוד מסמאין אוחו

כאמור מפני כי הוא עומד ברשעו וחז"ל אמרו אין הפולס

מחמייא אלא בהבל פיהם של חינוקות אמר ליה חבי דירי

ורידך מאי ח"ל אינו דומה הכל שאין בו חטא להכל שים

בו חטא הרי כי הרוק של האדם מחמיץ. ואם כה נאמר

כי החטים הוא מעשה הצדקה דהיינו חטים כפי פשוטו כי

זה חיקון אל העון שנאמר וחמין בצדקה פרוק וכו' והיינו

כי האיש הלזה כאשר גודע אליו גדולת מעשיו הטוב ומה גם

מעשה הצדקה כמשחז"ל מה ראה שלמה שהפריש מעשה

הצדקה לחוד לפי שהיה שקולה כנגד כל המצות כי אפילו

רשע מקביל פני שכינה שנאמר וראו כל בשר יחדיו כי פי

ה' דבר ולכן יאמר נא לא ילעום אדם חטים וכו' כלומר

אע"ג כי חז"ל אמרו אם עשית חבילות של עבירות עשה

כנגדן חבילות של מצות שנאמר כי בחבילות תעשה לך

מלחמה אמנם זה יסיה בכל זמן דהיינו הקדמה כדי שח"כ

יחגבר על יצרו ויעשה חטובה כ"ל למעלה ממס"ה ותשועה

ברב יועץ היא עלת התשובה אבל בזמן הפסח כי האדם

מלווה ועומד לעשות ביטור וביטול לכל עון שבידו והוא

עובר עליהם בכל יראה ובל ימלא לא ילעום אדם חטים אל

יחשוב לחת מעשה המלוה והצדקה שהם חטים כאמור על

המכה היינו מכה פנימית בחלל הכפס שואמר ע"י קן יסיה

נקי מן העון אינו כן מפני שהרוק מחמיץ כל' שכרי אפילו

הדיבור שמוציא מפיו מחמיץ ונאחז ממנו הקליפה ש' ולא

יראה כך ערות דבר ואין ינקס מן המעשה ע"י המלות :

[ב] פחות שפורים לבחמתו וכו' היינו מס"ה ורעתי את בית

ישראל זרע אדם חרע בכמה ואחז"ל אלו בני אדם שהם

תס"ו . אם הרוק ומי רגלים ודומיו מחמיצים ובו ו' סעיפים :

[א] לא ילעום אדם חטים ויתן על גבי מכתו מפני

שהן מחמיצות שהרוק מחמיץ : [ב] הגותן

שעורים לבהמתו ומצא בהם ריר צריך לבערם :

[ג] שק מלא קמח שנתלחלח מויעת החומה פותר

ויש

ערומים ביראה ועושים עלמן כבסמה ולכן יאמר כי אם
באולי אדם השלם זה שטעם עלמו כבסמה האכיל את עלמו
שעורים הוא מחז"ל הפוסק במשנה מדה שנותנים עליה
שכר ולעולם היו רץ למשנה לפי כי כאשר הם אמרו

שהתלמוד עיקר אז הכינו

המשנה לכן חזרו ואמרו ולפולס

היו רץ למשנה יותר מן התלמוד

אמנם אדם זה לא הבין

דרך ה' וראה מה מחז"ל הרי

שנכשל אדם בעבירה שחייב עלי'

מיתה מה יעשה ויחיה אם

למוד לקרוא פרק א' יקרא שים

לכן חשב כי למוד המשנה

עיקר ולא הלך אחר החכם שהוא

התלמוד שיצא ממנו הלכה ברורה ויוצא דין לאורה אלא

היה לומד במשנה בלבד אוכל לשופע נפשו וכל הדמיון

לשעורים כמס"ה שם השעורים האלה נקן לי היינו שית

סדרי משנה כדאי' בחיבורים ואחז"ל אין הגליות מתקבלות

אלא בזכות המעשרות שנאמר גם כי יתנו בגוים עתה אקבלם

אמנם נמלא שנותן שעורים אלו ג"כ לפני בחמתו הם זרע

בהמה הנא' בישראל ומזה אוחס אמנם יחר אס מלא

בהם ריר צריך לבערם היינו מה ששנינו היה שונה והפסוק

מתשנתו ואמר מה נאס חילן זה ה"ו מתחייב בנפשו ועוד

חז"ל הפוסק דת' על דברים בפלים מאכילים אותו שרשי

רתמים שנאמר הקוספים מלוח עלי שיה וסורש רתמים

לחמם ולכן זה מכונה אל ריר לפי שהם דברים בלתי צריכים

ולכן צריך לבער אותם כי עון גדול הם בידו ויאל שכתו

בהפסדו כמשחז"ל : [ג] שק מלא קמח שנתלחלח מויעת

החומה וכו' הדמיון זה בא ג"כ ללמד לאדם דעת

שיסיה מדקדק במעשיו דאע"ג שהוא למד בחורה ככל

האיפסר צריך לדקדק יותר עלמו מפני שנאמר וסביביו

כסערה מאד ולכן יאמר שק שהוא מלא קמח ע"ד מ"ש

הוא ספדנא במ"ק כי לנא דמלי ספרי כך בדומה לזה

אדם שהוא שק מלא חורה אמנם נתלחלח מויעת החומה

כי הכה הצדיקים נקראים חומה שנאמר חומה היו עלינו סביב

כמשחז"ל אמנם אחז"ל כל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו

כדמנא ליה שהוא שבא לאביו ואמרו חז"ל ב' זאת הפלוגי

זה יל"כ שצפון בלבו של אדם ארחיק מעליכם כי הפליא

לעשות מניה אי' ואינו מתגבר אלא בישראל ובת"ח יותר

מן הכל ולכן איש השלם אשר הוצע יצרו עליו מסיבה

החומה של הצדקות שהם בו באחו מחשבה רעה כמ"ס

באותם שכלנו למלחמת מדין כשאמר לכם מערע' קרבן זה

למה ח"ל איפסר שלא הוצע יאכ"ר ולכן י"א מותר לפי כי

דבר זה אינו מחמיץ כך אחז"ל מחשבה רעה אינה מוצרפת

למעשה ויש חוסרים ע"ד משחז"ל אדם חשוב שאני וכמשחז"ל

הרכורי עבירה קשין מעבירה ולפי כי בכל הדברים יגעים

הנתקנים בפסח צריכים שימור ביושר לכן בלי ספק כי

הלכה כ"א כי צריך האדם החשוב להזכר מן המחשבות

רעות אע"ג שאחז' ג' דברי אין אדם נאול מהם בכל יום וכו' יוסר לפי שטעם רשם בנפש האדם ביותר כדאימא פ' ולא מן הסודר ע"ס : [ד] נפלו מים על הקמח או נתלחלח הסק וכו' הנה נתבאר למעלה כי שני מיני מים הם האחד מסערה דקדושה שנאמר בזה

אחוי עזבו מקור מים חיים ויש מים הרעים שנאמר ולא יכלו לשחות מים ממרה כי מרים הם ולכן יאמר כי כאשר נפלו מים על הקמח כי הנה הדמיון בזה על עסק הסודר כנ"ל ולפי כי אין אותה הסודר שלמד בה נקיס מן העון לכן נקרא קמח כנ"ל כי כינוי קמח הוא יורכ כי יש בתוכו מורסן או סוכין וזה מורה על לימוד האדם שלא נסתר מעונו ולא עשה תשובה

אלא מחסלך באשמיו ולמד בסודר או עקב נמלא בו שמץ דבר דכינוי שנלחלח הסק הוא הגוף של זה העוסק בסודר נלחלח ר"ל היות מסייעת עון או הסודר דע לכן יעשה חקנה לדבר באופן זה כי יאחו בידו כל המקום הנלחלח היינו משחז'ל רואה אם יסורין באים עליו יפספס במעשיו לעשות חקנה כנגד האבר שחמא בו וכחזכר לעיל ממ"ס בזה כי כן לריך להיות החיקון במקום שחמא דל"כ אין לו חקנה לעולם ולכן יאחו לדיק דרכו בידו באותו האבר כמשחז'ל כי כי דמי בעל תשובה באותו פ' באותו מקום וכו' ואמר יאחו בידו ר"ל שיעשה כך עוודיו כזכו עד אשר לא יבאו וכו' כך יאחו כל המקום הנלחלח מצד הסק ע"ד שיריק כל הקמח שבשק ותשאר אותה הסודר שילמוד סודר ונקיים מן החימוץ של העון ואם א"ל לו לפעוה כן ר"ל כי לא יכול לעשות תשובה גמורה באופן לסתר המחשבה ירקד הקמח והשאר מותר ר"ל כך יעשה לתקן ענין הלימוד שלו מכאן ולבדא שאם היה בידו איזה עון מקודם יעשה ממנו תשובה והשאר הוא איסור נוסף אשר נפל עליו מן המים הרעים מאיזה עון או מהסודר דע מחדש מאחר שיהיה בדרך מקרה בלתי מסודר מותר אינו פוסל הלימוד שילמוד ואין זה מעכב תשובתו ודווקא כשהוא מלחלח דכינוי כי באותו זמן יש לו חקנה ע"ד משחז'ל אם ראינו ח"מ שחמא ביום אל הסודר אחריו בליטה כי ודאי עשה תשובה לכל אם נסייבם הלחלוחית של העבירה ששחרש בחמא פעם בפעם אינו מועיל באופן זה דלא מהני ירקוד דמפריק ומתערב עם השאר כלומר אותם דברים הרעים הדקים שטעם עון עקיבי שהוא דש בהם הם מחסרים עם העונות הקודמים הגדולים וסוממים פסח התשובה בפניו לפי כי כך היא המדה כמ"ס הרמב"ם ז"ל ולכן אם נתייבש בפסח אסור להסכותו לפי כי הנה נמלא לו בזה איסור נוסף אע"ג כי בכל שעה לריך האדם לפספס במעשיו ולעשים מהם תשובה מ"מ יותר

חיוז נמלא על האדם לבזב בזמן הפסח כנ"ל ולא יעבור בכל יראה וכל ימלא : [ח] הטל ומי רגלים וכו' היינו משחז'ל עמך ישראל אין מקבלים לא רוב טובה ולא רוב רעה לפי כי ע"י רוב הטובה או משתדר גם השתדר הילר וארי נוסה מתוך קופה של בשר

ויש אומרים : [ד] נפלו מים על קמח או נתלחלח חשק יאחו בידו כל המקום הנלחלח בשק עד שיריק כל הקמח שבשק ואם אי אפשר לעשות כן ירקד הקמח והשאר מותר ודוקא כל זמן שהיא מלחלח אבל אם נתייבש הלחלוחית לא מהני ירקוד דמפריק ומתערב עם השאר ואסור לאוכלו בפסח אלא ירקדו וישמרו עד אחר הפסח ואם נתייבש בפסח אסור לחשותו : [כ] הטל מחמין וכן מי רגלים ומי תפה והתווסף והעין והאוזן : [ו] קמח שנפל עליו דלף אפילו כל היום לא אתי לידי חימוץ והוא שיחיה הדלף מורד בלי חפסק ויאפנו מיד לכשיפסק ואם הוא מסופק אם הדלף מורד אם לאו אסור :

דגן דש בעקב וכן מי הפס ענין של צילות וטובעת שוא וגבלות הפס ואפי' דברים בטלים מחמין שכן כתיב אל תרבו תדברו גבוה גבוה לפי כי נשתק ממנו דבר יותר חמור ולא עתק מפיקם. וכן נמי מי הפין לפי כי הפין רואה וכלב חומד ונאמר ופין נואף שמרה נשא כך אמרו חז"ל כפ' עוב מראה עינים כי הראיה באשה יותר מן המעשה גם החושים הוא משחז'ל לא תנאף לא תהנה אף מרים של בשמים של איסור ומה גם האוזן שנאמר לא תשא שמע שוא ושמיעת קול באשה ערוה ושמיעת דברי נבלות ודברים בטלים כמשחז'ל דברים רבים כהמה כמה וכמה מן העונות נמלא באיברים מרבה להכיל וכלם מחמין ולכן לריך לבצר כל מדות רעות אלו כזכר : [ו] קמח שנפל עליו דלף וכו' הנה נתבאר כי הקמח פרמז אל הלימוד אשר נמלא עמו עון לפי כי לא נעשה סולת נקיים כנ"ל ואמנם לימוד זה שנפל עליו דלף היינו הפסיו שמפחה הילר לאדם להסתיא אותו כד"ל דלף עורד ביום סגירי וכו' וכבר אחז"ל כי אשה רעה זו הדמיון הוא על הילר ולכן יאמר נא דאע"ג כי הילר הוא דלף עורד כל היום וחשב האדם מחשבות פסולות לא אתי לידי חימוץ לעבור עבירה מאחר שהוא מספספס בלימוד הסודר מפני כי הסודר בעידנה דעסק בה מנייה ומללה והוא שיסיב הדלף עורד בלא הפסק כלומר ולא עשה מעשה אמנם יאפנו מיד כשיפסק כי יעשה רשם הלימוד באדם ולכן מיד כאשר יקן ממנו זה הסודר יתקן מעשיו ע"י התשובה והסדרה כי יחם לבבו כי זה הוא כינוי לאפיות הקמח כי יתקן את אשר עוהו וע"י כך נמלא כי אותו הקמח של הלימוד שהוא למד יהיה מתוקן מכאן ואילך כי אם אינו אופה אותו חקף הנה כאשר פוסק הלימוד מתגבר עליו הילר ומחמין אותו בלי ספק ולכן לריך להיות זכיר כי חקף יאפה אותו כלומר ואם אינו יודע ר"ל אם מסופק הוא בזה אם הדלף

אוחזו אלא יאכלנו קודם הפסח וכלל הדבר הזה הכה סוף נמי אוכל ממנו כי אין תכלית רק כי לא ישאיר מן החמץ בפסח שהיה העון אלא ישוב אל ה' וירחמנו ואם מכרו לבושי קודם הפסח הוא הדבר שנחבאר למעלה מ"ט בוצר כי הלמד בחוריה ואחר כך

מדבר נבלות הפס הוא גורם לכמה מלאכי חבלה שהם באים ומעמאין את הסורה שלמד ולכן בא סרמו בזה לאדם שמסר הקמתו הלא היא הסורה שלמד ויגע זה וסמן אותה הדק סמיך ואח"כ מכר אותה בשלש נפשו לבושי ע"י מעשיו ודבריו עמא אותה כאמור ולכן זאת העולה הנכונה שיעשה שימכור מעט מעט לכל ה' דהיינו כי ילמד עלמו למעט הדיבור עם כל ה' וא'

כי ברוב דברים לא יחדל פשע ואע"פ שאינו מדבר נבלות הפס וליצנות הואיל והוא מדבר דברים בטלים עושה פגם גדול שנאמר הונעתם ה' בדבריהם והיינו משם ולכך הרבה יגיעת בשר והמשכיל יבין ולכן ימנע עם כל ה' וא' מן הדיבור כדי שיהיה קודם הפסח כי הרגל על כל דבר שלמון ובכן ימלא כי נקט מעון קודם הפסח שהם לא יעשה חיקון זה רק עדיין אותו הדגן של חוריה הוא עמוע בעכו"ם יחזור וימכרו לישראל לפי כי כך היא המדה דאע"ג כי ע"י דיבור רע האדם מממא סתורה שלומד וגם התפלה שמחפלי נפסלת אחרי שובו גאולה חסידים לו ונעסרת חורמו וחור וקוה אותה מיד מלאכי חבלה וכן כל התפילות פסולות שהחפלי כאשר ישוב ומחפלי תפילה אחרת בכוונה טובה אז מוזרים כל אותם התפילות פסולות ועולות נגד פני עליון כדאי בוצר פ' פקודי ע"ט: [ב] דגן זה שנכבד בנהר או שנפל עליו מים וכו' הכה למדנו מח"ל כי יש הפרש בין הנעשה בפרהסיא לאותו אשר יעשה האדם ביום לבין קונו בסתר שנאמר אשרי נשוי פשע כסוי חטאה ולכן יאמר נא כי דגן זה הוא הלימוד שנכבד בנהר הוא המלכות או שנפל עליו מים רעים כי נתגבר עליו הילך כל זה מיירי שלא נתבקע על ידו בפרהסיא לפי כי המעשה הרע שעשה ה' בסתר ולא נתפרסם העון אע"פ כי בלד מה אז סוב לו דלא מפרסם חטאו דכתיב אשרי נשוי פשע כסוי חטאה מ"מ לענין זה לא יש הפרש כלל אע"פ שלא נתבקע כי לא נתפרסם זה החטא אשר עשה אסור בענין הפסח והטעם כיון דמינה נייחי אתי ליד חיותו כלומר כי הכה הרשות והילך הם פועלים פתגם הרעה לאט לאט וסוף דאחו ליד חיותו ויעשה נאצות גדולות וכבר המשינו הכתוב בחילוק הלך ואח"כ נעשה אורח ואח"כ נעשה בע"ה: או נמי יהיה כונת מ"ש מונח נייחי כלומר כי כאשר יחמא האדם ע"י עון אחיה מהם אינו בא עליו יסורין תקף

הדלק טורד אם לאו אסור כי הכה מח"ל אמרו ג' דברים אין אדם ניצל מהם בכל יום חבץ לשון הרע והרכורי עבירה וכו' והנה הדלק טורד הו' משמע כי בו ציוס מהרהר כמה פעמים אבל אם הוא ספק אכלו אם הדלק טורד או לאו דהיינו שהוא בספק אם

באם לו אותה מחשבת פיגול כמה פעמים אם היה המחשבה רק בפעם אחת בלבד היה לו כך מכל מקום אסור אותו הלימוד עד כי יתקן מעשיו כי אין חילוק בין רב למעט בענין מחשבת רעה לכן יטהר מחשבותיו ונראה לו:

[א] הנה נתבאר למעלה כי יש הפרש בין דמיון הקמה לדמיון הדגן כי הדמיון של הקמה הוא מורה

על היות באדם קצת מן העון דוגמא של הקמה שמעורב בהם הסובין והמורסן אבל הדגן הוא מורה על היות באדם עון על שלשים ועל רבעים דוגמא של הדגן כי עדיין יש בו צירור ואחר אשר נטמן הדק היסב עדיין מולאין ממנו סובין ומורסן ולכן יאמר דגן שנכבד בנהר או שנפל עליו מים היינו משח"ל שלשה דברים הם מעבירין את האדם על דעתו ועל דעת קונו וכו' והרשות והנה אלו הם השני דברים כי הנהר הוא המלכות כמשח"ל שנאמר הכה ה' מעלה את מי הנהר מלך אסור והמים הוא הילך כחל בחינת מים הרעים והנה שנים אלו מונעים את האדם מלעסוק בחורה כמו שנתבאר אלא פרשת קדושים במאמר למלך שאמר לבנו לא לפרקמציא א"ל מחיירא אני מן הפרעין ומן הלסטים וכו' כי הם המלכות והילך ולכן אם באולי זה האדם אלה הדברים מענו ממנו לימוד הסורה שהוא הדגן הנזכר וזה הניע לו לפי כי שמך דבר נמלא בו מן העון באמור שאל"כ היה הכה שנינו כל המקבל עליו עול חורה פורקין ממנו עול מלכות אמנם הכה במאי עסקין שיש צירור עון ולכן אין תפילתו ותורתו ראויה לפניו ית' ולכן כשם שאסור לאכלו ר"ל ללמוד בחורה בסגנון זה שנאמר ולרשע אמר אלהים מה לך לספר חוקי וגו' ולכן אסור לאכלו החמץ זה היינו ללמוד בחורה ועודינו ברשעו היינו החמץ צידו כך אסור לקיימו החמץ הוא העון לפי כי הכה נתבאר למעלה כי בזמן הפסח מחייב האדם לעשות תשובה והמשאיר אכלו החמץ שהוא העון עובר עליו בכל יראה וכל ימלא כח"ל אלא מוכרו לישראל ומודיעו כדי שיאכלנו קודם הפסח כלומר זה הדגן הוא הלימוד אע"ג שאסור לאכלו ולקיימו כאמור מ"מ יש לו למוכרו לישראל היינו לימוד חורה לישראל ובעבור זאת זה מתגבר על יצרו ואין זיו מכלל שהוא אסור בהנאה ומודיעו כדי שיאכלנו קודם הפסח דהיינו כדי שיהיה זכור באותו הלימוד שלא יפסיד

עד כי יירדו על הערימות שבשדות כלומר הכלמי שלמים
עד שסיו קלת מן השיבולים אשר על הערימות מעלים
למחים הוא משחל"פ' וכראש שכולת ימלו שהם הצעלי
גאוס לכן קלת מן השבולים הם העליונים מהם לרוב השפע
והטובה כאלהם זה הטובה

למחים הם טובות אשר למח
בלבות אשר על כן קס"ד כי
לאיש אשר אלה לו עושר
וכבוד לרוב יש לומר על הסתם
כי אשר לא עוב עשה מפני
כי כך אחזל אין ארי נוהם
אלא מחוך קופס של בשר
במאן

וכאמר וישמן יסורון ויבעט ח"כ נקטין כי זה יהיה כלל
גדול כי לאיש אשר אלה לו לרץ לומר לו לחפש במעשיו
ולפשפש הדק הטיב ויעשה תשובה דלא סגי בלאו הכי לכלמי
יחטא ולכן יאמר נא כי אין הדבר כן אלא אין חוששים
לסתם חטים של אותה השנה וכל אדם הוא בחזקת כשרות
עד שזדע לו אשר חטא או נודע לעין כל עד שיתחייבו
להוכיח אותו וכאשר חטא אז יעשה תשובה כפי החנאים
אשר נתבאר למעלה :

[ה] דגן שבמחוז' שנתייבש לגמרי וכו' אשר חכמים זכרונם
לברכה הגידו האומר אין לו אלא תורה אפילו
תורה אין לו אמנם לרץ האדם לעשות המצות ולעסוק בתורה
וכך אחזל' בפסוק אשריכם זרעי על כל מים אשריכם ישראל
בזמן שהם עוסקים בתורה ובגמילות חסדים כי אז ילרם
מסור בידם ולכן יאמר הדין דגן דהיינו לימוד התורה
שבמחוז' דהיינו כי חמיד מחובר בתורה ולומד בה שלכן
נקרא חבר אלא שנתייבש לגמרי ר"ל כי הוא כילי ואין בו
לחלוות של מצוה כלל לפי כי יאמר אין לו אלא תורה ואינו
לרץ ליניקת כלומר כי אין זה הנכלות והכילות שבה לו
מתחילתו דאלו מתחילה היה עושה מצוה רק אח"כ נמשך
לדרך רעה זו והיינו הטענה שהוא אומר שאינו לרץ עוד
ליניקה אז יהיה כי זה שנעשה כך מואם במצות שנתייבש
כל כך אין זה מחמת חסרון כים כי אינו לרץ ליניקה מן
הזול' כלל ואינו נלך לבריות אלא כי כך נעשה סודו רע
כל כך במאן דמנח כדאל דמי כאדם שמופקד אליו חיוב
ממון ואין לו רשות ליקח מהם לפי שהם נתונים חוך כלי
של מדה לרורים שם ומקבל חימוץ אם נפלו גשמים והענין
הוא אשר נתבאר למעלה בדיוי ההגהלה כי מה שאומרים
חז"ל כלי חרש אינו יואל מדי דופיו לעולם היינו ע"ה שאין
בו לא תורה ולא מצוה ולכן יאמר כי מאחר שאדם זה
נשתרש בו מדת הכילות עד מקום שמאם המצות מלעשות
ח"כ מעתה זה הדגן שהוא לימוד התורה אינו מועיל לו
כלל במאן דמנח כדאל דמי הוא הנמשל לע"ה שאין בו
תורה כאומר כי בן האומר אין לו אלא תורה אפי' תורה
אין לו וכבר עלתה ההסכמה מחז"ל בזה דאע"ג שהוא מלמד
תורה לזולת ואינו חנינו ועבור אין לו חלק בחוץ מצות
כלל ובכן ימתק המשל שאמר במאן דמנח כדאל דמי כלי
ואין

תקף כדי שיכנע וישוב אל הכ"ס רק אדרבה נהפוך הוא
כי מאלו אשר יחטא יהיה ברית חולם מהיום שהוא והלאה
כחט"ס אשר לא נעשה פתגם הרעה מהרה על כן מלא לב
אדם וכו' ועודנו לא ישוב ולכן אחי לידי חימוץ ויתמיד
ברשעו : [ג] חטים שבאו

אתי לידי חימוץ : [ג] חטים שבאו בספינה אם הם
יבשות וקשות ולא נשתנה מראיהן אחזקי איסורא
לא מחזיקינן : [ד] שנה שרבו גשמים וירדו על
ערימות שבשדה עד שהיו קצת מהשבולים שעלה הערמות
מעלים צמחים אין חוששין לסתם חטים של אותה שנה :
[ה] דגן שבמחוז' שנתייבש לגמרי ואינו צריך ליניקה
במאן

עול מלכות דהיינו חט"ס והיה לאכול וגם לא נפלו עליו
מים זרים מן הייזר כי לא נודע לנו למח בלו עליו הייסורין
זולת כי ראינו בחוש כי היה למד תורה הם החטים שבאו
בספינה שהוא גוף האדם כחומר המשותף לכל מאורעות
הזמן אם הם יבשות מן העויר יבש מן המזון כד"ל עלו זה
בנגב ארץ הנגב נסתהי כמשחל"פ או שהוא בעל ייסורים כד"ל
אם לא בכיתי לקשה יוס ונאמר ועבר זה נקס' ורעב ולא
נשתנו מראיו כמשחל"פ אין חיה רעה שולטת באלה אלא איכ
נשתנין לורתו שנאמר נמשל כבהמות נדמו אך זה לא נשתנו
מראיו כי עדיין הוא עוסק בתורה אחזקי איסור לא מחזיקין
חזקה שהוא אדם כשר ואין לנו לומר דמאחר שאנו רואים
ייסורין ועויר באים עליו לרץ לפשפש במעשיו ולכן ימא ליה
מלתא אין הדבר כן נהי כי חזל אמרו אם רואה אדם
ייסורין באים עליו יפשפש במעשיו אמר הדבר כי ראוי לאדם
עלמו לחוש לזה ולפשפש במעשיו אבל אין רשות לבני אדם
לומר ודאי כי הוא חוטא מאחר כי באים עליו אלו הייסורין
אין ראוי לחשוב כך לפי כי בן למדונו חז"ל אם ראים בן
אדם שבאו עליו ייסורין לא יאמר לו בדרך שאמרו רבי
איוב זכור נא מי הוא נקי אבד וכו' ואלו לא היה בו עון
לא הביא עליו הכ"ס אלו הייסורין לא נכון לומר כך כי מי
יודע אם לסיב' אחרת באו עליו הייסורין ואחזקי איסור
לא מחזיקין והאי דאמרי רבנן לרי' לעיין מר במיליה דלא
חשיד קב"ה למעבד דינא בלא דינא כבר פי' רש"י ז"ל שהם
היו יודעים שלא היה נוסף שיבשא לאריסיה כנזכר שם :
[ד] שנה שרבו גשמים וכו' מאחר כי הנחנו כי כל הדיני'
הנוגעים לחג הפסח הענין שלהם הוא כי ה' משמים השקיף
על בני אדם כדי לתת תקום להחזיר אותם למוטב ע"י
כמה מצות שנתן לנו בכל הפרטים שבהם דלכן נמי בענין
זה אל יפלא צעידך כי יבא זה הדין רמז להשקפת הכ"ס
על האדם הגשמי להריק עליו ברכה שהנה שנינו ב' פרקים
העולם נידון בפסח על התבואה וזה נמי ע"ד משחל"פ לבמה'
ר"ה הרי שהיו ישראל זכאי' וגזר הכ"ס ברה' גשמי השנה
מרבית וכו' כך יאמר נא שנה שרבו גשמים שבה
ההשפעה על האדם ורוב טובה עד בלי די לפי שכבר הקדים
הדין בענין בן אדם שהוא נקשה ורעב ובעל ייסורין מהו
הדין שלו ואחריו יתווך ההפך מזה מי שבה עליו רוב טובה

וכחשתי וכו' ופן אורש וגנבתי ותפסתי שם אלפי ולכן בשני קצוות אלו מתחמץ ומתבקע כי לא די שחלדס מעותד לחטא בלחם מהכס אלא ג"כ החטא שלו הוא מפורסם לעין כל מזדון לבו ובעיני הגנבה הוא עון שבין אדם לחבירו

אמנם אמלעיתו אין המים זרים מוגעים בו לפי כי בן האר' הבינוני שהוא ממוגע במדות שלו והם בינוניות אין חטא בא על ידו כמ"ס הרמב"ם ז"ל כי זו סדרך נקרא דרך ישרה שעליה נאמר ושמרו דרך ה' הם המדות הממוגעים הבינוניים ולכן חט"ג כי ירד עליו של אדם זה גשמי ברכה ועושר אין

זה החמץ ובודאי לא יחטא כחמור : [ז] ישראל שיש לו בורות מלאות חטים וכו' והנה דמיון בורות אלו דבר ידברו ברחשונה על ענין חמור היינו משחז"ל למס נק' שמו בארס לפי שיהי בארס של חורס וכו' חטא מים מזדון והנה יאמר נא ישראל שיש לו בורות מלאות חטים כי זה יהיה סדוגמא שלו לומר כי יש לו חורס הרבה כמה בורות מלאים חורס מקרא משנה חמור אגדות תוספתות אשר על בן הוא מחיירא מיראח ה' שחא יש בקרקעים חבור זה ובקירוסים חטים מזוקטות היינו מפני כי קרקעים חבור הוא טעוני שממנו נמשך לידי חטא כנ"ל והוא לא ידע ואשם או יהיה הרמז מ"ס בקרקעים חבור דוגמא למעשה דר' פדת ור"ל דסוו מהגי בחורס והוא נפיק לבר מחחומא דשבתא לקיים מש"ס באהבת' תשגה חמיד ולכן השלם זה הוא חושש כי להיות שהגיע לקרקעים זה חבור של חורס בענין שהיה מעיין בעומקה של הלכה שחא עשה אחת מהנה ומחא בזה חטים מזוקטות כי מה שעשה היה לעין כל והם לא יבינו בו כי מחור שלבו הוגה בחורס עשה כך ונחמא ש"ס מתחלל וכן מחיירא שחא בקירות חבור מלחות חבור הוא מ"ס חז"ל היכי דמי חילול ה' כגון אלא דמסגינא ארבע אמות בלא חורס ובלא חפילין או דשקיל בשרא ולא יהיב דמי לאלתר וכן כיוצא מדברים הללו כי הדמיון שלהם ירמז לחטים מזוקטות שהוא ענין מפורסם לעין כל על כל אלו הדברים שהוא חושש להם הלמד בחורס מאחר שאינו ברור אלו שיש שם חמץ ענין עון אשר חטא בביטול בעלמא סגי ויהיה נזהר מכאן ולהבא כאמור : [ח] דבש של כותי אין מחזיקין בו איסור וכו' הנה נחבאר לעיל על ענין הדיא טיקלא דעשיקת נשמתין מפני מעשה של התחחונים אמנם מ"מ כאשר יולאת אותה הנשמה העשוקה מן הטיקלא לא חלא בלאת העבדים אלא מולאה משם חיו נשמה מחסירי אדם הראשון כדאיתא פרשת משפטים בפסוק עת אשר שלט האדם באדם לרע לו ולכן יאמר דבש של כותי היינו הדמיון לשני אלו הדברים הנזכרים כלומר כי אותה הנפש של איש ישראל נקרא דבש לפי כי כל ישראל הם בעלי דת ונתן לנו חורס אמנם הוא מכור' לדבש של כותי להיות

ואין לומר כיון שזה חמור והתלמידים עושים מלות לכן יהיה לו חלק עמהם קמ"ל כי חיו בן ולכן עוד רעה אחרת חמאל לו כי הוא מקבל חימוץ חס נפלו עליו גשמי ר"ל חט"ג כי חז"ל אמרו שהחורס בעידנה דעסיק בה מגינה ומללה מן החטא לא

כן הוא האדם הזה אלא מקבל חימוץ מן העון. אם ירדו עליו גשמים ר"ל אם מגיע לו חיו נכסים מהשמים יגבה לבו תקף ויחטא לפי כי עסק החמור בחופן זה לא יליל מן החטא : [ו] חטים שנמלאו בהם מזוקטות וכו' הנה כבר נחבאר למעלה כי ענין

הביקוע הוא רמז להיות העון מפורסם ונדע לעין כל ולכן יאמר חטים שהוא לימוד החורס כאשר נחבאר למעלה והנה לימוד זה נמלא עמו עון ואדם הלומד שהוא עון מפורסם ונדע חטא אשר חטא עליה ולכן ימלא הפרש באדם זה הוא אשר חז"ל הקשו כחייב מכסה פשעיו לא ילית וכחייב אשרי נשוי פשע כסוי חטאה ל"ק כאן דילדי ביה רבים כאן דלא ידעי ביה רבים ח"כ כאן בעבירות שבין אדם למקום כאן בעבירות שבין אדם לחבירו ולכן בא המשל זה אל החטים המזוקטות לרמז על שני הדברים הנזכר ולכן יש הפרש ביניהם כי אותם שהם מזוקטות הרמז שלהם הוא על העוונות ועל הפשעים המפורסמים לעין כל או יהיה הרמז שלהם על עבירות שבין אדם לחבירו אלו ודאי שהם חסורות ונריך לשדוף אותם כנדע כי יחס לבבו ויחחרע וישוב מהם לעין כל שנאמר מכסה פשעיו לא ילית אמנם אותם שאינם מזוקטות היינו הרמז על העוונות שלא ידעו בהם בני האדם והם מלאות עבירות שבין אדם למקום מותר מאחר שהוא למד בחורס חט"ג כי עדין לא עשה חטובה מהם מאחר כי לא נתפרסם לעין כל שהוא חוטא מותר לו לעסוק בחורס חף על גב כי נמלא בידו עון אשר חטא מפני שהדבר מלוי שבשעת גשמים עליוניות הגדים ותחתיות מתחמץ ומתבקע הלא זה הדבר האמור כי ענין ירידת הגשם הוא כינוי אל רוב המזונות והשפעתם והעושר הגמאל מלמעלה למטה ולכן עליוניות הגדים ותחתיות מתחמץ ומתבקע והרמז בזה לשני דברים רעים אשר הם נמשכים מרוב הטובה והעושר ראשונה הוא עליוניות הגדים ר"ל כי מרוב הטובה הלא מתגבר על האדם ומכניס הגאווה בלבו ומחטאיו והרמז בזה עליוניות הגדים הוא רמות רוחא הנמלא בו שנאמר ורם לבבך ושכחת את ה' אלהיך כך אחז"ל בפ' ובראש שכולת ימלו למי שנכנס בשדה העליונה והגבוה הוא מלקט ולכן עליוניות הגדים שהוא הגאווה שנתעלה מחמץ ודאי מאחר שנכנס הלא בקרב איש ולב עמוק ורם לבבו ודאי הוא שיחטא כנזכר וכן נמי תחתיות הוא הרמז לקלס האחרון של העוני כד"א חס לא כיתי לקשה יוס כחמור החכם ריש ועושר אל חסן לי פן אשבע

שעורים כזכר אם נתבקעו ממנו דיינו שאלו העין הנמלא
באדם זה היה מפורסם לעין כל וידעו בו רבים הרי כל
התבשיל אסור אין ראוי להיות נאכל למעלה מאחד כי נמלא
בו עון מפורסם לכן אין מתקבלת אוחה נשמה ולא חורה
ומלוא של החוטא זה כ"ל

ואם לא נתבקעו ממנו ר"ל כי לא ידעו בו רבים באלו העין
והוא כסוי חטא התבשיל מותר ואותם חטים או שעורים
[א] תרנגולת מבושלת שנמצא בה בפסח חטה
מבוקעת מותר למכרה לנכרי שאינה נמכרת יותר
ביוקר בשביל החטה שנמצאת בתוכה ואם נמצאת
ביום שמיני של פסח מותר להשהותה עד אחר הפסח :

אם

ביעור חמץ אלא שריפה לכן נמי זה יהיה לו דוגמא של
הקרנן כי היה שם חמץ של גבוה לאכול אותו וכן נמי בזה
הגדול חמץ של הקדושה מתעורר לשרוף כל אותם המקטרגי'
שנבראו מן אותם העונות וכדליתא פ' לו חמשה מיני חמץ
הם וכו' ונראה לו לכפר עליו : [י] תרנגולת מבושלת שנמלא
בה בפסח חטה מבוקעת מותר למכרה לעכו"ם וכו' גם
זה הדין הוא סמוך למעלה שמדבר על ענין הנשמות הנעשו'
בחיות מאלל למעלה וכן לענין החורה והמלוא כאמור ולכן
יאמר תרנגולת מבושלת וכו' כי הנה נחבאר למעלה כי
הדמיון של הפוף בא אל האדם שהוא בעל מלוא עיד
משחיל באשור אסמול אפרוח מפרית מעשים טובים והיום
בינה וכן בחיקונים אפרוחים דאית להו גדפין לפרחא בזון
וכן נמי מלינו שנקרא התרנגול גבר שנאמר לגבר אשר דרכו
נסתרה כמשחיל ולכן התרנגול דוגמ' לאדם שנמלא בו מלות
ואמר שיהיה מבושל כלומר רגיל במלות והיה בו לחלוות
מן הדקה ונמלא בו בפסח חטה מבוקעת שהוא עון מפורסם'
כ"ל לעין כל מותר למכרה לגוי שאינה נמכרת יותר ביוקר
בשביל החטה שנמאלת בחוכה הענין הוא כי הנה חז"ל הגידו
עבירה מכבה מלוא ואיתא בזהר פרשת נשא דף קכ"ג :
ח"ל וכל מאן דפגים עובדי פגים דיוקניה וכו' ובהוא
אחר דשרי יהוא חשך כמה מלאכי חבלה דאחקריאו נחשים
ועקרבין מתקרבין ליה ויחבין ליה כמה נשיבין ואלין חינון
ייסורים ואי אית ליה ממונא דעובדין עבין דעביד אהמעטון
מיניה ואין אהמעטון מיניה אלא כל זכות דנחית ליה
מלעילא יסיב ליה לאנין מלאכי חבלה ובטנין מניה ייסורין
וכו' והנה מבואר מזה המאמר כי אדם החוטא נותן מן
המעשים טובים שפשה לסטרא אחרא למלאכי חבלה כדי
להעביר ממנו הייסורין ולכן יאמר מותר למכרה לבויה ואף עלגב
כי לפירוש הנראה הנה נמלא לאדם זה הנאה מזה הזכות שהוא
נותן לסטרא אחרא ויש לו איסור מלעשות כך ולכן הוא אחר כי הנה
אינה נמכרת יותר ביוקר בשביל החטה הנמאלת בחוכה
כלומר כי מאחר כי המלוא זו הוא נתן כדי להגלל
מייסורין איך אין לו בזה ריוח לאסור עליו כי אין לו
בזה זולת שמעביר מעליו הנזק והייסורין ואין זה נקרא
כרומה

שנעשק מההוא עיקלל והוא שלם כעת בהוה ולכן יאמר
שהוא מותר כלומר חמ"ג שנעשק במ"א מפני העון שהוא
מחמין אין זה איסור מעשה לפי כי הנה עשה אשר נעשה
בפסח כמה מלות בתחומים שישראל עסקים בהם בלי
ספק שתלא משם ומותר לה

לחזור למקומה הראשון דיינו
לישראל התחומים שהם חייבים
בראייה שנאמר שלם פעמים
בשנה יראה כל זכורך ומה גם
מותר גם לנשמה זו לעלות
ולראות את פני ה' וכן נמי
משמע לאוחה נשמה אשר היא
דבש של כוחים מחסידי אומות
העולם שהיא יולאה עמה

מחדש מחוך סטרא אחרא עם הנשמה הקדושה גם כן אין
זה איסור עוד ונעסרה [וכנסה לתוך של הקדושה כי
אחזקי איסור לא מחזיקין ומותר לאוכלו בפסח זה חס כדרך
שמקרבנים הנשמות קדושות על גבי המזבח העליון ע"י
המלאך בסוד קרבי לחמי לאשי • וכן אחר דורש בענין
החורה והספלה אשר יעשה אותם האדם והח"כ
הוא מפסיד אותם מפני העון אשר חטא ע"ד הכ"ל כי
הנה החורה והספלה הם נפסלים ע"י דיבור רע ונבלות
הפס כ"ל מכ"ש שהם נפסלים ע"י מעשה הרע וכן נמי
המלוא תאבד ע"י מעשה הרע כמשחיל עבירה מכבה מלוא
ולכן יאמר דבש של כוחים כל אחת מהנה נקרא דבש
ע"ש שנה' ומחוקים מדבש וע"י מעשה הרע של התחומים
נעשה של כוחים מותר אחזקי איסור לא מחזיקין ועשה
יחזור כל דבר למקומו לסטרא דקדושה ומותר לאכול כלומר
חמ"ג דכתיב כי כל שאור וכל דבש לא תקריבו ממנו וכו'
זה יהיה מה שאסרה החורה בדרך זה בגשמי לפי כי לא
נודע אם נתקנו אותם הנשמות של שאר מלך העון ושל דבש
הנעשקות אין מקריבין ממנו במעשה אכל כל לדין אלו הם
אכילה רוחנית במחשבה כסורה בלבד איפשר יעשה רשע
למעלה ומה גם בזמן הפסח כי נמלא הכניעה גדולה למ"א
כ"ל : [א] תבשיל שנמאלל ומלאו בו שעורים או חטים
מבוקעות וכו' הנה הדין זה הוא סמוך לדין הקודם אשר
הגיד על ענין הדבש של כוחים שהוא מותר לאכול כי הנה
נחבאר כי ירמוח על הנשמות גם על ענין חורה ומלות
דחמ"ג שהיה נמלא בהם ד' עון הם מותרים באכילה ככו'
ולכן חזר והגיד על ענין המאכל כי התבשיל שנמאלל ר"ל
שכבר הגיעו אותם נשמות ע"י חורה ומלוא למעלה רמה
להיות במדרגת תבשיל שהוכשר למאכל אדם עליון כניכול
ונמלאו בו חטים או שעורים דיינו כי באלוה החורה שהיה
למד בה הרמז שלה בערך חטים או שעורים כי חטה הוא
בסוד תלמוד כ"ל שעורים סוד המשנה שיעור ו' סדרים
כ"ל חמסם בא דוגמא זו להם מפני כי נמלא בהם עון
אשר חטא דוגמה טובין או מורסן אשר נמלא דבק בחטה
ושעורה ולכן יאמר כי הנה נמלא באלוה תבשיל חטים או

ולא יוכל לפלות מן הנהר וממצא כי גם כן הוא חסוד
באכילה דאלו באשר היה יוצא מן הנהר ירצה לקרבן אשם
בסוד קרבני לחמי ומאחר כי נאמר שם ולא יצא הוא
ג"כ אסור באכילה עליונה כי זה בזה חלוי : אם נמצאת
חפס בקועה או להם חמץ

בלו' כי מאחר שקיים אחד זה
 הדיבור והכיעול הכל כי זה
 הוא ה' קודם הפסח איננו
 אח"כ הגיע לידו איזה חטא
 הוא החטא המזכר מוסר
 להשקות אותה עד אשר הפסח
 אז יעשה חסובה ואין בו
 טון אם באלו באלו יום לא
 נתן אל לבו לשוב אל ה' ע"ד
 אם ת"ח חטא ביום יעשה
 השוכה בלילה: [יא] אם נחלת
 חטא מבוקעת בעסה וכו' הנה
 נחבאר לעיל כי כימי עסה

[יא] אם נמצאת חטה
 אפוייה יסור ממנה כדי נג
 ויש מי שאומר כל העסות
 לדבריו אם לא במקום הפס
 [יב] אם מלנו תרגול ואו
 חטה בקועה התרגול אסר
 או לחם המין בכלי של כ
 שהמים צוננים ובשלו בג
 עסה מותר ויש מי שאוס
 [יג] אם הנעילו יורה מה
 לבור בתוך הפסח אסור ל
 שנתערבו: [יד] אם נמצאת

הוא חוזר לגוף האדם ואמנם אחר אם נמלאת חמה מבושמת
שהוא עון מפורסם בזכר וסכלית כונת שינוי העסקה ר"ל
הסעון הוא בעלם אדם מעון פושעי ישראל בגופן או דבר
גדול מענין חילול ה' לכן יסיר ממנה כדי נטילת מקום
הוא הדבר אשר חז"ל הגידו אם רואה אדם ילדו מתגבר
עליו יקח למקום אחר וילבש שחורים וכו' וכן אחז"ל ד'
דברים מקדשין גזר דין של אדם שינוי מקום שנאמר לך
לך מארץך וכו' ולכן יאמר כי אדם זה לררץ נטילת מקום
ישנה מקומו וילך למקום אחר והשאר מותר היא מו"ש ילבש
שחורים ויעשה מה שלבו חפץ ויש מי שאוסר כל העסקה
היינו לפי כי יש פירוש אחר כמ"ש ויעשה מה שלבו חפץ
כי הנה לפי הסברה יעשה מה שלבו חפץ ר"ל אח"ג
שיעבור עברה כפי' רש"י ז"ל אמנם לסברה אחרת כי
מש"ה ויעשה מה שלבו חפץ היינו לומר כי בודאי לא
יוביץ עוד להעל מחרת כי נכנס כל כך והיינו מ"ש בחלוקה
זו ויש מי שאוסר כל העסקה וראוי להוסיף לדבריו אם לא
במקום הפסד מרובה לפי כי הילך הוא דוחק עליו להכשיל
אותו אז במקום הדחק שהשעש דחוקה כלאמר :

[יב] א מלגו תרנגול וחמ"ב מלאו במים גרעין וכו' ככר נחבאר למעלה כי דוגמת התרנגול הוא לאיש רודף לדרקו וחסד בעל מזות מה גם אם קול לו קול אליו לעשות קברניט לדרר מזוה אם מלגו לחותו וכו' הענין הוא מ"ם צוהר בפסוק אם שלמים וכן רבים וכו' כי כל הנשמות הם לריקים לעשות טבילה בנהר דינור קודם שנגמרות בג"ע ואמנם יש נשמה כי כאשר נגמרת שם לטבול אינה יכולה לעלות והיא עומדת בנהר ע"ש ולכן על כיוצא בזה הוא חומר אם מלגו תרנגול זה בעל מעשה ונכנס בלוחם המים חמין של נהר דינור ומלאו בלוחם מים גרעין הטוב בקופה היינו עון מפורסם מכל אשר יעשה האדם לחטא בנהר זה חסד התרנגול כלומר כי הוא חסד וקשור שם

בתיקונים לאמר לאסורים לאו הם האיברים ששם אסורים ע"י העון ועשה פסח באותה תשובה שטעה לפי שכשמהפכים השפוד אותה החרטה העטם מתפשט בכל האיברים ומתפשטים מאותה תשובה שטעה ויש מי שאומר כל החרגולות הללויות עמה הם

האנשים הלומדים ממעשיו לעשות כמוהו אע"ג כי הם בעלי מלות שלכן הם נמשלים לחרגולים בעלי כנפים עכ"ל מאחר שהם ללוים עם אותו שמהל העבירה ולמדומתו והם כוגעות זו בזו במעשיהם ולכן ע"י היפוך השפוד כאשר יזכור אותה העבירה חיישין שלא יתהפך לבדו לעשות אותה כי יאמר אחמא ואשוב שמהל הנפש זה מתפשט מזה לזה ויעשו גם הם כמוהו ולכן

נאסרות כולם כי לא תועיל אותה התשובה בהם אם לא שיעשו כלם כראוי בלתי היפוך כלל לא האדם עלמו ולא הלומדים ממנו כדבר האמור : [מון] חטה או שעורה וכו' הנה נח' כי העוף הוא בעל מלות כמ"ס בתיקונים אפרוחים חלין חיון בפיקודין דאית לכו גדיפן למפרח בהון וממלא בו חטה או שעורה הם מין החמץ שהם מכוים למיני העון כנ"ל שעדיין לא נתקן כי הוא מעורב בארבעה קליפות כנ"ל ומ"ס צופק לרמוז שהעון זה הוא בענין המאכל שאכל דברים האסורים או מענין הגזל דחמיר עפי מפני שהוא עון שבין אדם לחבירו ואח"כ כ"ד חטאות סדר יחזקאל ומכלס לא חסם אלא בגזל שנא' וסנה הכחי כפי אל בלעך שלכן נאמר בעוף וססיר את מוראחו כנולתה מפני שאוכל גזל צופק וסנה עדיין זה הגזל הוא ממלא צופק כי לא נתעכל מפני כי עדיין הוא בעין לפי דקס"ד כי כאשר ירלה האדם לעשות תשובה יהיה לריך להחזיר כל אותם הדברים שהם עדיין בעין כי יאמר נהי שכן שנינו הגזלנין שהחזירו חין מקבליים מהם הני מילי היכא שנבלע הגזל ועשה חינו קיים חבל אם בעיניו עמד הגזל קס"ד לומר מאחר שרולה לעשות תשובה לריך להחזיר אותם הדברים לבעליהן כדי שתתקבל תשובתו ולכן יאמר דמאחר שנמלאו אחר שהסבכו באור חיינו אחר החרטה והיודי כי חס לבו בקרבנו ועשה תשובה מותר הגזל כי הנה העושה תשובה מהגזל אע"ג שנמלא בידו דברים שהם עומדים בעין כמשחל"ל מעשה באחד שרלה לעשות תשובה אמר לו אשתו ריקה אפי' אבנע שאתה חוגר חינו שלך וגמנע מן התשובה באותה שעה אמרו הגזלנין שנקשו להחזיר חין מקבלין מידן ולכן דין כך הוא כי זה החרגול וכו' לאחר שהסבכו באור חרטה ותשובה הוא מותר הגזל עלמו והחטה והשעורה לריך לשפרם כלו' נהי שהם מותרים לו אמנם חין יתכן להשתמש באותם הדברים בפני כל האדם ומכ"ס

כנ"ל יש הפרש בזה אם היה קודם מליחה כלומר בזמן סבחרות כד"ל והמלה לא המלחה די בשטיפה ומכ גם אם היה קודם עשרים שעדיין חין מענישים כנ"ל של מעלה מכ"ס אם לא היה מחוייב במלות על כל הצדדין אלו מספיק בשטיפה כדין הצדיקים

שהם נמסרים במים קרים ואם אחר מליחה דהיינו אחר זמנים אלו די בקליפה ר"ל לריך ייסורין שהם מקלפים העור ואם כה נאמר כי המליחה הוא מלה ממון חסד קודם מליחה יהיה בענין מ"ע כי זה האדם היה מתעטל במלות דהיינו בלי מליחה לפי דקיים לן מליח הרי הוא כדוחה ולכן קודם מליחה ר"ל בלון מתעטל במעשה המלות די בשטיפה ע"ד משחל"ל עבר אדם

על מ"ע ועשה תשובה לא זו משם עד שמוחלין לו שנאמר שובו בנים שובבים ואם לאחר מליחה דאע"ג שהיה טושה מלות עכ"ל בא לידי עבירה כנ"ל די בקליפה הם הייסורין כאמור וסבר ויש מחמירים לומר שמתמיק כל סביבותיה כלומר חינו מספיק הייסורין לאותו אדם שחטא בו בלבד אלא מעמיק לריך ייסורין קשין ע"ד ועמוק מראה מן העור וזה יהיה כל סביבותיה בכל האיברים ר"ל בכל גופו וחומר באותו בשר המת ומשליך כמ"ס ר' ישמעאל דורש כד' חלוקי כפרה עבר כריסות ומיתות כ"ד ייסורין ממרקים ואם נמלחו עמה חרגולות אחרות אם באולי למדו ממנו מפני שהיה העון מפורסם כאמור קולף את כולם ג"כ כולם לריכים ייסורין למרק העון כאמור : [מון] חרגולות שנמלא בה חטה מבוקעת בחוך הפסח והיא ללויה אשר יגיד דין זה כי האדם שהוא בעל מלות הנמשל לחרגול כנ"ל לאחר שהיתה ללויה כי חס לבו בקרבנו על מעשיו ונחמרת מהם כמדובר שנמלא בה חטה מבוקעת היינו חטא מפורסם כאמור וזה היה צפחה ודבר זה לאו דווקא כי בא להגיד כי עשה עבירה צפחה אלא הענין הוא שנמלא בה חטה מבוקעת ענין מליחה ר"ל כי אחר שטעה בדיקה וחיתוש על מעשיו וביטל החמץ כל לך עון הנמלא אחר אחר"כ נמלא ר"ל שזכר חוזה עון אשר עשה מתחילה דוגמת חטה מבוקעת כזכר זה מוכר בחוך הפסח לכן חומר מקום פשעו ע"ד מש"כ ואל תקרב אל פסח ביתה הוא המקום שלה כלומר לפי אומד הדעת של המחשבה של העבירה כך לריך להסתרח ממנה באותו אדם שחטא בו שהוא מפעפע לריך לחחוך אותו ע"י ייסורין מכושרין ויש אומרים את כולה כלומר דאע"ג כי נמלאו באדם זה כמה מלות כלם נאסרו שהרי אח"כ עבירה מכבה מלות וזהו העון ימלא כי כל האיברים שלו הם אסורים כדאיתא

ומכ"ש בפני בעליהן ולכן לריך לשורפם כל' למוכרם וכיוצא ולא יראו החולה דלא חשיבו כמכובלים מאחר שהם בעין חבל אין לריך להחזירם בדבר האמור :

[א] אחר אשר נהננו למעלה כי ענין של השחי בדיקות אשר נעשים ליל

י"ד ויום י"ד הם לורך גדול על הכלל ועל הפרט כי הנה אע"פ שהחטא שחטא אדם"ר נתקן כאשר קרבנו הקב"ה לפני ה' כיניי אהנס אה"כ חזר ונתקלקל ע"י מעשה העגל כנ"ל אשר על כך הולך להיות

שחי בדיקות והם על הכלל ועל הפרט והנה לאחר שנעשים השחי בדיקות בראוי הנה נכנעת הקליפה אשר נתגברה ע"י חטא אדם"ר ומעשה ישראל אהנס אותה הקליפה אשר נתגברה בזמן חטא אדם"ר היה הפגם בסוד הזכר בסוד עץ הדעת כמשמעו כנ"ל שם נתאחו הרע אהנס אע"פ כי עיקר הפגם מאז היה בסוד הזכר שבקדושה שלכן מתחייב כי תגבורת הקליפה יהיה ג"כ בדבור' שבקליפה אהנס עכ"ל נמשך העון זה בסוד הנקבה של הקדושה מפני כי היא כלולה בסוד הזכר שנא' זכר ונקבה בראש אשר על כן נתגברה הנקבה שבקליפה מפני שהיא ג"כ כלולה בסוד הדבורא שבקליפה כדאי' בזהר פ' וילא הובא למעלה ח"ל ס"מ דבורא נוקבא אחבלילת בגויה כמה דליהו בסערה דקדושה וכו' וכן נמי כאשר ישראל שבו על עון אהנס במעשה העגל כדאי' פ' והמה בחדש עזרו ברית וכו' אהנס ההפרש היה כי החטא שעשו ישראל עיקר הפגם היה בסוד הנקבה שבקדושה שנאמר עשה לנו אלהים כדאי' בזהר פ' חשא דף קל"ג : ח"א ועל דא בני רחמיא כיון דאלהים בעו ובטערה דאלהים אחבני עובדא אלהים קדישא אימא דאחידת חדיר דדרועא דמלכא וסליקת רלועא לא הות חמן עכ"ל הנה מבואר מזה המאמר כי העון של מעשה העגל היה בסערה דנוקבא הנק' אלהים אהנס הגיע נמי בעולם הזכר כדאי' פ' חשא דף קל"ג : ח"א ועל צעור דליהו לקח מידם איניהו הוו עבדי חרשייהו ומלחשי בפומייהו ומשכי זעיר רוחא לתתא מן ס"א ומשכו חרין רוחין כחדא חד מן דבר וחד מן נוקבא דבר אחלבש בדיוקנא דשור נוקבא בדיוקנא דחמור סרווייהו הוו כלילין כחדא עכ"ל הנה מבואר מזה המאמר שהעגל היה כליל משני מדות שבקליפה מזכר עד נקבה והיה דוגמא של חטא אדם"ר בהשואה אחת רק כי בעון אדם"ר היה הפגם בזכר וכלל שם בחינת הנקבה וההפך היה בעון העגל כי העון עצמו היה בסוד הנקבה והיה כלולה בסוד הזכר ולכן כך היה התגבורת של הקליפה ולכן בא הלווי בענין ביעור החמץ לילה ויום כנגד שני מדות אלו וגם כי העיקר הוא הביעור של הלילה מפני דאע"פ כי בעון אדם"ר הי' תגבורת של הזכר שבקליפה עיקר רק כי הנקבה שבקליפה כלולה בו בסוד האשה עולה עמו כמו שהוא בסערה דקדושה מ"מ אחר העון של ישראל אמן אזלינן כי אחרון הכביר וזה היה

תס"ח. שלא לעשות מדאבה בע"פ אחר חצות ובו עשרה סעיפים :

[ח] העושה מלאכה בע"פ מחצות ולמעלה משמתינ אותו ואפי' לעשות בחנם אסור ויש מי שאומר אפי'

בסוד הנקבה רק שהזכר נכלל עמה בדבר האמור ולכן הביעור של לילה עיקר ואח"כ בא יבא הביעור של היום לתקן ג"כ מה שנעשה ביום מעשה העגל בסוד הזכר שהוא נכלל עס הנקבה כנ"ל ומניה משמטת התיקון בסערה דקדושה מפני כי כאשר זה נופל זה קם כמו ש"ה אל תשמחי לויבתי לי כי נפלתי קמתי ולכן בא זמן הבדיקה בתחלה בלילה כדי לתקן הכלל הכללי ולבדוק בה מאות' חמשה דמים טמאי' הנמלאי' בה דאע"פ כי אין שם עומאה ועדיין הם דמים טהורים

מפני כי משם הם יונקים החילונים בסופם הם נקראים טמאים על שם סופן ולכן כאשר פסקו הדמים האשה העליונה לריכה בדיקה בראיתא בזהר הובא למעלה ולורך הענין הוא כדי להודיע בה הארה העליונה שלכן בזמן המקדש כאשר היה פוסק הדם מן האשה הגשמיית התחשבה היטה עובדת לשבעה כך אח"ל מפני מה ניתנה מילה לשמנה כדי שיהיו אביו ואמו שמחים חבל מפני אשר הנימול אין חומרים שהשמחה במעונו וכן הוא הענין למעלה חבל מפני הגלות או לעולם חרנן היא לריכה האשה הגשמיית לספור שבעה ימים נקיים ואפי' רחשה טיפת דם כחדל כאשר נתבאר למעלה הברייתא בגות ישראל החמירו על עצמן אפילו רוחות טיפת דם כחדל יושבות עליה ז' ימים נקיים מן הטעם הנז' בזהר פ' בלק בפ' אל תרלוני שאני שחרחרת ח"ל וכד' איחי בלקא למלקט כיסופין ועיוגין ואשהכח מומא בישראל לתתא בדין מתי לגבה טיפת דם כחדל וכו' כנ"ל ולכן לריך ג"כ בדיקה ביום שהרי שחי בדיקות לריכה האשה לעשות כנ"ל ולכן מתחייב מכל סיבות הללו שלא לעשות מלאכה יום י"ד לאחר חלות מפני כי אז נכנס ס"א זה פעמים ויאלץ לה מכל מקומות של הקדושה לפי כי המעשים שעושים ישראל למטה כך הם גורמים למעלה כדאי' בזהר ומפורש למעלה ומאחר שכבר הולילו הקליפה לחון אין ראוי לתת לה מקום לחזור להדבק בסערה דקדושה וכן לא יעשה כי הנה המלאכה הוא לתת מקום לס"א להכנס לפנים אלל הקדושה גם להחזיר עמה וליינק ממנה אשר על כן נאסרה המלאכה בשבת ולכן איש אשר יעשה מלאכה יום י"ד אחר חלות לרצונו דהיינו כי כבר נעשו שחי בדיקות והולילו הקליפה לחון ונתבער החמץ והתחיל חור הקדושה להתגבר ולהתנוף וזה האיש העושה מלאכה בלילה שזה מחלות ומעלה הוא מקלקל כל התיקון אשר נעשה מתחלה ופני כי הקליפה חוזר ומתגבר ומתעלה להתאחו מן הקדושה ולכן משמתינ אותו כי ע"י כן נתקן הדבר כי האיש החוטא זה הוא נמסר ביד הקליפה והם נאחזים ממנו כי כן הוא מורה מלת שמחא שמת אחד וענין זה הוא דוגמא של יוסף כי כדי שישראל יהיו נמלכים מן הקפדו מוסרים להסערה אחרת אותם רשעים אשר נכבדו למיתה כדאי' פ' אמור דף ל"ט ח"א חן רשו אהמסר להסור ממנוה ב"ד לאנעלא פתחא על בי דינא

כח של איש הישראלי בו ולכן כאשר יעשה המלאכה של ישראל
 אינו מעלה ומוריד ואע"ג שהוא תביא לאיש הישראלי אין בו
 כח לעשות בו פסח כלל : [ב] בד"א בעובי מלאכה להשחזר
 וכו' כבר נתבאר כי ענין השכר הוא המשכת אור מלמעלה
 שלכן הוא חמור ענין שכר
 שכר ביותר שנאמר ולא תבא
 להשתכר אבל מתקן הוא עליו השמש מפני כי על
 ספרים לעצמו דרך לימודו ידי השכר שנוטל הוא נמשך
 השפע הנשפע עליו מלמעלה
 מותר
 מבעל הבית העליון ואיחא
 בזוהר פרשת תלך דף רע"ה . וז"ל פסח ר"מ ואמר פקודא
 בחר דא לתת שכר שכיר בזמנו ה"ד ביומו חתן שכרו ולא
 תבא עליו השמש מארי מסיבתאן עילאי ותחאי שמעו מטערו"ן
 איזו שכר שכיר מחי עלמין שליח דיליה לקבלא ח"י ברכאן
 דללווא בכל יומא תלת זמנין וע"ד ביומו חתן שכרו דא
 ללווא דמנחה דאי עבר יומו בטל קרבנו כי עני הוא ודאי
 עני הוא בגלותא לית ליה מדיליה חל"ץ מה דיהבינן ליה
 בגלותא וכו' והנה מבואר מזה המאמר כי יש שכר לשכיר
 זה מט"ע לקבלא ח"י ברכאן דללווא ועל עיקר זה הוא ענין
 העושה מלאכה בשכר כי הנה העושה מלאכה להשחזר ע"י
 אותה המלאכה נמצא שהוא ממשיך אור עליון עליו ולא חקשי
 לך מדי מן המאמר הנזכר כי השכיר שהוא מט"ע השכר
 שלו הוא לקבלא ח"י ברכאן דללווא נמצא כי השכר של מט"ע
 הוא בא לו מלמעלה דאיכא למימר שאני מט"ע מפני כי
 מעיקרא הוא היה בארץ הלזו ומפני כך נתמנה להיות מקבל
 התפילות שכר ערמו : אמנם עיקר הדבר הוא כי זה
 שמט"ע מקבל התפילות של התחתונים הוא ענין הכנה לעשות
 פעולה שלו כי לא פורש בזה המאמר השכר שלו אמנם
 הפעולה שלו נת' בחיקויים בהקדמה וז"ל כי עוף השמים דא
 מט"ע יוליד את הקול קול דק"ש קול דללווא ואיחא בחיקויים
 מט"ע על ידיה מתייחדין לדיק ולדק בשית יומין דחול הנה
 מבואר כי זה ייחוד הוא יעשה מט"ע בכל יום ולכן הוא
 שכיר מדיק ח"י עלמין והתפלה הוא התעוררות העולם מן
 התחתונים אללו ולכן הוא עובד עבודתו עדי ערב אמנם
 השכר שלו נמשך עליו מלמעלה וכבר נתבאר כי מט"ע מעשיו
 גרמו לו כל זה כדאיחא בפ"דא אמר מט"ע חופר מנעלים
 הייתי ועל כל תפירה ותפירה הייתי מייחד שמו של הקב"ה
 ולכן הקב"ה מדד לו במדתו והעלו למעלה ונהפך בשור
 ללפיד אש כאשר מפורש שם והוא מייחד שמו של הקב"ה
 בכל יום והייחוד נעשה על ידו כמזכר והשכר שלו הנמשך
 עליו מלמעלה כי שם הם מתלבשים לדיק ולדק בסוד כי
 שמי בקרבנו והם מתייחדים על ידו נמצאו למדים כי לעולם
 ועד השכר הוא מלמעלה של השכיר זה מט"ע אור הנמשך
 עליו מלמעלה כדבר האמור ולכן העושה מלאכה להשחזר
 ימצא בו דין זה כל הכחוב לעיל שאם עשה מלאכה אחר
 חלוא וכו' אם יעשה להשחזר. ואם הוא בחנם אסור אבל
 מתקן הוא את כליו כי אדרבא זה הענין הוא בהפך מן הנו'
 מפני כי הוא גורם סיון נוסף בשערא דקדושה וסיון וכלל
 חטרה

דינא עד דיגזרון דינא על כל מה דליזו חבצ וליז רשו
 לב"ד לרחייה ליה בגין כי חני ה' אוהב משפט ואיזו בעי
 דעלמא יחיקים דדינא ולמדנדע דאית דין ואית דין בהאי
 גווגא שוי קב"ה קמים להאי דליזו חבצ דינא קמים מלכא
 על כל בני עלמא ובהאי
 יומא אחייהב ליה רשו לכסאה
 פתחא דמלכא וסיכרא לתחפייא
 לגו עד דיתגזר על כל בני
 עלמא עכ"ל הכי נת' ממאמר
 זה כי ס"א הוא תובע הדין
 עד שימכרו בידו ב"ד של מעלה הרשעים המחוייבים וזה
 הענין הוא להורות לכל באי העולם כי ה' אוהב משפט ולא
 יהיו נסמכין לומר אלהינו מרחם ותכלית הענין הוא כדי
 שלא יהיה מקטרג על כל ישראל וכן הוא הסיבה ב"ד כי
 האיש הלוה אשר חטא ועשה מלאכה ביום י"ד אחר חלות
 גרם בחטאו להעיר את סערא אחרא אשר חזרו ונתחזקו
 בחטאו כאמור ולכן התיקון לזה הוא כי משמתין אותו וי"
 כך נמצא כי הוא נדחה חוץ מסערא דקדושה ונמסר ברשות
 ס"א והם נאחזים ממנו וכלי ספק כי יש להם הכאה ממנו
 וסיינו מלך מעשי לפי כי כך אחז"ל עבירה מכזה מלוה
 וסיינו לפי שעה אמנם אם אין מחירין לו הוא ענין אחר
 יתבאר דיני ידיו וחרס בע"ה והנה על פי הדברים האלה
 אשר נתבאר כי גדול הוא הפגם שעשה למעלה העושה מלאכה
 ולכן אפי' העושה בחנם אסור מפני שהוא נותן כח גדול
 לס"א שהיא מתגברת ועולה להחזיר עם ס"א דקדושה אמנם
 מ"מ יש חילוק בזמן שהוא בשכר לכאשר הוא בחנם לפי כי
 כאשר הוא בשכר הוא ממשיך שפע מלמעלה אליו בלוחה
 מלאכה ונמצא כי כאשר מתחזק אותו החילון מס"א ועולה
 למעלה לא די שהוא נאחז משם אלא כי ג"כ הוא יונק
 אותו השכר מן השפע העליון שהמשיך אליו והוא דבר קשה
 מפני כי הנה נודע כי האדם הנשמי כאשר יעבור על אחת
 מכל מצוות ה' אשר לא תעשינה אז הוא פוגם למעלה עד
 מקום ששם שורש נשמתו ואז הקליפה לוקחת ג"כ אותו השכר
 הוא השפע אשר המשיך עליו מלמעלה ג"כ ולכן משמתין אותו
 ומוציאין אותו לחוץ מן הקדושה כדי שלא יעשה ס"א פגם
 גדול כאמור וגם לוקח השפע שהוא הנמשך דחוייה תרתי
 לריעותא אבל בזמן שהוא עושה צנינים ואין שם שכר מאחר
 שאין המשכת שפע מלמעלה אליו נמצא כי כאשר הוא עושה
 אותה המלאכה איזו דאפסיד אנפשיה ולכן הוא אסור אבל
 אין מענישים אותו כאמור ויש מי שאוסר אפי' ע"י כותי
 ויש מי שמחיר הענין הוא לסגרת מ"ד כי הוא אסור אפי'
 ע"י כותי לפי כי מאחר דקים לן שלוחו של אדם כמותו ח"כ
 כאשר הכותי עושה מלאכה של ישראל היה נמשך בו כח
 להמשיך מן האור עליון ע"י המלאכה וכן להפך כאשר יעשה
 המלאכה האסורה יהיה בו כח להמשיך לס"א ולהעלות אותה
 למעלה ע"י הכח הנמסר בידו מן האיש הישראלי וביחוד
 מפני שהוא כותי והם נדבקים עמו ויש מי שמחיר מפני כי
 הכותי אינו נעשה שליח ולכן מעולם לא יתכן להיות נמשך

חטרה כלים ובכן מהקן יצאו וכן מי שכותב ספרים לעלמו דרך לימודו מותר כי גם זה הוא מענין תיקון נוסף בסעודה דקדושה בסוד חורש שכתב ולכן מותר וזה הוא דומיא של ערב שבת דלע"ג כי לאחר המנחה אסור לעשות מלאכה

הכותב ספרים לעלמו מותר

מטעם זה לפי שהוא מוסיף האדם לשבת אבל העושה בשבת אין בזה ענין למוד מפני כי זה עושה בעצור השכר שהוא משתכר וממלא שהוא עושה פנס מפני כי אחר המנחה כבר התחיל התיקון של השבת כנ"ל שם וכן נמי הוא הסיבה בענין הלימוד שילמוד בע"פ מפני שהוא כותב לעלמו אדרבה ממשיך האדם ולכן מותר :

[ג] קודם חלות מקום שכתבו לעשות מלאכה עושים וכו' הנה

הדבר הזה הוא מבוחר מעלמו כי הדבר נודע מאחר שמוחר בעשיית מלאכה והם בראון עלמן אסור עליהם לעשות מלאכה נמלא כי הם קיימו וקבלו עליהם הקדושה העליונה ונעשה כל היום קדש לה' אמנם במקום שכתבו לעשות מלאכה קודם חלות עושים מפני כי עדיין חול הוא ואף ע"ג שנעשים הבדיקה בלילה עדיין לא נכנסה הקליפה לגמרי דאף על גב שהבדיקה של הלילה הכונה הוא כדי להכניע הנקבה של הקליפה עדיין אינה נכנסת לגמרי מפני כי כבר נת' כי כמו שהזכר אשר בקליפה אדם בליעל הוא נכלל עם הנקבה כמו כן הנקבה היא נכללת עם הזכר כדאי' פ' וילא ח"ל ס"מ נוקבא אחלילא בכותי נמלא כי אפי' הנקבה עדיין לא נכנסת לגמרי עד שנכנסה הבדיקה של היום ולכן תקנו חז"ל ענין הביעול בלשון חרגום כל המירא דאיכא ברשותי וכו' כדי לשבר ולהכניע הכח של ס"א והוא ע"ד מ"ש בזהר פ' חרומה דף קכ"ט : וז"ל ובכל קדושה דשכינתא אחייה לאו איכו אלא בעשרה דכתיב ונקדשתי בחוך בני ישראל בני ישראל אינון לשון הקדש ודאי ולא כותים דאית לון לישן אחרא ואי חימא הא קדושה דקדישתא דאיכו חרגום אחאי לאו איכו ביחיד ח"ה קדושתא דא לאו איכו כשא' קדושאן דאין משלשין אבל קדושתא דא סלקא בכל סערין לעילא וחתא ובכל סערי מהימנותא וחברא מנעולין וגושפנקאן דפרזלא וקליפין ביטין לאסתלקא יקרא דקב"ה על כולא ואין צעין למימר לה בלישנא דס"א ולאחבה בחילא תקיף אמן יהא שמיא רבא מברך בגין דיתבד חילא דסערה אחרא ויבטלק יקרא דקדוש ברוך הוא על כולא עכ"ל למדנו ממאמר זה היות כל דברי קדושה שהתקינו חז"ל בלשון חרגום אין הענין כאשר יחשבו כי הרצון בזה הוא תיקון כדי להכין הענין אל ההמון שהיו בבבל מדברים ויודעים בלשון חרגום אף על גב דלכאורה כך נראה אבל אם היה הענין כך אינו מספיק כדי לשנות בלשון הקדוש ולומר

מותר : [ג] קודם חצות מקום שנהגו לעשות מלאכה עושים מקום שנהגו שלא לעשות אין עושין : [ד] והדולק ממקום שעושים המקום שאינם עושים לא יעשה ביישוב מפני המחלוקת אבל עושה הוא במדבר וההדולק ממקום שאין עושים למקום שעושים לא יעשה ונותנין עליו חומרי מקום שיצא משם וחומרי מקום שהלך לשם ואעפ"י כן לא יתראה בפניהם שהוא בטל מפני איסור לעולם לא ישנה אדם מפני המחלוקת וכן מי שדעתו לחזור למקומו נוחג באנשי מקומו בין לחקל בין לחמיר והוא שלא יתראה בפני אנשי המקום שהוא בו מפני המחלוקת : אפילו

הענין בלשון חרגום רק יאמרו בלשון הקדש ויפורש להם דלא גרע מקריאת המגילה כי אפילו מי שאינו מבין לשון הקדש יולא בזה ידי חובתו ולא תקנו לכותב' בלשון חרגום כדי שיבינו ההמון במקרא ולכן חדע ותשכל ממולא דבר זה שצריך הדבר לומר זה הענין בלשון חרגום הוא כדי להכניע ס"א בענין תיקון של הקדים הנתקן בלשון חרגום להבדיל מנעולין וגושפנקאן דפרזלא וקליפין ביטין לאסתלק יקרא דקב"ה על כולא ובכן נלמד מזה כי מאחר שערין לא נעשה ביטול זה לע"ג כי כבר נעשית הבדיקה כראוי עדיין לא חורע כחה של ס"א ולא נכנסתה מאותו מקום ולכן הכל חלוי אחר המקום ולכן מקום שכתבו לעשות מלאכה עושים

מפני כי כן נמי באותו המקום השורש שלו שלמעלה עדיין לא הוליא משם ס"א ולכן מותר לעשות שם מלאכה כדבר האמור : [ד] הסולק ממקום שעושים למקום שאינם עושים וכו' מאחר שכתבו כי כל המקומות והמושבות התחתונים כנגדן למעלה כי זה יהיה כונת משח"ל צ"ל בארץ לא ישב אדם שם כל מקום שגזר ח"ה להיות ישוב נחייב וכו' כי זה הוא מורה על חכמ' יתירה הנמלאת בו כי בודאי לא על חיים גזר על מקום אחד להיות שם יישוב לא כן גזר על מקום אחר ודאי לא עשה הדבר הזה בדרך מקרה בהדרגת כי מאחר שאמר חכ"ה למלאכי השמים האדם זה חכמתו מרובה משלכם ואח"כ נעלו חכ"ה והחזירו על כל העולם (מאמר) כמשח"ל בלי ספק כי המקום שראוי להיות שם יישוב לכן גזר עליו יישוב לא כן בשאר המקומות ולכן מתחייב מזה היות כל מקום של יישוב כך הוא השורש שלו למעלה ולכן הסולק ממקום שעושים למקום שאינם עושים לא יעשה ביישוב מפני כי הנה מקום אשר הלך לשם אין עושים מלאכה וכבר נמשכה עליהם הקדושה מלמעלה ונמלא כי אותו העושה שם מלאכה הוא עושה פנס באותו המקום כי הנה כבר נתקדש קצת על פי הדברים הנ"ל וזה הוא חוזר ומכנים ס"א לשם ואף על גב שהוא יחיד והפגם שהוא עשה לעלמו הוא עושה אל המקום אשר יהיה מיוחד לו למעלה כי הנה כבר נבחר כי בדרך שנמלא מקום למעלה לכללות לבדים כמו כן נמלא מקום מיוחד לפרטים היחידים ולכן זה הפגם הוא עושה רשם במקום שהוא שלו אמנם מ"מ אינו רשאי לעשות ביישוב שהוא מקום מוכן להשפעת הקדושה וזה מפני המחלוקת ר"ל כי כבר נודע איך ס"א הם מארי קטטה ומחלוקת עם סערה דקדושה אבל עושה הוא במדבר לפי כי שם הוא מקום הקליפה ואין שם קדושה כדאיחא פ' תלמוד דף קפ"ג : וז"ל פסח ההוא סבא ואמר ובמדבר אשר ראית וכו' קב"ה דבר לון לישראל במדברא מדברא

מדברא חקיקא כמה דכתיב נחש שרק ועקרב ומדברא דליהו חקיקא מכל מדברין דעלמא וכו' מדברא חקיקא אחר ושלטנו דסמאל חייבא דליהו דליה ממש עכ"ל הנה מבואר מזה המאמר כי המדבר הוא מקום ס"מ ס"א ולכן מותר לו לעשות שם מלאכה במקומו.

הכולך ממקום שאין עוש' למקו' שטושים דסינו כי כבר המשיך עליו הקדושה מלמעלה מפני כי כל אותו המקום בכלל ניתוסף שם כח הקדושה ולכן אע"ג שכלך למקום שטושים מלאכה ולא ניתוסף שם קדושה עדיין

נותנין עליו חומרי מקום שילא ממש ואע"ג שהאדם רשאי בשלו מפני שהוא בעל בחירה מ"מ להיות שהוא עושה פגם אל המקום שילא ממש אם יעשה מלאכה לכן נאסר ואעפ"י כן לא יתראה בפניהם שהוא בעל מפני איסור מה ששינוי לעולם אל ישנה אדם מפני המחלוקת לפי כי אם הוא משנה או ס"א הוא מתקנה זו ומתגברת זו עמוד והחבוקן מה דביע לאויב על שיהיה מעלה עולות ולא עשה קרבן שיהיה לו חלק ממנו כי מלא מקום להתגברות זו כדליתא בזוהר פרשת בשלח עד מקום שהביא עליו כל הרעות הכתובות בספר:

[ח] אפילו במקום שנהגו לעשות וכו' יש להבין בדיון זה אשר נראה שהוא חומרא יסירה שלא להתחיל מלאכה ב"ד אעפ"י שהוא יכול לגומרה קודם חלות וסרי אח"ל פותק אדם מים לגינתו וכו' והנה כי מתחיל במלאכה קודם השבת ואע"ג שנמשך בשבת ומשקה הגנה מותר הן אמת כי הפס אינו עושה מלאכה מעשה בשבת וזוה הוא עושה מלאכה אמנם מ"מ אינו דומה קדושת שבת לקדושת י"ד כלל ולכן נראה שהוא דבר חמור מאד אמנם כאשר נחבוקן הענין יהיה בהפך כי השבת לרוב הקדושה שלו לכן גם אם יהיה נעשה בו אינו מלאכה מעלמה כחומר או תבשיל שנשאר על גבי האש כל זה וכיוצא בזה אינו יכול לעשות פגם בקדושה של שבת מפני כי גדולה היא וכבר נדחת הקליפה למטה משעה שקדש היום לגמרי אבל קדוש' זו אינה זולת הכנה בעלמא שאנו עושים ליל י"ד ויום י"ד כדי שכליל פסח יהיה נעשה הייחוד למעלה והכנה זו מועילה לאותה שעה וגם אות היא לבית ישראל שעתיד הב"ם להטביר הקליפה לגמרי שנאמר ורוח הטומאה אטביר מן הארץ ולכן אין מתחילין המלאכה אלא אם הוא יכול לגומרה קודם חלות אלא שלש אומניות בלבד החייטים והספרים והכובסים מפני כי כל מלאכות הללו הם לאורך המועד והם מכלל ויבא הביתא לעשות מלאכתו דמספקא לרבנן אם הוא מכלל הס"ל מלאכות ומש"ה והמלאכה הינה דים לא כן או איפכא ולכן שים לבך כי ממה שהותר מלאכות הללו שהם לאורך המועד מזה נלמוד כי יש נמי מלאכה אחרת שהוא ענין התחלה לפי שהע"ל מלאכות הם להוריד הטל עליון שנאמר בטל חרמון שיוור על הררי ציון ומלאכה זו הוא התחלה והיא נמי לאורך המועד

מן

העצרת השער וכיצום בנדים והתפירה והבן אבל שאר מלאכות אומניות אם התחיל בהם קודם י"ד הוא שיגמור עד חלות: [ו] מושיבין שובכים לתרגולים ב"ד כבר הנהחי למעלה כי תרגול הוא כינוי לאיש רודף לדקה חזון במלות כי כן כינוי התרגול הוא גבר

ממשח"ל ב"ד לגבר אשר מלאכה ב"ד אעפ"י שהוא יכול לגומרה קודם חלות אלא ג' אומניות בלבד הם שמתחילים בהם במקום שנחנו לעשות ועושין עד חלות ואלו הם החייטים והספרים והכובסים אבל שאר אומניות אם התחיל בהם קודם י"ד הוא שיגמור עד חלות: [ו] מושיבין שובכין

ולכן יאמר נא מושיבין שובכין לתרגולים ב"ד דהיינו לקמן מקום שיעמדו התרגולים והתרגולות היינו מש"ה כי יקרא קן לפור לפניך בדרך אפרוחים וכו' איתא בהקדמת התיקונים דף כ': וז"ל זכאה אינו מארי מתיבתאה מארי מדרש מארי תורה דגם לפור מלאכה ב"ד בית דנשמעין ביה פתגמי אורייתא דבאחר דלית תמן תורה דליה עמודא ראמאעיתא גם לפור מלאכה בית תמן ובגין דא אוקמוה רבנן כל בית שאין נשמעין בו דברי תורה לסוף תחרב ואלוין דנשמעין דברי תורה ב"דן התקריאו ב"דים אפרוחים ב"דים ב"דים מארי מקרא אפרוחים מארי משנה ב"דים מארי קבלה עליהו אחרת והאם רובלת על האפרוחים או על הב"דים וכו' הנה נלמד מזה המאמר על ענין שובכין הנזכר שהם ב"דים והם מוכנים לאורך הלימוד והענין כי יאמר דאע"ג כי למעלה נחבאר כי בלילה קודם הביעור אין קובעים מדרש ואפי' מי שיש לו עת ללמוד הוא נדחק עד שיעשה הביעור כאשר נחבאר בעעם למעלה שנאמר עת לעשות לה' הפרו תורתך שר"ל בזמן שימלא איזה ענין של תיקון לעשות לה' דהיינו כי המדה הנקרא עת הם מתקנים אותה כדי להיות ראויה להסתבר ולהתייחד לה' אע"ג כי הפרו תורתך שפיר דמי והיינו בעעם עצמו משח"ל שהביא היה ראשי לעקור איזה דבר מן התורה הוראת שעה כמו אליהו צהר הכרמל וכו' ולכן יאמר נא אע"ג כי בלילה אינו רשאי ללמוד תורה עד שיעשה הביעור כאמור אמנם ביום לא כן הוא מושיבין שובכין דהיינו קביעות ב"דים ומוסבות רבים וזה יהיה לתרגולים הם בני אדם דלית לון גדפין מן המלות והיינו ע"ד הכ"ל כי אם באולי לא עשה תשובה גמורה התקנה לאדם זה הוא לעשות מלות דריבוי כאשר נחבאר אלל כי בתחבולות תעשה לך מלחמ' אשר חז"ל הגידו אם עשית חבילות של עבירות עשה כנגדן חבילות של מלות עינים רמות והיו לטוטפות בין עיניך ולכן יאמר כי הנה מה טוב יהיה לאדם להושיע ממקום מוכן לעשיית המלות ומה גם מקום קבוע ללמוד בו תורה כמו ששינוי יהי ביקך בית ועד לחכמים וכל זה מזה מן המובחר לעשות אותו ב"ד להרבות בצורה ובמלוא כי כל זה מועיל מאד להכנת הקליפ' מן הכלל של העולמות עליונים ומה גם מן הפרט מן האדם הגשמי לדחות הקליפה ממקומו העליון ולדחות אותה

אוחס מגופו ולפטר נשמחו ומה גם כי זה יהיה הכנס
נמי למח שעתיד להיות בזמן של הגאולה לפי כי כן
עתידיה להיות ע"י שני דברים אלו תורה ומצוות
שנאמר ליון במשפט חפדה הוא עסק התורה הוא
עשיית הדין ושניה בלדקה

וע"י כן יהיה סיוע לכיין שני
בחי ישראל וצמחה בימינו ולכן
נמי מושיבין שובבין ודירות
נאות לבני האדם למעלה
ככל מה מדורין אית לנו
לדקייא ומה עולמות
שנאמר להנחיל אוכבי ים :

[ז] תרגומה שישב על הצלם וכו' הנה נבאר למעלה
מ"ש בהקדמה הפיקונים צ"י והאם רובת כי כל קבוצה
עם ללימוד השכינה יושבת עמו בקבוצה שנאמר והאם רובת
על האפרוחים או על הצלם ולכן יאמר נא תרגומה שישב
על הצלם דהיינו כנוי למ"ח ע"ד משחל' שנמשלו לנשים ועושים
גבורה כאנשים שנא' החרש והמסגר וכו' הכל גבורי' עשה מלחמ'
והנה יאמר כי אדם זה אפ"ג כי עם הקביעות אשר יעשה
ללמוד בו תורה הוא מקרא כינוי לצלם כנ"ל והאם רובת
על הצלם ושנינו העוסק במקרא מדה שאינה מדה וכו'
עכ"ז זה האדם הנמשל לתרגומה שישב על הצלם דהיינו
שהיה לו עם קבוצה ללימוד שלו דהיינו שנים או שלשה ימים
כי מפני כך האם העליונה ג"כ שהיה דוגמא אל התרגומה
כחזר שנאמר והאם רובת וכו' על אדם זה שיש לו קביעות
בלימוד התורה ואח"כ תחש דהיינו ענין הסתלקות כוונת
מן המוחש כי היות חשוב למעלה כלומר כי אדם זה
היה העם של הקביעות שהיה לומד בו וקורא אפי' מקרא
כי ע"י כן נמצא כי אדם התרגומה שהיה אדם העליונה עזבה
אוחס ופנה למעלה מ"מ מושיבין אחרת תחתיה כדי שלא
יפסדו הצלם גם חז"ל כינו השכינה לתרגומה ובילקוט
ז"ל עשה אקום וכו' כל זמן שהיה מוכפשת באפר כסדר
תרגומה דמנערה גדפכה מן קטמא וסענין הוא מה שנת'
למעלה כי הנה לעם ערב אין ללמוד בעת שהוא תורה
ואפילו מי שיש לו עם קבוצה ללמוד וסרי ע"י כך נמצא
כי נחלק מן הלימוד מן אוחס הקביעות או כי היות
אדם זה אוחס העם של הקביעות מדעתו ובחירתו הרעה
בין כך ובין כך מושיבין אחרת תחתיה היינו שיחזור ללמוד
כדרכו מבין ואילך כי עשה הימלא לורך אל הלימוד ביותר
מן העם הנ"ל על הכלל ועל הפרט ועל העתיד לכן
ראוי לחזור וללמוד באוחס עם שהיה קבוצה ללמוד בו מטעם
זה שלא יפסדו הצלם כי נמצא שמאבד זכותו הקודם הוא
עם הקבוצה ללמוד בו תורה ואף על גב שהוא עם קבוצה
למקרא דוגמא אל הצלם כחזר לא יניח הקביעות כאמור :
[ח] גורפין זבל מתחת רגלי בהמה וכו' אשר חכמים ז"ל
הגידו צ"י מן הבהמה עם הדומה לבהמה אלו עמי הארץ
ולכן יאמר נא כי להיות שבזמן הזה הוא מוכן ומזומן לשבד
כה סערה אחרת ולדחות אותה למטה בלתי יסוים להם

אחיס כסמל דקדושה לכן ע"י כל הדברים אשר נעשים
עשה ביד' בענין הביטור וכיוצא לכן ימלא כי גורפין זבל
מתחת רגלי בהמה כי אפי' אוחס העונות אשר נעשו ע"י
בני האדם הדומים לבהמה לא תאמר לו מפני כי כאשר
סערה דקדושה היא מתגברת

אז הם דוחים לס"ח ומולאין
אוחס לחון כדאיתא פרשת
תרום דדד יסב מחוץ למחנה
מוטבו ולא נעלם מעין הקורא
משחל' צ"י בהמות בהרי
אלף שהיה בהמה אחת רבוצה
על אלף הרים והם מגדלים
לם מיני עשבים או מיני בהמות ויהי אוחלת אוחס והנה
בזכר פי' ענין בהמה זו בדברי סינוקא פרשת בלק ושאר
מקומות כנ"ל אין להאריך בזה אמנם יראה במאמרו כי ע"י
מעשה הנשמיים הוא מתעורר כח העליון לעמוד כל המאמץ
כד"ל חנו עז לאלהים על ישראל באוחס ולפי כי כן נעשה
למעלה כי כאשר מתעורר סערה דמיתא כח הקדושה או
נחה ס"ח הוא הוצל והספג למטה תחת רגלי בהמה
העליונה לפי כי הרגלים שלה מגיעים עד עולם העשיר לכן
דומה להם נעשה למטה ולכן הדין הוא כי גורפין זבל
מתחת רגלי בהמה הנשמיית כדבר האמור : [ט] הוצל
שבחר לא יולאנו אלא יסלקנו ללדיים וכו' הנה בזה יגיד
ענין גדול והקדמה נודעת כי הנה כאשר נאמרו עושים כל
הפיקונים אלו וכיוצא בהם כדי להכניע הקליפה ולדחות
אותה לחון מהקדושה אין הענין לבשר אותה לגמרי מכל
וכל כי זה לא יחכן להיות בזמן הזה עד לעתיד שנאמר
ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ ונאמר בלע סמות
לנח אמנם כל אלו המעשים אשר נאמרו עושים היינו
דוגמא למח שעתיד להיות וימלא בזה שני תועלות גדולות
ראשונה הוא כדי לדחות כח הקליפה ולהוריד אותה למטה
וזה יהיה לפי שפע ואין זה בהסמדה וזאת שניה כי השורש
של סערה אחרת הנשאר למעלה אינו יכול ליינק וליקח מן
השפע העליון וזה כדי חיותו דבר מועט באופן שלא
יבטל מליאותו שהוא ענין אוחל נפש שנעשה צ"י כאשר
יבא לקמן בעזרת ה' ולכן אמר בתחילה גורפין זבל מתחת
רגלי בהמה דהיינו ששקליפות נפרדות ומתרחקות מתחת
רגלי בהמה הנ"ל אמנם עדיין לא הוליא אותה לחון ולכן
יאמר נא כי הוצל היינו ס"ח שבחר העליון לא יולאנו
לחון היינו מש"ס אשרי שבחר ותקרב ישכון חזירך וכבר
נבאר במקומו שאל השני חזרות סרמו שלהם לשני עולמות
תחתונים לפי כי העולם העליון הוא נקרא בית אמנם למטה
ממנו הם נקראים חזרות וכנגדן באו למטה שתי חזרות והם
עזרת הנשים ועזרת ישראל ועזרת הסבאים ולכן יאמר נא
אשרי שבחר ותקרב ישכון חזירך באלו השני עולמות ואינו
שוכן למטה בחצר התחתון אשר לעומתו הוא עזרת הנשים
שהיתה לאורך קל"ה אמה לפי כי כך אמר דעתן של
נשים קל"ה ולכן יאמר נא כי הוצל שבחר לא יולאנו שום

תדר וקבע לון בהכרח עמדה וכו' כנס מבורר מזה המאמר כי אימא עילאס היא המתקנת למטרותיה ונותנת לה מלבושים נאים ונותנת לה עמדה מקובצת באגנים עובות שנאמר לאנש ורלינס צות לון וכו' בעמדה שעמדה לו אמו אמנס דוגמא לעין זה הוא גורס האדם ע"י מעשיו הסובים למעלה וכו' אימא פרשת אמור דף ז"א. וז"ל ר"ס הכי אמר בשעתא דמתכנשי חבריא בכהי ליליא לגביה יחי לתקנא חכמיטי כלל בגין דאשכחא למחר בחכמיטא ותיקונא לגבי מלכא כדקא יאות וכו' אשכחם דמלכא עילאס ומטרותיה וחברייא מדוריהון כדחל ולא מתפרשאן

לעלמין הכ"ד ה' מי יגור בהלך וכו' כולך תמים ופועל דק מלך הוא אלא חלין חינו דמתקני למטרותיה בחכמיטא בלבדא בעמדה וכו' הכה למדנו ממאמרים אלו היות אימא עילאס מלבשת למטרותיה ונותנת לה כלים יקרים וכן נמי זאת חורס' האדם שע"י מעשיו עושה כלים נאים ומלבושים למעלה ולכן נמי בא הדין זה למסב בגשמי שמוליכין כלים ומביאין מבית האומן כל היום אע"פ שאינם לצורך המועד מפני כי בן נעשה למעלה שמביאין כלים מלמעלה לכלל ומוליכים מלמטה מבית האומן פועל דק בכל יום כאמור :

[א] הנה צענין זה לריך להבין בחילה אס ענין הקרבן הוא גדול מענין האכילה שאוכל האדם הבכמה או ענין האכילה הוא יותר מעולה מן הקרבן ויש לדון לכאן ולכאן דאע"פ שהקרבן נראה לחוש שהוא נעשה קדש הבכמה כלל לא כך באכילה אמנס כאשר נחבון הטיב יש זד לומר כי האכילה יותר משונחת מפני כי סהפך הבכמה וחסמלה בערך האדם ובערך זה איפשר שתמעלה ביותר דאלו בקרבן חסעלה הבכמה וסתקדש לעלות בשורש שלה ולא יותר אמנס כאשר חסעלה האדם ע"י בן הכוח חסוב למקום רוח האדם שהוא יוסר עליון אמנס ענין זה יובן מה שהוא הכ"ס ואמר איש אשר ישמע וכו' ואל פסח אכל מועד אל יביאנו דס יתשב לאיש הכה וכו' ואמר שאסר הכחוב עליהם אכילה בשר זולת ע"י זריקת הדם במזבח וכו' חזר וסחיר להם הכחוב בשר תאוס מהו בן אמנס הענין הוא משחזל כי מס שאסר להם הכ"ס אכילה בבשר מפני כי בחילה היו נוסרין ואוכלים או מטעם מ"ס למען אשר לא יזכו פוד זכאיים לשעירים ולכן נאסר ענייהם אכילה הפסד זולת ע"י שיקריב אותו אל פסח אכל מועד עד שיסיב כערך קרבן ואח"כ סחיר להם בשר תאוס וסענין כי הכה אחת דובר כי הקרבס הקרבן הוא יותר חסוב מענין שג האכילה וכו' מסיבות ידועות וכו' כי אינו דומה ענין הקרבן לענין של האכילה לא מצעיה האכילה שהיא כללי כונה מוכס

כבר נחבאר כי אין סערה אחת מסבטל לגמרי עד לפסיד לבא אין יכולת להוילאו משס לחון לגמרי רק כל אחד מחלק סערה אחת הוא נשאר בעולם שט אמנס הוא נפרד מסערה דקדושה וכו' עומד שס ליינק כדי שלא יתחס ויסבטל ולכן יסלקנו

[י] מוליכין ומביאין כלים מבית האומן כל היום אע"פ שאינם לצורך המועד :

ללדין אמנס אס נתרבה בחור יוילאו לאשפס כי הכה נחבאר כי הסכלים שמחיים סובל הוא סקליפס בחור עמנו באותו העולם היינו מפני כי לריך ליינק מן הקדושה אמנס כיניקס לריך להיות כפי הסמךך להס להחיות עמנו בלבד ולכן אס נתרבה בחור באותו פולס סערה אחת ומבקס להסעלות וליינק מן הספס סיווד

מלמעלה יוסר מדחי מכדי חייו אז מוילאין אותו לאשפס במקום שהיא ליליס סרשעס סקקרא אשפס מעונפת כדאי' פרשס סלל וסס יספרנס מן הסומרות שסס יולאיים מסערה דקדושה ומעשכים לאשפס ומשס יונקיס כפי רלוס זאת ועוד אחת ואס נתרבה כלומר נסגדל לפי כי סערה אחת הוא בסוד נסירו דקיק כדאימא בוסר וסנה על ידי כל אלה סתיקויס שאלחנו עושים וסדיקוס אע"פ כי עשו צנס סגדול וסערה דקדושה צנס סקסן חזר זה להיות כמסחילה ומסמטע סערה אחת ולכן אס נתרבה וחזר להיות גדול ע"י איזה מעשס של הסחסונים עכ"ז אין צוס יכולת אל עון ספרמי של סיסיד לעשות פנס בחיקון זה אלא עכ"פ מוילאין אותס לחון כדאימא בוסר פרשס חולדות דף קמ"ב. וז"ל ומס צני שמע בקולי וכו' בהכוח זמנא ערב פסח סוס וצני יר סרע לאסבסערה ולסלטאס סיסרס רח דמסימטות עכ"ל ומפני בן גס לענין הסחסון בגשמי אס נתרבה סובל סקליפס בחור סקדושה מוילאין אותו לאשפס כנזכר : [י] מוליכים ומביאים כלים מבית האומן וכו' הכה מן מאמר סחכר מוכן כי גס עסס מלבד שאלחנו עושים מעשים להכניע סערה אחת אמנס ג"כ אכחנו גורמים לסלטאס סערה דקדושה רח דמסימטות ולכן מוליכים ומביאין כלים מבית האומן כי צוס ימלא ענין של חיקון צמדות סעליונות שסס דוגמא כלים לאדם סעליון גס אס לא יסיב כלים לצורך מלבוש שסס דוגמא לאיברים של אדם אלא כלים בעלמא שסס לצורך אכילה וסיוולא מ"מ סס לורך עליון דכתיב וככס סערה כלס ולכן מביאין אותס מבית האומן מפני כי בן האדם הוא אומן לסקן סמדות סעליונות כדרך שסעס למעלה כמסחז"ל וססי' חלנו אומן אומן הוא סענין מ"ס בוסר פרשס בלק דף ר"ס. ח"ל סלנא מסערה דאימא כד איסי מסעסרה נפקין בעססרה אלף וחמש מאס סערי גליפין בחכמיטא וכו' כד מדווג מלכא במטרותיה סלקא עטרה דל ואסישכס צרישא דמטרותיה וכו' כדין אימא בנחישו נגיד מסקן עילאין

כי האוכל אותה הוא חוטא על הנפש ולא מצטיי שאליו
עושה חיקון לבסמה כלל אלא שהוא עושה פנים בנפשו ולכן
אחז"ל ע"ה אסור לאכול בשר מפני כי הכה הכהמי הגמלא
בבסמה הוא מחטב בו בנפשו ומעמטם את לבו מן הסורה

והעבודה אמנם גם אם האוכל
הבשר הוא ח"ח כלומר כי
הוא אוכל הבשר בכונה טובה
עד מקום שיחזור אותו הבשר
חלק ממנו ונעשה בעל חי
מדבר מ"מ לא נודע ערך
וחשיבות אותו נפש האדם
האוכל הבשר מאיזה מקום

הוא מחבב נשמתו ושמה הוא גדול מחלק הבסמה כי לכן
אמר הכהם מי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה
וכו' כלומר כי זה הוא הספק שיש להספק בענין זה
החיקון כאשר נאכל הבשר של בעל חי ע"י החי המדבר
ימלא זה הספק מי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה
מלת היא ר"ל מספקא לן אם תעלה במעלה רמה לפי כי
היא למעלה מעיקרה או אם השורש שלה יהיה בערך נפש
הבסמה ואם באולי אכל הבסמה שלא בכונה טובה ימלא
כי במקום שיהיה לו לחקן אותה קלקל וימלא זו רוח הבסמה
היורדת היא למטה לארץ נפש האדם יורדת היא עמה
למטה לארץ וגם אם אכל הבשר בכונה טובה לא ימלט
מלהיות נדחה חלק מן הבשר ויהיה מן המותרות ונמלא
שהוא למטה לארץ לא כן הוא בענין הקרבן שהוא מודרך
ע"י ישראל במעמדס ולוויים בשירים וכהנים בכונתם הטובה
ומה גם שהמלאך היה רובץ עליו ואוכל אותו ואפי' קרבן
יחיד כנודע מן הזוהר ואפי' הדשן היואל ממנו אינו דומה
אל המותר אשר הוא יואל ע"י מאכל אדם וגוסף עוד מן
השבת פגם הדם של הקרבן היה חזק על גבי המזבח
ונחקן ע"י בן משא"כ בענין מאכל אדם וחשי' כי מאליה
נפשו לאכול בשר (דברים י"ב) דהיינו לחקן הבסמה להעלות
אותה אל מדרגת בעל חי מדבר חזר ואמר בכל זאת נפשו
מאכל בשר כלומר להזכיר שיהיה בחלות הנפש הטורה כי
ע"י המחשבה יהיה נחקן כאמור רק חזק בלתי אכול הדם
שלא חדמה שחולק לחקן אותו כדרך שנתקן הבשר מפני כי
הדם הוא הנפש ואין כך כח לחקן אותו ולכן נספך הוא
כי מזיק הנפש של חו"ש ונפש הבסמה היורדת היא וכו'
כי נפש האדם משתחפ' ויורד' עמה למטה לארץ ולכן ימלא
שיש יחרון בענין הקרבן ומפני כך מקריב הבסמה בחיול'
כדי שחול' עלי' הקדושה ע"י הדיבור ולכן אין ראוי לומר
על שום בסמה בין חיה בין שחוט' בשר זה לפסח מפני כי
אחר שקרא עליו שם של קדושה יש במשמע שהוקדש לקרבן
פסח ואע"ג כי לא הייתה כונת האומר לכך מ"מ השומע
יבין שאדם זה הקדושה מחיים לקרבן פסח ונמלא כאוכל
קדשים בחוץ לעיני השומעים את דבריו ועובר על מש"ס
והייחוס נקיים מה' ומישראל אלא יאמר בשר זה לייס לשאלתי
אותו דבר אך אין מוכרח לומר כך אלא מותר לומר חמיר

ת"ע. שהבכורות מתענין בע"פ ובו ג' סעיפים :

[א] הבכורות מתענים בע"פ בין בכור מאב בין בכור
מאם ויש מי שאומר שאפי' נקבה בכורה מתענה :
[ב] אם חל ע"פ בשבת י"א שמתענים הבכורות
ביום

אלו לפסח וכן בכל דבר שהוא חוץ לבשר :
[א] הנה בענין עינוי הבכורות מלבד כי החיוב בזה הוא
על הסם ששם הב"ס בזמן שער שסרג כל
בכור במלרים שלכן כל בכור מחטבם בכל זמן בין בכור מאב
בין בכור מאם מפני כי היה
הסם במלרים שסרג וכו' כל
בכור מאב ואם ואמנם ג"ז
מכוון לכל זמן שראוי להחטבות
הבכור זמן הזה מטעם מ"ס
בזוהר פ' בראשית בהקדמה
דף י"ד . ח"ל פקוד' סליסר
למעבד פורקנה לבדים לקשר'

ליס בחיי' דמין ממנן ניגשו חד לחיים וחד דמות' וקיימין
עליה דבר נש וכד יפרוק צד נש לבדים מידא דהסור מוחא
פריק ליס ולא יכול לשלמאם עליה וכו' ועל דא בזהסור
פורקנה חקיים דא לחיים ואחלש הסור דמותא עכ"ל כזה
מבואר מזה המאמר כי בכור נמלאים עליו שני ממונים א'
של חיים וא' של מות וע"י הפדיון נמלט מן המות ומוסף
עוד כי ע"י הפדיון נחלש הממונה של המות וכהן בזמן מלר'
נא' וס' ככה בל בכור וכו' ואחז"ל כל מקום שאל' וכו' ר"ל
הוא וצית דיינו כרי כי בזה הזמן חזר ונחשור הממונה
על המות של הבכורות ולכן מן הראוי הוא לבכור להחטבות
בע"פ מפני כי אז מחשור הקליפה בבכור הביעור ומלא
להסגבר מפני כי הוא הבכור בן השנאה כדאל' פ' פנחס
דף רנ"א : וח"ל ובגין דליכו בכור ורב. כל ממנן בתיב וכו'
הכה כל בכור עכ"ל למענינו ולכן כאשר הבכור מחטבם
ומחליש החומר שלו הוא מחליש כמו של אותו ממונה כאמור
וגם זה הוא מורה על הסתיד כי הנה הב"ס עתיד להעביר
הקליפה מן העולם כאשר טובה למעלה מענין שחיתות קרבן
פסח ב"ד צייסן ויש מי שאומר שאפי' בכורה נקבה מחטבת
והטעם לפי כי בן נמי מחו הנקבות הבכורות במלרים
במשו"ל צ"ל לא יכבה צלילה נרה זו בחיה בה פרעם
טעמה כי טוב סחרה לפי שהצילה למשה הנקרא טוב לכן
לא יכבה צלילה נרה כאשר כבה נר הבכורות שמתו לא כבה
נרה הוא הנפש שנקרא נר ה' נשמה אדם ואמנם גם מן
הטעם הצ"ל ראוי לנקבות להחטבות בע"פ לפי כי כבר נת'
אין ס"א הם דבר וספקא כאשר טובה למעלה באורך ולכן
כדרך שסוכרים הבכורות הם מחטבים להכניע ולהחליש כח
הזכר של ס"א שהוא בכור כל ממנן כמו בן כאשר מחטבות
הנקבות הבכורות ע"י כך הם מכניעים ומחלישים כח
הנקבה שבקליפה לילית הרשעה ונעשה ליל שומורים : אמנם
יש נוסחים שהם מחטבים בעד צייסם ובנוחיהם בזמן שהם
קטנים עדיין ואין בזה סמך כלל אלא ח"כ הם עושים מטעם
חסונים שהוא מחטב כאשר יבא לקמן : [ב] אם חל ערב
פסח בשבת וכו' כן אמר כי מן הטעם האמור של מכת
בכורות אין מחטבים כלל מפני כי רחוק שהוא מכת בכורות
היה ליל ט"ו צייסן ועתה הוא מוקדם ביותר ג' ימים ואין
נשאר בזה ענין זכרון לאותו הסם אמנם לענין אותו הפסח
כאמור

דקדושה מתגברת ועולה בלי ספק ולכן מתחלת ליל י"ד אשר נעשה בדקיקה וביטול החמיל להיות נחלס ס"א והחמיל סמרא דקדושה להסגבר ולכן בתחילת יום י"ד כי אז החמיל להכניס ס"א סמרא דדבורא גם ס"ד שהוא בנחמ' הזכר החמיל להסגבר אמנם

עדיין לא נשלס התיקון מפני כי ס"א עדיין לא נכנסה לגמרי מפני כי עדיין צריך אל הביטול שטחיד לעשות קודם שעה ששית אשר אז היה הסגבורה שלה מזמן חטא אדס"ר וסגבר יוסר מזמן הסגל כנ"ל ומפני כך עדיין לא נגמר התיקון של סמרא דקדושה ולכן אסור לאכול מלפ שיהא ענין התיקון של סמרא דקדושה

בסוד הלחם אשר הוא אוכל ואיתא צוירקא מן הזכר ולא יכול משם לבא אל חלל מועד כי הכלה עליונה בזמן שהיא מתקשעת אין ראוי להכנס בעלה אלא ולכן אחז"ל האוכל מלפ בע"פ כבועל ארוסות בבית חמיו כי עדיין לריכס התיקון ואח"כ חבא אלל בעלה כדאי' בזה"פ' בראשית ויבן פ' את הללע אשר לקח מן האדם לאשה מכאן שהאב והאם עושים לכלה הצורך וכל התיקון שלה ואח"כ ויביאה אל האדם להזדווג עמה ולכן להיות כי ביום י"ד עדיין לא נגמר צורך התיקון שלה ולכן בא הדוגמא זו האוכל מלפ בע"פ כבועל ארוסות בבית חמיו אבל יותר קשה הדבר הזה האוכל מלפ משעה עשירית ומעלה מפני כי אז היה זמן חטא של א"ה כמשחז"ל בנ"ר ואמנם זה החטא היה מפורסם שאכל מעץ הדעת ועבר על הצווי אמנם גם נמלא אהו עון הוא אשר חז"ל הגידו בנ"ר חז"ל והנחש היה ערום לא הוה צריך קרא למימר אלא יעשה ה' לאדם ולאחשו כחנות עור אלא להודיעך מאיזה חטא קפץ עליו ואותו רשע מתוך שראה אותם עוסקים בד"א נתקנה בהם הנה מבואר מזה המאמר שהיו עוסקים בד"א בזה"פ שעה והנה חז"ל כינוי זה העסק וחשבו אותו לחס' כמ"ס מאיזה חטא קפץ עליו זה לפי כי לא נכון לאדם לשמש מטתו ביום כמשחז"ל בנ"ר וכלילה אמר כורה גבר לילה ניתן להריון אמנם ביום בזה דרכיו ימות ולפי כי כבר נחבאר למעלה כי אכילת מלפ הוא הרמז אל הייחוד העליון בדרך כינוי בד"א אכלה ומחשה פיה לכן ביום אסור לאכול מלפ משעה י' ומעלה כדי לתקן העון ראשון האמור היינו כדי לאכול מלפ לתיאבון הוא הייחוד בדבר האמור : אבל אוכל מעט פירות מפני כי הפירות או ירקות אין זה חשיב אכילה ופייו מ"ס ר"ח לא בעניותי אכלי' ירקא ולא בעתירותי אכלית ירקא לא בעניותי אכלית ירקא משום דגריד ולא בעתירותי אכלית ירקא מ"ע באחר דלעול ירקא לעול בשרא ובזוירי עכ"ל ובלי ספק כי כל בן דעת לא יתירא בנגלה מזה המאמר לפי כי האיש השלם לא

כאמור שהעיקר הוא כדי להכניס ס"א ולהחליש כח החומר שהוא מלך הקליפה ובזה ימלא שנחלס ג"כ ס"א נכון הדבר להסמנות אע"ג שהוא מוקדם אמנם מ"מ יותר טוב יהיה להסמנות ביום ה' כי קרוב הוא יותר ומה גם כי האדם

השבת כבר החמיל להסמנץ יעיר צבקר של יום השישי כנודע שלכן הוא זמן קריאת ספ' שמו"ח צבקר ואין לחוש לפי שזכרם בשבת והוא מחמנה לפי כי אין הסמנות זה כמו חפני' יחיד שמתענה עד לאח הכנכים רק כאשר ילא מנ"ס תכף הוא אוכל ונמלא הכנעה גדולה לס"א בלפון זה מכל הצדדין בעבור קדושה שבה : [ג] האסמנים מחפני' בע"פ וכו' להיות כי אהנו מלויס לעשות המלפ בשמחה כמ"ס חתם אשר לא פדדה את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב כי הם ב' דברים בשמחה ר"ל שלא יעשה המלפ כהנרי' ובטוב לבב כד"ל וטוב לב משמח חמיר ובה ענין אכילת מלפ הוא מ"ס מן הסוד בלי פ"ו ציטון כמ"ס הרמב"ם ז"ל אמנם הוא יולא י"ח בזה"פ מלפ אמנם לפי כי יש חיוב ג"כ באכילת כזית של המלפ ואשר אכילתו כאשר יבא לקמן בע"ה ולכן האסמנים שהוא מקולקל במעיו מחמנה בע"פ כדי שיאכל מלפ לתיאבון ועוד יש טעם אחר כאשר יבא לקמן : אמנם טוב הדבר להיות מחמנה בכור ואם אין שם בכור מחמנה גדול בבית מפני כי כך עשה הב"ה בזמן שעשה מכה בכורות כמשחז"ל בנ"ר כי אין בית אשר אין שם מת כי אם היה שם בכור מ"מ היה ניגף אף אין שם בכור לא מהאב ולא מהאם היה ניגף גדול בבית הנקרא בכורש' וישמחו לבכור :

[א] הנה בזה הדין ימלא עזר וסיוע אל הקדמה הזכר למעלה שיעיקר המעשה אשר לזה ה' לעשות כל ענייני הפסח הוא לצורך התיקון של החטא שעשה אדס"ר בענין המחשבה וגם במעשה ומה גם לענין הבדיקה וביטול אשר הצריכו חז"ל הכל הולך אל מקום אחד אשר ע"כ בא הדין זה כי אסור לאכול פת דהיינו מלפ משעה עשירית ולמעלה ובענין כי הנה כבר נחבאר מחז"ל כי האוכל מלפ בע"פ כבועל ארוסות בבית חמיו וענין זה הוא אע"ג שעדיין החמץ מוסר באכילה והטעם לזה יהיה מפני כי כבר החמיל התיקון מתחילת הלילה לפי כי כאשר נעשה ענין הבדיקה ליל י"ד כבר החמיל להכנעה לסמרא אחרת ע"י ביטול החמץ בכל הצדדין בין חפני' הנוגע בעלם אדם שהוא מכניס הקליפה מן המקומות הפלויים והעולמות ומעיל ג"כ לסמרא דקדושה שמתגבר וסולך בעלם אדם וכן נמי למעלה מפני כי בן אחז"ל אמלאה התרבה אם יאמר לך אדם קיסרין וירושלים שיהיה חריבות או בניות אל תאמן אלא כשזכר נופל זה קם נמלא כי שני דברים הם הנעשים חמיר לעולם בנושא אחד כי כאשר נכנעה ס"א אז סמרא

האדם עליונה מעינה פקחא שנאמר זה כנס עין כ' אל יראיו אל המיתלים לחסדו כשמו כן הוא רב חסדא ומשך דרך כשכר הכי מי העולמים וכי ימן אל לבו ולכן מן העתה זה האדם אוכל פירות או ירקות מעט לרמו זה אכל לא ימלא כרסו מכס כדי שיביא

משום דמסעד מעיד אבל אם רצה לשתות יין הרבה שותה מפני שכשהוא הרבה גורר האות המאכל : [ב] וקודם שעה עשירית סותר לאכול מצה עשירה : [ג] אם התחיל לאכול קודם שעה עשירית ומשבה סעודתו עד הלילה דינו בשבתות וי"ט שנתבאר סי' רע"א סעיף ו' :

תע"ב. דיני היסבה וד' כוסות וכו' מ"ז סעיפים :

[א] יהיה שולחנו ערוך מבעוד יום כדי לאכול מיד בשתחשך ואף אם הוא בבית המדרש יקום מפני שמצוה לומר ולאכול בשביל התיקנות שלא ישנו אבל

עשירית מותר לאכול מזה עשירית דאע"ג שהאכילה הוא מורה ייחוד כנ"ל אמנם לא ראי' זה כראי' זה לפי כי המלה עשירית היא עשויה מיין ושמן שהוא מורה על ייחוד עליון אחר דנפקין מיניה וזה הייחוד אינו נפסק לעולם שהוא בסוד אכלו רעים כמ"ס סרש"י פ"ט מאן דאית ליה גרבי דחמרא אכילה צעייא ואיתא בזוהר פ' שמיי דף ל"ט . ח"ל ר' אבא אמר יין ושמן דבש וחלב מאחר חד נפקו ועוד דף מ"ח ז"ל שלמה מלכא לוח ע"ד ואמר אובד יין ושמן לא יעשיר דבא עושרא אחרא אודמנא ליה למכוי בים חולקא לעלמא דאחי אחר דיין ושמן שריין וכו' אם הסתיל לאכול דינו כשבתות וי"ט כאשר יתבאר במקומו אמנם ישראל הכשרים לא יעשו כדבר הזה חלילה :

[א] אשר חז"ל הגידו בענין השבת כאשר האדם הולך לביתו וימלא שונתו ערוך מבעוד יום וכו' שרי מלאכים המלוים לאדם וכו' מלאך פוז אומר כך יהיה לנשם כבאם ומשם נלמד לעין זה ואיתא בזוהר פ' עקב דף רע"ב . חז"ל ובשבת לריך בכל מלוי לאסופתא מחול על הקדש בין במאכליו ובמשחיו בין בלבושיו ובין בהסביבה לדרך לתקנה ליה מסיבא שפירא ככמה כרים וכסתות מרקמין מכל מה דאית בבייתא כמאן דתקין חופס לכלל וכו' גבונא לדרך לקבלא גבירתא בכמה נכורין דשרגין בשבת ובכמה ענוגין ונבושין שפירין ובייתא מתקנא בכמה מאלי דסיקונא בהסביב יפה לכל חד וחד ובסאי חדוה וסיקונא גרמין דאשחארת שפחא בישא בחשוכא גרעבון בביה בהספד בלבושין חוכמין כארמלתא בלא בעל וכו' כנס מבוחר מזה המאמר כמה לריך האדם להיות זכור בכבוד יום טוב בכל הדברים ואמנם עין מ"ט לאכול מיד היינו מפני כי באכילה בליה זו הוא מלוא כלל הדברים כנודע מדברי הרמב"ם ז"ל ולכן אמר אף אם

לא ענין הכרח מספר ומה גם הסלמוד השלם כי כונתם להעיר האדם על ענין שלימות ומה גם כי חז"ל אמרו באתר דליה ירקא חסור לחיה לדור שם ואיך יחלוק ר"ח על דבר המוסכם גם שיהיה עושה לדעתו למה יכתב אם לא להודיע חידוש אמנם כונת

סיפור זה להורות את בני ישראל בדרך נסתר על משחז"ל בפ' ולבג הדבא יגיעת כשר כי חסור לאדם ללמוד חזן מכ"ד ס' וסיונו מ"ט ר"ח ע"ה לא במינותי היינו זמן שלל היה לו זמן קביעות של חורב ללמוד שנקרא ענינו כמשחז"ל אין עני אלא מן התורה אפי' באותו זמן לא אכלה ירקא שלימוד נקרא אכילה שנאמר לבו לחמי בלחמי ירקא הם הכפירים שם חזן מהסורה כי הכל הם כירק עשב דגירי לבא לחלוצו ולא להפיל רק שנגרר

אחרים ועובר על מש"ס אל תקרב אל פתח ביתא ולא במעורבות זמן שיהיה לי ללמוד שסייתי פסיר בתורה כמו שחז"ל בפ' עשיר ורש נפגשו עשיר בתורה ורש בתורה לא אכלית ירקא לא למדתי בלחם ספרים מחכמות חילוניות דבאתרא דליפול ירקא וימשך לב האדם אחרים והם גורמים ביטול תורה ליעול בשרא וכדורי תורה ואגדה : אמנם עוד נאמרה מילין בזה המאמר ללד עילאה יתלל וסענין יובן עס מה שנאמר בהגדה שכל הלילות אנו אוכלים שאר ירקות כי הנה אחר שהנקטי כי כל ענין אכילה בסוד שלה הוא פופל ענין ייחוד למעלה ע"ד מש"ס אכלה ומחסה פיה ולכן יהיה ענין אכילה ירק זה ענין ייחוד שהוא חמידי רק שאינו בסכנות השלימות מפני כי השפע נמשך מן השם קלוות לכלל אפי' כי הוא חמידי לכן ת"ח חסור לדור במקום שאין שם ירק נמלא אמנם הלחם הוא סוד על העליון היורד דרך קו האמלטי כד"ח מים קרים על נפש עיפא (משלי כה) וסיינו כונת משחז"ל הוי פיתא מזונתא דלנא דראי להבין למה הפליגו בענין ואמרו מלינו בתורה בנביאים בכתובים דבאי פיתא מזוניתא דלנא אמנם כונתם לרמוז השחיבות של הלחם מאין מולאו ובאיהם דרך נמשך השפע עד שמגיע אל נקודה הפנימית הוא סוד כלל כנודע דסיינו כי בא דרך קו האמלטי שהוא בתורה ונמשך בנביאים גם בכתובים עד שמגיע ללב ולכן יאמר רב חסדא לא בעניותי אכלית ירקא מפני כי מאחר שהמאכל הוא רמו לייחוד העליון וכפי המעשה אשר יעשה אדם בהשגתו כך הוא מעורר נמשלה ולכן לא בעניותי אכלית ירקא רק הייתי סומך על הלחם אשר הוא אובד לקיים מש"ס חרץ אשר לא במשכנות מאכל בה נחב וירקא מגרר גריר והבג נחלש ובעתירותי לא אכלית ירקא מ"ט באתר דליפול ירקא ללב ליעול בשרא בסוד ובשר מבשרי (קבלת י"ב) ולבג הדבא יגיעת בשר וכדורי להמשך

יובל היא קדש חסידים לכם וכו' ואי תימא בן חורין ולא כחוב בן חירות הכי הוא ודאי בן חירות מבני ליה אלא במתניא סתמא דין תימא כד מתחבין יוד דה' אכדין כפיז וסר יולא מעדן וכו' ולא תימא כד מתחבין אלא מתחבין ודאי ובניי כן בן חורין כתיב וכו' הכה מנזר מזה המאמר איך ת"ת נקרא בן חורין אמנם זה הענין הוא מחקיים לפרקים אבל כליל פסח ודאי הוא בן חורין מאמר שנזכרין עליו את הסלל ולכן הכן נשמע אע"ג שהוא אלא אביו לריך הסיבה לפי כי בן יסיד לעמיד ישראל מסובין לפני אביו שבשמים ומתענגים באתה סעודה ומה

אבל לא יאמר קידוש עד שתחושך : [ג] יסדר שולחנו יפה בכלים נאים כפי כחו ויכין מקום מושבו שישב בהסיבה דרך חירות : [ג] כשהוא מסיב לא ימיה על גבו ולא על פניו ולא על ימינו אלא על שמאלו : [ד] אשה אינה צריכה הסיבה אלא א"כ היא חשובה : [ה] בן אצל אביו צריך הסיבה אפי' הוא רבו מובהק תלמיד לפני רבו אינו צריך הסיבה אפילו אינו רבו מובהק אא"כ יתן לו רבו רשות ות"ח מופלג בדורו אעפ"י שלא למד ממנו כלום חשוב כרבו ואינו צריך הסיבה

אם הוא צ"ס יקום כך אחז"ל במאמר חביבה בשעתה ומה גם מפני שמאמר למסר לאכול כדי שלא יסנו הסתעפות כי כהם הסתעפות הם מכונים אל הרגלים שנאמר יולאי ירך יעקב ומפני כי ס"א נעשה ברגלים של יעקב לריך להיות קל ברגליו ללכת חקף לסעודה למקן מה שנא' כי נגע בכף ירך יעקב ולכן נופל בהם הסיבה מתקבץ אמרו חז"ל שיהיה אחת משנים במיתה ואימא בזה פ' ויחי עד שתין נשמי הם של חיים מכאן ואילך הם בסוד המיתה ולכן ראוי למסר לאכול דסינו כדי לעורר היותם למעלה ע"י המעשים אשר נעשים בלילה הזה וביותר אם נמא באתה האכילה כוונת

גם כי בן הוא הדוגמא למעלה כמדובר וזה אפי' רבו מובהק מפני כי בן נמי כדוגמא זו הוא למעלה שנאמר מה שמו ומה שם בנו כי חדע ר"ל מה שמו הוא חכמה עילאה מלמד חורב לת"ה בנו ת"ת ישראל ובדוגמא זו נמי כאשר ישראל הם מסובין בג"ע לפני ה' אז הוא מלמד אותם חורב והוא רבו מובהק וזהו סוד הפ' כי בן הייתי לאבי וכו' סנה מורה סיו' בן חורין ולכן זכר בזה אב ואם כי בן הייתי לאבי וג"כ דך ויחיד לפני אמי שלכן נק' ב"ח וברי הוא מסיב ב"היה גם ויורתי ויחמתי לי יחמוך דברי לבך הכה שהוא רבו מובהק ולכן נשמע נמי אפי' רבו מובהק לריך הסיבה וכאשר אינו רבו מובהק לריך ליתן לו רשות מפני כי בן נמא הפרש בין זה לזה לפי כי הדוגמא של בן אלא אביו הוא בזמן שח"ת ישראל הוא בסוד ו' במלוי אור יו"ד אז אע"ג שהוא רבו מובהק מאמר כי הכן אלא אביו לריך הסיבה כדי שיהיה נופה לזר שמאל מפני שהוא בסוד בינה העילאה אמנם בזמן שהוא בבחינת תלמיד וזהו יושב לפני רבו בסוד אור ו' של שם הוי"ו אין לריך אז הסיבה להיות נופה לזר שמאל מפני שהוא תלמיד ועדין איך זו מציאות לעלות אלא רבו מובהק בסוד יוד רק הוא תקוע אלא אור ה' ואם רבו נותן לו רשות נעשה דוגמא שמסמך אותו אלא שהסמכה נעשית ע"י שלשה ורשות זה אין שם שלשה והיינו לפי שהוא לפי שעה וסבן ולכן אז הוא ראוי תלמיד זה להיות מסיב לזר שמאל כמאמר ות"ח שהוא מופלג בדורו היינו ת"ת שהוא תלמיד של חכם העליון אמנם הוא מופלג בדורו לפי שעלה בסוד הוקנה וקנה חכמה עליונה ביותר מי שהוא יושב לפניו הוא נחשב בסוד האדיק שהוא תלמיד לפניו ולכן חשוב כרבו שהוא בסוד חכמה העליונה ואע"ג שלא למד ממנו כלום חשוב כרבו שלכן הוא נקרא תלמיד חכם שנאמר ה' אלמים נתן לי לשון לימודים ואינו לריך הסיבה ופשוט הוא שאם נותן לו רשות מסיב לפי כי כל ענין הסיבה הוא כדי למחך את"הדין ולהבדיל מדת

מובנה כי הכה הכל מורים כי מזה לריכות כונה : [ג] הכה ענין ההסיבה לא נעלה מעין הקורא כי זה הוא זכר לעניי כבוד שהיו ישראל מסובים באתה והולכים ומה גם כי זה מורה על העתיד שחז"ל עמידים הצדיקים להיות מסובין בג"ע ואוכלים באתה סעודה והקב"ה מסיב עמם ואמנם הענין הוא דרך חירות להורות ולסודיע כי ישראל הם בני חורין בלילה הזאת לפי כי שהוא יובל עילאה אפי' יחסון לחירות וכו' גושפנקן דפרזלא וקלפין ביטין ולכן ענין הסיבה זו לא יהיה על גבו ולא על פניו ולא על ימינו אלא על זר שמאל להורות על הכה דרגא דאפיק יחסון לחירות שהוא מזל השמאל ר"ל מן הכה של השמאל ומה גם יורה ענין של ההסיבה שהוא מיתוק אל בחינת הדינים הגמשים מזל השמאל ולפי כי עיקר המיתוק והתיקון הוא במדת האחרונה לכן יהיה כל ענין התיקון בישיבה לפי כי בן כל הדברים שהם מעלמא דנוקבא הם מיושב ועל הזכר הם מעומד כדאי' בזה פ' אמור : [ד] אשה אינה לריכה הסיבה מפני שטעם האמור כי הכה כל התיקון זה הוא חוזר לה ולכן אינה לריכה הסיבה שהרי נעשה זה כל התיקון לריך לה אלא א"כ היא אשה חשובה כי זה הוא מורה היות האשה עליונה בחשיבות הזכר לפי כי בן הוא מוכנה להיות בלילה זו כי נמא לה חשיבות גדול ולכן לריכה הסיבה להורות כי גם היא מקבלת מלמעלה בערך הזכר ולכן נמא זה כח לכפות הדינים הנאחזים ממנה ולדחות אותם ואינה לריכה סיוע דינים הראשונים מזל הזכר כלל : [ה] בן אלא אביו לריך הסיבה כי הכה נחבאר כי לעתיד הצדיקים מסיבים בג"ע והקב"ה מסיב עמם וישראל הם בנים ולכן לריך הסיבה להורות על העתיד כי בן הם עמידים להיות מסיבים לפני הקב"ה בג"ע ומוסף עוד כדי לרמוז כי הכן הקדוה בלילה הזה הוא מסיב לפי שהוא בן חורין והענין מ"ס בזה פ' לך לך דף לז' חז"ל פתח ואמר אשרך ארץ שמלך בן חורין וכו' מהו בן חורין כדאי'

דא מן דא כד זוגא דא אשכחא ואן בחדווא דילאון
אשכחא בגין דא זכא בכו דמאן דאחיד דא זכא כולא
ע"ל וסבא מבואר מזה המאמר הייחוד הנעשה בליל פסח
מארבע גאולות ואנחנו זוכים בזה אמנם דוגמא של זכיה
גם לעמיד ביתר שאת ומא

גם יהיה בין לענין הייחוד
עליו ובין לענין הגאולה שלנו
וכדאיתא פ' פנחס דף רנ"ב.
ו"ל אלן ארבע גאולות עמידין
למסוי לקבל ארבע כוסות
דפסח בגין דישאל מפחרין
בארבע פגות עלמא ואינון דיהון
רחוקין אקדימו לרנ"ו וסנינן
לשחין ומליחאין לשיחין ושיח

ורביעאין לע"ז ופורקין אלן יהון בארבע חיון בשם הריה
דרכי עלייהו וכו' מבואר מזה המאמר היות הגאולה
העמידה להיות בארבע פעמים וסבא נרמזים בשם ולכן
מתחייב מזה אם שחא ארבע כוסות כאלה או ששחאן שלא
כסדר לא ילא מאחר שנבאר כי הרמז של כוסות אלו
בשם היות לכן לרין לסיוע על הסדר לפי שהם רומזים לארבע
אותיות היות כסדר ולכן אם שחא אותם שלא כסדרן פוגם
ומחליף האותיות ולכן לא ילא: [ז] שיעור הכוס רביעית
וכו' הנה סוד הרביעים נבאר בזוהר ובתיקונים וסרמו שלו
לאום יוד לא לאום ה' שנאמר רביעים הסין וכ"ל אמנם
זה יובן ע"מ מ"ש בזוהר ב' שמו ושכרו דודים שהוא לחתא
ויקרא דף ד': ז"ל אמר ליה רבי אלעזר מאן חיון
לעילא ומאן חיון לחתא אמר ליה יאות שאלת דא אחר
עילאס דחיון באחדותא בחדווא דלא מתפרשן לעלמין
אלין חקרון רעים וכו' שמו ושכרו דודים אלן חיון לחתא
חקרון דודים ח"ח בחיון עילא כתיב בכו אכילה בלא
שחיה מ"ס מאן דאית ליה גרבי דחמרא אכילה בעיא ובגין
דחמן שרייא חמרא דמנטרא כתיב בכו אכילה ובחיון חתא
דבעין שקיו כסוד בכו שחיה דא כל נטיסן שקיו בעין
מנחלא דעמיקא וכו' הנה מבואר מזה המאמר כי גרבי
דחמרא הם למעלה וסבא בסוד שם י"ה ולרין שימזגו כדא
בזוהר פ' תרומה ויבא לו יין דארמי ביה מיא והגבון
שישחיה הכל או רובו של כוס וחבון מ"ס בזוהר פ' שמיי
דף מ'. ו"ל ח"ח ישראל קדישין כל חיי עלמא דירחין כולא
חליין בהסוא עלמא דחתי בגין דאיתו חיון דכולא לעילא
וחתא וכו' אחר דיין דמנטר' שארי ואקרי יין ומחמן נפקין
חיון וקדושה לכלא ויין דישאל בגין יין דישאל אחרא דא
בדא חלייא דא ישראל לעילא ביה נטיל חיון וכו' ועל דא
לא חתא דדא הוא בלחודי אלא כל מה דעבדי ישראל לחתא
כלא הוא בעין דוגמא דלעילא כ"ס יין דקאי באתר עילאס
דוגמא דיין דמנטר' בגין כך ישראל שחין יין דישאל
דאחעבד כדקא חוי בקדושה כגווגא דישאל לעילא דשחי
ואשכחא ואשכחא בהסוא יין עילאס קדישא וכו' ומאחר
שנבאר במאמר כי כל מה שעושים ישראל למעבד כך נעשה
למעלה

הסוד כזכר: [ו] השמש המשרת לפני השולחן וסבא בסוד
שבעה הסריסים המשרתים אח פני המלך כדאיתא פ' פקודי
ולכן השמש לרין הסיבה לא מביא כאלה אכול עמם
אלא אפי' עומד ומשמש עליהם לפי כי כן י"ך להסמיס
לשמש וכדוגמא לזה הוא מפני

הסיבה: [ו] השמש צריך הסיבה: [ז] כל מי שצריך
הסיבה אם אכל או שתה בלא הסיבה לא יצא וצריך
לחזור לאכול ולשתות בהסיבה: [ח] צריך לשתות
ד' כוסות על הסדר ואם שתאן זה אחר זה שלא
כסדר לא יצא: [ט] שיעור הכוס רביעית לאחר
שימזגו וישתה כולו או רובו ואם יש בו הרבה
רביעיות שותין מסנו כל כך בני אדם כמגין רביעיות
שבו יש אומרים שצריך לשתות רוב הכוס אפילו
כבר כי סוד האכילה הוא ענין

ייחוד המכונה בסוד האכילה כד"ל הל' אשר הוא אכול
וגאמר אכלה ומחאה פיה ואמנם ענין האכילה בליל פסח
נשחית לעובד כי לריכה הסיבה להורות כי זה הייחוד
הנעשה בליל פסח הוא בשלימות גדול לא נעשה כך בשום
זמן וכו' סוד הפ' ליל שמורים הוא לה' כלומר כי הייחוד
הנעשה בכל לילה בכל פעם הוא בסוד ליל חין בו ענין
שלימות אות ה' אחרונה אמנם הוא הילול הזה לה' כלומר
הייחוד הנעשה בליל פסח הוא הילול הוא בשלימות ולכן
נקרא לילה בחוספת אות ה' כאלה ית' יוחר לקמן ולכן כל
מי שצריך הסיבה שהוא מורה על ענין הייחוד של שלימות
כזכר וסבא אכל או שתה בלא הסיבה לא ילא ולרין לחזור
לאכול ולשתות בהסיבה מפני כי מעשה של התחתיים הוא
מעורר כח העליון כאמור ואיתא בזוהר פ' אמור דף ז"ו.
ו"ל בגיני כך ב"ד מתקני גרמיהו ומעברי חמן מבינייהו
ועיילי ברשותא קדישא וכדין מתעטרי חסן וכלה בעטרי
דאיתא עילאס ובעי בר נס לאחזא גרמיה דאיתו בר חורין
זה יהיה ע"י הסיבה כאמור:

[ה] אשר חכמים ז"ל הבידו כי ארבע כוסות של ליל
פסח הם רומזים אל דבר והפכו כי הנה הם
כנגד ארבע כוסות הנאמרים בפרעה וכו' פרעם בידי וכו'
והנה הם כנגד ארבעה גאולות שנא' וגאלתי והגלתי וכו'
והם כנגד ארבע כוסות החרטלה שעחיד הב"ה להשקות
לרשעים והנה מזה מתחייב כי לרין לשקות ארבעה כוסות
על הסדר מפני כי כן ארבע גאולות שנאמרו בחורס הם
מפורדים בפסוקים והפורעניות שנתן הב"ה למארים נמי
הם היו כל אחד בפני עצמו ולכן אם שתאן זה אחר זה
שלא כסדר לא ילא ואמנם כבר הנחתי למעלה כי כל
המעשים אשר נעשים ליל הפסח אע"ג שנתנו חז"ל בהם
טעם על מה שטבר גם נמלא בהם הרמז על מה שעחיד
להיות ואיתא בזוהר פ' אמור דף ז"ה: ו"ל אמר רבי יוסי
הי ארבע כסי דהסוא ליליא אמאי אמר ר' אבא הא חוקמיה
חברייא לקבל ארבע גאולות אכל שפיר הוא בספרא דרב
ייבא סבא דקאמר סואיל חווגא קדישא אשכחא ביה ליליא
חוגא הוא בארבע קשרין דחיון ארבע דרגין ואלא מחפרשי

שדעמס קלס אמנס ליל פסח נגאלו ישראל בזכות הנשים ואומרים הלל גמור להשלים לה הדעת והתיקון שלה הוא ע"י יין עליון המשתמח אלהים והנשים ומה גם כי בעלה עמה ונעשה הייחוד ע"י אכילה ושתייה בסוד אכלו רעים שמו ושכרודודים ולכן האשה הנשמת

חייבת בכל מלות הנסוגות כלילה כזה : [טז] תינוקות שהגיעו לחינוך מלווה ליתן לכל א' כוסו לפניו מפני כי כן נמי תינוקות עליונים נמשך להם מיון המשומר בענביו כי אימא עילאה עד הוד אחפשט לפי כי בסוד ה' שערי צינה היתה הגאולה וגם מפני שהתינוקות הם בסוד ד' כוסות הללו כי כן הם סוד ד' גאולות כנ"ל מהזוהר ואין להאריך. [טז] מזה מזה לחלק לתינוקות וכו' לפי כי התינוקות עליונים אין בהם אכילה רק הם מסייעי' לדבר מזה והם שושביני' דילה ולכן עתה מקדימין להם ענין אכילה קליות ואגונים כדי שישאלו ולכן

יירק בהם לומר מה נשתנה והכן :

[א] **מה** שהולך להיות כיום ראשון מעומד אע"ג שאינו בשבת הנה הדבר מבורך מדברי מורי הרב זלה"ה ומה גם שם נאמר הכונה שריף לבוין זו אמנס יש לחת עוב טעם על דרך ה"ל שד' כוסות הללו הם רמז לר' גאולות גם נחבאר למעלה שמורה על העמיד ולכן יובן הענין עם משחז'ל כי ב' תלמידים משל ר' פינו עטיפתם בשעת השמד פגע בהם סרדיוט א' וכו' א"ל ג' שאלות אני שואל מכס כתוב א' אומר כי שם אשכז לשפוט את כל הגוים וכתוב אחר אומר לכן חכו לי ביום קומי לעד וכו' בתחילה הוא יושב ומעיין בדיון שלהם ואח"כ דן אותם בעמידה ולכן מאחר שלמדנו מחז"ל כי ד' כוסות אלו הרמז בהם הוא שהב"ה עתיד להשקות ד' כוסות החרעלה למלכים ולכן לריך זה הכוס להיות מעומד להגיד כי ישר ה' ולאחר שהוא דן אותם מיושב אח"כ משקה אותם כוס החרעלה מעומד ולכן מטעם זה גם שאל"כ אלו שותים כוסות האחרים מיושב אין בזה קפידה לפי שכך הוא הב"ה דן אותם מיושב לעצ"נ רק כי אח"כ נעשה ספקיעור שלהם ומשקה אותם מעומד ומאחר שכבר נרמז ענין זה שאל"כ הוא עומד להפרע מהם מעומד כמו שהוא ביום ראשון מעומד לכן אח"כ אין לריך עוד להיות מעומד מפני כי ע"י שהם מיושב הוא מורה על עיקר הדיון שעתידי הב"ה לדון אותם מיושב שנאמר כי שם אשכז לשפוט את כל העמים כזכר וזהו טעם הכוס של יין כי הנה כזה בגי' אלהים והיינו מש"ה כי אלהים שופט והיינו

למעלה וישראל עליון שותה יין זה ומתברך וכו' ח"ך לא ישתה רוב הכוס איש הישראלי : [י] מי שאינו שותה יין וכו' הנה נחבאר מן הזוהר כי כל הדברים שהאדם עשה מן המלות לעשות תיקון לו לעלמו לשלימות איבריו הגשמיים

ומה גם לתיקון נפשו ומה גם לעורר הייחוד למעלה וכן זה נחבאר למעלה באורך וגם נחבאר במאמר הקודם כמה הוא חשיבות היין שהוא סוד יין המשומר בענביו וישראל עליון שותה אותו ומתברך בו גם נחבאר במאמר הקודם ז"ל ואין בחדושתא דילסון אסתרנא בגין דהא זכינא זכו דמאן דאחיד ברה זכי בכולא ולכן ראוהי לאדם אף על גב שהיין מזיקו או שגאלו לדחוק עלמו ולשתות אז טוב לו כאמור אמנס כד לקיים המלה כאשר לוי ה' אלהי יכון ששחה כדי לקיים מלות ארבע כוסות וסוף הכבוד לבא : [יא] מזה לחזר אחר יין ארום דאף על גב כי חיוב ד'

כוסות הם כנגד ארבע גאולות שעתיד הקדוש ברוך הוא לגאול את ישראל כאמור אמנס שריף להיות יין ארום סינו כי בזה יהיה רמז למה שעתיד הקדוש ברוך הוא להשקות ארבע כוסות החרעלה לכותיים ולפי כי בא גם כן רמז לענין הגאולה כנ"ל : [יב] לכן יולאין ביין מבושל אשר חז"ל הגידו שהגאולה נמשלה לבגיד כאשר הוא שלא בעונתו נפסד אמנס עתה הנה נעשה יין וגם מבושל ובקונדיטון נמי וס' דין רפה ונודע כי עכו"ם נעשלו ליין כדא"י בשיר השירים רבה כי טובים דודין מיון משבטים אומות אמנס גם ישראל נמשלו ליין כדאיתא שם וכן אימא פ' נשא בפ' למאחרים על היין אלו ישראל כי יסן ככוס עינו שנותנים עיניהם בממון של ישראל לקחת ממנו : [יג] ולכן אפי' בני המתפרנס מן הדקה ימכור מלבושו או ילוה או ישכיר עלמו בשביל יין לד' כוסות שהרי מוכן שלכן לא ישלטו בו רשעים כי מלבד משחז"ל כל מזונותיו של אדם קלובין לו מר"ה חוץ מהולאת ימים טובים וכו' ואין מעורר לה' למלאת חסרונו אמנס עד זאת יהיה סיבה להשלים את נפשו ע"י כך ויחכה לזמן של הגאולה לכמה טיבה כפולה : [יד] גם הנשים חייבות בד' כוסות אע"ג דקים לן אין פוסקין לאשה יינות ומכ"ש בריבוי שהרי נשים ניוול הוא לה מכ"ש ד' וכל שכן כי העיקר הוא בזמן שאין בעלה עמה ועתה לריכה לשתות אפי' אין לה בעל אמנס הענין הוא כי מה שנמנע היין מן האשה להיות כי האשה מלד הדיון בסוד אלה ה' אחרונה מנורת זהב כולה כנודע מהזוהר והעיקר מפני

התעלה שעתיד הב"ה להשקות לכנענים ולכן יזהר שלא להפסיק בין ב' הכוסות אלו כדי שלא להפסיק ענין סגולת של ישראל וכן נמי מבינה אחרת אין ראוי להפסיק בין אלו הכוסות כדי שלא יפסוק במפלת ע"ד משחז"ל מפני מה עשרת בני המן אינם

אריה על גבי לבינה כדי שלא יהיה ריוח במפלתן של רשעים כמו כן אין להפסיק בין אלו הכוסות שלא יהיה הספק במפלתם של רשעים :

[ד] **מביאים** לפני ב"ה קערה שיש בה ג' מלות וכו' איחא בזוהר פרשת וילא דף קכ"ב. ח"ל ונאספו שמה כל העדרים ונאספו שמה העדרים לא כתיב

אלא כל העדרים משריין קדישין לעילא ומשריין קדישין לתתא אלן בשריין ותושבתי לעילא ואלן בללותין ובעותין לתתא אלן ואלן מיד וגללו את האבן מעל פי הבאר מגדרין לה מעצרין לה מן קודשא ואסתליק מן דינא מיד והסקו את האבן נעלי מלאכי עילאי לעילא וישראל לתתא עכ"ל הנה מבואר מזה המאמר כי המעשה שישראל עושים למטה כמו כן נמי תקף עושה כך למעלה בעולם המלאכים עד מקום שהם מעבירים חוקף הדין ומתגברים החדשים ובכן הוא נראה סתורא אחרת מלמעלה לגמרי ולכן ראוי לעשות הכנה את כל אלה הדברים מזה וחרוסת ומרור וכו' הכל לתוך הקערה כדי לעשות מעשה והנה נתבאר למעלה כי המלה הסגולה שלה הוא להבדיל המזיקין כדאיחא בזוהר פרשת פנחס כי חלת מלה תרגום שלה מלותא שהוא ענין מלחמה ולכן מזה הטעם מה טוב לחדש להניח מלה אחת ערוכה בכל ושמורה לתלות אותה בסוף הבית נגד המזוזה כי יהיה לו סעד להבדיל המזיקין מן הבית ולא ישלט ס"א שם והנה ענין שני תבשילים שהם אחד זכר לפסח ואחד זכר לחגיגה כבר אחז"ל כי מש"ה וקה לי משם שני גדיי עזים עובים כי זה היה ליל פסח וכאשר אמר יחזק דע כי בלילה זו נפתחים אולרות כללים עובים ולכן אמרה רבקה לעקב להביא ב' גדיי עזים דא"ג כי העז הוא חשוב כמשחז"ל מפני מה הללו חלופין והבבשים מכוסין וכו' וזה מורה השם שלהם עליו לשון עז שהוא עזות והם בחינת דינים מגולים ועזים וחלופים ולכן נאמר גדיי עזים עובים דמשמע עובים שהם מסמרא דקדושה ומה גם דא"ג שהם דינים עזים נעשים עובים שהם מתמקקין ואמנם הבשר שהוא כנגד הקרבן של פסח הוא יהיה לני אש אך לא מטעם לני פסח מזרים לפי כי פסח מזרים היה למה שעשה שפטים הב"ה באלהי מזרים ולכן היה מקחו מבעשור וגשחת בין הערבים ביום י"ד כג"ל אמנם פסח דורות זכר עיקר הכונה שלו הוא לענין חטאת בזהוה לפי כי ע"י כן נעשה ייחוד גדול למעלה כמשי"ה שם ופסח ה' על הפסח

במכו רמז לדין שנעשה בהם שנאמר כי כוס ביד ה' ויין חמר ולכן לריר לחזר אחר יין אדום כג"ל לקיים מש"ה אך שמריה ימאו ישתו כל רשעי ארץ ולכן מקדש על כוס זה מפני כי כן עם ישראל יהיו כלם קדושים גמאמר והיה

הנשאר בליון והנותר בירושלם קדוש ואמר לו ומטעה זה ראוי להיות כוס זה מעומד מפני כי כן לעמיד כל איש הישראלי עמיד להיות כמלאך ה' כדאיחא בזוהר כד"ל ונחתי לך מהלכים בין העומדים האלה והוא ענין כולל ולפי כי המלאכים אין להם קפיוס הם עומדים שנאמר ונחתי לך מהלכים בין העומדים האלה ונאמר וכל זכר

השמים עומדים ג"כ הוא נקרא מעומד ומצדן שהחיינו ויש טעם נוסף מפני כי כן אז בא יבא זמן התחיייה ולכן טוב להודות לה' שהחיינו והגיענו לזמן הזה לראות הנקמה לישראל ומתקיים מש"ה יודע בגוים נקמת דם עבדיך השפוך ונאמר כי עין בעין יראו בשב ה' ליון ואם חל מולאי שבת אומר יקנ"ז ואם שבת ולא הבדיל עד שהחיל הסגדה וכו' מאחר שכבר אמר הקידוש וברך שהחיינו אע"י ששבת להבדיל גומר הסגדה שמספר בשבחו של מקום ומה גם כי שם נאמר מתחילה ע"ג היו-אבותינו ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו דהיינו המבדיל בין ישראל לעכו"ם ואח"כ יבדיל : [ב] שותה בהסיבה כאמור לעיל הטעם ואינו מצד אחריו מפני כי עדיין לריר לשחות כוס ב' ודעתו עליו אמנם יתור טוב כאשר יבדל על כוס ראשון יכוין לפטור את כוס ב' מן הברכה ולא יסיר דעתו לרבר שיחת חולין : [ג] אם ירצה לשחות כמה כוסות הרשות בידו וכו' מפני כי כן שנינו בין הכוסות הללו אם רצה לשחות שותה וטעם מפני כי כבר נתבאר למעלה כי ד' כוסות הללו הם נרמזים בשם היום והכוסות הם על הסדר של האותיות נמלא כי שני כוסות הראשונים הם נרמזים בב' אותיות י"ה יבן מפני כי ב' אותיות הללו הם שם בפני עצמו אחד מן השמות שאינם נמחקים ואינו דומה לאותיות ו"ה האחרונות שבשם שאינה שם ולכן שנינו בין ג' לד' לא ישתה כדי שלא להראות ענין פירוד ח"ו ולפי שהם סוד חתן וכלה כדלקמן אמנם אותיות י"ה אע"ג שישבה ביניהם אין ביניהם פירוד כלל והסוד מ"ש רשב"י ע"ה דלא מתפרשאין ולכן אם רצה לשחות ישתה ומ"ז אין ראוי לשחות בין ראשון לב' שהרי נתבאר שראוי לכון בכוס ראשון לפטור את הב' ולכן אין להפסיק ויזהר שלא לשחות אלא ללוצך גדול כדי שלא ישתכר וימנע מלעשות הסדר וקריאת הסגדה : עוד ימלא טוב טעם כוס עם הנ"ל כי ענין כוסות הללו הנראה בהם הוא ב' דברים ראשונים הם רמז לד' גאולת של ישראל ואת שנית כנגד ד' כוסות

עם הילד הב' שימלך תחתיו ובדברי חז"ל כתוב לאחר שמדבר ביוסף הדיק עם בנימין וכן כל זה: [ה] אלו ירקות שיואל י"ח הוא הדבר שביארתי בפ' עוב ארומה ירק ואהבה שם וכו' שהללן לשבח ארומה ומשאת שבתא לכלה הכלולה מלד ס"ח

ישראל המכונה בסוד ירק מפני שלוקח בנימין יר"ק ארומה מלמעל' היינו י"ש עולמו' דאיונו החות עלמא דאחי כדאיתא פ' תרומה ומאוחו האור הוא נמשך למעט וכן הס' טוב טעם מפני כי אהבה שם ר"ל המדה אחרונה על ידי מה שקבלה ארומה זו נקרא אהבה

מפני דירות תרין עטרין ההוא ברא קדישא שהם סוד י"ש עולמות ומהם אחסין לכלה חלק שלה ולכן יותר טוב ארומה ומתנה זו משום אבוס הוא סוד הגבורה חע"ג שנמתק לפי כי ושנאה בו כי סטרא אחרת שהוא סוד השנאה חשה שנואה יש לה הנאה שהוא יונק משם וכן נמי יאמר טוב לדריקים בני האדם ארומה ומתנה של ירק משחז"ל עתיד הב"ה לתת לכל הדריקים י"ש עולמות מפני כי ואהבה שם שנאמר להגחיל אהבי יש הוא מ"ש בזהר כסבה דמשפטים כמשפס הכנות יעשה לה כי כאשר נכנס הב"ה בסיכל אהבה ושם נמלא ארומה נשמה של הדריק מתבק לה ונשיק לה וכו' כאשר נחבאר אללי שלכן אנו אומרים בא"י הבוחר בעמו ישראל באהבה כרי מ"ש ואהבה שם אלל ארומה יש עולמות נמלא לדריק אהבה עם הב"ה בסיכל אהבה ולכן זה יהיה טוב משור אבוס כלומר כי הכה הפ' אמר לא תחסום שור בדישו ר"ל בזמן שמדת הדין שולט אז אין לחסום ארומה עד שתעשה את שלה ואמנם יש לדריקים שכתם יפה ויכולים לרחות ארומה ואפי' בארומה שעה ואלו הם משובחים לפני הב"ה כדאיתא בזהר ולכן יאמר מהיכן הגיע לדריק מעלה זו לירש יש עולמות מסיבת שור אבוס שהיה מכניע שור זה ואבוס ארומה שלא יזיק ואע"ג כי ושנאה מתאחזת בו בלדריק ושונא ארומה ומבקש להמיתו וזה ע"ד מ"ש בזהר יששכר חמור גרם לפי שהיה עוסק בתורה חע"ג שהקליפה זה חמור היה עולה בגרם המעלות היה מכניע ארומה ומוריד ארומה להיות רובץ בין הנושפים ולכן ישראל נתנו לו שכר טורחו ולכן באה מלוא זו ליל פסח לאכול ירק שהוא דבר המועיל נמשע ומה גם רמז לבני האדם כזכר ואמנם הם ה' מיני ירק חזרת עולשין וכו' הם שורש השור כזכר ויולאין בקלח שלהם מפני כי בן קל"ח בסיפוך הוא חקל כי הוא ה' חקל'ן שלו והוא חקל כד"ל חקל ה' עמו כמשחז"ל הגשמות הם חקל אלוה ממעל ובעלין שלהם הם רמז לרוחות וכן נמי קלח הוא מורה על עולם העליון הנקרא חקל ואמנם העלין שמורה על הרוח הוא סוד עולם המלאכים כד"ל עשה מלאכיו רוחות אבל אין יולאין בשורש שלהם לפי שהשורש הוא עליון ואין

היינו פתח עליון כדאיתא בזהר בסוד אהבה ה' שפרי ליון ומע גם שהוא מורה על מה שעתיד שהב"ה שוחט יאכ"ר לפני הדריקים והרשעים כמשחז"ל וכבר נחבאר למעלה כי יל"ה זה המלא ואמנם ענין החגיגה הוא מורה כנגד המילה שעשו ישראל במצרים כי שם

[ה] אלו ירקות שיוצא בהם י"ח חזרת עולשין תמכא הרחיבנו טרור ויוצאין בקלח שלהם ובעלין אבל לא בשורש אלא שבעלין אין יוצאין אפי' הם לחים ובקלחים הם יוצאים בין לחים בין יבשים אבל לא כבושים ולא שלוקין ולא מבושלים וכלם מצטרפים לכזית שהוא שיעור שלהם ועיקר המצוה בחזרת ואם אין לו חזרת יחזר אחר ראשון ראשון כפי חסדר

בית יוסף להבה וצית עשו לקט ודלקו בהם ואכלום ולא יהיה שריד לבית עשו לענין הביאה נמלא ב' דברים הכנעת הקליפה ותגבורת הקדושה כי לסיבה זו היו ב' גדי' כאמור דאע"ג שהם דינים עזים מ"מ הם עוברים וז"ל עובים והיינו משחז"ל עובים לך עובים לבניך כי בהם מתכפרים ביוס"ך ומזה תבין כי הכל הולך אל מקום אחד ואמנם היות הבשר האחד ללי והאחד מבושל כדי להורות שהאחד הוא יותר ממותק מחבירו ולכן האחד שהוא עז ביותר צריך להיות ללי כי כה אש של הקדושה שולט בו וממתק אותו דוגמא של האש של המוצה שהיה ממתק ומחזק הבשר של הקרבן והאש הוא שולט ע"י מימי החסד וכנגד אלו היו הב' שפירס של יוס"ך האחד שהוא מחזק היה לה' והיותר קשה לעזאל לשון נופל על הלשון אמנם בבליים היו אובלים אותו לפי כי יש בהם כח למתק אותו חי מפני כי הקליפה הקשה ביותר נמלאת בבבל כדאיתא בזהר כי שם נמלאת הקליפה שנאמר וימלאו בקעה ולפי כי הבבליים למודים הם להכניע חוקף קליפה זו בהתמדה לכן נמי נמלא בהם כח למתק את זה והיינו מה ששינו הבבליים אובלים אותו מפני שדעתן יפה כלומר לפי כי כל הקליפה והדינים הם נאחזים מלד הרע של עץ הדעת טוב ורע ולכן הללו דעתן יפה כלומר מסטרא דטוב ולכן נמלא בהם כח למתק אותו כי על האמת היינו הך מפני כי סוף סוף ב' דעים אלו הם בסוד זכר ונקבה שבהם נאחזים ס"מ ונחש זכר ונקבה דס"א וטודע הוא כי הקליפה היושבת בבבל היא הנקבה וגם השפיר שהיו שולחים למדבר היה ג"כ בסוד הנקבה כאשר מתבאר בזהר פרשת אחרי מות ע"ש ולכן נמלא כח בבבליים לאכול אותו ולתקו בסוד האכילה מאחר שהושלך מן הסלע כי נעשה כמאוחו ובכן הוא מנהיג יפה להיות בליה וזרוע כי הנה הביאה בסוד מדה אחרונה ומתבשלת ע"י הנוים לקיים מש"ה נים קרים על נפש עיפה והבשר זרוע לקיים מש"ה וזרוע ה' על מי נגלתה היינו מ"י של אלהים ובכן זרוע זה יהיה מש"ה יראה זרע וכנגד זרועות תלמית וע"י כן נאמר ויחם בשר הילד זש"ה ראיתי את כל החיים המהלכים תחת השמש

מאות ולכן בא הרמז בזה כי חזרת היא בסוד תרי"ג ולפיכך עוד שני כוללים לחיבור שניהם ולכן בזה באה עיקר המלה ומה גם כי חזרת מורה על חזרת פנים בפנים חתן וכלה בתרי"ג הנזכרים :

[ו] ענין

הנטילה לצורך שבעה משקין הכה הוא מצוה מן הזוהר ואין לרדף לצדד לפי כי מימי החסד הם נמשכין ויורדים מעלמם והמשקין הם מלד הרחמים ועליו הקב"ה להמשיך מהם נב"ע לפני מלך המשיח כדליתא בילקוט קומי אורי פ"ט וליתא בזהר פרשת משפטים דף קנ"א . ח"ל מה ירק גדל על כל מים וכו' אמנם הכרפס הוא עולה בגי' שי"ן והרמז בא בזה על אות ט' של תפילין של תלם ריבין וכמ"ס ר' אליעזר ודאו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך אלו תפילין שבראש ואיתא בזהר פרשת פנחס דנפקא ליה לפי כי ראשי חיבות אלו שם ה' נקרא הם שין והנה מאחר כי בן אלו במומים בענין סגולת התפילין כי עמי הארץ הם מטייראים מהם לכן באה המלה זו לעצב הכרפס בחומץ כי ימלא בזה שני תועלות ראשונה הא לחמץ ויראו ממך כי הכה החומץ הוא כינוי לרשע כד"א מעול וחומץ כי ע"י כותים שהם דוגמא אל החומץ על ידי טיבול זה שבו הרמז אל התפילין לכן הם נכבשים ולא יעשו רעה ומה גם כי בן הכלתי הגוים הם מכונים אל החומץ כדליתא בעלמא חומץ בן יין גם זה מתחמק בלילה הזה ע"י מעשינו ע"ד משחז"ל בארבע מינים שבלולב כי החלק של אישי הזמן שהן דוגמא לערבה שאין בה לא טעם ולא ריח כך הם אין בהם לא תורה ולא מצוה ולכן לזה ה' לאגוד אותה עם שאר המינים לטוב להם כך בא ענין זה של טיבול הכרפס בחומץ כי גם אותו בן רשע שמעשיו דומים לחומץ הוא נחקן ולפי כי הלילה הזה כל מעשינו הם רמז אל הגאולה העתידה לבא במהרה וגמלא בהם ג"כ רמז אל הפורענות של ישמעאלים ולכן יהיה זה הטיבול בחומץ רמז אל הפורענות שיבא לכותים שיביא להם הגאולה בחומץ לשינים וגם הוא תיקון לבגדי הגוים כי בן אחז"ל בן דוד בא צדור שכולו חייב וכבר הבטיח אותו הקדוש ברוך הוא שעתידיים ישראל לעשות תשובה באחרית הימים כמ"ס הרמב"ם ז"ל שנאמר ושבת עד ה' אלהיך וכו' ולפי כי הלדיקים הם מועטים כמשחז"ל לפי הקב"ה שהלדיקים הם מועטים עמד ושתלן בכל דור ודור לכן יקח מהכרפס פחות מכזית רמז ללדיקים שהם מועטים עממן והם מדוכים בייסורין כזית גם מבכך בפס"א לפי כי בן לעמיד חלא האדמה מן הקללה שנאמר ארורה האדמה ואז יהי פסח בר בארץ : ויקח המלה האמלשית וכו' איתא בתקונים ס"ע דף ק"ח . ח"ל ואלין תלת טיפין שמענא דליוון לקבל

ואין לרדף תיקון שהוא אכילה ולעיסה כאשר יבא לקמן אמנם יש הפרש שבעלין אין יוצאין בהם חל"כ הם לחין מפני שבעולם המלאכים לרדף שיהיו מסערה דומינא סוד המים והלחות להיות נשפטים מאור זה חל"כ לא יבשום שהוא שם מסערה אחרת

שהוא יבש דאל אחר אחרת ולא עביר פירין חלל בקלחים יוצאים בין לחים בין יבשים מפני כי בבחינה לא יש שם תערובת קליפה כל ואע"ג שהוא יבש כי השיב אחר ימינו מ"מ אותו חקל קדוש הוא וגממך שם אור הקדושה ונתקן חלל לא כבושים ולא שלוקים ולא מבושלי' כי כל זה הוא מורה על בחינות דין גמור

שנעשה ע"י רחימה והכבוש הוא יותר דין לפי דקים לן מליח הרי הוא כרוחה וכלם מלטרפין לכזית מפני כי עיקר המשכת שפע הטליון הוא ע"י הלדיק איתא פרשת עקב דף רע"ב ח"ל ופירודין בכזית ליוון בלדיק דליבו כתיש כתישו מליטון זחית וכו' ואמנם הלדיק הוא מושך השפע אללו מלמעלה מן הקליות עליונים בתחילה כדליתא פרשת פנחס דף רמ"ו ח"ל בלולה בשמן כתיש וכו' אמר ר"ש יאות אמרת חלל מאי כתיש חלל רזא עילאה איבו דכיון דליבו שמן מאי כתיש חלל רמז הוא דקא רמז לשמשא בנוקבא לאנגדא לגבה שמן כתיש כדקא יאות לה לא הוי חלל כתיש לפקא מוחים דליוון שייפין דגופא ולאחשבה ההוא נגידו מלעילא בכל שייפא ושייפא לא הוי חלל כתיש ולדיק איבו דכתיש כתישין ואפיק מכל ליוון שייפין עילאין דליוון זחין קדישין משח רבו בתיאובתא שלים לגבי נוקביה ואי לא כתיש לא יפוק ההוא משחא חלל בלא תיאובתא דשייפין וההוא נגידו לא אחבני מניה נוקבא ולא הוי כדקא יאות עד דתהא בלולה מיניה לאחשבה מיניה עכ"ל והנה מצוה מן המאמר הטעם שמלטרפין לכזית שהוא שיעור שלהם שהם זחית והם מלטרפין וגממכים בכזית האחרון הוא הלדיק כנו' להמשיך השפע לכלה וגממך מהם למטה השפע אחר שנגמר הייחוד עליון באמור ועיקר המלה בחזרת והטעם לפי כי החזרת אמרו חז"ל תחילתה מחוק ובסופה מרה כך המלריים סוד הקליפה בתחילת האמר וחלק משמן חכה והחזיקה בו ונשקה לו וכו' ואחריתה מרה כלענה וכו' אמנם לענין דין יהיה הטעם משחז"ל תמר עדיין במיריוסה עומדת ובקשו חכמים למחקה ולא יכלו וכי תימא מאחר כי חז"ל לא יכלו למחק אותה אם בן ביזא כולל אהנו להסתחיק אותה הענין הוא כי חז"ל בקשו להמחיק אותה לגמרי עד שלא תלערך עוד מיתוק ולא יכלו חלל אהנו ממחיקים אותה בלילה זו בלבד ועוד גמלא טוב טעם בחזרת לפי כי מלג חזרת בגי' תרי"ה והענין כי הכה מלות עשה הם בסוד הזכר ומל"ה בסוד הנקבה כדליתא בזהר וכללות שניהם הם תרי"ג

מכל השולחן כלומר כי זה הוא רמז למלכות בית דוד שנתן לו הקב"ה מתנה השולחן כמשח"ל ובעונותיו נסתלק והיינו מה שישראל התנוקות מה נשתנה מה זה היה לנו אולי יהיה סיבה אל החשובה ויחיש הגאולה : [ז] ולכן מוזגין כוס שני מיד והענין כפי הפשט מפני כבד נחבאר, שמאחר שהרמב"ם ז"ל כתב שיאמר ברכה על כוס וכוס ולא כך היא המסקנה לכן יכוין בכוס ראשון לפטור כוס שני כנ"ל ולכן אין לשמות בין זה לזה ולא לדבר ומיד מוזגין כוס שני ולפי כי הכוסות אלו ילוו להם שם הוי"ו כי בו סוד הגאולה כנ"ל ולכן ימלא כי שני כוסות ראשונים שהם רמזים בשני אותיות י"ה אין להפריש ביניהם כנ"ל והם חשובים כאחד לפי כי כן שם יה הוא משבעה שמות שאינם נמחקים כנ"ל ואז שואלים התנוקות ואם אין שם סיווק אז חשב שואל לעצמה מטעם מש"ה לא ידעתי נפשי שמתי אמנם ראוי להגיד לאשה כי בזכות נשים כשרות מאלו ישראל ממלכים וכן בזכותן נגאלין לעתיד כמשח"ל בפסוק זכר חסדו ואלמונתו לבית ישראל ואפי' ת"ח שואלים זה לזה לפי כי העיקר הוא להעיר הלב על כל הדברים הנזכר מה נשתנה גלות זה שארץ קטן וכשאומר עבדים היינו לפרעה מחזיר הקערה כי בזה הוא משיב לענין הגלות כי לפי שחטא ישראל הביע להם בענין גלות ישראל במלכים נמי שגאל הקב"ה לישראל משם כך עתיד להחזיר מלכות בית דוד שהוא רמז לקערה זו שנקרע ועתיד לחזור ולהיות עיקר ולשלוט בדיפה בים וביבשה שנא' וירד מים עד ים ומנהר עד אפסי ארץ ולכן כשיגיע לומר מלא זו יגביה אותה להראות אותה למסובין יכירו וידעו שעתיד לעשות הקב"ה למלך המשיח מה שהבטיח בפי' ה' ישיב עבדי וכו' כמשח"ל ויבליקו קומי אורי ז"ל הנה ישיב עבדי ירום מאזכרם שנאמר הרימותי ידי אל ה' וגשא ממשה דכתיב ביה כי תאמר אלי שאלו בחיך וגבם ממלאכי השרת דכתיב בהם וגביהם וגובה להם וזה יהיה כדי שחתכנו המלכות בעיניו רמז לחשובה הנקרא מלא שגאמר כי המלכות הואת וכו' וכן יגביה את המורד לסודות כי המורד הוא ידמו לעבד שיהיה משוק לנו וסופו מר לרשעים וכשיגיע ללפ כן אהנו חייבם וכו' ומותם ברוך גאל ישראל מפני כי כן אנו מדברים להקב"ה על הטובות שעתיד לעשות עמנו לפי כי בזה ישמח ה' במעשיו אבל אין אנו מדברים על הפורענות שעתיד להגיע לרשעים לפי שאין הקב"ה שמה במפתח של רשעים כמשח"ל שכן לא נאמר כי טוב במלחמת יסושפט אמנם אהנו מודים ומדברים שמו שגאל אותנו לכבוד שמו ולא לנו ואחז"ל יאמרו גאולי ה' ולא גאולי מ"ה ו"ש חתם ה' גאל ישראל :

ג' נשים דאחמר בכון חכמות נשים נהנה ביתה דחד אופס וחד פורקה וחד מקטפת להכייל דאחמר בפ' ראשית עריסותכם חלה ודא חלה דפסח דאיכי סגולתא איכי טיפס קדמאס ומינה אודריקו ג' טיפין ואינון ג' יודין וכו' ולקבל ג' טיפין אלין חקינן חלת מלות בפסח חד מלה דלעילא לברכא עלה המוליד ג' לחם משנה ג' לחם עוני בלא מלחא דסא כתיב על כל קרבן חקריב מלה כגון דאיכי מלה פרוסה כגוונא דפרים פריסת מלכותך עד דהסא שלימה לא לריך לקרבא עלה מלה דאיכו חולס ומאי ניכו חולס אמאי דכולו חלת עכ"ל והנה מתאמר זה ממנו נקח להבין מהו כונן בליעת הנה בא הרמז במלות הללו לארבע מלכיות שנאמר כי לחמנו הם והנה נחבאר מן הזכר כי מלה רמז לגסה ומריבה שמבירה ספרה אחרת וכן נמי יהיה כי מכניע את המלכיות ומפני כי המלכיות הם ארבעה והמלות שלשה לכן הם בולעים אחת לשנים והם יעשו ארבע ולפי כי העיקר הם שני מלכיות אדום וישמעאל והם נחשבים לגלות אחד לכן היא מלה אחת ונחלקת לשנים ולפי כי כך אחז"ל אם דאית סוס פרי בארץ ישראל לפס לרגליו של משיח וכדאי' בזכר פ' שלח לך לכן בא הרמז בזה כד"א פרס פריסת מלכותך ומפני כי הענין של ישראל הוא סימן לגאולה כדאי' פ' בבעלותך שנא' ואם עם עמי חושיע ולכן דרכו של עמי בפרוסה אמנם לפי שענין הגאולה הוא למקוטעין ארבע פעמים כנ"ל במאמר לעיל פ' פנחס וכן פ' ויחי בפ' יהי דן נהם עלי דרך וכו' ולכן המלה זו בולעין אותה ונעשית ד' ואמנם חליל מועיל עשה כי ימלט עמי משוע מנגלות המר הזה וחליל לאפיקומן לעתיד ואת עם עמי חושיע וכל הרמז ג"כ לשני ברכים שעתיד הקב"ה לעקור אותם על יד תרין משיחין כדאיחא פ' פנחס חד אעבר רומי זעירא וחד אעבר רומי רבא ולכן יגביה הקערה כי הנה הקערה הוא ענין קרע כדאי' פרשת נשא והם נאמר שהקערה רמז למלכות בית דוד שגאלו בדיפה דוגמא לקערה ולכן יגביה הקערה אשר זה המלות שהם רמז אל הגאולה כלומר זאת הקערה שהוא רמז למלכות בית דוד שגאלו בדיפה שנקרע בעונותיו שנא' קרע ה' את ממלכות ישראל ממך ויאמר ה' לחנא עניא וכו' כלומר כי מפני העון נשתעבדו ישראל במלכים לפי שאמרו נהיה כמלכיים ובתמלה נאמר לא יוכלו המלכיים לחבול עם העברים לחם ואח"כ אכלו לחם מגוואל כדאיחא בזכר פרשת שמות כי לכן שלמו המלכים בישראל וכן נמי מפני העון עדיין אנו עומעים בגלות החיל הזה ו"ש מה נשתנה הלילה הזה הוא הגלות הדומה ללילה כמשח"ל ואז ילוו להסירה

זכו ישראל לא היה עוד גלות ולא גאולה ולא היה לרין להיות מלך פרוסה כלל אמנם מה שהיה ענין של לחם עוני במלכים היה לסיבה שלא היה להם פורס כמשחול חין עני אלא מן הסוד אמנם אחר כך בא הענין של לחם עוני להורות על

בגלות וסחרן כמש"ס ושברתי את גאון עונכם וסמימותי את מקדשיכם וכן נמי הוא יורה על בגאולה העתידה שאל' הנה מלך יבא לך עני ומפני כי בן נאמר וארו עם עניי שמיא כבר אנש אחי ואחז"ל זכו עם עניי שמיא לא זכו עני ודוכב על חמור ולכן בא החיוב להיות מלך אחת שלימה עם הפרוסה וכן נמי אחז"ל דוד שכולו זכאי או דוד שכולו חייב ולכן אע"ג שהוא יום טוב או שחל להיות בשבת חין שם לחם משנה אמנם מאחר כי על האמת הם ערין משיחין לכן יהיה הפרוסה כנגד משיח בן אפרים כי חין המלכות שלו שלם אלא לחמן מועט לכן הוא הפרוסה גס כי יש גם כן ממשה לחד דעמיה הוא משוח מלחמה כמ"ס פ' נשא לפני אפרים ובנימן ומנשה וכו' לכן נרמז בפרוסה ועוד מטעם כי צימיו חפשו מלכות פרס בארץ כדליתא פ' שלח לך ואמנם השלימה כנגד המלך דוד כי המלכות שלו שלם ובצימיו

נמצא השלימות בעולם כמשחול' אלה פוגדות השמים מלא ואלה תולדות פרץ וכשאר הסרים לומר כי צימיו מ"ס יחזור העולם על מלואו כבבאשונה ובלע המות לגלח ואחז"ל עשרה דברים מתחדשים צימיו ציוס הכול ילאו מים חיים מירושלם ולכן על נפילה זו מברכים שעתיד הב"ה לעשר אותנו שנה' וזקתי עליכם מים פכורים וסחרם ועל רוב הטובה מברכים המוליד לחם דמשפע שעתיד להוליד לחם שנאמר יהי פסח צר בארץ ומצרך על אכילת מלך והוא לשון מסה ומריבה כנ"ל לפי כן משיח בן אפרים עתיד לעשות מלך ומריבה ולשפוך דם רשעים כמשחול' צפ' ידיו בגוים מלא גויות וכו' מנחל בדרך ישפה כאשר נחבאר אללי צפ' הסוד ורין שיהיה שיעור כזית לכל אחד כי כן נאמר ואני כזית רענן דאלו עד עתה עלם זית ערף צפיה הוא בן דוד כדליתא בזכר פ' שלח לך ואמנם מזומתי מרורים כזית מידך ולא מיד בשר ודם ולא כן היה רק השביעי במרומים אך לעתיד יהיה כזית שלם ויהיה שיעור לכל אחד

[א] הנה נח' למעלה כי הכוסות אלו בהם סרמו אל בגאולה העתידה ומה גם הם רומזים לארבע כוסות הסעודה הקדוש ברוך הוא להשרית לבותים ולכן חין להפסיק צימיהם וכאשר שופס כוס גמי חין לבדך

עליו מן הטעם הנ"ל כי הנה השני כוסות בהם סרמו לשני אותיות י"ה ולפי כי הם שם בפני עצמו חין מברך עליו לפי שכבר בך נכוס ראשון שהוא אות י' וכנגד מה שירמזו בהם על פורעניות רשעים חין ראוי לבדך רק נכוס ראשון מפני כי הנכוס הכולל סרמו אשר בתחלה בגללו ה' וקדשנו בסודו ובמלותיו ונפרע לנו מלרינו וכן נמי יהיה לעתיד שמו של הקדוש ב"ה מתקדש בנו לפני כל ש' והתגדלתי וכתקדשתי לפני גוים רבים אמנם בגאולה אלו חין לבדך כך אחז"ל צפ' על אדום השליך נעלי למלך שנכנס לפונדק אכל ושתה ולא שלף נעלו וכן לשני ולשלישי חל' חדעו מפני מה לפי שהיה לפני טורח עדיין אבל בגאולה אחרונה שאין אחרים שיעבדו נח' השליך נעלי לפי כי וירא ממנוחה כי טוב והנה מברכים על המזון לפי לעתיד נאמר יהי פסח צר בארץ וכו' וחין מברך על כוס רביעי לפי

שאנו אומרים שפוך חמתך על הגוים וכו' והרי חין הקדוש ברוך הוא שמה במסלחן של רשעים כאמור וחין מברך על הגפן כי אם אחר כוס רביעי מפני כי בזמן הזה היה הגפן חקלה בעולם מזמן אדם הראשון ונה כמשחול' ועשרת השבטים ושבע יהודה ובנימן שנאמר גם אלה ביין שגו וכו' אמנם לעתיד יהיה שמחה כמשחול' לפי כי בלע המות לגלח ואין בו עוד לרין לנחם אבליה ולכן נקרא עסים שנאמר יטפו ההרים עסים הוא מש"ס כרם היה לשלמה וכו' ומאחיים לנומרים וכו' עסים צנ' מאחיים ולכן מברך עליו לבסוף :

[א] הנה נודע כי גלות מלרים הוא לעומת ארבע גאולות וכן נמי גאולה מלרים הוא לעומת ארבע גאולות כדל' פרשת ויקהל דף ר"ו ח"ל ובג"ד בעי לאחזאח פורקנא דלית בה ארבע גאולות ורזא הכא בשעתא דנפקא שכינתא בגלותא דמלרים חבשה מקצ"ה דיפרוק לה השתא ארבע זמנין דליתין ד' גאולות לקבל ד' גלויות צגין דתהא בה חורין ולא תהא מתחרבא וכו' ולכן נאמר ד' גאולות במלרים ואילו

תעיד . עד כוס שני אין מברכין ובו מעיף א' :

[א] שותה כוס שני ואין מברך עליו לא ברכה ראשונה ולא ברכה אחרונה שאין מברכין בפח"ג כי אם על כוס של קידוש ועל כוס של ברכת המזון ואין מברכין על הנפח כי אם אחר כוס ד' :

תעיה . יתר דיני הסדר ובו שבעה מעיפים :

[א] ימול ידיו ויברך ענ' ויקח המצות בסדר שהניחם הפרוסה בין שתי השלימות ואחז"ל בידו ויברך המוציא ועל אכילת מצה ואחר כך יבצע מהשלימה העליונה ומהפרוסה משתייהן ביחד ויטבל במלח ויאכל בהסיבה ביחד כזית מכל אחד ואם אינו יכול לאכול בשני זתים ביחד יאכל המוציא תהילה ואח"כ של אכילת מצה ואחר כך יקח כזית מרור וישקענו בלו בחרוסת ילא ישהנו בתוכו שלא יתבטל טעם סרירותו ומטעם זה צריך לגער החרוסת מעליו ויברך על אכילת מרור ויאכלנו בלא הסיבה ואח"כ נוטל מצה שלישית ובוצע ממנה ובורכה עם המרור ומזבלם בחרוסת ואומר זכר למקדש כהלל ואוכלם ביחד בהסיבה ומשברך על אכילת מצה לא יסח בדבר שאינו מענין הסעודה עד שיאכל כריכה זו כדי שתעלה

זמן דין לנחותם והגלה לישראל כ"ל ואומר זכר למקדש כהלל כי סימן לגאולה ולבנין ב"ה הוא העווי כהלל לקיים מש"ה על מצות ומדורים יאכלוהו ואוכלם ביחד כהסיבה לפי כי בזמן הגאולה העתידה עתיד הקדוש ברוך הוא להסיב לישראל צעני כבוד

כמשחול לכן נמי מסיב הקב"ה ע"ה הצדיקים בג"ע ולכן משבדך על אכילת מצה לא יפסיק לפי כי בן אין הפסח מזמן של הגאולה לכל השבחים האמורים ולכן ברכת אכילת מצה וזכרת מרור מועילין גם לזה מפני כי כל אלה הדברים סמוכים זה לזה הגאולה שאין

שלנו והנקמה שלהם שהיא עתידה להיות ברשעים והדברים שעתידים להיות מחדשים כמשחול י' דברים מחדשים לימות המשיח כאשר יבא בע"ה :

[ב] הנה נחבאר למעלה כי הירק הוא רמז לענין השכר הצפון לצדיקים שהוא י"ח בגי' ירק כמשחול עתיד להנחיל הקב"ה לכל לדיק יש עולמות שנאמר להנחיל אוהבי יש ואמנם המרור הרמז שלו לענין הנקמה שעתיד לעשות הקב"ה בפושעי ישראל והוא מכלה ע' מיני ממזרים מדרבנן והעונש על כותים ג"כ שלכן מרור בגי' מות אמנם אות ה' נחלקת לשנים אות ר' אחת הוא מורה רשע כמ"ש הנוה דרדקי ר' רשע י' לדיק ולכן אחת הרמז שלה להפרע מרשעי ישראל ואות ר' האחרת על כותים רשעי ע"ג מות ירעם ולכן אם אין לו ירקות לציבול ראשון שהוא בחומץ שמורה פי השכר שהוא מקסה את שנייה כמש"ה הנה עבדי יאכלו והם ירעבו ירועו והם יחשקו מכאן לב מאחר שיש לו מרור שהוא הפורענות הזכר יבדך עליו ציבול ראשון בפסח ועל אכילת מרור הברכה ראשונה היינו כי לעתיד בעלה אותה קללה שנאמר ארורה האדמה ונא' יחי פסח בר בארץ וכו' והוא מכלל השכר של הצדיקים הגרמז בירק וזכרת שניה על אכילת מרור כי בן שנינו מצרכין על הרעה מעין העובד ואין לך רעה שהיא טובה כזו ואיתא פ' בראשית ה' מיינס הם ענקים גבורים רפאים וכו' וכנגד אלו בא הרמז ב' מיני מרור ששנינו אלו דברים שאדם יולא בהם ידי חובתו בפסח בחור' ובטולשין וכו' דעתיד קב"ה לאעבדא יתהו מעלמא ולכן ציבול השני יסבלנו המרור בחרוסת שמורה מות על רשעים וחס עלן רחמנא ואמנם יאכלנו בלא ברכה שאין הקב"ה מבקש שימות אפי' אחד מישראל כמשחול ונאמר מי אני אם אחפון במות הרשע ויאכל בלא הסיבה לפי כי עדיין לא הביע זמן שסקב"ה מסיב עם הצדיק כ"ל : [ג] בלע מצה יאל וכו' מאמר כי כבר הנחנו כי המצה הוא רמז אל הגאולה ולכן אע"כ כי מן הראוי הוא ללעוס אותה בלב שלם בלי שנים עד אשר דק כדי לברר ענין גאול' שנאמר וברוחי מבס ומס גם כי הוא מורה על ייחוד עלין הנקרא אכילה שג' סלחם

מיד הקב"ה וכן נאמר ואני כוונת רענן וכן נאמר ושנים זמים עליה זה אחר דוד שנמשחו ולכן יאכל שניהם יחדיו לפי כי בן השני גואלים מחוזרים שנאמר אחס בן אדם וכו' עץ אחד לאפרים וכו' ועץ אחד ליסודה וכו' וסיו לאחדים בידך ולא יתנו עוד לשחי

ממלכות ומס גם כי הכהונה מחובר להם אמנם יסבל אותם במלח דאע"כ כי אין בהם מלח היינו מפני כי נחמסר ברית מלח של המלכות וברית כהונה עולם אמנם עתה מטביל במלח מפני כי בן המלכות מרוכס בכל שמורה לרוד שגא' לעולם אשמו לו חסדי ומס

גם הכהונה קיימת לאחרן ואח"כ יקח כוונת מרור וישקענו כלו בחרוסת כבד נסבאר כי המרור הוא לעוב לנו מפני שהוא מחוק ר"ל חסא דחס רחמנא עלן וסופו מר לרשעים ולכן לא יסבלו בחרוסת שלא יבטל טעם מרירותו כי מוכרח הוא הדין שיעשה ואינו מתבטל לעולם וכבר נודע סוד של חרוסת דהיינו רות"ס ס"ח והם שני הפכים הנזכר רות הוא רמז לדין והפורענות שנגיע לרשעים כד"ל כי רותה בשמים חרבי וכו' והנחמה לישראל ח"ס כמו שהים במלרים ופסחתי עליכם דחס רחמנא עלן ולפריקין שנאמר וחמלתי עליהם וכו' ולכן לריר לבדך על אכילת מרור דאע"כ כי אין הקב"ה שמה במפלגת של רשעים לא בן באלו שפסחו ידם בזבול וביותר שכבר נחמלמלם סלחם ולכן מצדך על אכילת מרור כד"ל וחרבי תאכל צמר ויאכלנו בלא הסיבה מפני כי אז עדיין לא נשלם הגאולה וההסיבה מורה דרך חירות ועדיין לא נשלם כך אחול עתיד הקב"ה להוליך לישראל צעני כבוד כמו בזמן מלרים מסובים עוד ירמו המרור למש"ה בחרב ימותו כל חסאי עמי שלכן מרור בגי' מות לסורות כי אז מתקיים מש"ה וברוחי מבס המורדים והפושעים כי והם בני חשעה מדות ממזרים שהם מדרבנן ואח"כ נופל מצה שלישית שמורה על הגאולה זו מגלות רביעי שהרי האחרת שנחלקה לשנים הרמז שלה לשני גליות ולפי שגלות יון לא היה גלות שלימה כמשחול יונתי בגלות יון שהיה הסיכל בנוי והיו מקריבין סורים ובני יונה אמנם השלישית היא כנגד גאולה זו ולכן היא נשארת שלימה לפי כי אין אחרים עוד גלות ובוצע ממנה כוונת כנגד אות ד' כי משם סוד הגאולה כדלקמן וכורכס עם המרור לסורות על הפורענות העתיד לבא עליהם כאמור ומס גם כמשחול צפ' והנה עלה זית טרף בפיה אמרס היותו זו כ"י מר מים מיד הקב"ה ולא מחוקים מיד האדם לפי כי סוף היות נעסס מחוק וכן לענין השמן לכן הביאה עלה זית והרמז לבן דוד שנאמר ואני כוונת רענן כי בימיו מתקיים כ"ל ולכן נמי אנו כורכים הלחם עם המרור לומר כי כל זמן זה הוא מר לנו עד לעתיד שיהיה מיד הקב"ה שנאמר יחי פסח בר בארץ בזמן בן דוד וטובלת בחרוסת לפי כי בן יש נאומה

נכפה בעת שפותו ודאי כי לא יועיל לו כלום כי זה יותר גרוע מאד מאשר נמלא בו דעת אמונה לא היה מסכיון לעשות מזה שנאמר גם בלא דעת נפש לא עוב ולא יוכל להמשיך הארות עליונות ע"י מעשיו אדרבה מוסיף כח בסתר אחרת שהוא זקן וכסיל

ולכן לריך לאכול אחר שנתרפא והיה בו דעת להמשיך במלא סוד הדעת לפי שאותה אכילה הייתה בשעה שסיוע פטור מכל המלות והגם שלא היוק לא הועיל ואתה אכילה לא עשתה דווקא למעלה ולא כלום ולא היה שם הוראה לא על ההוה ולא על מה שעתיד להיות : [ג] אכל כחצי זית וחזר ואכל כחצי זית וחזר שכתבו כי שיעור

כזית הוא מן הסורה שבעין הוא כי מאחר שחזל אמרו כל הסורה שמותיו של הקב"ה ומפני כי שמו של הקב"ה הויה נמלא כי שיעור כזית הוא חות' והוא מן הסורה אמנם עדיין ראוי לבאר מהו מן הסורה וגם כי כל השיעורים הם מן הסורה אמנם ראוי להודיע הדבר ברמז כי הנה חזל אמרו נובלת חכמה של מעלה תורה ואיתא בזוהר פרשת שמות אכלו רעים לעילא הנה למדנו ממאמר זה כי סוד האכילה הוא למעלה בסוד הלחם אשר הוא אוכל ר"ל המדה הנקראת הוא הלחם שלו עליה נאמר מאשר שמנה לחמו (בראשית מט) והמדה הנק' והוא משפיע ויחזן מעדני מלך עליון הנקרא מלך העולם אמנם שיעור האכילה הוא כזית בסוד חות' והוא עיקר האכילה בסוד אכלו רעים מ"מ חות' יוד במלואה ימלא בזה שני חלקים ולכן אם אכל כחצי זית וחזר ואכל כחצי זית יאמר שיהי מעטרפין ובלבד שלא ישהה בין אכילה לחברתה יותר מאכילת פרס מפני כי אין נשלים הירוק של חות' יו"ד ונמלא כי לא נשלים חכמית לורך האכילה שאם אין כזית שלם שהוא בחינת חות' יוד אין נקראת אכילה שלימה ואין מחקקים אכלו רעים ואכילת פרס שהם סוד ג' בנים בשיעור נה"י בסוד והאם רוצים על הבנים ולכן פחות מג' כלבוד דמי כאשר יתבאר דרך הסיבה וכאשר אוכל במיתון אין מחקקים שמן כחית לאמשכא שהוא נגידו מחזים עילאין כנ"ל והכן : [ז] מפני שנאמר ליל שימורים הוא לה' לכן אין חייב אכילת מלה רק לילה ראשונה בלבד כי אז זמן הגאולה העתידה ומה גם עתה למעלה גם לכל איש ישראל גאולה תהיה לו כנ"ל לכן חייב אדם לראות בעלמו כאלו הוא יאמר ממלכים בפועל אך בכח יאמר ודאי ואף בלילה הראשון יולא בכזית דאף על גב כי יש ארבע זמנים שראוי לאכול ראשון של מלה שני דהמולא שלישי כריכה דהלל רביעי של אפיקומן מכל מקום יולא בכזית אחד כדלקמן :

הנה

הלחם אשר הוא אוכל ונוסף עוד בסוד אכלו רעים עכ"ל אם בלע מלה יאמר מאחר כי כבר הורה על ייגין הגאולה אבל אם בלע מרור לא יאמר מפני כי כבר נכתב כי המרור מורה מות על רשעי ישראל ועל כותיים ולכן נהי כי לענין פושעי ישראל איפשר שיעשו

תשובה כנ"ל ואין הקב"ה מדקדק עמם שלכן אם בלע מלה יאמר להורות כי אין לורך לדקדק בענין הגאולה בכל האפשר ולכן לא הי' לריך לעשות המרור אבל ומה לעשות כי הוא דין בעת"ג לא יוכלו מלט ולכן לריך להיות ע"י לעיסה הדק הטיב עד כי יתפרדו כל פועלי און דעם מרור בעיני וליכא כי ענין ההבלעה הוא מורה ג"כ כי בלע המות לנח וזה אינו רק לישראל אבל לכותים בזה

הנקמה והמיתה שנאמר בזה כי הנער בן ק' שנה ימות כמשחז"ל כחיב בלע המות לנח וכחיב כי הנער בן ק' שנה ימות לא קשיא כאן לע"ג ולכן לא יאמר ואפי' אם בלע מלה ומרור כאחד שמורה על הגאולה ועל הנקמה הבאים כאחד חפ"י כן לא יאמר מרור רק יאמר ידי מלה מפני דאע"ג שהגאולה בזה בהבלעה ר"ל כחית מ"מ סוף כי לא יגרע דבר מכל הדברים אשר חז"ל הגידו אמנם ידי מרור לא יאמר מפני שהנקמה הוא דבר מוכרח כדאי' במדרש קומי אורי כשהקב"ה בל נחם לבי אמרה להקב"ה איני מתחננת עד שתרפא נקמה בראותם שהיו מחרפים אותי וכו' ואם כדכס בסיב ואכלו אף ידי מלה לא יאמר דאע"ג כי לענין הוראה של הגאולה אין זה מעכב מאחר שכבר יש שם מלה מכל מקום הוראת הייחוד עליון לריך ששהיה המלה לחוד מפורסמת והא ליחי ולכן לא יאמר והיינו מ"ש לפי שאין דרך אכילה בכך היינו בסוד הלחם אשר הוא אוכל דמשמע מינה פרתי אחת כי לריך שיהיה ניכר שהוא לחם וגם שיהיה בדרך אכילה ולא בהבלעה ולכן בענין ההבלעה מותר אבל מוכרח שיהיה ניכר שהוא יותר מאכילת פרס שנה' טוב מראה עינים וכו' כי הראוי יותר ממעשה כמשחז"ל :

[ד] **אבר** מלה בלא כונה וכו' והנה כאשר המוסכם הוא כי מלות לריכות כונה לכן היה מקום לומר כי בסגנון זה לא יאמר ידי חובסו מאחר שאנוסוכו עו"ג או ליסעים אמנם מפני כי כבר הוא ידע שהלילה זה פסח הוא שהוא מורה על ענין הגאולה העתידה ושהוא חייב באכילת מלה כי זה מורה על ענין הייחוד הנעשה בלילה זה שהוא מורה על זמן העתיד שמתקדש שמו של הקב"ה לא אכל אם הוא סבור שהוא חול כי אין בזה ידיעה כלל על ענין הגאולה או שאין יודע כי זו מלה כי בזה אין סיכר שעתיד להתקדש שמו של הקב"ה ע"י כך לא יאמר מפני כי אין שם כונה טובה כלל : [ה] אכל כזית מלה בשעה שהוא

היה קרב חסור לאכול לני שפרי מחפורר אש זרס כחמור שפרי כזר נאחר דחיישין למרלית העין כמשחז' הרשעים מחשכנו עיניס מרלות באשר נחבאר המחמר זס לעיל ומאחר שנהנו של לאכול לני בכל ענין הדומה לזס נאחר ואין להקל בדבר מאחר דליכא מלוא :

[א] הנה נחבאר כי בלי לאכול ד' זחיס א' כזית של

המוליא כזית של מלח כזית של הכריכס כזית של אפיקומן וסרמז שלסס לד' גאלות הנזכר במלרים והללתי ולקחתי וגללתי וסוללתי וסמרו חז' מלכא לקחם לו גוי וכו' ע"כ חוסיות לומר כי בשמו גאלס שקור ע"כ ולכן חלי הד' זחיס סס רומזיס לזס כי הנה שיעור כזית חוס מורה על חוס ד' ככ'ל וד' זחיס סס נרמזיס בד' יודין ע"כ כנודע וסנה אלחנו חוללס זחיס חלי לרמזו כי גאלוס זו היא שקולה כנגד כל הגאלות וכן נמי זמן בגלות היה ד' פעמים כמו

גלות מלרים ולכן נאמר כימי אחרך מארץ מלרים חרלנו נפלחוס ולפי כי כל חוס יו"ד היא כפולס כי במלוי יו"ד חוס כ' לכן בא הרמז כזחיס חלי על גאלוס העתידס ומה גס חוס מורה על הסעודה שעתיד הקב"ס לעשות ללדיקים לעתיד כמשחז' בפ' עורי לפון וכו' והלדיקים חומרים יבא דודי לגנו ויחלל פרי מגדיו והקב"ס מסיב טימסס ולכן לריך לאכול חוסס בהסיבס והנה הסעודה זו יס כס דוגמא לבשר הפסח חוסס בהסס שסיא רבוסס על חלק הריס וסס מגדלס לז מיני כסמות ואוכלת שנאמר וכל חוס סבדס ישחקו סס ויס נמלא ג"כ כסס עוף סיינו זיו שדי שנאמר וזיו שדי עמדי וכן נמלא כסר כל דגיס חוס לויסן ולפי כי סעודה זו סעיקר שלס חוס סודות סחורס שעתיד לומר הקב"ס שלס שמעסס חון מעולס כדלחיסא כוזר לכן נאכל על סשכע רמז כמשחז' י' מיני רעכון כחו לעולס וכו' ואחד לעתיד לא רעב ללסס ולא למל חמס כי חס לסמוע דבר ס' וסנה רעב זס אז חלק לו ומסביעון עמון מדברי חורס ולכן עסס חוס נאכל על סשכע חמסס חון עטון כרכס לפי כי סכרכס חוס לקנות חוסס המאכל כמשחז' כתיב לה' סארץ ומלואס וכתיב וסארץ נחן לבני חרס ומסיק ל"ק כחן קודס כרכס כחן לאחר כרכס חמסס דברים סכחיס כסעודה זו כזר זכו כסס ישראל מלוא כמשחז' למי שלס חכל נכלות וערפוס יחלל כסר חוסס כסמס מי שלס חכל עוף עמל יחלל זיו שדי

[א] הנה נחבאר למעלה ענין חכילת קדשים מכו סרלון לזס לריך להיות כזרס חרס מלד מפני כי כן ענין הקרבן חוס יוסר מענין סכילס דלע"ג כי המאכל סאוכל חרסס ככסר חוס מתקן כזס גוף ככסמס ומעלה חוסס ממדריגת כעל חו לבחי' כע"ח מדבר ככ'ל כענין פ' כי חלוח נפסק לאכול כסר כי נפסס חרסס להיות ססיא עסודס לכן ססחוס לאכול כסר לפריקיס כדי לחקן חוסו ככ'ל חכל ענין הקרבן יוסר מתקן ככסמס ככ'ל ומה גס כי כענין הקרבן היה יוסר סמלחן כדמות חרי על גבי סמזכס ואוכל הקרבן כמשחז' ולכן להיות ענין זס חמור מלד לכן חרוי לכזר מקוס שנהנו שלס לאכול לני בליני פסחיס חון לאכול כלל גזרס שמל יחמרו כסר פסח חוס וסכחכז כזכיר וסייסס נקייס מכו ומיסרלל וכזר נחבאר כוזר כי הדיבור של חיס ייסרללי חוס עושס רוסס כקע רקיעין וסלק לעילל סלכן נאחר הדיבור של חול כשכס שנאמר ודבר דבר וככל מקוס חסור לאכול סס ללוי כלו

כאחד בליסס זס מפני שנרסס כחוכל קדשים כחון וע"י מעסס זס חוס גורס כי כן למעלה נחחו סכרלל במלכות בית דוד כי כס חוס נרמז כחינת סס כדלחיסא כוזר פ' פנחס דף רמ"ח . חז' ז' ככסיס חיונין ז' יומין כני שנה כנוי דסיסרלל דלקרי שנה וכו' הנה מבחר מן המחמר כי סס חוס נרמז סס ולכן ימלא כי סאוכל חוסו ללוי בליסס חזס מחפורר חוסס חס זרס ומחלחו כמדס סנקרלל סס וגלחזיס ממנו סכרלל חמרלל מפני שנרסס כחוכל קדשים כחון לפי כי חסס שעל סמזכס היה חוכל וסורף סכרלל חמרלל חס זרס כדלחיסא כוזר סלכן היה מוסר לככעיר חס כמקדש כשכס ולפי שנרסס כחוכל קדשים כחון מסגבר חוסס חס זרס וסולט כקדוסס ומחלחו כעלס חרסס וחס היה מחוסף חו ססיס חסר ממנו חזר חו שלק כו וסוס מחוזר כי כל חחס מסנה חוס ענין חסרון וכן לא יעסס כסכרלל דקדוסס כ"ז מוסר דליכא למימר שחוס קדשים מוסס הקריבסו נל ולכן חון לחוס שלס יסחלחו מוסס סכרלל חמרלל מחמר כי חון לד לסחלחו כי ליל סמסומר חוס שנאמר ליל סימורים חוס לה' :

[ב] חפי' כסר עגל ועוף כל דבר סטעון שחיסס חסור לאכול לני וכוס ילדק כעטס סכזר כי מפני שחלס של סמזכס היה מכלל חס זרס וכסר נעסס דבר מס דוגמל של הקרבן כחון מחפורר חס זרס וגלחו כקדוסס ומלחר כי חפי' עוף יין

תע"ז . מנהג אכירת צרי בריל פסח ובו שני סעיפים :

[א] מקוס שנהנו לאכול צלי בלילי פסחיס אוכליס מקוס שנהנו שלס לאכול חון אוכליס גורח שפא יאמרו כסר פסח חוס וככל מקוס אסור לאכול שח צלוי כלו בא' בלילה זס ספני שנרסס כחוכל קדשי' כחון ואס היה מחוסך חו שחסר סמנו אבר חו שלק כו אבר וחוס מחוסר חרי זס מוסר במקוס שנהנו : [ב] אפילו כסר עגל ועוף כל דבר סטעון שחיסס חסור לאכול צלי במקוס שנהנו שלס לאכול צלי :

תע"ז . דיני אכילת האפיקומן ובו שני סעיפים :

[א] לאחר גמר כל הסעודה אוכליס ססכס חשמורה תחת חספס כזית כל אחד זכר לפסח הנאכל על חשכע ויאכלנו בהסיבס ולא יברך עליו ויחיה זחיר לאכלו

כאחד בליסס זס מפני שנרסס כחוכל קדשים כחון וע"י מעסס זס חוס גורס כי כן למעלה נחחו סכרלל במלכות בית דוד כי כס חוס נרמז כחינת סס כדלחיסא כוזר פ' פנחס דף רמ"ח . חז' ז' ככסיס חיונין ז' יומין כני שנה כנוי דסיסרלל דלקרי שנה וכו' הנה מבחר מן המחמר כי סס חוס נרמז סס ולכן ימלא כי סאוכל חוסו ללוי בליסס חזס מחפורר חוסס חס זרס ומחלחו כמדס סנקרלל סס וגלחזיס ממנו סכרלל חמרלל מפני שנרסס כחוכל קדשים כחון לפי כי חסס שעל סמזכס היה חוכל וסורף סכרלל חמרלל חס זרס כדלחיסא כוזר סלכן היה מוסר לככעיר חס כמקדש כשכס ולפי שנרסס כחוכל קדשים כחון מסגבר חוסס חס זרס וסולט כקדוסס ומחלחו כעלס חרסס וחס היה מחוסף חו ססיס חסר ממנו חזר חו שלק כו וסוס מחוזר כי כל חחס מסנה חוס ענין חסרון וכן לא יעסס כסכרלל דקדוסס כ"ז מוסר דליכא למימר שחוס קדשים מוסס הקריבסו נל ולכן חון לחוס שלס יסחלחו מוסס סכרלל חמרלל מחמר כי חון לד לסחלחו כי ליל סמסומר חוס שנאמר ליל סימורים חוס לה' :

שעה לריכה שימור מן החילונים שלא יהיה מחזרז בה מאותם מים העשים שנאמר ליל שימורים הוא לה' וכנה לענין הכונע בעלם אדם יכול לסמוך על אותה מלש שאלו בחללה אבל במקום שמשמרים אותה משעת קלירה שהוא מחללה לא מכני ליה באותה חילול

לסבירא ליה שהסעודה לעתיד יהיה ללדיקים גמורים אבל אם עשה חסובה בסוף ימיו דהיינו משעת לישת כזכר לא מכני אלא ע"י גלגול שמגלגל העיסה כאשר יבא במקומו ולענין הכונע ג"כ למעלה מאחר דקים לן במשנה ג' נשים עוסקות בבבא ואיתא בתיקונים אלן תלת טיפין דלאזריקו מאחר עילאה וחס תלת יודין א"כ יש לסמוך על אותה מלש שאלו מחללה שהוא בסוד אותה ג' יודין הנזכר כי בלי ספק כאשר ג' טיפין אלו נמשכים ממילא משמע ששולח טיפה אחרת מלמטה לעומתם

אבל כפי הנוכחים לשמור אותה משעת קלירה כאמור אפי' זכר אחר הכלל דהיינו הלל גמור שכבר נשלמה אוח ה' ז' ב"ג מדות של רחמים הנזכר בכלל לריך ליעול ידיו ויברך המוליד למשמע שהוא עתיד להוליד לחם כזכר כי אז בלחם אין שם פיסולת וקליפה כמו בחטה אלא לחם נקי ואוכל אפיקומן שהוא רמז לאות יו"ד אחרונה כי היא שלימות כל הסדר שנאמר אכלו רעים :

[א] מאחר אשר נכחו כי אכילת אפיקומן הוא יורה על ענין הסעודה אשר יעשה הקב"ה ללדיקו לעתיד ולכן אין ראוי לאכול אחר אפיקומן כלום מפני כי אחר הסעודה זו בא שער עה"כ וכבר אחז"ל עה"כ אין זו לא אכילה ולא שתייה אלא לדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם והם נהנים מזיו השכינה ולכן אין ראוי לאכול שום דבר אצל לשחות מים מותר דאע"ג שאמרו אחז"ל אין זו אכילה ושתייה היינו שתיית יין שכן נאמר אכלו רעים שמו ושכרו דודים וזה כבר נתקיים בשתיית הכוסות אמנם לענין שתיית מים מלינו כינוי להקב"ה שאמר אחי עזבו מקור מים חיים ולכן מותר כל מידי שהוא בדרך שתיית המים :

[ב] מי שישן בחור הסעודה והקיץ אינו חוזר לאכול וכו' הנה אחז"ל בגידו כי השינה א' מששים במיתה וכבר נחבאר כי אחר הסתייה נכנסים בתענוג עה"כ ואין שם אכילה ולכן גם בזה הנשמי כיון שישן והקיץ אינו חוזר לאכול ואע"ג דקיימא לן כי אחר הסתייה עולם כמנהגו נוהג רק כי אין עוד מיתה שנאמר בלע העות ללח לא תקשי לך הלא מפני כי חתייה אחרת יש לבסוף כדאיתא בזוהר פ' לך לך ולכן נמלא חילוק בענין השינה בני חבורה שיסנו מקלמן וכו' הנה

שדי מי שלא אכל דג טמא יאכל בשר לוייתן א"כ כבר הם קטוים אלו הדברים ללדיקים ולכן אין טעון ברכה אמנם יהיה זהיר לאכול קודם חלות כך אחז"ל לילה שרדף אהע"ה אחר המלכים נחלק לר' משמרות חלק למלכים חלק לגדעון חלק לחזקיהו חלק לעתיד

ואחיה במדרש שחי לילות נחנו לרחל ושחי לילות ללחל לילו של פרעה ולילו של סנחריב ללחל לילו של גדעון ולילו של מרדכי לרחל שנאמר בלילה שהוא נדדה שנת המלך והנארה מזה המאמר כי חזי לילה הראשון ללחל וחזי האחרון הוא לרחל אמנם כשנחבאון בלשון מ"ש נתן נתן ר"ל במחנה והבן ולכן להורות כי חתילת הגאולה שהוא העיקר הוא ע"י ציה של רחל כמ"ס פ' נשא צפ' לפני אפרים וצנימן ומנשה עוררה את גבורתך וכו' לכן נאכל קודם חלות ומה גם שלם לה השכר מה שהיתה תחת

המטה משיבה דבר ליעקב כדי שלא תחזיית אחותה לכן בא הרמז בה לחת כזית תחת המפה וכן הגואל גנוח הוא בקן לפור ועתיד להגלות במהרה בימינו : **[ב]** אחז"ל לאחר שאוכלים בסעודה אומרים לאברהם טול הכוס וברך וכו' ולכן הדין מחייב אם שכח ולא אכל אפיקומן וכו' אם נזכר קודם שברך קפס"ג יעול ידיו ויברך המוליד כי כן אז יטי פסח בר בחרץ ומלת המוליד משמע שעתיד להוליד כמשח"ל ויאכל אפיקומן מפני כי גם סעודה זו היא מכלל הגאולה כאמור אמנם אם לא נזכר עד אחר שברך צפה"ג לא יאכל אפיקומן שהרי אחר הסעודה שאוכלים הלדיקים לעתיד הם מצרכים צפה"ג ואין שם עוד סעודה כזכר : ומענין השימור מן המים כבר נחבאר למעלה כי הענין הוא שהחטה רמז לשני דברים אם לענין הלימוד שהם כ"ב אותיות של תורה כמנין חטה ולריך שימור מהמים הדוניים של הילר לא ישלחו על האדם יחמץ ויהיה סיבה לעמא הסורה ח"ו להיות כי ח"ח אין לריך הסררה ושגגות נחשב לו כזדונות כמשח"ל צפ' והגד לעמי פשעם וכו' ואמנם זה השיעור יהיה משעת קלירה שקלר אשר זרע והוא חייב במלות אמנם יש נוכחים לעשות שימור משעת לישת כי זה יהיה אפילו עשה חסובה לבסוף ונשמר מכל דבר דע ג"כ מועיל לו : ועוד יש רמז בחטה לענין המדה הנק' חטה והנה להיות כי היא אוח ה' אמנם אוחיות ח"ט קרובים לה ומתאחזים בה כדאיתא פ' בלק לכן לריכה שימור זה יהיה משעת קלירה הוא מחילת התיקון דעבדי לה אינון מחלדי חקלא אמנם היותר לורך הוא משעת לישת וכבר נחבאר למעלה סוד מה שהיה הכהן עושה שלש מאות שיפה וח"ק בעיטה מאותה

דחרכא פ' ה' תרין פסיות דילה ו' גופא דחרכא הכה נחבאר כי גס בכוסות אלו יש רמז לפורענות שעתיד לבא על רשעים כנ"ל ולכן מכל מקום אין ראוי להפסיק בין הכוסות הללו כדי שלא יפסק מהם הפורענות שלכן חתף מתחילין שפוך חמתך על הגוים וכו' והעיקר לפי שהם כנגד חסן וכלה כנ"ל ולכן אסור להפסיק ביניהם כלל :

[א] הנה כבר נת' למעלה שמתחיל ואומר שפוך חמתך וכו' ואח"כ אומר לא לנו והענין הוא משחז"ל שמדבר בענין גוג ומגוג ואנו אומרים כי לא לנו יעשה הקב"ה אלא לחם כבוד לשמו כמו ש"ס והסתכלתי והסקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וכו' ואח"כ אומר כלל הגדול כי כמו שמתחילה ברא הקב"ה העולם בחדש וזן אופס כ"ו דורות שלא היו ראויים וכל זה בעבור ישראל שעתידים לקבל הכורה ומה גם עתה שראוי לעשות לנו ניסים שהרי נמלא בנו תורה ומצוות ולפי שהיא בחר בנו נמלא שחוק לו הכבוד ואח"כ אומר נשמת כל חי והעיקר

בכל דברי השבחים אלו לרמוז לתכלית השלימות אשר נמלא בלילה זה לכל אדם ישראל בערך יום השבת כשאומרים ישראל נשמת כל חי כמו שמבאר בזוהר פרשת תרומה ומה גם למעלה ניתוסף שלימות בלילה זה כנ"ל כמו שניתוסף למעלה בחינת רוח ונשמת בגאולה מלאים שלכן היתה הגאולה כך ניתוסף ליל פסח בכל שנה ולכן ניתוסף לכל אדם הישראלי ולכן בגאולה שהיה לשמחו ע"י כל המעשים אלו שנאמר לאמר לאסורים לאו כנ"ל והוא ג"כ הוראה על מה שעתיד להיות ולכן מסיים בה הכי יהללך ה' כל מעשיך שנאמר כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' וכו' ולכן חותם מלך מסולל בששכחות ושחה כוס זה בהסיבה כי כן ישראל מסובים לפני הקב"ה בג"ע כנ"ל ולא יבדק נחמיה כי הנה נחבאר שלריך לבוין בכוס ג' להיות פועל כוס רביעי ויש רמז בדבר דמאחר שנחבאר כי בזה רמז לפורענות שעתיד לבא על גוג ומגוג ואח"כ אין הקב"ה שמח במפלתן של רשעים ואם שמה בלא הסיבה לריך לשחות פעם אחרת להורות כי גאולה זו אין אחרים שעבוד ולכן לריך לבדך מפני שהיה דעתו מלשחות עוד ובנראה שלא היה בדעתו לענין זה ואמנם מנכך אח"כ על הפנן דלאו בכל הכסות אלו אין אחרים

יש הפרש בשני פנים האחד הוא כי פרש בין כולם למקצתן וחילוק שני בין נרדמו או נחנמנו כי הנה כאשר קלט מהחבורה ישנו ולא כולם אז הוא מורה על זמן התחיה הראשונה ושם נאמר יקוי אלה לחי עולם וכו' ולכן אע"פ שישנו וחזרו ונעזרו חוזרים ואוכלים לפי כי כן נמי אחר התחיה נמלא אכילה ושחיה בלמוד ולכן אם נרדמו כלם ונעזרו לא יאכלו מפני כי שניה זו מורה על המיתה האחרונה כי כאשר יעזרו משנחם וחיים נכנסים לע"ב ואין שם עוד אכילה ולכן גם כן בזה לא יאכלו ואמנם נחנמנו כלם שמורה על תחיה ראשונה ולפי שהם לדיקים נקרא המיתה להם נחנמנו להורות כי אין שלט בזה מיתה ולכן יאכלו לפי כי כן נמי בלוחם זמן יש אכילה ושחיה בלמוד :

בני חבורה שישנו מקצתן בתוך הסעודה חוזרים ואוכלים נרדמו כולם וניעזרו לא יאכלו נחנמנו כולם יאכלו :

תע"ט. ברכת המזון עד כוס ג' ובו סעיף א' :

[א] אח"כ מוזנין כוס ג' ומברך עליו ברכת המזון ובורא פרי הנפן ושותהו בהיסבה ולא יברך אחריו ולא ישתה יין בינו לבוס רביעי :

ת"פ. סדר כוס רביעי ובו ס"א :

[א] כוס רביעי מתחיל לא לנו וגומר עליו את ההלל ואינו אומר יהללך אלא אומר אחר נמר ההלל הלל הגדול שהוא מהודו לה' עד על נהרות, בבל שהם ב"ו בל"ה. אחר כך אומר נשמת כל חי וישתבחה עד מעולם ועד עולם אתה אל ואנו יאמר יהללך עד מלך מהולל בתשבחות ושותיהו בהסיבה בלא ברכה תחילה ומברך אחריו על הנפן ואם שותתו בלא הסיבה צריך לשתות פעם אחרת בהסיבה ומברך לפני כפה"ג לפי שהיה דעתו מלשתות עוד :

אחר ככל דברי השבחים אלו לרמוז לתכלית השלימות אשר נמלא בלילה זה לכל אדם ישראל בערך יום השבת כשאומרים ישראל נשמת כל חי כמו שמבאר בזוהר פרשת תרומה ומה גם למעלה ניתוסף שלימות בלילה זה כנ"ל כמו שניתוסף למעלה בחינת רוח ונשמת בגאולה מלאים שלכן היתה הגאולה כך ניתוסף ליל פסח בכל שנה ולכן ניתוסף לכל אדם הישראלי ולכן בגאולה שהיה לשמחו ע"י כל המעשים אלו שנאמר לאמר לאסורים לאו כנ"ל והוא ג"כ הוראה על מה שעתיד להיות ולכן מסיים בה הכי יהללך ה' כל מעשיך שנאמר כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' וכו' ולכן חותם מלך מסולל בששכחות ושחה כוס זה בהסיבה כי כן ישראל מסובים לפני הקב"ה בג"ע כנ"ל ולא יבדק נחמיה כי הנה נחבאר שלריך לבוין בכוס ג' להיות פועל כוס רביעי ויש רמז בדבר דמאחר שנחבאר כי בזה רמז לפורענות שעתיד לבא על גוג ומגוג ואח"כ אין הקב"ה שמח במפלתן של רשעים ואם שמה בלא הסיבה לריך לשחות פעם אחרת להורות כי גאולה זו אין אחרים שעבוד ולכן לריך לבדך מפני שהיה דעתו מלשחות עוד ובנראה שלא היה בדעתו לענין זה ואמנם מנכך אח"כ על הפנן דלאו בכל הכסות אלו אין אחרים

הב"ה לעושי כמשחז"ל ולכן על כוס שלישי מנכך ברכת המזון מפני שהרמז של כוס זה גלות שלישי של יון ולכן מנכך עליו כי לאו דוקא על הגאולה הוא מנכך אלא מפני כי בזמן של מלכות יון היה ההיכל בנוי והיו מקדיבין קרבנות כמו שאמרו חכמינו ז"ל יונתי כיון שהיה המזבח בנוי ומקדיבין עליו תורים ובני יונה ולכן בא בזה ברכת המזון וכו' למה שנחבאר למעלה כי ענין של אפיקומן הוא זכר לחתם סעודה שעתיד לעשות הקדוש ברוך הוא לדיקים לעתיד ולכן אחר הסעודה נותנים הכוס לבהרס לבדך וכו' ולכן נמי בא בזה הבהרה באחרונה והוא ע"י כוס של יין אמנם לא יברך אחר כוס זה מפני כי לריך להמשיך הארע ושפע ממנו לצורך כוס רביעי כדלקמן וכבר נחבאר כי כן לריך לבוין כאשר מנכך על כוס זה לפעור כוס רביעי ולא ישתה יין בינו לכוס רביעי לפי שאין ראוי להפסיק ביניהם כי הנה נחבאר כי ארבע כוסות אלו הם הרמז בשם סויה כי בו כוד הגאולה ולכן היו ארבע גאולות כנגד ארבע חיות שבהם גם בהם נדרע מהקליפה כדחיתא בזוהר פרשת שופטים וז"ל פקודא דא לדון בסייף לדון נחמק לדון בסקילה וכו' למאן לסתאל וכו' הס"ד כי רוחה בשמים חרבי הנה על אדום חרד י' רישא

מורה על שלמות האחרון הכללי ולכן אינו מועם אחריו כלום שהנה נבחר כי זה הוא מורה על ע"כ כי אין בו אכילה ושתייה אמנם אין לנו נוסגוס כך אלא הראוי הוא לעשות הכל על הסדר כדי שלא לערעב הכחות עליונים ואם אין מזה משעת קליטה לעשות כל זה הסדר אחת לאחת יעשה כפי אשר חשיג ידו כי כנס מאמר כי אין שם דל חימוץ כל מזה שמברך עליה ועושה הסדר כנס הוא גורם ע"י ענין זה לעורר הבחינות העליונים ולפעול פעולתם כדאיחא בזכר כי כל מעשה הנעשה למטה הוא מעורר שורשו למעלה לפעול כמעשה החמיונים כנ"ל ולכן ממעם זה אין לשנות הסדר באיזה אופן שיהיה לפי שהוא עשה פנס למעלה ומדיע לעלמו בשורש נשמתו ואין זה חיקון אלא קלקול כפי האמת :

[א] התקנה זו היא מוכרחת בעלמא מאמר שאין לו יין כלל לכן מקדש על הפסח כדרך שמקדש ליל שבח על הפסח בזמן שאין לו יין לקידוש ואמנם אם נמלא שם שום משקב זולת היין מאמר שהוא חמר מדינה ראוי לברך עליו ואמנם אין מועיל במקום היין לעורר כן למעלה לפי כי כל דבר ודבר הוא מעורר השורש שלו ולא יספיק הכנס לעורר אל שורש זולתו ולכן ראוי לחזר אחר יין עכ"פ היבא דאפשר ולא יסמוך על דבר זולתו כמכר וכאשר אפשר לו ע"י יין אז כסדר כנס ולא יפחות מהדברים האחרים כל אחד במקומו לפי כי כל דבר מאלו עושה רושם למעלה ומה גם בנפש אדם כאשר נבחר באורך ודבר פשוט הוא כי כל מעשה כמלות הוא עושה רושם בעלם אדם שלכן נוסח הכרס חיקון חז"ל אשר קדשנו במלותיו כנ"ל :

[א] הנה נבחר למעלה בענין הביעור מי שיש לו בחים ברצו וכו' לריך לעשות ביעור בכלם כי כנס איש ישראל איפשר להיות לו כמה בחים אם לעין כנולל

אחריהם מפני כי סוף אף כי היין בוגד ואכל כמה דורות מזמן א"ס וכו' אמנם לעתיד לא יהיה עוד חקלה ממנו שלכן משנה שמו שנאמר יספו ההרים עמים ולכן ראוי לברך אחריו כי זה הוא בסוד יין המשומר בעניניו המשמח אלהים ואנשים :

תפ"א. שרא לשתות אחר ארבע כוסות וכו' ב' סעיפים :

[א] אחר ד' כוסות אינו רשאי לשתות יין אלא מים :
[ב] חייב אדם לעסוק בהלכות פסח וביציאת מצרים ולספר בניסים ונפלאות שעשה הקדוש ברוך הוא לאבותינו עד שתחטפנו שינה :

תפ"ב. מי שאין לו מצה שמורה וכו' סעיף א' :

[א] מי שאין לו מצה משומרת אלא כוית מברך על אכילת סדר ואוכל וכשומר סודרתו במצה שאינה משומרת מברך על אכילת מצה ואוכל אותו כוית ואינו מועם אחריו כלום :

תפ"ג. מי שאין לו יין וכו' סעיף א' :

[א] מי שאין לו יין בליל פסח מקדש על הפסח שמברך עליו המוציא ובוצע ומניה ידיו עליו עד שומר הקידוש ומברך על אכילת מצה ואוכל ואח"כ אוכל שאר ירקות ומסלק השולחן ואומר מה נשתנה וכל ההנדה עד גאל ישראל ומברך על הסדר ואוכל ואח"כ בורך מצה וסדר ואוכל :

תפ"ד. מי שרוצה לעשות הסדר בהרבה בתים וכו' סעיף א' :

[א] מאן דבעי לברוכי בתרי או בתרתא בתי מברך ברישא בביתיה ואוכל כל מאי דצריך ומברך ברכת המזון וחדר מברך לכל חד וחד בביתיה ושתי אינהו בסא דקדושה והאנדרתא ואכלי ירקי ומצה ואיהו לא

[א] כבר נבחר למעלה כי ענין שתייה היינו ע"ד מש"ס שחו ושכרו דודים ואף על גב כי חז"ל אמרו עכ"כ אין בו לא אכילה ולא שתייה הענין הוא על שתיית היין הגשמי כי זה הוא ענין שתייה סתם כדאי בזכר מאן דאית ליה גרבי דחמרא אכילה בעיה כי בעה"כ הוא יין המשומר בעניניו ואמנם לשחות יין מותר מפני כי אחז"ל אותם אלה שנים שעמיד הקב"ה לחדש עולמו מה הצדיקים עובדים הקב"ה עושה להם כנפים והם עפים על פני שמים וכו' וגולי ששורש של המים העליונים אינו נפסק ונוהג חמיד לא היה בעה"ז מים ולכן מותר לשחות מים :
[ב] החיוב של סיפור יליחא מלרים והניסים שעשה לנו אע"ג שהוא מובן הוא מסבוכ כמלות המחויבות לעשות ליל פסח מכל מקום יש טעם לדבר משחז"ל שהשכינה הולכה מבית לבית ומקשיב אותו הסיפור והשנה שאומר איש הישראלי ושמה אז מלבישים עז וכבוד להקדוש ברוך הוא כניכול :

[א] אשר נבחר למעלה בענין המלות כי לענין השמירה יש שהוא נשמר משעת קליטה שחרמו

הוא בסוד אדם הצדיק גמור שלא חטא ויש שנשמר משעת ליתא דהיינו לבסוף ומה גם מורה למעלה היות נשמר השכינה מן הגלות שהם הקליפות ע"י אותם הצדיקים הנקראים מחקלי חלדא או יהיה השימור לבסוף בסוד נערה המאורסה ולכן מי שאין לו מזה משומרת כי לא שם אל לבו לחקן למעלה ולכן גם נפשו לא מעוררה ואינה משומרת מסערה אחרת רק כוית בסוד הנפש בלבד אינו אוכל אותה החוספות אלא לבסוף שבה עד קץ לפי כי כזה הוא

סבול שסוף כנגד העולמות כי כן יש לאדם מקום שם
משחיל עמיד הקב"ה לחם לכל לדיק י"ש עולמות שנאמר
לסמיל אובי י"ש ועוד יש לכל אחד בפרט מדור בכל
עולם מאמר שיש לאדם בחינה נפש רוח ונשמה וכל חלק
מאלו הוא בא מעולם אחר
כנודע מן הזכר והמקוונים
כי חלק הנפש הוא מעולם
העשי וחלק הרוח הוא מעולם
החיות וחלק הנשמה נמשך
מעולם הכריזא ח"כ כל חלק
מאלו מוכרח הוא שיכיר לו
בית מושב שם במקומו וכן
נמי יכיר לו בית בג' הארץ
אשר לכן מתחייב שיש לאדם
כמה בחים ולכן ימלא דין
בגשמי מי שרואה לנדר ברכה
בחס מנדר ברישא בביחיה
וכו' נמי ימלא באופן אחר
הוא משחיל כל המלמד תורה
בע"ז זוכה ומלמד לע"כ
וכן נמי כאשר הדיק נפטר
מן העולם מוליכי' אותו משיבה
לישיבה ללמד תורה שנאמר
ילכו מחיל אל חיל וכו' ולכן
ימלא כי האדם צדי לבדו
במרי או בנחל בחי חס לענין
העולמות שסוף סוף לשם
להניח ברכה ושפע בכל אותם
המקומות ואם לענין הלימוד
שנריך ללכת ממקום למקום
ומשמיע תלמודו שם כרי נאמר
בכל המקום אשר אזכיר את
שמי אבא אליך ובכרחיך גם
בענין הסוף לא יגרע דבר
מאמת מאלה כאשר העלה
הנפש למעלה וסרוה חשוב אל
האלהים אשר נחנה כדאיחא
בזכר כי נפש האדם בוקעת
אורין ורקיעין ועולה למעלה
ולכן צלי ספק כי ע"י מעשה

לא אכיל ושתי בהדיהוושביק להו למגמר סעודתי'

וסברכי אינהו ברכת המזון ואי לא ידיעי יקרא מלה

במלה והדר אויל לביתא אחרינא ועביד חבי והדר

אויל לביתיה וגמר הלילא ושתי בסא דהלילא ואי

בעי לאקדומי להנך בתי ברישא בריך להו ולא אכיל

ולא טעים והדר אויל לביתיה ומקדש ואם ירצה

יגמור הכל בביתו ואחר כך ילך לקדש בביתם

האחרים ולא יאכל וישתה עמהם :

[א] איתא בזהר פרשת

יח' פקודא לאומאה בשמיה

באורה קשוע ומאן דלומי

שבוטה הוא כליל גרמיה בחינן

ו' דרגין עילאין דשמה

דקב"ה אסתכלי בכו והא שיחא

חינן חיכו בר נש דלומי

אומאה דקשוע כליל גרמיה

בכו וכו' שביעא לקיימא שמה

קדישא בדוכתיה וע"ד כתיב

ובשמו תשבע ומאן דלומי

אומאה לשקרא ולמגנא גרים

לסכוא אחר דלא יתקיים

בדוכתיה וכו' שבוטה לקיימא

דרגא דלחחא רוח דשמה

קדישא וכו' הנה ללמד מה

המאמר כי כאשר נשבע שלא

לאכול מאה סחם אז הוא

מאוס לקיים השבועה ולכן אסור

לאכול מאה כליל פסח אמנם

אם אמר שבוטה שלא לאכול

מאס כליל פסח הרי זה נשבע

להרע לבטל את המאוס ולכן

לוקה משום שבוטה שוא ואוכל

מאס כליל פסח שסוף מאוס

עשה מן הסורה ויוכן מדקדוק

הלשון מ"ש דלומי אומאה

לשקרא ולמגנא כי מלת למגנא

הוא זה שנשבע על דבר שאין

יכול לקיימו שהרי הוא מושבע

מסיני לקיים המאוס ולכן לוקה

ואוכל כחמור :

[א] ר"ל א' של פסח גומרין

הכלל בליבור וכו'

תפ"ה. דין מי שנשבע שלא לאכול מצה ובו סעיף א :

[ה] אמר שבוטה שלא אוכל מצה סתם אסור לאכול
מצה כליל פסח אמר שבוטה שלא אוכל מצה
כליל פסח לוקה ואוכל מצה כליל פסח :

תפ"ו. שיעור כוית יש אומרים דהוי כחצי ביצה : תפ"ז. סדר תפירת ערבית של פסח ובו שרשה סעיפים :

[ה] סדר היום ערבית ושחרית ומנחה אומר ג'
ראשונות ושלש אחרונות וקדושת היום באמצע
אתה בחרתנו וכו' ותתן לנו ה' אלהינו את יום חג
המצות הזה את י"ט מקרא קדש הזה זמן חירותינו
יעלה ויבא וחישינו וחותם מקדש ישראל והזמנים
ואם אמר מקדש השבת ותוך כדי דיבור חזר בו יצא
אחרי שהוא יודע שהוא י"ט ואם חל בשבת אומר
את יום המנוח הזה ואת חג המצות הזה וחותם מקדש
השבת וישראל והזמנים ואין אומרים ברכה מעין
שבע : [ב] אין ש"ץ מקדש בב"ה : [ג] שבת לוטר
אתה בחרתנו ואמר יעלה ויבא יצא : [ד] כליל א'
גומרין את ההלל בציבור בנעימה בברכה תחילה וסוף
ובן ליל ב' י"ט של גליות :

שחרית

איחא בזכר פרשת חמור דף ל"ב : וז"ל בגיני כך בד'
עשר מתקני גרמייכו ומעברי חתן מבייניכו ועיילי ברכותא
קדישא וכדין מתעטרי חתן וכלה בעטרי דאימא עילאס
ובני בר נש לאחזאס גרמיה דחיוו בר חורין וכו' וע"ד
חשתי ליליא דא משאר ליליון וצ"ל למעבד שמה כבולה
ולמחדי כהאי ליליא בגין דחיותא ליליא לעילא וחסא וכו' כג"כ
כהאי ליליא דזוגא אסתכח וישראל אסתכחו בשרה דחיותא
עבדין שלימו וכו' ע"ד דחיותא דכלה ושליו דחיותא בגין

המלך אלו אים אישראלי יתוסף בו הארות גדולות ולכן
כאשר הוא יישן כל תוספת האדם חוזר לשורש שלה ומשאר
שע"ז ברכה בכל המקומות אשר הוא שם וכן היא המדה
בכל מקום שהולך למעלה כמ"ס ותשובתו הרמב"ם כי שם
ביתו ושם שפט את ישראל כי שם הוא יעשה הארה
גדולה ע"י אור חזר מלמעלה למעלה וממשיך ברכות גדולות
למעלה כמ"ס ברכות לראש לדיק וכדאיחא פרשת עקר
דף רע"א . וז"ל ועיד אלערך בר נש לשוא רעויה ברו

הסוף חולקא דחשקשו ביה וכו' וסנה נחבאר מזה סמחאמר
כי ל"ל סלל גמור בליל פסח וזה יסיה בניה סכנסת
מעומד כי מה שאנו אומרים בניה אין זה סלל גמור כלל
ומה גם שהוא נאמר למקוטעין ולא יסכן לומר סלל מיושב

מפ"ם סלל גמור ולדיך גמור
אורו בברכס תחילה וסוף כי
בזה נקרא סלל גמור ולדיך
לקרא אותו בנעימה כן אחז"ל
הקורא בלא נעימה קרי עליה
גם אני נחתי להם חוקים לא
טובים ומשפטים כל ימיו
בהם ולכן מי שאינו עושה
כן פוגם שמחה בעליונה
כמ"ס במאמר ונפשו לא חיה
שנאמר לא יחיו בהם ח"ו
וכן ב"ט שני ב"ט י"ט של
גלות כדי להוסיף שמחה
למעלה :

[א] גומריין סלל בברכס
כנ"ל סנה
קריאת סלל הוא לתת שלימות
לכ"י סהלל בנימטריא עולה
חד"י ולכן לדיך לברך להמשיך
לה מלמעלה אורות העליונים
ואח"כ נמשך לה י"ג מזוה
של רחמים כשהוא אומר מן
המזל קראתי יי וזה נכנסים
הקליפות לגמרי הוא משחז"ל
מפני מה קורין סלל זה
מפניכמה דברים ח' הוא מילוט
הלדיקים מניכנס שנאמר אנה
ה' מלטה נפשי ונודע מן
הזוהר שהלדיקים לדיק ולדיק
הם ומלמדים מהקליפה שהיא
גיכנס אשה רעה דאחשק
לגיכנס כמשחז"ל ולכן הספסקה

בו מעין ק"ס והנה בק"ס הענין הוא כי יש בק"ס ד' פרשים
ואינם כמוכות בחורה זו לזו ולכן יש רשות להפסיק ביניהם
מ"מ שאלת שלום אינו נקרא הפסק מפני כי שמו של הכ"ה
שלום ונאמר ויקרא לו ה' שלום וכן הענין סלל כי שאלת
שלום אינו נקרא הפסק שהרי ממשיך מדת השלום אל סלל
אז טוב לו ובמקומו מתבאר הכל ואיחא בספר ילידה עשר
וגא חשע ולכן סללל אפילו י' קורין כאחד : [ג] מויליין
ב' ספרים בראשון קורין ה' גברי הוא מ"ס בזכר פ' תרומה
ה' פעמים אור כתיב במעשה בראשית : ואין מזכירין גשם
מכאן ואילך כך אחז"ל אמר יאע"ה סלילה הנה אולרות
סללים נפתחים בל ואנכרך לפי ה' ולכן אומר מוריד סל"ל

שהוא הסמכת אור ופסע משם כו"ס מג' אומיות יו"ד ס"ה
וא"ו שסם סל בני' לאות ס' סאחרונה :

[א] איתא במדרש כשילאו ישראל מתלרים אל מרע"ס
ספרו בכל לילה ולילה כי ביום חמשים

תפ"ח . סדר תפילת שחרית שר פסח ובו ג' סעיפים :

[א] שחרית נכנסים לב"ה וקור' הזמירות של שבת
ומתפללין תפילת שחרית וגומרין ההלל ואין
מפסיקין בו אלא כדרך שאמר בק"ש באמצע שואל
בשלום אביו או רבו ומשיב שלום לאדם נכבד שנתן
לו שלום ובין הפרקים שואל בשלום אדם נכבד ומשיב
שלום לכל אדם ואם פסק באמצע ושחה אפי' לגמור
את כולה אינו צריך לחזור אלא למקום שפסק :
[ב] בהלל אפי' י' קורין כא' : [ג] מוציאין ב' ספרים
וקורין בראשון ה' גברי בפ' בא מן משכו עד מאריך
מצרים על צבאותם ומפטיר קורא בב' בפ' פנחס
ובחדש הראשון ומפטיר ביהושע בעת ההיא ומתפללין
תפילת מוסף ואין מזכירין גשם מכאן ואילך וכן
פוסקים משם ואילך מלשאל בברכת השנים :

תפ"ט . סדר תפילת ליל שני שר פסח וספירת העומר ובו י' סעיפים :

[א] בליל ב' אחר תפילת ערבית מתחילין לספור
העומר ואם שכח לספור בתחילת הלילה הולך
וסופר כל הלילה ומצוה על כל אחד לספור לעצמו
וצריך לספור מעומד ולברך תחילה וסופר הימים
והשבועות כיצד ביום ראשון אומר היום יום אחד
לעומר עד שמגיע לו' ימים ואז יאמר היום ז' ימים
שהם שבוע אחד לעומר וביום השמיני יאמר היום
ח' ימים שהם שבוע אחד ויום אחד וכן עד שיגיע
ל"ד יאמר היום י"ד לעומר שהם שני שבועות וע"ד
ז'

כך כתיב וברדת הטל על המזבח לילה וכו' ואימתי נחת
האי טלל כד קריבו ישראל לפורה דסיני כדון נחית ההוא
טלל בשלימו ואחדכו ואחשקא וזממתן מנייכו ואחשכרו
בזה במלכא וקבילו אורייתא וכו' ת"ח כל בר נש דלא מני
חושבנא דא אינון ז' שבחות תמימות למזכי לדכיות' דא לא
אקרי טהור וללא בכלל דטהור הוא וללא הוא כדאי למאוי
ליה חולקא באורייתא וכו' וסם נאמר למה ספירה זו לאשכח
ולא לנשים ולמה הוא מעומד וז"ל ובגין דהלן יומין יומין
דעלמא דדכורא לא אחמסר חושבנא דא הלא לגברי
בלחודייהו וע"ד חושבנא דא בעמידה אינו ומילין דעלמא
תתא בשיכס ולא בעמידה ורזא דא ללותא דעמידה
וללותא

למיקס על גבס חטם קריצת גרמה לקרצנא ע"י דכנסא רבא ודאי כסודס היא ונקתה וזרעה זרע ואוסיסת חילא ורמימו לגבי בעלס חטם זנוים עזקת מן מקדשא דלא למקרב לגביה דאלמלא כסודס זמנא דאשח חיל אבדיקת

לגרמה אחתקריצת לגבס אחתכידת מעלמא וע"ד לא בעא לקרבא אל מקדשא וערקא מניס ואשחארו ישראל זכאין בלא ערוביזא אחרא לגבי רזא דמסימנותא רזא דסתרא דא תרמין אחתן וכד ארמס דא לגבי דא בבדיקו דילס זכנס בטניה ופלה ירכה דהא בבדיקו דאשח חיל סמא דמותא לאשח זנוים וכו' הנה מבואר מזה גודל הסועלת הנמלא ע"י קרבן העומר ולכן היה שעורים בקרבן הסוסס חס היה אחר הבדיקה של החמץ והביטול דס"א ולכן נאשר החדש מן הסורה עד שמקריבים העומר מפני כי החדש מורה שהאריך הוליא דבר חדש ולא נכון להיות זה עד אחר הקרבת הקרבן כי הנה נאמר כי לאחר שנקתה אז וזרעה זרע כאמור :

[א] **אחר** שנבחר כי כל ענין חג הפסח

הוא סובב על ב' קוטבים הא' הוא הרחקת המן לסכניס ס"א ולהוליא אוחס מחוץ כל סטרא דקדושה ככמה דברי' שהסקינו חז"ל ולעשות יש מהס בענין הכליס ומהס בענין הכתיס ומהס בעלס אדם בענין של האכילסכ"ל ולקנס כזס הענין שהוא הקריאס בחורה אשר הסקינו חז"ל בימי הפסח הס

מיוסדים על ענין זה והיינו הס' שנחנו חז"ל בנוסס דבריחס להעיר לב האדם לתקן מעשיו זה ילא ראשונס הס' משך חורא הוא משחז"ל אס פגע כך מנוול זס משכסו לבית המדרש ולפי כי עיקר העון הנמלא ביד ישראל הוא מעשה העגל כנ"ל לפי שנתערב חטא ח"ס לכן זס העון היה הגורס הראשון לכל הדברים הרעים לכן בא הכינוי לשור המוכר חס הוא לענין הטולל ממנו נקח לפרטיס להיות האדם מושך ילרו כי הוא גמשל לעגל לחורה ולעבודס אמנס בענין זס

ולאוס דמיוסב עכ"ל ומאחר שפיקר הספירה לריך להיות בילס : לכן אס סעו ביוס המעון וברכו על ספירת העומר לריך לחזור ולספור כשחשך כי אז הוא זמן הספירה כאמור זמן הבדיקה לאשח חיל :

[ד] **להיות** ענין הספירה

זו מן הספירה לכן לריך ליזהר מאד כס ולפי כי בין השמשות הוא ספק לילס לכן מי ששאל אוסו חבירו בין השמשות כמה ימי הספירה לא יאמר לו כך וכך כדי שיוכל לבדך אח"כ כאשר יספור אמנס אס הוא מבט"י מאחר שהוא יוס ודאי אין ככך כלום : כבר נתבאר למעלה מ"ס בזהר כל בר נש דלא מני חושבנא דא חינון ז' שבתות תמימות למזכי לדכיותא דא לא חקרי טיור ולאו בכלל דטיור הוא ולאו הוא כדאי למחוי ליה חולקא באורייתא והנה מכלל מאמר זה נלמוד ב' ענייניס ראשונס מאחר שאומר דלא מני חושבנא חינון ז' שבתות תמימות למדנו מזה כי לריך להיות מונה כל יוס ויוס ע"י ברכה כדי שיהיו ז' שבתות תמימות ולכן אס שבת ולא בדרך בא' מן הימים אין יכול לספור עוד ע"י ברכה ואין נקרא תמימות ומה גס אצ"ג סספר תחילה עס הציבור ואח"כ לא בדרך הרי נאכד ממנו הספירה ע"י ברכה ואין נקרא תמימות : [ט] ליל שבת וליל י"ג מברכים וסופרים וכו' הנה ענין זה הוא ענין הנוגע לאורך הציבור אמנס היכא את דבר ה' יתבונן לבדך ולספור אחר שיראס

ג' ככבים קטנים כי אז הוא לילס גמור וכבר נתבאר כי ספירה זו היא חיקון לנפש האדם ובכל שנה ונוסף הארס בנפשו : [י] ענין איסור החדש נלמד הטעם ממ"ס בזהר פ' אמור דף ל"ז פקודה דא לקרבא קרבן העומר קרצנא דא כולא חיסו בדבקותא עילא וחתא מטרוניחא וכהנא כחדא חזין עומר דא מקרבין ישראל בדכיותא דילהון והסו קרצנא חיסו מן שעורים ודא אחתקריב למיעל רמימו בין אחתא געלס אשח זנוים אחתקרת גרמה בבדיקו דלא יכלת

ת"צ סדר תפלת יום ב' ותפלת חור שר מועד ובו ט' סעיפים :

[א] ביום ב' קורין בפ' אמור שור או כשב או עז עד סוף הענין ומפטיר קורא כמו ביום ראשון ומפטיר במלכים בפסח דיאשדיו מוישלח המלך עד ואחריו לא קם כמותו : [ב] יום ג' שהוא חולו של מועד

מיוסדים על ענין זה והיינו הס' שנחנו חז"ל בנוסס דבריחס להעיר לב האדם לתקן מעשיו זה ילא ראשונס הס' משך חורא הוא משחז"ל אס פגע כך מנוול זס משכסו לבית המדרש ולפי כי עיקר העון הנמלא ביד ישראל הוא מעשה העגל כנ"ל לפי שנתערב חטא ח"ס לכן זס העון היה הגורס הראשון לכל הדברים הרעים לכן בא הכינוי לשור המוכר חס הוא לענין הטולל ממנו נקח לפרטיס להיות האדם מושך ילרו כי הוא גמשל לעגל לחורה ולעבודס אמנס בענין זס

זה עלמנו נמלא טעמה להליץ טוב על ישראל ולכן נתקן לקרות פ' זו וזה נלמד ממשחול למטרונוס שילא עליה שם רע וכו' בדק המלך ולא מלא ממש מה עשה המלך עשה סעודה גדולה והוסיף האים יהוא בראש המסוכין להודיע שאין שם ממש כך בדק הקב"ה

כי ישראל מוללי מאותו עון שלכן נאמר אלה אלהיך ולא אלהינו להודיע שהגדים עשו אותם ולכן עשה שיהיה שור ראש לכל הקרבנות והיינו לענין סור מרע שנקנו פ' זו ואמנם גם יש בזה הסי' לנדר לענין ועשה טוב הוא מ"ש בזהר פ' פנחס דף ר"ן : ו"ל מאי משכו כמאן דמשיך מאתד משכו יומין עילאין לגבי יומין תתאין יומין עילאין שס"ז כחושבן מש"כו יומין תתאין זמנין דאיונין שס"ה ובזמנא דתנחומא סליקו למכוי חיוני יומין שס"ה כחושבן מש"כו חסר חד משכו יומין עילאין לגבי יומין תתאין למכוי כליו כחדא בחיבורא חדא וכו' הכה מבוחר מזה המאמר הסועלת הנמלא לסערה דקדושה בקריאה זו ולכן תיקנו חז"ל הסי' בלשון חרנוס להורות הכונה לס"א ע"ד הג"ל כענין כל חמירא הנחקן

בלשון חרנוס ולפי כי לשון חרנוס מאים חיו כדאיחא בזהר פ' וירא ולכן מתעוררים מלאכי השרת לרחות הקליפה כדאיחא פ' תרומה כ"ל ולפי שנאמר וימירו את כבודם בחבנית שור הרי נתחלף ע"י המעשים אשר נעשו בזמן הפסח לענין אחר כ"ל ועוד נחנו סי' קדש בכספא כלומר כי הנה כל עיקר העון הנמלא בישראל היה לפי שנאמר וישמן ישורון ויבצע ולכן בסי' זה מדע למה נאמר וגם קדש היה בארץ לפי כי וכסף הרבתי לה ולכן יש לאדם להחליף במעשה הטוב ולהיות מקדש עלמנו אים הישראל ע"י הכסף ע"ד משחול כסף מקטר ממזרים אמנם זכו מ"ש בזהר פ' תרומה דף קכ"ח : ו"ל אשתדלותא דאורייתא כל מאן דבעי זכי בה אשתדלותא דקב"ה למדע ליה כל מאן דבעי זכי ביה בלא אגרא כלל אלא אשתדלותא דקב"ה דקיימא בעובדא חסיר לנפלא ליה במגנא ובדיקייא בגין דלא זכו בההוא עובדא כלל לאמשכא עליה רוחא דקדושה אלא באגר שלים בספרא דחרשי וכו' כל מאן דבעי לאשתדלא לאעבדא מניה רוח מסאבא ולאכפייא רוחא אחרא ההוא עובדא דבעי לאשתדל' ביה ציי למקניה ליה באגרא שלים בכל מה דיבעון מניה

מועד ערבית שחרית מנחה מתפלל כדרכו ואומר יעלה ויבא בעמידה ואם לא אמר מחזירין אותו וכן מזכירו בברכת המזון ואם לא אמרו אין מחזירין אותו ובמוסף מתפלל כדרך שמתפלל במוסף של י"ט : [ג] נוהגים שבי"ט אומרים את י"ט מקרא קדש הזה : ובחולו של מועד אומר את יום מקרא קדש הזה : [ד] כל הימים של חז"מ וב' ימים אחרונים של י"ט קורין את ההלל בדילוג כמו ב"ח סי' הפרשיות של ח' ימי הפסח משך תורא קדש בכספא פסל במדברא שלח בוכרא וזה הסדר לא ישתנה כי אם כשהלל פסח ביום ח' שביים נ' שהוא שבת קורא ראה אתה אומר אלי שהוא פסל וביום א' ב' ג' קורין קדש בכספא במדברא : [ו] ובכל ימי ח"ה וב' ימים טובי' אחרונים קורין בספר ב' בקרבנות המוספין שבפנחס ומתחיל וחקרבתם עד סוף פסקא : [ז] בליל י"ט האחרון מקדשין על היין ואין אומרים זמן : [ח] מפטירין פיוס ד' וידבר דוד וביום ח' עוד היום בגוב לעבוד : [ט] שבת שחל לחיות בח"ה ערבית שחרית מנחה מתפלל כדרכו של שבת ואומר יעלה ויבא בעבודה ובמוסף אומר סדר מוסף יום ח"ה אלא שמזכיר של שבת ואומר ותתן לנו את יום השבת הזה ואת יום חג המצות הזה וכן אומר את מוספי יום השבת הזה ויום חג המצות הזה וחותם מקדש השבת וישראל והזמנים ומפטירים היתה עלי :

במצאי

וכו' הכה למדנו מזה המאמר כי ענין מעשה המלוה אשר הוא נקנס בכסף מלא הוא גורם ב' דברים ראשונה הוא מכניע ס"א ומתרחק ממנו ונוסף עוד כי הוא מתקדש ע"י המעשה ולכן חזל נחנו סי' לדבר זה קדש בכספא ר"ל כי ע"י מתן דמים גורם ייחוד עליו כענין המקדש בכסף גם האדם מתקדש ע"י כסף שנותן במעשה המלוה כזכר וע"י כן כללות ישראל זוכים שנה' קדש ישראל לה' ונוסף עוד במעשה הדקה שנאמר אס כסף תלוה וע"י ליון תפרה ושנים בלדקה : ועוד נחנו סי' פסל במדברא כלומר כמו שמחליט פסלו הדיבור של אכזי ולא יהיה לך ע"י הדיבור שחמרו קוס עשה לנו אלהים אחד שנתקדשו לשמים שנאמר וקדשתם לח"כ פסלו הכל במדבר ע"י דיבור ולכן לרץ להיות זכיר האדם אפי' דיבור דחול כמשחול מאי ואומר וכי סימא במילי דעלמא לא ת"ל ודעת שפתי ברור מללו ולכן יאמר דאע"ג שמקיים האדם כל המצוה ונתקדש ע"י לימוד הסורה נפח ומעשה המלוה בכסף מלא אחד כלותו מעשות כל אלה הוא פוגם בכל אס מדבר דיבור רע שנאמר ולרשע

אמר ה' מה לך לספר חקי וכו' ואיחא בזהר פ' פקודי המטקף פיו ע"י דיבור כמה מלאכי חבלה יורדים ומטמאים אותו ומטמאים תורתו ולכן מזכירים חז"ל בסי' זה פסל במדברא כאמור ולכן בא הסימן לח"כ שלח בוכרא ר"ל כי שנה שלח אמר ה' אותו ובכבוד שבאדם יאמר הנמלא בן ראשון מעשה שגורל שנאמר לפסח חמאת ריבן וכאשר כך יעשה האים הישראלי הקב"ה מודד לו כך מדס כנגד מדס כי שנה שלח אמר ה' את הבכור בן השנואס כדאיחא בזהר פ' אמור דף ע"ב : ו"ל כי כלתו היא כלה ממש דכתיב אחי מלבנון כלס ותאמר מה חסן לי חכא אלי השפא כלס בע"י תכשיטא ויאמר אכזי אשלח גדי עזים למלכא דהוס ליה ברא מאמכו חדא ואזיל כביכליס דמלכא אמר מכאן ולהלאה אשר ואחרך לברא דאמרו מסיכלא דילי כך נמי חכא אכזי אשלח גדי עזים וכו' הכה הדבר מבוחר כי יגרש ה' ישמעאל בן הספסח מארץ ישראל ואח"כ יוליא מן הגלות אמר הנה לישראל שנה בן בכור ודאי שנאמר בני בכורי ישראל הכה נחבאר ענין הפרשיות ולענין ההפטרס היתה עלי הענין הוא לפי שגאולה תהיה בפסח כדאיחא פ' משפטים

משפטים ונאמר כימי לאסך מארץ מזרים וכו' ואח"כ בא ענין הסתחב לכן מפטירין בחמיית מתי יחזקאל כי זה הוא לאות לבני ישראל על ענין הסתחב שנאמר לכן אני פותח את קברותיכם עמי ובעליתי אחסם אל אדמת ישראל :

[א] הנה ענין הסבדלה
במקומו מתבאר
ואמנם ענין הסבדלה הוא תיקון לחטא ח"ס שנחבא למעלה שחטא במעשה בעץ הדעת ונחטא ג"כ במחשבה כחכר צוטר סובא למעלה ולפי כי ישראל שבו על עון אכזרם כמשהל כפ' והמם כארס עכרו ברית לכן תיקנו חז"ל כי צברכס זו שאלו שואלים מסקכ"ס דעת יהי' לסוכה ולריך לסבדיל בין משבת ליום ומן י"ט לחס"מ לפי שכמו שביום השבת יתוסף הארס נפש יתירה כך יתוסף בו קדושה ביום עכ"ס וכדליתא בתיקונים דף י"ז וז"ל וזיומא דשבתא וחדשא

תצ"א. סדר ההבדלה במוצאי י"ט ובו שני סעיפים :

[א] במוצאי י"ט בין במוצאי י"ט לחול בין במוצאי יום טוב לחולו של מועד מבדיל בתפילה כמו במוצאי שבת ומבדיל על חכום כמו במ"ש אלא שאינו מברך. לא על הגר ולא על הבשמים : [ב] י"ט שחל להיות במ"ש אומר באתה בחרתנו ותודיענו :

תצ"ב. תענית בה"ב אחר המועדים ובו סעיף א :

[א] יש נוהגים להתענות שני וחמשי ושני אחר הפסח וכן אחר חג הסוכות ומתנינים עד שיעבור כד חרש ניסן ותשרי ואז מתענים :

נוהגים

אך שמרים ימלו ישפו כל רשעי ארץ (תלים ע"ה) וסמך לים ואני אגיד לעולם דבר זה מעכשיו אמנם יש הפרש כי במולאי שנת שמסלק מן הארס נפש יתירה אומר ברכה על הבשמים להשאיר קלת הארס על הארס ועל העולמות אמנם ביום חין באתו תוספת כדאי להשאיר ממנו רק אס הוא י"ט הרי נמלא תוספת ולכן חין לבדך על הבשמים ולענין ברכת מאורי האש דבר פשוט הוא לפי שבשבת מסתלקים אורם ממנוים עליונים הנקרא מאורי אש ושולמים ממנוים הנקרא מאורי אור כדליתא ביוצר ולכן כשחוזרים במ"ש מזכרים מאורי האש וזכר לדבר לפני ימים ימין כדאי' פ' ויקהל אבל ביום חין מסתלקים ולכן מבערים אש ולכן חין לבדך מאורי האש : [ב] ולפי שריך לומר סבדלה בתפילה מטעם ה"ל ולכן י"ט שחל להיות מ"ש אומר ותודיענו באתה בחרתנו כזכר :

[א] ז"ל דין יהיה לאותם המתענים בציבור אבל ליחיד הרוגה להתענות אחר המועד ימים ריזים או שני וחמשי ושני חינו לריך להתמין עד שיעבור ניסן ותשרי שיוחיד בכל שעה שירגה להתענות הרשות בידו ואין אומרים לאדם המתן מלעשות תשובה כי לא ידע האדם אם עמו אבל לענין המתענים בציבור חין ראוי להם לעשות כן וחיתא ביוצר פ' בהעלותך דף קכ"ב . וז"ל פקודא למעבד פסח שני וכו' אי רזא דפסח רזא דמסימנותא דישאל עאלין בם שלטא בניסן וכדין יהיו זמנא לחדווא חין עאלין חליל דלא יכילו או דלסתאבו למעבד בירחא תניינא דהא חטבר זמנא חלא כיון דכ"י מתעטרא בעטרהא בניסן לא חטברא כחירא ועטרהא מנה ל' יומין וכל חינון תלחין יומין מן יומא דנפקו ישראל מפסח יתבא מעריותא בעטרהא וכל חילאא בחדווא וכו'

והמנהל לתפלתו לקבלת רוחין וזכרונם נפשו לזכרון וכו' הגם מבורא מזה כי גם ביום יש נפש יתירה גם ביוצר פרשה פנחס דף רמ"ב . וז"ל חלי חיוי נשמה יתירה לכל ישראל בשבת ויומין ענין עכ"ל ולכן לריך לסביל פנים דלא גרע מר"ה שנאמר מדוע את הולכת אליו היום לא חדש ולא שבת מ"מ יש לדרוש מלת מדוע מדלא קאמר למי היינו לרמוז כי כן נמי במועד חייב לסביל כי מלת מדוע היינו לחיות מועד אמנם בלי ספק כי יש הפרש גדול בין זה לזה והוא בערך העלויות של העולמות כך יהיה התוספת ולכן מ"מ לריך לסביל אמנם בראש חדש התוספת הוא מועד וגם כי הוא בשעת התוסף בלבד כאשר יבא במקומו ולכן חין לודק לומר בו סבדלה ומה גם כי עיקר הסבדלה היינו כדי להמשיך מאותו תוספת על העולמות גם על הארס כאשר יסבך במקומו בע"ס ולכן חין לומר סבדלה ביום אמנם בשבת וי"ט לריך לסביל לפי שהם נודע כי הארס ע"י חטאו מסתלק ממנו בשמחה ככל ולא יתאר בו זולת חלק הכסף אמנם מ"מ חין לומר כי החוטא יחשב לישמעאלי דלא ראי זה כדליתא לפי כי הכסף של אים ישראל ינמך מחלק הקדושה ומש"ס הן כל הנפשות לי הכס (יחזקאל י"ח) שהפ' קשה כי מי לא ידע הדבר הזה ומלת הן חפל מבלי מלת אמנם כונת הפ' להגיד כי אחר השבת הנזכר בישראל הן עס לבד יסכון אשר חז"ל אמרו כי כמו שאותיות הן נפרדות ואין להם בן זוג כך ישראל חין להם בן זוג ולכן יאמר כי שבת של מלת הן הנמלא בנפש הישראלית חט"ג שחוטאין לי הכס בנפש האב שלא חטא בנפש הבה החוטא היינו כונת חז"ל במאמר חט"ג שחטא ישראל שנאמר בני משחיתים אפי' עמ"י משח"כ בנפש של ישמעאלי ולכן כאשר

וכו' הכה מבואר מדברי המאמר כי יש שמחה גדולה למעלה בכל חדש ניסן ומה גם ממנו נקח לחדש תשרי ולכן ראוי לעשות חגיגה ליכור בו ולא לקרוא פרשת ויחל לאמנם היחיד כי אין מעשיו מפורסמים והוא טועה חיקון הכס שיחשבה בניסן אין עשה העדר למעלה ומחקן נפשו ונראה לו :

[א] הנה נח' למעלה מעין הספירה של ימי

העומר כי כן לזה מרע"ה לישראל להיות מונים מלילה שילאו ממארים אחר להם חספרו מ"ט יום וזיום החמשים הקדוש ברוך הוא הוא נותן להם את הסודרה אמנם לענין מה שנוכחים שלא ישיא חשה בין פסח לעצרת עד ל"ג לעומר מנהג זה חדש הוא בקרב ישראל מפני כי המה ראו שלא היו מסתפרים בימים הללו חשבו בדעתם כי עיקר

הדבר הוא מפני האבל לפי כי אז מתו כ"ד אלף תלמידים דרבי עקיבא ע"ה אמנם ליודעי חן אשר כל דבריהם הם עושים לעטם וסיבה חמית' עיקרית ועליונה מה שאין מסתפרים בימים הללו אינו מפני האבל זה אלא מטעם וסוד גדול והענין כי נתבאר למעלה כי בליל פסח אחר אדם הראשון לבניו הכה היללה הזאת עתידים ישראל לעשות זבחים לכן באו ועשו קרבנות ובו זיום הקריב כל אחד מהם קרבן ולפי שלא נתקבל הקרבן של קין נתקבל בחייו וסרג אותו בעצרת והיינו חמשים יום וזהו לסדרת ר"א כי בניסן נברא העולם אמנם אחז"ל קץ לדברי ר"א ובין לדברי ר' יהושע כי בתשרי נברא העולם לא עשה הכל בעולם אלא חמשים יום ואמנם כבר פירש הרב האלהי מורי ז"ל כי אי אפשר שנחלקו במליחות ר' אליעזר ור' יוחנן אלא מר אחד חדא בצריחת הנפשות ומר מדבר בצריחת העולם והאדם ושיניהם נדקו יחדיו נמאל כי לעולם הימים שבין פסח לעצרת הוא ענין הנוגע לנפשות אמנם לא דברו בו הראשונים להיות כי אין ראוי לגלות סודו ורוב ההמון אין מקיימין הדבר וכבר אחז"ל אם רוב הליכור יכולים לעמוד בו מופנז ואם לאו לאו הרי נאמר ואותי אחס קובעים הגוי כלו ואם לאו לאו ואמנם מעולם לא נעלם מעין השקידים שלומדים בזוהר כי אין הטעם של העומר וספירתו מפני תלמידיו נ' עקיבא וכדי שלא להוליאך חלק החבונן מ"ט בזוהר פ' נשא דף קכ"א: וז"ל אבל האני נזיר בגין דאחפרש מהאי סערא אקרי קדוש ולא טהור בג"כ כתיב כל ימי נדר נזרו וגו' אשר יזיר לה' קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו משום האני דכתיב שער רישיה כעמר נקא דבהאי דמי לכוונה ולעילא אחר רב יהודה בר רב בשערי מנוח אשתמודע דאיהו קרישא דכתיב קולותיו תתלילים תאני ריש אלמלא ידעי בני נשא מאי קאמרי ביהאי שערא וברוא דיליה הוו אשתמודען למאריסון כמה

תצ"ג. רינים הנוהגים בימי העומר ובו ארבעה סעיפים :

[א] נוהגים שלא לישא אשה בין פסח לעצרת עד ל"ג לעומר מפני שבאותו זמן מתו תלמידיו ר' עקיבא אבל לאדם ולקדש שפיר דמי ונישואין למי שקפץ ובנם אין קונסין אותו : [ב] נוהגים שלא להסתפר עד ל"ג לעומר שאומרים שאז פסקו מלמות ואין להסתפר עד יום ל"ד בבקר אלא א"כ חל יום ל"ג ע"ש שאז מסתפרין בו מפני כבוד השבת : [ג] יש נוהגים להסתפר ר"ח אייר ומעלות הוא בידם : [ד] נהנו הנשים שלא לעשות מלאכה מפסח עד עצרת משקיעת החמה ואילך :

ביום

דאיהו ברוא דחכמא עילאה וכו' ואיתא באדרא רבא דף קל"ז וז"ל מחללא תניינא נפקי חמשין מבוטין ואחשכין שערי מאינון מבוטין במשיכותא ואחשכין חילין דחליין וכו' ועסה הכי מודיעך כי מאלו חמשין מבוטין נמשכין כל השמור של ישראל כל אחד משער כפי שורש נשמחו ומפני כי כך אחז"ל חמשים שערי ציונה נבראו בעולם וכלם נחנו למשה חוץ מאחת שנאמר וחסרסרו מעט מאלהים ולכן אחז"ל שקול משה כנגד כל ישראל ונדע מן החיקונים כי שורש מרע"ה הוא הכל לכן היה רעש לאן ונחקנו הימים שחיה הכל חמשים יום ונחנה חורה על ידו ולפי כי בליל פסח אמרנו הלל גמור ואז נמשך השפע של י"ג מדות רחמים שמחלין מן המלך קראמי ים וכו' כמזכר באדרא רבא

כן משם ואילך נמשכים חמשים שערי ציונה למטה בלוחם שבע שבתות כנ"ל ומשם חנו ממשיכים הארץ עליונה כל איש ישראל כל אי' כפי שורש נשמחו כאמור וזה יהיה ע"י ליכורות של השערות עליונים שכנגדם חנו מגדלים השערות בלוחם הימים ולכן אין חנו מסתפרים בלוחם הימים כדי להמשיך עלינו אור עליון מלוחם השערים דוגמא אל הנזיר שנאמר בו כל ימי חרו קדוש הוא לאלהיו ואל תסמה איך מאחר כי מזמן ארע"ה היה הדבר זה למה לא נתגלה החבונן כמ"ס על ענין אותיות מנפך שכחוס וחזרו וייסדוס כי לרוב הגלות חנו לעולם חרבן נסחם סודות הסודות ונעלמה מעיני כל חי אמנם מזמן הרשב"י החחילם להסגלות החכמה בהסכמה אלהית ומה גם עסה ואיתא בזוהר פ' פנחס דף רל"א. דבר יום ביומו מהו אלא הכי חרי יומין דר"ס אמאי ב' יומין בגין דאיוון חרי בי דינא וכו' ועל דא לא הוו ידעי בבליא רוא דייבא ויללוחא דחרווייהו אלעריכי וכו' ואין ידעי ועבדין חרווייהו וכלא נפק לאורח קשוע הכה מבואר מדברי המאמר כי הבבליים להיות שלא היו יודעים היו עושים חרופה ושברים מספק והרשב"י ובני א"י שהיו יודעים היו עושים שחיה דהכי אלעריך ומכאן אבין לכמה עניינים אל יהיו בעיניך כחדשים אלא כי מפני ררם הגלות נחשלו הדברים כאמור ועסה נחנו להסגלות ואם מעט הם בערך האורך אמנם יש מקור לישראל ישוב ירחמנו ישלח לנו מורה נדק להגיד את דבר ה' ואע"ג כי בזוהר נאמר טעם אחר לענין זה כאשר תחבונן אותו הטעם אינו זולת לענין מ"ט ימי הספירה אמנם אינו מדבר על ענין הספירה וגדל השער ושם נאמר פ' אמור דף ל"ז וז"ל פקודא דא לספור העומר הא חוקימא ורוא דא ישראל אע"ג דאחדנו למעבד פסח נפקו ממסאכו ולא הוו דכין ושלמים כדקא חזי וכו' באחשא דנפקא ממסאכו וכיון דנפקת מחמן ולכלא

עלמם דל' ב' ביטול יל'ד ועל דא לא כתיב ב' חטאת כשאר זמני' דכתיב כהו חטאת לה' וכדין כל נהרין חתכנשו לחטת חיל ובג' עמרם שבועות ול' כתיב כמה חינון חלא ככל אחר דאחמר סתם שמה גרים דחינון מן שבע וכתיב שבעה שבועות חספור לך אחאי כתיב שבועות בלחודי חלא הכי חילעריך שבוע' סתם לאכללא עילא וחטא דהא ככל אחר דחלין מתערין חלין חוף הכי מתערי עמחון וכו' נמלינו למדים כי שם שבועות הוא מורה על שלימות הגמלא ביום זה בכל המדרגה' שהם שבע' שבעה ולענין סוד הספ' מחבא' ממה שאמר צוהר פ' פנחס דף רנ"ט. וז' וזיום הביכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה' לחון חינון ככורים דשכינתא ובעובדין דילכון חיליו אהחדשת וכו' קמיהקב"ה ובגין דא וספרתם מנחה חדשה לה' בללותין קרבנין בללותין חילי מתחדשת בשבועותיכם דחינו שבועות דזיה מתן חורה ואחקרי חמשים יום לעומר וזיה שבעה שבועות מסערא דהכא דאחמר זיה שבע ביום הלחך וחילי מלכות כלל כלילא משבעה ספיראן כלילא בזיה דחילי אהפשתם בחמם ספיראן לחמשין יסוד כל כלל מאלין חמשין כל"ה ר"ה' כלילא מחמשים כולוה נבלעים בנו חמשים חמם דחילי יו"ד עילא מובלעת בגו חמשין ה' זמנין עשר ה' בינה י' חמם עשר זמנין ה' חיינו חמשין בחושבן כ"ל ובחושבן י"ח ואח"י ים הכורה מקורא דילא כהר דלית ליה סוף שאר ספירן אחקריא על שמה שבעת ימים וכו' ואח"ה צוהר פרשת אמור דף ל"ז. וז' ומאן דמטי עסור להאי יומא וחושבנא לא אחאביד מניה כד מטי להאי ליליא לבעי ליה למלטי בצורייחא ולאחחבאר בה ולנערא דכיו עילא דמטי עליה כהכא ליליא ואחאכדי ואוליפנא דאורייתא דבעי ליה למלטי כהאי ליליא בגין דיתכון כהא ממבועא דנחלא עמיקא לבסר כהאי יומא ליתי חורה שכתב ויתחבר בהו וישתכחון כהא צווגא חד לעילא כדן מכריז עליה ואמרי ואחי זאת צריית וכו' ועל דא חסידי קדמאי לא הו חיימי כהאי ליליא והו לעאן בצורייחא ואמרי יחי לאחחכא ירותא קדישא לן ולבן בשרין עלמין וכו' והנה כמה חוטאת ימלא למי שחינו יישן ליל שבועות והוא עוסק בחורה כל הלילה עד אור הבקר זה יאל ראשנה כי הוא מתקן את נפשו מאחרי חטאת האדם כי אדם חין לדין בארץ אשר לא יחטא ומאחר כי חינו יישן חינו שולט עליו סערא אחרא השורה בכל לילה על האדם ומעמא את ידיו ועוד כי לכן הוא גורם זוג עליון כזכר צוהר פרשת אמור במאמר הזכר דף ל"ח. וז' והוא ליליא כהם ישראל אהעמרת עליהו ואח"ה לאזווגא זיה במלכא וסרווייכו מעטרי על רישיהו דחינון דזכאן להכי ר"ש הכי אמר בשעתא דמחכנפי חברייא כהאי ליליא לגבה יחי לתקנא חכשיפי כלל בגין דחשחכח למחר במכשיפא ותיקונא לגבי מלכא

וגמלא וספרתם לה וכו' כך ישראל כל נפקו ממזרים וכו' ואח"ה צוהר פ' אמור דף ע"ט. וז' ומאנא כד בעת אחתא לאחדכא בעייתא לספרת הכא שערך דרבי ביומי דחילי מסאנא וזה נאמר כי ישראל נמשלו כאחתא דנפקא ממסאנא וכו' כרי למדנו כי לדין לגדל פרע בלחות הימים עד חסלום שבעה שבועות ועוד שם נאמר במאמר הקודם זה לשונו תא חזי כל בר נש דלא מני חושבנא דא חינון שבע שבתות סמימות למחי' לדכיותא דא לא חקרי עסור ולאו בכללא דסעור הוא ולאו הוא כדאי למחוי ליחולקא בצורייחא וכו' הנה מצוהר מדברי המאמר כי כל זה מדבר על מספר הימים כי המשלים השבעה שבתות נקרא עסור חמם ענין גדל פרע נקרא קדוש כה' כרי בימים אלו האדם זוכה לשני מדרגות עסור וקדוש ולכן חגיג כי יש נוסגים להסתפר בל"ג לעומר חין אנו מסתפרים סערי נח' כי אותם הנוסגים להסתפר הוא מן העם עלמו שאין מסתפרים בימי האבל לפי כי מחו חלמידי ר' עקיבא ואז פסקו מלמחז ולכן מסתפרים אבל אהנו חין אנו מגדלים שער מפני אבל זה חלא מעמם כה' כדי להסדרם בקדושה עליונה שמפסח ועד עמרם היא רבה וכוללת עד יום מתן חורה ולכן חין אנו מסתפרים עד עמרם עד ולא עד בכלל סערי נח' מחז' כי מ"ט סערים נגלו למרע"ה שנא' וסתפרו מעם מאלהים ולכן אנו מסתפרים קודם יום אחד וסם מ"ח ימים ויש צוה סוד גדול חין ראוי ללנות משום כבוד אלהים הסתר דבר וצלידוק יום ראשון דפסח הם מ"ט ימים ואמנם צוה ימלא דאף על גב שחל עמרם בלחך בשבת אנו מסתפרים יום הששי דחיינו מ"ח ימים לפי כי כך הוא האמת ואין לורך לנו לומר שאנו מסתפרים מפני כבוד השבת כאמור :

תציד . סדר תפלת חג השבועות ובו שרשה סעיפים :

[א] ביום חמשים לספירת העומר הוא חג שבועות וסדר התפילה כמו ביום טוב של פסח אלא שאומרים את יום חג השבועות חזק זמן מתן תורתנו ונומרים חלל ומוציאין שני ספרים וקורין בראשון המשה מבהרש השלישי עד סוף הסדרה ומפטיר קורא בשני וביום הבכורים ומפטיר במרכבה דיהוקאל וססיים בפ' ותשאני רוח : [ב] ביום השני קורין פ' כל הכבוד סוף מדרא ומפטיר קורא כמו אתמול ומפטיר בחבקוק וה' בהיכל קדשו עד לסמצח בגנינותי : [ג] אסור להתענות במוצאי חג השבועות :

[א] עוב טעם למח אנו קוראים לחג זה חג השבועות הוא משאחז"ל כי נשבע הקב"ה לישראל שאינו ממיר אותם והם נשבעו לו שאין ממירים אותו וצליקווישם באגנות וכו' סן נשבעו לו שנאמר לעבדך צברית ה' אלהיך ובלאחא וכוה נשבע להם שנאמר ואשבע לך ואח"ה צברית עמך ולפי כי שבועות אלו היו קודם מ"ח לכן לזכר זה הוא נקרא חג השבועות ולא לאותו הדור בלבד היה ענין זאת השבועה חלא לכל הדורות כהאים עד סוף העולם שנאמר כי את אשר ישו פה עמנו עומד היום ואת אשר חיינו פה עמנו היום ועוד יש טעם צוה מ"ט צוהר פ' אמור דף ל"ז. וז' פקודא בחר דא למשבד חג שבועות דכתיב ועשית חג שביעיית לה' אלהיך שבועות על דמאלו ישראל לרא דחמשין יומין דחינון שבעה שבועות וקרבנא דעומר אהבטל יאר הרע דעריקת מאשח חיל וכד' סמן לא אחקריב מסדבקין ישראל בקב"ה ומחבטל מעילא ומחטא ובג"כ חקרי כנווגא דא

[א] עוב טעם למח אנו קוראים לחג זה חג השבועות הוא משאחז"ל כי נשבע הקב"ה לישראל שאינו ממיר אותם והם נשבעו לו שאין ממירים אותו וצליקווישם באגנות וכו' סן נשבעו לו שנאמר לעבדך צברית ה' אלהיך ובלאחא וכוה נשבע להם שנאמר ואשבע לך ואח"ה צברית עמך ולפי כי שבועות אלו היו קודם מ"ח לכן לזכר זה הוא נקרא חג השבועות ולא לאותו הדור בלבד היה ענין זאת השבועה חלא לכל הדורות כהאים עד סוף העולם שנאמר כי את אשר ישו פה עמנו עומד היום ואת אשר חיינו פה עמנו היום ועוד יש טעם צוה מ"ט צוהר פ' אמור דף ל"ז. וז' פקודא בחר דא למשבד חג שבועות דכתיב ועשית חג שביעיית לה' אלהיך שבועות על דמאלו ישראל לרא דחמשין יומין דחינון שבעה שבועות וקרבנא דעומר אהבטל יאר הרע דעריקת מאשח חיל וכד' סמן לא אחקריב מסדבקין ישראל בקב"ה ומחבטל מעילא ומחטא ובג"כ חקרי כנווגא דא

מלכא בדקא יאות זכאח חולקתון דחברייא כד יתבע מלכא למטרוניתא מאן תקין תכשיטא ואנטיור עטרהא ושוי תיקונא וליא לך בעלמא מאן דידע לתקנא תכשיטי כלה אלא חברייא זכאח חולקתון בעלמא דין ובעלמא דלמי תי' ברייא מתקני כהאי ליליא תכשיטא לכלה ומעטרי לה בעטרהא לגבי מלכא ומאן מתקניא ליה למלכא כהאי ליליא לתשכחא בה בכלה לאדווגא במטרוניתא נהרא קדישא עמיקא דכל נהרין אימא שילא סה"ד לאינה וראינה בנוס ליון במלך שלמה בעטרה וגו' לבחר דאחקינה ליה למלכא אעטרה ליה אחייה לדכאח למטרוניתא ולאין דמשכחתי גבה למלכא דסוס ליה בר יחידאי וכו' לבחר עאלא לבי כלה חמאת עולמאחא דקא מתקני עטרהא ולבושאא והכשיטא לתקנא לה אמרה לון הא אחקינית בי עזילה אחר דמיין נבעין דעמי לבחר תקינו לה לתכשיטא אלבישו לה לבושהא אעטרו לה בעטרהא למח' כד ייתי כרי לאדווגא במטרוניתא יתקין היכלא לכולהו וישכח מדוריה בכו כחדא כך מלכא קדישא ומטרוניתא וחברייא מדוריהון כחדא ולא מתפרשאן לעלמין סה"ד ה' מי יגור באלהך וכו' הולך חמים ופועל לדק מאן הוא אלא אלין חינון דמתקני למטרוניתא תכשיטא לבבושהא בעטרהא וכל חד פועל לדק אקרי ע"ל והנה מבואר מן השאמר שכלומד בחורה ליל חג השבועות הוא גורם יחוד העליון ואחמס בחורה שצריך ללמוד מחילת הלילה עד חצות חורה נביאים וכחובים כמכר צוהרהיינו ג"פ ראשונים וג"פ אחרונים והכל מבואר בדברי מורי הרב האלשיך זל"ה וכל זה לחקן הסתן אחמס לחיקון המטרונית שהוא מחצות עד הבקר לריך ללמוד בחורה שבע"פ ולא במשנה שהיא השפחה כנודע: גם זה מבואר פרשת חמור דף נ"ח. וז"ל בשבועות להקריב שתי הלחם וכו' דהאי יאיה נהמא דאורייתא דאחמר ביה לכו לחמו בלחמי סה"א מן המוליד לחם מן הארץ והאי יאיה מאכל אדם דאיכו וי"ד סה"א וא"ו סה"א זאת הסורה אדם עומר בעורים מאכל בעירן דאינון חיות הקדש למזבחן לריך לקרבא סה"ד מן הכהנים אלים מנגחים במחיתין באלין פשטין מן הבקר פרים מנגחין במחיתין בתוקפא יסיר וכו' אדם אחס מארי קבלה ומארי מדות אינון מסערא דאלנא דחיי שאר עמא דאלנא דעוב ורע איסור וסיחור ובגין דאמן הכהמה מאכל דילכו עומר לחם בעורים וימד ו' בעורים ויפת עליה אורייתא דבעל פס בששה סדרי משנה אבל אלין דאלנא דחיי דאינון אדם אורייתא דילכו נהמא דקב"ה סה"ד לכו לחמו בלחמי דהיינו שתי הלחם וכו' ועוד מפורש הדבר צוהר פרשת בראשית דף ח'. וז"ל ר"ש הוה יתיב ולעי באורייתא בליליא דכלה אחכרת בצעלה דחיינון כל אינון חברייא דבני היכלא דכלה אלעריכו בהווא ליליא דכלה אודמנה למהוי ליומא אחרת גו חופה בצעלה למסוי עמה כל הווא ליליא נמחדי עמה בתיקונא דאידי אחתקנת למלעי באורייתא מחורה לנביאים ומנביאים לכתובים וכדרשות דקראי וברזי דאורייתא בגין דאלין חינון תיקונין דילה ותכשיטא ואידי ועולמאחא עאלת וקיימת על רישיכון ואחתקנת בכו וחדאח בכו כל הווא ליליא וליומא אחרת לא עאלת לחופה אלא בהדיהו ואלין חינון בני חופאח וכיון דעאלת לחופה קב"ה שאל עליהו ומצדך לון ומעט לון בעטרה דכלה זכאח חולקתון וכו' והנה כפי' אחמר כי לריך לקראת חורה נביאים וכחובים והוא

תחילה כאמור בתחילת הלילה עד חצות ומשם ואילך לריך ללמוד ברזי אורייתא עד אור הבקר וקודם שיאור היום חיי שעה לריך לנבול בתים חיים כמ"ס במאמר הנ"ל אמר לון דא אחקינית בי עזילה אחר דמיין נבעין דעמי וזה הענין לריך ללומדים בחורה בחותה הליל' כמ"ס לדכאח למטרונית' ולאין דמשכחין עמה ולפי כי המעשה גדול לכן כל א' מסלומדים נקרא פועל לדק כמזכר והשכר שלו גדול ראשונה שנקרא מצני חופאח דמלכא וזאת שניה שזכה לחורה ולדורותיו כמ"ס ר"ש ייתי לאחסנא ירותא אורייתא לן ולבגן בחרין עלמין כדון חברייא ואני זאת בריתי וכו' לא ימושו מפיד ומפי זרעך וכו' ועוד נמלא שבר טוב לעוסקים בחורה בלילה זו שהוא בעות כל השנה כנז' דף ט' ז"ל חיבו ונחדש חיקון דכלה כהאי ליליא דכל מאן דאשתתף בהרא כהאי ליליא יאיה נעיר לעילא וסתא ויפוק סתא בשלם עליהו כתיב חונה מלך ה' וכו' טעמו וראו כי טוב ה' והנה ממאמר זה ממנו נקח ללמוד כי כל מעשה האיש הישראלי עשה רוחם גדול למעלה ובחיקון כ' ז"ל ובשבועות יפקון בזכותא דמשה דאיכו מאן סורפ רחמי וביה כנשר יעיר קנו ירושלם שכינתא בהווא זמנא שופר מסופך אשתתף ממשה לאומין וישראל דאינון מזרע' דאחמר בי' קטותי אשתתף בימינא אשתתף מנגלותא בגין דמוליך לימין משה דרגיה עמודא דאמנעיתא דאידי בשבועות וביה מאריך סרחא קב"ה דאיכו ארך אפים מאריך לבינוניים לקיימא וברחמים גדולים לקבץ וביה יתקין על ידא דהווא דאחייבי אורייתא על ידיו בשבועות ולכן נקטיין כי כלומד בחורה בלילה זו באחמס נקרא פועל לדק עם השכינה ועם ישראל להוליד אותה מנגלות החיל הזה וכלי ספק שכרו גדול ולכן ראוי שלא לדבר דברים בטלים ולא יהיה מעלה עשן אפילו כל שהוא כי אז יעשן אף ה' וגורם כיבוי למעשה הטוב ומה גם למעלה הוא הנדלה בתחילת הביאור כי כל ענין מעשה המלות הוא סובב על שלשה אופני קדש זה יאח ראשונה כי הוא מועיל בנפש האדם שלכן נתן הקב"ה מניין המלות למנין איברי האדם שהכלים כדי להחיות נשמתו לאור באור החיים ומה גם לזכות לזמן התחיים להחיות גופו שלם בלתי חסרון לא יהיה מכלל מ"ס וחסרון לא יכול להמנות מי שנחסר באחד מאיבריו לא יוכל לזמן התחיים להחיות גופו שלם בלתי חסרון בתחילת האדוקים רק הוא בעל מוס ולהיות כי בריאת האדם הוא מורכב מכל העולמות כ"ל בלל דמות תבניתו ולכן כמי תחייב כי על ידי מעשיו מתעורר אור העליון המתמלא בכל ומאיר לכל ברואיו ומשפיע עליהם וזהו השלימות ע"ד משחז"ל יוחר ממה שבעל רוצה לנק' פרס רוצה להניק ולהאיר על כל ברואיו ולהשפיע טובות עליהם בלתי הפסק כדי שיהיו חיים וקיימים שנא' ואחרי מחיה את כולם וזהו כענין מ"ס ישמעאל בני ברכני וכו' ומה מוכן כי העושה מלוא בהקנה בכונה טובה עליו נאמר מה רב טובך אשר לפנת ליריאיך וכו' נגד בני אדם ר"ל כנגד בני אדם חלק א' יתן לעושה שקול כנגד בני אדם ע"ד מ"ס חז"ל כל השילס לא נברא אלא בשביל זה שנא' כי זה כל האדם מאותם ברכות העליונות שנתשבים בעבורו יחולו על ראשו תחילה שנא' ברכות לראש לדיק כנז' צוהר פרשת עקב ועליהם האדם חיו "ימים" הנוף "והשמה" הם יחדיו באור החיים :